İRAN ASİTAN-I KUDS-İ RAZAVÎ KÜTÜPHANESİ 1007 NUMARALI SATIR ALTI KUR'AN ÇEVİRİSİ: I-X. CÜZLER (İNCELEME-METİN-SÖZLÜK-DİZİN)

Gülser ERSOY

(Yüksek Lisans Tezi)

Eskişehir, 2017

İRAN ASİTAN-I KUDS-İ RAZAVÎ KÜTÜPHANESİ 1007 NUMARALI SATIR ALTI KUR'AN ÇEVİRİSİ: I-X. CÜZLER (İNCELEME-METİN-SÖZLÜK-DİZİN)

Gülser ERSOY

T.C.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı

Türk Dili Bilim Dalı

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Eskişehir, 2017

T.C.

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜTÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Gülser ERSOY tarafından hazırlanan "İran Asitan-ı Kuds-i Razavî Kütüphanesi 1007 Numaralı Satır Altı Kur'an Çevirisi: I-X. Cüzler (İnceleme-Metin-Sözlük-Dizin)" başlıklı bu çalışma 26.05.2017 tarihinde Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin ilgili maddesi uyarında yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak, jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı/Türk Dili Bilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan Prof. Dr. Can ÖZGÜR

Üye Prof. Dr. Ferruh AĞCA

(Danışman)

Üye Doç. Dr. Bülent GÜL

ONAY

…/…/2017

Prof. Dr. H. Hüseyin ADALIOĞLU

Enstitü Müdürü

...../...../2017

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Bu tezin Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi hükümlerine göre hazırlandığını; bana ait, özgün bir çalışma olduğunu; çalışmanın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu aşamalarında bilimsel etik ve kurallara uygun davrandığımı; bu çalışma kapsamında elde edilen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi; bu çalışmanın Eskişehir Osmangazi Üniversitesi tarafından kullanılan bilimsel intihal tespit programıyla taranmasını kabul ettiğimi ve hiçbir şekilde intihal içermediğini beyan ederim. Yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması halinde ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara razı olduğumu bildiririm.

Gülser ERSOY

ÖZET

İRAN ASİTAN-I KUDS-İ RAZAVÎ KÜTÜPHANESİ 1007 NUMARALI SATIR ALTI KUR'AN ÇEVİRİSİ: I-X. CÜZLER

(İNCELEME-METİN-SÖZLÜK-DİZİN)

ERSOY, Gülser

Yüksek Lisans- 2017

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Ferruh AĞCA

Türkler Müslüman olduktan sonra mensup oldukları dini tanıyabilmek ve gereklerini daha iyi anlayabilmek amacıyla bu dinin kutsal kitabı Kur'an-ı Kerim'i Türkçeye çevirmeye başlamışlardır. Tercüme çalışmalarında Arapça kelimelerin altına birebir Türkçe karşılıkları yazıldığından bu türden çalışmalar satır altı ya da satır arası Kur'an tercümesi olarak adlandırılmaktadır. Çalışmamızın konusunu teşkil eden eser Harezm Türkçesine ait bir satır altı Kur'an tercümesidir. Eseri önemli kılan husus tıpkı diğer satır altı tercümelerde olduğu gibi gerek dil bilgisi gerekse kelime hazinesi bakımından yazıldığı döneme ışık tutmasıdır. Ayrıca henüz keşfedilmemiş bir satır altı tercümenin ortaya çıkarılması eseri önemli kılan bir diğer hususdur. Āstān-i Quds-i Razavī Kütüphanesinde 1007 numara ile kayıtlı olan eser, gerek imla özellikleri gerekse ses ve yapı bilgisi bakımından Harezm Türkçesinin özelliklerini yansıtmaktadır.

Çalışmamız neticesinde Āstān-i Quds-i Razavī Kütüphanesi'nden elde ettiğimiz satır altı Kur'an tercümesinin ilk on cüzünün şekil ve ses bilgisi açısından değerlendirilmesi gerçekleştirilmiştir. Bunun akabinde belirtilen kısmın metni verilmiştir. Daha sonra araştırmacılara kolaylık olması açısından söz konusu metinde geçen bütün kelimelerin dizini hazırlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Kur'an Çevirisi, Satır altı Kur'an Çevirisi, Harezm Türkçesi.

ABSTRACT

AN INTERLİNEAR QUR'AN TRANSLATİON EXİSTENT İN IRAN ASTAN-E QUDS-E RAZAVİ LİBRARY NUMBERED 1007: I-X. PART OF QUR'AN

(ANALYSİS-TEXT-GLOSSARY, INDEX)

ERSOY, Gülser

Master Degree-2017

Turkish Language and Literature Department

Advisor: Prof. Dr. Ferruh AĞCA

After Turks converted to Islam they started translating the holy Quran so they could understand their new religion. In the translation studies, they tried to translate the Arabic words to Turkish word by word. Because of that we called this kind of translations as "interlinear translation". The translation which forms our work is an interlinear Ouran translation into Khwarizmian Turkish. The thing that makes this piece so important is that like other interlinear translations directly reflects the lingual characteristics of Khwarizmian Turkish One of the most important aspects of our work is that it has not been known so far. This piece that is numbered 1007 in the Āstān-i Quds-i Razavī Library, reflects all of the ortographycal, lexical, phonetical and morphological structure and of the Khwarizmian Turkish.

In this research the interlinear Quran translation found in Āstān-i Quds-i Razavī Library numbered 1007 studied in terms of phonetical and morphological structure. After that we have given the first ten part of the Quran translation mentioned above. At the end we have prepared index of the text in order to be found the words of the text easily.

Keywords: Quran Translation, Interlinear Translation of the Quran, Khwarizmi Turkish.

İÇİNDEKİLER

ÖZET viii
ABSTRACT ix
İÇİNDEKİLER x
KISALTMALAR xiv
İŞARETLER xv
TRANSKRİPSİYON ALFABESİ xvi
ÖNSÖZ xvii
GİRİŞ 1

BİRİNCİ BÖLÜM

TARİHSEL TÜRK DİLİ ALANLARINA AİT KUR'AN ÇEVİRİLERİ

1.1. JOHN RYLANDS KÜTÜPHANESİ ARAPÇA YAZMALAR NO: 25-38. 4
1.2. SÜLEYMANİYE KÜTÜPHANESİ HEKİMOĞLU ALİ PAŞA NO: 2 5
1.3. TÜRK VE İSLAM ESERLERİ MÜZESİ NO: 73 5
1.4. ÖZBEKİSTAN İLİMLER AKADEMİSİ EBU REYHÂN EL-BÎRÛNÎ ENSTİTÜTÜSÜ NO: 2008 5
1.5. RUSYA BİLİMLER AKADEMİSİ ŞARKİYAT ENSTİTÜSÜ NO: 2475 ... 6
1.6. SÜLEYMANİYE YAZMA BAĞIŞLAR NO: 3966 6
1.7. TOPKAPI SARAYI MÜZESİ III. AHMED NO: 16 6
1.8. MEŞHED ÂSİTÂN-I KUDS-İ RAZAVÎ KÜTÜPHANESİ NO: 293 7
1.9. MEŞHED ÂSİTÂN-I KUDS-İ RAZAVÎ KÜTÜPHANESİ NO: 2229 7
1.10. MEŞHED ÂSİTÂN-I KUDS-İ RAZAVÎ KÜTÜPHANESİ NO: 1007 7
1.11. TEBRİZ MİLLİ KÜTÜPHANESİ NÜSHASI 7

İKİNCİ BÖLÜM

ÂSİTÂN-I KUDS-İ RAZAVÎ KÜTÜPHANESİ 1007 NUMARALI KUR'ÂN ÇEVİRİSİ

2.1. YAZMANIN FİZİKİ ÖZELLİKLERİ 8
2.2. İMLA ÖZELLİKLERİ 9
2.2.1. Ünlülerin Yazımı 11
2.2.1.1. /a/ Ünlüsünün Yazılışı 11

2.2.1.2. /e/ Ünlüsünün Yazılışı 13
2.2.1.3. /ı/ Ünlüsünün Yazılışı 14
2.2.1.4. /i/ Ünlüsünün Yazılışı 15
2.2.1.5. /o/ Ünlüsünün Yazılışı 17
2.2.1.6. /ö/ Ünlüsünün Yazılışı 17
2.2.1.7. /u/ Ünlüsünün Yazılışı 18
2.2.1.8. /ü/ Ünlüsünün Yazılışı 19
2.2.2. Ünsüzlerin Yazımı 20
2.2.2.1. /p/ Ünsüzünün Yazılışı 20
2.2.2.2. /b/ Ünsüzünün Yazılışı 21
2.2.2.3. /t/ ve /s/ Ünsüzlerinin Yazılışı 21
2.2.2.4. /ç/ Ünsüzünün Yazılışı 22
2.2.2.5. /n̂g/ Ünsüzünün Yazılışı 23
2.2.2.6. /d̩/ Ünsüzünün Yazılışı 23
2.2.2.7. /w/ Ünsüzünün Yazılışı 24
2.2.2.8. Çift Ünsüzlerin Yazılışı 24
2.3. DİL BİLGİSİ ÖZELLİKLERİ 25
2.3.1. Ses Bilgisi 25
2.3.1.1. Ünlüler 25
2.3.1.1.1. Ünlü Uyumu 25
2.3.1.1.1.1. Kalınlık-İncelik Uyumu 26
2.3.1.1.1.2. Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu 27
2.3.1.1.2. Ünlü Düşmesi 31
2.3.1.1.3. Ünlü Değişmeleri 31
2.3.1.1.3.1. Söz Başı /e/~/i/ Ünlüleri 31
2.3.1.1.3.2. /i/ > /e/ Değişmesi 32
2.3.1.1.3.3. /ı/~ /u/ Değişimi 32
2.3.1.1.3.4. /ü/~ /i/ Değişimi 33
2.3.1.1.4. Düzleşme 33
2.3.1.1.5. Ünlü Birleşmesi 33
2.3.1.2. Ünsüzler 33
2.3.1.2.1. Ünsüz Değişmeleri 34

2.3.1.2.1.1. /b-/ > /m-/ Değişmesi 34
2.3.1.2.1.2. /-b-/, /-b/ > /-w-/, /-w/ Değişmesi 35
2.3.1.2.1.3. /-d-/, /-d/ > /-ḍ-/, /-ḍ/ > /-y-/, /-y/ Değişmesi 36
2.3.1.2.1.4. /-v-/, /-v/ > /-w-/, /-w/ Değişmesi 37
2.3.1.2.1.5. /-ġ-/ > /-w-/ Değişmesi 38
2.3.1.2.1.6. /-g-/ > /-w-/ Değişmesi 38
2.3.1.2.1.7. /t-/ > /d-/ Değişmesi 38
2.3.1.2.1.8. Ek Ön Sesinde /t/~ /d/ Değişimi (Ünsüz Uyumu) 38
2.3.1.2.1.9. /-z/> /-s/ Değişmesi 39
2.3.1.2.1.10. /-ķ-/> /-ḫ-/ Değişmesi 40
2.3.1.2.1.11. /-ç-/>/-ş-/ Değişmesi 40
2.3.1.2.1.12. /-ŋ-/>/-ġ-/ (Sızıcılaşma) 40
2.3.1.2.2. Ünsüz Düşmesi 41
2.3.1.2.2.1. /g/, /ġ/ Ünsüzünün Durumu 41
2.3.1.2.2.2. /l/ Sesinin Düşmesi 42
2.3.1.2.2.3. /r/ Sesinin Düşmesi 43
2.3.1.2.2.4. /-w/ Sesinin Düşmesi 43
2.3.1.2.3. Ünsüz Türemesi 43
2.3.1.2.4. Söz Başı /y-/ Sesi 43
2.3.1.2.5. Göçüşme (Metathesis) 44
2.3.2. Şekil Bilgisi 44
2.3.2.1. İsim Çekimi 45
2.3.2.1.1. Çokluk Eki 45
2.3.2.1.2. İyelik Ekleri 45
2.3.2.1.3. Zamir n'si 46
2.3.2.1.4. Hâl Ekleri 47
2.3.2.1.4.1. Yalın Hâl (Nominative) 47
2.3.2.1.4.2. Yükleme Hâli (Accusative) 47
2.3.2.1.4.3. Yönelme Hâli (Dativ) 48
2.3.2.1.4.4. Bulunma Hâli (Locative) 49
2.3.2.1.4.5. Çıkma Hâli (Ablative) 49
2.3.2.1.4.6. İlgi Hâli (Genitive) 50

2.3.2.1.4.7. Vasıta Hâli (Instrumental) 51
2.3.2.1.4.8. Eşitlik Hâli (Ekvative) 51
2.3.2.2. Fiil Çekimi 51
2.3.2.2.1. Basit Kipler 52
2.3.2.2.1.1. Haber Kipleri 52
2.3.2.2.1.1.1. Şimdiki Zaman 52
2.3.2.2.1.1.2. Geniş Zaman 52
2.3.2.2.1.1.3. Görülen Geçmiş Zaman 55
2.3.2.2.1.1.4. Öğrenilen Geçmiş Zaman 56
2.3.2.2.1.1.5. Gelecek Zaman 56
2.3.2.2.1.2. Dilek Kipleri 58
2.3.2.2.1.2.1. İstek-Emir Kipi 58
2.3.2.2.1.2.2. Şart Kipi 60
2.3.2.3. Soru Edatı 62
2.3.2.4. İşletim Ekleri İle İlgili Notlar 62
2.3.2.5. Sıfat- Fiil (Partisip) Ekleri 66
2.3.2.6. Zarf-Fiil (Gerundium) Ekleri 68
2.3.2.7. Bildirme 69
2.3.2.7.1. Şahıs Zamiri ile Yapılan Bildirmeler 69
2.3.2.7.2. İr- ve tur- Yardımcı Fiillerle Yapılan Bildirmeler 70
2.3.2.7.3. "Bar" ve Olumsuz Şekli "Yoḳ" ile Yapılan Bildirmeler 71

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

METİN

3.1. TRANSKRİPSİYONLU METİN 72
SONUÇ 227
KAYNAKÇA 231
DİZİN 235
EKLER 530

KISALTMALAR

A.	: Āli İmran Sûresi
Arp.	: Arapça
A.+T.	: Arapça+ Türkçe.
a	: Yazma nüshadaki yaprağın ön yüzü.
AR.	: Aʿrâf Sūresi.
B.	: Bakara Sûresi.
b.	: Yazma nüshadaki yaprağın arka yüzü.
bkz.	: Bakınız.
C.	: Cilt.
çev.	: Çeviren
E.	: Enʿām Sûresi.
ENF.	: Enfāl Sûresi.
F.	: Farsça.
F.+T.	: Farsça+Türkçe.
krş.	: Karşılaştırınız.
M.	: Mā'ide Sūresi.
N.	: Nisā Sūresi.
No.	: Numara.
ö.	: Ölümü.
ö.a.	: Özel ad.
örn.	: Örnek.
s.	: Sayfa.
ss.	: Sayfa sayısı.
Soġ.	: Soğd.
T.	: Tevbe Sūresi.
Yun.	: Yunanca.

İŞARETLER

>	: Sözcüğün sonraki evrede mevcut halini belirtir.
<	: Bir sözcüğün tahlil edileceğini belirtir.
~	: Değişik iki şekli gösterir.
-	: Fiil türeten yapım eklerini gösterir.
+	: İsim türeten yapım eklerini gösterir.
Ø	: Sıfır biçimbirim.
{ }	: Biçimbirimleri gösterir.
[ ]	: Tamir edilen kısım.
(?)	: Şüphe belirtir.
…	: Metinde silik olan yerleri gösterir.

TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

ا: a, ā, e

ء: ʿ

ب : b, p

ت: t

ث: s̲

ج: c, ç

ح: ḥ

خ: ḫ

د: d.

ذ: z̲, ḍ

ر: r

س: s

ش: ş

ص: ṣ

ض: ż

ط: ṭ

ظ: ẓ

ع: ʿ

غ: ġ

ف: f

ڤ: w

ق: ḳ

ک: k,g

ل: l

م: m

ن: n

نگ: n̂g

او: o, ö, u, ü, ū

ی: ı, i, ī, y

ÖNSÖZ

Türkler müslüman olduktan sonra bu dinin kitabını anlamak amacıyla Kur'an-ı Kerim'i tercüme faaliyetlerine başlamışlardır. Elimizde ilk Türkçe Kur'an tercümesinin ne zaman yapıldığına dair kesin bilgi bulunmamaktadır. Ancak bu çalışmaların Türklerin İslamiyeti kabulünden sonra başladığı konusunda genel bir yargı mevcuttur. (Ata, 2013: 11) Karahanlı döneminden itibaren yaygınlık kazanan tercüme faaliyetlerinin Harezm ve Çağatay döneminde de devam edildiği bilinmektedir.

Üzerinde çalıştığımız eser, Türk dili için önemli bir yere sahip olan satır altı Kur'an tercümelerinden birini oluşturmaktadır. Harezm Türkçesi dil yadigârlarından kabul edilecek olan eserin ilk on cüzü incelenmiştir.

Çalışmamız üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde erken devir Türkçe Kur'an tercümeleri hakkında genel bilgi verildi. İkinci bölümde çalışmamızın konusunu teşkil eden İran'ın Meşhed kentindeki Āstān-i Quds-i Razavī Kütüphanesinde 1007 numarada kayıtlı olan satır altı yazma tercümesi fiziki özellikleri bakımından ana hatlarıyla tanıtıldı. Ardından eserin ses ve şekil bilgisi yönüyle incelemesi yapıldı. Ayrıca burada tercüme eserin cümle yapısı kısaca değerlendirildi.

Üçüncü bölüm çeviri yazılı metinden oluşmaktadır. Ancak eser oldukça hacimli olduğundan yüksek lisans tezi olarak ilk on cüzün incelenmesi uygun görülmüştür. (Tevbe sūresi 94. āyete kadar) Bu yüzden gerek çeviri yazı gerekse ses ve şekil bilgisi çalışmaları ilk on cüz ile sınırlandırılmıştır.

Çalışmamızın sonunda dizin çalışması yer almaktadır. Dizin bölümünde yer alan kelimeler anlamlarıyla verilmiş, aldığı ekler ayrıca gösterilmiş ve kalıplaşmış ifadeler bir arada verilmiştir. Çalışmamın tamamlanması için beni yüreklendiren ve müşkül noktaların hallinde yardımlarına başvurduğum danışman hocam sayın Prof. Dr. Ferruh AĞCA'ya, ayrıca Türkoloji alanında bilinmeyen böylesi önemli bir esere ulaşılması ve şahsım vasıtasıyla Türk dünyasına duyurulması hususunda katkısı bulunan eşim Ersen ERSOY'a teşekkürü bir borç bilirim.

Gülser ERSOY

Mart, 2017- Kütahya

GİRİŞ

Araştırmanın Amacı

Türk dili tarihi açısından önemli bir yere sahip olan Harezm Dönemi Kur'an tercümesinin ses bilimsel ve biçim bilimsel yönüyle değerlendirilerek dönemin Türkçesine ışık tutmak amaçlanmıştır. Bundan başka belirtilen döneme ait bir dil yadigârının varlığına dikkat çekmek amaçlanmıştır.

Araştırmanın Problemi

İran'ın Meşhed kentinde bulunanĀstān-i Quds-i Razavī Kütüphanesinde 1007 numarada kayıtlı olan satır altı yazma tercümesinin Türk dili tarihinin hangi dönemine ait olduğu sorusunun cevabı verilmiştir.

Araştırmanın Kapsam ve Sınırlılıkları

Türk dili, tarihi olarak çeşitli dönemlere ayrılır. Günümüze kadar ulaşan çok sayıdaki tarihi metinlerin değerlendirilmesi sonucunda Türkçe'nin tarihi olarak sınıflandırılması gerçekleştirilmiştir. Mevcudiyeti yeni fark edilen tarihi dönemlere ait dil yadigârlarının ait olduğu dönemin belirlenmesinde bir takım ölçütler geliştirilmiştir.

Araştırmamızın konusunu İran Asitan-ı Kuds-i Razavî Kütüphanesinde 1007 numarada kayıtlı olan satır altı Kur'an Çevirisi oluşturmaktadır. Çalışmada bir eserin ait olduğu dönemi belirlemede başvurulabilecek dil ölçütlerine yer verilmiş ve sonuç olarak da söz konusu eserin Harezm Türkçesi dil yadigârlarından olduğu kanısına ulaşılmıştır. Kur'an- Kerim'in ilk on cüzünün günümüz Türkçesine çevrilmesi, yine bu bölümlerin dilbilgisi açısından (fonetik ve morfolojik) incelenmesi ve sözlük çalışmasının da bulunduğu dizin bölümünün oluşturulması çalışmamızın konusunu teşkil etmektedir.

Sonuç olarak yaptığımız çalışma Türk dili tarihinin dolayısıyla Türkoloji çalışmalarının bir parçası olarak görülmektedir.

Araştırmanın Yöntemi

Çalışmamızda Harezm Türkçesine ait satır altı Kur'an tercümesinin ilk on cüzü ele alınmıştır. Bu bölümün günümüz Türkçesine çevirisi yapılmış, imla özellikleri değerlendirilmiş ve yine aynı bölümün Harezm Türkçesinin belirleyici

özelliklerini yansıtması amacıyla ses bilimsel ve biçimbilimsel özellikleri ortaya konmuştur.

Birinci bölümde erken devir Türkçe Kur'an tercümeleri hakkında genel bilgi verilirken bilinen eserlerin içeriği hakkında kısaca bilgi verildi.

Çalışmamızın içeriğini oluşturan ikinci bölümde metinde yer alan tüm dilbilgisi kuralları incelenmemiş, bunun yerine ait olduğu dönemin belirgin özelliklerini yansıtan ses bilimsel ve biçimbilimsel özellikleri üzerinde durulmaya çalışılmıştır.

Çalışmamızın üçüncü bölümünü teşkil eden eserin günümüz Türkçesine çevrilmesi bölümünde ise bir takım özel durumlar söz konusudur: Metni oluştururken genel kabul görmüş transkripsiyon işaretleri kullanılmıştır. Satır altı Kur'an tercümesinde birkaç istisna hariç hareke kullanılmamış, harflerin noktasının yazılması konusunda da tutarlı bir yol izlenmemiştir. Bu yüzden eserin imla özellikleri ortaya konurken örnek olarak verilen kelimelerin birebir eserden kopyalanması uygun görülmüştür. Ayrıca yine eserde nokta kullanılmaması ikili kullanımlara sahip kimi kelimelerin okunmasını güçleştirmiştir. Örneğin ikili kullanımların söz konusu olduğu "körgüz" ve "körgür-" fiilinde müstensih nokta koyduysa kelime "körgüz-" ; nokta koymadıysa "körgür-" şeklinde okunmuştur. Dolayısıyla kelime nasıl yazıldıysa o şekilde okunmuştur. Örneğin "yalawaç" kelimesinde /w/ sesi için kimi yerlerde üç nokta kullanan müstensih kimi kelimede tek nokta kullanırken kiminde de hiç nokta koymamıştır. Dolayısıyla bu tip kelimelerde de tek tip bir okuma tercih edilmiştir. Eserde tamiri yapılan kelimeler köşeli parantez içinde belirtilmiştir. Nüsha tamir görmüştür. Metnin olduğu kısımlar kesilerek farklı bir kâğıda yapıştırılmıştır. Bundan dolayı son satırlardaki tercümeler kesildiği için okunamamaktadır. Bu şekilde okunamayan kelimeler ya da satırlar üç nokta işareti ile gösterilmiştir. Eserde okunuşu şüpheli olan ibarelerin sonuna soru işareti konulmuştur. Tercüme eserde kimi ekler kendinden önceki kelimelerden ayrı yazılmıştır. Bu ekler (-) işareti ile kelimeden ayrılmıştır. Eğer kelime kendinden sonraki harfte bitişik yazılmayan Arapça harfler ile bitmişse söz konusu ekler (-) işareti konularak ayrılmamıştır. Fatiha sūresinin satıraltı tercümesi Farsça olduğundan çalışmaya Bakara sūresi ile başlanmış ve bu yüzden ilk sayfaya [2a1] numarası verilmiştir. Eser günümüz Türkçesine çevrilirken her bir varak köşeli

parantez içinde numaralandırılmış; o varaktaki ayetler hangi sureye aitse satır başında parantez içerisinde o surenin ilk harfi ile kaydedilmiştir.

Metinde geçen kelimeler “sıkıştırılmış gramatikal dizin” formatında verilmiş ve burada da söz konusu kelimelerin anlamları kaydedilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

TARİHSEL TÜRK DİLİ ALANLARINA AİT KUR'AN ÇEVİRİLERİ

Türkçe'nin tarihi gelişimi ile ilgili araştırmalar açısından Kur'an-ı Kerim çevirilerinin büyük bir önemi vardır. Hem doğu hem de batı Türkçesi sahalarındaki çevirilerle alakalı önemli sayılabilecek bir literatür oluşmuş bulunmaktadır. Muhammed Hamidullah (ö. 2002), Zeki Velidi Togan (ö. 1970) ve Abdülkadir İnan (ö. 1976) gibi araştırmacıların dikkat çekmeleriyle başlayan bu alandaki araştırmalarda son söz söylenemese de büyük bir mesafe kat edilmiştir. Türkçe elyazmalarının çok geniş bir coğrafyaya yayılması, bu eserlerinin tamamının detaylı bir kataloğu bir yana henüz bir envanterinin bile çıkarılamamış olması dolayısıyla Türkoloji bilimi ile uğraşan araştırmacıların bu konuda yeni keşifler yapmaları hep imkân dâhilindedir.

Türkler Müslüman olduktan sonra İslam dininin mukaddes kitabını anlama ihtiyacı hissetmişler ve bu gereksinimi karşılamak için de İslamiyet'i kabulün ilk dönemlerinden itibaren Kur'an-ı Kerim'i Arapça kelimelerin altlarına Türkçe karşılıklarını yazarak çevirmeye başlamışlardır. Bu çevirilerde en çok dikkati çeken hususiyetlerden birisi, dini terimlere Türkçe karşılık bulma çabasıdır. Bu durum Türkçe Kur'an çevirilerinin önemini arttırmaktadır. Doğu Türkçesine yapılan Kur'an çevirilerinin bir kısmı Arapça kelimelerin altına sözcüğün anlamını vermek suretiyle yapılmıştır. Bu tür çevirilere satır altı çeviri adı verilmektedir. Bazı çevirilerde tefsir vardır. Yani sadece kelimenin değil ayetin açıklaması, ayetin niçin indiği ne gibi hükümler içerdiği anlatılmaktadır. Bu tür çeviriler satır altılı çevirilere göre daha hacimlidir. Erken dönem Doğu Türkçesi ile yapılan Kur'an çevirileri şunlardır:

1.1. JOHN RYLANDS KÜTÜPHANESİ ARAPÇA YAZMALAR NO: 25-38.

Manchester Üniversitesi John Rylands Kitaplığında bulunan çeviridir. On dört ciltten müteşekkil, satır altı tercümedir. Türkçe'nin yanı sıra Farsça satır altı çeviri de bulunmaktadır. Bu tercümenin dili Karahanlı Türkçesidir. Ne yazık ki eksik bir çeviridir. Âl-i İmran suresinden Tahrîm suresine kadar olan kısmın çevirisi vardır. Çevirisi yapılan surelerin bir kısmının tercümesi eksiktir. Çevirmen ve müstensihin

kimliği bilinmemektedir. Janos Eckmann (ö. 1971), bu çevirinin iki varaklık küçük bir kısmının İrlanda'nın başkenti Dublin'de bulunan Chester Beatty kütüphanesinde yer aldığını tespit etmiştir (Eckmann, 1969). Janoss Eckmann zikri geçen tercümenin sözlüğünü (Eckmann, 1976), Aysu Ata da metnini yayımlamıştır (Ata, 2013).

1.2. SÜLEYMANİYE KÜTÜPHANESİ HEKİMOĞLU ALİ PAŞA NO: 2

Harezm sahası dil özellikleri gösteren bu nüsha satır altı tercüme olup 1363 tarihinde kopya edilmiştir. Beş yüz seksen üç yapraktan meydana gelen nüsha, tam bir çeviridir. Adı geçen tercüme Gülden Sağol tarafından neşredilmiştir (Sağol, 1993).

1.3. TÜRK VE İSLAM ESERLERİ MÜZESİ NO: 73

Bu nüshayı h. 734/m. 1333-34 senesinde Şirazlı Hacı Devletşah oğlu Muhammed isimli bir katip istinsah etmiştir. Eserin dilinin Karahanlı Türkçesi olduğu kabul edilmektedir. Mevcut tercümeler içinde en eskisinin olduğu düşünülmektedir. Dokuz yüz iki sayfadan meydana gelen yazmada her sayfada dokuz satır mevcut olup satır altı tercüme mahiyetindedir. Bütün surelerin çevirisi mevcuttur. Bu eserin 1b-235a yaprakları hakkında Abdullah Kök (Kök, 2004), 235b-450a yapraklarının dil özellikleri ile ilgili Suat Ünlü (Ünlü, 2004) doktora çalışması yapmıştır. Ancak tercümenin neşri henüz gerçekleştirilmemiştir.

1.4. ÖZBEKİSTAN İLİMLER AKADEMİSİ EBU REYHÂN EL-BÎRÛNÎ ENSTİTÜTÜSÜ NO: 2008

Satır altı tercüme niteliğinde olan adı geçen nüsha, iki yüz yetmiş üç yapraktan meydana gelmektedir. Bu nüshada Farsça satır altı tercüme de bulunmaktadır. Hekimoğlu Kütüphanesindeki nüsha ile benzerlikler göstermektedir. Eksik bir nüshadır. Bakara suresinden Mâide suresine kadar olan kısmın tercümesi vardır. Bazı surelerin çevirisi de tam değildir. Bu çevirinin dil özellikleri ve metni önce bir doktora çalışmasına konu olmuş daha sonra neşredilmiştir (Üşenmez, 2013).

1.5. RUSYA BİLİMLER AKADEMİSİ ŞARKİYAT ENSTİTÜSÜ NO: 2475

Bu nüsha, Orta Asya Kur'an Tefsiri veya Anonim tefsir adları ile bilinir. On sekizinci sure olan Kehf suresinden başlayarak Kur'an'ı Kerimin sonuna kadar hem satır altı tercüme hem de tefsiri bulunmaktadır. Bu nüshanın yazarı ve müstensihi ile ilgili bir kayıt bulunmamaktadır. Satır altı tercümenin dili Türk ve İslam Eserleri Müzesindeki nüshanın diliyle aynıdır; yani Karahanlı Türkçesidir. Tefsir bölümünün dili ise Harezm, Kıpçak, Oğuz ve Çağatay Türkçesinin özellikleri gösterir. Nüshayı Zeki Velidi Togan keşfetmiştir. Çeviri, daha sonra Saint Petersburg şehrindeki Şarkiyat Enstitüsü kütüphanesine nakledilmiştir. A. K. Borovkov mezkûr tercümenin sözlüğünü yayımlamıştır. Halil İbrahim Usta ve Ebülfez Amanoğlu Borovkov'un sözlüğünü Türkçeye kazandırmıştır (Usta ve Amanoğlu, 2002). Halil İbrahim Usta daha sonra metnin tıpkıbasımı ile birlikte neşrini gerçekleştirmiştir (Usta, 2011).

1.6. SÜLEYMANİYE YAZMA BAĞIŞLAR NO: 3966

Nuri Yüce'nin bularak ilim âlemine tanıttığı satır altı tercüme mahiyetindeki bu nüsha iki yüz yirmi iki yapraktan meydana gelmektedir (Yüce, 1993). Ancak yeri geldikçe ayetlerin iniş sebepleri, kıssalar ve çeşitli konularda bilgi de verilir. Hucurât suresinden başlar ve Tebbet suresinin üçüncü ayetiyle sona erer. Bu yönüyle eksik bir tercümedir. Tercüme doğu ve batı Türkçesi unsurlarının bir arada kullanıldığı karışık dilli bir eserdir. Mütercim ve müstensihin kimliği bilinmemektedir. Bu tercüme Nuri Yüce danışmanlığında kısım kısım yüksek lisans çalışmalarına konu olmuştur.

1.7. TOPKAPI SARAYI MÜZESİ III. AHMED NO: 16

Çağatay Türkçesi ile kaleme alınmış hacimli bir tefsirdir. Başka bir nüshası da Konya Mevlana Müzesi Kitaplığında bulunmaktadır. Hamza Zülfikar bu tefsirin Ubeydullah Han (ö. 1539) adına veya onun teşvikiyle yazılmış olabileceğini düşünmektedir (Zülfikar, 1974: 179). Azımsanamayacak derecede Çağatay Türkçesi söz varlığı barındırmaktadır.

1.8. MEŞHED ÂSİTÂN-I KUDS-İ RAZAVÎ KÜTÜPHANESİ NO: 293

Geç Karahanlı erken dönem Harezm Türkçesi özellikleri gösteren bu tercüme hem satır altı tercüme hem de tefsir usulü ile yazılmıştır. 645 varaklık hacimli bir eserdir. Tercümenin yazımı 17 Şaban 737/21 Mart 1337 tarihinde sona ermiştir. Sâd suresinden Kur'ân-ı Kerim'in sonuna kadar olan kısmının tercüme ve tefsiri yapılmıştır. Yaşar Şimşek ve Osman Fikri Sertkaya bahsi geçen tercümeyi tanıtan bir yazı keleme almışlardır (Şimşek ve Sertkaya, 2011). Türkçe'nin tarihî gelişimi bakımından önemli olduğu değerlendirilen tercüme ile ilgili herhangi bir neşir yapılmamıştır.

1.9. MEŞHED ÂSİTÂN-I KUDS-İ RAZAVÎ KÜTÜPHANESİ NO: 2229

İyi bir hattatın kaleminden çıktığı anlaşılan, tezhipli ve süslemeli bir nüshadır. Kur'ân-ı Kerim'in 4. Cüzünün satıraltı Farsça ve Türkçe tercümesi vardır. 149 yapraktan müteşekkildir. Hanbalığ adı verilen bir kağıt cinsi üzerine yazılmıştır. Kur'ân metni muhakkak hatla yazılmıştır. Her satırda iki veya üç kelime mevcut olup her sayfada üç satır bulunmaktadır. Mütercim ve müstensihin kimliği bilinmemektedir. Arapça kelimelerin Türkçe karşılıkları siyah, Farsçaları kırmızı mürekkeple yazılmıştır.

1.10. MEŞHED ÂSİTÂN-I KUDS-İ RAZAVÎ KÜTÜPHANESİ NO: 1007

Çalışmamızın konusunu teşkil eden Âsitân-ı Kuds-i Razavî Kütüphanesi 1007 numaralı el yazması satır altı Kur'ân çevirisinin fiziki hususiyetleri, imla ve dil açısından incelenmesi birinci bölümde teferruatlı bir şekilde ele alınacaktır.

1.11. TEBRİZ MİLLİ KÜTÜPHANESİ NÜSHASI

Yazılı kaynaklarda bilgi bulunmayan bu nüshaya bazı internet kaynaklarında tesadüf edilir (M.Hüseynbegî: 2016). Kayıt numarasına ulaşamadığımız Tebriz Milli Kütüphanesi nüshasının çeşitli açılardan önemli olduğu anlaşılmaktadır. Öncelikle adı geçen Kur'an metnini hat tarihinin gelmiş geçmiş en büyük sanatkârlarından biri olarak kabul edilen Yâkut-ı Musta'sımî tarafından Semerkandî kâğıt üzerine yazılmıştır. Gerek hat gerekse tezyinat bakımından önemi haiz olan bu nüsha ile ilgili herhangi bir çalışma bulunmamaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

ÂSİTÂN-I KUDS-İ RAZAVÎ KÜTÜPHANESİ 1007 NUMARALI KUR'ÂN ÇEVİRİSİ

Satır altı Kur'an çevirilerinin Türk Dili tarihi çalışmalarında müstesna bir yeri vardır. Kur'an-ı Kerim'in hem doğu Türkçesi hem de batı Türkçesine yapılmış tercümeleri ile ilgili çok sayıda bilimsel çalışma gerçekleştirilmiş olmakla birlikte bu hususta mesafe alınacak uzun bir yol vardır. Çalışmamızın konusunu teşkil eden ve Harezm Türkçesi ile kaleme alındığı anlaşılan el yazması çeviri İran'ın Meşhed şehrinde yer alan Âsîtân-ı Kuds-i Razavî kütüphanesinde 1007 numara ile kayıtlıdır. Zikri geçen satır altı tercümeyle ilgili bir tanıtma yazısı dışında (Rızaei, 2016) herhangi bir çalışma bulunmamaktadır.

2.1. YAZMANIN FİZİKİ ÖZELLİKLERİ

Yazma üç yüz kırk üç yapraktan müteşekkildir. Her sayfada on bir satır bulunmaktadır. Yazma, sayfaların kesilip başka bir sayfa üzerine yapıştırılması suretiyle tamir görmüştür. Bundan dolayı bazı sayfalarda on birinci satırın tercümesi bulunmamaktadır. Yani son satırdaki tercümeli kısım tamirat işlemi gerçekleştirilirken kesilmiştir. Fatiha'dan Kâria suresinin beşinci ayetine kadar olan kısmın satır altı tercümesi mevcuttur. Fatiha suresinin satır altı tercümesi Farsça, diğer kısımların Türkçedir. Nüsha tamir gördüğü için Kâria'dan sonra gelen sureler farklı bir hattatın kaleminden çıkmıştır. Farklı bir müstensih eksik kısımları tamamlamıştır. Yazmada mütercim veya müstensih ile ilgili herhangi bir kayda tesadüf edilmemiştir. Kur'ân metni muhakkak, tercümeli kısımlar nesih hatla yazılmıştır. Türkçe kelimelerin imlasında genellikle nokta kullanılmamıştır. Metin aharlı ve mühreli nohudi kâğıt üzerine yazılmıştır. Yazılı kısım 19.5*26.5, kâğıt 33*25.5 cm ebadındadır. Yazmanın zahriyye kısmında 1270, 1276, 1296, 1343, 1394 hicrî tarihleri yer almaktadır. Ayrıca yine zahriyye kısımında farklı mühürler bulunmaktadır. Bu durum nüshanın elden ele dolaştığı ihtimalini akla getirmektedir.

2.2. İMLA ÖZELLİKLERİ

Eserin belirgin özelliklerinden biri harekesiz olmasıdır. Bu yüzden yazılış itibariyle birbirine yakın olan kelimelerin okunmasında zorluklar yaşanabilmektedir. Başka bir ifadeyle müstensih, okurken karışıklığa sebep olacak kelimeleri ayırt etmek için bile olsa harekelemeye başvurmamıştır. Dolayısıyla -"Bulmak " ve "bolmak" ya da "oldurmak" ve "öldürmek" kelimelerinde olduğu gibi- zaman zaman metnin kendisine müracaat etme ve kelimenin Arapça karşılığını bulma zorunluluğu doğmaktadır.

Harekenin kullanıldığı ender kelimelerden biri "yakıt" anlamında kullanılan "tumduḳ" kelimesidir. DLT'de (Kaşgarlı Mahmut, 2015: 850),Ryland Nüshası'nda (Ata, 2013: 192) ve EDPT'de (Clauson, 1972: 504) "tamduḳ" olarak tanıklanan kelimenin Kur'an tercümesinde /u/ sesi ile yazılması ilgi çekicidir. *"Otnuñg tumduḳı"* [30b]/3= A10 tamlamasında geçen "tumduḳ" kelimesi "vav" (و) ile seslendirilmiştir. Aynı kelime metinde [3b]/8= B24 satırında da geçmektedir. Ancak burada /u/ sesi hareke ile (ötre) belirtilmiştir. Dolayısıyla her iki örnekte kelimenin /a/ sesi ile değil de /u/ sesi ile okunması müstensih hatası olarak değerlendirilememekte bilakis bu şekilde bir yazım, müstensihin yapmış olduğu bilinçli bir yönlendirmedir.

Müstensih *"müt'a"* [24a]/5= B241, *"mülkge"* [24b]/6= B247, *"bulmaġay"* [58a]/10= N123; *"ḳuyġıl"* [96a]/6= AR126, *"bulun"* [107a]/8= ENF67 kelimelerinde ötreye; *"minnetni"* [26b]/10= B262 *"ḳayttuḳ"* [98b]/6= AR156, *"yıġġay"* [54b]/3= N84, *"ıddet"* [63a]/7= M2 kelimelerinde şedde işaretini kullanmıştır.

Metnin bir diğer yazım özelliği de noktalamalarda yaşanan tutarsızlıktır. Müstensih, çoğunlukla harfleri noktasız yazmayı tercih etmiştir. Yapılan kimi noktalamalarda da belirli bir ölçütün göz önünde bulundurulduğunu söylemek zordur. Örneğin "Yalawaç" kelimesinde yer alan /w/ sesi çoğunlukla ف [108a/7]= ENF74, [108b/6]= T7 şeklinde gösterilirken birkaç kelimede aynı sesin ڧ [108a/8]= T3, [113b/3]= T65 şeklinde yazıldığı görülmektedir.

Noktalamalarda yaşanan tutarsızlık nedeniyle metinde yer alan kimi kelimelerin ses bilgisel değişimi hakkında değerlendirme yapılamamaktadır.

“Tirgürmek” ve “öwke” kelimeleri bunlardandır. Dolayısıyla Harezm Türkçesinin dil özelliklerinden biri olarak kabul edilen –[gUz] fiilden fiil yapım eki “tirgürmek” fiilinde tanıklanamamaktadır. Yine Harezm Türkçesinde nadir de olsa karşılaşılan bir diğer önemli ses değişimi /w/~/f/ nöbetleşmesidir. Ancak müstensih noktalama hususunda belli bir yol takip etmediğinden “öwke” kelimesinde de /w/~/f/ nöbetleşmesi hakkında yorum yapılamamaktadır. Bu yüzden söz konusu fiili “tirgürmek”, diğer kelimeyi de “öwke” şeklinde okuyarak tutarlılığı sağlamaya çalıştık.

Eserde harflerin yapılarında yer alan dişler müstensih tarafından özellikle belirtilmiştir. Bu durum noktasız olarak yazılan eserin okunmasını kısmen de olsa kolaylaştırmaktadır.

Eserde dikkati çeken bir diğer husus kimi yapım ve çekim eklerinin yazımı ile ilgilidir. Kimi ek kendinden önceki kelimeye bitişik yazılırken kiminin de ayrı yazıldığı görülmektedir. Kendinden önceki kelimeden çoğunlukla ayrı yazılan bu ekler; isim yapım eklerinden [+lıḳ], [+lik], [+luḳ], [+lük], [+lıġ], [+lig], [+luġ],[+lüg]; çoğul eki [+lar], [+ler]; isim köklerine gelen ilgi hali eki [+nıŋ], [+niŋ], [+nuŋ], [+nüŋ] ;isim köklerine gelen yükleme hali eki [+nı], [+ni]; isim köklerine gelen yaklaşma hali eki [+ġa], [+ge], [+ḳa], [+ke]; üstünlük eki [+raḳ], [+rek] şeklinde sıralanabilir.

Ḳulluḳ [101b]/9= AR194, *Azġunluḳ* [97b]/9= AR146.

Yaġmurluġ [3a]/8= B19, *Otnuŋ* [45a]/8=A191.

Altıda [47a]/4= N11, *Tamuġġa* [47a]/2=N10.

Uymaḳḳa [12b]/4=B124, *Ölümni* [41a]/2= A143.

Taŋrıdın [34a]/1= A50, *Yüreksiz* [105b]/8=ENF46.

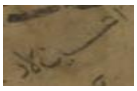
Arapça ve Farsça kelimelerin yazılışı standart olduğundan bu kelimelerin imlası değerlendirilmemiştir. Bu yüzden çalışmamızda sadece Türkçe kelimelerin yazımı göz önünde bulundurulmuştur.

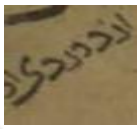
2.2.1. Ünlülerin Yazımı

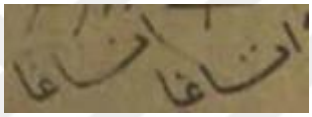
Eserde kimi kelimelerde yazılmadığı tespit edilse de genel olarak ünlü harflerin yazıldığı görülmektedir.

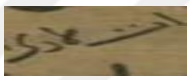
2.2.1.1. /a/ Ünlüsünün Yazılışı

Metinde kelime başında /a/ ünlüsü genel olarak elif ile yazılmıştır:

Aġınlar [3a]/7= B18.

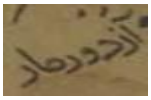
Azdurdı [4b]/11= B36.

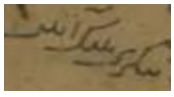
Ataġa anaġa [8b]/7= B83.

Atları [101a]/1= AR180.

Birkaç kelimede /a/ ünlüsünün medli elif ile yazıldığı görülmektedir:

Azmaḳnı [3a]/4= B16.

Azdurmaz [4a]/5=B26.

Tañrınıñ atın [85a]/11= E138.

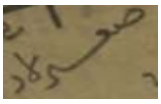
Awnuñ [63a]/2= M1.

Āzād er [17a]/7= B178.

Kelime ortasında /a/ ünlüsünün kimi kelimelerde yazılmasa da genel olarak elif harfi ile seslendirildiği görülmektedir:

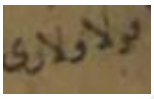
Yanutı [66 a] /11= M29.

Ḳatında [11b]/1= B110.

Ṣaġırlar [77b]/6= E39.

Yazuḳ [48 a] /11= N20.

Yoḳattuḳ [88a]/7= AR4.

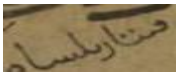
Ḳulaḳları [2b]/3= B7.

Çıḳarmaḳınġa [109a]/4= T13.

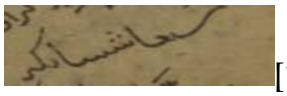
Eserde bir kelimenin ortasında arka arkaya gelen /a/ sesi varsa ve kelime ünsüz harf ile başlamışsa ilk heceden ziyade ikinci hecedeki /a/ sesinin gösterilmesi yönünde bir temayül söz konusudur:

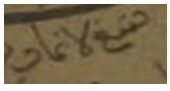
Yarlıḳaġan [88a]/2= E165.

Yalġanġa [90a]/8= AR37.

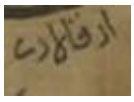
Ḳaytarılsa [76b]/10= E27.

Yalawaççġa [32 a] /11= A32.

Satġaşsanꞵız [105 b] /7= ENF45.

Ḳatıġlanmaḳ [7 a] /5= B63.

Kelime sonunda /a/ ünlüsünün elif harfi ile seslendirildiği görülmektedir:

Arḳaları [77a]/5= E31.

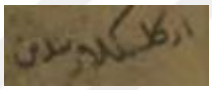
Soñgra [77a]/5= E32.

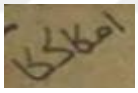
Orta [7b]/2= B68.

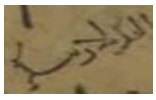
Ḳatında [11b]/1= B110.

2.2.1.2. /e/ Ünlüsünün Yazılışı

/e/ ünlüsünün kelime başında elif harfi ile seslendirilmektedir:

Erkliglerindin [2b]/1= B5.

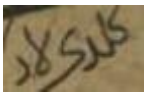
Emgekge [21b]/3= B220.

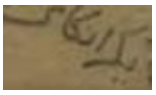
Eliglerińiz [48b]/10= N24.

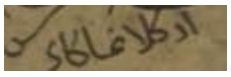
/e/ ünlüsü kelime ortasında çoğunlukla elif ile yazılmıştır:

Tegşürdük [52a]/2= N56.

Ögretürler [10b]/5= B102.

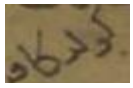
Keldiler [52b]/5= N62.

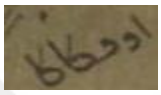
Yigrengey [20b]/11= B216.

Erklenmegey [67b]/1= M41.

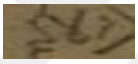
Erenler [101b]/2= AR188.

/e/ ünlüsü kelime sonunda her zaman elif harfi ile gösterilmiştir:

Kölige [6a]/8= B57.

Öwkege [6b]/10= B61.

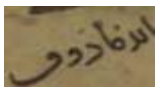
Bisre [78b]/3= E51.

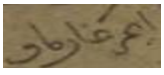
Birle [77a]/10= E49.

Nerse [79a]/8= E60.

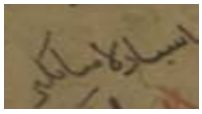
2.2.1.3. /ı/ Ünlüsünün Yazılışı

/ı/ ünlüsü kelime başında kimi kelimede elif ve yâ harfi ile gösterilirken kimi kelimede sadece elif harfi ile gösterilmiştir:

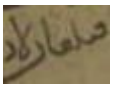
Iḍmaduḳ [94b]/8= AR94.

Imızġanmaḳ [25b]/7= B255.

Isırdılar [39b]1/= A119.

Isparlasaŋız [23a]/7= B233.

/ı/ ünlüsü kelime ortasında çoğu zaman yâ harfi ile gösterilmiştir:

Ḳılġan [94b]/3= AR89.

Ayrılmaḳ [26a]/1= B256.

Arıḳlar [27a]/10= B266.

Saḳınsaŋ͡gız [7a]/6= B63.

Ancak yâ harfinin kullanılmadığı örneklere de rastlanılmaktadır:

Yarlıḳamaḳ [27a]/1= B263.

/ı/ ünlüsü kelime sonunda daima yâ harfi ile gösterilmiştir:

Ḳıḳırdı [32b]/11= A39.

Yarattı [46a]/4= N1.

Saḳçı [46a]/6= N1.

Taḳı [33a]/1= A39.

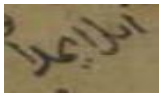
2.2.1.4. /i/ Ünlüsünün Yazılışı

/i/ ünlüsü kelime başında çoğu zaman elif ve yâ harfi ile gösterilmiştir:

İglig [67a]/3= M36.

İḍisindin [63a]/6= M2.

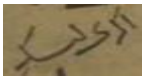
İşlig [13a]/4= B129.

İleyimde [33b]/10= A50.

Ancak kimi kelimede yâ harfi kullanılmamıştır:

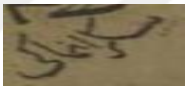
İsteyür [94a]/6= AR86.

/i/ ünlüsü kelime ortasında genellikle yâ harfi ile gösterilmiştir:

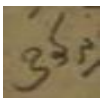
Egrilik [94a]/6= AR86

Kemişti [95b]/3= AR107

Eligler

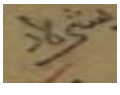
Yigrenmeki [63a]/7= M8

/i/ ünlüsü kelime sonunda her zaman yâ harfi ile gösterilmiştir:

Birgüçi [105a]/7= ENF40.

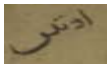
İkki [103a]/3= ENF7.

İçürmekini [109b]/4= T19.

Tişiler [48b/9]= N24.

2.2.1.5. /o/ Ünlüsünün Yazılışı

/o/ ünlüsü kelime başında her zaman elif ve vav harfi ile gösterilmiştir:

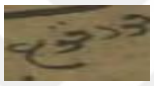
Otın [113b]/8= T68.

Oñgargıl [97a]/10= AR142.

Oḳıyurlar [12a]/10= B121.

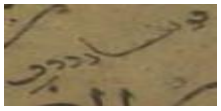
Orunlarından [67a]/11= M41.

/o/ ünlüsü kelime ortasında her zaman vav harfi ile gösterilmiştir:

Ḳorḳuġ [5a]/5= B38.

Boynaġu [58a]/2= N117.

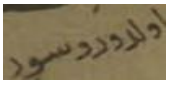
Toḳuşuñg [66a]/3= M24.

Ḳopġarduḳ [6a]/7= B56

2.2.1.6. /ö/ Ünlüsünün Yazılışı

/ö/ ünlüsü kelime başında her zaman elif ve vav harfi ile gösterilmiştir:

Ögür [113b]/4= T66.

Öldürüşür [30b]/6= A13.

Ötünç [24a]/10= B245.

Ögretti [4b]/3= B31

/ö/ ünlüsü kelime ortasında her zaman vav harfi ile gösterilmiştir:

Tölenĝenler [30a]/9= A7.

Sözi [11b]/7= B113.

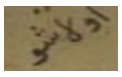
Kötürseng [66a]/10= M29.

2.2.1.7. /u/ Ünlüsünün Yazılışı

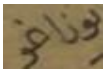
Kelime başında /u/ ünlüsü her zaman elif ve vav harfi ile gösterilmiştir:

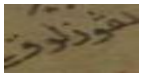
Uymaġıl [97a]/10= AR142.

Uyasınıng [98a]/6= AR150.

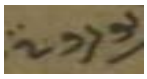
Ulaşu [113b]/8= T68.

Kelime ortasında /u/ ünlüsü çoğunlukla vav harfi ile gösterilmiştir:

Buzaġu [98a]/9= AR152.

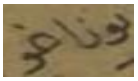
Yawuzluḳ [98a]/10= AR153 .

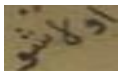
Ḳurtulġay [105b)/7= ENF45.

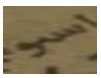
Buyruḳı [52b]/7= N64.

Turuḳġan [67a]/4= M37.

Kelime sonunda /u/ ünlüsü her zaman vav harfi ile gösterilmiştir:

Buzaġu [98a]/9= AR152.

Ulaşu [113b]/8= T68.

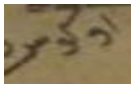
Aşnu [37a]/8= A93.

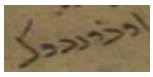
Boynaġu [58a]/2= N117.

2.2.1.8. /ü/ Ünlüsünün Yazılışı

Kelime başında /ü/ ünlüsü her zaman elif ve vav harfi ile gösterilmiştir:

Üllüş [19b]/8= B202.

Üküş [29b]/10.

Üḍürdük [81a]/8= E87.

Kelime ortasında /ü/ ünlüsü her zaman vav harfi ile gösterilmiştir:

Ögür [113b]/4= T66.

Belgülüg [97a]/9= AR143.

Körgürgül [97a]/11= AR143.

Örtüglügin [4b]/7= B33.

Yüñgülledi [13a]/5= B130.

Kelime sonunda /ü/ ünlüsü vav harfi ile gösterilmiştir:

Eḍgü [58a]/7= N122.

İkkegü [66a]/3= M24.

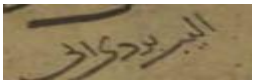
2.2.2. Ünsüzlerin Yazımı

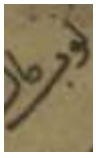
Çalışmamızın konusunu teşkil eden yazmadaki ünsüzlerin lüzumlu görülenlerinin yazımını şu şekilde gösterebiliriz.

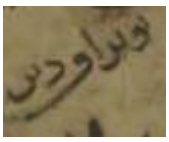
2.2.2.1. /p/ Ünsüzünün Yazılışı

Eserde /p/ ünsüzü bâ harfi ile seslendirilse de noktasız örneklere de rastlanılmaktadır:

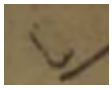
Yapurġaḳdın [79a]/5= E59.

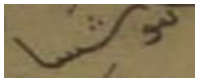
Alıp birdi anı [80a]/5= E7.

Köp [35b]/4= A75.

Topraḳdın [34b]/3= AR59.

Tapunġu [80a]/11= E74.

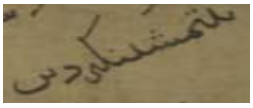
Tapa [81a]/8= E87.

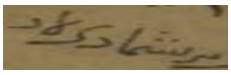
Yapuşsa [37b]/9= A101.

2.2.2.2. /b/ Ünsüzünün Yazılışı

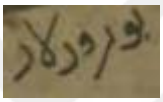
/b/ ünsüzü genel olarak noktasız yazılmıştır ancak nadir de olsa noktalı örnekler de mevcuttur:

Bittiler [107b]/4= ENF=72.

Bitmişingizdin [38a]/9= A106.

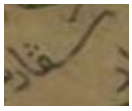
Birişmediler [108a]/11= T4.

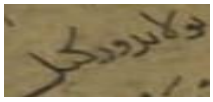
Bolmasun [15a]/1= B150.

Buyururlar [38a]/5= A104.

2.2.2.3. /t/ ve /s/ Ünsüzlerinin Yazılışı

Talat Tekin, Kaşgarlı Mahmut'un Dîvânü Lugati't-Türk adlı eserinin yazım kurallarından bahsederken bu konuya özellikle değinmektedir. Kaşgarlının Arap alfabesini Türkçeye uyarlarken art ünlülerin yer aldığı kelimelerde tı ve sad harflerini kullanmak yerine te ve sin harflerini kullandığının; bu uygulamanın Karahanlı Türkçesinden Çağatay Türkçesine kadar uzandığının altını çizer. Böylelikle Doğu Türkçesi yazı sistemi Batı Türkçesi yazı sisteminden ayrılmış olur. (Tekin, 2013: 113) Harezm Türkçesi dil yadigârlarından olan eserimizde de aynı geleneğin izleri görülmektedir. Başka bir ifadeyle Türkçe kökenli bir kelimede ince sıradaki kelimelerde olduğu gibi kalın sıradaki kelimelerde de te (ت) ve sin (س) harfi kullanılmaktadır:

Sewer [39a]/10= A119.

Tölendürgil [41b]/1= A147.

Tamuġ [103b]/7= ENF16.

Tartışmaŋg [105b]/8= ENF46.

Toḳuş [109a]/9= T16.

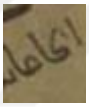
Saḳındıŋgız mu [109a]/8= T16.

Suw [109b]/4= T19.

2.2.2.4. /ç/ Ünsüzünün Yazılışı

Eserde /ç/ ünsüzü çoğunlukla cîm harfinin noktasız şekliyle yazılmıştır:

Küç [109b]/11= T23.

Ançaġa [110a]/3= T24.

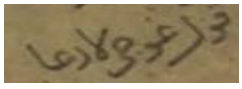
Çıḳḳan [110a]/4= T24.

Yalawaçındın [110a]/4= T24.

Tilekçe [16a]/1= B164.

Ökçeleriŋgiz [41b]/4= A149.

Ancak az da olsa noktalı örnek de mevcuttur:

Ḳolġuçılarġa [17a]/3= B177.

2.2.2.5. /n̂g/ Ünsüzünün Yazılışı

Eski Türkçe dönemine ait metinlerde başlı başına belirgin bir sembol ile gösterilen /n̂g/ ünsüzü eserde nûn ve kef (نگ) harfleri ile gösterilmektedir:

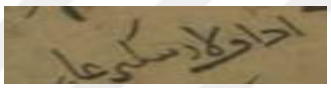
Kön̂güllerin̂giz [22a]/3= B225.

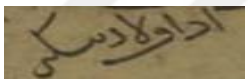
Tan̂grı [30a]/4= A5.

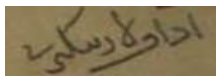
Son̂gra [31a]/8= A19.

2.2.2.6. /ḍ/ Ünsüzünün Yazılışı

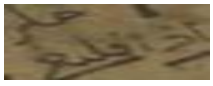
/ḍ/ ünsüzü çoğunlukla dal (د) harfi ile seslendirilmekle birlikte ẕel (ذ) ile yazılan örneklerine de rastlanmaktadır:

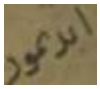
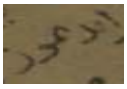
Aḍaḳların̂gızġa [64a]/3= M6.

Aḍaḳların̂gız [79b]/4= E65.

Aḍaḳların̂gızı [96a]/4= AR124.

Aḍaḳlarımuzı [25a]/7= B250.

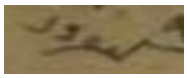
Aḍaḳlıġı [63a]/2= M1.

İḍimüz [96a]/6= AR126; [12b]/11=B127, [30a]/10= A7.

2.2.2.7. /w/ Ünsüzünün Yazılışı

/w/ ünsüzü çoğu kelimede noktasız, kimi kelimede (ڤ) şeklinde bir nokta ile ya da üç nokta (ڤ) ile gösterilmiştir. Hatta aynı kelimede geçen ünsüzün noktalı ve noktasız şekline rastlanmaktadır. Bu yüzden çalışmamızda tutarlılık olması açısından bu kelimeleri tek tipte okumayı tercih ettik:

Öwkege [43a]/2= A162.

Kiwrür [31b]/11= A27.

Yawuzluḳdın [32a]/8= A30, [krş. *yawuzluḳ* [39b]/3= A120.

Sewmes [18b]/4= B190.

Yawumaġan [33a]/2= A39. (krş. *yawumaŋ* [50b]/11= N43.)

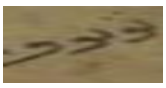
İw [37a]/11= A96, (krş. *Ew* [37b]/2=A97.)

2.2.2.8. Çift Ünsüzlerin Yazılışı

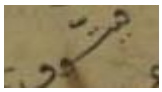
Metinde çift ünsüzler genellikle tek ses ile yazılmıştır:

İkki [64a]/3= M6.

Sekkiz [85b]/10= E143.

Tuttuḳ [99b]/7= AR165.

Eserde nadir de olsa şedde işaretinin yer aldığı örneklere de rastlanmaktadır:

Ḳayttuḳ [98b]/6= AR156.

Yıġġay [54b]/3= N84.

ʿIddet [63a]/7= M2.

2.3. DİL BİLGİSİ ÖZELLİKLERİ

2.3.1. Ses Bilgisi

Bir eserin ait olduğu dönemi belirlemede en önemli ölçüt o eseri oluşturan sesler ve o seslerdeki mevcut değişikliklerdir. Eseri tarihi süreç içerisinde belirli bir yere yerleştirmek, ait olduğu döneme dair belli yargıya varabilmek için söz konusu eserin dil özelliklerini ortaya koymak, eseri oluşturan seslerde dikkati çeken değişiklikleri incelemek gerekmektedir. Harezm Türkçesi dil özelliklerini taşıyan satır arası Kur'an tercümesinin ses bilgisi ile ilgili özelliklerini şu şekilde değerlendirebiliriz:

2.3.1.1. Ünlüler

Harezm Türkçesi dil yadigârlarından olan eserde sekiz tane ünlü harf bulunmaktadır. Bunlar şu şekilde gruplandırılabilir:

Kalın Ünlüler: /a/, /ı/,/o/, /u/

İnce Ünlüler: /e/, /i/, /ö/, /ü/

Harezm Türkçesinin dil özelliklerini yansıtan eserde, ünlülerle ilgili mevcut ses özellikleri şunlardır:

2.3.1.1.1. Ünlü Uyumu

Türkçe kelimeleri oluşturan ünlü harflerin kalınlık-incelik ve düzlük-yuvarlaklık bakımından birbiriyle uyumunu ifade eder.

2.3.1.1.1.1. Kalınlık-İncelik Uyumu

Kalınlık-incelik uyumu Türkçenin en eski özelliklerinden biridir. Bu uyuma göre Türkçe bir kelimenin tamamıyla ince ya da kalın ünlülerden oluşması gerekmektedir. Ergin, kalınlık-incelik uyumundan bahsederken Türkçe bir kelimede ince ve kalın ünlülerin bir arada bulunamayacağının; bütün kelimelerin, bütün eklerin kalın ve ince olmak üzere iki kısma ayrıldığının; eklerin ünlülerinin, köklerin ünlülerine göre belirlendiğinin altını çizer. (Ergin, 1992: 70) Harezm Türkçesi dilinin özelliğini yansıtan eserimizde de genel anlamda bu kurala uygunluk söz konusudur. Ayrıca kelimelerin aldığı eklerde de yine kalınlık-incelik uyumunun varlığı dikkati çekmektedir:

Örttiler [2a]/2= B36; *Sökellik* [68b]/7= M52; *Bilgenrek* [69b]/4= M61; *Kökler* [75b]/10= E12; *Eḍgülükni* [8b]/7= B83; *Üküşrekleri* [38b]/4= A110; *Meñgizlig* [72a]/2=M89; [98a]/10= AR152; [103a]/2= ENF6; *Tanuḳluḳ* [76a]/10= E19; *Yalġanġa* [86b]/5= E150; *Ḳurtulġanlar* [88a]/11= AR8.

Ancak eserde kimi kelimelere gelen ekler sebebiyle kalınlık-incelik uyumunun dışında kalan örneklere de rastlanmaktadır:

Ançage [54b]/11=N89. (krş. ançaġa [52b]/9= N65); *Bütlerġa* [51b]/7= N51; *Soñgumizge* [74b]/2= M114.

Harezm Türkçesi dil özelliklerinden biri de Arapça ve Farsça kelimelerinin genellikle art damak ünlüsünün bulunduğu ekler almasıdır. Doğu Türkçesi eserlerinde genel anlamda böyle bir temayülün var olduğunu söyleyebiliriz. Ödünç kelimelerin daha çok art damak ünlülerden oluşan ekleri alıyor olması, bu kelimelerde kalınlık-incelik uyumunun bulunmaması ya da bu kelimelerin daha çok kalın seslerle telaffuz edilmesi gibi farklı sebeplere bağlanmaktadır. (Eraslan, 1970: 113-114) Bu tip kelimelere, üzerinde çalıştığımız satır altı Kur'an tercümesinde de rastlamaktayız:

Kāfirlerġa [3b]/9= B24; [56b]/9=N102; [60a]/1= N41.

Ādemġa [4b]/3= B31; [88b]/4= AR11.

Pāresinġa [9a]/4= B85; [8a]/6= B76.

Hevālarınġa [12a]/9= B120; [68a]/9= M48.

Ẓālimraḳ [11b]/9= B114.

Ḳabīlesinġa [51b]/11=N54.

Mü'minlerġa [107a]/3=ENF65; [113a]/7=T61; [39b]/8=A124.

Süstluḳ [41a]/9= A146.

Düşmenġa [115a]/7=T83.

Düşmenlıḳ [65a]/3= M14; [69b]/10= M64; [71a]/10= M82.

Şeyṭānġa [51b]/7= N51; [69b]/2= M60; [25b]/11=B256.

Kimi ödünç kelimelerde ön damak ünlülerin bulunduğu eklere de rastlanmaktadır. Eckmann, Harezm Türkçesi özelliklerinden bahsederken ödünç kelimelere getirilen eklerin Çağatayca'ya nazaran daha çok ön damak seslerinden oluştuğunu belirtir. Ayrıca bu durumun da dikkat edilmesi gereken bir husus olduğunun altını çizer. (Eckmann, 2014: 9) Bu bağlamda eklerde ön damak seslerinin nispeten sık kullanılması Harezm Türkçesinin belirgin bir özelliğidir:

Kitābge [17a]/2= B177; [59b]/2= N36; *Ḥacge* [18b]/2= B189; *Bāzergānlik* [110a]/1= T24; [49b]/3=N29.

2.3.1.1.1.2. Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu

Bir kelimedeki ünlülerin düzlük yuvarlaklık bakımından birbirine uyması şeklinde tanımlanmaktadır. Harezm Türkçesi dilinin özelliklerini taşıyan eserimizde düzlük- yuvarlaklık kuralına uyan kelimelerin yanı sıra bu uyumun dışında kalan kelimelere de rastlanmaktadır. Bu bağlamda eserin düzlük-yuvarlaklık kuralına uymada tutarlı bir yol izlediğini söylemek mümkün değildir:

Tirig [53a]/11= N74; [77a]/6= E32; *Yalġan* [77a]/8= E34; [90a]/8= A36; *Ögür* [89b]/8= AR30; [103b]/6= ENF16; *Öwke* [93a]/3= AR71; [55b]/5= N93; *Üküş* [65a]/5= M15; [103b]/11= ENF19; *Anuḳ* [40a]/7= A131; [112a]/5= T46; *Tanuḳ* [46b]/5= N6 ; [14a]/7= B143; *Eḍgü* [64b]/1= M9; [28a]/7= B277; *Ḳaḍġu*

[79b]/3= E64; [40b]/7= A139; *Ḳoşnıġa* [50a]/10= N36; *Köni* [88b]/8= AR16; [53a]/3= N68; *Bulıt* [92a]/5= AR57.

Eserimizde bazı kelimelerde ikili kullanımlar da göze çarpmaktadır:

Yörü- [108a]/5= T2 (krş. *Yöri-* [15b]/10= B164; [42b]/2= A156)

Oḳu- [66a]/6= M27; [100a]/4= AR169 (krş. *Oḳı-* [102b]/9= ENF2; [11b]/7= B113)

Bulutlarnıŋ [16a]/1= B164; *Bulutnı* [6a]/8= B57 (krş. *Bulıtdın* [20a]/8= B210; [92a]/5= AR57)

Kur'an tercümesinde düzlük- yuvarlaklık uyumuna girmeyen ekler mevcuttur. Bu eklerden bazılarının ünlüsü sadece yuvarlak ünlülerle, kimisi sadece düz ünlülerle kullanılmaktadır. Sadece düz şekilli olanlar şunlardır:

Yükleme Hali Eki {+nI} ve {+In}: *Ölümni* [10a]/3= B94; *Ewümni* [12b]/7= B125.

3. şahıs iyelik eki {+(s)I}: *Yarusı* [23b]/9= B237; *Tolusı* [37a]/4= A91.

Ayrılma hali eki {+dIn}: *Ḳaḍġudın* [42a]/3= A154; *Azġunlardın* [19b]/3= B198.

İsimden isim yapma eki {+çI}: *Ḳolġuçılarġa* [17a]/3= B177; *Ḳılġuçısı* [34a]/8= A55.

3. şahıs görülen geçmiş zaman eki {–dI}: *Tirgürdi* [66b]/5= M32; *Yandurdı* ot [3a]/5= B17.

Öğrenilen geçmiş zaman eki {-mIş}: *Körülmişler* [53b]/2= N75;

İsimden isim yapma eki {+lI}: *Ḳorḳutġulılar* [78a]/9= E48.

Zarf fiil eki [-ınça], [-ınçe]: *Bolġınça* [18a]/7= B187; *Nikāḥ ḳılġınça* [22b]/4= B230.

Dereceleme belirtme ekinin ikinci ünlüsü {+InçI}, {+UnçI}: İkkiniŋ ikkinçisi [111b]/5= T40.

Aitlik eki [+ḳı], [+ki]: *Burunḳılar* [76b]/8= E25.

Fiilden isim yapma eki [-ıġlı], [-uġlı] ekinin ikinci ünlüsü: Tutuġlılar [83b]/4= E114; *Ḳorḳutuġlılar* [20b]/2= B213.

Sıfat fiil eki {-mIş}: *Atanmış* vaḳt [28b]/5= B282; *Bolmışlarınça* [66a]/3= M24.

Düzlük yuvarlaklık uyumuna girmeyen yuvarlak şekilli ekler şunlardır:

1. çoğul şahıs görülen geçmiş zaman eki {–dUk}: *Ḳutġarduḳ* [5b]/7= B49; *Yazduḳ* [51a]/8= N46.

Fiilden isim yapma eki {–dUḳ}: *Sıfat* ***ḳılduḳlarını*** [85b]/3= E139;

Soru eki [mu], [mü]: *Ḳaytmazlar* ***mu*** [70b]/9= M74; *Ol vaḳtın* ***mu*** *kim* [43a]/6= A165.

Ettirgenlik eki {–DUr}: ***Yandurdı*** *ot* [3a]/5= B17; ***Sıġındurur*** *men* [32b]/6= A36; *Ḳarışturur* [35a]/8= A71; *Keldürüñg* [11b]/3= B111.

Ettirgenlik eki [–ġur], [-gür]: ***Ḳızġurtur*** *anlarnı* [112a]/11= T50; *Tirgürdi* [24a]/8= B243.

Fiilden isim yapma eki [-ġun]: *Azġunluḳdın* [25b]/11= B256.

Fiilden fiil yapma eki [-ur]: *Arturur* [28a]/6= B276.

Fiilden isim yapma eki [-uḳ]: *Açuḳ* [36b]/9= A86.

Zarf fiil eki [–u], [-ü], {-yU}: *Yalbaru* [102b]/1= AR205; *Yarlıḳayu* [40b]/1= A135; *Büktürü* [51a]/8= N46.

Fiilden isim yapma eki {–ġU}: *Tapunġu* [54b]/7= N87; *Sıġınġu* [56a]/6= N97.

3. şahıs emir ekleri {–sUn}, {–sUnlAr}: *Namāz ḳılsunlar* [56b]/5= N102; *Beyān ḳılsun* [7b]/3= B69.

Bir kısım eklerin genel olarak düzlük-yuvarlaklık uyumuna girdiğini ancak kimi örneklerde aykırı durumların var olduğunu görmekteyiz:

Çokluk birinci ve ikinci şahıs iyelik eklerinde [+umız], [+umuz], [+uŋguz], [+uŋgız]: *Tanuḳluḳumız* [73b]/4= M106; *Aẕabumız* [77b]/11= E43; *Aşnuŋgızdın* [49a]/10= N26.

İsimden isim yapma eki [+lıḳ], [+lik], [+luḳ], [+lük]: *Yawuzluḳ* [39b]/3= A120; *Körklüglük* [40a]/11= A134; *Ḫᵛārluḳ* [38b]/6= A112.

Görülen geçmiş zaman çokluk ikinci şahıs ikinci ünlüde [-duŋguz], [-duŋgız]: *Tutunduŋgız* [5b]/11= B51; *Ḳurtulduŋgız* [19a]/5= B196.

Yokluk eki {+sUz}: *kitābsüzlerge* [31a]/11= A20; ***Körksüz** iş* [40b]/1= A135.

Eserde sık sık karşılaşılan düzlük-yuvarlaklık kuralından sapmalar, yuvarlak ünlülerden oluşan ve emir kipi II. Tekil şahıs çekimine giren kimi fiillerde de görülmektedir. Genellikle düz ünlü ile kullanılan ek, fiillerde düzlük-yuvarlaklık uyumunu bozabilmektedir.

Oḳuġıl [66a]/6= M27; *Ḳorḳġıl* [68b]/1= M49; *Ḳorḳutġıl* [78b]/2= E51; *Tutġıl* [97b]/6=AR145; *Yöndürgil* [107a]/2= ENF65.

Ayrıca söz konusu kip ekinin nadir de olsa yuvarlak şekli bulunmaktadır:

Urġul [6b]/3= B60; *Sorġul* [20a]/9= B211.

Satır altı Kur'an tercümesinde dikkati çeken bir diğer özellik de kimi kelimelerde görülen dudaksılaşma adını verdiğimiz ses olayıdır. Ünlü yuvarlaklaşması olarak da adlandırılan ses olayı düz bir ünlünün /b/, /m/, /p/, /v/ gibi dudak ünsüzünün etkisiyle yuvarlak ünlü durumuna geçmesi olarak tanımlanmaktadır. (Vural, Böler, 2014: 120) Çalıştığımız metinde gerek kelime köklerinde gerekse kimi eklerde karşımıza çıkan örnekler beraberinde düzlük- yuvarlaklık uyumundan sapmaları da getirmiştir. Yawuz (<yabız Etü.), sowuḳ(<soġıḳ Etü.) kelimelerinde ve dudak uyumunun dışında kalan kimi eklerde görülen dudaksılaşma, Harezm Türkçesinin en belirgin özelliklerindendir. Eserimizde bu türden örneklere oldukça fazla rastlanmaktadır:

Yawuz [41b]/6= A151; [48b]/3= N22; *Sowuḳluḳ* [39a]/5= A117 (Sadece bir yerde geçmektedir.); *Atalarımuznı* [89b]/5= AR28; *Yalawaçlarımuz* [90a]/11= AR37; *Ġaybnuŋġ* [33a]/9= A44; *Ṭaʿāmnuŋġ* [37a)/6= A93; *Keremlüg* [49b]/7= N31; *Ġaybluḳ* [72b)/1= M94.

Düzlük-yuvarlaklık uyumundan sık sık sapmaların yaşandığı eserde dudak ünsüzlerinden sonra düz ünlülerin geldiğini de görmekteyiz:

Umınçları [11b]/3= B111; *Tanuḳluḳumız* [73b]/4= M106.

2.3.1.1.2. Ünlü Düşmesi

Türkçe kelimelerde orta hecenin ünlüsü vurgusuz olmasından dolayı düşer. Başka bir ifadeyle ikiden fazla heceli gramer birliklerinde sonunda ünsüz olmayan orta hece ünlüsünün çok defa düştüğü görülmektedir. (Ergin, 1992: 51) Üzerinde çalıştığımız Kur'an tercümesinde de bu türden örneklere rastlanılmıştır:

Köŋġli (<*köŋġül*) [41b]/5= A151; *Köŋġlini* [84a]/10= E125.

İkkisiniŋġ ornında (<*orun*) [73b]/6= M107; *ornı* [37b]/2= A97.

Oġlı (<*oġul*) [25b]/1= B253; [61a]/5= N157.

Kimi örnekte de fiilden fiil yapan eklerin bağlantı ünlülerinin düşürülerek kullanıldığı tespit edilmiştir:

Ewrülseler (<*ewür-*) [105a]/7= ENF40; [114b]/2= T74.

Saḳnuḳlarġa (<*saḳınuḳ*) [2a]/2= B2; [24a]/5= B241.

Kötrüldi [86a]/6= E145.

Ḳayttı (<*ḳayıt-*) [98a]/4= AR150; *ḳayttuḳ* [98b]/6= AR156.

2.3.1.1.3. Ünlü Değişmeleri

2.3.1.1.3.1. Söz Başı /e/~/i/ Ünlüleri

Türk dilinin genel bir özelliği de kimi kelimelerin başında ya da ilk hecede yer alan /e/ sesinin /i/, /i/ sesinin de /e/ sesiyle yazılması ve okunmasıdır.

Satır altı Kur'an tercümesinde kimi kelimelerde /e/ ve /i/ sesinin yazımıyla alakalı tutarsızlıklar söz konusudur. Bazen aynı kelimede ikili kullanımlar yer almaktadır:

Eşit- [44a]/11= A181, [105b]/2= ENF42, [13b]/7= B137, [22a]/2= B224.

İşit- [11a]/1= B104, [9b]/11= B93, [101b]/11=AR195.

Ew [104b]/10= ENF34, [72b]/9= M97, [56a]/10= N100, [18b]/2= B189.

İw [47b]/10= N15, [93a]/11= AR74, [42a]/7= A154, [33b]/9= A49.

Men [103a]/7= ENF9, [103b]/1= ENF12, [106a]/1= ENF48, [106a]/2= ENF48.

Mini [101b]/1= AR188, [15a]/5= B151, [18a]/3= B186, [33b]/3= A47.

Mindin [15a]/3= B150, [18a]/2= B186, [25a]/1= B249, [25a]/2= B249.

Sen [101a]/10= AR187, [12a]/7= B119, [12b]/11= B127.

Sini [102a]/5= AR199, [102b]/11= ENF4, [104b]/3= ENF30, [106b]/10= ENF62.

Sindin [108b]/4= T5, [112a]/1= T42, [112a]/2= T43.

Te- [62a]/7= N71.

Ti- [11a]/1= B104, [15a]/8= B154, [82b]/11= E105.

2.3.1.1.3.2. /i/ > /e/ Değişmesi

Satır altı Kur'an tercümesinde iḍi> *eye* [13b]/2= B135, [17a]/10= B179, [19a]/11= B197, [54a]/11= N83 kelimesinde bu şekilde bir ses olayı ile karşılaşılmaktadır.

2.3.1.1.3.3. /ı/~ /u/ Değişimi

Ḳorkınç [53b]/8= N77; *Ḳorkunç* [11b]/5= B112, [53b]/9= N77, [70a]/11= M69.

Bulıt [92a]/5= AR57, [99a]/8= AR 160; *Bulut* [20a]/8= B210; [75b]/2= E6.

2.3.1.1.3.4. /ü/~ /i/ Değişimi

Metinde bu şekilde bir ses değişikliğine bit- fiilinde rastlanmıştır. Çoğunlukla bit- şekliyle kullanılan kelime bir yerde özellikle bâ harfinden sonra vav harfi getirilmiş ve büt- şeklinde okunması konusunda yönlendirilmiştir:

Bütseler [8a]/4= B75.

Biter [113a]/7= T61, [23a]/1= B232, [45b]/9= A198 , [99]a/4= AR158.

2.3.1.1.4. Düzleşme

Eserde birkaç kelimede bu şekilde bir değişim söz konusudur:

Umınçları [11b]/3= B111; *Umançlar* [8a]/9= B78.

2.3.1.1.5. Ünlü Birleşmesi

Son sesi ünlü ile biten bir kelime ünlü ile başlayan bir kelime ile birleştiğinde karşılaşılan ses olayı eserde birkaç kelimede tespit edilmiştir:

Nerse (Ne+ erse) [51b]/3= N48; [63a]/9= M3; [68a]/6= M47.

İkkegü (ikki+ egü) [58b]/9= N128; [66a]/3= M24.

2.3.1.2. Ünsüzler

Satır altı Kur'an tercümesinde yer alan ünsüz harflerde görülen kimi değişiklikler şu şekildedir:

2.3.1.2.1. Ünsüz Değişmeleri

2.3.1.2.1.1. /b-/ > /m-/ Değişmesi

Harezm Türkçesi özelliklerinden biri Eski Türkçe metinlerinde kelime başında yer alan /b-/ ünsüzünün korunmasıdır. Kelime başında yer alan kimi /b-/ ünsüzlerinin Kuran tercümesinde de muhafaza edildiği tespit edilmiştir:

Bar [2b]/4= B7; [51b]/9= N53; [85b]/1= E139; [106a]/3= ENF49; [100b]/11= AR180.

Bar- [111b]/2= T39; [41b]/11= A153; [53a]/6= N71; [111b]/2= T39.

Bol- [11a]/10= B109; [37b]/2= A97; [46a]/8= N3; [63b]/11= M5; [76b]/5= E24.

Bir- [77b]/8= E40; [88b]/7= AR14; [103b]/8= ENF17; [108b]/3= T5.

Eski Türkçe metinlerde "ben", "beŋgü", "beŋgizlig" ve "Buŋg" kelimelerinde görülen /b-/ ~ /m-/ nöbetleşmesi (Gabain, 1988: 39) yerini tamamıyla /m-/ ünsüzünün kullanıldığı örneklere bırakmıştır. İlk hecede /n/ ya da /ŋg/ sesi bulunan bu kelimelerde görülen gerileyici benzeşme (nazal benzeşme) örnekleri eserimizde tutarlılık göstermektedir:

Men [4b]/1= B30; [12b]/1= B122; [32b]/3= A35; [34a]/7= A55; [52b]/9= N65.

Muŋgsuz [37b]/3= A97; 78 / 115 [39a]/3= A116.

Meŋgizlig [39a]/5= A117; [53a]/9= N73; [72a]/2= M89; [98a]/10= AR152.

Meŋgü [21a]/7= B217.

Miŋg [10a]/5= B96; [39b]/9= A124.

Kur'an tercümesinde b~m şeklinde ikili kullanımlara "biz" ~"miz"; "bu"~"mu" kelimelerinde rastlanmaktadır. Bunlardan "miz", kişi zamiri kökenli kişi eki görevinde¸"biz" ise I. Çoğul kişi zamiri görevinde kullanılmıştır:

Biz [24b]/1= B246; [31a]/4= A16; [51a]/9= N46; [65b]/1= M18.

*Birür **miz*** [44a]/4= A178.

Kemişmez ***miz*** [36b]/5= A84.

"Bu" işaret zamiri, çekim ekleriyle kullanıldığında ise "mu" şekliyle yazılmaktadır:

Bu *kün nevmīd boldı.* [63b]/1= M3.

Bu *Ḳur'ān* [76a]/9= E19.

Munuñg *üçün* [57a]73= N105; [83a]/9= E111; [88a]/5= AR2.

Mundın *aşnu* [96a]/2= AR123.

2.3.1.2.1.2. /-b-/, /-b/ > /-w-/, /-w/ Değişmesi

Kelime ortasında ve sonunda yer alan /-b-/ ve /-b/ ünsüzünün Eski Uygur metinlerinden itibaren /-w-/, /-w/'li örneklerine rastlanılmaktadır. (Ercilasun, 2015: 276) Bu şekilde bir değişikliğin uzantısını Harezm Türkçesi metinlerinde daha istikrarlı bir şekilde görmekteyiz. Başka bir ifadeyle daha önceden /-w-/, /-w/'ye dönüşen bu tip kelimelerin /-b/ ve /-b-/'li kullanımlarına rastlanılmamakta bütün örnekler /-w-/, /-w/'li kullanımlarıyla yer almaktadır:

Yawuz (<yabız Etü.) [56a]/6= N97; [69b]/2= M60; [77a]/5= E31; [98a]/5= AR150.

Öwke (<öbke Etü.) [113a]/2= T58; [9b]/5= B90; [38b]/7= A112; [55b]/5= N93.

Suw (<sub Etü.) [51a]/3= N43; [82a]/11= E99; [99a]/6= AR160; [109b]/4= T19.

Ew (<eb Etü.) [93a]/11= AR74; [33b]/9= A49; [47b]/10= N15.

Tiwe (<tebe Etü.) [63a]/2= M1; [85a]/10= E138; [73a]/7= M103; [90b]/8= AR40; [58a]/3= N119.

Sewün- (<sebin- Etü.) [43b]/3= A170; [78a]/3= E44; [112b]/2= T50.

Ancak "*Suġarduḳ anı*" [92a]/6= AR57 örneğinde /w/ ünsüzünün düşmüş olması dikkat çekici bir durumdur. Yine eserde söz konusu fiilin "*suwġarmas*" [7b]/7= B71 örneği de vardır.

Eserde /w/ ile yazılan "yalawaç" kelimesinin /v/ şeklindeki örneklerine de rastlanmaktadır. /v/ sesinin /w/ sesinin yerine kullanılması bir Oğuzca özellik olarak görülmektedir.(Kaşgarlı Mahmut, 2015: 12)

Yalawaç [70a]/4= M67; *yalawaçlar* [75b]/8= E10; [90a]/6= AR35.

Yalavaç [69a]/3= M55; [91a]/2= AR43; [47b]/7= N14.

Eserde birkaç örnekte /-b-/ ünsüzünün korunduğu görülmektedir:

Ḳarabaş [21b]/4= B221; [49a]/4= N25.

Yalbaru [102b]/1= AR205.

2.3.1.2.1.3. /-d-/, /-d/ > /-ḍ-/, /-ḍ/ > /-y-/, /-y/ Değişmesi

Eski Türkçede kelime ortasında ve sonunda yer alan /-d-/, /-d/ ünsüzünün /-ḍ-/, /-ḍ/ > /-y-/, /-y/ ünsüzlerine dönüşmesi Harezm Türkçesinin en önemli ses olaylarından biridir. Bu durum farklı boylara ait dil özelliklerinin Harezm Türkçesi metinlerinde ne denli yaşatıldığının göstergesidir. Bu şekilde bir yansıma Dîvânü Lugâti't-Türk'te "Yağma, Tohsı, Kıpçak, Yabaku, Tatar, Kay, Çomul ve Oğuzlar bütün zel'leri (ḍ) ye'ye çevirmekte birleşmişlerdir. Bunlar zel'i hiç kullanmazlar. Bu grupların dışında olanlar kayın ağacına kaḍıŋ bunlar kayıŋ derler." (K.Mahmud, 2015: 12) şeklinde teferruatlı bir şekilde izah edilmektedir.

Aḍaḳ> Ayaḳ

Aḍaḳlıġı [63a]/2= M1; *Aḍaḳlarıŋġızġa* [64a]/3= M6; *Aḍaḳlarıŋġız* [79b]/4= E65; *Aḍaḳlarıŋġızını* [96a]/4= AR124; *Ayaḳlarımuzını* [41b]/1= A147. (Sadece bir yerde geçmektedir.).

Ḳaḍġu (ḳayġu örneği yok)

Ḳaḍġunı ḳaḍġu *birle* [42a]/1= A153; *Ḳaḍġudın* [79b]/3= E64; *Ḳaḍġuluġ* [98a]/4= AR150.

Ḳaḍaş> Ḳayaş

Ḳayaşlıḳ [50a]/9= N36; [108a]/2= ENF75; Ḳayaş [8b]/7 =B83.

Keḍ- >Key-

Keḍürür [26b]/2= B259. (Sadece bir yerde geçmektedir.); *Keyimi* [23a]/4= B233.

Ḳoḍ-> Ḳoy-

Ḳoḍġul [115b]/1= T86; *Ḳoḍtı* [3a]/6= B17; *Ḳoḍarlar* [23a]/9= B234; *Ḳoḍuṉg* [28a]/9= B278; *Ḳoysa* [42b]/9= A160; *Ḳoydılar* [87b]/3= E159; *Ḳoyulsaṉgız* [109a]/8= T16.

Uḍ- > Uy-

Uḍuṉg *maṉga* [32a]/10= A31. (Bir yerde geçmektedir.); ***Uyduk*** *yalawaçġa.* [34a]/5= A53.

Uydılar [43b]/9= A174; ***Uyġay*** *irdiṉgiz İblīsge* [54b]/1= N83.

Yaḍaḳ> Yayaġ

Yaḍaġın [24a]/1= B239; *Yayaġ* [96b]/5= AR133.

Iḍ-> ıy-

Iymışlarnı[78a]/8= E48; *Iḍduḳ* [12a]/6= B119.

Kimi kelimelerin de /ḍ/'li biçimlerine rastlanılmamaktadır. Bu durum /-d-/, /-d/ > /-ḍ-/, /-ḍ/ > /-y-/, /-y/ değişiminin bu tip kelimelerde çok daha önce gerçekleştiğinin göstergesidir:

Ayırduḳ [5b]/9= B50; *Ayırmaḳ* [23a]/6= B233.

2.3.1.2.1.4. /-v-/, /-v/ > /-w-/, /-w/ Değişmesi

Eski Türkçede kelime ortasında ve sonunda görülen /-v-/, /-v/ ünsüzünün Harezm Türkçesi metinlerinde /-w-/, /-w/'ye dönüştüğü örneklere rastlanmaktadır:

Ewrül- (< Evir- Etü.) [105a]/7= ENF40; [110b)/5= T30; [12a]/1= B115.

Sew- (< sev- Uygur Türkçesi metinlerinden itibaren görülmektedir) (Demirci, 2016: 109) [32a]/9= A31; [65a]/1= M13; [108b]/1= T4; [19a]/2= B195.

2.3.1.2.1.5. /-ġ-/ > /-w-/ Değişmesi

Harezm Türkçesinin bir diğer özelliği kelime ortasında yer alan /-ġ-/ ünsüzünün daha önce /-w-/ ünsüzüne dönüştüğü kelimelerde tutarlı bir şekilde kullanılmasıdır. Eserimizde de bu türden kelimelere rastlanmaktadır:

Yawuḳ (<yaġuḳ Etü.) [111b]/9= T42; [17b]/1= B180; [20b]/8= B214; [33b]/1= A45.

Sowuḳluḳ (<Soġık Etü.) [39a]/5= A117. (Bir örnek mevcut.)

2.3.1.2.1.6. /-g-/ > /-w-/ Değişmesi

Harezm Türkçesi dil özelliklerinden biri de kelime ortasında yer alan /-g-/ ünsüzünün /-w-/ ünsüzü ile yazıldığı örneklere rastlanılmasıdır. Eserde bu tip bir ses değişikliği yer almaktadır:

Kiwür- (< kigür- Etü.) [31b-]/11; [32a]/1= A27.

2.3.1.2.1.7. /t-/ > /d-/ Değişmesi

Harezm Türkçesi eserlerinde kelime başında /t-/ ünsüzünün çoklukla korunduğu ancak /d-/'li örneklere de yer yer rastlandığı bilinmektedir. Eserimizde de /t-/ ünsüzünün kullanımı /d-/'li örneklere nazaran çoklukla tercih edilmiştir:

Tegürmegey [111b]/3= T39; *Toġrulmış* [23a]/3= B233; *Yerniŋ* ***tolusı*** *altun* [37a]/4= A91.

Toġuşı [80a]/10= E73; *Toġġan* [80b]/3= E77; ***Tar*** *boldı siziŋ üze.* [110a]/6= T25.

Taġ [112b]/11= T57; *Tört* [47a]/10= N12; *Töşek* [90b]/9= AR41.

Darlıḳda [40a]/11= A134. (krş. *tarlıḳ* [115b]/8= T91]; [24a]/11= B245)

2.3.1.2.1.8. Ek Ön Sesinde /t/~ /d/ Değişimi (Ünsüz Uyumu)

Bulunma hali eki +[da] şekliyle; ayrılma hali eki +[dın] şekli ile varlığını sürdürmektedir. Söz konusu eklerin +[ta] ve +[tın] örneklerine rastlanmamıştır:

Orta yaşda [33b]/2= A46; *Darlıḳda* [40a]/10= A134; Açlıḳda [63b]/3= M3; *Uçmaḳda* [89a]/1= AR19; *Suwdın* [80a]/1= E70; *Erenlerdin* [80b]/4= E77; *Kökdin* [82a)/11= E99; *Buyruḳdın* [84a]/1= E121.

Ettirgenlik (faktitif) eki ötümlü ünsüzlerle biten fiillerden sonra –[dur], ötümsüzlerden ve ünlü ile biten fiillerden sonra -[tur] şekliyle kullanılmaktadır:

Uydurduk [9a]/8= B87; *Azdurur* [4a]/4= B26; *Arsıḳturdı anlarnı* [84b]/9= E130; *Yaraşturdı* [106b]/11= ENF63; *Yabuşturuldı* anlar üze [6b]/10= B61; *Ḳızġurtur* [112a]/11= T50; *Aynaturlar* anı [17b]/2= B181.

/l/ ünsüzünden sonra da ikili kullanım söz konusudur:

Olturġay men [88b]/8= AR16 (krş. *Oldurġanlar* [56a]/1= N95; [66a]/4= M24)

Toldurġay [88b]/11= AR18.

Görülen geçmiş zaman eki ötümlü ünsüzler ve ünlülerle biten fiillerden sonra -[dI]; ötümsüz ünsüzlerle biten fiillerden sonra –[tI] şekliyle kullanılmaktadır:

Belgürdi [57b]/9= N115; *İndürüldi* [59b]/3= N136; *Boġazladıŋ͡ġız* [63a]/11= M3. *Tilediler* [60b]/8= N153; *Örttiler* [2b]/2= B6; *Ḥaddin* ***keçtiler*** *sizdin* [7a]/8= B65. *Bittiler* [40b]/11= A141; [52a]/4= N57.

2.3.1.2.1.9. /-z/> /-s/ Değişmesi

Türk Runik harfli yazıtlarda geniş zamanın olumsuz şekli olarak tespit edilen -[mAz] ekinin Karahanlı Türkçesinden itibaren –[mas] şekline rastlanmaktadır. Harezm Türkçesi ile yazılan eserlerde de –[mAz]~ -[mas] şeklindeki ikili kullanımları bulunmaktadır. Aynı şekilde ikili kullanım Kur'an tercümesinde de göze çarpmaktadır. Eserde –[mAz] ekinin örneklerine rastlanılması aynı zamanda Oğuzca unsurların esere ne denli yerleşmiş olduğunun bir göstergesidir:

Żāyiʿ ḳılmaz *miz oŋ͡ġarġanlarnıŋ͡ġ yanutın.* [100a]/6= AR170.

Taḳı anlar ***sakınmazlar***. [106b]/2= ENF56.

Siz ***küç ḳılınmas*** *siz.* [106b]/8= ENF60.

Alınmas *andın yuluġ* [5b]/6= B48.

Ayrıca Eski Türkçede üçüncü şahıs emir eki –[zun], Karahanlı Türkçesinden itibaren yerini –[sun] ekine bırakmıştır. Oğuz Türkçesinin bir özelliği olarak kabul edilen böylesi bir kullanım Kur'an tercümesinde de –[sun] şekliyle varlığını sürdürmektedir:

Ḳazġansunlar [83b]/1= E113.

Beyān ***ḳılsun*** *bizge.* [7b]/3= B69.

Tutmasun *mü'minler kāfirlerni dōstlar*. [32a]/2= A28.

2.3.1.2.1.10. /-ḳ-/> /-ŋ-/ Değişmesi

Eserde sadece bir örnekte böyle bir değişimin varlığı tespit edilmiştir:

Oḫşatıldı [61b]/6= N157; *Oḫşaġanlar* [30a]/7= A7.

2.3.1.2.1.11. /-ç-/>/-ş-/ Değişmesi

Satır altı Kur'an tercümesinde çoklukla "neçe" şeklinde yazılan kelimenin "neşe" şeklindeki örneğine de rastlanmaktadır:

Neçe [20a]/9= B210, [25a]/4= B249, [26a]/10= B259.

Neşe [35a]/2= A66, [34b]/11= A57.

2.3.1.2.1.12. /-ŋ-/>/-ġ-/ (Sızıcılaşma)

Eski Türk dilinde kimi çevrelerin isim ve fiil çekimlerinde (teklik ve çokluk 2. şahıs iyelik ekleri, bazı zaman çekimlerinde teklik ve çokluk 2. şahıs ekleri, ilgi hâli eki) karşılaşılan /-ŋ-/>/-ġ-/ değişiminin Kıpçak sahası metinlerinde istikrar kazandığı bilinmektedir. Bu döneme ait metinlerde /ŋ/ ünsüzü sadece kimi eklerde değil aynı zamanda kimi kelime kök ya da

gövdelerinde de /ġ/ ünsüzüne dönüşmüştür. (Ağca, 2012: 72-78) Çalışmamızın konusunu teşkil eden satır arası Kur'an çevirisinde de Kıpçak sahası dil özellikleri olarak yansıtılan kelime kökündeki /-ŋ-/>/-ġ-/ değişimine bir örnekte rastlanmıştır:

Yalġuzlar [82a]/2= E94; *yalġuz* [93a]/1= AR70; [110b]/7= T31.

2.3.1.2.2. Ünsüz Düşmesi

2.3.1.2.2.1. /g/, /ġ/ Ünsüzünün Durumu

Birden fazla heceli kelimelerin sonundaki /-g/, /-ġ/ ünsüzlerinin Harezm Türkçesi ile yazılan eserlerde çoğunlukla korunduğu ancak Oğuzcanın etkisiyle kimi örneklerde düşürüldüğü belirtilmektedir. (Argunşah, Yüksekkaya, 2014: 187) Ancak çalıştığımız Kur'an tercümesinde kelime sonunda /-g/, /-ġ/ sesinin korunduğu görülmektedir. Ayrıca hece ve ek ön seslerinde yer alan /-g-/, /-ġ-/ ünsüzünün çoğunlukla muhafaza edildiği tespit edilmiştir:

Ḳapuġ [18b]/3= B189; [61a]/1= N154; [66a]/1= M23.

Uluġ [109a]/3= T12; [2b]/4= B7; [11a]/4= B105; [21a]/10= B219.

Ḳatıġ [78a]/1= E43; [84a]/9= E124; [97a]/7= AR141.

Emgek [21b]/3= B220; [49a]/8= N25.

Eḍgü [28a]/7= B277; [33b]/2= A46; [52a]/4= N57.

Belgür- [76b]/11= E28; [39a]/8= A118.

Ḳazġandı [80a]/1, 2, 3= E70.

Ḳutġarduḳ [5b]/7= B49; [93a]/4= AR72.

Yalġanġa *nisbet kıldılar.* [40b]/6= A137; [44b]/5= A184.

Yapurġaḳ [79a]/5= E59; [89a]/6= AR22.

Suwġarmas [7b]/7= B71.

Satġaş- [8a]/6= B76; [30b]/6= A13; [77a]/4= E31.

Küç ***ḳılġan*** *erenler* [78a]/8= E47.

Toġġan [80b]/3= E77.

Anlarġa [94b]/4= AR90; [99b]/1= AR162, AR163; [102b]/9= ENF2; [108a]/9= T3.

Hece ve ek ön seslerinde yer alan /-g-/, /-ġ-/ ünsüzü çoğunlukla muhafaza edilse de kullanılmadığı örneklere de rastlanılmaktadır.

Çıḳardı [102b]/11= ENF4, [111b]/4= T39.

Ḳopardı [26a]/10= B259; *Ḳoparsaŋ̃ız* [70a]/7= M68.

Yiŋ̃gen[22a]/10= B228, [26b]/7= B260, [30a]/5= A6 örneğinin yanısıra ek ön sesinin düştüğü *yiŋ̃gen*[67a]/5= M38, [72b]/6= M95, [106a]/4= ENF49 örnekleri de bulunmaktadır.

Birden çok heceli kelimelerde ikinci hecenin ilk sesinde yer alan /ġ/ sesinin düşmesi doğrudan doğruya Oğuzcanın Harezm Türkçesi üzerindeki etkisi olarak değerlendirilmektedir. (Korkmaz, 2013: 73) Bu şekilde bir kullanım Kur'an tercümesinde ḳulaḳ (<ḳulġaḳ) kelimesinde tespit edilmiştir.

Ḳulaḳ [76b]/6= E25; [3b]/1= B20; [68a]/1= M45.

Eserde dikkati çeken bir diğer husus "ḳaraŋ̃gu" kelimesidir. Türk runik harfli yazıtlarda geçmeyen ancak Eski Uygur ve Karahanlı Türkçelerinde "ḳaraŋ̃gu ve ḳaraŋ̃ggu" (Ağca, 2016a: 166) olarak kullanılan kelime çalışmamızda ikili bir kullanıma sahiptir. Genel olarak "ḳaraŋ̃gu" şekliyle yazılan kelimenin iki farklı yerde "*ḳaraŋ̃gḳuluḳlar* " [3a]/7=B17; [3a]/8=B19 örneğine de rastlanmıştır.

2.3.1.2.2.2. /l/ Sesinin Düşmesi

Nadir de olsa kimi kelimelerde /**l**/ sesinin düştüğü görülmektedir:

Küfr ketürdiler (<Keltür-) [103b]/1= ENF12; [108a]/10= T3; [11a]/2= B105.

Eserde "olturmak" fiilinde yer alan /l/ ünsüzünün durumunun çeşitlilik gösterdiği tespit edilmiştir:

Olturup [45a]/6= A191; *Olturmaġıl* [79b]/9= E68; *Oldurup* [56b]/10= N103; *Oldurġanlar* [66a]/4= M24; *Oturdı* [115b]/6= T90; *Oturdılar* [43a]/11= A168.

2.3.1.2.2.3. /r/ Sesinin Düşmesi

Eserde nadir de olsa /r/ sesinin düştüğü örneklere rastlanmaktadır:

Ḳutġarduḳ (< ḳurtġar-) [93a]/4= AR72.

Ḳutġarmaḳ *tileyür.* [103a]/6= ENF9.

Kiwürgey *men sizni uçmaḳlarġa* (<kirgür-) [64b]/8= M12.

Kiwürgil *bizni raḥmetiŋ içiŋe.* [98a]/8= AR151.

2.3.1.2.2.4. /-w/ Sesinin Düşmesi

Üzerinde çalıştığımız satır altı Kur'an tercümesinde kelime sonunda yer alan /-w/ sesinin düştüğü bir örneğe rastlanmıştır:

Suġarduḳ (<suw-ġar) [92a]/6= AR57.

2.3.1.2.3. Ünsüz Türemesi

Eserde bir kelimede ünsüz türemesi yer almaktadır:

Yuysa [51b]/1= N47.

2.3.1.2.4. Söz Başı /y-/ Sesi

Kelime başında /y-/ sesi türemesi, üzerinde fikir yürütüldüğü ve farklı şekillerde yorumlandığı meselelerden biridir. Doerfer, Halaççada *hı-, *hi-, *hü- ile başlayan sözcüklerin bazen Ø- bazen de /y-/ şeklinin bulunabileceğinin altını çizerken Ramstedt, /y-/ sesini boşluk doldurucu bir

ses olarak açıklar. Tekin, bu konuda Ligeti'nin fikrinin daha isabetli olduğunu iddia eder. Önses durumundaki uzun ünlünün ikizleşmesi durumunda ikiz ünlünün ilk ögesinin kolayca /y/ fonemine dönüşebileceği fikrine Tekin de katılır. (Tekin, 2003: 308-309)

Ön seste /y-/ türemesi Harezm Türkçesinde sıkça karşılaşılan bir ses olayıdır. K. Mahmud, bütün isim ve fiillerin başındaki ye'lerin Oğuzca ve Kıpçakçada elif veya cim'e döndüğünü "elgin, ılıg, cinçü" şeklinde kullandıkları kelimeleri Türklerin "yelgin, yılıg suw, yinçü" şeklinde kullandıklarını belirtmiştir. (K.Mahmud, 2015: 12)

Satıraltı Kur'an tercümesinde de kelime başında /y-/ türemesi örneklerine rastlanılmaktadır. Ayrıca bu örneklerin /y-/'siz şekilleri eserde bulunmamaktadır:

Yıġaççġa [4b]/11= B35; *Yıġaçlarındın* [27a]/9= B266; *Yıraḳ* [10a]/6= B96; [32a]/8= A30.

Yiplük [18a]/7= B187; *Ḫurmā çekirdekining* ***yipinçe*** [51b]/5= N49; *Yigrenseñgiz* [48a]/9= N19; *Yigrenmeki* [63a]/7= M2; *Yılan* [95b]/3= AR107; *Yulduz* [80b]/2= E76; [82a]/8= E97.

2.3.1.2.5. Göçüşme (Metathesis)

Bir söz içerisinde iki ses biriminin yer değiştirmesi olarak tanımlanan (Karaağaç, 2013: 77) göçüşme örneğine *ḳonşı* [106a]/1= ENF48 ~ *ḳoşnı* [50a]/10=, [50a]/11=N36 kelimelerinde rastlanmaktadır.

2.3.2. Şekil Bilgisi

Bir eserin ait olduğu dönemi belirlemede bir diğer önemli ölçüt o eserin sahip olduğu şekil özellikleridir. Eserin şekil bilgisi üzerinde yapılan inceleme, o eseri tarihi süreç içerisinde belirli bir yere yerleştirmek, ait olduğu döneme dair belli yargıya varabilmek için yararlı olacaktır. Harezm Türkçesi dil özelliklerini taşıyan

satır arası Kur'an tercümesinin şekil bilgisi ile ilgili belirleyici özelliklerini şu şekilde değerlendirebiliriz:

2.3.2.1. İsim Çekimi

Çalışmamızda "isim çekimi" başlığı altında satır altı Kur'an tercümesinin Harezm Türkçesine ait olduğunu gösteren belirleyici özellikleri üzerinde durulacaktır. Eserde yer alan isimlere gelen çekim ekleri şu şekildedir:

2.3.2.1.1. Çokluk Eki

Türkçenin tarihi dönemlerinden itibaren görülen çokluk eki eserde de {+lAr} şeklindedir:

Usluġlar [98b]/4= AR155; *Tanuḳlar* [13a]/8= B133; *Erenlerni* [70a]/6= M67; *Kişilerde* [71a]/10= M82.

Kelimātlarnı [5a]/3= B37 kelimesinde Arapça çokluk ifade eden +[āt] ekinin yanında Türkçe çokluk ifade eden +[lAr] ekinin geldiği görülmektedir.

2.3.2.1.2. İyelik Ekleri

Eserde kullanılan iyelik ekleri sırasıyla şu şekildedir:

Tekil 1. şahıs iyelik eki ünlü ile biten isimlerden sonra [+m], ünsüz ile biten isimlerden sonra {+Im}, {+Um} şeklindedir:

Ḳavmum [80b]/6= E78; *ʿAhdimni* [36a]/10= A81; *İḍim* [33b]/3= A47; **U*yamnuŋ*** *ʿavretini* [66b]/3= M31.

Tekil 2. şahıs iyelik eki ünlü ile biten isimlerden sonra [+ŋ], ünsüz ile biten isimlerden sonra {+Iŋ}, {+Uŋ} şeklindedir:

Tileyür men kim kötürseŋ yazuḳumnı takı ***yazuḳuŋnı.*** [66a]/10= M29.

Yā kelse ***İḍiŋ*** *yā kelse* ***İḍiŋniŋ*** *āyetleriniŋ pāresi* [87b]/1= E158.

Tekil 3. şahıs iyelik eki: Kelime ünlü ile bitiyorsa {+sI}, ünsüz ile bitiyorsa {+I }şeklindedir:

Yerinŋ ***tolusı*** *altun.* [37a]/4= A91.

Atasınġa anasınġa *tigme* ***birisiŋge*** *ol* ***ikkisindin.*** [47a]/4= N11.

Birseŋgiz emānetlerni ***eyesiŋge***. [52a]/5= N58.

Meryem ***oġlı*** *ʿĪsā Taŋgrınıŋ Taŋgrınıŋ* ***yalavaçı.*** [62a]/6= N171.

Çokluk 1. şahıs iyelik eki ünlü ile biten isimlerden sonra {+mIz}, {+mUz}, ünsüz ile biten isimlerden sonra {+ImUz}, {+UmIz} şeklindedir:

Aramızda [34b]/8= A64; *İḍimüz* [41a]/11= A147; *Pāremiz* [84b]/4=E128 *Oġlanlarımuzdın* [13a]/1= B128; *Aḍaḳlarımuznı* [25a]/7= B250; *Azabumız* [77b]/11= E43; *Ḳonumumızdın* [94a]/11= AR88.

Çokluk 2. şahıs iyelik eki ünlü ile biten isimlerden sonra {+ŋgIz}, {+ŋgUz}, ünsüz ile biten kelimelerden sonra {+UŋgIz}, {+UŋgUz}, {+IŋgIz} şeklindedir:

Yeriŋgiz [84b]/5= E128; *Ḳatıŋgızda* [86b]/1= E148; *Anaŋgızını* [89b]/2= AR27; *Soŋguŋguz* [42a]/1= A153; *Aşnuŋgızdın* [49a]/10= N26; *Tevbeŋgizni* [18a]/5= B187.

Çokluk 3. şahıs iyelik eki {+lArI} şeklindedir:

Tegseler ***vaktlarınġa*** *tutuŋg anlarnı körklüglük birle.* [22b]/6= B231.

Analar emdürürler ***oġlanlarını***. [23a]/2= B233.

Körmediŋg mü anlarnı kim çıḳtılar ***sarāylarındın.*** [24a]/6= B243.

Cālūt birle taḳı ***çerigleri*** *birle.* [25a]/4= B249.

Tölendürmek üçün ***özlerindin***. [27a]/7= B265.

2.3.2.1.3. Zamir n'si

Zamir n'si, pronominal n, adıl n'si şeklinde isimlerle anılan ses, Türkçenin tarihi devirlerinden beri var olan ve farklı şekillerde yorumlanan

bir özelliğe sahiptir. 3. şahıs iyelik ekini alan bir sözcük hâl eklerinden birini aldığında, zamirler hâl eklerinden birini aldığında ortaya çıkan /n/ zamirinin kökeni ile alakalı birçok dilbilimcinin hemfikir olduğu görüş Ana Altay dilindeki 3. kişi zamiri *in olduğudur. (Tekin, 2003: 134)

Köktürk metinlerinden itibaren tanıklık ettiğimiz zamir n'sinin Harezm Türkçesine ait kimi eserlerde rastlanılmaması dönemin belirgin bir özelliğidir. Bu dönemde az da olsa bu şekilde bir kullanımın örneklerine Çağatay Türkçesi eserlerinde oldukça fazla rastlanmaktadır.(Argunşah, 2014: 22) Üzerinde çalıştığımız satıraltı Kur'an tercümesinde de zamir n'sinin düştüğü örnekler tespit edilmiştir:

Ḳıyāmet ***künige*** [34a]/8= A55.

Hīç yazuḳ yoḳ anıŋ üze kim tezginse ol ***ikkisige***. [15b]/2= B158.

Ewrüldi közleri tamuġ ***eyelerige.*** [91a]/9= AR47.

2.3.2.1.4. Hâl Ekleri

Genel anlamda ad-eylem bağlantısı esnasında adın kazandığı anlamlar, durum (hâl) kategorisi içerisinde değerlendirilmektedir. Kur'an tercümesinde yer alan hâl ekleri şu şekildedir:

2.3.2.1.4.1. Yalın Hâl (Nominative)

İsmin çekim eki almamış hâlidir. İşaretleyicisi Ø (sıfır biçimbirim) şeklindedir:

Taŋrı [43a]/8= A166; [46a]/6= N1; *Ot* [70b]/6= M72; [76b]/10= E27; *Yol* [80a]/7= E71.

2.3.2.1.4.2. Yükleme Hâli (Accusative)

Eserde yükleme hâlinin işaretleyicisi genel olarak {+nI} şeklindedir:

Toldurġay men ***tamuġnı*** *sizdin ḳamuġ.* [88b]/11= AR18.

Taḳı örtüglüg boldı taḳı ***yazuḳnı*** *taḳı* ***küçni.*** [90a]/3= AR33.

Öltürür ***anlarnı.*** [90a]/11= AR37.

Çıḳarur ***otnı.*** [92a]/7= AR58.

Çıḳarur miz ***ölüglerni.*** [92a]/7= AR57.

Ḳıldı ***sizni*** *ḫalīfeler.* [93a]/9= AR74.

Mīrāṯ alurlar ***yerni*** *eyesindin soŋ̂gra.*[95a]/4= AR100.

Soyar ol ikkisindin ***tonlarını.*** [89b]/2= AR27.

Eserde 3. tekil ve çoğul şahıs iyelik ekinden sonra {+nI} ekinin yanında {+n} ekine de ratlanmaktadır:

Anıŋ̂ ***tişisini.*** [93b]/11= AR83.

Taŋ̂rı bilgen köŋ̂ül ***eyesini.*** [39b]/2= A119.

Te'ḫīr ḳılġıl anı taḳı ***uyasını*** [95b]/5= AR111.

Duʿā ḳılġannıŋ̂ ***duʿāsın.*** [18a]/2= B186.

Ẓulm ***cezāsın*** *ḳılıŋ̂.* [18b]/11= B194.

Taŋ̂rı ***rıżāsın*** [27b]/11= B272.

Taŋ̂rı üḍürdi Ādemni taḳı Nūḥnı taḳı İbrāhīm ***ḳabīlesin*** *taḳı ʿİmrān* ***ḳabīlesin*** *ʿālemler üze.* [32b]/1= A33.

Kişileriniŋ̂ ***malların*** [110b]/11= T34.

Tevbelerin *ḳabūl ḳılur.* [48a]/2= N17.

2.3.2.1.4.3. Yönelme Hâli (Dativ)

Eserde yönelme hâlinin işaretleyicisi [+ḳa], [+ġa], [+ge] şeklindedir:

Taŋ̂rıġa [16a]/3= B165; *Saḳnuḳluḳḳa* [63a]/8= M2; *Tirseklerge* [64a]/2= M6.

Tişilerge [24a]/5= B241.

Yönelme hâli ekinin 3. tekil ve 3. Çoğul kişi iyelik ekini alan kelimelerden sonra [+nḳa], [+nġa],{+n̂gA} şekline rastlanmaktadır. Burada zamir n'si ile ekin başında yer alan /g/ sesinin birleşerek /n̂g/ sesini oluşturduğu gözlemlenmektedir:

Ḳarınlarınġa [16b]/7= B174; *Dostlarınġa* [84a]/2= E121; *Ḳarındaşlarınġa* [43a]/11=A168.

Tan̂grının̂g ***ḥōşnūdluḳınḳa*** [43b]/9= A174; *Örn̂ginge* [63a]/10= M3; *İçin̂ge* [3a]/9= B19.

Eserde yönelme hâli ekini alan kelimede genel anlamda kalınlık-incelik uyumuna rastlanılsa da aykırı durumlar da mevcuttur:

İbrāhīm ***ḳabīlesinġa*** [51b]/11= N54; *Dīninġa* [58b]/2= N125; *Āyetlerinġa* [61a]/2= N155.

2.3.2.1.4.4. Bulunma Hâli (Locative)

Eserde bulunma hâlinin iaretleyicisi sürekli olarak {+dA} olarak tespit edilmiştir. Metinde /t/'li kullanıma sadece bir yerde rastlanmıştır:

Mīrāṯ alsa andın atası anası anasınġa ***üçte*** biri. [47a]/5= N11.

Cüfti ***arasında*** [10b]/7= B102; *İḏisi* ***ḳatında*** [11b]/4= B112.

Mü'minlerni ***orunlarda*** *toḳuşmaḳ üçün.* [39b]/5= A121.

Anlar kim ḫarc ḳılurlar ***kin̂glikde*** *taḳı* ***darlıḳda***. [40a]/10= A134.

Darlıḳda [40a]/10= A134; *Açlıḳda* [63b]/3= M3; *Uçmaḳda* [89a]/1= AR19.

2.3.2.1.4.5. Çıkma Hâli (Ablative)

Eserde çıkma hâlinin işaretleyicisi sürekli olarak {+dIn} şeklindedir:

Taḳı ***oġlanlarımdın*** *aydı.* [12b]/4= B124.

Ḳorḳunçdın *taḳı* ***açlıḳdın*** *taḳı* ***eksimekdin māllardın*** *taḳı* ***tenlerdin.*** [15a]/9= B155.

Ḳorḳuŋ ***Taŋrıdın*** [37b]/10= A102.

Birdi anlarġa Taŋrı artuḳsı ***eḍgülükindin***. [43b]/3= A170.

2.3.2.1.4.6. İlgi Hâli (Genitive)

Eserde gerek ünlü ile biten isimlerden sonra gerekse ünsüz ile biten isimlerden sonra ilgi hâli işaretleyicisi {+nXŋ} şeklindedir:

Taŋrınıŋ *satġaşġanları* [25a]/4= B249; ***Taŋrınıŋ*** *açuḳ ḥuccetleriŋe* [30a]/3= A4. ***Taŋrınıŋ*** *nişānlarınġa* [31b]/1= A21; ***Nerseniŋ*** *yarusı* [62b]/8= N176; ***Bitgenleriŋ*** *dōstı* [35a]/5= A68; ***Yeriŋ*** *tolusı* [37a]/4= A91; ***Erenleriŋ*** *ekiniŋe* [39a]/6= A117; ***Yolunuŋ*** *tüzini* [64b]/9= M12; ***Boyunnuŋ*** *āzād ḳılmaḳı* [71b]/11= M89; ***Otnuŋ*** *ḳını* [103b]/4= ENF14.

Dar ünlülerden sonra [+nıŋ], yuvarlak ünlülerden sonra [+nuŋ] şeklinde gelen ekin yine dudak ünsüzlerinden sonra [+nuŋ] şeklindeki yazımlarına rastlanılmaktadır:

Kitābnuŋ *pāresinġa* [9a]/3= B85; ***İbrāhīmnuŋ*** *ornındın* [12b]/6= B125; ***Ġaybnuŋ*** *ḫaberlerindin* [33a]/9= A44.

Ancak ekin kullanımı birinci ve ikinci tekil şahıs zamirlerinden sonra ve birinci çoğul şahıs zamirinden sonra farklılık göstermektedir. Birinci tekil şahıs zamirinden sonra [+iŋ] ekinin yanında [+im] ekinin kullanılması Oğuzcanın eser üzerindeki tesirini açıkça ortaya koymaktadır. Söz konusu ek "sen" zamirinden sonra [+iŋ]; birinci çoğul şahıs zamirinden sonra ise [+iŋ] ve [+niŋ] şekliyle kullanılmaktadır:

Menim *ʿahdim* [12b]/4= B124; ***Menim*** *İḍim* [70b]/5= M72; ***Miniŋ*** *tapa* [66a]/8= M28.

Miniŋ *birle* [80b]/8= E80; ***Seniŋ*** *tapa* [82b]/11= E106; ***Seniŋ*** *tapa* [2a]/5= B4.

Biziŋ *üze* [7b]/5= B70; ***Biziŋ*** *iḍimüz* [13b]/9=B139.

2.3.2.1.4.7. Vasıta Hâli (Instrumental)

Eserde vasıta anlamı çoğunlukla "birle" edatı ile sağlanmaktadır. Ayrıca kimi "yerde vasıta anlamının birle edatının ekleşmiş biçimi olan {+lA} eki ve [+n] ve yine aynı ekin olumsuzluk ifade ettiği {+sIzIn} ile de sağlandığı tespit edilmiştir:

Keldiŋ ḥaḳ ***birle*** *boġazladılar anı.* [7b]/8= B71.

Taŋrı buyruḳı ***birle*** *rāstlaġan.* [10a]/7= B97.

İblīs ol nerseniŋ pāresi ***birle*** *kim.* [42a]/10= A155.

Öz māllarıŋız ***birle***. [46a]/7= N2.

Körklüglük ***birle*** *eger yigrenseŋiz anlarnı.* [48a]/8= N19.

Ne üçün ḳınar sizni yazuḳlarıŋız ***birle.*** [65b]/2= M18.

Taḳı ol ol kim öldürür sizni ***tünle***. [79a]/7= E60.

Ol ***vaḳtın*** [102a]/6= AR201; [102b]/8= ENF2; [99b]/3= AR163.

Yiyürler yetīmleriŋ māllarını ***küçün***. [46b]/11= N10.

Ol öldürse tenni nefsdin öŋin birle yā ***fesādsızın.*** [66b]/4= M32.

2.3.2.1.4.8. Eşitlik Hâli (Ekvative)

Eserde eşitlik anlamı {+çA} işaretleyicisi ile sağlanmıştır:

Endāzesinçe [50b]/7= N40; *Yaraġınçanı* [87a]/1= E152; *Anlarça* [30b]/7= A13.

Ḫurmā çekirdekiniŋ ***yipinçe***. [51b]/5= N49.

2.3.2.2. Fiil Çekimi

Fiil çekimleri içerisinde belirtileceğinden ayrıca şahıs eklerinden bahsedilmemiştir.

2.3.2.2.1. Basit Kipler

2.3.2.2.1.1. Haber Kipleri

2.3.2.2.1.1.1. Şimdiki Zaman

Satır altı Kur'an tercümesinde şimdiki zaman anlamı için genel olarak geniş zaman çekiminden faydalanılmıştır:

Tileyür *Taŋrı kim ḳılmasa anlarġa bir ülüş ol cihānda.* (Allah, onlara ahiretten yana bir nasip vermemek istiyor.) [44a]/1= A176.

Ayturlar *anlarġa kim küfr ketürdiler uş munlar könirek anlardın kim bittiler yol yanındın.* (Sonra da kâfirler için "Bunlar Allah'a iman edenlerden daha doğru yoldadır" diyorlar.) [51b]/7= N51.

2.3.2.2.1.1.2. Geniş Zaman

Harezm Türkçesinin kullanıldığı eserlerde geniş zaman işaretleyicileri {-Ar}, {-Ur}, {-(y)Ur} ve [-r] şeklindedir. Geniş zamanlı çekimlerde zamir kökenli şahıs ekleri kullanılmaktadır. Eserimizde de söz konusu ekler düzenli olarak yer almaktadır:

{-Ar}/ {-Ur}: Ünsüzle biten tek heceli fiillerde eklerin {-Ar} ya da {-Ur} şeklinde geldikleri gözlemlenmiştir:

Teklik 1. Kişi: {-Ar}/ {-Ur} men: *Men* ***ḳorḳar men*** *Taŋrıdın.* [66a]/9= M28.

And yaḳar men. [76b]/4= E23.

Uyar men *ol nersege.* [102a]/9= AR203.

Tevbelerin ***ḳabūl ḳılur men***. [15b]/5= B160.

Ḳaḍġurur men. [94b]/8= AR93.

Teklik 2. Kişi: {-Ar}/ {-Ur} sen: *Körer* sen anlarnı [68b]/7= M52.

Ürer sen *anıŋ içinde.* [74a]/4= M110.

Bilür sen. [27b]/11= B273.

Azdurur sen *anıŋ birle kimni tileseŋ.* [98b]/4= AR155.

Çıḳarur sen *ölügni.* [32a]/1= A27.

Teklik 3. Kişi: {-Ar}/ {-Ur} Ø: *Aḳar* altlarından [75b]/3= E6.

Andın soŋ ***ıḍar*** *sizni.* [79a]/7= E60.

Taŋrı ***bilür*** *anı.* [8a]/8= B77.

Ḳorḳutur *sizni Taŋrı özindin.* [32a]/4= A28.

Ol kün kim ***bulur*** *tigme bir ten.* [32a]/7= A30.

Çokluk 1. Kişi: {-Ar}/ {-Ur} miz: *Tanar miz.* [60b]/4= N150.

Ḳorḳar miz. [68b]/7= M52.

Birür miz. [44a]/4= A178.

Vaḥy ḳılur miz. [33a]/9= A44.

Çokluk 2. Kişi: {-Ar}/{-Ur} siz: ***Yıġar siz*** *ol ikkegüni.* [73b]/3= M106.

Ortaḳ ḳoşar siz. [76a]/11= E19.

Ḳılur siz. [9a]/6= B85.

Kitāb eyeleri ne üçün ***kāfir bolur siz.*** [37b]/4= A98.

Umanur siz *Taŋrıdın.* [57a]/2= N104.

Çokluk 3. Kişi: {-ArlAr}: *Yalġan çatarlar.* [76b]/5= E24.

Buyruḳdın çıkarlar. [99b]/4= AR163.

Baḥīllıḳ ḳılurlar. [44a]/8= A180.

Anlarnıŋ İḍisi tapa yıġılurlar. [77b]/6= E38.

İcābet ḳılur anlar. [77b]/2= E36.

Aytur anlar. [91b]/8= AR53.

{-(y)Ur}: {-(y)Ur} eki ünlü ile biten fiillerden sonra gelmektedir:

Teklik 1. Kişi: ***Ḳısarlayur men*** *anı.* [12b]/9= B126.

Teklik 2. Kişi: ***Sözleyür sen*** *kişilerge.* [74a]/2= M110.

Teklik 3. Kişi: ***Oḳıyur*** *anlarnıŋ üze* [13a]/3= B129.

Çokluk 1. Kişi: *Ol* ***oḳıyur miz*** *anı.* [34b]/1= A58.

Çokluk 2. Kişi: ***Ündeyür*** *siz.* [77b]/8= E40.

Çokluk 3. Kişi: ***İsteyürler*** *egrilikni.* [91a]/6= AR45.

[-r]:

Eserde sık kullanılmayan ek, birkaç örnekte ve şahısta (Çokluk 2. Kişi ve çokluk 3. Kişi) çekime girmemiştir. Ek, ünlü ile biten fiillerden sonra gelmektedir:

Teklik 1. Kişi: ***Ürer*** *men.* [33b]/7= A49.

Teklik 2. Kişi: ***Ürer*** *sen*. [74a]/4= M110.

Teklik 3. Kişi: *Ḳurtarmaḳ* ***tiler*** *sindin*. [108b]/4= T6.

Çokluk 1. Kişi: *Arıġlar miz* [4b]/2= B30.

Eserde geniş zamanın olumsuz çekimlerinde fiillerin sonuna {–mAz} ile birlikte {–mAs} işaretleyicilerinin de getirildiği tespit edilmiştir:

Tutmaz *sizni Taŋrı*.[22a]/2= B225.

Taḳı anlar ***ḳaḍġurmazlar***. [28a]/2= B274.

Küç ***ḳılmas*** *siz taḳı küç* ***ḳılınmas*** *siz.* [28b]/1= B279.

Menfaʿat ***ḳılmas*** *anlardın.* [30b]/2= A10.

Harezm Türkçesi metinlerinde aynı fiilin geniş zamanın farklı işaretleyicileri ile çekimlenmiş şekline az da olsa rastlanmaktadır. Bu durum eserde birkaç fiilde gözlemlenmiştir:

Ḳurtarmaḳ ***tiler***. [108b]/4= T6.

Tirig ḳomaḳ ***tileyürler.***[5b]/8= B49.

Taŋrı ḳılur anı kim ***tileyür.*** [25b]/4= B253.

Yarlıḳayur *kimni tilese.* [67a]/7= M40.

Yarlıḳayur *anı.* [57b]/11= N116.

Yarlıḳar *kimni tilese.* [65b]/2= M18.

{-Ur}, {-yUr} geniş zaman işaretleyicisinin bulunduğu kimi örneklerde düzlük- yuvarlaklık uyumuna aykırılıklar tespit edilmiştir:

Tañrı atı birle ***başlayur*** *men.* [88a]/4.

ʿ***Azīz ḳılur*** *sen kimni kim tileseñ.* [31b]/10= A26.

2.3.2.2.1.1.3. Görülen Geçmiş Zaman

Eserde geçmiş zaman eki işaretleyicilerinin {-dI}, {-dU}, {-tI} ve {-tU} olduğu tespit edilmiştir. Kalınlık-incelik uyumuna genel anlamda riayet edilse de düzlük yuvarlaklık uyumunda kimi şahıslarda tutarsızlıklar görülmektedir. Söz konusu ek, ünlü ve ötümlü ünsüzlerle biten fiillerden sonra {–dI[4] }, ötümsüz ünsüzlerden sonra {-tI[4]} şeklinde kullanılmaktadır. Ayrıca sonu /t/ ünsüzü ile biten fiillere getirilen geçmiş zaman işaretleyicisi ayrı bir /t/ sesi ile yazılmamıştır. Bu tip bir örnekte okuyucu /t/ sesini şeddeli okumayı tercih etmelidir:

Teklik 1. Şahıs: **-**DIm, -DUm: ***Neẕr ḳıldım*** *sañga.* [32b]/3= A35; *Rāżī boldum* [63b]/3= M3; ***Ḳoḍtum*** *anı* [32b]/4= A36; ***Ögrettim*** *sañga kitābnı.* [74a]/2= M110.

Teklik 2. Şahıs: -DIñ, -DUñ: ***Tegürmediñ*** *risāletini.* [70a]/5= M67; ***Öldürdüñ*** *mini* [74b]/10= M117; *Keçtiñ* [26a]/10= B259; ***Ḳorḳuttuñ*** *mu anlarnı.* [2b]/2= B6.

Teklik 3. Şahıslarda ekin sadece düz şeklinin kullanıldığı tespit edilmiştir: -DI:

Aydı [7a]/10= B67; *Arsıḳturdı* [31b]/7= A24; *Arturdı* [24b]/7= B247; ***Ögretti*** *añga* [25a]/8= B251; ***Yapuştı*** *iʿtimādlıġ.* [26a]/1= B256.

Çokluk 1. Şahıslarda ekin sadece yuvarlak şekillerinin kullanıldığı tespit edilmiştir: {-DUḳ}: Söz konusu ek, Karahanlı Türkçesinde {-dImIz} şeklinde iken Harezm Türkçesi ile yazılan tercüme eserde {-DUḳ} şekliyle kullanılmaktadır:

İḳrār ḳılduḳ. [36a}/11= A81.

Çıḳarılduḳ *sarāylarımuzdın.* [24b]/3= B246.

Anuḳ ḳılduḳ *anlarġa ḳın iglig.* [48a]/5= N18.

İndürdük [51a]/11= N47.

Çokluk 2. Şahıs: {-DIn̂gIz}, {-DUn̂gIz}, {-DUn̂gUz}:

Yalġanġa *nisbet ḳıldın̂gız* [9a]/10= B87; ***Boldun̂guz*** *niʿmeti birle uyalar.* [38a]/2= A103; *Bittin̂giz* [13b]/6= B137; *Ḳoḍtun̂guz* [47A]/11= N12; Tutundun̂gız buzaġunı [5B]/11= B51.

Çokluk 3. Şahıslarda ek çoğunlukla düz şekliyle bulunsa da sadece bir fiilde yuvarlak şekline rastlanmıştır: {-DIlAr}:

Ol vaḳtın kim aydı ***üḍründüler*** *ay Meryem oġlı.* [74a]/8= M112; [34a]/3= A52.

Boġazladılar [7b]/8= B71; ***Uydılar*** *bu peyġāmbarġa.* [35a]/5= A68.

Taḳı ***ḫilāf ḳılıştılar****.* [38a]/6= A105.

Żaʿīfler ***ḳorḳtılar****.* [46b]/11= N9.

2.3.2.2.1.1.4. Öğrenilen Geçmiş Zaman

Eserde öğrenilen geçmiş zaman işaretleyicisi {–mIş} şeklindedir. Ekin yuvarlak şekline rastlanmamaktadır. Ayrıca ek, sadece 3. tekil ve çoğul şahıslarla çekime girmiştir:

Cüftler ***arıġ ḳılınmışlar****.* [31a]/2= A15.

*Üç min̂g birle ferişte*lerdin ***indürülmişler.*** [39b]/9= A124.

Tan̂grı buyruḳı birle bitimek vaḳtı ***belgülüg ḳılınmış****.* [41a]/6= A145.

2.3.2.2.1.1.5. Gelecek Zaman

Metinde gelecek zaman işaretleyici olarak- kalınlık- incelik uyumuna bağlı olarak [-ġay] ve [–gey] işaretleyicilerinin kullanıldığı tespit edilmiştir:

Teklik 1. Şahıs: [-ġay]/[-gey] men: ***Tutġay men*** *ḳullarıñdın kesilmiş ülüşni. [58a]/2= N118.*

Körgürgey men *sizge buyruḳdın çıḳġanlarnıñ sarayın*.[97b]/7= AR145.

Teklik 2. Şahıs: [-ġay]/[-gey] sen: ***Bulmaġay sen*** *añga yārīçi.* [51b]/9= N52.

Körgey sen *mini*. [97b]/1= AR143.

Teklik 3. Şahıs: [-ġay]/[-gey] Ø: *Meger ol* ***yıġġay*** *sizni ḳıyāmet küniñge.* [54b]/7= N87.

Eger tilese ***iletgey*** *sizni.* [85a]/1= E133.

Çokluk 1. Şahıs: [-ġay]/[-gey] miz: ***Sorġay miz*** *anlarġa kim ıḍıldı anlar tapa.* [88a]/9= AR6.

Aydılar ḥaḳīḳat üze biz İḍimüz tapa ***ewrülgey miz.*** [96a]/4= AR125.

Çokluk 2. Şahıs: [-ġay]/[-gey] siz: Siz *ḳurtulġay siz* [92b]/11= AR69.

Ziyān tegürmegey *siz añga.* [111b]/3= T39.

Endīşe ḳılġay *siz.* [21b]/1= B219.

Çokluk 3. Şahıs: [-ġaylar]/[-geyler]: *Anlar* ***rāzīlıḳ ḳılġaylar****.* [94b]/9= AR94.

Ant içgeyler. [111b]/10= T42.

Satıraltı Kur'an tercümesinde gelecek zamanın çokluk birinci şahıs çekiminde bir örnek dikkati çekmektedir. Örnekte -ġay ve -gey işaretleyicilerinden sonra çokluk 1. şahıs için {–mUz} ekinin kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu durum Harezm Türkçesi ile yazılan metinlerde sık olmasa da karşılaşılabilen bir özelliktir. (Toprak, 2003: 113)

Bitgey müz *sanga taḳı* ***ıḍġay muz*** *seniñ birle Yaʿḳūb oğullarını.* [96b]/8= AR134.

2.3.2.2.1.2. Dilek Kipleri

Harezm Türkçesi ile yazılan eserde dilek kipleri ile çekimlenen fiiller şu şekildedir:

2.3.2.2.1.2.1. İstek-Emir Kipi

Fiillerin istek- emir çekimlerinde her bir şahıs için farklı ekler aldığı görülmektedir.

Teklik 1. şahıs için {–AyIn} eki kullanılmıştır:

İḍim körgürgül maŋga ***baḳayın*** *seniŋ tapa.* [97a]/11= AR143.

Ḳılayın *siziŋ ʿahdiŋizge.* [5a]/8= B40.

Yād ***ḳılayın*** *sizni.* [15a]/6= B152.

Ancak Harezm Türkçesinin hâkim olduğu eserlerde bahsi geçen ekin, /g-/ ön sesi ile yazılmış şekline rastlanılmaktadır. Bu şekilde bir kullanım satır altı Kur'an tercümesinde sadece bir yerde tespit edilmiştir:

Aẏġıl keliŋ ***oḳuġayın*** *ol nerseni kim ḥarām ḳıldı İḍiŋiz siziŋ üze*. [86b]/6= E151.

Teklik 2. şahıs için [-ġıl], [-gil] eklerinin yanı sıra [-ġul], [-gül] yuvarlak biçimlerine de rastlanmaktadır:

Iḍġıl *bizge mülk.* [24b]/1= B246.

Baḳġıl *eşekiŋge.* [26b]/1= B259.

İḍimüz ḥaḳīḳat üze bittük ***yarlıḳaġıl*** *bizge yazuḳlarımuznı taḳı* ***saḳlaġıl*** *bizni ot ḳınından.* [31a]/3= A16.

İḍim ***birgil*** *maŋga seniŋ ḳatıŋdın oġlan.* [32b]/11= A38.

İḍimüz bittük ***bitigil*** *bizge tanuḳlar birle.* [71b]/3= M83.

Yüz ewürgül *ortaḳ ḳoşġanlardın.* [83a]/1= E106.

Ḳoḍġul *anlarnı.* [85a]/9= E137.

Sorġul *anlarġa.* [99b]/2= AR163.

Teklik 3. şahıs için {-sUn} eki kullanılmaktadır:

Çıḳarsun *bizge.* [6b]/7= B61.

Saḳınsun *Taŋrıdın.* [28b]/7= B282.

Uḍuŋ maŋa ***sewsün*** *sizni Taŋrı.* [32a]/10= A31.

Kelsün *bir ögür.* [56b]/4= N102.

Çokluk 1. şahıs için sadece bir yerde {–AlIm} örneğine rastlanmaktadır. {-AlIŋ} örneği çok kullanılmakla birlikte Harezm Türkçesi eserlerinde var olan [-geliŋ] ve [-ġalıŋ] eklerinin bulunduğu fiiller de mevcuttur:

Rāzīlıḳ kılalım. [34b]/6= A61.

Ḳoḍġul bizni ***bolalıŋ*** *oldurġanlar birle.* [115b]/1= T86.

Uruşalıŋ *Taŋrı yolında.* [24b]/2= B246.

Ündegeliŋ *oġullarımuznı.* [34b]/5= A61.

Yarlıḳaġalıŋ *sizge yazuḳlarıŋızını.* [99a]/11= AR161.

Çokluk 2. şahıs için birkaç ek kullanılmaktadır. Bu ekler [-ŋ], {-Iŋ}, {-Uŋ}, {-UŋUz}, {-IŋlAr}, {-UŋlAr}, {-IŋIz} şeklindedir:

Boyun süŋ *Taŋrıġa.* [102b]/7= ENF1.

Yörüŋ *yerde.* [108a]/5= T2.

Tölendüründ *anlarnı. [*103b]/1= ENF12.

Öldüründ *anlarnı.* [105a]/5= ENF39.

Biriŋ *Taŋrı yolında.* [111a]/11= T38.

Çıḳarıŋız *anlarnı ol yerdin.* [18b]/5= B191.

Örtüŋüz *öz içiŋizde.* [23b]/1= B235.

Ay Yaʿḳūb oğlanları ***yād ḳılıŋlar*** *niʿmetimni.* [5a]/7= B40.

Keçrüŋler *ʿafv ḳılıŋ ançaġa tegrü.* [11a]/10= B109.

Çokluk 3. şahıs için {-sUnlAr} ekinin kullanıldığı örneklere rastlanılmıştır:

Saḳınsunlar *Tanġrıdın taḳı* ***aysunlar*** *rāst sözni.* [46b]/11= N9.

Ḳazġansunlar [83b]/1= E113.

Satır arası Kur'an tercümesinde istek anlamını kazandıran bir başka işaretleyici de "bolġay kim" kalıbıdır. Özellikle Harezm- Altın Ordu, Çağatay, Kıpçak ve Oğuz alanlarında görülen "bolġay kim" kalıbı morfosentaktik istek işaretleyicisi olarak (Ağca, 2016b: 82) üzerinde çalıştığımız eserde de sıkça kullanılmaktadır. Söz konusu kalıp eserde "bolġay kim fiil+ [-ġAy]+ Şahıs Ekleri" şekliyle yer almaktadır. "'asā ve le'alle" Arapça kelimelerinin karşılığı olarak kullanılan kalıp eserde "Umulur ki, ihtimal ki" anlamını taşımaktadır:

Bolġay kim *Tanġrı kim yıġġay anlarnıng küçeylikini.* (Umulur ki Tanrı onların-kâfirlerin- gücünü kıra.) [54b]/2= N84.

Bolġay kim siz *şükr ḳılġay* siz. (Umulur ki siz şükredesiniz.) [64a]/7= M6.

Bolġay kim *ḳurtulġay siz.* (Umulur ki siz kurtuluşa eresiniz.) [72a]/4= M90.

Bolġay kim siz *raḥmet ḳılınġay* siz. (Umulur ki siz bağışlanasınız.) [87a]/6= E155.

2.3.2.2.1.2.2. Şart Kipi

Eski Türkçede {–sAr} biçimiyle kullanılan ek, Karahanlı sahasında tamamen {-sA} şeklinde varlığını devam ettirmiştir. Bu dönemlerde zamir kökenli şahıs ekleri ile kullanılan şart kipi işaretleyicisinin Harezm Türkçesine ait metinlerde çeşitlilik gösterdiği de bilinmektedir. (Demirci, 2016: 523) Üzerinde çalıştığımız eserde de -Harezm Türkçesi dil özelliklerine paralel olarak- şart kipi ile çekimlenmiş kimi şahıs eklerinin zamir kökenli kimilerininse iyelik kökenli oldukları tespit edilmiştir. Dolayısıyla bu

dönemde şart kipi ile çekimlenmiş bir fiilin ikili kullanımları göze çarpmaktadır diyebiliriz. Buna göre eserde şart kipi çokluk 1. şahıs zamir kökenli; diğer şahıslar da iyelik kökenli şahıs eklerini almaktadır:

Teklik 1. Şahıs: {-sAm}

*Eger **yazsam** İḍimge.* [76a]/5= E15.

***Ḳorḳutsam** sizni munuŋg birle.* [76a]/9= E19.

Teklik 2. Şahıs: {-sAŋg}

***Sürseŋg** anıŋg üze.* [100b]/4= AR176.

*Eger **bulsaŋg** anlarnı toḳuş içinde.* [106b]/2= ENF57.

Teklik 3. Şahıs: {-sA} Ø

*Taḳı Taŋgrı tileyür kim tevbeŋgizni **ḳabūl ḳılsa** sizniŋg üze.* [49a]/11= N27.

*Tileyür İblīs kim **azdursa** anlarnı yıraḳ azmak.* [52b]/2= N60.

*Taḳı eger **tilese** Taŋgrı musallaṭ ḳılġay irdi anlarnı sizniŋg üze.* [55a]/4= N90.

Çokluk 1. Şahıs: {-sA} miz

*Anı kim **nesḫ ḳılsa miz** āyetdin yā **unuttursa miz.*** [11a]/4= B106.

***Uruşmasa miz** Taŋgrı yolında.* [24b]/3= B246.

***Kelse miz** seniŋg birle.* [50b]/8= N41.

*Aydılar tileyür miz kim **yise miz** andın.* [74a]/10= M113.

Çokluk 2. Şahıs: {-sAŋgIz}

*Taḳı eger **ündeseŋgiz** anlarnı köni yol tapa.* [102a]/3= AR198.

*Eger feṯḥ **tileseŋgiz** keldi sizge nuṣret taḳı eger **yıġlınsaŋgız** ol yaḫşıraḳ sizge taḳı eger **ḳaytsaŋgız.*** [103b]/10= ENF19.

Çokluk 3. Şahıs: {-sAlAr}

*Taḳı eger **ḳışsalar** illeşmekge.* [106b]/8= ENF61.

Eger ***tevbe ḳılsalar*** *taḳı* ***ḳılsalar*** *namāznı taḳı* ***birseler*** *zekātnı.* [108b]/3= T5.

2.3.2.3. Soru Edatı

Kur'an tercümesinde soru anlamı [mu], [mü] soru edatı ile sağlanmakta ve düz şekli bulunmamaktadır:

Ḳorḳutturṉg ***mu*** *anlarnı yā ḳorḳutmadıṉg* ***mu*** *anlarnı.* [2b]/2= B6.

Buyurur ***mu*** *siz kişilerge eḍgülük.* [5b]/1= B44.

Körmediṉg ***mü*** *anlarnı kim birildiler ülüş.* [51a]/4= N44.

Ḥased ***mü*** *ḳılurlar kişilerge.* [51b]/10= N54.

2.3.2.4. İşletim Ekleri İle İlgili Notlar

Türkçe yapısı itibariyle yeni kelimeler türetmeye müsait bir dildir. Kelimenin kök ya da gövdesine getirilen işletim ekleri ile çok sayıda yeni kelimeler türetilir. Köktürk metinlerinden itibaren tanıklık ettiğimiz bu eklerin kimi hiçbir değişikliğe uğramadan Harezm Türkçesinde de yaşamış kimi de kalıplaşarak varlığını devam ettirmiştir. Burada -daha önce de belirtildiği gibi- tek tek dilbilgisi incelemesi yapılmayacak bunun yerine metinde dikkati çeken işletim ekleri üzerinde durulacaktır:

1.İsimden isim yapma eklerinden olan +[egü] topluluk isimleri türetmektedir. Söz konusu ek, Çağatay Türkçesi metinlerinde {+Av} şekliyle kullanılmaktadır. (Argunşah, 2014: 102)

Ḥaḳīḳat üze men siz ***ikkegüge*** *ögüt birgenlerdin.* [89a]/4= AR21.

Yıġar siz ol ***ikkegüni.*** [73b]/3= M106.

2. {+AġU} eki eserde "boyun" kelimesine eklenerek "asi, isyankar" anlamını yüklenmiştir. M.Erdal, söz konusu ekin vücudun bölümlerini ifade eden kelimelere eklenerek kişilik özelliğini belirttiğinin altını çizmektedir. (Erdal, 1991: 162)

Boynaġuluḳ *ḳıldılar anlarnıñ İḍisiniñ buyruḳından.* [93b]/4= AR77.

Ḥaḳīḳat üze anıñ içinde erenler ***boynaġu.*** [65b]/10= M22.

3. {+(g)Ay} ekine *"küçey"* kelimesinde tanıklık edilmektedir. Erdal, söz konusu ekin Eski Türkçeden ziyade Orta Türkçe döneminde kullanıldığına işaret etmekte ve *"küçey"* kelimesini küç-gey şeklinde değerlendirmektedir. (Erdal, 1991: 165)

4. [+lıġ], [+lig], [+luġ], [+lüg] ekleri "sahip olan" anlamında sıfatlar türetmektedir:

Sanlıġ *künler.* [31b]/7= A24.

Nişānlıġ *yer.* [72b]/9= M97.

Türlüg türlüg *ögürlerge.* [79b]/4= E65.

Örtüglüg *ḥīlesindin.* [95a]/4= AR99.

Ayrıca eserde ekin "meñgiz" kelimesine getirilerek "benzer" ve "gibi" anlamlarıyla edat ve zarf görevinde kullanılan örneklerine sıkça rastlanmaktadır:

Taşlar ***meñgizlig*** *yā taḳı ḳatıġraḳ.* [8a]/1= B74.

Ol tayıġ taş ṣıfatı ***meñgizlig*** *anıñ üze topraḳ tegdi.* [27a]/4= B264.

Ḳoḍsañgız asılmış ***meñgizlig.*** [59a]/1= N129.

5. {+mUḳ} eki eserde bir kelimede tespit edilmiştir:

Yasmuḳ [6b]/8= B61 Clauson, kelimenin "düz" anlamındaki "yası" kelimesinden türediğini ifade eder.(Clauson, 1972: 975)

6.Eserde oldukça fazla örneklerle karşımıza çıkan {+rAK} eki karşılaştırma, pekiştirme ve üstünlük görevinde kelimeler türetmektedir:

Andın ***yaḫşıraḳ*** *birle.* [11a]/5= B106.

Taḳı kim kim ***ẓālimraḳ*** *turur ol kimersedin.* [11b]/9= B114.

Ḥarç ḳılsañgız eḍgülükdin ataġa anaġa taḳı ***yaḳīnraḳlarġa.*** [20b]/9= B215.

7. [+suḳ] eki "garip, garip olan " anlamındaki (Gabain, 1988: 45) "tarğ" kelimesine eklenerek "fevkalâde, hayrete değer olma" anlamı kazanmıştır. Oldukça seyrek olarak kullanılan ek metinde iki kelimede karşımıza çıkmaktadır:

Köklerniŋ ***taŋğsuḳı.*** [12a]/3= B117.

Taḳı ol kimerselerniŋ ***taŋğsuḳ*** *ṣıfatı.* [16b]/1= B171.

Baġarsuḳlar [86a]/8= E146. (bağır "karaciğer") (Gabain, 1988: 45)

8. Eserde geçen fiilden isim yapan eklerden biri {–Dü} ekidir. Oldukça nadir kullanılan ek *"üḍründü"* (<üḍür- (ü)n-dü) kelimesinde tespit edilmiştir:

Taḳı ol vaḳtın kim buyurdum *üḍründülerge* kim bitiŋğ maŋğa [74a]/7= M111.

9. Fiilin sonucunu ifade eden isimler türeten {–(X)G} eki eserde oldukça fazla kullanılmaktadır. Söz konusu ekin kendinden sonra bir başka yapım eki alarak kullanıldığı da görülmektedir:

Sewüglügrek [110a]/2= T24; *Yaraġları* [27a]/5= B264; *yaraġ* [28b]/8= B282; *Arıġsızġa* [27b]/3= B267; *Arıġ* [4a]/1= B25; *Ḳatıġ* [30a]/3= A4; [30b]/4= A11; [84a]/9= E124; *Bilig* [8a]/9= B78; [31a]/6= A18; [80b]/9= E80; *Örtüglüg* [4b]/7= B33; [28a]/1= B274; [61a]/3= N155; *Asıġ* [10b]/9= B102; [12b]/2= B123; [61a]/10= N161.

-ġ, -g sesinin Kıpçak sahası eserlerinde birden fazla heceli sözcüklerde düştüğü kimi kelimelerde ise -v'ye dönüştüğü (açuv, bitüv) bilinmektedir.(Kalsın, 2013: 101)

10. Eski Türkçeden itibaren kullanılagelen {–Dur} fiilden fiil yapım eki Harezm Türkçesine ait metinlerde de yer almaktadır. Üzerinde çalıştığımız Kur'an tercümesinde -ait olduğu dönemin genel özelliklerine uygun olarak- ekin düz şekline rastlanılmamaktadır:

Azdur-[11a]/8= B108; *Sığındur-* [32b]/6= A36; *Aŋğdurul-* [65a]/3= M14; *Toldur-* [88b]/11= AR18; *Yaġdur-* [94a]/1= AR84.

11. {–GUr} eki Eski Türkçeden itibaren kullanılmakta olup ettirgenlik anlamı içermektedir. Ayrıca ekin yuvarlak ünlü ile kullanılması Harezm Türkçesinin belirgin özelliklerinden sayılmaktadır. Eserde de ekin düz şekline rastlanılmamaktadır:

Tirgür- [4a]/8= B28; [26a]/6= B258; *ḳızġurt-* [112a]/11= T50.

Körgür- [105b]/3= ENF43.

12. {-GUz} eki Harezm Türkçesi metinlerinde olduğu gibi eserde de kimi kelimelerde kullanılmaktadır. Ek, {–GUr} ekiyle paralellik göstermekte, eklendiği fiile ettirgenlik anlamı katmaktadır:

Körgüz- [89b]/3= AR27; [13a]/1= B128; [80b]/1= E75.

13. Eski Türkçede [-d] olarak kullanılan fiilden fiil yapan ek Karahanlı metinlerinden itibaren [-ḍ] şekliyle de görülmektedir. (Hacıeminoğlu, 2013: 132) Eserde aynı kelimenin [-y]'li şekillerine de rastlanmaktadır:

Ḳoḍtı [46b]/6= N7; *ḳoydı* [47a]/9= N12.

14. [-ġar] eki ile geçişsiz fiil geçişli hale gelmekte ya da fiil ettirgenlik anlamı kazanmaktadır:

Ḳopġarsalar *Tevrātnı.* [70a]/2= M66.

Ḳurtġarur *sizni.* [79b]/2= E64.

15. Üzerinde çalıştığımız Kur'an tercümesinde dikkati çeken bir diğer isimden fiil yapan işletimlik eki [+ġar-]'dır. Ek, fiile geçişlilik anlamı katmıştır:

Suwġarmas *ekinni.* [7b]/7= B71.

16. Eski Türkçede az da olsa görebildiğimiz [+ġa]- ve [+ḳa]- isimden fiil yapan eke (Gabain, 1988: 49) eserde rastlanmaktadır:

Yarlıḳaġıl (<yarlıġ+ḳa-) [98a]/8= AR151; [29b]/8= B286.

2.3.2.5. Sıfat- Fiil (Partisip) Ekleri

Satır altı Kur'an tercümesinde yer alan sıfat-fiiller incelendiğinde eserin Harezm Türkçesi özelliklerini taşıdığı yargısı pekişmektedir. Bu eklerin içerisinde dikkati çekenler şunlardır:

[-ġan], [-gen]:

Eserde sıkça karşılaştığımız ek, kelimeye geniş zaman anlamı katmaktadır. Ek ünsüz uyumuna uymamakta tonsuz ünsüz ile biten fiillere de tonlu ünsüz ile geldiği görülmektedir. Üzerine isim çekim eki alan ekin Kıpçak metinlerinde -[ġan], -[gen] şeklinin yanı sıra Oğuzcalaşmanın etkisi ile /g/,/ġ/sesinin düştüğü örneklere de rastlanmaktadır.(Toprak, 115) Harezm metinlerinde olduğu gibi Kur'an tercümesinde de /g/, /ġ/ sesinin genel olarak muhafaza edildiği ancak nadir de olsa kimi kelimelerde düştüğü görülmektedir:

Ḫāliṣ ḳılġan *özlerini.* [13a]/1= B128.

Ḫayr içinde ***ḳalġanlar****.* [2b]/1= B5.

Taḳı nikāḥ ḳılmaŋ ***ortaḳ ḳoşġan*** *tişilerni.* [21b]/4= B221.

Bitgen *ḳul.* [21b]/5= B221.

Küfr ketürgen *erenler.* [94b]/8= AR93.

Taŋrı ***yiŋgen*** *ḥikmetlig*. [106a]/4= ENF49.

Yiŋgen[67a]/5= M38, [72b]/6= M95.

[-(i)gli], [-(u)ġlı], [-(ü)gli]: [-ġan], [-gen] sıfat fiili ile aynı anlamı taşıyan bir ektir. (Toparlı, Arguşah, 2014: 82)

Ögretigli *bolup*. [63b]/5= M4.

Ḳorḳutuġlılar. [20b]/2= B213.

Bilig eyeleri ***ḳopuġlı*** *bolup.* [31a]/6= A18.

[-esi], [-ası]: Eski Anadolu Türkçesinde gelecek zaman ifade eden ek (Hacıeminoğlu, 2013:171) Karahanlı Türkçesinde ve Harezm Türkçesinde sıfat-fiil oluşturmaktadır:

İçesi *yerlerin.* [6b]/5=B60.

Aġır ***bolası*** *vaḳtı boldı.* [101b]/4= AR189.

[-ġu], [-gü]:

Gelecek zaman sıfat-fiili olarak kullanılmaktadır:

Tapınġu *nerseler.* [80a]/11= E74.

Ḳarār ḳılġu *yer taḳı* ***ḳoḍġu*** *yer.* [82a]/10= E98.

Saḳınġu *tonı.* [89a]/11= AR26.

İçgü *yerlerini.* [99a]/8= AR160.

Köçgü *yerde.* [108b]/3= T5.

Tapunġuġa *yoḳ.* [110b]/7= T31 örneğinde ekin durum ekini aldığı görülmektedir.

[-ġuçı], [-güçi]: [-ġu], [-gü] sıfat-fiil eklerinin +[çI] isimden isim yapma ekiyle genişlemiş biçimidir. [Eraslan, 1980: 91)

Anlarnıŋ ***ḳılġuçısı*** *men.* [34a]/8= A55.

Yārī ***birgüçim***. [102a]/1= AR196.

{-mIş}: Geçmiş zaman sıfat-fiil eki olup yuvarlak şekli bulunmamaktadır. Yalın halde kullanıldığı gibi iyelik ve durum ekleri ile kullanıldığı örneklere de rastlanmaktadır:

Bitmişiŋizdin *soŋ.* [11a]/9= B109.

Yād ḳılmışınġızınıŋ *atalarınġızını.* [19b]/5= B200.

İḍilmişlerdin. [25a]/11= B252.

[-tuḳ], [-duḳ]: Geçmiş zaman sıfat-fiil eki olup eserde iyelik ekleri ile kullanıldığı tespit edilmiştir:

Satḳaştuḳı *kün.* [42a]/10= A155.

Ṣıfat ***ḳılduḳlarını.*** [85b]/3= E139.

2.3.2.6. Zarf-Fiil (Gerundium) Ekleri

Türk dilinin her sahasında işlek bir şekilde kullanılan kimi zarf-fiil ekleri zamanla kalıplaşır asli görevinden uzaklaşarak edat ve zarf gibi farklı görevler üstlenir. Kur'an tercümesinde de bu türden kelimelere rastlamak mümkündür:

Aşnu "önce" (<aşun-u) [2a]/5= B4; [30b]/4= A11; [44b]/9= A186.

Taḳı "dahi" (<taḳ-ı) [45a]/1= A187; [66a]/4= M25.

Kur'an tercümesinde kullanılan zarf-fiil ekleri şunlardır:

{-(X)p}

Türk dilinin her sahasında olduğu gibi eserde de sıkça karşımıza çıkan bir ektir. Ek, ünlü ile biten fiillere doğrudan bağlanmaktadır. Ayrıca ünsüzle biten fiillerde bağlantı ünlüllerinin gerileyici benzeşmenin etkisi ile yuvarlaklaştığı görülmüştür:

Oltur-u-p [45a]/6= A191; *bol-u-p* [56a]/10=N100; *Töñgüt-ü-p* [61a]/1= N154; *Tüş-ü-p* [63a]/10= M3; *Egil-i-p* [99a]/11= AR161.

[-a], [-u], [-yu]: Zarf-fiil görevinde kullanılan eklerin birleşik fiillerde bağlayıcı unsur olarak kullanıldığı görülmektedir:

Anlar kim yād ḳılurlar Tañgrını ***öre turup***. [45a]/6= A191.

Muḥālefet ḳılmaḳ içinde ***yetirü birgey*** *anlarnı.* [13b]/7= B137.

Aytu birsün *ol kim anıñg üze ḥaḳ.* [28b]/7= B282.

Ḥaḳīḳat üze ***oḳutu birür*** *miz anlarġa yaḫşı özleriñge ḥaḳīḳat üze* ***oḳtu birür*** *miz anlarġa artsunlar üçün yazuḳ*. [44a]/3= A178.

Āsān ***ḳılu birdi*** *añga.* [66a]/11= M30.

ʿ***Adl ḳılubilmeseñgiz*** *öksüzler içinde nikāḥ ḳılıñg anı kim ḥelāl boldı sizge.* [46a]/8=N3.

[-madın], [-medin], [-mayın]:

[-p], [-pan] ve [-a], [-u], [-yu] zarf fiillerinin olumsuzlarını da yapmaya yarayan ek, -madığından, -mediğinden anlamlarını taşımaktadır.[Eckman,

2014: 26) Geç dönem Uygur metinlerinde tanıklanan [-mayın] ekinin asıl kullanım sahası Harezm Altın Ordu metinleridir. (Ağca, 2016a: 52) Bahsi geçen [-mayın] ekine eserde bir örnekte rastlanılmıştır:

Namāz ***ḳılmayın*** *tururlar.* [56b]/5= N102.

Kim ḳısarlansa ***küç ḳılmadın*** *taḳı* ***ḥaddin keçmedin***. [16b]/5= B173.

Ḳısarlansa ***küç ḳılmadın.*** [86a]/6= E145.

Eger boşasaŋgız tişilerni mādem kim ***cimāʿ ḳılmadın.*** [23b]/5= B236.

[-ġınça], [-ginçe]:

Kıpçak sahasında Oğuzcalaşmanın belirtisi olarak /g/ sesinin düştüğü örneklere rastlansa da Harezm dönemi eserlerinde ek başındaki /g/ sesinin korunduğu görülmektedir:

Yiŋg taḳı içiŋg açuḳ ***bolġınça*** *sizge aḳ yiplük.* [18a]/7= B187.

Ḳarārsız ḳıl[ın]dılar ***aytġınça*** *yalawaç.* [20b]/7= B214.

Yülimeŋg başlarıŋgızını ***teggingçege*** *tegrü.* [19a]/3= B196.

2.3.2.7. Bildirme

Kur'an tercümesinde bildirme anlamının farklı şekillerde sağlandığı görülmektedir:

2.3.2.7.1. Şahıs Zamiri ile Yapılan Bildirmeler

Eserde bildirme anlamı 1. şahıslarda şahıs ekleri ile sağlanmaktadır.

Ḥaḳīḳat üze men yaḳın ***men.*** [18a]/2= B186.

Ḥaḳīḳat üze men bīzār ***men***. [76a]/10= E19.

Men ferişte ***men***. [78b]/1= E50.

2.3.2.7.2. İr- ve tur- Yardımcı Fiillerle Yapılan Bildirmeler

Eserde kimi cümlelerde bildirme anlamının "tur-" yardımcı fiilleriyle sağlandığı görülmektedir. Bunlardan "tur-" yardımcı fiili 3. Şahıslarla ve geniş zaman ile çekimlenmektedir:

Ol ol ***turur*** *kim yarattı.* [4a]/9= B29.

Ol ḥalde kāfir ***turur*** *anlar.* [21a]/6= B217.

Ḥaḳīḳat üze ol inek ***turur****.* [7b]/2= B68.

Bitgen ḳarabaş yaḫşıraḳ ***turur*** *ortaḳ ḳoşġan ḳarabaşdın.* [21b]/4= B221.

Tişleriñgiz ekin ***turur*** *sizge.* [21b]/10= B223.

Tañrı faẓl eyesi ***turur*** *ʿālemler üze.* [25a]/10= B251.

Tañrı ḳatıġ ***turur*** *ḳını*. [30b]/4= A11.

3. şahıslarda bildirme anlamının bir örnekte "irür" yardımcı fiili ile sağlandığı görülmektedir:

Tañrı yiñgen öç eyesi ***irür****.* [30a]/3= A4.

Bildirmenin olumsuz şekli ise "irmes~irmez + şahıs eki" ile yapılmaktadır:

İrmes *men ortak ḳoşġanlardın.* [80b]/7= E79.

İrmes *sen anlar üze saḳçı.* [83a]/2= E107.

İrmes *sen anlardın nerse içinde*. [87b]/4= E159.

İrmes *ol meger ḳorḳutġan açuḳ.* [101a]/4= AR184.

İrmes *miz ḳopġarılmışlar*. [77a]/1= E29.

İrmes *siz ʿāciz ḳılġan*. [85a]/2= E134.

Ḥaḳīḳat üze anlar sizdin taḳı ***irmes*** *anlar sizdin.* [112b]/10= T56.

İrmez anlar bitgenler. [2b]/5= B8.

Geçmiş zaman "irdi+şahıs eki"; olumsuzu "irmez~irmez irdi+ şahıs eki şeklinde yer almaktadır:

İrdim *anlar üze tanuḳ*. [74b]/9= M117.

Biz ***irdük*** *mundın ġāfiller*. [100a]/10= AR172.

İrdiñgiz *mü tanuḳlar*. [13a]/8= B133.

İrdiler *bölük bölük*. [87b]/3= E159.

İrdiler *anıñ içinde*. [5a]/1= B36.

İrmes irdi *İbrāhīm Cuhūd taḳı Tersā*. [35a]/3= A67.

İrmez irdi *īmānı içinde eḍgülük*. [87b]/2= E158.

"ir-" yardımcı fiilinin şartı "irse+ şahıs eki" şekliyle kullanılmaktadır:

Vaʿde ḳılur sen bizge eger ***irseñ*** *ıḍılmışlardın.* [93b]/5= AR77.

Eger ***irseñ*** *rāst ayġanlardın.* [95b]/1= AR106.

Eger ***irseñgiz*** *bitgenler*. [94a]/5= AR85.

2.3.2.7.3. "Bar" ve Olumsuz Şekli "Yoḳ" ile Yapılan Bildirmeler

Arañgızda taḳı aralarında ʿahd ***bar****.* [55a]/3= N90.

Taḳı anlar ḳatında Tevrāṭ ***bar*** *anıñ içinde Tañrınıñ ḥükmi.* [67b]/6= M43.

Dānişmendler bar takı zāhidler ***bar****.* [71b]/1= M82.

Āyetler ***bar*** *ol erenlerge*. [82b]/3= E99.

Yoḳ *turur sizinñ üze yazuḳ*. [19a]/11= B198.

Yoḳ *küç bizge bu kün*. [25a]/3= B249.

Taḳı yoḳ ***dōstluḳ*** *taḳı yoḳ şefāʿat.* [25b]/6= B254.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

METİN

3.1. TRANSKRİPSİYONLU METİN

[2a1] Tanrı atı birle başla-yur men üküş raḥmet-lig raḥmeti lāzım.

B1: (2) Elif lâm mîm.

B2: Ol kitāb yoḳ şek anıng içinde könülmek saḳ(ı)nuḳ-larġa.

B3: (3) Anlarġa kim biterler ġayb-ġa taḳı peyveste ḳılurlar namāznı. **(4)** taḳı ol nerse-din kim rūzī ḳılduḳ anlarġa kim ḫarc ḳılurlar.

B4: Taḳı anlar kim biterler ol nerse **(5)** kim indürüldi sening tapa taḳı ol nerse kim indürüldi sindin aşnu taḳı āḫiret-ni anlar yaḳīn bilür-ler.

B5: [2b1] Anlar köni yol üze endāzesingi (?) erkliglerindin taḳı anlar anlar ḫayr içinde ḳalġan-lar.

B6: (2) Ḥaḳīḳat üze anlar kim örtti-ler berāber turur anlar üze ḳorḳuttung mu anlarnı yā ḳorḳutmadıng mu anlarnı **(3)** bitmes-ler.

B7: Mühr urdı Tanrı köngül-leri üze taḳı ḳulaḳ-ları üze taḳı közleri üze **(4)** örtüg bar taḳı anlarġa uluġ ḳın bar.

B8: Taḳı kişi-ler-din kimerse ayturur**(5)** bittük Tanrı-ġa taḳı ḳıyāmet künine taḳı irmez anlar bitgen-ler.

B9: Aldaġan-larnıng ʿamelin ḳılurlar**(6)** Tanrı birle taḳı anlar kim bitti-ler taḳı aldamazlar meger özlerini taḳı bilmezler.

B10: (7) [Köngül]leri içinde sökellik bar taḳı arturdı anlarġa Tanrı sökel-lik-ni taḳı anlarġa ḳın iglig**(8) [**ol] nerse birle kim irdi-ler yalġan sözle-yürler.

B11: Taḳı ol vaḳtın kim aytıldı anlarġa fesād ḳılmang **(9) [**yerde] aydı-lar ḥaḳīḳat üze biz ongarġan-lar.

B12: Āgāh bol-ġul ḥaḳīḳat üze anlar anlar fesād ḳılġan-lar[1].

B13: (10) Taḳı ol vaḳtın kim aytıldı anlarġa bitiŋ neteg kim bitti bu kişi-ler[2] …**[3a1]** bilmez-ler.

B14: Taḳı ol vaḳtın kim satġaştı-lar anlarġa bitti-ler aydı-lar bittük taḳı ol vaḳtın[3] **(2)**şeyṭān-larnı tapa aydı-lar biz siziŋ birle ḥaḳīḳat üze biz masḫara ḳılġan-lar.

B15: (3) Taŋrı masḫara ḳıl-ġanlarnıŋ cezāsı-nı ḳılur taḳı ḳoya turur anlarnı ṭāġī-lıḳ-ları içinde müteḥayyir bolurlar.

B16: [Anlar] **(4)** anlar kim satġın aldı-lar azmaḳ-nı köni yol birle taḳı asıġ ḳılmadı anlarnıŋ bāz[4]…**(5)**taḳı bolmadı-lar köngen-ler.

B17: Anlarnıŋ ṣıfatı ol kimerse-niŋ ṣıfatı meŋgizlig kim yandurdı ot **(6)[**ol vaḳtın kim] yaruttı ol nerse-ni kim anıŋ tegresinde turur iletti Taŋrı anlarnıŋ nūrını taḳı ḳoḍtı **(7)** ḳaraŋgḳuluḳ-lar içinde körmezler.

B18: ṣaġırlar aġın-lar közsüzler anlar ḳaytmazlar.

B19: (8) Yaġmurluġ kimerse-lerniŋ ṣıfat-ları meŋgizlig seḥāb-dın anıŋ içinde ḳaraŋgḳuluḳ-lar taḳı ötgün bar taḳı yıldırım bar [ḳılurlar] **(9)** barmaḳ-larını ḳulaḳ-ları içiŋge ḳatıġ ündin ölüm ḳorkunçı üçün. Taḳı taŋrı[5].**(10)**kāfirlerni.

B20: Yawuḳ-layur yıldırım[6]közlerini tigme birge kim[7] …**[3b1]** Ḳulaḳ-larını taḳı köz-lerini ḥaḳīḳat üze Taŋrı tigme bir nerse üze yaraġlıġ.

B21: Ay kişi-ler yaʿnī Mekke-niŋ ḫalḳ-ları **(2)[**ḳulluḳ] ḳılıŋ iḍiŋizge ol kim yarattı sizni taḳı anlar kim sizdin aşnu bolġay kim siz[8]

[1] Bir sonraki kelime sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için okunamamaktadır.
[2] Bu kelimeden sonra ayetin son kelimesine kadar satır altı tercüme bulunmamaktadır.
[3] Bir sonraki kelime sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için okunamamaktadır.
[4] Kelimenin diğer heceleri üzerine sayfa yapıştırıldığı için okunamamaktadır.
[5] Başka bir sayfa üzerine yapıştırıldığı için bir sonraki kelimenin satır altı tercümeli kısımları yer almamaktadır.
[6] Kelime silindiği için okunamamıştır.
[7] Başka bir sayfa üzerine yapıştırıldığı için bir sonraki kelimenin ve son satırın satır altı tercümeli kısımları yer almamaktadır.
[8] Başka bir sayfa üzerine yapıştırıldığı için bir sonraki kelimenin tercümeli kısmı okunamamaktadır.

B22: (3) …siz Ol kim ḳıldı sizlerge yerni töşek ḳarār ḳılġu nerse taḳı kök-ni binā yaʿnī köke taḳı **(4)** [indürdi] kökdin suw-nı taḳı çıḳardı anıñ birle mīve-lerdin rūzī sizlerge **(5)**ḳılmañ Tañrı-ġa miṯil-ler yaʿnī ḫilāf ḳılġan miṯil-ler taḳı siz bilür siz.

B23: Taḳı eger bolduñuz irse şek içinde**(6)**ol nerse-din indürdük ḳulumız üze keliñ yaʿnī keldürüñ sūre birle anıñ miṯlindin taḳı ündeñ **(7)** tanuḳ-larıñıznı Tañrı-dın bisre eger irdiñiz irse rāst ayġan-lar.

B24: Taḳı eger **(8)** ḳılmadıñız irse taḳı hergiz ḳılma-ġay siz ḳorḳuñ ot-dın ol kim anıñ tumduḳı kişi-ler **(9)**taş-lar anuḳ ḳılındı kāfirlerġa.

B25: Taḳı müjde birgil anlarġa kim bitti-ler taḳı ḳıldı-lar **(10)**eḍgü ʿamel-lerni ḥaḳīḳat üze anlarġa būstān-lar aḳar astından arıḳ-lar. Tigme bir kez[9] **[4a1]** taḳı ketürüldi-ler anıñ birle oḫşaş-ġan. Taḳı anlarġa anıñ içinde cüft-ler arıġ ḳılınmış-lar taḳı anlar anıñ içinde **(2)** cāvidāne-ler.

B26: Ḥaḳīḳat üze Tañrı uftanmaz kim ursa meṯel siñek-ni yaʿnī utanıp ḳoymaz siñek birle meṯel urmaḳnı **(3)** taḳı ol nerseni kim andın üstün. Anlar kim bitti-ler bilürler ḥaḳīḳat üze ol ḥaḳ turur anlarnıñ iḍi-sindin **(4)** anlar kim kāfir boldı ayturlar ne turur ol kim tiledi Tañrı munuñ birle meṯel azdurur **(5)** anıñ birle üküş-ni taḳı köndürür anıñ birle üküş-ni. Taḳı azdurmaz anıñ birle meger Tañrı buyruḳından çıḳġan-lar.

B27: (6) Anlar kim bozarlar Tañrı-nıñ ʿahdini berkitmişindin soñra taḳı keserler anı kim **(7)** buyurdı Tañrı anıñ birle kim ulansa taḳı fesād ḳılurlar yerde. Anlar anlar **(8)** ziyān ḳılġan-lar.

B28: Neteg küfr ketürür siz Tañrı-ġa irdiñiz ölüg-ler tirgürdi **(9)** sizni andın öldürdi sizni andın soñ tirgürür sizni andın soñ ḳaytarılur siz anıñ tapa.

B29: Ol ol turur kim yarattı **(10)** siziñ üçün ol nerse-ni kim yerde turur ḳamuġını andın soñ uġradı kök tapa tüz ḳıldı yetti **(11)** kök-lerni. Taḳı ol ḳamuġ nerse-ni bilgen turur.

[9] Sayfanın sonunda yer alan bu kelimeden sonra son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

B30: Taḳı ol vaḳtın kim aydı İḍiṅgiz ferişte̊lerge**[4b1]** ḥaḳīḳat üze men ḳılġan men yerde ḫalīfe aydı-lar ḳılur mu sen anıṅg içinde ol kimerse-ni kim fesād ḳılur**(2)** anıṅg içinde taḳı töker ḳan-larnı taḳı biz arıġ-lar miz seniṅg ögmekiṅg birle taḳı arıġ-la-yur miz sini. Aydı **(3)** ḥaḳīḳat üze men bilür men ol nerse-ni kim bilmez siz.

B31: Taḳı ögretti Ādem-ġa at-larnı ḳamuġını andın soṅg ʿarża ḳıldı **(4)** ferişte-lerge taḳı aydı ḫaber biriṅg maṅga munlarnıṅg at-ları birle eger irdiṅgiz irse rāst ayġan-lar.

B32: Aydılar **(5)** arıġ-lıḳ saṅga hīç bilig yoḳ bizge meger ol kim ögrettiṅg bizge. Ḥaḳīḳat üze sen sen bilgen üstüvār işlig.

B33: (6) Aydı ay Ādem ḫaber bir-gil anlarġa at-ları birle neteg kim ḫaber birdi at-ları birle aydı aymadım mu **(7)** sizge ḥaḳīḳat üze men bilür men kök-lerniṅg örtüglügin taḳı yerniṅg örtüglügin taḳı bilür men anı kim āşkārā ḳılur siz taḳı anı kim **(8)** örter irdiṅgiz.

B34: Taḳı ol vaḳtın kim ayduḳ ferişte-lerge secde ḳılıṅg Ādem-ġa secde ḳıldı-lar **(9)** meger İblīs. Unamadı taḳı uluġ-sındı taḳı irdi kāfir-lerdin.

B35: Taḳı ayduḳ ay Ādem **(10)** ḳarār ḳılġıl sen taḳı cüftüṅg uçmaḳ-da taḳı yiṅg andın ḳayda kim tilesen̊giz[10] **(11)**…[bu yıġ]aç-ġa bolġay siz küç ḳılġan-lardın.

B36: Azdurdı ol ikkegüni İblīs **[5a1]** andın taḳı çıḳardı ol ikkegüni ol nerse-din kim irdi-ler anıṅg içinde taḳı ayduḳ iniṅg-ler pāreṅgiz pāre birle **(2)** düşmen taḳı sizge yerde ḳarār ḳılġu bar taḳı menfaʿat alġu nerse uzaḳ vaḳt-ġa tegrü.

B37: Taḳı aldı Ādem **(3)** iḍisindin kelimātlarnı taḳı tevbe-sin ḳabūl ḳıldı. Ḥaḳīḳat üze ol ol tevbe-ni ḳabūl ḳılġan raḥmet ḳılġan.

B38: Ayduḳ **(4)** iniṅgler andın ḳamuġ taḳı eger kelse sizge mindin köni yol kim kim uysa köni[11] **(5)** yoḳ ḳorḳuġ anlar üze taḳı anlar ḳaḍġurmazlar.

[10] Bir sonraki kelime sayfa yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

B39: Taḳı anlar kim tandı-lar yalġan-ġa [nisbet ḳıldılar] **(6)** açuḳ ḥuccet-lerimüzni anlar ot eyeleri anlar anıñ içinde cāvidāne-ler.

B40: Ay Yaʿḳūb **(7)** oġlan-ları yād ḳılıñ-lar niʿmetim-ni ol kim eḍgülük ḳıldım sizniñ üze taḳı ḳılıñ menim ʿahdim[12]… **(8)** ḳılayın siziñ ʿahdiñgizge mindin ök ḳorḳuñ.

B41: Taḳı bitiñ ol nerse-ge kim indürdüm rāst[13]…**(9)** ol nerse-ni kim sizniñ birle taḳı bolmaŋ küfr ketürgen-leriñ evveli aŋa taḳı bedel ḳılmaŋ menim āyet[lerimni] **(10)** az ʿivażnı taḳı men-din ök ḳorḳuñ men-din.

B42: Taḳı ḳarışturmaŋ Taŋrı indürgen-ni özüñgüzdin bitgeniñgiz taḳı örtmeñ **(11)** ḥaḳ-nı taḳı siz bilür siz.

B43: Taḳı ḳılıñ namāznı taḳı biriñ zekāt-nı rükūʿ [ḳılıñ] **[5b1]** namāz ḳılġan-lar birle.

B44: Buyrur mu siz kişi-lerge eḍgülük taḳı unutur siz özüñgüzni taḳı siz **(2)** [oḳı]yur siz kitāb-nı. Bilmez mü siz.

B45: Taḳı yārī tileñ ṣabr birle taḳı namāz birle. **(3)** Taḳı ḥaḳīḳat üze ol uluġ turur yaʿnī aġır kelgen turur meger ḫāşiʿ-ler üze.

B46: Anlar kim sizerler ḥaḳīḳat üze anlar anlarnıñ **(4)** iḍisi-niñ satġaşġan-ları turur anlar anıñ tapa ḳaytġan-lar.

B47: Ay Yaʿḳūb oġul-ları yād ḳılıñ niʿmetim ol kim **(5)** eḍgülük ḳıldım siziñ üze taḳı ḥaḳīḳat üze men arturdum sizni zamāne-niñ ʿālem-leri üze.

B48: Taḳı ḳorḳuñ ol kün-din kim **(6)** ötemez ten ten-din nerse-ni taḳı ḳabūl ḳılmas andın şefāʿat taḳı alınmas **(7)** andın yuluġ taḳı anlar yārī birilmes-ler.

B49: Taḳı ol vaḳtın kim ḳutġarduḳ sizni Firʿavnnuñ ḫāṣlarından **(8)** teklīf ḳılurlar sizge ḳın-nıñ ḳatığını boġazlayurlar oġullarıñgızını tirig

[11] Bir sonraki kelime sayfa yapıştırıldığı için okunamamaktadır.
[12] Bir sonraki kelime sayfa yapıştırıldığı için okunamamaktadır.
[13] Bir sonraki kelime sayfa yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

ḳomaḳ tileyürler**(9)** …[14]ġlarıŋġızını. Taḳı ol nerse içinde sizge sınaġ bar İḍiŋġizdin uluġ.

B50: Taḳı ol vaḳtın kim ayırduḳ**(10)** siziŋ birle teŋġizni ḳurtarduḳ sizni taḳı baturduḳ Firʿavnnuŋ ehlini taḳı sizler **(11)** [baḳar] siz.

B51: Taḳı ol vaḳtın kim vaʿde ḳıluştuḳ Mūsā birle ḳırḳ tün-ni andın soŋġra tutunduŋġız buzaġu-nı **[6a1]** andın soŋ taḳı siz ʿibādet-ni yersiz ḳılġan siz.

B52: Andın soŋġra ʿafv ḳılduḳ siz-din andın soŋ bolġay kim siz **(2)**şükr ḳılġay siz.

B53: Taḳı ol vaḳtın kim birdük Mūsā-ġa kitāb-nı taḳı ayırt kemişgen bolġay kim siz könülgey [siz].

B54: (3) Taḳı ol vaḳtın kim aydı Mūsā ḳavmınġa ay ḳavmum ḥaḳīḳat üze sizler küç ḳıldıŋġız özleriŋġizge bu tutmaḳıŋġız birle **(4)** buzaġu-nı ḳaytıŋ yaratġanıŋġız tapa öldüriŋ özleriŋġizni. Ol yaḫşı-raḳ sizge **(5)** yaratġanıŋġız ḳatında. Ḳayttı siziŋ üze yaʿnī tevbeŋġizni ḳabūl ḳıldı. Ḥaḳīḳat üze ol tevbe-ni ḳabūl ḳılġan raḥmet ḳılġan.

B55: Taḳı ol vaḳtın kim aydıŋġız **(6)** ay Mūsā bitmegey miz saŋga ançaġa tegrü kim körse miz Taŋrını āşkārā tuttı sizni yaşın **(7)** taḳı siz baḳar siz.

B56: Andın soŋ ḳopġarduḳ sizni ölmişiŋġizdin soŋġra bolġay kim **(8)** siz şükr ḳılġay siz.

B57: Taḳı kölige ḳılduḳ siziŋ üze bulut-nı taḳı indürdük siziŋ üze yandaḳ şekerin **(9)** buldurçın-nı. Yiŋ sizge rūzī ḳılġan-larımuznıŋ ḥelāl-larından. Taḳı ẓulm ḳılmadı-lar bizge velī ançası bar **(10)** irdi-ler özleriŋge küç ḳılurlar.

B58: Taḳı ol vaḳtın kim ayduḳ kiriŋ bu ḳonum-ġa taḳı yiŋ **(11)** andın ḳayda kim tileseŋgiz kiŋ taḳı kiriŋ ḳapuġġa eġilip taḳı aytuŋ

[14] Kelimenin ilk harfleri silindiği için okunamamaktadır.

yazuḳ[15][**6b1**]…ġa miz sizge yazuḳ-larıṉgızını. Taḳı arturġay miz eḍgülük ḳılġan-larġa.

B59: Taḳı tegşürdi anlar kim ẓulm ḳıldılar **(2)** sözni andın öṉgin kim aytıldı anlarġa taḳı indürdük ẓulm ḳılġan-lar üze ʿaẕāb kök-din **(3)** munuṉg birle kim buyruḳ-dın çıḳar irdi-ler.

B60: Taḳı ol vaḳtın kim suw içürmek tiledi Mūsā ḳavmınġa taḳı ayduḳ taḳı urġul **(4)** tayaḳınṉg birle taş-nı. Taḳı yarıldı andın on ikki yol bildi **(5)** tigme bir kişi-ler içesi yerlerin yiṉg içiṉg Taṉgrı-nıṉg rūzī-sındın **(6)** taḳı mübālaġat ḳılmaṉg fesād içinde yerde fesād ḳılġan-lar.

B61: Taḳı ol vaḳtın kim aydıṉgız ay Mūsā ṣabr ḳılmaz miz ḳaṭʿā **(7)** bir ṭaʿām üze tilegil biziṉg üçün iḍiṉg-din çıḳarsun bizge ol nersedin kim ündürür yer **(8)** yaşındın ḫıyār bād-rengdin taḳı buġday-dın taḳı yasmuḳ-dın taḳı soġan-dın. Aydı tegşürmek mü **(9)** [tile]yür siz ol nerseni kim ol ḳadrsızraḳ turur ol nerse birle kim ol yaḫşıraḳ turur. iniṉg ilge ḥaḳīḳat üze sizge **(10)** ol nerseni kim tilediṉgiz. Taḳı yapuşturuldı anlar üze ḫᵛārluḳ dervīş-lik taḳı sezā boldılar öwkege **(11)** Taṉgrı-dın. Ol munuṉg birle irdi-ler küfr ketürgen-ler Taṉgrı-nıṉg āyet-leriṉġa taḳı öldürürler **[7a1]** peyġāmbarlarnı ḥaḳ-sız yaʿnī nāḥaḳ yerde. Ol munuṉg birle kim yazdı-lar ḥaddin keçerler.

B62: **(2)** Ḥaḳīḳat üze anlar kim bitti-ler taḳı anlar kim cuhūd boldılar taḳı tersālar taḳı dīn-din çıḳġanlar kim **(3)** bitse Taṉgrı-ġa taḳı ḳıyāmet küṉge taḳı işlese yaḫşı iş-ni anlarġa ṣevāb-ları anlarnıṉg **(4)** iḍisi ḳatında taḳı yoḳ ḳorḳunç anlar üze taḳı anlar ḳaḍġurmazlar.

B63: Taḳı ol vaḳtın kim alduḳ ʿahdiṉgizni **(5)** taḳı köterdük üstünüṉgüzge Ṭūrnı. Tuturṉg ol nerseni kim birdük sizge ḳatıġ-lanmaḳ birle taḳı **(6)** yād ḳılıṉg ol nerse kim anıṉg içinde turur bolġay kim siz saḳınsaṉgız.

B64: Andın soṉg yüz ewürdüṉgüz andın soṉgra eger bolmasa irdi **(7)** Taṉgrı-nıṉg faẓlı siziṉg üze taḳı raḥmeti bolġay irdiṉgiz yoḳalġan-lardın.

[15] Bir sonraki kelime ve diğer sayfanın ilk kelimenin üzerine bir başka sayfa yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

B65: Taḳı **(8)** bildiŋiz anlar kim ḥaddin keçti-ler sizdin şenbelemek içinde taḳı ayduḳ anlarġa boluŋ biçin-ler **(9)** sürülmiş-ler.

B66: Taḳı ḳılduḳ anı ʿibret yaʿnī yıġılmaḳ sebebi ol nersege kim ileyinde turur taḳı ol nerse kim soŋġında turur taḳı **(10)** ögüt saḳınġan-larġa.

B67: Taḳı ol vaḳtın kim aydı Mūsā ḳavmıġa ḥaḳīḳat üze Taŋrı buyurur sizge **(11)** boġazla[16] inek-ni. Aydı-lar tutar mu siz bizni yobı. Aydı sıġınur men Taŋrı-ġa kim bolsam **[7b1]** bilmegen-lerdin.

B68: Aydı-lar tilegil biziŋ üçün İḍiŋ-din beyān ḳılsun bizge ne turur ol. Aydı ḥaḳīḳat üze ol **(2)** aytur ḥaḳīḳat üze ol inek turur irmez ḳarı taḳı irmez yigit(?). Orta yaşlıġ anıŋ arasında ḳılıŋ **(3)** anı kim buyrulur siz.

B69: Aydı-lar tilegil biziŋ üçün İḍiŋ-din beyān ḳılsun bizge ne turur rengi. Aydı **(4)** ḥaḳīḳat üze ol aytur ḥaḳīḳat üze ol inek turur ṣarıġ turuġ anıŋ rengi sewündürür baḳġanlarġa.

B70: Aydı-lar **(5)** [tile]gil biziŋ üçün İḍiŋ-din beyān ḳılsun bizge ne ol ḥaḳīḳat üze inek oḫşaş boldı biziŋ üze. Taḳı ḥaḳīḳat üze biz **(6)** eger tilese Taŋrı könülgen-ler biz.

B71: Aydı ḥaḳīḳat üze ol aytur ḥaḳīḳat üze inek irmez yük-ge ögrenmegen **(7)** sürer yerni taḳı suwġarmas ekin-ni ḳurtarılmış yoḳ nişān inek içinde. Aydı-lar **(8)** emdi keldiŋ ḥaḳ birle. Boġazladı-lar anı taḳı ḳılu yazmadı-lar.

B72: Taḳı ol vaḳtın kim **(9)** öldürdüŋüz ten-ni taḳı ḫilāf ḳılıştırıŋız anıŋ içinde. Taḳı Taŋrı çıḳarġan turur anı kim örter irdiŋiz.

B73: (10) Taḳı ayduḳ uruŋ anı pāresi birle. Anıŋ meŋizlig tirgürür Taŋrı ölüg-lerni taḳı körgüzür sizge.[17]

B74: [8a1]… Taş-lar meŋizlig yā taḳı ḳatıġ-raḳ taḳı ḥaḳīḳat üze taş-lardın nerseni bar kim yarılur çıḳar andın **(2)**[18] …taḳı ḥaḳīḳat üze andın nerseni bar kim yarılur çıḳar andın suw. Taḳı ḥaḳīḳat üze andın nerseni bar

[16] Kelimenin diğer hecesi üzerine bir başka sayfa yapıştırıldığı için okunamamaktadır.
[17] Sayfanın sonunda yer alan bu kelimeden sonra son satır sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.
[18] Bir sonraki kelime sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

kim **(3)** Tañgrı ḳorḳunçından. Taḳı irmez Tañgrı ġāfil ol nersedin kim ḳılur siz.

B75: Ṭamaʿ tutar mu siz **(4)** kim bütseler sizge taḳı irdi bir ögür anlardın eşitürler **(5)** [Tañgrı] sözi-ni andın soñg ḳıştururlar anı mundın soñgra kim bildi-ler anı taḳı anlar bilürler.

B76: Taḳı **(6)** satġaştı anlarġa kim bitti-ler aydı-lar bittük taḳı ol vaḳtın kim ḫālī boldı-lar anlarnıñg pāresi pāresinġa **(7)** sözleyür mü siz anlarġa ol nerse birle kim açtı Tañgrı anlar üze ḥuccet-leşmek-leri üçün anıñg birle iḍiñgiz **(8)** bilmez mü siz.

B77: Bilmezler mü ḥaḳīḳat üze Tañgrı bilür anı kim kizleyürler **(9)** āşkārā ḳılurlar.

B78: Taḳı anlardın bilig bilmegen-ler bar kim bilmezler kitāb-nı meger umanç-lar taḳı eger **(10)** anlar meger sizerler.

B79: Bī_çāralıḳ anlarġa kim bitiyürler kitāb-nı elig-leri birle andın soñg[19]…**[8b1]** elig-leri taḳı bī_çāralıḳ anlarġa ol nersedin kim ḳazġanurlar.

B80: Taḳı aydılar sıḳamaġay bizni ot meger **(2)** sanlıġ künler. Ayġıl tutunduñguz Tañgrı ḳatında ʿahd ḫilāf ḳılmaġay Tañgrı **(3)** ʿahdiñge yā aytur mu siz Tañgrı üze anı kim bilmez siz

B81: Yoḳ kim sıḳayur kim kim ḳazġansa yawuzluḳnı **(4)** ḳapsasa anı yazuḳı anlar ot eyeleri anlar anıñg içinde cāvidāneler.

B82: **(5)** Taḳı anlar kim bittiler taḳı ḳıldılar eḍgü ʿamellerni anlar uçmaḳ **(6)** eyeleri anlar anıñg içinde cāvidāneler.

B83: Taḳı ol vaḳtın kim alduḳ Yaʿḳūb oġlan-larınıñg ʿahdini **(7)** ḳulluḳ ḳılmaz siz meger Tañgrıġa ataġa anaġa eḍgülük-ni taḳı ḳayaş eyeleriñge taḳı **(8)** yetīm-lerge taḳı dervīş-lerge taḳı aytıñg kişi-lerge ḥaḳ sözni taḳı peyvestelik ḳılıñg namāzġa **(9)** taḳı biriñg zekāt-nı. Andın soñg yüz ewürdüñgüz meger az sizdin taḳı sizler yüz ewürgen-ler.

[19] Sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için bu satırda yer alan kelimeler okunamamaktadır.

B84: **(10)** Taḳı ol vaḳtın kim alduḳ ʿahdiṉgizni tökmez siz ḳanlarıṉgızını taḳı çıḳarmaz siz[20]…

B85: [Andın soṉg siz anlar] **[9a1]** öldürür siz özüṉgüzni taḳı çıḳarur siz bir ögürni sizdin sarāy-larından yārī **(2)** birişür siz anlar üze yazuḳ birle taḳı ẓulm ḳılmaḳ birle. Taḳı eger kelseler sizge esīrler bolup yular siz **(3)** anlarnı taḳı ol ḥarām ḳılınmış siziṉg üze anlarnıṉg çıḳarmaḳı. Biter mü siz kitāb-nuṉg **(4)** pāresiṅga taḳı küfr ketürür [mü] siz taḳı bir pāreġa irmez ol kimerse kim ḳılur anıṉg cezāsı **(5)** sizdin meger ḫ^{v}ārluḳ yaḳın-raḳ tiriglik içinde taḳı ḳıyāmet küninde ḳaytarılurlar **(6)** ḳın-nıṉg ḳatıġ-raḳı tapa. Taḳı irmez Taṉgrı ġāfil ol nersedin kim ḳılur siz.

B86: Anlar anlar tururlar kim satġın aldı-lar **(7)** yaḳın-raḳ tiriglikni soṉg tiriglik birle yüṉgül ḳılınmas anlardın ḳın taḳı yārī birilmes.

B87: **(8)** Taḳı birdük Mūsāġa kitāb-nı taḳı uydurduḳ soṉgında yalawaç-larnı taḳı birdük Meryem oġlı **(9)** ʿĪsāge açuḳ ḥuccet-lerni taḳı ḳuvvatlandurduḳ Cibrīl birle. Tigme bir kez mü kim keldi sizge yalawaç **(10)** ol nerse birle kim sewmes nefsleriṉgiz uluġsındıṉgız bir ögürni yalġan-ġa nisbet ḳıldıṉgız taḳı bir ögürni öldürür siz[21].

B89: **[9b1]** Taḳı ol vaḳtın kim keldi anlarġa kitāb Taṉgrı ḳatından rāst-laġan ol nersege kim anlarnıṉg birle turur taḳı irdi-ler **(2)** aşnudın nuṣret tileyürler ol kimerseler üze kim örtti-ler taḳı ol vaḳtın kim keldi anlarġa ol nerse kim bildi-ler **(3)** örtti-ler anı Taṉgrı-nıṉg laʿneti kāfirler üze.

B90: Ne yawuz nerse ol kim sattı-lar anıṉg birle özlerini **(4)** kāfir bolsalar ol nersege kim indürdi Taṉgrı küç üçün yaʿnī ḥased üçün kim indürse Taṉgrı artuḳ eḍgülükindin ol kimerse üze kim **(5)** tileyür ḳul-larından sezā boldı-lar öwkege öwke üze. Taḳı kāfirlerġa ḳın **(6)** ḫ^{v}ār ḳılġan.

B91: Taḳı ol vaḳtın kim aytıldı anlarġa bitiṉg ol nersege kim indürdi Taṉgrı aydı-lar biter miz ol nersege kim indürüldi **(7)** biziṉg üze kāfir

[20] Bu kelimeden itibaren ayetin sonuna kadar sayfa kesildiği için tercüme edilen kısımlar metinde çıkmamıştır.
[21] Bu kelimenin ardından gelen 88. ayet sonuna kadar sayfa kesildiği için tercüme edilen kısımlar metinde çıkmamıştır.

bolurlar ol nersege kim andın öŋgin turur taḳı ol ḥaḳ rāstlaġan ol nersege kim anlarnıŋ birle turur. Ayġıl **(8)** ne üçün öldürür siz Taŋrı-nıŋ peyġāmbarlarını aşnudın eger irdiŋiz irse mü'min-ler.

B92: Taḳı keldi sizge **(9)** Mūsā açuḳ ḥuccet birle andın soŋ tutunduŋuz buzaġunı andın soŋ taḳı sizler küç ḳılġan-lar.

B93: (10) Taḳı ol vaḳtın kim alduḳ ʿahdiŋizni taḳı kötürdük üzeŋizge Ṭūr taġını. Tutuŋ anı kim birdük sizge **(11)** [ḳuvvat birle] işitiŋ aydı-lar işittük taḳı yazduḳ[22] … köŋgülle[23]…**[10a1]** küfrleri birle. Ayġıl neme yawuz nerse turur ol kim buyurur sizge anıŋ birle bitmekiŋiz eger irdiŋiz irse bitgen-ler.

B94: Ayġıl **(2)** eger irdi irse sizge soŋ sarāy Taŋrı ḳatında ḫāliṣ yaʿnī süzgevük kişilerdin bisre **(3)** ārzūlaŋ ölüm-ni eger irdiŋiz irse rāst.

B95: Taḳı ārzūlamaġay anı ulaşu ol nerse birle kim aşnu keçürdi **(4)** elig-leri. Taḳı Taŋrı bilgen turur küç ḳılġan-larnı.

B96: Taḳı bulġay sen anlarnı kişilerde suḳraḳı **(5)** tiriglik üze taḳı anlardın kim ortaḳ ḳoştılar ārzūlayur anlarnıŋ biri eger yaşatılsa miŋ yıl **(6)** taḳı irmez ol yıraḳ ḳılġanı ʿaẕāb-dın kim yaşatılsa. Taḳı Taŋrı körgen ol nerseni kim ḳılurlar.

B97: (7) Ayġıl kim bolsa düşmen Cibrīlge ḥaḳīḳat üze ol indürdi anı köŋglüŋ [üze] Taŋrı buyruḳı birle **(8)** rāst-laġan ol nerse kim ileyinde turur taḳı köni yol taḳı müjde mü'min-lerġa.

B98: Kim bolsa **(9)** düşmen Taŋrı-ġa taḳı feriştleriŋge taḳı yalawaç-larınġa taḳı Cibrīlge taḳı Mīkāyilge ḥaḳīḳat üze Taŋrı **(10)** düşmen kāfirlerġa.

B99: Taḳı indürdük seniŋ tapa nişān açuḳ taḳı kāfir bolmas[24] **(11)**…çıḳġan-lar

[22] Sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için okunamamaktadır.
[23] sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için okunamamaktadır.
[24] Sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için sayfanın son satırı okunamamaktadır.

B100: Tigme bir [kez ʿahd] ḳılıştılar ʿahdni bıraḳtı anı bir ögür anlardın **[10b1]** köp-rek-leri bitmesler.

B101: Taḳı ol vaḳtın kim keldi anlarġa yalawaç Taṅrı ḳatındın rāst-laġan **(2)** ol nersege kim anlarnıṅ birle turur bıraḳtı bir ögür anlardın kim birildi-ler kitāb-nı Taṅrı-nıṅ kitābını ardınġa arḳalarınıṅ **(3)** tamām anlar yaʿnī ançaḳlı bilmezler.

B102: Taḳı uydılar ol nersege kim oḳıyur iblīs-ler Süleymān **(4)** mülki üze taḳı küfr ketürmedi Süleymān taḳı ançası bar kim iblīs-ler kāfir boldı-lar **(5)** taḳı ögretürler kişilerge siḥrni taḳı ol nerseni kim indürüldi ikki ferişte üze Bābil atlıġ Hārūt **(6)** taḳı Mārūt. Taḳı ögretmesler bir kimersege ançaġa tegrü kim ayturlar ḥaḳīḳat üze biz sınaġ **(7)** kāfir bolmaġıl taḳı ögrenürler ol ikkegüdin anı kim ayırt kemişürler anıṅ birle er taḳı cüfti arasında **(8)** taḳı irmes anlar ziyān tegürgen-ler anıṅ birle bir kimersege meger Taṅrı-nıṅ tilemeki birle. Taḳı ögrenürler ol nerseni kim ziyān tegrür anlarġa **(9)** taḳı asıġ ḳılmas anlarġa. Taḳı bildi-ler ol kimerse kim satġın aldı anı yoḳ aṅa ol cihānda ülüş-din **(10)** taḳı neme yawuz ol nerseni kim sattılar anıṅ birle özlerini eger bilür irseler.

B103: Taḳı eger ḥaḳīḳat üze anlar bitseler [25]…

B104: [Ay anlar kim] **[11a1]** bittiler aytmaṅ rāʿinā tip aytıṅ küyüṅ bizge taḳı işitiṅ. Taḳı kāfirlerġa ḳın bar **(2)** iglig.

B105: Dōst tutmaz anlar kim küfr ketürdi-ler kitāb eyelerindin taḳı ortaḳ ḳoşġan-lardın **(3)** kim indürülse siziṅ üze ḫayrdın iḍiṅgizdin. Taḳı Taṅrı ḫāṣ ḳılur raḥmeti birle kimni **(4)** tilese taḳı Taṅrı uluġ faẓl-lıġ turur.

B106: Anı kim nesḫ ḳılsa miz āyet-din yā unuttursa miz kelür miz **(5)** andın yaḫşı-raḳ birle yā anıṅ meṅgizlig birle. Bilmediṅ mü ḥaḳīḳat üze Taṅrı tigme bir nerse üze yaraġlıġ.

[25] Bu kelimeden itibaren ayetin sonuna kadar sayfa kesildiği için tercüme edilen kısımlar metinde çıkmamıştır.

B107: Bilmediŋ mü **(6)** ḥaḳīḳat üze Taŋrı aŋa yoḳ kök-leriŋ mülki taḳı yeriŋ. Taḳı yoḳ sizge Taŋrı-dın bisre **(7)** erklig-din taḳı yārīçi-din.

B108: Tileyür mü siz kim tileseŋiz yalawaçıŋızġa neteg kim tilendi Mūsā **(8)** aşnudın. Taḳı kim kim tegşürse küfrni īmān birle taḳı azdurdı yol-nuŋ köni-sindin.

B109: Ārzūladı **(9)** köpegü kitāb eyelerindin eger ḳaytarsalar sizni bitmişiŋizdin soŋ kāfirler **(10)** ḥased üçün öz nefs-lerindin mundın soŋ kim açuḳ boldı anlarġa ḥaḳ keçrüŋ-ler ʿafv ḳılıŋ **(11)** ançaġa tegrü kim[26] …

B110: Taḳı peyveste ḳılıŋ namāznı **[11b1]** taḳı biriŋ zekāt-nı. Taḳı ne kim burun keçürseŋiz özleriŋiz üçün eḍgü iş-din bulġay siz anı Taŋrı ḳatında. **(2)** Ḥaḳīḳat üze Taŋrı anı kim ḳılur siz körgen turur.

B111: Taḳı aydı-lar hergiz kirmegey uçmaḳ-ġa meger ol kimerse kim boldı cuhūdlar **(3)** yā tersālar. Ol umınç-ları ayġıl keldüriŋ ḥuccet-leriŋizni eger irdiŋiz irse rāst ayġan-lar.

B112: **(4)** Andaġ irmes kim kim özini teslīm ḳılsa Taŋrıġa taḳı ol eḍgülük ḳılġan aŋa yanutı İḍisi ḳatında **(5)** taḳı yoḳ ḳorḳunç anlar üze taḳı anlar ḳaḍġurmas-lar

B113: Taḳı aydı cuhūdlar irmez tersālar **(6)** nerse üze taḳı aydı-lar tersālar irmes cuhūdlar nerse üze taḳı anlar **(7)** oḳıyurlar kitāb-nı. Anıŋ meŋizlig aydı anlar kim bilmezler anlarıŋ sözi meŋizlig taḳı Taŋrı **(8)** ḥükm ḳılur aralarında ḳıyāmet kün ol nerse içinde kim irdiler anıŋ içinde ḫilāf ḳılışurlar.

B114: Taḳı kim kim **(9)** ẓālim-raḳ turur ol kimersedin kim yıġdı Taŋrı-nıŋ mescidlerini kim yād ḳılınsa anıŋ içinde atı taḳı saʿy ḳılsa **(10)** ḫarāb ḳılmaḳ içinde. Anlar bolmadı anlarġa kim kirseler meger ḳorḳġan-lıḳ ḥālde.

B115: Anlarġa [27]…**[12a1]** nirge kim ewrülseŋiz anda Taŋrı-nıŋ rıżāsı. Ḥaḳīḳat üze Taŋrı kiŋ bilgen.

[26] Ayetin sonuna kadar tercümeler silinmiştir.

B116: Taḳı aydı-lar tutundı Taṅrı **(2)** oġlan arıġ-lıḳ aṅa aṅa oḳ nerse kim kök-ler içinde taḳı yerde. Ḳamuġ aṅa boyun sügen-ler.

B117: (3) Köklerniṅ taṅsuḳı taḳı yerniṅ. Taḳı ol vaḳtın kim ḥükm ḳılsa iş-ni ḥaḳīḳat üze aṅa aytur bolġul **(4)** bolur.

B118: Taḳı aydı anlar kim bilmezler eger sözleşse irdi bizge Taṅrı yā kelse irdi bizge nişān. **(5)** Anıṅ meṅgizlig aydı anlar kim munlardın aşnu tururlar anlarıṅ sözi meṅgizlig. Oḫşaştı köṅgül-leri. Beyān ḳılduḳ**(6)** açuḳ ḥuccet-lerni ol eren-lerge kim yaḳīn bilürler.

B119: ḥaḳīḳat üze biz ıḍduḳ sini ḥaḳ birle müjde birgen taḳı ḳorḳutġan taḳı **(7)** sorulmas sen tamuġ eyelerindin.

B120: Taḳı ḫoşnūd bolmaġay sindin cuhūdlar taḳı tersālar **(8)** uyġınçaġa tegrü dīnleriṅge. Ayġıl Taṅrı-nıṅ köni yolı ol köni yol turur. Taḳı eger uysaṅ **(9)** hevālarıṅa ol nersedin soṅgra kim keldi saṅa bilig-din yoḳ saṅa Taṅrı-dın erkligdin taḳı yārīçi-din.

B121: (10) Anlar kim birdük anlarġa kitāb-nı oḳıyurlar anı oḳımaḳ-nıṅ ḥaḳḳınça. Anlar biterler aṅa. **(11)** Taḳı kim küfr ketürse aṅa anlar anlar ziyān ḳılġan-lar.

B122: Ay Yaʿḳūb oġlan-ları yād ḳılıṅ **[12b1]** niʿmetim-ni ol kim eḍgülük ḳıldım siziṅ üze taḳı ḥaḳīḳat üze men arturdum zamāneniṅ ʿālem-leri üze.

B123: Taḳı ḳorḳuṅ kün-din **(2)** ötemez ten tendin nerseni taḳı ḳabūl ḳılınmaz andın yuluġ taḳı asıġ ḳılmas şefāʿat **(3)** taḳı anlar yārī birilmes-ler.

B124: Taḳı ol vaḳtın kim sınadı İbrāhīm-ni İḍisi buyruḳ-lar birle taḳı tamām ḳıldı anları. Aydı **(4)** ḥaḳīḳat üze men ḳılġanıṅ men kişilerge imām yaʿnī uymaḳ-ḳa sezā kişi aydı taḳı oġlan-larım-dın. Aydı bulmaz menim ʿahdim **(5)** küç ḳılġan-ları.

---

[27] Bu kelimeden ayetin sonuna ve sonraki ayetin de başından birkaç kelime sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için çıkmamıştır.

B125: Taḳı ol vaḳtın kim ḳılduḳ Kaʿbeni ḳaytġu yer kişi-lerge taḳı emn yeri. Taḳı tutunuṇg **(6)** İbrāhīm-nuṇg ornından namāz ḳılġu yer taḳı ʿahd ḳılduḳ yaʿnī buyurduḳ İbrāhīm tapa taḳı İsmāʿīl tapa kim arıtıṇg **(7)** ewüm-ni tezgingen-lerge peyvestelıḳ ḳılġan-larġa taḳı rükūʿ ḳılġan-larġa taḳı secde ḳılġan-larġa.

B126: Taḳı ol vaḳtın kim aydı İbrāhīm **(8)** ay iḍim ḳılġıl bu yerni il amānlıġ taḳı birgil eyeleriṇge mīvelerdin ol kimerse kim bitti anlardın **(9)** Taṇgrıġa taḳı ḳıyāmet künge. Aydı taḳı ol kimerse kim küfr ketürdi berḫᵛārdārlıḳ birür men aṇga az andın soṇg ḳısarlayur men anı **(10)** ot-nuṇg ḳınınġa. Taḳı neme yawuz ḳaytġu yer.

B127: Taḳı ol vaḳtın kim[28] … İbrāhīm ul-larnı Kaʿbedin **(11)** taḳı İsmāʿīl ay İḍimüz ḳabūl ḳılġıl bizdin. Ḥaḳīḳat üze sen sen işitgen bilgen.

B128: Ay İḍimüz taḳı ḳılġıl bizni **[13a1]** ḫāliṣ ḳılġan-lar saṇga taḳı oġlan-larımuzdın bir ögür ḫāliṣ ḳılġan özlerini saṇga taḳı körgüzgil bizge ʿibādet ḳılġu yerlerimizni ḥac içinde **(2)** taḳı ḳabūl ḳılġıl tevbemizni ḥaḳīḳat üze sen sen tevbeni ḳabūl ḳılġan raḥmet ḳılġan.

B129: Ay İḍimüz taḳı ıḍġıl anlarnıṇg içinde yalavaçı **(3)** anlardın oḳıyur anlarnıṇg üze nişānlarıṇg-nı taḳı ögretür anlarġa kitāb-nı taḳı şerīʿat-nı taḳı arıġ **(4)** ḳılur. Ḥaḳīḳat üze sen sen ġālib rāst iş-lig.

B130: Taḳı raġbetsizlıḳ ḳılur İbrāhīm dīnindin **(5)** meger ol kim yüṇgül-ledi özini. Taḳı üḍürdük biz anı dünyāda taḳı ḥaḳīḳat üze üze ol cihānda **(6)** eḍgülerdin.

B131: Ol vaḳtın kim aydı aṇga İḍisi "boyun sügil" aydı "boyun südüm." ʿālemleriṇg erklikiṇge.

B132: **(7)** Taḳı vaṣıyyet ḳıldı anıṇg birle İbrāhīm oġullarınġā taḳı Yaʿḳūb. Ay oġul-larım ḥaḳīḳat üze üḍürdi sizge **(8)** müselmān-lıḳ-nı ölmeṇgiz meger taḳı ol ḥālde kim siz boyun sügen-ler siz.

B133: İrdiṇgiz mü tanuḳ-lar ol vaḳtın kim ḥāżır boldı **(9)** Yaʿḳūb-ġa ölüm ol vaḳtın kim aydı oġul-larınġa nege ḳul-luḳ ḳılur siz mindin soṇgra.

[28] "kim" kelimesinden sonraki kelime silinmiş.

Aydı-lar **(10)** tapunur miz İḍiŋge taḳı atalarıŋ İḍisiŋge İbrāhīm-nüŋ taḳı İsmāʿīl taḳı İsḥāḳ-nıŋ bir ök İḍige [29]

B134: …**[13b1]** ḳazġandıŋız taḳı sorulmas siz ol nersedin kim irdi-ler ḳılurlar.

B135: Taḳı aydılar boluŋ cuhūdlar yā **(2)** tersālar könülgey siz. Ayġıl İbrāhīm dīniniŋ eyeleri rāst müselmān. Taḳı irmedi ortaḳ ḳoşġan-lardın.

B136: (3) Aytıŋ bittük Taŋrıġa taḳı ol nersege kim indürüldi bizge taḳı ol nersege kim indürüldi İbrāhīm tapa taḳı İsmāʿīl tapa **(4)** taḳı İsḥāḳ tapa taḳı Yaʿḳūb tapa taḳı oġul oġlan-ları tapa ol nersege kim birildi Mūsā taḳı ʿĪsā taḳı ol **(5)** nerse kim birildi peyġāmbarlar İḍilerindin ayırt kemişmez miz anlardın bir kişi arasında taḳı biz aŋa **(6)** boyun sügen-ler.

B137: Eger bitseler ol nerseniŋ meŋgzeşiŋge kim bittiŋiz aŋa könüldi-ler taḳı eger yüz ewürseler **(7)** ḥaḳīḳat üze anlar muḫālefet ḳılmaḳ içinde yetirü birgey anlarnı Taŋrı taḳı ol eşitgen bilgen.

B138: (8) Taŋrı-nıŋ arıtmaḳı yaʿnī dīn-ni taḳı kim körklüg-rek Taŋrı-dın dīn yanından taḳı biz aŋa ḳul-luḳ ḳılġan-lar biz.

B139: Ayġıl **(9)** ḥuccetleşür mü siz biziŋ birle Taŋrı işi içinde taḳı ol biziŋ iḍimüz taḳı İḍiŋiz taḳı bizge ök iş-lerimüz taḳı sizge ök iş-leriŋiz **(10)** taḳı biz aŋa ḫāliṣ ḳılġan-lar miz ʿamel-lerimüzni.

B140: Yā aytur mu siz ḥaḳīḳat üze İbrāhīm taḳı İsmāʿīl taḳı İsḥāḳ[30] …**[14a1]** taḳı kim küç ḳılġan-raḳ ol kimersedin kim örtti tanuḳ-luḳ-nı ḳatındaḳı Taŋrı-dın taḳı irmez Taŋrı ġāfil ol nersedin **(2)** kim ḳılur siz.

B141: Ol ögüri turur kim keçti-ler anlarġa oḳ ol nerse kim ḳazġandılar taḳı sizge ök ol ḳazġandıŋız **(3)** taḳı sorulmas siz ol nersedin kim ḳılur irdi-ler.

[29] Bu kelimeden ayetin sonuna ve sonraki ayetin de başından birkaç kelime sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için çıkmamıştır.

[30] Sayfanın sonunda yer alan bu kelimeden sonra son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

B142: Ayġay yüñgül usluġ-lar kişi-lerdin **(4)** neñg ewürdi munlarnı ḳıblelerindin ol kim irdiler anıñg üze. Ayġıl Tañgrıġa maşrıḳ taḳı **(5)** maġrıb. Köndürür kim-ni tilese köni yol tapa.

B143: Mundaġoḳ ḳılduḳ **(6)** sizni ögür üyründü bolmaḳıñgız üçün tanuḳ-lar kişi-lerge taḳı bolsa yalawaç **(7)** siziñg üze tanuḳ. Taḳı ḳılmaduḳ ol ḳıbleni kim irdiñg anıñg üze meger bileliñg üçün **(8)** ol kimerseni kim uyar yalawaçġa ol kimersedin kim ewrülür ikki ökçesi üze. Taḳı irdi uluġ **(9)** meger ol kimerseler üze kim köndürdi Tañgrı. Taḳı irmedi Tañgrı żāyiʿ ḳılmaḳ üçün īmānıñgızını. Ḥaḳīḳat üze Tañgrı **(10)** kişilerge raḥmet ḳılġan raḥmet ḳılġan.

B144: Köp körer miz ewürmekiñgi yüziñg-ni kök-din sıñgar ewürgey miz sini [31]...**[14b1]** bolsañgız ewriñg yüzleriñgizni añgar ḳarşu. Taḳı ḥaḳīḳat üze anlar kim birildi-ler kitāb-nı munuñg üçün kim bilseler **(2)** ḥaḳīḳat üze ol ḥaḳ turur İḍi-lerindin. Taḳı irmez Tañgrı ġāfil ol nersedin kim ḳılur siz.

B145: Taḳı eger kelseñg anlarġa kim **(3)** birildiler kitāb-nı tigme bir āyet birle uymaġay-lar ḳıbleñgġa taḳı irmez sen uyġan anlarnıñg ḳıblesinġa **(4)** taḳı irmez anlarnıñg pāresi uyġan pāresiniñg ḳıblesinġa. Taḳı eger uysañg anlarnıñg hevālarınġa ol nersedin soñgra kim **(5)** keldi sañga bilig-din ḥaḳīḳat üze sen ol uġurda küç ḳılġan-lardın.

B146: Anlar kim birdük anlarġa kitābnı bilürler **(6)** anı neteg kim bilürler oġullarını. Taḳı ḥaḳīḳat üze bir ögür anlardın örterler ḥaḳ-nı **(7)** taḳı anlar bilürler.

B147: Ḥaḳ-nı İḍiñg-din bolmaġıl şek tutġan-lardın.

B148: Taḳı tigme birge **(8)** ḳıble ol ewürgeni turur ozuşuñg eḍgülük-lerge. Nirde kim bolsañgız ketürgey sizni Tañgrı **(9)** ḳamuġnı. Ḥaḳīḳat üze Tañgrı tigme bir nerse üze yaraġlıġ.

[31] Sayfanın sonunda yer alan bu kelimeden sonra son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

B149: Taḳı nirdin çıḳsaŋg ewürgil **(10)** yüzüŋg-ni Mescid-i Ḥarām sıŋgar. Taḳı ḥaḳīḳat üze ol ḥaḳ İḍiŋg-din taḳı irmez **(11)** Taŋgrı ġāfil ol nersedin kim ḳılur siz.

B150: Taḳı nirdin çıḳsaŋg ewürgil yüzüŋg-ni Mescid-i **[15a1]** Ḥarām sıŋgar. Taḳı nirde kim bolsaŋgız ewürüŋgüz yüzleriŋgizni aŋgar ḳarşu bolmasun **(2)** üçün kişi-lerge siziŋg üze ḥuccet meger anlar kim ẓulm ḳıldılar anlardın ḳorḳmaŋg anlardın taḳı **(3)** ḳorḳuŋg mindin taḳı tamam ḳılmaḳım üçün niʿmetim-ni siziŋg üze taḳı bolġay kim siz könülgey siz.

B151: Neteg kim ıḍtuḳ **(4)** içiŋgizde yalavaç sizdin oḳıyur siziŋg nişānlarımuznı taḳı arıġ ḳılur sizni taḳı ögretür sizge **(5)** kitāb-nı taḳı şerīʿat-nı taḳı ögretür sizge anı kim bilmes irdiŋgiz.

B152: Taḳı yād ḳılıŋg mini **(6)** yād ḳılayın sizni taḳı şükr ḳılıŋg maŋga taḳı nū-sipās-lıḳ ḳılmaŋg.

B153: Ay anlar kim bitti-ler yārī tileŋg **(7)** ṣabr birle taḳı namāz birle ḥaḳīḳat üze Taŋgrı ṣabr ḳılġan-lar birle.

B154: Taḳı aymaŋg ol kimerse kim öldürülür **(8)** Taŋgrı yolında ölüg-ler tip tirig-ler tururlar taḳı ançası bar kim bilmes siz.

B155: Taḳı sınaġay miz sizlerni nerse birle **(9)** ḳorḳunç-dın taḳı açlıḳ-dın taḳı ekşimek-din māllardın taḳı tenlerdin taḳı mīvelerdin. Taḳı **(10)** müjde birgil ṣabr ḳılġan-larġa.

B156: Anlar kim ḳaçan tegse anlarġa muṣībet aydılar biz Taŋgrıġa taḳı biz **(11)** [anıŋg tapa ḳaytġanlar.]

B157: Anlar anlar üze raḥmetler İḍilerindin taḳı raḥmet anlar anlar **[15b1]** könülgen.

B158: Ḥaḳīḳat üze Ṣafā atlıġ taġ taḳı Merve atlıġ taġ Taŋgrı-nıŋg nişānlarından kim kim uġrasa Kaʿbege yā ziyāret-ġa **(2)** hīç yazuḳ yoḳ anıŋg üze kim tezginse ol ikkisige taḳı kim artuḳsı ḳılsa ḫayr ḥaḳīḳat üze Taŋgrı şükr ḳılġan **(3)** bilgen.

B159: Ḥaḳīḳat üze anlar kim örterler anı kim indürdük açuḳ ḥuccet-lerdin taḳı köni yol-dın andın soṇg **(4)** beyān ḳılduḳ anı kişi-lerge kitāb içinde anlar laʿnet ḳılur anlarġa Taṇgrı taḳı laʿnet ḳılur anlarġa laʿnet ḳılġan-lar.

B160: (5) Meger anlar kim tevbe ḳıldılar taḳı oṇgardılar taḳı beyān ḳıldılar taḳı anlarnıṇg tevbelerin ḳabūl ḳılur men anlar üze taḳı tevbeni ḳabūl ḳılġan men **(6)** raḥmet ḳılġan.

B161: Ḥaḳīḳat üze anlar kim küfr ketürdi-ler taḳı öldi-ler taḳı anlar kāfirler anlar anlar üze Taṇgrı-nıṇg **(7)** laʿneti taḳı ferişteler taḳı kişilerniṇg ḳamuġ-ları.

B162: Cāvidānelıḳ ḥālinde anıṇg içinde yüṇgül ḳılınmas anlardın **(8)** ḳın taḳı mühlet birilmes.

B163: Taḳı İḍiṇgiz bir İḍi yoḳ İḍi meger ol üküş raḥmet-lig **(9)** raḥmet ḳılġan.

B164: Ḥaḳīḳat üze kök-lerniṇg yaratmaḳı içinde taḳı yerniṇg taḳı tün kün biri biriṇge soṇglaşmaḳı içinde **(10)** ol kemi kim yöriyür teṇgiz içinde asıġ ḳılur kişi-lerge taḳı ol kim indürdi Taṇgrı **(11)** kökdin[32]…**[16a1]** taḳı yil-lerniṇg çewürmeki içinde taḳı bulut-larnıṇg tilekçe yörütülmiş kök taḳı yer arasında [33]…**(2)** ol eren-lerge kim bilürler.

B165: Taḳı kişilerdin kimerseni kim tutunurlar Taṇgrı-dın bisre teṇg tuş-lar **(3)** sewerler anı Taṇgrını sewmiş meṇgizlig. Taḳı anlar kim bitti-ler ḳatıġ-raḳ sewüg yanından Taṇgrıġa. Taḳı eger körse anlar kim **(4)** küç ḳıldı-lar ol vaḳtın kim kördi-ler ḳın-nı ḥaḳīḳat üze küç yaʿnī Taṇgrı-ġa ḳudret ḳamuġ taḳı ḥaḳīḳat üze Taṇgrı ḳını ḳatıġ.

B166: (5) Ol vaḳtın kim bīzār boldı anlar kim uyduruldı-lar anlardın kim uydı-lar taḳı kördi-ler ḳın-nı taḳı kesildi **(6)** anlarnıṇg birle sebeb-ler.

B167: Taḳı aydı anlar kim uydı-lar kāşki ḥaḳīḳat üze bizge bir kez bīzār bolsa miz anlardın neteg kim **(7)** bīzār boldı-lar bizdin anıṇg meṇgizlig

[32] Sayfanın sonunda yer alan bu kelimeden sonra son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.
[33] Bu kelimeden sonra gelen kelime silinmiştir.

körgürür anlarġa Taŋrı işlerini ökünç-ler anlar üze taḳı irmez anlar çıḳġan-lar **(8)** ot-dın.

B168: Ay kişi-ler yiŋ ol nersedin kim yerde ḥelāl-nı arıġ-nı. **(9)** Taḳı uymaŋ şeyṭān-nıŋ adım-larınġa ḥaḳīḳat üze ol sizge düşmen açuḳ.

B169: Ḥaḳīḳat üze buyrur sizge **(10)** yawuzluḳ birle taḳı yawuzluḳ içinde ḥaddin keçgen nerseler birle taḳı kim aysaŋġız Taŋrı üze ol nerseni kim bilmez siz.

B170: Taḳı ol vaḳtın kim aytıldı anlarġa [34]…**[16b1]** bilmezler nerseni taḳı könülmezler.

B171: Taḳı ol kimerselerniŋ taŋgsuḳ ṣıfatı kim kāfir boldı-lar ol kimerseniŋ taŋgsuḳ ṣıfatı meŋgizlig[35] **(2)** turur ol nerse birle kim eşitmez meger ündemek-ni taḳı ḳıḳırmaḳ-nı. Ṣaġırlar aġın-lar, közsüzler anlar bilmezler.

B172: Ay **(3)** anlar kim bitti-ler yiŋ ol nerseniŋ ḫoş-larından kim rūzī ḳılduḳ sizge taḳı şükr ḳılıŋ Taŋrı-ġa eger irdiŋgiz irse **(4)** aŋga oḳ ḳul-luḳ ḳılur siz.

B173: Ḥaḳīḳat üze ḥarām ḳıldı siziŋ üze ölügseni taḳı ḳan-nı taḳı toŋguz eti-ni taḳı ol nerseni **(5)** ün ḳılındı anıŋ birle Taŋrı-dın öŋginge. Taḳı kim ḳısarlansa küç ḳılmadın taḳı ḥaddin keçmedin yoḳ yazuḳ anıŋ üze. Ḥaḳīḳat üze Taŋrı **(6)** yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

B174: Ḥaḳīḳat üze anlar kim örterler anı kim indürdi Taŋrı kitāb-dın taḳı bedel ḳılurlar **(7)** anıŋ birle az bahānı yaʿnī ʿivaż-nı anlar yimes-ler ḳarınlarınġa meger ot-nı taḳı sözlemes anlarġa **(8)** Taŋrı ḳıyāmet kün taḳı arıġ ḳılmas anlarnı taḳı anlarġa iglig ḳın.

B175: Anlar anlar kim **(9)** satġın aldı-lar azġunluḳ-nı köni-lik birle taḳı ḳın-nı yarlıḳamaḳ birle neme ṣabr ḳılġan turur anlar **(10)** ot üze.

[34] Sayfanın sonunda yer alan bu kelimeden sonra son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

[35] Bir sonraki kelime sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

B176: Ol munuŋ birle kim ḥaḳīḳat üze Taŋrı indürdi kitāb-nı rāst-lıḳ birle taḳı ḥaḳīḳat üze anlar kim ḫilāf ḳılıştı-lar [36]…

B177: …**[17a1]** maşrıḳ-ġa taḳı maġrıb-ġa ḳarşu. Taḳı velī eḍgülük ol kimersege kim bitti Taŋrı-ġa taḳı ḳıyāmet küniŋge taḳı **(2)** ferişte̊lerge taḳı kitāb-ge taḳı peyġāmbarlarġa. Taḳı birdi māl-nı sewmeki üze yawuḳ-luḳ eyeleriŋge taḳı yetīmlerge **(3)** taḳı dervīş-lerge taḳı yol oġlınġa taḳı ḳol-ġuçılarġa taḳı mükāteblerge Taḳı ḳıldı namāznı **(4)** taḳı birdi zekāt-nı taḳı vefā ḳılġan-lar ʿahdleriŋge ol vaḳtın kim ʿahd ḳılsalar taḳı ṣabr ḳılġan-lar dervīş-lik **(5)** içinde taḳı sökel-lik içinde taḳı ḳatıġ-lıḳ vaḳtında. Anlar anlar kim rāst aydı-lar taḳı anlar anlar **(6)** saḳ(ı)nuḳlar.

B178: Ay Anlar kim bitti-ler bitindi siziŋ üze ḳışāṣ öldürülmiş içinde **(7)** āzād er āzād er birle ḳul ḳul birle taḳı tişi tişi birle. Kim kim ʿafv ḳılsa aŋa **(8)** uyasındın nerseni uymaḳ körklüg-lük birle taḳı ötemek anıŋ tapa körklüg-lük birle. Ol **(9)** yüŋgül ḳılmaḳ İḍiŋizdin taḳı raḥmet kim kim ḥaddin keçse andın soŋ aŋa ḳın iglig.

B179: **(10)** Taḳı sizge ḳışāṣ içinde tiriglik bar. Ay ʿaḳıl-lar eyeleri bolġay kim siz saḳınġay siz.

B180: (11) Bitindi siziŋ üze ol vaḳtın kim ḥāżır boldı sizler[din] biriŋizge ölüm eger [37]…**[17b1]** ataġa anaġa taḳı yawuḳ-raḳlarġa eḍgü-lük birle tölenmek saḳ(ı)nuḳ-larġa.

B181: Kim aynatsa anı eşitmişindin **(2)** soŋra ḥaḳīḳat üze anıŋ yazuḳı ol kimerseler üze kim aynaturlar anı. Ḥaḳīḳat üze Taŋrı işitgen bilgen.

B182: Kim kim **(3)** ḳorḳsa vaṣıyyet ḳılġan-dın ḳışmaḳ yā yazuḳ taḳı oŋgarsa aralarında yoḳ yazuḳ anıŋ üze ḥaḳīḳat üze **(4)** Taŋrı yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

B183: Ay anlar kim bitti-ler bitindi siziŋ üze rūze neteg kim bitindi **(5)** anlarnıŋ üze kim sizdin aşnu turur bolġay kim siz saḳınġay siz.

---

[36] Sayfanın sonunda yer alan bu kelimeden sonra son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.
[37] Sonrasında birkaç kelime silinmiş.

B184: Sanlıġ kün-ler kim kim bolsa **(6)** sizdin sökel yā sefer üze san öŋgin kün-ler üze taḳı anlar üze kim küç-leri yeter **(7)** aŋga yuluġ bir dervīşiŋ taʿāmı. Kim kim artuḳsı ḳılsa ḫayr-nı ol yaḫşı-raḳ aŋga. Taḳı eger **(8)** rūze tutsaŋgız yaḫşı-raḳ sizge eger bilür irseŋgiz.

B185: Ramażān ayı ol kim indürüldi **(9)** anıŋ içinde Ḳur'ān köni yol kişi-lerge taḳı açuḳ ḥuccet-ler köni yoldın taḳı ayırt kemişgen. Kim kim **(10)** ḫāżır bolsa sizdin ay içinde rūze tutsun. Taḳı kim bolsa sökel yā sefer üze **(11)** san öŋgin kün-lerdin. Tileyür Taŋrı sizge āsānlıḳ-nı taḳı tilemes sizge küçey-lik-ni. **[18a1]** Taḳı kim tamām ḳılsaŋgız üçün san-nı taḳı uluġ-lamaḳıŋgız üçün Taŋrı ol nerse üze kim köndürdi sizni taḳı bolġay kim siz şükr ḳılġay siz.

B186: (2) Taḳı ol vaḳtın kim sorsa saŋga ḳullarım mindin ḥaḳīḳat üze men yaḳın men. İcābet ḳılur men duʿā ḳılġan-nıŋ duʿāsın ol vaḳtın kim **(3)** ündese mini icābet ḳılsun-lar maŋga taḳı bitsün-ler maŋga bolġay kim anlar köni yol-luġ bolġaylar.

B187: Ḥelāl ḳılındı **(4)** sizge rūze tüninde cimāʿ ḳılmaḳ uvut[suz] sözleşmek yaʿnī tişi-leriŋgizge. Anlar ton turur sizge taḳı siz **(5)** ton turur siz anlarġa. Bildi Taŋrı ḥaḳīḳat üze siz ḫıyānet ḳılur irdiŋgiz özleriŋgizge yaʿnī tevbeŋgizni ḳabūl ḳıldı **(6)** siziŋ üze taḳı keçürdi sizdin emdi mübāşeret ḳılıŋ taḳı isteŋ anı kim bitindi Taŋrı sizge. **(7)** Taḳı yiŋ taḳı içiŋ açuḳ bolġınça sizge aḳ yiplük yaʿnī fecr-i ṣādıḳ ḳara yiplük-din **(8)** yaʿnī fecr-i kāẕib andın soŋ tamām ḳılıŋ rūzeni tün-ge tegi. Taḳı mübāşeret ḳılmaŋ taḳı sizler **(9)** peyvestelıḳ ḳılġan siz mescidler içinde ol Taŋrı-nıŋ ḥadleri yawumaŋ aŋga anıŋ meŋgizlig açuḳ ḳılur **(10)**Taŋrı nişānlarını kişi-lerge bolġay kim anlar saḳınġay-lar.

B188: Taḳı yimeŋ māllarıŋgız araŋgızda [38]…**[18b1]** yazuḳ birle taḳı siz bilür siz.

[38] Sayfanın sonunda yer alan bu kelimeden sonra son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

B189: Sorarlar sañga yeñgi ay-lardın ayġıl ol belgülüg vaḳt-lar kişi-lerge **(2)** taḳı ḥac-ge taḳı irmes eḍgülük kim kelseñgiz ew-lerge arḳalarından velī eḍgülük ol kimersege kim **(3)** saḳındı taḳı kelinğ ew-lerge ḳapuġ-larından taḳı saḳınıñg Tañgrı-dın bolġay kim siz tileklerińizni tapġay siz.

B190: Taḳı **(4)** öldürüñg Tañgrı yolı içinde anlarnı kim öldürürler sizlerni taḳı ḥaddin keçmeñg. Ḥaḳīḳat üze Tañgrı sewmes **(5)** ḥaddin keçgen-lerni.

B191: Taḳı öldürüñg anlarnı nirde kim bulsañgız taḳı çıḳarıñg anlarnı ol yirdin kim çıḳardılar **(6)** sizni taḳı ortaḳ ḳoşmaḳ ḳatıġ-raḳ öldürmek-din. Taḳı öldürüşmeñg anlar birle Mescid-i Ḥarām ḳatında **(7)** ançaġa tegrü kim öldürüşgey-ler sizniñg birle anıñg içinde eger öldürüşseler sizniñg birle öldürüñg anlarnı. Anıñg meñgizlig kāfirlerniñg cezāsı.

B192: (8) Eger yıġılsalar ḥaḳīḳat üze Tañgrı yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

B193: Taḳı öldürüşüñg anlar birle kim ançaġa tegrü kim bolmasa **(9)** fitne taḳı bolġınça dīn Tañgrı-ġa eger yıġılsalar ẓulm ḳılmaḳ yoḳ meger ẓālim-ler üze.

B194: (10) Ḥarām ay ḥarām ay birle taḳı ḥürmet-ler ḳışāṣ turur. Kim kim ẓulm ḳılsa **(11)** siziñg üze ẓulm ḳılıñg yaʿnī ẓulm cezāsın ḳılıñg anıñg üze siziñg üze ẓulm ḳılmışı meñgizlig siziñg üze taḳı saḳ(ı)nıñg Tañgrı-dın taḳı biliñg **[19a1]** ḥaḳīḳat üze Tañgrı saḳ(ı)nuḳ-lar birle.

B195: Taḳı ḫarc ḳılıñg Tañgrı yolında taḳı kemişmeñg elig-leriñgiz birle yoḳalmaḳ-ġa **(2)** taḳı körklüg-lük ḳılıñg ḥaḳīḳat üze Tañgrı sewer körklüg-lük ḳılġan-larnı.

B196: Taḳı tükel ḳılıñg ḥac-nı taḳı ziyāret-ni Tañgrı üçün eger **(3)** ḳısarlansañgız ol nerse kim āsān boldı ıḍġu ḳurbān-dın. Taḳı yüli-meñg başlarıñgıznı teggińçege tegrü **(4)** ıḍġu ḳurbān ornınġa. Kim kim bolsa sizdin sökel yā anıñg birle aġrıġ başından **(5)** yuluġ rūzedin yā ṣadaḳadın yā ḳurbān ḳılmaḳ-dın ol vaḳtın kim ḳurtuldıñgız kim kim muṭʿa ḳılsa yaʿnī fāyide alsa ziyāret ḳılmaḳ birle **(6)** ḥacġa tegrü ol nerse kim āsān bolsa ıḍġu ḳurbāndın kim kim bulmasa üç kün-nüñg rūze tutmaḳı **(7)** ḥac içinde taḳı yetti ol vaḳtın

kim ḳaytsaŋgız ol tükel on. Ol kimerse **(8)** bolmadı anıŋ ehli Mescid-i Ḥarām-nıŋ ḥāżırları. Taḳı saḳınıŋ Taŋgrıdın taḳı biliŋ ḥaḳīḳat üze Taŋgrı **(9)** ḳını ḳatıġ.

B197: Ḥac ay-ları bilinmiş kim kim farīża ḳılsa anıŋ içinde ḥac-nı cimāʿ yoḳ **(10)** buyruḳ-dın çıḳmaḳ yoḳ taḳı cedel ḳılışmaḳ yaʿnī yoḳ ḫuṣūmet ḥac içinde taḳı ne kim ḳılsaŋgız eḍgülük-din bilür anı Taŋgrı taḳı azıḳ alıŋ **(11)** ḥaḳīḳat üze azıḳnıŋ yaḫşı-raḳı saḳ(ı)nuḳluḳ taḳı saḳınıŋ ay ʿaḳl-nıŋ eyeleri.

B198: Yoḳ turur siziŋ üze **[19b1]** yazuḳ kim istesenŋiz artuḳsı nerseni İḍiŋizdin ḳayu vaḳtın kim ḳaytsaŋgız ʿArafāt-dın yād ḳılıŋ **(2)** Taŋgrını Meşʿari'l-ḥarām ḳatında taḳı yād ḳılıŋ anı neteg kim köndürdi sizni taḳı ḥaḳīḳat üze irdiŋiz **(3)** andın aşnu azġun-lardın.

B199: Andın soŋ ḳaytıŋ ol yirdin kim ḳayıttı kişi-ler taḳı yarlıḳayu tileŋiz **(4)** Taŋgrı-dın. Ḥaḳīḳat üze Taŋgrı yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

B200: Ol vaḳtın kim tükel ḳılsaŋgız ḥac içindeki ḳul-luḳlarıŋgızını yād ḳılıŋ Taŋgrı-nı **(5)** yād ḳılmışıŋgızınıŋ ataları ŋgızını yā ḳatıġ-raḳ yād yanından kişi-lerdin kim aytur İḍimüz birgil bizge **(6)** dünyā içinde taḳı yoḳ aŋga ol cihān-da ülüş-din.

B201: Taḳı anlardın kim aytur İḍimüz birgil bizge **(7)** dünyā içinde eḍgülük taḳı ol cihānda eḍgülük taḳı saḳlaġıl bizni ot ḳınından.

B202: Anlar anlarġa **(8)** ülüş bar ol nersedin kim ḳazġandı-lar. Taḳı Taŋgrı revān saḳış ḳılġan.

B203: Taḳı yād ḳılıŋ Taŋgrıġa sanlıġ **(9)** kün-ler içinde kim kim iwse ikki kün içinde yoḳ yazuḳ anıŋ üze. Taḳı kim soŋ ḳalsa yoḳ yazuḳ **(10)** anıŋ üze ol kimerse kim saḳındı taḳı saḳınıŋ Taŋgrı-dın taḳı biliŋ ḥaḳīḳat üze siz anıŋ tapa yıġılur siz.

B204: Taḳı[39]…**[20a1]** taḳı ol ḫuṣūmeti ḳatıġ.

[39] Sayfanın sonunda yer alan bu kelimeden sonra son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

B205: Taḳı ḳayu vaḳtın kim ewrülse saʿy ḳılur yer içinde fesād ḳılmaḳ üçün anıñg içinde taḳı helāḳ ḳılmaḳ üçün **(2)** ekin-ni taḳı uruġ-nı. Taḳı Tañgrı sewmes fesādnı.

B206: Taḳı ol vaḳtın kim aytıldı añga ḳorḳġıl Tañgrı-dın **(3)** tuttı anı ʿazīzlik yazuḳ birle tap añga tamuġ taḳı neme yawuz töşek.

B207: Taḳı kişi-lerdin **(4)** kimerseni bar kim satar özini Tañgrı-nıñg ḫoşnūdluḳın isteyü taḳı Tañgrı raḥmet ḳılġan ḳul-larġa.

B208: (5) Ay anlar kim bitti-ler kiriñg boyun sümek içinde ḳamuġ taḳı uymañg şeyṭān-nıñg **(6)** adım-larınġa. Ḥaḳīḳat üze ol sizge düşmen açuḳ.

B209: Eger tayınsanız mundın soñgra kim keldi sizge **(7)** açuḳ ḥuccet-ler biliñg ḥaḳīḳat üze Tañgrı yiñgen berk işlig.

B210: Baḳarlar mu meger kim kelse anlarġa **(8)** Tañgrı yaʿnī buyruḳı ẓullet-ler içinde bulut-dın taḳı ferişteler taḳı tamām ḳılındı iş. Taḳı Tañgrı tapa ḳaytarılur **(9)** işler.

B211: Sorġul Yaʿḳūb oġlan-larınġa neçe birdük anlarġa nişān-dın açuḳ. Taḳı kim kim tegşürse Tañgrı-nıñg **(10)** niʿmeti-ni mundın soñgra kim keldi añga ḥaḳīḳat üze Tañgrı ḳını ḳatıġ.

B212: Bezenildi anlarġa kim kāfir boldılar[40]…**[20b1]** ḳıyāmet kün. Taḳı Tañgrı rūzī birür kimge kim tilese sansız.

B213: İrdi kişi-ler bir ögür **(2)** ıḍdı Tañgrı peyġāmbarlarnı müjde birigli-ler ḳorḳutuġlı-lar. Taḳı indürdi anlarnıñg birle kitāb-nı **(3)** ḥaḳ ḥükm ḳılmaḳ üçün kişi-ler arasında ol nerse içinde kim ḫilāf ḳılıştılar anıñg içinde taḳı ḫilāf ḳılmadı anıñg içinde **(4)** meger anlar kim birildi-ler anı mundın soñgra kim keldi anlarġa açuḳ ḥuccet-ler ḥased üçün aralarında. Taḳı köndürdi Tañgrı **(5)** anlarnı kim bitti-ler ol nersege kim ḫilāf ḳılıştı-lar anıñg içinde ḥaḳ-dın buyruḳı birle. Taḳı Tañgrı köndürür kim-ni tilese **(6)** köni yol tapa.

[40] Sayfanın sonunda yer alan bu kelimeden sonra son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

B214: Saḳındıṅgız mu kim kirseṅgiz uçmaḳ-ḳa taḳı yoḳ kelmeyin turur sizge anlarnıṅg **(7)** ṣıfatı kim keçti-ler sizdin aşnu. Sıḳadı anlarnı dervīş-lik taḳı sökel-lik taḳı tepretildi-ler taḳı ḳarārsız ḳıl[ın]dılar aytġınça **(8)** yalawaç taḳı anlar kim bitti-ler anıṅg birle ḳaçan Taṅrı-nıṅg yārīsi āgāh bolġul ḥaḳīḳat üze Taṅrı-nıṅg yārīsi yawuḳ.

B215: **(9)** Sorarlar saṅga ne turur ol kim ḫarc ḳılurlar ayġıl neni kim ḫarc ḳılsaṅgız eḍgülük-din ataġa anaġa taḳı yaḳīnraḳ-larġa taḳı **(10)** yetīm-lerge taḳı dervīş-lerge taḳı yol eriṅge. Taḳı anı kim ḳılsaṅgız eḍgülük-din ḥaḳīḳat üze Taṅrı anı **(11)** bilgen.

B216: Bitindi sizniṅg üze toḳuş taḳı ol nāḫoş körilmiş turur sizge taḳı bolġay kim yigrengey sizler nerseni **[21a1]** taḳı ol ḫayrraḳ sizge taḳı bolġay kim sewgey siz nerseni taḳı ol yawuz sizge. Taḳı Taṅrı bilür taḳı siz **(2)** bilmes siz.

B217: Sorarlar saṅga ḥarām ay-dın uruşmaḳ-dın anıṅg içinde. Ayġıl uruşmaḳ anıṅg içinde uluġ. **(3)** Taḳı yıġmaḳ Taṅrı yolından taḳı kāfir bolmaḳ aṅga taḳı Mescid-i Ḥarām-dın taḳı ehli-niṅg çıḳarmaḳı **(4)** andın uluġ-raḳ turur Taṅrı ḳatında taḳı belā yaʿnī Taṅrı-ġa küfr ketürmek uluġ-raḳ turur öldürmek-din. Taḳı ḳışmazlar ḳıtāl ḳılurlar **(5)** siziṅg birle ançaġa tegrü kim ḳaytarġay-lar sizni dīniṅgizdin eger unsalar. Taḳı kim kim ḳaytsa sizdin **(6)** dīnindin taḳı ölse taḳı ol ol ḥālde kāfir turur anlar bāṭıl boldı anlarnıṅg ʿamel-leri dünyāda **(7)** taḳı ol cihānda taḳı anlar ot eyeleri anlar anıṅg içinde meṅgü ḳalġan-lar.

B218: Ḥaḳīḳat üze anlar kim **(8)** bitti-ler taḳı anlar kim köçti-ler taḳı uruştılar Taṅrı-nıṅg yolı içinde anlar umanurlar Taṅrı-nıṅg **(9)** raḥmetini. Taḳı Taṅrı yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

B219: Sorarlar saṅga ḫamrdın taḳı ḳımārdın ayġıl ol ikkisi içinde **(10)** uluġ yazuḳ bar asıġ-lar kişi-lerge taḳı ol ikkisi-niṅg yazuḳı uluġ-raḳ ikkisi-

niṉg asıġındın taḳı sorarlar saṉga **(11)** neni ḫarc ḳılurlar[41]…**[21b1]** endīşe ḳılġay siz.

B220: Dünyāda taḳı āḫiret-de. Taḳı sorarlar saṉga yetīm-lerdin. Ayġıl oṉgarmaḳ **(2)** anlarġa yaḫşı-raḳ taḳı eger ḳarışsaṉgız anlarnıṉg birle uyalarıṉgız tururlar. Taḳı Taṉgrı bilür bozġan-nı **(3)** oṉgarġan-dın. Taḳı eger tilese Taṉgrı emgekge kemişgey irdi sizni ḥaḳīḳat üze Taṉgrı yiṉgen ḥikmet birle iş ḳılġan.

B221: Taḳı nikāḥ ḳılmaṉg **(4)** ortaḳ ḳoşġan tişi-lerni ançaġa tegrü kim bitgey-ler taḳı bitgen ḳarabaş yaḫşı-raḳ turur ortaḳ ḳoşġan ḳarabaş-dın **(5)** neçeme kim taṉggа ketürse sizni taḳı cüft-lendürmeṉg ortaḳ ḳoşġan-larnı ançaġa tegrü kim bitgey-ler taḳı bitgen ḳul yaḫşı-raḳ **(6)** ortaḳ ḳoşġan-dın taḳı eger neçeme kim taṉggа ketürse sizni anlar ündeyürler ot tapa taḳı Taṉgrı ündeyür **(7)** uçmaḳ tapa taḳı yarlıḳamaḳ tapa āsān ḳılmaḳı birle taḳı beyān ḳılur nişān-larını kişi-lerge bolġay kim anlar aṉggay-lar.

B222: (8) Taḳı sorarlar sizge[42]ḥayż içinde. Ayġıl ol nāḫoş kelgen nerse saçlıṉg tişi-lerdin ḥayż **(9)** içinde taḳı yawumaṉg anlarġa ançaġa tegrü kim anlar arıġay-lar ḳayu vaḳtın kim arınsalar keliṉg anlarġa ol yirdin kim buyurdı sizge **(10)** Taṉgrı ḥaḳīḳat üze Taṉgrı sewer tevbe ḳılġan-larnı taḳı sewer arıṉġan-larnı.

B223: Tişileriṉgiz ekin turur **(11)** sizge keliṉg ekinleriṉgizge[43] …tilesenġiz burun keçüriṉg özüṉgüz üçün taḳı saḳınıṉg Taṉgrı-dın taḳı biliṉg **[22a1]** ḥaḳīḳat üze siz satġaşġan-ları siz taḳı müjde birgil bitgen-lerge.

B224: Taḳı ḳılmaṉg Taṉgrını arḳuru ḳoyġan nerse ant-larıṉgızġa kim **(2)** eḍgülük ḳılsaṉgız taḳı saḳınsaṉgız taḳı oṉgarsaṉgız ḫalḳ-lar arasında. Taḳı Taṉgrı eşitgen bilgen.

B225: Tutmaz sizni **(3)** Taṉgrı saṉġa kirmegen birle ant-larıṉgız içinde ançası bar kim tutar sizni ol nerse birle kim ḳazġandı köṉgül-leriṉgiz. **(4)** Taḳı Taṉgrı yarlıḳaġan ḳınamaḳ-ḳa iwmegen.

[41] Sayfanın sonunda yer alan bu kelimeden sonra son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.
[42] Kur'an-ı Kerim'de "sana" diye ifade edilen kelime burada "sizge" şeklinde yazılmıştır.
[43] Bir sonraki kelime silinmiş.

B226: Anlarġa kim ant içerler tişi-lerindin tört aynıṉg küymeki **(5)** eger ḳaytsalar ḥaḳīḳat üze Taṉgrı yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

B227: Taḳı eger uġrasalar ṭalāḳ-ġa ḥaḳīḳat üze Taṉgrı işitgen **(6)** bilgen.

B228: Taḳı boşanmış tişi-ler küyerler özleri birle üç ḥayż. Taḳı ḥelāl bolmas anlarġa **(7)** kim örtseler anı kim yarattı Taṉgrı raḥm-leri içinde yaʿnī oġlan yatġan yer içinde eger biter irseler Taṉgrıġa taḳı ḳıyāmet **(8)** kün-ge. Taḳı küḍegüleri anlarnıṉg sezārāḳ anlarnıṉg ḳaytarmaḳınġa anıṉg içinde eger tileseler oṉgarmaḳ. Taḳı anlarġa **(9)** ol nerse meṉgizlig kim anlarnıṉg üze turur körklüg-lük birle taḳı eren-lerge anlar üze dereceler bar. Taḳı Taṉgrı **(10)** yiṉggen ḥikmet birle iş ḳılġan.

B229: Boşamaḳ bir kezdin soṉgra bir kez yaʿnī tutmaḳ körklüg-lük birle yā ıḍmaḳ körklüg-lük birle **(11)** taḳı revā bolmas sizge kim alsaṉgız ol nersedin kim birdiṉgiz anlarġa nerseni meger kim ḳorḳsalar **[22b1]** iḳāmet ḳılubilmeseler Taṉgrı-nıṉg tınıġ-larını. Eger ḳorḳsaṉgız kim iḳāmet ḳılubilmeseler Taṉgrı-nıṉg tınıġ-larını yoḳ yazuḳ **(2)** ikkisi üze ol nerse içinde kim yulundı anıṉg birle. Ol Taṉgrı-nıṉg ḥadleri taḳı keçmeṉg andın taḳı kim keçse **(3)** Taṉgrı-nıṉg ḥadlerindin anlar anlar küç ḳılġan-lar.

B230: Eger boşasa anı ḥelāl bolmas aṉga andın soṉg **(4)** nikāḥ ḳılġınça öṉgin küḍegüni. Eger boşasa anı yoḳ yazuḳ ol ikkisi üze kim ḳaytışsalar **(5)** eger sizseler kim iḳāmet ḳılurlar Taṉgrı-nıṉg ḥadlerini. Taḳı ol Taṉgrı-nıṉg ḥadleri beyān ḳılur anı ol eren-lerge kim bilürler.

B231: **(6)** Taḳı ol vaḳtın kim boşasaṉgız tişi-lerni taḳı tegseler vaḳtlarınġa tutuṉg anlarnı körklüg-lük birle yā ıḍıṉg **(7)** anlarnı körklüg birle taḳı tutmaṉg anlarnı istīzā üçün ẓulm ḳılmaḳınġız üçün taḳı kim kim ḳılsa ol **(8)** küç ḳıldı özinge. Taḳı tutmaṉg Taṉgrı-nıṉg āyetlerini yobıġa taḳı yād ḳılıṉg Taṉgrı-nıṉg niʿmet-lerini siziṉg üze **(9)** taḳı ol nerse kim indürdi siziṉg üze kitāb-dın taḳı ḥikmet-din yaʿnī şerīʿat-dın ögütleyür sizni anıṉg birle. Taḳı saḳınıṉg Taṉgrı-ġa taḳı **(10)** biliṉg ḥaḳīḳat üze Taṉgrı tigme bir nerseni bilgen turur.

B232: Taḳı ol vaḳtın kim ṭalāḳ ḳılsaŋgız tişi-lerni taḳı tegseler vaḳt-larınġa[44]…(**11)** anlarnı kim nikāḥ ḳılsalar cüftleriŋge ol vaḳtın kim ḫoşnūd bolsalar aralarında körklüg-lük birle **[23a1]** ol ögüt-lenür anıŋ birle ol kim irdi sizdin biter Taŋrıġa taḳı ḳıyāmet kün-ge. Ol artuḳ-raḳ **(2)** sizge taḳı arıġraḳ. Taḳı Taŋrı bilür taḳı sizler bilmes siz.

B233: Taḳı analar emdürürler oġlan-larını **(3)** ikki yıl tükel ol kimerse kim tiledi kim tükel ḳılsa. Taḳı ol kimerse üze kim toġrulmış **(4)** anıŋ üçün anlarnıŋ rūzīsi taḳı anlarnıŋ keyimi körklüglük birle taḳı teklīf ḳılınmas ten meger yaraġı yetmişinçe **(5)** ziyān tegrülmes ana oġlanı birle taḳı ol kimerse kim anıŋ üçün toġrulmış turur oġlanı birle taḳı mīrāṯ alġan üze anıŋ meŋgizlig **(6)** eger tileseler ayırmaḳ unaşmaḳ-dın ol ikkisindin taḳı keŋgeşmekdin yoḳ yazuḳ ol ikkisi üze. Taḳı eger **(7)** tileseŋgiz emdürmek oġlan-larıŋgızını yoḳ yazuḳ sizniŋ üze ḳaçan kim ısparlasaŋgız anı kim **(8)** birdiŋgiz eḍgülük birle. Taḳı saḳınıŋ Taŋrı-dın taḳı biliŋ ḥaḳīḳat üze Taŋrı ol nerseni kim ḳılur siz körgen turur.

B234: (9) Taḳı anlar kim ölürler sizdin taḳı ḳoḍarlar cüft-ler küyerler özleri birle**(10)** tört ay taḳı on kün ḳayu vaḳtın kim tegseler vaḳtlarınġa yoḳ yazuḳ sizniŋ üze ol nerse içinde **(11)** kim ḳıldı-lar özleri içinde körklüg-lük birle taḳı Taŋrı ol nerseni kim ḳılur siz bilgen turur.

B235: Taḳı yoḳ yazuḳ **[23b1]** sizniŋ üze ol nerse içinde kim örtüglüg sözlediŋgiz anıŋ birle tişi-leriŋ tilemekindin yā örtüŋgüz öz içiŋgizde. **(2)** Bilür Taŋrı ḥaḳīḳat üze siz ẕikr ḳılġay siz anlarġa taḳı velī vaʿde ḳılmaŋgız siz yaşru yaʿnī cimāʿ meger kim **(3)** aysaŋgız söz körklüg taḳı uġramaŋgız nikāḥ tügüniŋge yaʿnī nikāḥ ḳılmaḳġa teggiçege tegrü kitāb **(4)** vaḳtınġa. Taḳı biliŋ ḥaḳīḳat üze Taŋrı bilür anı kim siziŋ içinizde turur ḳorḳuŋ andın taḳı biliŋ **(5)** ḥaḳīḳat üze yarlıḳaġan ḳınamaḳ-ḳa iwmegen.

B236: Yoḳ yazuḳ siziŋ üze eger boşasaŋgız tişi-lerni mādām kim cimāʿ ḳılmadın **(6)** turur siz yā ançaġa tegrü kim kesgey siz anlarġa kābīn taḳı mutʿa biriŋ kiŋglik üze anıŋ endāzesi **(7)** taḳı yarlıḳ üze anıŋ

[44] Bir sonraki kelime silinmiş.

endāzesi mutʿa birmek körklüg-lük birle vācib bolġan körklüg-lük ḳılġan-larġa.

B237: Taḳı eger ṭalāḳ **(8)** birseṉgiz anlarġa vaṭy ḳılmazıṉgızdın aşnu taḳı taḳdīr ḳıldıṉgız anlarġa mihrni **(9)** taḳdīr ḳılġaṉgızıṉg yarusı meger kim ʿafv ḳılsalar yā ʿafv ḳılsa ol kim anıṉg eliginde nikāḥnıṉg tügüni. **(10)** Taḳı kim ʿafv ḳılsaṉgız yawuḳ-raḳ saḳ(ı)nuḳ-luḳ-ġa taḳı unutmaṉg artuḳ-luḳ-nı araṉgızda ḥaḳīḳat üze Taṉgrı ol nerseni kim ḳılur siz **(11)** körgen turur.

B238: Saḳlaṉg namāzlar üze taḳı orta namāznı taḳı ḳopuṉg Taṉgrı üçün ṭāʿat ḳılġan.

B239: [24a1] Eger ḳorḳsaṉgız yaḍaġın yā münüg-liler ḳayu vaḳtın kim ḳurtulsaṉgız yād ḳılıṉg Taṉgrı-ġa neteg kim ögretti sizge **(2)** anı kim bilmez irdiṉgiz.

B240: Taḳı anlar kim ölürler sizdin taḳı ḳoḍarlar **(3)** cüft-ler vaṣıyyet ḳılmaḳ cüft-leriṉge nafaḳa birmek yılġa tegrü çıḳarmamaḳ eger çıḳsalar **(4)** yoḳ yazuḳ siznıṉg üze ol nerse içinde kim ḳıldı-lar özleri içinde körklüg-lükdin taḳı Taṉgrı **(5)** yiṉggen ḥikmet birle iş ḳılġan.

B241: Taḳı talāḳ birilmiş tişi-lerge mutʿa birmek eḍgülük birle. Vācib bolmaḳ saḳ(ı)nuḳ-larġa.

B242: (6) Anıṉg meṉgizlig beyān ḳılur Taṉgrı sizge nişān-larını bolġay kim siz bilgey siz.

B243: Körmediṉg mü anlarnı kim **(7)** çıḳtı-lar sarāy-larından taḳı anlar miṉg-ler ölüm ḳorḳuncından taḳı aydı anlarġa Taṉgrı **(8)** ölüṉg andın soṉg tirgürdi. Ḥaḳīḳat üze Taṉgrı artuḳ-luḳ iḍisi kişi-ler üze velī kişi-leriṉg üküş-reki **(9)** şükr ḳılmas-lar.

B244: Taḳı öldürüşüṉg Taṉgrı yolında biliṉg ḥaḳīḳat üze Taṉgrı eşitgen bilgen.

B245: (10) Kim turur ol kim ötünç birür Taṉgrıġa körklüg ötünç ḳat ḳat ḳılsa anı aṉga ḳat-lar **(11)** köp. Taḳı Taṉgrı tar ḳılur kiṉg ḳılur taḳı anıṉg tapa ḳaytarılur.

B246: Körmedin̄g mü ögürni **[24b1]** Yaʿḳūb oġlan-larındın Mūsā-dın son̄gra ol vaḳtın kim aydı-lar peyġāmbarġa ıḍġıl bizge mülk **(2)** uruşalın̄g Tan̄grı yolında. Aydı yawuḳ boldun̄guz mu kim bitinse sizin̄g üze toḳuş kim **(3)** öldürüşmesen̄giz. Aydı-lar taḳı ne turur bizge kim uruşmasa miz Tan̄grı yolında taḳı çıḳarılduḳ **(4)** sarāy-larımuzdın taḳı oġul-larımuzdın. Ol vaḳtın kim bitindi anlar üze toḳuş ewrüldi-ler meger az anlardın. **(5)** Taḳı Tan̄grı bilgen ẓālim-lerni.

B247: Taḳı aydı anlarġa peyġāmbarı ḥaḳīḳat üze Tan̄grı ıḍdı sizge **(6)** Ṭālūt-nı melik. Aydı-lar neteg bolur an̄ga mülk bizin̄g üze taḳı biz sezā-raḳ mülk-ge **(7)** andın taḳı birilmedi kin̄glik māl-dın. Aydı ḥaḳīḳat üze Tan̄grı üdürdi anı sizin̄g üze taḳı arturdı anı **(8)** kin̄glik taḳı uzun-luḳ yanındın ʿilm içinde taḳı[45]…taḳı Tan̄grı birür mülkni kimge kim tilese. Taḳı Tan̄grı kin̄g **(9)** bilgen.

B248: Taḳı aydı anlarġa peyġāmbarları ḥaḳīḳat üze mülki-nin̄g nişānı kim kelse sizge tābūt anın̄g içinde **(10)** ḳarār bar İḍin̄gizdin taḳı ḳalġan nerse ol nersedin kim ḳoḍdı Mūsā köki taḳı Hārūn köki kötürür anı **(11)** ferişteler. Ḥaḳīḳat üze anın̄g içinde nişān bar sizge eger irdin̄giz irse bitgen-ler.

B249: Ol vaḳtın kim ayrıldı Ṭālūt **[25a1]** çerig-ler birle aydı ḥaḳīḳat üze Tan̄grı sınaġanın̄gız turur arıḳ birle kim kim içse andın irmez mindin taḳı kim kim **(2)** tatmasa andın ḥaḳīḳat üze ol mindin meger ol kimerse kim awuç-ladı bir awuç eligi birle içti-ler andın meger az **(3)** anlardın. Ol vaḳtın kim keçti anı ol taḳı anlar kim bitti-ler anın̄g birle aydı-lar yoḳ küç bizge bu kün **(4)** Cālūt birle taḳı çerig-leri birle. Aydı anlar kim sizerler ḥaḳīḳat üze anlar Tan̄grı-nın̄g satġaşġanları neçe az **(5)** ögürdin yin̄gdi üküş ögürni Tan̄grı-nın̄g buyruḳı birle. Taḳı Tan̄grı ṣabr ḳılġan-lar birle.

B250: (6) Taḳı ol vaḳtın kim çıḳtı-lar Cālūt-ġa taḳı çerigin̄ge aydı-lar ay İḍimüz ḳoyġul bizin̄g üze ṣabr-nı **(7)** taḳı tölendürgil aḍaḳ-larımuznı taḳı yārī birgil bizge kāfir eren-ler üze.

[45] Bir sonraki kelime tercüme edilmemiş.

B251: Sıdılar anlarnı Tañrı-nıñ **(8)** destūrı birle taḳı öldürdi Dāvūd Cālūt-nı taḳı birdi añga Tañrı mülkni taḳı peyġāmbarlıḳ-nı taḳı ögretti añga ol nersedin kim tileyür **(9)** taḳı eger bolmasa irdi Tañrınıñ defʿ ḳılmaḳı yaʿnī yıġmaḳı kişi-lerni pārelerini pāre birle bozulġay irdi yer velī **(10)** Tañrı faż̇l eyesi turur ʿālem-ler üze.

B252: Ol Tañrı-nıñ nişān-ları oḳıyur miz anı seniñ üze ḥaḳ birle **(11)** taḳı ḥaḳīḳat üze sen iḍilmiş-lerdin.

B253: Ol yalawaç-lar arturduḳ anlarnıñ pāresini pāre üze anlar[46] **…**bar kim **[25b1]** sözledi Tañrı taḳı kötürdi anlarnıñ pāresiñ̇a mertebeler. Taḳı birdük Meryem oġlı ʿĪsā-ge açuḳ ḥuccet **(2)** taḳı ḳuvvat-landurduḳ anı Cibrīl birle. Taḳı eger tilese Tañrı öldürüşmegey irdi anlar kim soñgunda turur **(3)** andın soñgra kim keldi anlarġa açuḳ ḥuccet-ler taḳı ançası bar kim ḫilāf ḳılıştı-lar taḳı anlardın kimerseni īmān ketürdi taḳı anlardın **(4)** kimerseni kāfir boldı. Taḳı eger tilese Tañrı öldürüşmegey-ler irdi velī Tañrı ḳılur anı kim tileyür.

B254: Ay **(5)** anlar kim bitti-ler ḫarc ḳılıñ ol nersedin kim rūzī ḳılduḳ sizge mundın aşnu kim kelgey kün yoḳ satıġ anıñ içinde **(6)** taḳı yoḳ dōstluḳ taḳı yoḳ şefāʿat. Taḳı kāfirler anlar küç ḳılġan-lar.

B255: Tañrı yoḳ tapunġu **(7)** meger ol tirig peyveste örelik ḳılġan tutmaz añga ımızġan-maḳ taḳı uyḳu añga ne kim kök-ler içinde taḳı ne kim **(8)** yer içinde kim turur ol kim şefāʿat ḳılur anıñ ḳatında meger destūrnı birle bilür anı kim iley-lerinde taḳı anı kim **(9)** art-larında turur ḳapsamazlar nerseni ʿilmindin meger ol nerseni kim tiledi yetti anıñ kürsīsi **(10)** kök-lerge taḳı yerge. Taḳı yoḳ aġruḳ añga ol ikkisi-niñ saḳlamaḳı taḳı ol yüksek uluġ.

B256: (11) Yoḳ küçemek dīn içinde belgülüg boldı köni yol azġun-luḳdın kim kim kāfir bolsa şeyṭān-ġa **[26a1]** taḳı bitse Tañrı-ġa yapuştı iʿtimādlıġ ilük-ge yoḳ ayrılmaḳ añga. Taḳı Tañrı **(2)** işitgen bilgen.

B257: Tañrı anlarıñ dōstı kim bitti-ler çıḳarur anlarnı ḳaranḳuluḳdın yaruḳluḳ tapa. **(3)** Taḳı anlar kim kāfir boldı-lar anlarnıñ dōstları

[46] Bir sonraki kelime silinmiş.

şeyṭān-lar çıḳarur anlarnı yaruḳ-luḳ-dın **(4)** ḳaranḳuluḳ tapa. Anlar ot eyeleri anlar anıŋ içinde.

B258: Körmediŋ mü **(5)** ol kimerseni kim ḥuccet-leşti İbrāhīm birle İḍisi kim birdi aŋa Taŋrı mülkni ol vaḳtın kim aydı İbrāhīm **(6)** menim İḍim ol kim tirgürür taḳı öldürür aydı men tirgürür men taḳı men öldürür men. Aydı İbrāhīm **(7)** ḥaḳīḳat üze Taŋrı keldürür kün-ni maşrıḳ-dın kelgil anıŋ birle maġrıb-dın **(8)** müteḥayyir boldı ol kim kāfir boldı. Taḳı Taŋrı köndürmes ẓālim eren-lerni.

B259: Yā meŋgizlig **(9)** keçti ḳonum üze taḳı ol tüşgen turur kögeleri üze aydı neteg tirgürür munı **(10)** Taŋrı ölmişindin soŋ öldürdi anı Taŋrı yüz yıl andın soŋ ḳopardı anı aydı neçe keçtiŋ. **(11)** Aydı keçtim bir kün yā künüŋ pāresi[47]…**[26b1]** ṭaʿāmuŋ taḳı şarābuŋ-ġa aynamadı taḳı baḳġıl eşekiŋ-ge taḳı ḳılmaḳımuz üçün sini **(2)** nişān kişi-lerge taḳı baḳġıl süŋgük-lerge neteg ḳopġarur miz anı andın soŋ keḍürür miz aŋa et-ni **(3)** ol vaḳtın kim açuḳ boldı aŋa aydı bilür men ḥaḳīḳat üze Taŋrı tigme bir nerse üze yaraġlıġ .

B260: Taḳı ol vaḳtın kim aydı İbrāhīm **(4)** İḍim körkütgil maŋa neteg tirgürür sen ölüg-ni. Aydı bitmediŋ mü. Aydı bittim velī ançası bar kim **(5)** ḳarār ḳılsun köŋlüm. Aydı tutġıl tört ḳuş-dın ḳışturġıl anlarnı seniŋ tapa andın soŋ **(6)** ḳılġıl tigme bir taġ üze anlardın pāreni andın soŋ ündegil anlarnı kelgey-ler saŋa iwen **(7)** taḳı bilgil ḥaḳīḳat üze Taŋrı yiŋgen ḥikmet birle iş ḳılġan.

B261: Anlarnıŋ ṣıfatı kim ḫarc ḳılurlar māl-larını **(8)** Taŋrı yolında ol ewün-nüŋ ṣıfatı meŋgizlig kim ündürdi yetti buġday başını tigme bir buġday başı içinde yüz **(9)** ewün bar. Taḳı Taŋrı ḳat ḳat ḳılur kimge tilese. Taḳı Taŋrı kiŋ bilgen.

[47] Sayfanın sonunda yer alan bu kelimeden sonra son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

B262: Anlar kim ḫarc ḳılurlar **(10)** māl-larını Tañrı yolında andın soñg ündürmes-ler anı kim ḫarc ḳılurlar minnet-ni taḳı āzārnı anlarġa ṣevāb-larnı [48]…anlar ḳaḍġurmas-lar.

B263: Söz körklüg **[27a1]** taḳı yarlıḳamaḳ yaḫşı-raḳ ol ṣadaḳadın kim uyar añga āzār. Taḳı Tañrı bay ḳınamaḳ-ḳa iwmegen.

B264: Ay **(2)** anlar kim bitti-ler bāṭıl ḳılmañg ṣadaḳalar Tañrı[49]minnet birle taḳı āzār birle ol kimerse kim meñgizlig **(3)** kim ḫarc ḳılur mālını ḫalḳ-larnıñg körmeki üçün taḳı bitmes Tañrıġa taḳı ḳıyāmet kün-ge. Anıñg ṣıfatı ol kim **(4)** ol tayıġ taş ṣıfatı meñgizlig anıñg üze topraḳ tegdi añga uluġ ḳaṭrelıġ yaġmur ḳoḍdı anı **(5)** yalıñg yaraġları yetmez nerse üze andın kim ḳazġandılar. Taḳı Tañrı köndürmes kāfir **(6)** eren-lerni.

B265: Taḳı anlarnıñg ṣıfatı kim ḫarc ḳılurlar māl-larını Tañrınıñg ḫoşnūd-luḳın isteyü **(7)** taḳı tölendürmek üçün özlerindin ol būstān ṣıfatı meñgizlig kim yüksek yerde tegdi añga uluġ ḳaṭrelıġ yaġmur taḳı ketürdi **(8)** mīvesini ikki ḳat taḳı eger tigmese añgar uluġ ḳaṭrelıġ yaġmur çiyseg. Taḳı Tañrı anı kim ḳılur siz **(9)** körgen.

B266: Dōst tutar mu biriñgiz kim bolsa añga būstān ḫurmā yıġaç-larından taḳı üzüm-lerindin aḳar **(10)** astından arıḳ-lar añga anıñg içinde mīvelerniñg ḳamuġından bar taḳı tegdi añga uluġ-luḳ [50]**…[27b1]** anıñg meñgizlig beyān ḳılur Tañrı Tañrı[51]nişān-larnı bolġay kim siz endīşe ḳılġay siz.

B267: Ay anlar kim **(2)** bitti-ler ḫarc ḳılıñg ḳazġanġanıñgız nerselerniñg yaḫşıraḳ-dın taḳı andın kim çıḳarduḳ sizge **(3)** yirdin. Taḳı uġramañg arıġsızġa andın ḫarc ḳılur siz taḳı irmes siz anıñg alġan-ları **(4)** meger köz yumsañgız anıñg içinde. Taḳı biliñg ḥaḳīḳat üze Tañrı bay ögülmiş.

---

[48] Devamında yer alan üç kelimenin çevirisi silinmiş.
[49] Kur'ān-ı Kerim'de bu kelime bulunmamakta.
[50]Son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.
[51] "sizge" kelimesinin olması gereken yerde bu kelime kullanılmıştır.

B268: İblīs vaʿde ḳılur sizge **(5)** dervīş-lik-ni taḳı buyurur sizge körksüz iş-ni taḳı Taŋrı vaʿde ḳılur sizge yarlıḳamaḳ-nı andın taḳı artuḳ-luḳ-nı. **(6)** Taḳı Taŋrı kiŋ bilgen.

B269: Birür ʿilm ve ʿamel-ni kimge tilese taḳı kim kim birilse ḥikmet-ni yaʿnī ʿilm ve ʿamel-ni **(7)** birildi eḍgülük-ni köp. Taḳı saḳınmas meger ʿaḳl-lar eyeleri.

B270: Taḳı ne kim ḫarc ḳılsaŋız **(8)** nafaḳadın yā neẕr ḳılsaŋız neẕrdin ḥaḳīḳat üze Taŋrı bilür anı taḳı yoḳ küç ḳılġan-larġa yārīçi-lerdin.

B271: (9) Eger belgürtseŋiz ṣadaḳalarnı neme kişi birse ol taḳı eger örtseŋiz anı taḳı birseŋiz anı dervīş-lerge**(10)** ol yaḫşı-raḳ sizge taḳı örter sizdin yawuzluḳ-larıŋızdın taḳı Taŋrı anı kim ḳılur siz bilgen.[52]

B272: …özüŋüzge ök taḳı…Taŋrı rıżāsın isteyü māl-dın tükel tegrülgey sizge taḳı siz küç ḳılınmas siz.

B273: Ol dervīş-lerge kim ḥabs ḳılındı-lar Taŋrı yolı yaraġları yetmes yörimekge yerde sizer anı bilmegen [baylar] saḳınmaḳdın bilür sen…[53] . Tilemesler kişilerge [54]…ḫarc ḳılsaŋız māl-dın **[28a1]** ḥaḳīḳat üze Taŋrı anı anı bilgen.

B274: Anlar kim ḫarc ḳılurlar māl-larını tünle taḳı kündüz örtüglüg **(2)** taḳı āşkārā anlarġa ṣevāb-ları İḍisi ḳatında taḳı yoḳ ḳorḳuġ anlar üze taḳı anlar ḳaḍġurmazlar.

B275: (3) Anlar kim yiyürler ribānı ḳopmazlar meger neteg kim ḳopar ol toḳır anı İblīs dīvānelıḳ-dın. Ol munuŋ birle aydı-lar ḥaḳīḳat üze satıġ ribā meŋizlig **(4)** taḳı ḥelāl ḳıldı Taŋrı beyʿni taḳı ḥarām ḳıldı ribānı. Taḳı kim kim kelse aŋa ögüt İḍisindin **(5)** taḳı yıġılsa taḳı aŋa ol kim keçti. Taḳı anıŋ işi Taŋrı tapa taḳı kim ḳaytsa anlar ot **(6)** eyeleri anlar anıŋ içinde cāvidāneler.

---

[52] Bir sonraki ayetin ilk satırı sayfa sonunda olduğu için ve son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır. Ayetin büyük bir bölümü unutulmuş sonradan sayfa çevirilerek yazılmıştır. Bu sebeple kimi kelimeler silinmiştir.
[53] Bir sonraki birkaç kelimenin çevirisi bulunmamakta.
[54] Bir sonraki birkaç kelimenin çevirisi bulunmamakta.

B276: Berekātın kiterür Tañrı ribānıñ taḳı arturur ṣadaḳalarnı. Taḳı Tañrı **(7)** sewmes tigme bir kāfir bolġan-nı.

B277: Ḥaḳīḳat üze anlar kim bitti-ler taḳı ḳıldı-lar eḍgü ʿamel-lerni taḳı peyveste **(8)** ḳıldı-lar namāznı taḳı birdi-ler zekāt-nı anlarġa anlarnıñ yanutı anlarnıñ İḍisi ḳatında taḳı yoḳ ḳorḳuġ anlar üze **(9)** taḳı anlar ḳaḍġurmazlar.

B278: Ay anlar kim bitti-ler saḳınıñ Tañrı taḳı ḳoḍuñ taḳı anı kim ḳıldı[55]…

B279: …**[28b1]** taḳı yalavaçındın. Taḳı eger ḳaytsañız yaʿnī tevbe ḳılsañız sizge māl-larıñızınıñ başları küç ḳılmas siz taḳı küç ḳılınmas siz.

B280: (2) Taḳı eger bolsa dervīş-lik küymek bay bolġınça. Taḳı eger ṣadaḳa ḳılsañız yaḫşı-raḳ **(3)** sizge eger bilür irseñiz.

B281: Taḳı saḳınıñ kün-din ḳaytarılur siz anıñ içinde Tañrı tapa **(4)** andın soñ tükel birilür tigme bir ten anı kim ḳazġandı taḳı anlar küç ḳılınmas-lar.

B282: Ay anlar kim bitti-ler **(5)** ol vaḳtın kim borç alışsañız borç birle atanmış vaḳt-ġa tegrü bitiñ. Taḳı bitisün anı arañızda **(6)** bitigen tüzlük birle yıġlınmasun bitigen kim bitise neteg kim bildürdi anı Tañrı bitisün **(7)** taḳı aytu birsün ol kim anıñ üze ḥaḳ taḳı saḳınsun Tañrı-dın İḍisindin ekismesün andın **(8)** nerse. Eger bolsa ol kim anıñ üze ḥaḳ bar yüñgül usluġ yā żaʿīf yā yaraġ yetmes **(9)** kim aytu birse ol aytu birsün ol erkliki tüzlük birle. Taḳı bilmek tileñ ikki tanuḳ **(10)** eren-leriñizdin eger bolmasalar ikki er bir er taḳı ikki tişi ol kimersedin rāżī bolur siz [56]…**[29a1]** tanuḳ-lar ol vaḳtın kim ündenilseler yılıḳmañ kim bitiseñiz kiçikliki ḥālde yā uluġ-luḳı ḥālde **(2)** vaḳtınġa tegrü. Ol köni-rek Tañrı ḳatında taḳı ḳopġan-raḳ tanuḳ-luḳ üçün taḳı yaḳın-raḳ meger **(3)** kim şeklig bolsañız meger kim bolsa ticāret anuḳ tezgindürür siz anı arañızda yoḳ **(4)** siziñ üze yazuḳ kim

[55] Ayetin sonu ve diğer ayetin baş kısmı sayfa sonunda olduğu için ve son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.
[56] Son satır sayfa sonunda olduğu için ve son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

bitimeseŋgiz anı. Taḳı tanuḳ tegiŋ ol vaḳtın kim satıġ ḳılışsaŋgız taḳı ziyān tegürmes **(5)** bitigen taḳı tanuḳ. Taḳı eger ḳılsaŋgız ḥaḳīḳat üze ol buyruḳ-dın çıḳmaḳ siziŋ taḳı saḳınıŋ Taŋrı-dın. **(6)** Taḳı ögretür sizge Taŋrı. Taḳı Taŋrı tigme bir nerseni bilgen.

B283: Taḳı eger bolsaŋgız sefer üze yaʿnī misāfirler **(7)** taḳı bulsaŋgız bitigçi tutuġ alınmış. Eger inansa pāreŋgiz pāreġa **(8)** ötesün ol kim emīn tutuldı emānetini taḳı saḳınsun Taŋrı-dın İḍisindin. Taḳı örtmeŋ **(9)** tanuḳ-luḳ-nı. Taḳı kim örtse anı ḥaḳīḳat üze ol yazuḳ ḳılġan turur. Taḳı Taŋrı anı kim ḳılur siz bilgen.

B284: (10) Taŋrı-ġa ol kim kök-ler içinde taḳı ol kim yerde taḳı eger açsaŋgız anı kim ten-leriŋgiz içinde[57]…**[29b1]** taḳı Taŋrı tigme bir nerse üze yaraġlıġ.

B285: Bitti yalawaç ol nersege kim indürüldi anıŋ tapa İḍisindin **(2)** taḳı bitgen-ler. Ḳamuġ bitti Taŋrı-ġa taḳı feriştleriŋge taḳı kitāb-lariŋge taḳı yalawaç-larınġa **(3)** ayırt kemişmez miz bir kimerse arasında yalawaç-larındın taḳı aydı-lar eşittük taḳı boyun südük **(4)** yarlıḳamaḳıŋ İḍimüz taḳı seniŋ tapa ḳaytmaḳ.

B286: Teklīf ḳılmaz Taŋrı ten-ge meger yaraġını. **(5)** Aŋa ol kim ḳazġandı taḳı anıŋ üze ol kim ḳazġandı. İḍimüz **(6)** tutmaġıl bizni eger unutsa miz yā ḫaṭā ḳılsa miz İḍimüz yüklemegil biziŋ üze aġır yükni **(7)** neteg kim yükleding anı anlar üze bizdin aşnu İḍimüz taḳı yüklemegil anı kim yoḳ küç **(8)** bizge anıŋ birle taḳı keçürgil bizdin taḳı yarlıḳaġıl bizge taḳı raḥmet ḳılġıl bizge sen erkligimüz yārī birgil bizge **(9)** kāfir eren-ler üze.

Āl-İ İMRĀN SŪRESİ

(10) Taŋrı atı birle başlayur miz üküş raḥmet-lig raḥmeti lāzım.

A1: Elif lām mīm[58]

[57] Son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

[58] Sūrenin ikinci ayeti üçüncü ayetin başı sayfanın sonunda olduğundan ve son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

A3: …[30a1] ḥaḳ birle rāst-laġan ol nersege kim ileyinde taḳı indürdi Tevrātnı taḳı İncīl-ni

A4: (2) Aşnudın köndürügli kişi-lerni taḳı indürdi ayırt. Ḥaḳīḳat üze anlar kim küfr ketürdi-ler **(3)** Taṅrı-nıṅ açuḳ ḥuccetleriṅe anlarġa ḳın ḳatıġ. Taḳı Taṅrı yiṅgen öç eyesi irür.

A5: Ḥaḳīḳat üze **(4)** Taṅrı örtülmes anıṅ üze nerse yerde taḳı kökde.

A6: Ol ol kim ṣūret ḳılur **(5)** sizni raḥm-ler içinde neteg kim tilese. Yoḳ tapunġu meger ol yiṅggen ḥikmet birle iş ḳılġan.

A7: (6) Ol ol kim indürdi seniṅ üze kitāb-nı andın āyetler berkitilmiş **(7)** ol āyet-ler kitāb-nuṅ aṣlı taḳı örṅgin oḫşaġan-lar. Anlar kim körṅgül-leri içinde ḳışmaḳ bar **(8)** uyarlar ol nersege kim oḫşaştı andın fitne isteyü te'vīlin isteyü taḳı **(9)** bilmes te'vīlini meger Taṅrı taḳı tölengen-ler ʿilm içinde ayturlar bittük aṅa **(10)** ḳamuġ İḍimüz ḳatındın taḳı saḳınmas meger ʿaḳl-lar eyeleri.

A8: Ay iḍimüz ḳışturmaġıl körṅgül…[59]

A9: [30b1] İḍimüz ḥaḳīḳat üze kişi-leriṅ yıġġanı ol kün-ke kim yoḳ şek anıṅ içinde. Ḥaḳīḳat üze Taṅrı ḫilāf ḳılmas vaʿdege.

A10: (2) Ḥaḳīḳat üze anlar kim küfr ketürdi-ler menfaʿat ḳılmas anlardın māl-ları taḳı oġlan-ları Taṅrı-dın **(3)** nerse. Taḳı anlar anlar ot-nuṅ tumduḳı.

A11: Firʿavn ḳabīlesi meṅgizlig taḳı anlar **(4)** aşnularındın. Yalġan-ġa nisbet ḳıldı-lar nişānlarımuznı tuttı anlarnı Taṅrı yazuḳ-ları birle. Taḳı Taṅrı ḳatıġ turur ḳını.

A12: (5) Ayġıl anlarġa kim küfr ketürdi-ler yiṅgilgey siz taḳı yıġılġay siz tamuġ tapa neme **(6)** yawuz töşek turur.

A13: İrdi sizge nişān ikki ögür içinde satġaştı-lar. Ögür öldürüşür Taṅrı **(7)** yolı içinde taḳı bir ögür taṅġan körerler anlarnı ikki anlarça

[59] Ayetin devamı son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

köznüŋ körmeki taḳı Taŋrı ḳuvvat-landurur **(8)** yārīsi birle kim-ni tilese. Ḥaḳīḳat üze anıŋ içinde ʿibret bar közler eyeleriŋe.

A14: Bezenildi kişi-lerge **(9)** ārzūlarnıŋ sewügi tişi-lerdin taḳı oġullardın taḳı cemʿ ḳılınmış köp māl-larından **(10)** altun-dın taḳı kümüş-din taḳı nişān ḳılınmış aṭ-lardın taḳı tiwedin taḳı ṣıġırdın taḳı ḳoy taḳı keçidin taḳı ekin-din. Ol[60]

A15: …**[31a1]** yaḫşı-raḳ birle andın anlarġa kim saḳındı anlarnıŋ İḍisi ḳatında būstān-lar aḳar **(2)** altındın arıḳ-lar cāvidāneler anıŋ içinde taḳı cüftler arıġ ḳılınmış-lar taḳı ḫoşnūdluḳ **(3)**Taŋrı-dın taḳı Taŋrı körgen ḳullarnı.

A16: Taḳı anlar ayturlar İḍimüz ḥaḳīḳat üze bittük yarlıḳaġıl **(4)** bizge yazuḳ-larımuznı taḳı saḳlaġıl bizni ot ḳınındın.

A17: Ṣabr ḳılġan-lar taḳı rāst ayġanlar taḳı ṭāʿat **(5)** ḳılġan-lar taḳı nafaḳa ḳılġanlar taḳı yarlıḳayu tilegenler seḥerlerde.

A18: Tanuḳ-luḳ birdi Taŋrı ḥaḳīḳat üze ol yoḳ **(6)** tapunġu meger ol taḳı ferişteler taḳı bilig eyeleri ḳopuġlı bolup ʿadl birle. Yoḳ tapunġu meger **(7)** ol yiŋgen ḥikmet birle iş ḳılġan.

A19: Ḥaḳīḳat üze dīn Taŋrı ḳatında boyun sümek. Taḳı ḫilāf ḳılışmadı **(8)** anlar kim birildi-ler kitāb-nı meger mundın soŋra keldi anlarġa ʿilm ḥased üçün aralarında. **(9)** Taḳı kim küfr ketürse Taŋrı-nıŋ nişān-larınġa ḥaḳīḳat üze Taŋrı saḳışı revān.

A20: Eger ḥuccet ḳılsalar **(10)** ayġıl ḫāliş ḳıldım özümni Taŋrıġa taḳı ol kimersege kim uydı maŋa. Taḳı ayġıl anlarġa kim birildi kitāb-nı **(11)** taḳı kitābsüzlerge müselmān bolduŋuz mu? Eger müselmān bolsalar könüldiler [61]…**[31b1]** seniŋ üze tegürmek. Taḳı Taŋrı körgen ḳul-larnı.

A21: Ḥaḳīḳat üze anlar kim küfr ketürürler Taŋrı-nıŋ **(2)** nişānlarınġa taḳı öldürürler peyġāmbarlarnı ḥaḳ-dın öŋgin birle. Taḳı öldürürler

[60] Ayetin devamı ve diğer ayetin baş kısmı son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

[61] Ayetin devamı son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

anlarnı kim buyururlar **(3)** ʿadl birle kişi-lerdin müjde birgil anlarġa iglig ʿaẕāb birle.

A22: Anlar anlar kim bāṭıl boldı **(4)**ʿamel-leri dünyā içinde taḳı ol cihān-da taḳı yoḳ anlarġa yārī birgen-lerdin.

A23: Körmedingü mü anlarnı kim **(5)** birildi-ler ülüş kitāb-dın ündenürler Tanrı-nıng kitābı tapa ḥükm ḳılsun üçün **(6)** aralarında andın song iʿrāż ḳılur bir ögür anlardın taḳı anlar yüz ewürgen-ler.

A24: Ol ḥaḳīḳat üze anlar kim **(7)** aydı-lar yoḳamaġay bizge ot meger sanlıġ künler. Taḳı arsıḳturdı anlarnı dīn-leri içinde **(8)** ol nerse kim irdi çatarlar.

A25: Neteg ol vaḳtın kim cemʿ ḳılduḳ anlarnı ol kün-ge kim yoḳ şek anıng içinde taḳı **(9)** tükel birildi tigme bir ten anı kim ḳazġandı taḳı anlar küç ḳılınmas-lar.

A26: Ayġıl ay tapunmaḳḳa sezā Tanrı mülk-nüng **(10)** erkligi birür sen mülk-ni kim-ni kim tilesең taḳı tartar sen mülk-ni kim-din kim tilesең taḳı ʿazīz ḳılur sen kimni kim tilesең [62] …**(11)** eligingde ḫayr ḥaḳīḳat üze sen tigme bir nerse üze yaraġlıġ.

A27: Kiwrür sen tün-ni **[32a1]** kündüzge taḳı kiwrür sen kündüzni tün-ge taḳı çıḳarur sen tirig-ni ölüg-din taḳı çıḳarur sen ölüg-ni **(2)** tirig-din taḳı rūzī ḳılur sen kimge kim tilesең sansız.

A28: Tutmasun müʾmin-ler kāfirlerni **(3)** dōst-lar müʾmin-lerdin bisre taḳı kim kim ḳılsa anı irmes **(4)**Tanrı-dın nerse içinde meger kim saḳınsanġız anlardın saḳınġu nersedin. Taḳı ḳorḳutur sizni Tanrı özindin. Taḳı **(5)** Tanrı tapa ḳaytmaḳ

A29: Ayġıl eger örtseңgiz ol nerseni kim köküzleringiz içinde yā açsanġız anı bilür anı **(6)** Tanrı. Taḳı bilür ol nerseni kim kök-ler içinde taḳı ol nerseni kim yerde turur. Taḳı Tanrı tigme bir nerse **(7)** üze yaraġlıġ.

[62]Bir sonraki birkaç kelime satır sonunda bulunduğundan çıkmamıştır.

A30: Ol kün kim bulur tigme bir ten anı kim ḳıldı eḏgülük-din ḥāżır ḳılınmış taḳı anı kim **(8)** ḳıldı yawuzluḳ-dın. Ārzūlayur kim bolsa anıṉg arasında taḳı anıṉg arasında oruḳ yıraḳ. Taḳı ḳorḳutur sizni **(9)** Taṉgrı özindin. Taḳı Taṉgrı raḥmet ḳılġan ḳul-larınġa.

A31: Ayġıl eger sewer irseṉgiz Taṉgrını **(10)** uḏuṉg maṉga sewsün sizni Taṉgrı taḳı yarlıḳasun sizge yazuḳ-larınṉgız. Taḳı Taṉgrı yarlıḳaġan **(11)** raḥmet ḳılġan.

A32: Ayġıl boyun süṉg Taṉgrı-ġa taḳı yalawaç-ġa eger iʿrāż ḳılsalar ḥaḳīḳat üze Taṉgrı sewmes kāfirlerni.

A33: [32b1] Ḥaḳīḳat üze Taṉgrı üḏürdi Ādem-ni taḳı Nūḥ-nı taḳı İbrāhīm ḳabīlesin taḳı ʿİmrān ḳabīlesin ʿālem-ler üze

A34: (2) oġlan-lar pāresi pāredin. Taḳı Taṉgrı eşitgen bilgen.

A35: Ol vaḳtın kim aydı ʿİmrān-nıṉg **(3)** tişi-si İḏim ḥaḳīḳat üze men neẕr ḳıldım saṉga anı kim ḳarnım içinde āzād ḳılınmış ḳabūl ḳılġıl mindin Ḥaḳīḳat üze sen (4) sen eşitgen bilgen.

A36: Ol vaḳtın kim ol vaḳtın kim ḳoḏdı anı aydı İḏim men ḳoḏtum anı **(5)** tişi. Taḳı Taṉgrı bilür ol nerseni kim ḳoḏtum taḳı irmes irkek tişi meṉgizlig ḥaḳīḳat üze men **(6)** atadım aṉga Meryem taḳı ḥaḳīḳat üze men sıġındurur men anı saṉga taḳı oġlan-larını İblīs-din **(7)** taş birle atılmış.

A37: Taḳı ḳabūl ḳıldı anı İḏisi ḳabūl birle körklüg taḳı ündürdi anı körklüg ündürmek**(8)** taḳı yanadı Zekeriyyā tigme bir kim kirdi anıṉg üze Zekeriyyā miḥrāb-ḳa buldı **(9)** anıṉg ḳatında rūzī. Aydı ay Meryem nirdin saṉga bu. Aydı ol Taṉgrı ḳatındın **(10)** ḥaḳīḳat üze Taṉgrı rūzī ḳılur kimge tilese sansız.

A38: Anda duʿā ḳıldı Zekeriyyā İḏisinġa **(11)** aydı İḏim birgil maṉga seniṉg ḳatıṉgdın oġlan arıġ. Ḥaḳīḳat üze duʿānıṉg işitgeni.

A39: Ḳıḳırdı anı **[33a1]** ferişteler taḳı ol öreturġan namāz ḳılur miḥrāb-ġa ḥaḳīḳat üze Taṉgrı müjde birür saṉga Yaḥyā birle **(2)** rāst-laġan kelimeni Taṉgrı-dın taḳı uluġ tişi-lerge yawumaġan taḳı peyġāmbar eḏgülerdin.

A40: (3) Aydı İḍim neteg bolur maṅga oġlan taḳı tigdi maṅga uluġ-luḳ taḳı tişim ḳısır. Aydı **(4)** anıṅg meṅgizlig Taṅgrı ḳılur anı kim tileyür.

A41: Aydı İḍim ḳılġıl maṅga nişān. Aydı seniṅg nişānıṅg **(5)** sözleşmeseṅg kişi-lerge üç kün meger işāret. Taḳı yād ḳılġıl İḍiṅgni üküş **(6)** taḳı namāz ḳılġıl kiçe taḳı irte.

A42: Taḳı ol vaḳtın kim aydı ferişteler ay Meryem ḥaḳīḳat üze Taṅgrı **(7)** üḍürdi sini taḳı arıġ ḳıldı sini taḳı üḍürdi sini ʿālemiyān-larnıṅg tişi-leri üze.

A43: Ay Meryem **(8)** ṭāʿat ḳılġıl İḍiṅge taḳı secde ḳılġıl taḳı rükūʿ ḳılġıl rükūʿ ḳılġan-lar birle.

A44: Ol **(9)** ġayb-nuṅg ḫaberlerindin vaḥy ḳılur miz saṅga. Taḳı irmediṅg anlarnıṅg ḳatında ol vaḳtın kim kemişürler ḳalem-lerini yaʿnī ḳımār oḳ-larını **(10)** ḳayusı oġġa kirür Meryemge. Taḳı irmes anlarnıṅg ḳatında ol vaḳtın kim ḫuṣūmet ḳılurlar.

A45: Ol vaḳtın kim aydı **(11)** ferişteler ay Meryem ḥaḳīḳat üze Taṅgrı müjde birür saṅga kelime birle andın anıṅg atı Mesīḥ **[33b1]** Meryem oġlı ʿĪsā şerīf dünyāda taḳı āḫiret-de taḳı yawuḳ ḳılınmış-lardın.

A46: (2) Taḳı sözleyür kişi-lerge bişik içinde orta yaşda taḳı eḍgülerdin.

A47: Aydı **(3)** İḍim neteg bolur maṅga oġlan sıḳamadı mini kişi. Aydı anıṅg meṅgizlig Taṅgrı **(4)** yaratur anı kim tilese ol vaḳtın kim ḥükm ḳılsa iş-ni ḥaḳīḳat üze aytur aṅga bolġul bolur.

A48: (5) Taḳı ögretür aṅga kitāb-nı taḳı şerīʿat-nı taḳı Tevrāt-nı taḳı İncīl-ni.

A49: Taḳı yalavaç **(6)** Yaʿḳūb oġlanları tapa ḥaḳīḳat üze men keldim sizge nişān birle İḍiṅgizdin ḥaḳīḳat üze men endāze ḳılur men sizge **(7)** balçıḳ-dın ḳuş ṣūreti meṅgizlig ürer men anıṅg içinde bolur ḳuş Taṅgrı-nıṅg **(8)** buyruḳı birle oṅgaltur men toġa közsüzni taḳı ala yin-lig-ni taḳı tirgürür men ölüg-ni Taṅgrı-nıṅg sözi birle **(9)** taḳı ḫaber birür men sizge ol nerse

birle kim yiyür siz taḳı ol nerse birle kim kizleyür siz iw-leriṅgizde. Ḥaḳīḳat üze anıṅg içinde **(10)** nişān-lar sizge eger irdiṅgiz irse mü'minler.

A50: Taḳı rāst-laġan ol nerseni kim ileyimde turur **(11)** Tevrātda taḳı ḥelāl ḳılmaḳım sizge ol nerseniṅg pāresi kim ḥarām ḳılındı siziṅg üze taḳı keldim sizge nişān birle **[34a1]** İḍiṅgizdin ḳorḳuṅg Taṅgrı-dın taḳı boyun süṅg maṅga.

A51: ḥaḳīḳat üze Taṅgrı İḍim taḳı İḍiṅgiz **(2)** ḳul-luḳ ḳılıṅg aṅga. Bu köni yol.

A52: Ol vaḳtın kim bildi ʿĪsā anlardın küfrni **(3)** aydı kim turur yārīçi-lerim Taṅgrı tapa. Aydı üḍründüler biz Taṅgrı-nıṅg **(4)** yārī birgen-leri bittük Taṅgrıġa. Taḳı tanuḳ-luḳ birgil munuṅg birle kim boyun sügen-ler miz.

A53: İḍimüz bittük ol nersege kim indürdüṅg **(5)** taḳı uyduk yalavaç-ġa taḳı bitigil bizge tanuḳ-luḳ birgen-ler birle.

A54: Taḳı ḥīle yanutın birdi-ler ḥīle yanutını birdi **(6)** Taṅgrı. Taḳı Taṅgrı mekr ḳılġan-larnıṅg yaḫşı-raḳı.

A55: Ol vaḳtın kim aydı Taṅgrı ay ʿĪsā men tükel **(7)** alġanıṅg men taḳı kötürgeniṅg men menim tapa arıġ ḳılġanıṅg men anlardın kim küfr ketürdi-ler taḳı **(8)** anlarnıṅg ḳılġuçısı men uydılar saṅga anlarnıṅg üstüninde kim küfr ketürdi-ler ḳıyāmet künige andın soṅg menim tapa **(9)** ḳaytġu yeriṅgiz taḳı ḥükm ḳılur men siziṅg araṅgızda ol nerse içinde kim irdiṅgiz anıṅg içinde ḫilāf ḳılışur siz.

A56: (10) Taḳı anlar kim küfr ketürdiler ḳınayur men anlarnı ḳatıġ ḳın dünyā içinde taḳı ol cihān-da taḳı yoḳ **(11)** anlarġa yārī birgen-lerdin.

A57: Taḳı anlar kim bitti-ler taḳı ḳıldı-lar eḍgü ʿamel-lerni tükel birür anlarġa **[34b1]** ṣevāb-larını taḳı Taṅgrı sewmes küç ḳılġan-larnı.

A58: Ol oḳıyur miz anı seniṅg üze nişān-lardın **(2)** taḳı ḥikmet-lig ẕikrdin.

A59: ḥaḳīḳat üze ʿĪsā-nıṅg ṣıfatı Taṅgrı ḳatında Ādem ṣıfatı meṅgizlig yarattı anı **(3)** topraḳ-dın andın soṅg aydı aṅga bolġul bolur.

A60: Bu ḥaḳ İḍiṅg-din bolmaġıl **(4)** şek tutġan-lardın.

A61: Kim ḥuccet-leşse seniṅg birle anıṅg içinde mundın soṅgra kim keldi saṅga ʿilm-din ayġıl **(5)** keliṅg ündegeliṅg oġul-larımuznı taḳı oġul-larıṅgıznı taḳı tişi-lerimüzni taḳı tişi-leriṅgizni taḳı ten-lerimüzni taḳı ten-leriṅgizni **(6)** andın soṅg rāzī-lıḳ ḳılalım yā ḳılışa miz Taṅgrı-nıṅg laʿnetini yalġançı-lar üze.

A62: Ḥaḳīḳat üze bu ol ḥaḳ söz taḳı yoḳ Taṅgrıdın meger Taṅgrı ḥaḳīḳat üze Taṅgrı ol **(7)** yiṅggen ḥikmet birle iş ḳılġan.

A63: Eger iʿrāż ḳılsalar ḥaḳīḳat üze Taṅgrı bilgen fesād ḳılġan-larnı.

A64: Ayġıl ay **(8)** kitāb eyeleri keliṅg kelimege tüz turur biziṅg aramızda taḳı siziṅg araṅgızda kim ḳul-luḳ ḳılmasa miz meger **(9)** Taṅgrı taḳı ortaḳ ḳoşmasa miz aṅga nerse taḳı tutunmasa pāremiz pāreġa iḍi-ler **(10)**Taṅgrı-dın bisre. Eger iʿrāż ḳılsalar aytıṅg tanuḳ-luḳ biriṅg munuṅg birle kim biz boyun sügen-ler.

A65: Ay kitāb eyeleri **(11)** neşe ḥuccet-leşür siz İbrāhīm içinde taḳı indürülmedi Tevrāt taḳı İncīl **[35a1]** meger andın soṅg bilmes mü siz.

A66: Uş siz erenler uş bu eren-ler ḥuccet ḳılıştıṅgız ol nerse içinde kim sizge anıṅg birle ʿilm bar **(2)** neşe ḥuccet ḳılışur siz ol nerse içinde kim yoḳ sizge anıṅg birle ʿilm taḳı Taṅgrı bilür taḳı siz bilmes siz.

A67: (3) İrmes irdi İbrāhīm cuhūd taḳı tersā taḳı ançası bar ḥaḳ dīn-ġa ḳışġan boyun sügen. **(4)** Taḳı irmes ortaḳ ḳoşġan-lardın.

A68: Ḥaḳīḳat üze ḫalḳ-larınıṅg yawuḳ-raḳı İbrāhīm-ġa **(5)** anlar kim uydı-lar bu peyġāmbarġa taḳı anlar kim bitti-ler taḳı Taṅgrı bitgen-leriṅg dōstı.

A69: (6) Dōst tuttı bir ṭā'ife kitāb eyelerindin eger azdursalar sizni taḳı azdurmas-lar **(7)** meger özlerini taḳı bilmes-ler.

A70: Ay kitāb eyeleri ne üçün küfr ketirür siz Taṅgrı-nıṅg **(8)** āyetleriṅga taḳı siz tanuḳ-luḳ birür siz.

A71: Ay kitāb eyeleri ne üçün ḳarışturur siz ḥaḳ-nı **(9)** bāṭıl birle taḳı örter siz ḥaḳ-nı taḳı siz bilür siz.

A72: Taḳı aydı bir ögür **(10)** kitāb eyelerindin bitti-ler ol nersege kim indürüldi anlar üze kim bitti-ler kün-nüñ evvelinde **(11)** taḳı küfr ketürdi-ler soñgında bolġay kim anlar ḳaytġay-lar.

A73: Taḳı bitmeñ ol kimersege kim uydı dīniñgizge **[35b1]** ayġıl ḥaḳīḳat üze köni yol Tañrı-nıñ köni yolı. Kim birilse bir kimerse sizge birilgen nerseniñ meñgzeşini yā ḥuccet-leşseler siziñ birle **(2)** İḍiñgiz ḳatında. Ayġıl ḥaḳīḳat üze artuḳluḳ Tañrı eliginde birür anı kim-ni tilese. Taḳı Tañrı kiñ **(3)** bilgen.

A74: Ḫāṣ ḳılur raḥmeti birle kim-ni tilese taḳı Tañrı uluġ faẓl eyesi.

A75: (4) Taḳı kitāb eyelerindin kimerseni bar kim emīn tutsañ anı köp māl birle ötegey anı seniñ tapa. **(5)** Taḳı anlardın kimerseni bar kim eger emīn tutsañ anı bir altun birle ötemegey anı sañga meger peyvestelıḳ ḳılsañ **(6)** anıñ üze turuḳup. Ol munuñ birle kim aydı-lar yoḳ biziñ üze ümmī-ler içinde yol **(7)** taḳı ayturlar Tañrı üze yalġan-nı taḳı anlar bilürler.

A76: Yol bar kim vefā ḳılsa **(8)** ʿahdiñge taḳı saḳınsa ḥaḳīḳat üze Tañrı sewer saḳınġan-larnı.

A77: Ḥaḳīḳat üze anlar kim bedel ḳılurlar **(9)** Tañrı-nıñ ʿahdini taḳı ant-larını az ʿivaż anlar yoḳ ülüş anlarġa ol cihān-da **(10)** taḳı sözlemes anlarġa Tañrı taḳı baḳmas anlar tapa ḳıyāmet kün taḳı arıġ ḳılmas anlarnı **(11)** taḳı anlarġa ḳın iglig.

A78: Ḥaḳīḳat üze anlardın ögüri bar büktürürler til-lerini kitāb birle **[36a1]** saḳınmaḳıñgız üçün anı kitāb-dın taḳı irmes ol kitāb-dın taḳı ayturlar ol **(2)**Tañrı ḳatındın taḳı ayturlar Tañrı üze yalġan-nı taḳı anlar bilürler.

A79: (3) Bolmadı yaratılmışḳa kim birse añga Tañrı kitāb-nı taḳı ḥikmet-ni taḳı peyġāmbarlıḳ-nı **(4)** andın soñ aytur kişi-lerge boluñ ḳul-lar mañga Tañrı-dın bisre taḳı ançası bar **(5)** boluñ İḍige nisbet-ligler munuñ birle kim ögretür irdiñgiz kitāb-nı taḳı munuñ birle **(6)** oḳıyur irdiñgiz.

A80: Taḳı buyurmas sizge kim tutunsaŋgız ferişteleri taḳı peyġāmbarlarnı **(7)** İḍi-ler. Buyurur mu sizge küfr birle ol vaḳtdın soŋgra kim siz boyun sügen-ler.

A81: Taḳı ol vaḳtın kim **(8)** aldı Taŋgrı peyġāmbarlarnıŋ ʿahdin ol nersedin kim birdim sizge kitāb-dın taḳı **(9)** ḥikmet-din andın soŋ keldi sizge yalavaç rāst-laġan ol nerse üçün kim siziŋ birle turur bitgey ök siz aŋga **(10)** taḳı yārī birgey siz aŋga. Aydı iḳrār ḳıldıŋız mu taḳı aldıŋız anıŋ üze ʿahdim-ni. **(11)** Aydı-lar iḳrār ḳılduḳ. Aydı tanuḳ-luḳ biriŋ taḳı men siziŋ birle tanuḳ-lardın.

A82: Taḳı kim **[36b1]** iʿrāż ḳılsa andın soŋ anlar anlar buyruḳ-dın çıḳġan-lar.

A83: Taŋgrı dīnindin özge mü isteyür siz **(2)** taḳı aŋga boyun südi ol kim kök-ler içinde taḳı yerde boyun sügey taḳı boyun sümeyü taḳı anıŋ tapa **(3)** ḳaytarılur.

A84: Ayġıl bittük Taŋgrı-ġa taḳı ol nersege kim indürüldi biziŋ üze taḳı ol nersege kim indürüldi **(4)** İbrāhīm üze taḳı İsmāʿīl üze taḳı İsḥāḳ üze taḳı Yaʿḳūb üze taḳı oġul-ları üze taḳı aŋga kim **(5)** birildi Mūsā taḳı ʿĪsā taḳı peyġāmbarlar anlarnıŋ İḍisindin ayırt kemişmez miz anlarnıŋ **(6)** birisi arasında taḳı biz aŋga boyun sügen-ler.

A85: Taḳı kim istese İslām-dın öŋgin-ni **(7)** dīn ḳabūl ḳılınmaġay andın. Taḳı ol ol cihān-da ziyān-lıġ-lardın.

A86: Neteg **(8)** köndürür Taŋgrı ol eren-lerni kim küfr ketürdi-ler bitmiş-lerindin soŋ taḳı tanuḳ-luḳ birdi-ler ḥaḳīḳat üze yalawaç **(9)** rāst taḳı keldi anlarġa açuḳ ḥuccet-ler. Taḳı Taŋgrı köndürmes ẓālim eren-lerni.

A87: Anlar **(10)** cezāları ḥaḳīḳat üze anlar üze Taŋgrı-nıŋ laʿneti taḳı ferişteler taḳı kişilerniŋ ḳamuġ.

A88: (11) Cāvidāneler anıŋ içinde yüŋgül ḳılınmas anlardın ḳın taḳı anlar könülmezler.

A89: Meger anlar kim **[37a1]** tevbe ḳıldı-lar andın soṉgra taḳı oṉgardı-lar ḥaḳīḳat üze Taṉgrı yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan

A90: Ḥaḳīḳat üze **(2)** anlar kim küfr ketürdi-ler bitmiş-lerindin soṉgra andın soṉg ziyāde boldı-lar küfr yanındın ḳabūl ḳılınmaġay tevbeleri **(3)** taḳı anlar anlar azġun-lar.

A91: Ḥaḳīḳat üze anlar kim küfr ketürdi-ler taḳı öldi-ler taḳı anlar kāfirler **(4)** ḳabūl ḳılınmaġay anlarnıṉg birindin yerniṉg tolusı altun taḳı eger yulunsa anıṉg birle. Anlar **(5)** anlarġa ḳın iglig taḳı yoḳ anlarġa yārī birgen-lerdin.

A92: Bulmaġay siz eḍgülük-ni ḫarc ḳılıṉgızçaġa tegrü **(6)** ol nersedin kim sewer siz. Taḳı ne kim ḫarc ḳılsaṉgız nersedin ḥaḳīḳat üze Taṉgrı anı bilgen turur.

A93: Ṭaʿām-nuṉg ḳamuġı **(7)** irdi ḥelāl Yaʿḳūb oġlan-larınġa meger ol nerse kim ḥarām ḳıldı Yaʿḳūb özi üze **(8)** mundın aşnu kim indürülse Tevrāt. Ayġıl keliṉg Tevrāt birle oḳuṉg anı eger irseṉgiz **(9)** rāst ayġan-lar.

A94: Kim kim çatsa Taṉgrı üze yalġan-nı andın soṉgra anlar **(10)** anlar küç ḳılġan-lar.

A95: Ayġıl rāst aydı Taṉgrı uyuṉg İbrāhīm dīniṉġa müselmān-lıḳ ḥālde **(11)** taḳı irmedi ortaḳ ḳoşġan-lardın.

A96: Ḥaḳīḳat üze ḫalḳ üçün ḳoḍulġan iw ol kim **[37b1]** Mekkede turur bereket-lig taḳı köni yol ʿālem-lerġa.

A97: Anıṉg içinde nişān-lar açuḳ-lar İbrāhīm **(2)** ornı. Taḳı kim kirse aṉga boldı ḳurtulġan. Taḳı Taṉgrı-ġa kişi-ler üze ew-nüṉg ḥac ḳılmaḳı **(3)** ol kimersege yaraġı yetse anıṉg tapa yolġa. Taḳı kim kim kāfir bolsa ḥaḳīḳat üze Taṉgrı muṉgsuz ʿālem-lerdin.

A98: (4) Ayġıl ay kitāb eyeleri ne üçün kāfir bolur siz Taṉgrı-nıṉg nişān-larınġa taḳı Taṉgrı tanuḳ **(5)** ol nerse üze kim ḳılur siz.

A99: Ayġıl ay kitāb eyeleri ne üçün yıġar siz Tañrı yolından **(6)** ol kimerseni kim bitti kim isteyür siz añga egri-lik taḳı siz tanuḳ-lar. Taḳı irmes Tañrı osañ ol nersedin **(7)** kim ḳılur siz.

A100: Ay anlar kim bitti-ler eger boyun süseñiz bir ö[g]ürge anlardın kim birildi-ler **(8)** kitāb-nı ḳaytarġay-lar sizni bitmişiñizdin soñra kāfirler.

A101: Taḳı neteg kāfir bolurlar **(9)** taḳı sizler oḳınur sizniñ üze Tañrı-nıñ āyet-leri taḳı içiñizde yalavaçı. Taḳı kim kim yapuşsa Tañrı-ġa **(10)** köndürüldi köni yol-ġa

A102: Ay anlar kim bitti-ler ḳorḳuñ Tañrı-dın **(11)** anıñ saḳınmaḳı-nıñ ḥaḳḳınça taḳı ölmeñ meger siz boyun sügen-ler.

A103: Taḳı yapuşuñ Tañrı urḳanınġa **[38a1]** yaʿnī Tañrı-nıñ ʿahdiñe taḳı tarılmañ taḳı yād ḳılıñ Tañrı-nıñ niʿmeti-ni sizniñ üze ol vaḳtın kim irdiñiz **(2)** düşmen-ler taḳı yaraşuḳ kemişti köñül-leriñe taḳı boldunguz niʿmeti birle uyalar. Taḳı irdiñiz **(3)** çuḳur ḳıraġı üze ot-dın taḳı ḳurtardı sizni andın. Anıñ meñizlig beyān ḳılur Tañrı sizge **(4)** nişān-larını bolġay kim siz könülgey siz.

A104: Taḳı bolsun sizdin bir ögür ündeyürler yaḫşı-lıḳ tapa **(5)** taḳı buyururlar eḍgülük birle taḳı yıġarlar körksüz iş-din. Taḳı anlar anlar **(6)** ḳurtulġan-lar.

A105: Taḳı bolmañ anlar meñizlig kim taḳıldı-lar taḳı ḫilāf ḳılıştı-lar **(7)** mundın soñra kim keldi anlarġa açuḳ ḥuccet-ler. Taḳı anlar anlarġa uluġ ḳın.

A106: Ol künde kim aḳarur **(8)** yüzler taḳı ḳararur yüzler anlar kim ḳarardı yüzleri küfr ketürdüñüz mü **(9)** bitmişiñizdin soñra taḳı tatıñ ḳın-nı munuñ birle kim küfr ketirür irdiñiz.

A107: Taḳı anlar kim aḳardı **(10)** yüzleri Tañrı-nıñ raḥmeti içinde. Anlar anıñ içinde cāvidāneler.

A108: Ol Tañrı-nıñ āyet-leri **(11)** kim oḳıyur miz anı seniñ üze ḥaḳ birle. Taḳı tilemez Tañrı küç-ni ʿālem-lerġa.

A109: Taḳı Tañrı-ġa ol nerse kim **[38b1]** kök-ler içinde taḳı ol nerseler yer içinde. Taḳı Tañrı tapa ḳaytarılur.

A110: İrdiñiz ümmet-lerdin **(2)** yaḫşı-raḳ çıḳarıldı kişilerge buyurur siz eḍgülük birle taḳı yıġar siz körksüz iş-din **(3)** taḳı biter siz Tañrı-ġa. Taḳı eger bitse irdi kitāb eyeleri irdi yaḫşı-raḳ anlarġa. **(4)** Anlardın bitgen-ler taḳı üküş-rek-leri buyruḳ-dın çıḳġan-lar.

A111: Ziyān ḳılmaġay sizge meger **(5)** āzār. Taḳı eger toḳuşsalar sizniñ birle ewürgey-ler soñglarını andın soñg yārī birilmes-ler.

A112: **(6)** Uruldı anlar üze ḫᵛārluḳ nirde kim bulunsalar meger ʿahd birle Tañrı-dın taḳı ʿahd birle **(7)** kişi-lerdin taḳı sezā boldı-lar öwkege Tañrı-dın taḳı uruldı anlar üze dervīş-lik. Ol **(8)** munuñ birle kim irdi-ler küfr ketürürler Tañrı-nıñ āyet-leriñe taḳı öldürürler peyġāmbarlarnı ḥaḳ-dın **(9)** öñgin birle. Ol munuñ birle kim yazdı-lar taḳı irdi-ler ḥaddin keçerler.

A113: İrmesler berāber. Kitāb eyelerindin **(10)** köni ümmet oḳıyurlar Tañrı-nıñ āyet-lerini tün-nüñ sāʿat-lerinde taḳı anlar secde ḳılurlar.

A114: **(11)** Biterler Tañrı-ġa taḳı ol cihān-ġa taḳı buyururlar eḍgü-lük birle taḳı yıġarlar **[39a1]** körksüz iş-din taḳı iwerler yaḫşı iş-ler içinde taḳı anlar eḍgülerdin.

A115: **(2)** Ne kim ḳılsañgız yaḫşı-lıḳdın küfr ketürülmegey siz añga taḳı Tañrı bilgen saḳınġan-larnı.

A116: **(3)** Ḥaḳīḳat üze anlar kim küfr ketürdi-ler muñgsuz ḳılmadı anlardın māl-ları taḳı oġlan-ları Tañrı-dın[63]…**(4)** taḳı anlar ot eyeleri anlar anıñ içinde cāvidāneler.

A117: Ol nerseniñ ṣıfatı[64]…**(5)** ḳılurlar taḳı yaḳın-raḳ tiriglik içinde yil ṣıfatı meñgizlig anıñ içinde sawuḳluḳ bar tegdi **(6)** eren-lerniñ ekiniñge küç ḳıldı-lar özleriñge helāḳ ḳıldı anı. Taḳı ẓulm ḳılmadı anlarġa Tañrı velī **(7)** özleriñge küç ḳıldı-lar.

[63] Kelime silinmiş ancak "nerse" olduğu düşünülmektedir.
[64] Bir sonraki kelime üstüne yaprak yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

A118: Ay anlar kim bitti-ler tutunmaŋ iç dōst-lar **(8)** sizdin bisre taḳṣīr ḳılmazlar sizge fesād yanındın. Taḳı sewdi-ler munı kim emgendiŋiz belgürdi yigrençi-lik **(9)** aġızlarındın taḳı ol nerse kim örter köküzleri uluġ-raḳ. Beyān ḳılduḳ sizge āyet-lerni **(10)** bilür irseŋiz.

A119: Uş siz erenler bu eren-ler sewer siz anlarnı taḳı sewmezler sizlerni taḳı **(11)** biter siz kitāb-ge[65] …**[39b1]** ısırdı-lar siziŋ üze barmaḳ-lar uç yanındın. Ayġıl ölüŋ öwkeŋizdin. Ḥaḳīḳat üze Taŋrı bilgen **(2)** köŋül eyesini.

A120: Eger yoḳasa sizlerge eḍgülük ḳaḍġurtur anlarnı taḳı eger tegse sizlerge **(3)** yawuzluḳ sewünürler anıŋ birle. Taḳı eger ṣabr ḳılsaŋız taḳı saḳınsaŋız ziyān tegürmes sizge anlarnıŋ keyd[leri] **(4)** nerseni. Ḥaḳīḳat üze Taŋrı anı kim ḳılurlar ḳapsaġan.

A121: Taḳı ol vaḳtın kim irte birle keldiŋ ehliŋ-din indürür sen **(5)** mü'min-lerni orun-larda toḳuşmaḳ üçün. Taḳı Taŋrı eşitgen bilgen.

A122: Ol vaḳtın kim uġradı ikki ögür **(6)** sizdin yüreksiz bolsalar taḳı Taŋrı yārī birgüçisi ol ikkisi-niŋ. Taḳı Taŋrı üze tevekkül ḳılsun mü'min-ler.

A123: (7) Taḳı yārī birdi sizge Taŋrı Bedrde taḳı siz ża'īf-ler ḳorḳuŋ Taŋrı-dın bolġay kim siz **(8)** şükr ḳılġay siz.

A124: Ol vaḳtın kim aytur sen mü'min-lerġa tap kelmegey mü sizge kim meded ḳılsa **(9)** İḍiŋiz üç miŋ birle ferişтelerdin indürülmiş-ler.

A125: Kim ya'nī tap kelür eger ṣabr ḳılsaŋız taḳı saḳınsaŋız **(10)** taḳı kelseler sizge iwmek-lerindin bu meded birgey sizge İḍiŋiz biş miŋ birle [66] ..

[65] Ayetin devamında son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

[66] Ayetin devamında ve diğer ayetin ilk kısımlarında son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

A126: …**(11)** sizge taḳı ḳarār ḳılmaḳ üçün **[40a1]** köŋgül-leriŋgiz anıŋ birle. Taḳı irmez yārī birmek meger Taŋrı ḳatındın yiŋgen ḥikmet birle iş ḳılġan.

A127: (2) Kesmek üçün bir ögürni anlardın kim küfr ketürdi-ler yā ḫᵛār ḳılsa anlarnı ewrülseler nevmīdler.

A128: (3) Yoḳ saŋga iş-din nerse yā ḳaytsa yā tevbesin ḳabūl ḳılsa anlar üze yā ḳınasa anlarnı ḥaḳīḳat üze anlar küç **(4)** ḳılġan-lar.

A129: Taḳı Taŋrı-ġa ne kim kök-ler içinde taḳı ne kim yerde turur yarlıḳayur kim-ni tilese **(5)** taḳı ḳınayur kim-ni tilese taḳı Taŋrı yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

A130: Ay anlar kim bitti-ler **(6)** yimeŋ ribānı ḳat ḳat ḳat ḳılınmış. Taḳı saḳınıŋ Taŋrı-dın bolgay kim siz **(7)** ḳurtulġay.

A131: Taḳı saḳınıŋ ol ot-dın kim anuḳ ḳılındı kāfirlerġa.

A132: Taḳı boyun süŋ **(8)** Taŋrı-ġa taḳı yalawaç-ġa bolġay kim siz raḥmet ḳılınġay siz.

A133: Taḳı iwüŋ yarlıḳamaḳ tapa **(9)** İḍiŋizdin taḳı uçmaḳ-ġa anıŋ ini kök-ler taḳı yer anuḳ ḳılındı saḳınġan-larġa.

A134: (10) Anlar kim ḫarc ḳılurlar kiŋ-lik-de taḳı dar-lıḳ-da taḳı yutġan-larġa öwkeni taḳı **(11)** ʿafv ḳılġan-larġa kişi-lerdin taḳı Taŋrı sewer körklüg-lük ḳılġan-larnı.[67]

A135: …**[40b1]** ḳıldı-lar körksüz iş-ni yā küç ḳıldı-lar özleriŋge aŋgdı-lar Taŋrı-nı taḳı yarlıḳayu tiledi-ler **(2)** yazuḳ-larını taḳı kim yarlıḳayur yazuḳ-larnı meger Taŋrı peyvestelıḳ ḳılmadı-lar ol nerse üze kim ḳıldı-lar **(3)** taḳı anlar bilürler.

A136: Anlar anlarnıŋ cezāsı yarlıḳamaḳ anlarnıŋ İḍisindin taḳı būstān-lar aḳar **(4)** altındın arıḳ-lar cāvidāneler anıŋ içinde. Taḳı neme körklüg ʿamel ḳılġan-larnıŋ yanutı.

[67] Bir sonraki ayetin ilk kelimeleri silinmiş.

A137: (5) Keçti sizdin aşnu sünnet-ler yörüŋ yerde baḳıŋ **(6)** neteg boldı yalġanġa nisbet ḳılġan-larnıŋ soŋı.

A138: Bu açmaḳ kişi-lerge taḳı köni yol **(7)** taḳı ögüt saḳ(ı)nuḳ-larġa.

A139: Taḳı süst bolmaŋ taḳı ḳaḍġurmaŋ taḳı siz yüksek-ler **(8)** eger irdiŋiz irse bitgen-ler.

A140: Eger tegse sizge baş tegdi bu eren-lerge baş **(9)** anıŋ meŋizlig. Taḳı ol künler tezgindürür miz anı kişi-ler arasında yā Taŋrı bilsün üçün anlar kim **(10)** bitti-ler taḳı tutunsun üçün sizdin tanuḳ-lar yā şehīdler. Taḳı Taŋrı sewmes küç ḳılġan-larnı.

A141: Taḳı arıtmaḳ üçün **(11)** anlarnı bitti-ler yoḳatmaḳ üçün Taŋrı kāfirlerni.

A142: Yā saḳındıŋız mu kim kirseŋiz **[41a1]**uçmaḳ-ġa[68]…Taŋrı anlarnı toḳuş ḳıldı-lar sizdin taḳı ṣabr ḳılġan-larnı bilmek birle.

A143: (2) Taḳı ārzūlayur irdiŋiz ölüm-ni mundın aşnu kim satġaşsaŋız kördüŋüz anı **(3)** taḳı sizler baḳar siz.

A144: Taḳı irmez Muḥammed meger yalavaç keçti aşnusından **(4)** yalawaç-lar. Eger öldi irse mü yā öldürüldi irse mü ewürüldüŋüz ökçe-leriŋiz üze. Taḳı kim ewrülse **(5)** ikki ökçe-si üze ziyān ḳılmaġay Taŋrı-ġa nerse. Taḳı yanut birgey Taŋrı şükr ḳılġan-larġa.

A145: (6) Taḳı bolmadı ten-ge kim ölse meger Taŋrı buyruḳı birle bitimek vaḳtı belgülüg ḳılınmış. **(7)** Taḳı kim tilese dünyānıŋ yanutı-nı birgey miz aŋa andın taḳı kim tilese ol cihān-nıŋ yanutı-nı **(8)** birgey miz aŋa andın. Taḳı yanut birgey miz şükr ḳılġan-larġa.

A146: Taḳı neçe köp peyġāmbardın öldürüşti **(9)** anıŋ birle İḍi-ge nisbet-lig-ler köp süst-luḳ ḳılmadı-lar ol nersege kim tegdi anlarġa Taŋrı yolı içinde **(10)** taḳı süst bolmadı-lar taḳı ḫᵛār bolmadı-lar. Taḳı Taŋrı sewer ṣabr ḳılġan-larnı.

[68] Bir sonraki kelimenin çevirisi yapılmamıştır.

A147: Taḳı **(11)** bolmadı anlarnıŋ sözni meger kim aydı-lar İḍimüz yarlıḳaġıl yazuḳ-larımuznı ḥaddin keçmekimüzni **[41b1]** işimüz içinde taḳı tölendürgil ayaḳ-larımuznı taḳı yārī birgil bizge kāfir eren-ler üze.

A148: (2) Birdi anlarġa Taŋrı dünyā cezāsın taḳı āḫiret ṣevābı-nıŋ körkini. Taḳı Taŋrı sewer körklüg-lük ḳılġan-larnı.

A149: (3) Ay anlar kim bitti-ler eger boyun süseŋiz anlarġa kim küfr ketürdi-ler taḳı ḳaytarġay-lar sizni **(4)** ökçeleriŋiz üze taḳı ewrülgey siz yoḳalġan-lar yā ziyān ḳılġan-lar.

A150: Taŋrı yārīçiŋiz taḳı ol yārī birgey-leriŋ **(5)** yaḫşı-raḳı.

A151: Kemişgey miz anlarnıŋ köŋli içinde kim küfr ketürdi-ler ḳorḳuġ-nı anıŋ birle kim[69]…**(6)** Taŋrı-ġa ol nerseni kim indürmedi anıŋ birle ḥuccet taḳı anlarnıŋ sıġınġu yeri ot. Taḳı neme yawuz ẓulm ḳılġan-larnıŋ **(7)** iḳāmet ḳılġu yeri.

A152: Taḳı rāst aydı sizge Taŋrı vaʿdesi-ni ol vaḳtın kim öldürür siz anı buyruḳı birle **(8)** ançaġa tegrü kim ol vaḳtın kim yüreksiz boldunguz taḳı tartıştıŋız iş içinde taḳı yazdıŋız mundın soŋra kim **(9)** körgürdi anı kim sewer siz. Sizdin kimerseni kim tileyür dünyānı taḳı sizdin kimerseni kim tileyür **(10)** ol cihān-nı andın soŋ ewürdi sizni anlardın sınamaḳ üçün sizni taḳı keçürdi sizdin. Taḳı Taŋrı **(11)** faẓl eyesi mü'min-ler üze.

A153: Ol vaḳtın kim barur siz taḳı küymez siz bir kimerse üze **[42a1]** taḳı yalavaç ündeyür sizni soŋgunguz içinde cezā birdi sizge ḳaḍġunı ḳaḍġu birle munuŋ üçün kim ḳaḍġurmasaŋız ol nerse üze **(2)** kim fevt boldı sizdin taḳı ol nerse üze kim tegdi sizge. Taḳı Taŋrı bilgen ol nerseni kim ḳılur siz.

A154: Andın soŋ indürdi **(3)** siziŋ üze ḳaḍġudın soŋra emn-ni ımuzġanmaḳ-nı kelür bir ögürge sizdin taḳı bir ögür **(4)** ḳaḍġurttı anlarnı özleri sizerler Taŋrı-ġa ḥaḳ-dın öŋgin cāhiliyyet sizigin. **(5)** Ayturlar bar mu bizge iş-din nersedin. Ayġıl ḥaḳīḳat üze iş ḳamuġı Taŋrı-ġa örterler **(6)** özleri içinde ol nerseni kim belgürtmezler saŋa. Ayturlar eger bolsa irdi

[69] Sonraki kelime unutulup sayfanın yanına eklendiği için okunamamaktadır.

bizge iş-din nerse **(7)** öldürülmegey irdük munda. Ayġıl eger bolsa irdiŋgiz iw-leriŋgiz içinde çıḳġay irdi anlar kim bitindi anlar üze **(8)** öldürmek yatġu yerleriŋge taḳı sınamaḳ üçün Taŋrı ol kim köŋgül-leriŋgiz içinde. Taḳı munuŋ üçün arıtsa **(9)** ol nerseni kim köŋgül-leriŋgiz içinde. Taḳı Taŋrı bilgen yaʿnī köŋgül-leriŋgiz içindeki nerseni.

A155: Ḥaḳīḳat üze anlar kim iʿrāż ḳıldı-lar **(10)** sizdin ikki cemʿ satġaştuḳı kün ḥaḳīḳat üze kim tayınmaḳ tiledi anlardın İblīs ol nerseniŋ pāresi birle kim **(11)** ḳazġandı-lar taḳı keçürdi Taŋrı anlardın. Ḥaḳīḳat üze Taŋrı yarlıḳaġan ḳınamaḳ-ḳa iwmegen.

A156: Ay anlar kim **[42b1]** bitti-ler bolmaŋ ol kimerseler meŋgizlig kim küfr ketürdi-ler taḳı aydı-lar ḳarındaş-larınġa ol vaḳtın kim **(2)** yöridi-ler yerde yā irdi-ler ġazāt ḳılġan-lar eger bolsalar biziŋ ḳatımuzda ölmegey-ler irdi **(3)** taḳı öldürülmegey-ler irdi munuŋ üçün kim ḳılsa Taŋrı anı ökünç köŋgül-leri içinde. Taḳı Taŋrı tirgürür taḳı öldürür. **(4)** Taḳı Taŋrı ol nerseni kim ḳılur siz körgen.

A157: Taḳı eger öldürülseŋgiz Taŋrı yolında yā ölseŋgiz yarlıḳamaḳ **(5)** Taŋrı-dın taḳı raḥmet yaḫşı-raḳ ol nersedin kim cemʿ ḳılurlar.

A158: Taḳı eger ölseŋgiz yā öldürülseŋgiz Taŋrı tapa **(6)** yıġılur siz.

A159: Raḥmet birle Taŋrı-dın yumşadıŋ anlarġa taḳı eger bolsa irdiŋgiz irig köŋgli **(7)** ḳatıġ taḳılġay irdi-ler yöreŋ-din keçürgil anlardın taḳı yarlıḳayu tilegil anlarġa taḳı keŋgeşgil anlar birle **(8)** iş içinde ol vaḳtın kim uġrasaŋ tevekkül ḳılġıl Taŋrı-ġa. Ḥaḳīḳat üze Taŋrı sewer tevekkül ḳılġan-larnı.

A160: (9) Eger yārī birse sizge Taŋrı yoḳ yiŋgen sizge taḳı eger ḳoysa sizni kim turur ol kim **(10)** yārī birür sizge andın soŋ taḳı Taŋrı üze tevekkül ḳılsun bitgen-ler.

A161: Taḳı irmedi **(11)** peyġāmbarġa kim ḫıyānet ḳılsa taḳı kim ḫıyānet ḳılsa kelgey ol nerse birle kim ḫıyānet ḳıldı ḳıyāmet kün andın soŋ tükel tegrülür tigme bir ten **[43a1]** ol nerseni kim ḳazġandı taḳı anlar küç ḳılınmas-lar.

A162: Ol kimerse mü kim uydı Tañrı-nıñ ḫoşnūdluḳınġa ol kimerse meñgizlig kim sezā boldı **(2)** öwkege Tañrı-dın taḳı sığınġu yeri tamuġ. Taḳı neme yawuz yanġu yer.

A163: Anlarġa mertebeler Tañrı **(3)** ḳatında. Taḳı Tañrı körgen ol nerseni kim ḳılurlar.

A164: Minnet ḳoydı Tañrı bitgen-ler üze ol vaḳtın kim ıḍtı **(4)** anlar içinde yalawaç özlerindin oḳıyur anlar üze āyet-lerni taḳı arıtur anlarnı taḳı ögretür anlarġa **(5)** kitāb-nı taḳı ḥikmet-ni. Taḳı ḥaḳīḳat üze irdi-ler mundın aşnu azġun-luḳ içinde açuḳ.

A165: (6) Ol vaḳtın mu kim tegdi sizge muṣībet tegdi meger siz ikki ançaġa aydıñgız neteg bu ayġıl bu **(7)** özleriñgiz ḳatındın. Ḥaḳīḳat üze Tañrı tigme bir nerse üze yaraġlıġ.

A166: Taḳı ol nerse kim tegdi sizge **(8)** ikki cemʿ satġaşmaḳı kün Tañrı destūrı birle munuñg üçün bilse bitgen-ler.

A167: Taḳı bilmek üçün anlar kim nifāḳ ḳıldı-lar taḳı aytıldı anlarġa keliñg **(9)**uruşuñg Tañrı yolında yā defʿ ḳılıñg. Aydılar eger bilse irdük toḳuş-nı uyġay irdük sizge. Anlar **(10)** kāfirlıḳ-ġa ol kün yaḳın-raḳ anlardın bitmek-ge ayturlar aġızları birle ol nerseni kim yoḳ **(11)** köñgül-leri içinde. Taḳı Tañrı bilgen-rek ol nerseni kim örterler.

A168: Anlar kim aydılar ḳarındaş-larınġa taḳı oturdı-lar **[43b1]** eger boyun süseler bizge öldürülmegey-ler irdi. Ayġıl defʿ ḳılıñg özleriñgizdin ölüm-ni eger irdiñgiz irse **(2)** rāst ayġan-lar.

A169: Taḳı sizmegil anlarnı kim öldürüldi-ler Tañrı yolında ölüg-ler. Tirig-ler anlarnıñg İḍisi ḳatında **(3)** rūzī birilürler.

A170: Sewüngen-ler ol nerse birle kim birdi anlarġa Tañrı artuḳsı eḍgülükindin taḳı sewinürler anlar birle kim **(4)** yetmedi-ler anlarġa soñg-larındın kim yoḳ ḳorḳuġ anlar üze taḳı anlar ḳaḍġurmazlar.

A171: Sewünürler **(5)** niʿmet birle Tañrı-dın taḳı artuḳ-luḳ birle taḳı ḥaḳīḳat üze Tañrı żāyiʿ ḳılmas bitgen-lerniñg ṣevābın.

A172: Anlar kim **(6)** icābet ḳıldı-lar Tañrı-ġa taḳı yalavaç-ġa mundın soñra tigdi anlarġa baş anlarġa körklüg-lük ḳıldı-lar **(7)** anlardın taḳı saḳındı-lar s̱evāb uluġ.

A173: Anlar kim aydı anlarġa kişi-ler ḥaḳīḳat üze kişiler yıġıldı-lar **(8)** sizge ḳorḳuñ anlardın arturdı anlarġa īmān-nı taḳı aydı-lar tap bizge Tañrı taḳı neme yaḫşı vekīl ḳılınmış yaʿnī saḳçı.

A174: **(9)** Ewrüldi-ler niʿmet birle Tañrı-dın taḳı artuḳ eḍgülük tegmedi anlarġa sıḳamadı anlarġa taḳı uydı-lar Tañrı-nıñ ḫoşnūdluḳınḳa **(10)** taḳı Tañrı uluġ faẕ̇l eyesi.

A175: Ḥaḳīḳat üze ol İblīs ḳorḳutur dōstlarını yā dōst-larından **(11)** ḳorḳmañ anlardın taḳı ḳorḳuñ mindin eger irdiñiz irse bitgen-ler.

A176: Taḳı ḳaḍġurtmasun sini anlar kim iwerler **[44a1]** küfr içinde ḥaḳīḳat üze anlar ziyān tegürmegey Tañrı nersedin. Tileyür Tañrı kim ḳılmasa anlarġa bir ülüş **(2)** ol cihān-da taḳı anlarġa ḳın uluġ.

A177: Ḥaḳīḳat üze anlar satġın aldı-lar küfrni īmān birle ziyān tegürmegey **(3)** Tañrı-ġa nerse taḳı anlarġa ḳın iglig.

A178: Saḳınmasun anlar kim tandı-lar ḥaḳīḳat üze oḳutu birür miz anlarġa **(4)** yaḫşı özleriñe. Ḥaḳīḳat üze oḳtu[70] birür miz anlarġa artsun-lar üçün yazuḳ taḳı anlarġa ḳın ḫᵛār ḳılġan.

A179: **(5)** İrmedi Tañrı ḳoḍsa müʾmin-lerni ol nerse üze kim siz anıñ üze ançaġa tegrü kimerse arıġ sizni **(6)** arıġ-dın. Taḳı irmedi Tañrı muṭṭaliʿ ḳılsa yaʿnī bildürmek üçün ġayb-nı taḳı velī Tañrı üyrer **(7)** yalavaç-larından kim-ni tilese bitiñ Tañrı-ġa taḳı yalavaç-larınġa taḳı eger bitseñiz taḳı saḳınsañız sizge **(8)** s̱evāb uluġ.

A180: Taḳı saḳınmasun anlar kim baḫīl-lıḳ ḳılurlar ol nerse birle kim birdi anlarġa Tañrı faẕ̇lından **(9)** ol yaḫşı-raḳ. Anlarġa ol yawuz anlarġa. Ṭavāf ḳılınġay-lar[71] anı kim baḫīl-lıḳ ḳıldı-lar anıñ birle ḳıyāmet kün. **(10)**

[70] "Mühlet vermek" anlamına gelen kelime Razavi Kütüphanesi 2229 numarada kayıtlı olan Kur'an tercümesinde doğru anlamlandırılarak "ḳoyu bir-" şeklinde yazılmıştır.
[71] Müstensih yanlış bir şekilde "ṭavāf" yazmıştır. Kelime "boynuna dolanmak" anlamına gelen"ṭavḳ ḳılın-" şekliyle okunmalıdır.

Taḳı Tañrı-ġa kök-leriñ mīrāṯı taḳı yeriñ taḳı Tañrı anı kim ḳılur siz bilgen.

A181: (11) Eşitti Tañrı anlarnıñ sözini kim aydı-lar ḥaḳīḳat üze Tañrı dervīş taḳı biz bay-lar bitigey miz anı kim aydı-lar **[44b1]** taḳı öldürmek-lerin peyġāmbarlarnı ḥaḳ-dın öñgin taḳı aytur miz tatıñ ot-nuñ ḳının.

A182: Ol anıñ birle kim **(2)** keçürdi elig-leriñgiz taḳı ḥaḳīḳat üze Tañrı irmes küç ḳılġan ḳul-larġa.

A183: Anlar kim aydı-lar ḥaḳīḳat üze Tañrı ʿahd ḳıldı **(3)** biziñ tapa kim bitmese miz yalawaç-ġa ançaġa tegrü kim kelse bizge ḳurbān birle yiyür anı ot ayġıl **(4)** keldi sizge yalavaç-lar mindin burun açuḳ ḥuccet-ler birle taḳı ol nerse birle kim aydıñgız ne üçün öldürdüñgüz anlarnı eger **(5)** irdiñgiz irse rāst ayġan-lar.

A184: Eger yalġan-ġa nisbet ḳılsalar sini yalġan-ġa nisbet ḳılındı yalawaç-lar sindin aşnu keldi-ler **(6)** açuḳ ḥuccet-ler birle taḳı kitāb-lar birle taḳı yaruḳ kitāb birle.

A185: Tigme bir ten ölüm-nüñ tatġannı. Ḥaḳīḳat üze **(7)** tükel tegrülür yanut-larıñgızını ḳıyāmet kün kim kim yıraḳ ḳılındı ot-dın taḳı kiwrüldi uçmaḳ-ḳa **(8)** ḳurtuldı. Taḳı irmez yaḳın-raḳ tiriglik meger arsıḳmaḳ metāʿı.

A186: Sınayuroḳ sizni māl-larıñgız içinde **(9)** taḳı ten-leriñgiz içinde taḳı işitürök siz anlardın kim birildi-ler kitāb-nı sizdin aşnu taḳı **(10)** anlar kim ortaḳ ḳoştı-lar āzār üküş. Taḳı eger ṣabr ḳılsañgız taḳı saḳınsañgız ḥaḳīḳat üze ol **(11)** iş-leriñ uġramaḳındın.

A187: Taḳı ol vaḳtın kim aldı Tañrı anlarnıñ ʿahdini kim birildi-ler kitāb-nı beyān ḳılġay siz oḳ anı **[45a1]** kişi-lerge taḳı örtmegey siz anı bıraḳtı-lar anı arḳa-larınıñ artında taḳı bedel ḳıldı-lar anıñ birle az bahā-nı **(2)** neme yawuz ol nerse kim bedel ḳılurlar.

A188: Saḳınmaġıl anlarnı kim sewnürler ol nerse birle kim keldi-ler taḳı sewerler **(3)** kim ögülseler ol nerse birle kim ḳılmadı-lar saḳınmaġıl anlarnı ḳurtulmaḳ yerinde ḳın-dın taḳı anlarġa ḳın **(4)** iglig.

A189: Taḳı Tañrı-ġa kök-lerniñg mülki taḳı yerniñg taḳı Tañrı tigme bir nerse üze yaraġlıġ.

A190: (5) Ḥaḳīḳat üze kök-lerniñg yaratmaḳı içinde taḳı yerniñg taḳı tün kün-nüñg biri biri soñgınça yörümeki içinde nişān-lar bar **(6)** ʿaḳl-lar eyeleriñge.

A191: Anlar kim yād ḳılurlar Tañrını öre turup taḳı olturup taḳı yan-ları üze **(7)** taḳı endīşe ḳılurlar kök-lerniñg yaratmaḳı içinde taḳı yerniñg İḍimüz yaratmadıñg munı **(8)** bāṭıl arıġ-lıḳ sañga saḳlaġıl bizni ot-nuñg ḳınından.

A192: İḍimüz ḥaḳīḳat üze sen kimni kiwürseñg ot-ġa **(9)** ḫʷār ḳıldıñg anı. Taḳı yoḳ küç ḳılġan-larġa yārī birgen-lerdin.

A193: İḍimüz biz eşittük ündegen-ni yaʿnī ḳıḳırġan-nı **(10)** kim ündeyür bitmek-ge kim bitiñg İḍiñgizge taḳı bittük İḍimüz yarlıḳaġıl bizge yazuḳ-larımuznı **(11)** taḳı kitergil bizdin yawuzluḳ-larımuznı taḳı öldürgil bizni[72]…

A194:…**[45b1]** yalawaç-larıñg üze taḳı ḫʷār ḳılmaġıl ḳıyāmet kün. Ḥaḳīḳat üze sen ḫilāf ḳılmas sen vaʿdege.

A195: İcābet ḳıldı anlarġa **(2)** İḍi-leri ḥaḳīḳat üze men żāyiʿ ḳılmas men iş-legen-leriñg işini sizdin irkek-din yā tişi-din pāreñgiz **(3)** pāredin anlar kim hicret ḳıldı taḳı çıḳarıldı-lar sarāy-larından taḳı āzār tegrüldi-ler yolum içinde **(4)** taḳı öldürüşti-ler taḳı öldürüldi-ler kitergey men anlardın yawuzluḳ-larını taḳı kiwürgey men anlarnı uçmaḳ-ḳa **(5)** aḳar altından arıḳ-lar yanut Tañrı ḳatından. Taḳı Tañrı anıñg ḳatında yanut-nuñg **(6)** körklügli.

A196: Arsıḳturmasun sini anlarnıñg ewrülmeki kim tandı-lar il-ler içinde.

[72] Ayetin sonu ile bir sonraki ayetin devamı okunmamaktadır.

A197: Metāʿ az **(7)** andın soŋg sıġınġu yerleri tamuġ neme yawuz töşek.

A198: Velī anlar kim saḳındı-lar İḍi-lerindin anlarġa būstān-lar **(8)** aḳar altındın arıḳ-lar cāvidāneler anıŋg içinde tuzġu Taŋrı ḳatındın. Taḳı ol kim Taŋrı **(9)** yanında yaḫşı-raḳ eḍgülerge.

A199: Taḳı ḥaḳīḳat üze kitāb eyelerindin kimerseni bar kim biter Taŋrı-ġa taḳı ol nersege kim **(10)** indürüldi sizniŋg tapa taḳı ol nersege kim indürüldi anlar tapa ḫuşūʿ ḳılġan-lar Taŋrı-ġa bedel ḳılmas-lar Taŋrı-nıŋg āyet-lerini **(11)** az[73]…anlarnıŋg İḍisi ḳatında ḥaḳīḳat üze Taŋrı saḳışı revān.

A200: [46a1] Ay anlar kim bitti-ler ṣabr ḳılıŋg taḳı ṣabr ḳılışıŋg taḳı saḳınıŋg Taŋrı-dın bolġay kim siz **(2)** ḳurtulġay siz.

NİSĀ SŪRESİ

(3) Taŋrı atı birle başlayur miz üküş raḥmet-lig raḥmeti lāzım.

N1: (4) Ay kişi-ler saḳınıŋg İḍiŋgiz ol kim yarattı sizni bir ten-din taḳı **(5)** yarattı andın cüfti-ni taḳı yaydı andın eren-lerni köp-ni taḳı tişi-lerni taḳı saḳınıŋg Taŋrı-dın **(6)** ol kim tileşür siz anıŋg birle taḳı yawuḳ-luḳ birle ḥaḳīḳat üze Taŋrı irdi sizniŋg üze saḳçı.

N2: Taḳı biriŋg **(7)** öksüzlerge māl-larını taḳı tegşürmeŋg asıġsızını yaḫşı birle taḳı yimeŋg māllarını taḳı öz māl-larıŋgız birle. Ḥaḳīḳat üze ol irdi uluġ yazuḳ.

N3: Taḳı eger ḳorḳsaŋgız **(8)** kim ʿadl ḳılubilmeseŋgiz öksüzler içinde nikāḥ ḳılıŋg anı kim ḥelāl boldı sizge tişi-lerdin ikkin ikkin taḳı üçün üçün **(9)** taḳı törtün törtün taḳı eger ḳorḳsaŋgız kim ʿadl ḳılubilmeseŋgiz birni yā ol nerse kim erklendi saġ elig-leriŋgiz. Ol **(10)** yaḳın-raḳ kim küç ḳılmasaŋgız.

N4: Taḳı biriŋ tişi-lerge kābīn-lerini birmek eger ḫoş bolsalar sizge **(11)** nersedin andın ten yanından yiŋ anı siŋgüt bolsun sizge.

[73] Sonrasında birkaç kelimenin çevirisi silinmiştir.

N5: Taḳı birmeŋ yüŋgül usluġ-larġa māl-larıŋızını **[46b1]** ol kim ḳıldı Taŋrı sizge ḳopmaḳ taḳı rūzī biriŋ anlarġa anıŋ içinde taḳı kiydüriŋ anlarġa taḳı aytıŋ **(2)** anlarġa söz körklüg.

N6: Taḳı sınaŋ öksüzlerni ançaġa tegrü ol vaḳtın kim tegseler nikāḥġa eger **(3)** körseŋgiz anlardın köni-lik biriŋ anlarġa māl-larını taḳı yimeŋ anı ḥaddin keçe taḳı **(4)** iwen kim ulġay-salar. Taḳı kim bolsa bay saḳınsun taḳı kim bolsa dervīş **(5)** yisün körklüg-lük birle. Ol vaḳtın kim birseŋgiz anlarġa māl-larını tanuḳ tegiŋ **(6)** anlar üze. Taḳı tap Taŋrı saḳış ḳılġan.

N7: Eren-lerge ülüşi bar ol nersedin kim ḳoḍtı ata ana **(7)** taḳı yaḳın-raḳlar taḳı tişi-lerge ülüşi bar ol nersedin kim ḳoḍtı ata ana taḳı yaḳın-raḳlar ol nersedin kim **(8)** az boldı andın yā üküş boldı. Ülüş farīża ḳılınmış.

N8: Taḳı ol vaḳtın kim ḥāżır boldı ülüş ḳılmaḳ-ḳa yawuḳ-luḳ **(9)** eyeleri taḳı öksüzler taḳı dervīş-ler rūzī biriŋ anlarġa andın taḳı aytıŋ anlarġa söz **(10)** körklüg.

N9: Taḳı ḳorḳsun anlar kim eger ḳoḍsalar soŋ-larından oġlan-lar żaʿīf-ler **(11)** ḳorḳtı-lar anlar üze saḳınsun-lar Taŋrı-dın taḳı aysun-lar rāst sözni.

N10: Ḥaḳīḳat üze anlar kim yiyürler **[47a1]** yetīm-leriŋ māl-larını küçün ḥaḳīḳat üze yiyürler ḳarın-ları içinde ot. Taḳı köygey-ler **(2)** tamuġ-ġa.

N11: Vaṣıyyet ḳılur sizge Taŋrı oġlan-larıŋız içinde irkek-ge ikki tişi-niŋ ülüşi **(3)** eger bolsa tişi-ler ikkidin üstün anlarġa ḳoḍġan bir nerseniŋ ikki ülüşi taḳı eger bolsa **(4)** bir aŋa yarım. Taḳı atasınġa anasınġa tigme birisiŋe ol ikkisindin altı-da bir ol nersedin **(5)** kim ḳoḍtı eger bolsa aŋa oġlan eger bolmasa aŋa oġlan taḳı mīrāṯ alsa andın atası anası anasınġa üç-de biri. **(6)** Eger bolsa aŋa ḳarındaş-lar anasınġa altı-da bir vaṣıyyet-din soŋ vaṣıyyet ḳılur anıŋ birle **(7)** yā borç. Atalarıŋız taḳı oġul-larıŋız bilmes siz ḳayularnı yaḳın-raḳ sizge asıġ yanından **(8)** farīża ḳılmaḳ Taŋrı-dın. Ḥaḳīḳat üze Taŋrı irdi bilgen ḥikmet-lig.

N12: Taḳı sizge ol nerseniṉg **(9)** yarusı kim ḳoydı cüft-leriṉgiz eger bolmasa anlarġa oġlan eger bolsa anlarġa oġlan sizge **(10)** tört-de bir ol nersedin kim ḳoḍ-tılar vaṣıyyet-din soṉgra kim vaṣıyyet ḳılurlar anıṉg birle yā borç. Taḳı anlarġa **(11)** tört-de bir ol nersedin kim ḳoḍturuṉguz eger bolmasa sizge oġlan taḳı eger bolsa sizge oġlan anlarġa **[47b1]** sekkizde biri ol nersedin kim ḳoḍturuṉguz vaṣıyyet-din soṉg vaṣıyyet ḳılur siz anıṉg birle yā borç taḳı eger bolsa **(2)** er mīrāṯ alınur atasız anasız yā tişi taḳı aṉga er ḳarındaş ḳız ḳarındaş tigme birge **(3)** ol ikkisindin altı-da bir eger bolsalar üküş-rek andın anlar ortaḳ tururlar üç-de biriṉge **(4)** vaṣıyyet-din soṉg vaṣıyyet ḳılur anıṉg birle yā borç ziyān tegürmedin vaṣıyyet **(5)** Taṉgrı-dın. Taḳı Taṉgrı bilgen ḳınamaḳ-ġa iwmegen.

N13: Ol Taṉgrı-nıṉg ḥadleri. Taḳı kim kim boyun süse Taṉgrı-ġa **(6)** taḳı yalawaçınġa kiwürgey anı uçmaḳ-ġa aḳar altından arıḳ-lar cāvidāneler anıṉg içinde taḳı ol **(7)** uluġ ḳurtulmaḳ.

N14: Taḳı kim yazsa Taṉgrı-ġa taḳı yalavaçınġa taḳı keçse ḥadlerindin kiwürgey anı **(8)** ot-ġa cāvidāne anıṉg içinde taḳı aṉga ḳın ḫᵛār ḳılġan.

N15: Taḳı anlar kim kelürler yaʿnī ḳılurlar körksüz iş-ge **(9)** tişi-leriṉgizdin tanuḳ ḳılıṉg anlar üze tört sizdin eger tanuḳ-luḳ birseler tutuṉg anlarnı **(10)** iw-ler içinde ançaġa tegrü kim ölüm anlarnı tükel alġınçaġa tegrü ḳılġay Taṉgrı anlarġa yol.

N16: (11) Taḳı ol kimerse kelür aṉga yaʿnī ḳılurlar sizdin āzārlatıṉg anlarnı eger tevbe ḳılsalar taḳı oṉgarsalar yüz ewürüṉg **[48a1]** ol ikkisindin. Ḥaḳīḳat üze Taṉgrı boldı tevbeni ḳabūl ḳılġan raḥmet ḳılġan.

N17: Ḥaḳīḳat üze tevbe Taṉgrı üze anlarġa kim **(2)** ḳılurlar yawuzluḳ-nı bilmemek birle andın soṉg tevbe ḳılurlar yaḳın-dın anlar ḳaytur yaʿnī tevbelerin **(3)** ḳabūl ḳılur Taṉgrı anlar üze. Taḳı irdi Taṉgrı bilgen ḥikmet-lig.

N18: İrmez tevbe anlarġa **(4)** kim ḳılurlar yawuzluḳ ançaġa tegrü ol vaḳtın kim ḥāżır boldı anlarda biriṉge ölüm aydı ḥaḳīḳat üze men tevbe ḳıldım **(5)** emdi yoḳ ol kimerselerge kim ölürler taḳı anlar kāfirler. Anlarġa anuḳ ḳılduḳ anlarġa **(6)** ḳın iglig.

N19: Ay anlar kim bitti-ler ḥelāl bolmaz sizge kim mīrāṯ alsaṇgız tişi-lerni küçün [74] **(7)**Takı yıġmaṇg anlarnı barmakınġız üçün ol nerseniṇg pāresi birle kim birdiṇgiz anlarġa meger kim kelseler **(8)** körksüz iş birle açuḳ takı tiriglik ḳılışıṇg anlar birle körklüg-lük birle eger yigrenseṇgiz anlarnı **(9)** bolġay kim yigrenseṇgiz bir nerseni takı kim ḳılsa Taṇgrı anıṇg içinde köp ḫayr.

N20: Takı eger **(10)** tileseṇgiz cüft-nüṇg bedel ḳılmaḳı cüft ornınġa takı birdiṇgiz anlarnıṇg birisiṇge köp māl **(11)** almaṇg andın nerseni. Alur mu siz anı bühtān yanından takı yazuḳ üçün açuḳ.

N21: Takı neteg **[48b1]** alur siz anı takı tegdi pāreṇgiz pāreġa takı aldı-lar sizdin ʿahd **(2)** irig.

N22: Takı [nikāh][75] ḳılmaṇg anı kim nikāḥ ḳıldı atalarınġız tişi-lerdin meger ol nerse kim keçti. **(3)** Ḥaḳīḳat üze ol irdi körksüz iş takı düşmen tutmaḳ. Takı yawuz boldı yol yanından.

N23: Ḥarām ḳılındı sizniṇg üze analarınġız **(4)** takı ḳızlarınġız takı ḳız ḳarındaş-larınġız takı atalarınġıznıṇg ḳız ḳarındaş-ları takı analarınġıznıṇg ḳarındaş-ları takı er uyanıṇg ḳızları **(5)** takı ḳız uyanıṇg ḳızları takı ol analarınġız kim emdürdi sizlerni takı ḳız ḳarındaş-larınġız **(6)** emmek takı tişi-leriṇgizniṇg anaları anlar kim duḫūl ḳıldınġız anlarnıṇg birle eger **(7)** duḫūl ḳılmaduḳ bolsaṇgız anlarnıṇg birle yoḳ yazuḳ sizniṇg üze takı oġul-larınġıznıṇg tişi-leri anlar kim **(8)** oṇgurḳalarınġızdın turur takı cemʿ ḳılsaṇgız ikki ḳarındaş arasında meger ol kim keçti. Ḥaḳīḳat üze Taṇgrı **(9)** irdi yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

N24: Takı cüft tişi-ler tişi-lerdin meger anı kim erklendi **(10)** saġ elig-leriṇgiz Taṇgrı-nıṇg bitig bitmegi sizniṇg üze takı ḥelāl ḳıldı sizge ol nerse kim anıṇg artında turur yaʿnī öṇgin[76] …**(11)** saḳ(ı)nuḳ-luḳ ḳılu zinā ḳılışmayın ol nerse kim menfaʿat aldınġız **[49a1]** anıṇg birle anlardın biriṇg anlarġa kābīn-lerini farīża ḳılınmış. Takı yoḳ yazuḳ anlar üze ol nerse içinde

[74] Metinde küçüçün şeklinde çevrilmiştir.
[75] Çeviride "nikāḥ" kelimesi unutulmuş.
[76] Sonraki birkaç kelime çevirisi sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

(2) kim rāżī boluşturŋguz anıŋ birle farīża ḳılınmış-dın soŋ. Ḥaḳīḳat üze Taŋrı irdi bilgen ḥikmet birle iş ḳılġan.

N25: Taḳı **(3)** kim kim yaraġı yetmese sizdin ziyādeġa yaʿnī māl içinde kiŋglik-ge kim nikāh ḳılsa āzād tişi-lerni bitgen tişi-ler **(4)** ol nersedin kim erklendi saġ elig-leriŋgiz yaʿnī ḳarabaş-larıŋgız yigit tişi-leriŋgizdin bitgen-lerdin. Taḳı Taŋrı bilgen-rek bitmekiŋgiz. **(5)** Pāreŋgiz pāredin nikāḥ ḳılıŋ anlarnı eyeleri-niŋ destūrı birle taḳı biriŋ anlarġa kābīn-lerini **(6)** eḍgü-lük birle saḳ(ı)nuḳ-luḳ ḥālde zinā ḳılmaġan-lıḳ ḥālde taḳı yaşru dōst tutmaġan-lıḳ ḥālde **(7)** ḳayu vaḳtın cüft-lüg bolsalar eger kelseler körksüz iş-ge anlarnıŋ üze ol nerseniŋ **(8)** yarusı kim āzād tişi-ler üze ḳın-dın. Ol ol kimerse kim ḳorḳtı emgek-din sizdin. **(9)** Taḳı kim ṣabr ḳılsaŋgız yaḫşı-raḳ sizge taḳı Taŋrı yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

N26: Tileyür Taŋrı kim beyān ḳılsa **(10)** sizge taḳı köndürse sizni anlarnıŋ yol-larıŋġa kim siziŋ aşnuŋgızdın taḳı tevbeŋgizni ḳabūl ḳılsa siziŋ üze. **(11)** Taḳı Taŋrı bilgen ḥikmet birle iş ḳılġan.

N27: Taḳı Taŋrı tileyür kim tevbeŋgizni ḳabūl ḳılsa siziŋ üze taḳı tileyür anlar kim **[49b1]** uyarlar ārzūlarġa kim ḳışsa ḳışmaḳ uluġ.

N28: Tileyür Taŋrı kim yüŋgül ḳılsa **(2)** sizdin taḳı yaratıldı kişi żaʿīf.

N29: Ay anlar kim bitti-ler yimeŋ **(3)** māl-larıŋgızını araŋgızda bāṭıl birle meger kim bolsa bāzergān-lik ḫoşnūdluḳ-dın **(4)** sizdin taḳı öldürmeŋ özleriŋgizni. Ḥaḳīḳat üze Taŋrı irdi sizge raḥmet ḳılġan.

N30: Taḳı kim **(5)** ḳılsa anı ḥaddin keçe taḳı küç ḳılu köydürgey miz anı ot-ġa. Taḳı irdi ol **(6)** Taŋrı üze āsān.

N31: Eger saḳınsaŋgız ol nerseniŋ uluġ-raḳından yıġlur siz andın kitergey miz **(7)** sizdin yawuzluḳ-larıŋgızını taḳı kiwürgey miz sizni kiwresi yerge kerem-lüg.

N32: Taḳı ārzūlamaŋ **(8)** anı kim arturdı Taŋrı anıŋ birle pāreŋgizni pāre üze. Eren-lerge ülüş **(9)** ol nersedin kim ḳazġandı-lar taḳı tişi-lerge ülüş ol nersedin kim ḳazġandı-lar taḳı tileŋ **(10)** Taŋrı-dın artuḳ-luḳından. Ḥaḳīḳat üze Taŋrı irdi tigme bir nerseni bilgen.

N33: Taḳı tigme birge **(11)** ḳılduḳ mīrāṣ alġan-lar ol nersedin kim ḳoḍtı ata ana taḳı yaḳın-raḳ-lar. Taḳı anlar kim ʿaḳd ḳıldı **[50a1]** saġ elig-lerinṅiz birinṅ anlarġa ülüş-lerini. Ḥaḳīḳat üze Tanṅrı irdi tigme nerse üze tanuḳ.

N34: Eren-ler **(2)** örelik ḳılġan-lar tişi-ler üze ol nerse birle kim arturdı pārelerini pāre üze taḳı ol nerse birle kim **(3)** ḫarc ḳıldı-lar māl-larından yaḫşı tişi-ler ṭāʿat ḳılġan-lar saḳlaġan-lar örtüglüg-ni **(4)** ol nerse birle kim saḳladı Tanṅrı. Taḳı anlar kim ḳorḳarlar yazmaḳ-larından ögüt-leṅ anlarnı taḳı ḳoḍuṅ **(5)** anlarnı yatġu yerlerni taḳı uruṅ anlarnı eger boyun süse sizlerge istemeṅ **(6)** anlar üze yol. Ḥaḳīḳat üze Tanṅrı irdi yüksek uluġ.

N35: Taḳı eger ḳorḳsanṅız **(7)** ikki-si arası-nınṅ ḫilāfından ıḍınṅ ḥükm ḳılġan anınṅ ehlindin taḳı ḥükm ḳılġan anınṅ ehlindin **(8)** eger tileseler tevfīḳ birgey Tanṅrı aralarında. Ḥaḳīḳat üze Tanṅrı irdi bilgen bilgen.

N36: Ḳul-luḳ ḳılınṅ **(9)** Tanṅrı-ġa taḳı ortaḳ ḳoşmanṅ anınṅ birle nerseni taḳı ataġa anaġa eḍgülük taḳı ḳayaş-lıḳ eyelerinṅe **(10)** taḳı öksüzlerge taḳı dervīş-lerge taḳı yawuḳ-luḳ eyesi ḳoşnı-ġa taḳı yıraḳ ḳoşnı-ḳa taḳı yawuḳ-luḳ eyesi ḳoşnı-ġa **(11)** taḳı yawuḳluḳ eye[si] ḳoşnıġa yol erinṅe taḳı ol nerse kim erklig boldı saġ elig[ler][77]…**[50b1]** sewmez ol kimerseni kim boldı mütekebbir ḳıvanġan

N37: Anlar kim baḫīl-lıḳ ḳılurlar taḳı buyururlar **(2)** kişi-lerge baḫīl-lıḳ birle taḳı örterler anı kim birdi anlarġa faẓlından taḳı anuḳ ḳılduḳ **(3)** kāfirlerġa ḳın ḫᵛār ḳılġan

N38: Taḳı anlar kim ḫarc ḳılurlar māl-larını ḫalḳ-larnınṅ kör[78]…üçün **(4)** taḳı bitmezler Tanṅrı-ġa taḳı ol cihān-ġa. Taḳı kim bolsa İblīs anṅa **(5)** ḳoldaş neme yawuz ḳoldaş.

N39: Taḳı ne turur ol anlar üze eger bitseler Tanṅrı-ġa taḳı ol cihānġa **(6)** taḳı ḫarc ḳılsalar ol nersedin kim rūzī ḳıldı Tanṅrı. Taḳı irdi Tanṅrı anlarġa bilgen.

[77] Sonraki birkaç kelimenin çevirisi silindiğinden okunamamaktadır.
[78] Kelimenin aldığı ek silinmiştir.

N40: Ḥaḳīḳat üze Tañrı ẓulmet ḳılmas **(7)** ẕerre endāzesinçe taḳı eger bolsa eḍgülük ḳat ḳat ḳılġay anı taḳı birgey ḳatındın yanut **(8)** uluġ.

N41: Neteg ol vaḳtın kim keldük tigme bir ümmet-din tanuḳ birle taḳı kelse miz seniñg birle **(9)** bularnıñg üze tanuḳ.

N42: Ol kün dōst tutar anlar kim küfr ketürdi-ler taḳı yazdı-lar yalavaç-ġa **(10)** kāşki tüz ḳılınsa anlarnıñg birle yer. Taḳı örtmez Tañrı-dın sözni.

N43: Ay anlar kim bitti-ler **(11)** yawumañg namāzġa taḳı siz esrük-ler biliginġizçege tegrü anı kim aytur siz **[51a1]** cünüb-lükünġüz ḥālde meger yol-nuñg keçgen-leri ġusl ḳılġınġızçaġa tegrü. Taḳı eger bolsañgız sökel yā **(2)** sefer üze bolsañgız yā keldi sizde biriñgiz aşaḳ yirdin yā cimāʿ ḳılsañgız tişi-lerni bulmasañgız **(3)** suw-nı teyemmüm ḳılıñg arıġ topraḳ-ġa mesḥ ḳılıñg yüzleriñgizni taḳı elig-leriñgizni. **(4)** Ḥaḳīḳat üze Tañrı irdi keçürgen yarlıḳaġan.

N44: Körmediñg mü anlarnı kim birildi-ler ülüş **(5)** kitāb-dın bedel ḳılurlar azġun-luḳ-nı taḳı tileyürler kim azsañgız yol-nı.

N45: (6) Taḳı Tañrı bilgen-rek düşmen-leriñgizni taḳı tap Tañrı dōst taḳı tap Tañrı yārīçi.

N46: (7) Anlardın kim cuhūd boldı-lar ḳıştururlar kelimelerni orun-larından taḳı ayturlar **(8)** eşittük taḳı yazduḳ taḳı eşitiñg eşittürülmedin küygül bizge büktürü yā tolaġayu til-leri birle **(9)** taḳı dīn içinde ṭaʿn ḳılu. Taḳı eger anlar aysalar irdi eşittük taḳı boyun südük taḳı eşitgil taḳı küygül bizge **(10)** bolġay irdi yaḫşı-raḳ anlarġa taḳı rāst-raḳ velī laʿnet ḳıldı anlarnı Tañrı küfrleri birle taḳı bitmezler meger **(11)** az.

N47: Ay anlar kim birildi-ler kitāb-nı [bitiñg ol nersege kim] indürdük rāst-laġan ol nerseni kim **[51b1]** siziñg birle turur mundın aşnu kim yuysa miz yüzlerni taḳı ḳaytarsa miz soñg-ları üze yā laʿnet ḳılsa miz anlarnı **(2)** neteg kim laʿnet ḳılduḳ şenbelemek eyelerin. Taḳı irdi Tañrı-nıñg işi ḳılınmış.

N48: Ḥaḳīḳat üze Taṅrı **(3)** yarlıḳamas kim ortaḳ ḳoşsa aṅa taḳı yarlıḳar ol nerseni kim andın bisre kim-ge tilese taḳı kim ortaḳ ḳoşsa Taṅrı-ġa **(4)** kötürdi yā çattı uluġ yazuḳ-nı.

N49: Körmediṅ mü anlarnı kim arıturlar özlerini Taṅrı **(5)** arıġ ḳılur kim-ni tilese taḳı küç ḳılınmas-lar ḫurmā çekirdeki-niṅ yipinçe.

N50: Baḳġıl neteg çatarlar Taṅrı üze **(6)** yalġan-nı taḳı tap boldı ol yazuḳ açuḳ.

N51: Körmediṅ mü anlarnı kim birildi-ler ülüş **(7)** kitāb-dın biterler büt-lerġa taḳı şeyṭān-ġa taḳı ayturlar anlarġa kim küfr ketürdi-ler **(8)** uş munlar köni-rek anlardın kim bitti-ler yol yanından.

N52: Anlar anlar kim laʿnet ḳıldı Taṅrı anlarnı taḳı kim-ni kim **(9)** sürse Taṅrı hergiz bulmaġay sen aṅa yārīçi.

N53: Olarġa mu ülüş bar erkliglikdin ol uġurda birmes-ler **(10)** kişi-lerge ḫurmā çekirdeki-niṅ çuḳurınça.

N54: Ḥased mü ḳılurlar kişi-lerge ol nerse üze kim birdi anlarġa Taṅrı öz faẓlından **(11)** birdük İbrāhīm ḳabīlesinġa kitāb-nı taḳı ḥikmetni taḳı birdük anlarġa uluġ mülk-ni.

N55: Anlardın kimerseni bitti **[52a1]** aṅa taḳı anlardın kimerseni kim yüz ewürdi andın. Taḳı tap boldı tamuġ ot-luḳ yanından.

N56: Ḥaḳīḳat üze anlar kim küfr ketürdi-ler āyet-lerimüzġa **(2)** köydürgey miz anlarnı otġa. Tigme birkez pişse teri-leri tegşürdük anlarġa teri-ler **(3)** andın öṅgin tatsun-lar üçün ḳın-nı. Ḥaḳīḳat üze Taṅrı irdi yiṅgen ḥikmet-lig.

N57: Taḳı anlar kim **(4)** bitti-ler taḳı ḳıldı-lar eḍgü ʿamel-lerni kiwürgey miz anlarnı uçmaḳ-ḳa aḳar altından **(5)** arıḳ-lar cāvidāneler anıṅ içinde ulaşu. Anlarġa anıṅ içinde cüft-ler arıġ ḳılınmış taḳı kiwürgey miz anlarnı kiṅ **(6)** köligege.

N58: Ḥaḳīḳat üze Taṅrı buyurur sizge kim birseṅgiz emānet-lerni eyesiṅge taḳı ol vaḳtın kim ḥükm ḳılsaṅgız **(7)** ḫalḳ-lar arasında kim ḥükm

ḳılsaŋgız tüzlük birle. Ḥaḳīḳat üze Taŋgrı neme yaḫşı nerse ol kim ögütleyür sizni anıŋ birle. Ḥaḳīḳat üze Taŋgrı irdi **(8)** eşitgen körgen.

N59: Ay anlar kim bitti-ler boyun süŋ Taŋgrı-ġa taḳı boyun süŋ yalawaç-ġa **(9)** taḳı iş eyeleriŋge sizdin eger tartışsaŋgız nerse içinde ḳaytarıŋ anı Taŋgrı tapa taḳı yalavaç tapa **(10)** eger bitseŋgiz Taŋgrı-ġa taḳı ol cihān-ġa. Ol yaḫşıraḳ taḳı körklügrek ʿāḳıbet yanındın.

N60: (11) Körmediŋ mü anlarnı kim ayturlar ḥaḳīḳat üze anlar bittiler ol nersege kim indürüldi seniŋ tapa taḳı ol nersege kim indürüldi[79] **[52b1]** sindin aşnu tileyürler kim ḥükmge barışsalar Kaʿb bin Eşref-ge taḳı buyuruldı-lar kim küfr ketürseler **(2)** aŋga taḳı tileyür İblīs kim azdursa anlarnı yıraḳ azmaḳ.

N61: Taḳı ol vaḳtın kim aytıldı anlarġa keliŋ **(3)** ol nersege kim indürdi Taŋgrı taḳı yalavaç-ġa kördüŋ münāfıḳ-larnı yıġlınurlar sindin **(4)** yıġlınmaḳ.

N62: Neteg ol vaḳtın kim tegdi anlarġa teggen ol nerse birle kim aşnu keçürdi elig-leri andın soŋ **(5)** keldi-ler saŋga ant içerler Taŋgrı birle tilemedük meger eḍgülük taḳı muvāfaḳat kemişmek.

N63: Anlar anlar kim **(6)** bilür Taŋgrı anı kim köŋgül-leri içinde yüz ewürgil anlardın taḳı ögüt-legil anlarnı taḳı ayġıl anlarġa ten-leri içinde **(7)** yetiz söz.

N64: Taḳı ıḍmaduḳ peyġāmbardın meger boyun süsüŋ üçün Taŋgrınıŋ buyruḳı birle taḳı eger ḥaḳīḳat üze anlar **(8)** ol vaḳtın kim küç ḳıldı-lar özleriŋge keldi-ler saŋga taḳı yarlıḳayu tiledi-ler Taŋgrı-dın taḳı yarlıḳayu tilese anlarnı yalavaç **(9)** bulġay-lar irdi Taŋgrını tevbeni ḳabūl ḳılġan raḥmet ḳılġan.

N65: İḍiŋgiz birle ant yād ḳılur men bitmezler ançaġa tegrü kim ḥükm ḳılsalar sini **(10)** ol nerse içinde kim muḫtelif boldı aralarında andın soŋ bulmasalar özleri içinde tarlıḳ andın kim ḥükm ḳıldıŋ taḳı boyun süse **(11)** boyun sümek.

[79] 102. Sayfadan sonra tekrar 101 ve 102. Sayfalar yanlışlıkla verilmiştir.

N66: Eger biz bitise irdük anlar üze kim öldürüŋ özleriŋizni yā çıḳıŋ **[53a1]** ew-leriŋizdin ḳılmaġay-lar irdi anı meger az anlardın. Taḳı eger ḥaḳīḳat üze anlar ḳılsalar irdi anı kim ögüt-lenürler **(2)** anıŋ birle bolġay irdi yaḫşı-raḳ anlarġa taḳı ḳatıġ-raḳ tölendürmek yanından.

N67: Taḳı andaġ irse birgey irdük anlarġa ḳatımuzdın uluġ **(3)** ṣevāb.

N68: Taḳı köndürgey irdük anlarnı köni yol-ġa.

N69: Taḳı kim boyun süse Taŋrı-ġa taḳı yalawaç-ġa anlar **(4)** anlar birle kim eḍgülük ḳıldı Taŋrı anlar üze peyġāmbarlardın taḳı rāst sözlüg-lerdin taḳı şehīdlerdin taḳı **(5)** yaḫşı-lardın taḳı körklüg boldı anlar ḳoldaş.

N70: Ol faẓl Taŋrı-dın taḳı tap **(6)** Taŋrı bilgen.

N71: Ay anlar kim bitti-ler tutuŋ ḳorḳunçuŋguznı barıŋ **(7)** ögür ögür yā barıŋ ḳamuġ.

N72: Taḳı ḥaḳīḳat üze sizdin kimerseni keçer eger tegse sizge **(8)** teggen aydı eḍgülük ḳıldı Taŋrı menim üze ol vaḳtın kim bolmadım anlar birle tanuḳ ḥāżır.

N73: Taḳı eger **(9)** tegse sizge eḍgülük Taŋrı-dın ayġay tamām bolmaduḳ_meŋizlig siziŋ araŋızda taḳı anıŋ arasında dōst-luḳ **(10)** kāşki men bolsa irdim anlar birle ẓafer tapsam uluġ ẓafer tapmak.

N74: Öldürüşsün Taŋrı_yolı içinde **(11)** anlar kim satġın alurlar yaḳın-raḳ tiriglikni [80]…**[53b1]** yā öldürülse yiŋse[81] birgey miz aŋa uluġ yanut.

N75: Taḳı ne turur sizge uruşmaz siz **(2)** Taŋrı yolı içinde taḳı żaʿīf körülmiş-ler eren-lerdin taḳı tişi-lerdin taḳı oġlan-lardın anlar kim **(3)** ayturlar İḍimüz çıḳarġıl bizni bu ḳonum-dın küç ḳılġan eyesi taḳı ḳılġıl **(4)** bizge ḳatıŋgdın dōst taḳı ḳılġıl bizge ḳatıŋgdın yārīçi.

[80] Sayfa sonunda bulunan birkaç kelime sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için okunamamaktadır.
[81] Kelime "yeŋilse"şeklinde çevrilmiştir ancak ayette "yeŋse"şeklinde bir anlam bulunmaktadır.

N76: Anlar kim bitti-ler öldürüşürler **(5)** Taŋrı yolında taḳı anlar kim küfr ketürdi-ler öldürüşürler şeyṭān yolında öldürüşüŋ **(6)** İblīs dōst-ları birle ḥaḳīḳat üze İblīsiŋ keydi irdi süst.

N77: Körmediŋ mü **(7)** anlarnı kim aytıldı anlarġa yıġıŋ eligleriŋizni taḳı peyveste ḳılıŋ_namāznı taḳı biriŋ zekāt-nı **(8)** ol vaḳtın kim bitindi anlar üze uruş ol vaḳtın kim bir ögür anlardın ḳorḳarlar kişi-lerdin Taŋrı-nıŋ ḳorḳınçı **(9)** meŋizlig yā ḳatıġ-raḳ ḳorḳunç yanındın taḳı aydılar İḍimüz ne üçün bitidiŋ biziniŋ üze uruş eger soŋ **(10)** ḳoḍsa irdiŋ bizni yaḳın vaḳt-ġa tegi. Ayġıl dünyānıŋ menfaʿati az taḳı ol cihān yaḫşı-raḳ ol kimersege kim saḳındı **(11)** taḳı küç ḳılın..[82]… çekirdekiniŋ [83]…

N78: …[84]kim bolsaŋız teggey sizge ölüm taḳı eger bolsaŋız **[54a1]** kötürülmiş berk yerler içinde. Taḳı eger tegse anlarġa eḍgülük ayturlar bu Taŋrı ḳatından taḳı eger **(2)** tegse anlarġa yawuzluḳ ayturlar bu seniŋ ḳatından ayġıl ḳamuġ Taŋrı ḳatından. Ne turur **(3)** bu eren-lerge uḳmaḳ-ḳa yawumazlar sözni.

N79: Ne kim tegse saŋa eḍgülükdin **(4)** Taŋrıdın taḳı ne kim tegse saŋa yawuzluḳ-dın özüŋ-din. Taḳı ıḍtuḳ sini kişi-lerge yalawaç **(5)** taḳı tap Taŋrı tanuḳ.

N80: Kim boyun süse yalawaç-ġa boyun südi Taŋrı-ġa taḳı kim **(6)** yüz ewürse ıḍmaduḳ sini anlar üze saḳçı.

N81: Taḳı ayturlar boyun sümek ḳayu vaḳtın kim çıḳsalar **(7)** ḳatıŋgdın tedbīr ḳılur bir ögür anlardın andın öŋgin kim aytur sen. Taḳı Taŋrı bitiyür anı kim tedbīr ḳılurlar **(8)** yüz ewürgil anlardın taḳı tevekkül ḳılġıl_Taŋrı üze. Taḳı tap Taŋrı vekīl-lik-ge.

N82: Endīşe ḳılmas-lar mu **(9)** Ḳurʾān-nı. Taḳı eger bolsa irdi Taŋrınıŋ öŋgini ḳatından bulġay-lar irdi anıŋ içinde üküş **(10)** ḫilāf.

N83: Taḳı ol vaḳtın kim keldi anlarġa iş ḳurtulmaḳ-dın yā ḳorḳuġ-dın yaydı-lar anı. Taḳı eger ḳaytarsalar irdi anı **(11)** yalawaç tapa taḳı iş eyeleri

[82] Sonraki kelime okunamamaktadır.
[83] Sonraki kelime okunamamaktadır.
[84] Ayetin ilk kelimesi okunamamaktadır.

tapa anlardın. Bilgey irdi anı anlar kim çıḳarurlar anı anlardın **[54b1]** taḳı eger bolmasa irdi[85] sizniṉg üze taḳı raḥmeti uyġay irdiṉgiz İblīs-ge meger az.

N84: Uruşġul_**(2)**Taṉgrı yolında teklīf ḳılınmas sen meger özüṉg-ni yöndürgil_bitgen-lerni bolġay kim Taṉgrı kim **(3)** yıġġay anlarnıṉg küçey-likini kim tandı-lar. Taḳı Taṉgrı ḳatıġ-raḳ turur ḳınamaḳ yanındın.

N85: Kim şefāʿat ḳılsa körklüg **(4)** şefāʿat bolġay aṉga ülüş andın taḳı kim şefāʿat ḳılsa şefāʿat yawuz bolġay **(5)** aṉga ülüş andın. Taḳı irdi Taṉgrı tigme bir nerse üze saḳçı.

N86: Taḳı ol vaḳtın kim selām ḳılınsaṉgız **(6)** selām birle selām ḳılıṉg yaḫşıraḳ birle andın yā ḳaytarıṉg anı ḥaḳīḳat üze Taṉgrı irdi tigme bir nerse üze **(7)** saḳış ḳılġan.

N87: Taṉgrı yoḳ tapunġu meger ol yıġġay sizni ḳıyāmet küniṉge şek yoḳ anıṉg içinde. **(8)** Taḳı kim turur rāstraḳ Taṉgrı-dın söz yanındın.

N88: Taḳı yoḳ irdi sizge münāfıḳ-lar içinde ikki ögür **(9)** taḳı Taṉgrı red ḳıldı anlarnı anıṉg birle kim ḳazġandı-lar. Tileyür mü siz kim köndürseṉgiz ol kimerseni kim azdurdı Taṉgrı **(10)** kimni azdursa Taṉgrı bulmaġay sen aṉga yol.

N89: Ārzūladı-lar eger küfr ketürseṉgiz neteg kim küfr ketürdi-ler **(11)** taḳı bolsaṉgız teṉg tutmaṉg anlardın dōst-lar ançage tegrü kim hicret ḳılġay siz **[55a1]** Taṉgrı yolında. Eger iʿrāż ḳılsalar tuturuṉg anlarnı taḳı öldüriṉg anlarnı ḳayda kim bulsaṉgız anlarnı **(2)** taḳı tutmaṉg anlardın dōst taḳı yārīçi.

N90: Meger anlar kim ulaşurlar kişi-lerge kim **(3)** araṉgızda taḳı aralarında ʿahd bar yā keldi-ler sizge tar boldı köküzleri kim **(4)** uruş-salar sizniṉg birle yā uruş-salar eren-leri birle. Taḳı eger tilese Taṉgrı musallaṭ ḳılġay irdi anlarnı sizniṉg üze taḳı toḳuşġay-lar **(5)** irdi sizniṉg birle. Taḳı eger saçlınsalar sizdin toḳuşmasalar sizniṉg birle taḳı kemişseler sizniṉg tapa boyun sümekni ḳılmadı **(6)** Taṉgrı sizge anlar üze yol.

[85] "faẓl'ullāh" tamlamasının çevirisi yapılmamış.

N91: Bulġay siz örŋin-lerni tileyürler kim ḳurtulsalar sizniŋ birle **(7)** taḳı ḳurtulsalar ḳavm-lerindin. Tigme bir kez kim ḳaytarıldı-lar müselmān-larnıŋ toḳuşıŋa ewrüldi-ler anıŋ içinde eger **(8)** saçlınmasalar sizdin taḳı kemişseler sizniŋ tapa il-leşmekni taḳı yıġmasalar elig-lerini tutuŋ anlarnı taḳı öldürüŋ anlarnı **(9)** ḳayda kim bulduŋuz anlarnı. Taḳı anlar ḳılduḳ sizge anlar üze ḥuccet açuḳ.

N92: (10) Taḳı bolmadı bitgen-ge kim öldürse bitgen-ni meger yaŋılıp taḳı kim öldürse bitgen-ni yaŋılıp **(11)** bir müʾmin ten-niŋ āzād ḳılmaḳı taḳı ısparlanmış diyet mīrāṯ ḫārelerıŋa meger kim ṣadaḳa ḳılsalar **[55b1]** taḳı eger bolsa eren-lerdin düşmen sizge taḳı ol bitgen bir müʾmin-niŋ āzād ḳılmaḳı **(2)** taḳı eger bolsa eren-lerdin araŋgızda taḳı aralarıŋgda ʿahd teslīm ḳılınmış diyet mīrāṯ ḫᵛārelarıŋa **(3)** taḳı bir müʾmin-niŋ āzād ḳılmaḳı taḳı kim bulmasa ulaş ikki ay-nıŋ rūze tutmaḳı **(4)** tevbe ḳılmaḳ Taŋrı-dın. Taḳı irdi Taŋrı bilgen ḥikmet birle iş ḳılġan.

N93: Taḳı kim öldürse bitgen-ni **(5)** uġrayu yanutı tamuġ cāvidāne anıŋ içinde taḳı öwke ḳıldı Taŋrı anıŋ üze taḳı sürdi anı **(6)** taḳı anuḳ ḳıldı aŋa ḳın uluġ.

N94: Ay anlar kim bitti-ler ol vaḳtın kim yörise**ŋ**giz Taŋrı **(7)** yolında biliŋ. Taḳı aymaŋ ol kimersege kim kemişti sizniŋ tapa selām-nı irmes sen müʾmin **(8)** isteyür siz yaḳın-raḳ tiriglik-niŋ fāʾidesin Taŋrı ḳatında üküş ġanīmet-ler. Anıŋ meŋizlig irdiŋiz **(9)** aşnudın eḍgülük ḳıldı sizniŋ üze biliŋ. Ḥaḳīḳat üze Taŋrı irdi ol nerseni kim ḳılur siz bilgen.

N95: (10) Berāber bolmas oldurġan-lar bitgen-lerdin ziyān eyeleri-niŋ örŋini taḳı toḳuş ḳılġan-lar **(11)** Taŋrı yolı içinde mālları birle taḳı tenleri birle arturdı Taŋrı toḳuş ḳılġanlarnı māl-ları birle taḳı ten-leri birle **[56a1]** oldurġan-lar üze mertebeler taḳı tigme birge vaʿde ḳıldı Taŋrı körklügrek. Taḳı arturdı Taŋrı **(2)** toḳuş ḳılġan-larnı oldurġan-lar üze yanut uluġ.

N96: Mertebeler andın taḳı yarlıḳamaḳ. **(3)** Taḳı raḥmet ḳılmaḳ. Taḳı irdi Taŋrı yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

N97: Ḥaḳīḳat üze anlar kim öldürdi-ler anlarnı ferişteler özleriniṉg **(4)** küç ḳılġannı aydı-lar ne iş içinde irdiṉgiz. Aydılar irdük ża'īf körülmiş-ler yerde. **(5)** Aydılar irmedi mü Taṉgrı-nıṉg yeri kiṉg kim hicret ḳılsaṉgız anıṉg içinde. Anlar **(6)** sıġıṉġu yerleri tamuġ. Taḳı yawuz boldı yaṉġu yer.

N98: Meger ża'īf körülmiş-ler eren-lerdin **(7)** taḳı tişi-lerdin taḳı oġlanlardın yaraġ-ları yetmes ḫīlege taḳı könülmes-ler yol-ġa.

N99: (8) Anlar bolġay kim Taṉgrı 'afv ḳılsa anlardın. Taḳı irdi Taṉgrı keçürgen yarlıḳaġan.

N100: Taḳı kim kim **(9)** hicret ḳılsa Taṉgrı yolında bulġay yerde hicret ḳılgu yer köp taḳı kiṉglik **(10)** taḳı kim kim çıḳsa ewindin hicret ḳılıġlı bolup Taṉgrı tapa taḳı yalawaçı tapa andın soṉg tegse ölüm **(11)** tüşti yanutı Taṉgrı üze. Taḳı irdi Taṉgrı yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

N101: Taḳı ol vaḳtın kim yörisenġiz **[56b1]** yerde yoḳ siziṉg üze yazuḳ kim ḳısḳa ḳılsaṉgız namāzdın eger ḳorḳsaṉgız **(2)** kim öldürse sizni anlar kim küfr ketürdi-ler ḥaḳīḳat üze kāfirler irdi-ler sizge düşmen açuḳ.

N102: (3) Taḳı ol vaḳtın kim bolsaṉg anlar içinde taḳı iḳāmet ḳılsaṉg anlarġa namāznı ḳopsun bir ögür anlardın seniṉg birle **(4)** taḳı alsun-lar sāzlarını ḳayu vaḳtın kim secde ḳılsalar bolsun-lar soṉguṉguzdın taḳı kelsün **(5)** bir ögür öṉgin kim namāz ḳılmayın tururlar namāz ḳılsunlar seniṉg birle taḳı alsun-lar ḳorḳunç-larını **(6)** taḳı sāzlarını ārzūladı anlar kim küfr ketürdiler eger ġāfil bolsaṉgız sāzlarıṉgızdın taḳı metā'-larınızını **(7)** taḳı meyl ḳılsalar siziṉg üze bir ḳışmaḳ. Taḳı yoḳ yazuḳ siziṉg üze eger bolsa siziṉg birle **(8)** āzār yaġmurdın yā bolsaṉgız sökel-ler kim ḳoysalar sāzlarıṉgız taḳı alıṉg **(9)** ḳorḳunçuṉguznı. Ḥaḳīḳat üze Taṉgrı anuḳ ḳıldı kāfirlerġa ḳın ḫ^{v}ār ḳılġan.

N103: Taḳı ol vaḳtın kim ötediṉgiz **(10)** namāznı yād ḳılıṉg Taṉgrı-nı öre turup taḳı oldurup taḳı yanlarıṉgız üze ol vaḳtın kim **(11)** ḳarār ḳıldıṉgız ḳażā ḳılıṉg namāznı Ḥaḳīḳat üze namāz irdi mü'min-ler üze vaḳtı belgülüg ḳılınmış **[57a1]** kitāb.

N104: Taḳı süst-luḳ ḳılmaŋg eren-leriŋg istemeki içinde eger iglenür irseŋgiz ḥaḳīḳat üze anlar **(2)** iglenürler neteg kim iglenür siz taḳı umanur siz Taŋgrı-dın anı kim umanmaz siz. Taḳı irdi **(3)** Taŋgrı bilgen ḥikmet-lig.

N105: Biz indürdük seniŋg tapa kitāb-nı ḥaḳ birle munuŋg üçün kim ḥükm ḳılsaŋg **(4)** kişi-ler üze anıŋg birle kim körgürdi saŋga Taŋgrı. Taḳı bolmaġıl ḫıyānet ḳılġan-larġa ḫuṣūmet ḳılġan.

N106: Taḳı yarluḳayu tilegil **(5)** Taŋgrı-dın. Ḥaḳīḳat üze Taŋgrı irdi yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

N107: Taḳı cedel ḳılışmaġıl anlardın kim ḫıyānet ḳılurlar **(6)** özleriŋge. Ḥaḳīḳat üze Taŋgrı sewmes ol kimerseni ḫıyānet ḳılġan irdi yazuḳ ḳılġan.

N108: Örterler **(7)** kişi-lerdin taḳı örtmezler Taŋgrı-dın taḳı ol anlar birle ol vaḳtın kim tedbīr ḳılurlar anı kim **(8)** ḫoşnūd bolmas sözdin. Taḳı irdi Taŋgrı anı kim ḳılurlar ḳapsaġan.

N109: Uş siz eren-ler uşbu eren-ler **(9)** cedel ḳılıştıŋgız anlardın bu yaḳın-raḳ tiriglik içinde kim cedel ḳılur Taŋgrı birle anlardın ḳıyāmet kün **(10)** yā kim bolur anlarnıŋg üze saḳlaġan.

N110: Taḳı kim ḳılsa yawuzluḳ-nı yā küç ḳılsa oziŋge andın soŋg **(11)** yarlıḳayu tilese Taŋgrı-ġa bulġay Taŋgrı-nı yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

N111: Taḳı kim ḳazġansa yazuḳ-nı **[57b1]** ḥaḳīḳat üze ḳazġanur anı özi üze. Taḳı irdi Taŋgrı bilgen ḥikmet-lig.

N112: Taḳı kim ḳazġansa **(2)** kiçig yazuḳ-nı yā uluġ yazuḳ-nı andın soŋg atsa anıŋg birle bīzārnı kötürdi bühtān-nı taḳı āşkārā yazuḳ-nı.

N113: **(3)** Taḳı eger bolmasa irdi Taŋgrı-nıŋg fażlı seniŋg üze taḳı raḥmeti uġraġay irdi bir ögür anlardın kim **(4)** azdursalar. Taḳı azdurmas-lar meger özlerini taḳı ziyān tegürmes-ler saŋga nersedin. Taḳı indürdi **(5)** Taŋgrı seniŋg üze kitāb-nı taḳı ḥikmet-ni taḳı ögretti saŋga ol nerseni kim bilmes irdiŋg. Taḳı irdi **(6)** Taŋgrı-nıŋg fażlı seniŋg üze uluġ.

N114: Yoḳ ḫayr üküş içinde rāzlarından meger ol kim **(7)** irse kim buyurdı ṣadaḳa birle yā eḍgülük birle yā oŋgarmaḳ birle kişi-ler arasında.

Taḳı kim ḳılsa anı **(8)** Tañrı-nıñ ḫoşnūdluḳın isteyü birgey miz añga uluġ şevāb.

N115: Taḳı kim kim ḫilāf ḳılışsa **(9)** yalawaç-ġa mundın soñ kim belgürdi añga köni yol taḳı uysa bitgen-lerniñ öñginin-ge **(10)** ḳoyu birgey miz anı añga kim dōst tuttı taḳı köydürgey miz anı tamuġ-ġa. Taḳı yawuz boldı yanġu yer.

N116: Ḥaḳīḳat üze Tañrı yarlıḳamaz kim **(11)** ortaḳ ḳoşsa Tañrı-ġa taḳı yarlıḳayur anı kim andın bisre ol kimge tilese. Taḳı kim ortaḳ ḳoşsa Tañrı-ġa **[58a1]** azdı yıraḳ azmaḳ.

N117: Ündemezler andın bisre meger tişi-lerni ündemes-ler meger **(2)** boynaġu İblīs-ni.

N118: Laʿnet ḳıldı Tañrı taḳı aydı tutġay men ḳul-larıñ-dın kesilmiş ülüş-ni.

N119: **(3)** Azdurġay men anlarnı taḳı umandurgay men anlarnı taḳı buyurġay men anlarġa taḳı kesgey-ler tiweleri-niñ ḳulaḳ-ların **(4)** taḳı buyurġay men anlarġa aynatġaylar Tañrı-nıñ ḫalḳın. Taḳı kim kim tutunsa İblīs-ni dōst **(5)** Tañrı-dın bisre ziyān ḳıldı açuḳ ziyān.

N120: Vaʿde ḳılur anlarġa taḳı umandurur anlarnı. Taḳı **(6)** vaʿde ḳılmas anlarġa İblīs meger arsıḳturmaḳ-nı.

N121: Anlar sıġınġu yerleri tamuġ taḳı bulmas-lar **(7)** andın ḳurtulġu yer

N122: Taḳı anlar kim bitti-ler taḳı ḳıldı-lar eḍgü iş-lerni kiwürgey miz anlarnı **(8)** būstān-larġa aḳar altındın arıḳ-lar cāvidāneler anıñ içinde. Tañrı-nıñ vaʿde ḳılmaḳı tölenmek. **(9)** Taḳı kim rāst-raḳ Tañrı-dın söz yanındın.

N123: İrmes sizniñ umanç-larıñgız taḳı kitāb eyeleriniñ umanç-ları. **(10)** Kim ḳılsa yawuzluḳ-nı cezā birilgey anıñ birle taḳı bulmaġay añga Tañrı-dın bisre dōst taḳı yārīçi.

N124: (11) Taḳı kim ḳılsa eḍgü iş-lerni irkekdin yā tişidin taḳı ol bitgen anlar **[58b1]** kirürler uçmaḳ-ḳa taḳı küç ḳılınmas naḳīrçe.

N125: Taḳı kim körklügrek dīn yanındın ol kimersedin kim ḫāliṣ ḳıldı **(2)** yüzini Tañrı-ġa ol körklügrek taḳı uydı İbrāhīm dīniṅġa rāst müselmān. Taḳı tutundı **(3)** Tañrı İbrāhīm-ni dōst.

N126: Taḳı Tañrı-ġa ne kim kök-ler içinde taḳı ne kim yerde. Taḳı irdi Tañrı **(4)** tigme bir nerseni ḳapsaġan.

N127: Taḳı cevāb tileyürler sindin tişi-ler içinde. Ayġıl Tañrı cevāb birür sizge anlar içinde taḳı ol kim **(5)** oḳınur sizniṅ üze kitāb içinde tişi-lerniṅ yetīm-leri içinde anlar kim birmez siz anlarġa anı kim bitindi **(6)** anlarġa taḳı raġbet ḳılur siz kim nikāḥ ḳılsañgız taḳı ża'īf körülmiş-ler oġlan-lardın taḳı kim **(7)** ḳopsañgız öksüzler üçün tüzlük birle. Taḳı ne kim ḳılsañgız ḫayrdın ḥaḳīḳat üze Tañrı irdi anı **(8)** bilgen.

N128: Taḳı eger tişi ḳorḳsa cüftindin yıraḳ bolmaḳ yanındın yā yüz ewürmek yanındın yoḳ yazuḳ **(9)** ol ikkegü üze oṅgarsalar ikkisi arasında oṅgarmaḳ. Taḳı oṅgarmaḳ yaḫşı-raḳ taḳı ḥāżır ḳılındı **(10)** nefs-ler baḥīl-lıḳ-nı. Taḳı eger körklüglük ḳılsañgız taḳı saḳınsañgız ḥaḳīḳat üze Tañrı irdi anı kim ḳılur siz bilgen.

N129: (11) Taḳı unamaġay siz kim tüzlük ḳılsañgız tişi-ler arasında suḳluḳ ḳılsañgız ḳışmañgız **[59a1]** ḳışmaḳ-nıṅ ḳamuġı ḳoḍsañgız asılmış meṅgizlig. Taḳı eger oṅgarsañgız taḳı saḳınsañgız ḥaḳīḳat üze Tañrı irdi **(2)** yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

N130: Taḳı eger ayrılışsalar bayıtġay Tañrı tigme birni baylıḳındın. Taḳı irdi Tañrı **(3)** kiṅ ḥikmet birle iş ḳılġan.

N131: Taḳı Tañrı-ġa ne kim kök-ler içinde taḳı ne kim yerde. Taḳı vaṣıyyet ḳılduḳ **(4)** anlarġa kim birildi-ler kitāb-nı aşnuṅgızdın taḳı sizge kim saḳınıṅ Tañrı-dın. Taḳı eger **(5)** küfr ketürseṅgiz ḥaḳīḳat üze Tañrı-ġa ne kim kök-ler içinde taḳı ol nerse kim yer içinde taḳı irdi Tañrı **(6)** bay ögülmiş.

N132: Taḳı Tañrı-ġa turur ol nerseler kim kök-ler içinde taḳı anı kim yer içinde. Taḳı tap Tañrı **(7)** saḳlaġan.

N133: Eger tilese iletgey sizni ay kişi-ler taḳı kelgey öñginler birle. Taḳı irdi **(8)** Tañrı anıñ üze yaraġlıġ.

N134: Kim tileyür irse dünyānıñ yanutı-nı Tañrı ḳatında dünyānıñ **(9)** yanutı taḳı āḫiret yanutı. Taḳı irdi Tañrı eşitgen körgen.

N135: Ay anlar kim bitti-ler **(10)** bolunġ ḳopġan-lar tanuḳ-lar Tañrı-ġa taḳı eger özleriñiz üze yā ata ana üze taḳı **(11)** yaḳın-raḳlar üze eger bolsa bay yā faḳīr Tañrı yaḳın-raḳ ikkisiñge uymañ tilek-ge **[59b1]** kim tüzlük ḳılsañız taḳı eger büktürseñiz yā yüz ewürseñiz ḥaḳīḳat üze Tañrı irdi anı kim ḳılur siz bilgen.

N136: (2) Ay anlar kim bitti-ler bitiñ Tañrı-ġa taḳı yalawaç-ġa taḳı ol kitāb-ge kim indürdi **(3)** yalawaçı üze taḳı ol kitāb-ge kim indürüldi aşnudın. Taḳı kim kim küfr ketürse Tañrı-ġa taḳı ferişteleriñe **(4)** taḳı kitāb-larıñe taḳı yalawaç-larınġa taḳı ḳıyāmet kün taḳı azdı yıraḳ azmaḳ.

N137: Ḥaḳīḳat üze anlar **(5)** kim bitti-ler andın soñ küfr ketürdi-ler andın soñ bitti-ler andın soñ küfr ketürdi-ler andın soñ arturdı-lar küfrni bolmadı Tañrı **(6)** yarlıḳasa anlarnı taḳı köndürse anlarnı yol-ġa.

N138: Müjde birgil münāfıḳ-larġa munuñ birle kim anlarġa ḳın iglig.

N139: Anlar kim **(7)** tutunurlar kāfirlerni dōst-lar mü'min-lerdin bisre isteyürler mü anlarnıñ ḳatında **(8)** ʿizzet-ni ḥaḳīḳat üze ʿizzet Tañrı-ġa ḳamuġ.

N140: Taḳı indürdi sizniñ üze kitāb-nı ol vaḳtın kim eşitiñiz **(9)** Tañrı-nıñ āyet-lerini küfr ketürülür añga taḳı masḫara ḳılınur añga olturmañız anlar birle ançaġa tegrü kim kirseler **(10)** andın öñgin sözge ḥaḳīḳat üze siz ol uġurda anlarnıñ meñgizlig. Ḥaḳīḳat üze Tañrı münāfıḳ-larnıñ cemʿ ḳılġanı taḳı kāfirleriñ **(11)** tamuġ içinde ḳamuġ-nı.

N141: Anlar kim küyerler sizniñ birle eger bolsa sizge açmaḳ Tañrı-dın **[60a1]** aydı-lar irmedük mü sizniñ birle taḳı eger bolsa kāfirlerġa ülüş

aydı-lar yıñgmedük mü **(2)** sizniñg üze yaʿnī ẓaferni taḳı yıġmaduḳ mu sizlerni müʾmin-ler üze. Taḳı Tañgrı ḥükm ḳılur arañgızda ḳıyāmet kün. **(3)** Taḳı ḳılmaġay Tañgrı kāfirlerġa müʾmin-ler üze yol.

N142: Ḥaḳīḳat üze münāfıḳ-lar aldaġan-lar **(4)** ʿamelin ḳılurlar Tañgrı-ġa taḳı ol aldaşmaḳ-da yıñggen-niñg ʿamelin ḳılġan turur ol vaḳtın kim ḳoptı-lar namāzġa ḳoptı-lar kâhil-ler körgürürler **(5)** kişi-lerge taḳı yād ḳılmas-lar Tañgrı-ġa meger az

N143: Müterеddidler anıñg arasında irmes muñglar tapa taḳı **(6)** irmez anlar tapa. Taḳı kim azdursa Tañgrı tapmaġay sen añga yol.

N144: Ay anlar kim bitti-ler tutunmañg **(7)** kāfirlerni dōst-lar müʾmin-lerdin bisre. Tileyür mü siz kim ḳılsañgız Tañgrı-ġa **(8)** sizniñg üze ḥuccet açuḳ.

N145: Ḥaḳīḳat üze münāfıḳ-lar astın ṭabaḳ içinde ot-dın **(9)** taḳı bulmaġay sen anlarġa yārīçi.

N146: Meger anlar kim tevbe ḳıldı-lar taḳı oñgardı-lar taḳı yapuştı-lar Tañgrı-ġa **(10)** taḳı ḫāliṣ ḳıldı-lar dīn-lerini Tañgrı-ġa anlar müʾmin-ler birle. Taḳı birgey Tañgrı **(11)** müʾmin-lerġa uluġ ṣevāb.

N147: Ne ḳılur Tañgrı sizniñg ʿaẕābuñguznı eger şükr ḳılsañgız taḳı bitseñgiz **[60b1]** taḳı irdi Tañgrı aznı ḳabūl ḳılġan üküş ṣevāb birgen bilgen.

N148: Sewmes Tañgrı ün kötürmek-ni körksüzlük birle sözdin meger ol kimerse **(2)** kim küç ḳıldı. Taḳı irdi Tañgrı eşitgen bilgen.

N149: Eger āşkārā ḳılsañgız ḫayrnı yā örtseñgiz yā keçürseñgiz **(3)** yawuzluḳ-dın ḥaḳīḳat üze Tañgrı irdi ʿafv ḳılġan yaraġlıġ.

N150: Ḥaḳīḳat üze anlar kim küfr ketürürler Tañgrı-ġa taḳı yalawaç-larınġa **(4)** taḳı tileyürler kim tutsalar dīn-ni kim buyurmadı Tañgrı taḳı yalawaçı taḳı ayturlar biter miz pāreġa taḳı tanar miz **(5)** pāreġa taḳı tileyürler kim tutunsalar anıñg arasında yol.

N151: Anlar anlar küfr ketürgen-ler **(6)** rāst taḳı anuḳ ḳılduḳ kāfirlerġa ḳın ḫᵛār ḳılġan.

N152: Taḳı anlar kim bitti-ler Tañrı-ġa taḳı yalawaç-larınġa **(7)** taḳı ayırt kemişmedi-ler biri arasında anlardın anlar birgey miz anlarġa şevāb-ların. Taḳı irdi Tañrı **(8)** yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

N153: Tileyür sindin kitāb eyeleri kim indürseñ anlar üze kitāb-nı kök-din **(9)** tiledi-ler Mūsādın uluġ-raḳ-nı andın taḳı aydı-lar körgürgül bizge Tañrını açuḳ taḳı tuttı anlarnı **(10)** yaşın küç ḳılmaḳ-ları birle andın soñ tutundı-lar buzaġunı andın soñ kim keldi anlarġa açuḳ ḥuccet-ler taḳı ʿafv ḳılduḳ **(11)** anlarnı taḳı birdük Mūsāġa erklig bolmaḳ açuḳ.

N154: Taḳı kötürdük anlarnıñ üze Ṭūrnı ʿahdleri birle **[61a1]** taḳı ayduḳ anlarġa kiriñ ḳapuġ-ġa töñgütüp yā eglip taḳı ayduḳ anlarġa ḥaddin keçmeñ şenbelemek içinde taḳı alduḳ **(2)** anlardın ʿahdlerni irig.

N155: Bozmaḳ-ları birle ʿahdlerini taḳı küfr ketürmek-leri birle Tañrı-nıñ āyet-leriñga taḳı **(3)** öldürmek-leri birle peyġāmbarlarnı ḥaḳ-dın öñgin birle taḳı aymaḳ-ları birle köñgül-lerimüz örtüglüg. Mühr urdı Tañrı anlar üze küfrleri birle **(4)** bitmezler meger az.

N156: Taḳı küfrleri birle taḳı ayduḳ-ları birle Meryem üze bühtān-nı uluġ.

N157: (5) Taḳı ayduḳ-ları birle biz öldürdük ʿĪsānı Meryem oġlı Tañrı-nıñ yalawaçı taḳı öldürmedi-ler anı taḳı **(6)** asmadı-lar velī oḫşatıldı. Anlarġa taḳı ḥaḳīḳat üze anlar ḫilāf ḳılıştı-lar anıñ içinde şek içinde andın. Yoḳ anlarġa **(7)** anıñ birle bilig-din meger sizniñ uymaḳı taḳı öldürmedi-ler anı yaḳīn

N158: Kötürdi anı Tañrı anıñ tapa. Taḳı irdi **(8)**Tañrı yiñgen ḥikmet-lig.

N159: Ḥaḳīḳat üze yoḳ ḳitāb meger bitgey ök añga ölmekindin aşnu **(9)** taḳı ḳıyāmet kün bolur anlar üze tanuḳ.

N160: Küç ḳılmaḳ birle anlardın kim cuhūd boldı-lar ḥarām ḳılduḳ anlar üze **(10)** arıġ-lar ḥelāl ḳılındı taḳı yıġmaḳ-lar birle Tañrı yolından üküş-ni.

N161: Taḳı almaḳ-ları birle asıġ-nı **(11)** taḳı yıġlındı-lar andın taḳı yimek-leri birle kişi-lerniṉg māl-ların bāṭıl birle taḳı anuḳ ḳılduḳ kāfirlerġa **[61b1]** anlardın ḳın iglig.

N162: Lākin tölengen-ler ʿilm içinde anlardın taḳı bitgen-ler biterler **(2)** ol nersege kim indürüldi seniṉg tapa taḳı ol nersege kim indürülmedi aşnuṉgdın taḳı ḳılġan-lar namāznı taḳı birgen-ler **(3)** zekāt-nı taḳı bitgen-ler Taṉgrı-ġa taḳı ḳıyāmet küniṉge. Anlar birgey miz anlarġa ṣevāb uluġ.

N163: (4) Biz vaḥy ḳılduḳ seniṉg tapa neteg kim vaḥy ḳılduḳ Nūḥ tapa taḳı peyġāmbarlar tapa andıṉg soṉgra taḳı vaḥy ḳılduḳ **(5)** İbrāhīm tapa taḳı İsmāʿīl tapa taḳı İsḥāḳ tapa taḳı Yaʿḳūb tapa taḳı oġul oġul-larınġa taḳı ʿĪsā tapa **(6)** Eyyūb tapa taḳı Yūnus tapa taḳı Hārūn tapa taḳı Süleymān tapa taḳı birdük Dāvūdġa Zebūrnı.

N164: Taḳı yalawaçlar **(7)** ḳıṣṣa ḳılduḳ anlarnı seniṉg üze aşnudın taḳı yalavaç-lar ḳıṣṣa aymaduḳ seniṉg üze. Sözledi Taṉgrı **(8)** Mūsāġa sözlemek.

N165: Yalavaç-lar müjde birgen-ler taḳı ḳorḳutġan-lar munuṉg üçün kim bolsa kişi-lerge **(9)** Taṉgrı üze ḥuccet yalavaç-lardın soṉg. Taḳı irdi Taṉgrı yiṉgen ḥikmet-lig.

N166: Velī Taṉgrı tanuḳ-luḳ birür **(10)** ol nerse birle kim indürüldi seniṉg tapa indürdi anı ʿilm birle taḳı ferişteler tanuḳ-luḳ birürler. Taḳı tap Taṉgrı tanuḳ.

N167: (11) Ḥaḳīḳat üze anlar kim küfr ketürdi-ler taḳı yıġdı-lar Taṉgrı yolından azdı-lar yıraḳ azmaḳ.

N168: Ḥaḳīḳat üze anlar kim **[62a1]** küfr ketürdi-ler taḳı küç ḳıldı-lar bolmadı Taṉgrı kim yarlıḳasa anlarnı taḳı köndürse anlarnı yol-ġa.

N169: Meger tamuġ **(2)** yolınġa cāvidāneler anıṉg içinde ulaşu. Taḳı irdi ol Taṉgrı āsān.

N170: Ay kişi-ler **(3)** keldi sizge yalavaç ḥaḳ birle İḍiṉgizdin bitiṉg yaẖşı-raḳ sizge. Taḳı eger tansaṉgız **(4)** ḥaḳīḳat üze Taṉgrı-ġa ol nerse kim kök-ler içinde taḳı yerde taḳı irdi Taṉgrı bilgen ḥikmet-lig.

N171: Ay **(5)** kitāb eyeleri ḥaddin keçmeŋg dīniŋgiz içinde taḳı aymaŋg Taŋgrı üze meger ḥaḳ-nı. Ḥaḳīḳat üze Mesīḥ **(6)** Meryem oġlı ʿĪsā Taŋgrı-nıŋg yalavaçı taḳı anıŋg sözni kemişti anı Meryem tapa taḳı cān-nı andın **(7)** bitiŋg Taŋgrı-ġa taḳı yalavaç-larınġa taḳı aymaŋg üç teyü. Yıġlınıŋg yaḫşı-raḳ sizge Ḥaḳīḳat üze Taŋgrı **(8)** bir tapunġu. Arıġ-lıḳ aŋga kim bolsa aŋga oġlan aŋga taḳı ol nerse kim kök-ler içinde taḳı ol nerse kim **(9)** yer içinde. Taḳı tap Taŋgrı saḳçı.

N172: ʿĀr tutmaġay Mesīḥ kim **(10)** bolsa ḳul Taŋgrı-ġa taḳı ferişteler yawuḳ ḳılınmış. Taḳı kim kim ʿār tutsa **(11)** ḳulluḳından taḳı uluġsınsa yıġġay anlarnı [86] …

N173: …[62b1] bitti-ler taḳı ḳıldı-lar eḍgü ʿamel-ler tükel birür anlarġa şevāb-ların taḳı arturur anlarnı faẓlından **(2)** taḳı anlar kim ʿārlandı-lar taḳı uluġ-sındı-lar ḳınayur anlarnı ḳın iglig **(3)** taḳı bulmas-lar anlarġa Taŋgrı-dın bisre dōst taḳı yārīçi.

N174: Ay kişi-ler **(4)** keldi sizge ḥuccet İḍiŋgiz taḳı indürdük siziŋg tapa nūrnı açuḳ.

N175: Ammā **(5)** anlar kim bitti-ler Taŋgrı-ġa taḳı yapuştı-lar aŋga kiwürgey anlarnı raḥmetiŋge andın taḳı **(6)** artuḳsı eḍgülük-ge taḳı köndürür anlarnı anıŋg tapa yolġa köni.

N176: Cevāb tileyürler sindin ayġıl Taŋgrı **(7)** cevāb aytur sizge anasız oġulsız içinde. Eger bir er yoḳalsa yoḳ aŋga oġlan taḳı aŋga ḳız ḳarındaş aŋga **(8)** ol nerseniŋg yarusı kim ḳoḍtı. Taḳı ol mīrāṣ alur andın bolmasa aŋga oġlan. Eger bolsalar ikki **(9)** ol ikkisiŋge üç-de ikki ülüş ol nersedin kim ḳoḍtı. Taḳı eger bolsalar uyalar eren-ler taḳı tişi-ler irkek-ge **(10)** ikki tişi-niŋg ülüşi meŋgizlig. Beyān ḳılur Taŋgrı sizge kim azmasaŋgız. Taḳı Taŋgrı tigme bir nerse **(11)** bilgen.

MÂİDE SÛRESİ

[63a1] Taŋgrı atı birle başlayur men üküş raḥmet-lig raḥmeti lāzım.

[86] Ayetin sonundaki ve diğer ayetin başındaki kelime okunamamaktadır.

M1: (2) Ay anlar kim bitti-ler vefā ḳılıŋ ʿahdlerge. Ḥelāl ḳılındı sizge tiweniŋ sıġırnıŋ keçi-niŋ tört aḍaḳlıġı meger **(3)** ol kim oḳunur siziŋ üze aw-nuŋ ḥelāl ḳılġan-ları-dın öŋgin taḳı siz ḥarām-lar. Ḥaḳīḳat üze Taŋrı ḥükm ḳılur anı kim **(4)** tileyür.

M2: Ay anlar kim bitti-ler ḥelāl ḳılmaŋ Taŋrı-nıŋ ʿalāmet-lerin taḳı ḥarām ay-nı **(5)** taḳı Kaʿbege ıḍılġan nerseni taḳı boynınġa asılġan nerseni taḳı uġraġan-larnı Kaʿbege isteyürler artuḳ-luḳ-nı **(6)** anlarnıŋ İḍisindin taḳı ḫoşnūdluḳ-nı taḳı ol vaḳtın kim ḥelāl bolsaŋız awlaŋ. Taḳı ḳazġanu birmesün sizge kişi-leriŋ **(7)** yigrenmeki kim yıġdı-lar sizni Mescid-i Ḥarām-dın kim ʿıddet ḳılsaŋız taḳı yārī birişiŋ eḍgülük-ge **(8)** taḳı saḳ(ı)nuḳ-luḳ-ḳa taḳı yārī birişmeŋ yazuḳ üze taḳı ẓulm ḳılmaḳ üze taḳı saḳınıŋ Taŋrıdın. Ḥaḳīḳat üze Taŋrı **(9)** ḳını ḳatıġ.

M3: Ḥarām ḳılındı siziŋ üze ölügse taḳı ḳan taḳı toŋuz eti taḳı ol nerse kim **(10)** ün ḳılındı Taŋrı-dın öŋginge anıŋ birle taḳı boġulmış taḳı urup öldürülmiş taḳı tüşüp ölmiş taḳı tüşüp ölmiş **(11)** taḳı ol kim yidi anı azıġ-lıġ meger ol kim boġazladıŋız taḳı ol kim boġazlandı taş üze taḳı kim ülüş ḳılsaŋız **[63b1]** ḳımār oḳ-ları birle ol buyruḳ-dın çıḳmaḳ. Bu kün nevmīd boldı anlar kim küfr ketürdi-ler dīniŋizdin **(2)** ḳorḳmaŋ anlardın ḳorḳuŋ mindin. Bu kün tükel ḳıldım sizge dīniŋizni taḳı tamām ḳıldım **(3)** siziŋ üze niʿmetim-ni taḳı rāżī boldum yaʿnī iḫtiyār ḳıldım sizge müselmān-lıḳ-nı dīn. Kim ḳısarlansa aç-lıḳ-da **(4)** ḳışmaḳ-dın yazuḳ-ḳa ḥaḳīḳat üze Taŋrı yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

M4: Ayturlar saŋa neŋ ḥelāl ḳıldı anlarġa. **(5)** Ayġıl ḥelāl ḳılındı sizge arıġ-lar taḳı ol kim ögrettiŋiz kesb ḳılġan-lardın ögretigli bolup ögretür siz **(6)** anlarġa ol nersedin kim ögretti sizge Taŋrı yiŋ andın kim tuttı-lar siziŋ üze taḳı yād ḳılıŋ **(7)** Taŋrı-nıŋ atı-nı anıŋ üze saḳ(ı)nıŋ Taŋrı-ġa. Ḥaḳīḳat üze Taŋrı saḳışı revān.

M5: Bu kün indürüldi **(8)** sizge arıġ. Taḳı anlarnıŋ yigü nersesi kim birildi kitāb-nı ḥelāl sizge taḳı ṭaʿāmuŋuz **(9)** ḥelāl anlarġa taḳı āzād tişi-ler saḳ(ı)nuḳ-lar bitgen tişi-ler taḳı saḳ(ı)nuḳ-lar anlardın kim birildi-ler **(10)** kitāb aşnuŋuzdın ol vaḳtın kim birseŋiz anlarġa kābīn-lerini saḳ(ı)nuḳ-luḳ

ḳılur zinā **(11)** ḳılışmas taḳı yaşru dōst tutmaġan-lıḳ ḥālda. Taḳı kim küfr ketürdi īmān-ġa bāṭıl boldı **[64a1]** ʿameli taḳı ol ol cihān-da ziyān-kārlardın.

M6: Ay anlardın kim bitti-ler ol vaḳtın kim ḳopturuguz **(2)** namāzġa yuruġ yüzleriŋizni taḳı elig-leriŋizni tirsek-lerge tegrü taḳı mesḥ ḳılıŋ **(3)** başlarıŋızġa taḳı aḍaḳ-larıŋızġa ikki topuḳ-ḳa tegrü. Taḳı eger bolsaŋız cenabet-lıġ arınıŋ **(4)** taḳı eger bolsaŋız sökel-ler yā sefer üze yā kelse bir kimerse sizlerdin aşaḳ-dın **(5)** yā cimāʿ ḳılsaŋız tişi-ge taḳı bulmasaŋız suw-nı uġraŋ arıġ yerge mesḥ ḳılıŋ **(6)** yüzleriŋizge taḳı elig-leriŋizge andın. Tilemez Taŋrı kim ḳılsa siziŋ üze tarlıḳ-dın **(7)** velī tileyür arıtsa sizni taḳı tamām ḳılsa niʿmeti-ni siziŋ üze bolġay kim siz şükr ḳılġay siz.

M7: (8) Taḳı yād ḳılıŋ Taŋrı-nıŋ niʿmeti-ni siziŋ üze taḳı ʿahdini ol kim ʿahd ḳılıştı siziŋ birle anıŋ birle ol vaḳtın kim aydıŋız eşittük **(9)** taḳı boyun südük. Taḳı saḳınıŋ Taŋrı-dın. Ḥaḳīḳat üze Taŋrı bilgen köŋül-ler eyesi-ni yaʿnī köŋül-ler içindeki-ni.

M8: Ay anlar kim bitti-ler **(10)** boluŋ ḳopġan-lar Taŋrı-ġa tanuḳ-lar tüzlük birle taḳı ḳazġanu birmesün sizge kişi-leriŋ yigrenmeki **(11)** munuŋ üze kim ʿadl ḳılmasaŋız. ʿAdl ḳılıŋ ol yaḳın-raḳ saḳ(ı)nuḳ-luḳ üze taḳı saḳ(ı)nıŋ Taŋrı-ġa. Ḥaḳīḳat üze Taŋrı bilgen **[64b1]** anı kim ḳılur siz.

M9: Vaʿde ḳıldı Taŋrı anlarġa kim bitti-ler taḳı ḳıldı-lar eḍgü ʿamel-ler anlarġa yarlıḳamaḳ taḳı ṣevāb **(2)** uluġ.

M10: Taḳı anlar kim küfr ketürdi-ler taḳı yalġan-ġa nisbet ḳıldı-lar āyet-lerimüzni anlar tamuġ eyeleri.

M11: (3) Ay anlar kim bitti-ler yād ḳılıŋ Taŋrı-nıŋ niʿmeti-ni siziŋ üze ol vaḳtın kim uġradı eren-ler kim **(4)** yaysa siziŋ tapa elig-lerini taḳı yıġdı elig-lerini sizdin taḳı saḳ(ı)nıŋ Taŋrı-dın taḳ Taŋrı üze **(5)** tevekkül ḳılsun bitgen-ler.

M12: Taḳı aldı Taŋrı Yaʿḳūb oġul-ları-nıŋ ʿahdin taḳı ıḍduḳ **(6)** anlardın on ikki saḳçı. Taḳı aydı Taŋrı ḥaḳīḳat üze men siziŋ birle. Eger ḳılsaŋız namāznı taḳı birseŋiz **(7)** zekāt-nı taḳı bitseŋiz yalawaç-larım-ġa taḳı nuṣret birseŋiz anlarġa taḳı borç birseŋiz Taŋrı-ġa borç körklüg **(8)**

kitergey men sizdin yazuḳ-larıṉġızını taḳı kiwürgey men sizni uçmaḳ-larġa aḳar **(9)** altındın arıḳ-lar kim kim küfr ketürse mundın soṉġra sizdin azdı yol-nuṉġ tüzini.

M13: (10) Bozmaḳ-larını ʿahdlerini sürdük anlarnı taḳı ḳılduḳ köṉġüllerini ḳatıġ ḳıştururlar **(11)** kelimelerni orun-larındın taḳı unuttı-lar ülüş-ni andın kim aṉġdurul-dı anıṉġ birle taḳı ḳıs-mas sen muṭṭaliʿ bolur sen **[65a1]** ḫıyānet üze anlardın meger az anlardın keçürgil anlardın taḳı ʿafv ḳılġıl. Ḥaḳīḳat üze Taṉġrı sewer **(2)** körklüglük ḳılġan-larnı.

M14: Taḳı anlardın kim aydı-lar biz tersālar alduḳ ʿahdlerini taḳı unuttı-lar **(3)** ülüş ol nersedin kim aṉġduruldı-lar anıṉġ birle yapuşturduḳ aralarında düşmen-lıḳ-nı yigrenmek-ni **(4)** ḳıyāmet küniṉġe tegrü taḳı ḫaber birgey anlarġa Taṉġrı ol nerse birle kim irdi-ler ḳılurlar.

M15: Ay kitāb **(5)** eyeleri keldi sizge yalavaçımuz açuḳ ḳılur sizge üküş-ni ol nersedin kim irdiṉġiz örter siz **(6)** kitāb-dın taḳı keçrür üküş-din. Keldi sizge Taṉġrı-dın yaruḳ taḳı kitāb **(7)** belgülüg.

M16: Köndürür anı Taṉġrı ol kimerse kim uydı ḫoşnūdluḳınġa ḳurtulmaḳ yol-larınġa taḳı çıḳarur anlarnı **(8)** ḳaraṉġuluḳ-dın yaruḳ-luḳ tapa buyruḳı birle taḳı köndürür anlarnı köni yol tapa.

M17: (9) Küfr ketürdi anlar kim aydı-lar ḥaḳīḳat üze Taṉġrı ol Meryem oġlı ʿĪsā ayġıl kim yıġar Taṉġrı-dın nerseni **(10)** eger tilese kim yoḳatsa Meryem oġlı ʿĪsānı taḳı anasını taḳı ol kimerselerni kim yer içinde ḳamuġını. **(11)** Taḳı Taṉġrı-ġa kök-leriṉġ mülki taḳı yeriṉġ taḳı ikkisi arasında. Yaratur neni kim tilese. Taḳı Taṉġrı **[65b1]** tigme bir nerse üze yaraġlıġ.

M18: Taḳı aydı cuhūdlar taḳı tersālar biz Taṉġrı-nıṉġ oġul-ları **(2)** taḳı dōst-ları. Ayġıl ne üçün ḳınar sizni yazuḳ-larıṉġız birle siz yaratılmış ol kimersedin kim yarattı. Yarlıḳar kim-ni tilese taḳı ḳınayur **(3)** kim-ni tilese. Taḳı Taṉġrı-ġa kök-leriṉġ mülki taḳı yeriṉġ taḳı ne kim ikkisi arasında anıṉġ tapa **(4)** ḳaytmaḳ.

M19: Ay kitāb eyeleri keldi sizge yalavaçımuz açuḳ ḳılur sizge süstluḳ üze **(5)** yalavaç-lardın kim aysaŋgız kelmedi bizge müjde birgen-din taḳı ḳorḳutġan-dın. Keldi sizge müjde birgen **(6)** taḳı ḳorḳutġan. Taḳı Taŋgrı tigme nerse üze yaraġlıġ.

M20: Taḳı ol vaḳtın kim aydı Mūsā ḳavmınġa ay ḳavmum **(7)** yād ḳılıŋg Taŋgrı niʿmetin siziŋg üze ol vaḳtın kim ḳıldı siziŋg içiŋgizde peyġāmbarlar taḳı ḳıldı sizlerni melik-ler **(8)** taḳı birdi sizge anı kim birmedi bir kimersege ʿālem-lerdin.

M21: Ay ḳavmum kiriŋg arıġ ḳılınmış **(9)** yerge ol kim bitidi Taŋgrı sizge taḳı ḳaytmaŋg soŋg-larıŋgız üze kim ewrülgey siz **(10)** ziyān ḳılġan-lar.

M22: Aydı-lar ay Mūsā ḥaḳīḳat üze anıŋg içinde eren-ler boynaġu taḳı biz kirmegey miz aŋga **(11)** ançaġa tegrü kim çıḳġay-lar andın eger çıḳsalar andın biz kirgen-ler.

M23: Aydı ikki er **[66a1]** anlardın kim ḳorḳarlar eḍgülük ḳıldı Taŋgrı anlar üze kiriŋg anlar üze ḳapuġ-ġa ol vaḳtın kim kirseŋgiz aŋga **(2)** ḥaḳīḳat üze siz yiŋgen-ler taḳı Taŋgrı üze tevekkül ḳılıŋg eger irseŋgiz bitgen-ler.

M24: Aydı-lar **(3)** ay Mūsā biz ḥaḳīḳat üze kirmegey miz aŋga ulaşu peyveste bolmış-larınça anıŋg içinde barġıl sen taḳı İḍiŋg ikkegü toḳuşuŋg **(4)** biz munda oldurgan-lar.

M25: Aydı İḍim ḥaḳīḳat üze men erklenmez men meger özüm-ni taḳı uyam-nı ayırt kemişgil aramızda **(5)** taḳı buyruḳ-dın çıḳġan eren-ler arasında.

M26: Aydı ḥaḳīḳat üze ol ḥarām ḳılınmış anlar üze ḳırḳ yıl **(6)** müteḥayyir bolurlar yerde ḳaḍġurmaġıl buyruḳ-dın çıḳġan eren-ler üze.

M27: Taḳı oḳuġıl anlar üze **(7)** Ādem-nüŋg ikki oġlı-nıŋg ḫaberin ḥaḳ birle ol vaḳtın kim ḳurbān ḳıldı-lar ḳurbānı ḳabūl ḳılındı ol ikkide birisindin taḳı ḳabūl ḳılınmadı birindin. **(8)** Aydı öldürgey men sini. Aydı ḥaḳīḳat üze ḳabūl ḳılur Taŋgrı saḳınġan-lardın.

M28: Eger yaysaŋ meniŋ tapa eligiŋ-ni **(9)** munuŋ üçün kim öldürseŋ mini irmes men yayġan eligim-ni seniŋ tapa öldürsem sini ḥaḳīḳat üze men ḳorḳar men Taŋrı-dın ʿālem-ler İḍisindin.

M29: (10) Ḥaḳīḳat üze men tileyür men kim kötürseŋ yazuḳum-nı taḳı yazuḳuŋ-nı taḳı bolsaŋ ot eyelerindin taḳı ol **(11)** küç ḳılġan-larnıŋ yanutı.

M30: Āsān ḳılu birdi aŋa teni uyasını öldürmekin öldürdi anı taḳı boldı **[66b1]** ziyān-lıġ-lardın.

M31: Iḍdı Taŋrı ḳarġa-nı üşeleyür yerni körgüzsün üçün aŋa neteg **(2)** örter uyası-nıŋ ʿavretini. Aydı ay bī-çārelıḳ maŋa ʿāciz mü boldum kim bolsam bu ḳarġa meŋgizlig **(3)** tā örtsem uyam-nuŋ ʿavreti-ni taḳı boldı ökünġen-lerdin.

M32: Anıŋ üçün ol bitidük **(4)** Yaʿḳūb oġlan-ları üze ḥaḳīḳat üze ol öldürse ten-ni nefs-din öŋgin birle yā fesādsızın yerde tamām ol **(5)** öldürmişiŋ ḳamuġ. Taḳı kim tirgürse tamām ol tirgürdi kişi-lerni ḳamuġ. Taḳı **(6)** keldi anlarġa yalavaç-larımuz açuḳ ḥuccet birle andın soŋ ḥaḳīḳat üze üküş anlardın andın soŋ yerde **(7)** ḥaddin keçgen-ler.

M33: Ḥaḳīḳat üze anlarnıŋ yanutı kim toḳuş ḳılurlar Taŋrı birle taḳı yalavaçı birle taḳı saʿy ḳılurlar **(8)** yerde fesād üze kim öldürülseler yā asılsa yā kesilse elig-leri taḳı aḍaḳ-ları **(9)** tigme bir yandın birin yā ḳowulsalar yirdin. Ol anlarġa ḫᵛārluḳ dünyāda taḳı anlarġa ol cihān-da **(10)** ḳın uluġ.

M34: Meger anlar kim tevbe ḳıldı-lar mundın aşnu kim yaraġlıġ bolsaŋġız anlar üze biliŋ ḥaḳīḳat üze Taŋrı **(11)** yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

M35: Ay anlar kim bitti-ler saḳ(ı)nıŋ Taŋrı-ġa taḳı isteŋ anıŋ tapa ulanmaḳ sebebini **[67a1]** taḳı mücāhede ḳılıŋ anıŋ yolı içinde bolġay kim siz ḳurtulġay siz.

M36: Ḥaḳīḳat üze anlar kim küfr ketürdi-ler eger ḥaḳīḳat üze anlarġa **(2)** ne kim yer içinde ḳamuġ taḳı anıŋ endāzesinçe anıŋ birle yulun-sun-lar anıŋ birle ḳıyāmet kün-nüŋ ḳınından ḳabūl ḳılınmaġay **(3)** anlardın taḳı anlarġa ḳın iglig.

M37: Tileyürler kim çıḳsalar ot-dın taḳı irmez anlar çıḳġan-lar **(4)** andın taḳı anlarġa ḳın turuḳġan.

M38: Oġrı ḳılġan er taḳı oġrı ḳılġan tişi kesiṉ **(5)** ikkisi-niṉ eliglerini yanut üçün anıṉ birle kim ḳazġan-dılar ḳın üçün ḳızġut Taṉrı-dın. Taḳı Taṉrı yiṉgen ḥikmet-lig.

M39: Taḳı kim tevbe ḳılsa **(6)** ẓulm ḳılmışından soṉ taḳı oṉgardı ḥaḳīḳat üze Taṉrı tevbesin ḳabūl ḳılur. Anıṉ üze ḥaḳīḳat üze Taṉrı yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

M40: (7) Bilmediṉ mü ḥaḳīḳat üze Taṉrı aṉga kök-leriṉ mülki yeriṉ ḳınayur kim-ni tilese taḳı yarlıḳayur **(8)** kim-ni tilese taḳı Taṉrı tigme bir nerse üze yaraġlıġ.

M41: Ay yalavaç ḳaḍġurtmasun sini anlar kim **(9)** iwerler küfr içinde anlardın kim aydı-lar bittük aġızları birle taḳı bitmedi köṉgül-leri **(10)** taḳı anlardın kim cuhūd boldı-lar eşitgen-ler yalġan-nı işitgen-ler öṉgin eren-ler üçün kelmedi-ler saṉga. **(11)** Ḳıştururlar kelimelerni orun-larından ayturlar eger birilseṉgiz munı alıṉ anı taḳı eger **[67b1]** birilmeseṉgiz ḳorḳuṉ. Taḳı kim-ni kim tilese Taṉrı anıṉ fitnesini erklenmegey sen aṉga Taṉrı-dın nerse. Anlar **(2)** anlar kim tilemedi Taṉrı kim arıġ ḳılsa köṉgül-lerin. Anlarġa dünyāda ḫ^{v}ārluḳ taḳı anlarġa ol cihān-da ḳın **(3)** uluġ.

M42: Eşitgen-ler yalġan-nı yigen-ler ḥarām-nı eger kelseler saṉga ḥükm ḳılġıl **(4)** aralarında yā yüz ewürgil anlardın taḳı eger yüz ewürseṉg anlardın ziyān tegürmegey-ler saṉga nerse. Taḳı eger ḥükm ḳılsaṉg **(5)** ḥükm ḳılġıl aralarında tüzlük birle. Ḥaḳīḳat üze Taṉrı sewer ʿadl ḳılġan-larnı.

M43: Taḳı neteg ḥükm ḳılurlar saṉga **(6)** taḳı anlar ḳatında Tevrāt bar anıṉ içinde Taṉrı-nıṉ ḥükmi andın soṉ ewrülürler andın soṉ. Taḳı irmez anlar **(7)** bitgen-ler.

M44: Biz indürdük Tevrāt-nı anıṉ içinde köni-lik taḳı yaruḳ-luḳ ḥükm ḳılur anıṉ birle peyġāmbarlar **(8)** anlar kim inḳıyād ḳıldı-lar yaʿnī müselmān boldı-lar anlarġa kim cuhūd boldı-lar taḳı İḍi-ge nisbet-lig-ler taḳı dānişmendler ol nerse birle kim beklemek tilendi-ler **(9)** Taṉrı-nıṉ

kitābındın taḳı irdi-ler anıṉg üze tanuḳ-lar ḳorḳmaṉg kişi-lerdin taḳı ḳorḳuṉg mindin **(10)** taḳı bedel ḳılmaṉg āyet-lerim-ni az bahāġa. Taḳı ḥükm ḳılmasa anıṉg birle kim indürdi Taṉgrı anlar **(11)** anlar küfr ketürgen-ler.

M45: Taḳı bitidük anlar üze anıṉg içinde ḥaḳīḳat üze ten ten birle taḳı köz **[68a1]** köz birle taḳı burun burun birle taḳı ḳulaḳ ḳulaḳ birle taḳı tiş tiş birle baş-larġa **(2)** tüzlük ḳılışmaḳ. Kim kim ṣadaḳa ḳılsa anıṉg birle ol örtgen turur yazuḳını. Aṉga taḳı kim ḥükm ḳılmasa anıṉg birle kim indürdi **(3)** Taṉgrı anlar anlar küç ḳılġan-lar.

M46: Taḳı uydurduḳ izleri üze Meryem oġlı ʿĪsānı rāst-laġan **(4)** ol nerseni kim ileyinde Tevrāt-dın taḳı birdük aṉga İncīl-ni anıṉg içinde könilik taḳı yaruḳluḳ taḳı rāst-laġan **(5)** ol nerseni kim ileyinde Tevrāt-dın taḳı köni yol taḳı ögüt saḳınġan-larġa.

M47: Taḳı ḥükm ḳılsun **(6)** İncīl eyeleri ol nerse birle kim indürdi Taṉgrı anıṉg içinde. Taḳı kim kim ḥükm ḳılmadı ol nerse birle kim indürdi Taṉgrı anlar **(7)** anlar buyruḳ-dın çıḳġan-lar.

M48: Taḳı indürdük seniṉg tapa kitāb-nı ḥaḳ birle rāst-laġan ol nerseni kim **(8)** ileyinde kitāb-dın taḳı erklig bolġan anıṉg üze ḥükm ḳılġıl aralarında ol nerse birle kim indürdi Taṉgrı taḳı uymaġıl **(9)** hevālarınġa ol nersedin kim keldi saṉga Ḥaḳ-dın. Tigme birge ḳılduḳ sizdin şerīʿat açuḳ yol. **(10)** Taḳı eger tilese Taṉgrı ḳılġay irdi sizni bir ögür velī sınamaḳ üçün sizni ol nerse içinde kim birdi saṉga ozuşuṉg **(11)** eḍgü iş-lerge Taṉgrı tapa ḳaytışınġız ḳamuġ taḳı ḫaber birür sizge ol nerse içinde kim irdiṉgiz ḫilāf [ḳılışur siz].

M49: [68b1] Taḳı kim ḥükm ḳılġıl aralarında anıṉg birle kim indürdi Taṉgrı taḳı uymaṉg hevālarınġa taḳı ḳorḳġıl anlardın kim fitne ḳılsalar **(2)** yazuḳ-larınıṉg pāresi birle kim indürdi Taṉgrı seniṉg tapa eger ewrülseler taḳı bilgil ḥaḳīḳat üze tileyür Taṉgrı kim tegse anlarġa **(3)** yazuḳ-larınıṉg pāresi. Taḳı ḥaḳīḳat üze üküş kişi-lerdin buyruḳ-dın çıḳġan-lar.

M50: Cāhiliyyet ḥükmi-ni **(4)** isteyürler. Taḳı kim turur körklügrek Taṉgrı-dın ḥükm yanındın erenlerge kim yaḳīn bilürler.

M51: Ay anlar kim **(5)** bitti-ler tutunmaŋg cuhūdlar taḳı tersālar dōst pāreleri dōst pāreniŋg. **(6)** Taḳı kim dōst tutsa anlarnı sizdin ḥaḳīḳat üze ol anlardın. Ḥaḳīḳat üze Taŋgrı köndürmes ẓālim eren-lerni.

M52: **(7)** Körer sen anlarnı kim köŋgül-leri içinde sökel-lik iwerler anlarnıŋg içinde ayturlar ḳorḳar miz kim **(8)** tegse bizge tezgingen. Bolġay kim Taŋgrı kelse açmaḳ birle yā iş birle anıŋg ḳatındın taḳı bolsalar **(9)** ol nerse üze kim örttiler özleri içinde ökünggen-ler.

M53: Taḳı aytur anlar kim bitti-ler munlar mu anlar kim **(10)** ant içti-ler Taŋgrı birle ant-larınıŋg ḳatıġını ḥaḳīḳat üze anlar siziŋg birle. Bāṭıl boldı ʿamel-leri taḳı boldı-lar **(11)** ziyān ḳılġan-lar.

M54: Ay anlar kim bitti-ler kim ḳaytsa sizdin dīnindin kelgey Taŋgrı eren-ler birle kim **[69a1]** sewer anlarnı taḳı sewerler anı ḫᵛārlar müʾmin-ler üze ʿazīzler kāfirler üze mücāhede ḳılurlar **(2)** Taŋgrı yolında taḳı ḳorḳmazlar melāmet ḳılġan-larnıŋg melāmetindin. Ol Taŋgrı-nıŋg faẓlı birür anı kimge tilese. **(3)** Taḳı Taŋgrı kiŋg bilgen.

M55: Ḥaḳīḳat üze siziŋg dōstuŋguz Taŋgrı taḳı yalavaçı taḳı anlar kim bitti-ler anlar **(4)** peyveste ḳılurlar namāznı taḳı birürler zekāt-nı taḳı anlar rükūʿ ḳılġan-lar.

M56: Taḳı kim dōst tutsa **(5)** Taŋgrı-nı taḳı yalavaçı-nı taḳı anlar kim bitti-ler ḥaḳīḳat üze Taŋgrı-nıŋg ögüri anlar yiŋgen-ler.

M57: Ay anlar kim **(6)** bittiler tutmaŋg anlarnı kim tuttı-lar dīniŋgizni masḫara taḳı oyun anlardın kim birildi-ler **(7)** kitāb-nı sizdin aşnu taḳı kāfirlerni dōst-lar taḳı saḳ(ı)nıŋg Taŋgrı-dın **(8)** eger irdiŋgiz irse bitgen-ler.

M58: Taḳı ol vaḳtın kim ündediŋgiz namāz tapa tuttı-lar anı masḫara **(9)** taḳı oyun. Ol munuŋg birle kim eren-ler bilmes-ler.

M59: Ayġıl ay kitāb eyeleri ʿayb **(10)** ḳılur mu siz bizdin meger kim bittük Taŋgrı-ġa taḳı aŋga kim indürüldi biziŋg tapa taḳı aŋga kim indürüldi **(11)** aşnudın taḳı ḥaḳīḳat üze üküş-rek-leriŋgiz buyruḳ-dın çıḳġan-lar.

M60: Aẏġıl ḫaber birür mü men sizge asıġsızraḳ birle andın yanut yanındın **[69b1]** Taṅgrı ḳatında. Ol kimerse kim sürdi anı Taṅgrı taḳı öwke ḳıldı anıṅg üze taḳı ḳıldı anlarnı biçin-ler taḳı toṅguzlar **(2)** taḳı ḳul-luḳ ḳıldı şeyṭān-ġa. Anlar yawuzraḳ orun yanındın taḳı azġun-raḳ yol-nuṅg yawuzındın.

M61: (3) Taḳı ol vaḳtın kim keldi-ler sizge aydı-lar bittük taḳı kirdi-ler küfr birle taḳı anlar çıḳtı-lar anıṅg birle. **(4)** Taḳı Taṅgrı bilgen-rek ol nerseni kim irdi-ler örterler.

M62: Taḳı körer sen üküş-ni anlardın iwerler **(5)** yazuḳ içinde taḳı ḫaddin keçmek içinde taḳı yimek-leri içinde ḫarām-nı. Neme yawuz ol kim ḳılur irdi-ler.

M63: (6) Eger yıġmasa irdi anlarnı İḍi-ge nisbet-lig-ler taḳı dānişmend sözlerindin yazuḳ-nı taḳı yimek-lerindin ḫarām-nı. **(7)** Neme yawuz ol kim irdi-ler ḳılurlar.

M64: Taḳı aydı cuhūdlar Taṅgrı-nıṅg eligi baġlıġ. **(8)** Baġlandı elig-leri taḳı sürüldi-ler anıṅg tapa aydı-lar ikki eligi yayılmış-lar ḫarc ḳılur neteg tilese **(9)** taḳı arturġay üküş-ge anlardın ol nerse kim indürüldi seniṅg tapa İḍiṅg-din yazuḳ içinde ḫaddin keçmek-ni taḳı kāfir bolmaḳ-nı. **(10)** Taḳı kemiştük aralarında düşmen-lıḳ-nı taḳı yigrenmek-ni ḳıyāmet-ġa tegrü. Tigme bir kez kim yandurdı-lar **(11)** ot-nı toḳuş-ġa söndürdi anı Taṅgrı taḳı saʿy ḳılurlar yerde fesād üçün. Taḳı Taṅgrı **[70a1]** sewmes fesād ḳılġan-larnı.

M65: Taḳı ḫaḳīḳat üze kitāb eyeleri bitti-ler taḳı saḳındı-lar[87] kitergey irdük **(2)** anlardın yawuzluḳ-ların taḳı kiwürgey irdük anlarnı niʿmet-lerniṅg būstān-larınġa.

M66: Taḳı ḫaḳīḳat üze anlar ḳopġarsalar Tevrāt-nı **(3)** taḳı İncīl-ni taḳı ol nerseni kim indürüldi anlar tapa İḍi-lerindin yigey-ler irdi üstün-lerindin taḳı aḍaḳ-ları astındın. **(4)** Anlardın bir ögür ortaçalıġ. Taḳı üküş anlardın yawuz boldı anı kim ḳılurlar.

[87] Anlam gereği bitseler takı sakınsalar olmalı.

M67: Ay yalawaç! **(5)** tegürgül ol nerseni kim indürüldi seniŋ tapa İḍiŋ-din. Taḳı eger ḳılmasaŋ tegürmediŋ risāletini. Taḳı Taŋrı **(6)** saḳlayur sini kişi-lerdin. Ḥaḳīḳat üze Taŋrı köndürmes kāfir eren-lerni.

M68: Ayġıl ay **(7)** kitāb eyeleri irmes siz nerse üze ançaġa tegrü kim ḳoparsaŋġız Tevrāt-nı taḳı İncīl-ni taḳı anı kim **(8)** indürüldi siziŋ tapa İḍiŋizdin. Taḳı arturġay üküş-ge anlardın anı kim indürüldi seniŋ tapa İḍiŋ-din **(9)** ḥaddin keçmek taḳı kāfirlıḳ ḳaḍġurmaġıl küfr ketürgen eren-ler üze.

M69: Ḥaḳīḳat üze anlar kim bitti-ler **(10)** taḳı anlar kim cuhūd boldı-lar taḳı dīn-din çıḳġan-lar taḳı tersālar kim kim bitse Taŋrı-ġa taḳı ḳıyāmet küniŋge **(11)** taḳı ḳılsa eḍgü ʿamel-ni yoḳ ḳorḳunç anlar üze taḳı anlar ḳaḍġurmazlar.

M70: Alduḳ Yaʿḳūb oġlan-larınıŋ **[70b1]** ʿahdin taḳı ıḍduḳ anlar tapa yalavaç-lar. Tigme bir kez kim keldi anlarġa yalavaç ol nerse birle kim sevmes nefs-leri **(2)** bir ögürni yalġan-ġa nisbet ḳıldı-lar taḳı bir ögürni öldürürler.

M71: Taḳı sizdi-ler kim bolmasa fitne közsüz boldı-lar **(3)** taḳı ṣaġır boldı-lar andın soŋġ Taŋrı ḳabūl ḳıldı anlar üze andın soŋġ közsüz boldı-lar ṣaġır boldı-lar üküş anlardın. Taḳı Taŋrı körgen **(4)** anı kim ḳılurlar.

M72: Küfr ketürdi anlar kim aydı-lar ḥaḳīḳat üze Taŋrı ol Meryem oġlı ʿĪsā. Taḳı aydı **(5)** ʿĪsā ay Yaʿḳūb oġlan-ları ḳul-luḳ ḳılıŋ Taŋrı-ġa menim İḍim taḳı siziŋ İḍiŋiz. Ḥaḳīḳat üze ol kim ortaḳ ḳoşsa Taŋrı-ġa **(6)** ḥarām ḳıldı Taŋrı anıŋ üze uçmaḳ-nı taḳı sığıŋġu ot. Taḳı yoḳ küç ḳılġan-larġa **(7)** yārī birgen-lerdin.

M73: Küfr ketürdi anlar kim aydı-lar ḥaḳīḳat üze Taŋrı üçnüŋ üçünçisi taḳı yoḳ tapunġudın meger Taŋrı. **(8)** Taḳı eger yıġılmasalar ol nersedin kim ayturlar sıḳaġay anlar kim küfr ketürdi-ler anlardın ḳın **(9)** iglig.

M74: Ḳaytmazlar mu Taŋrı tapa taḳı yarlıḳayu tilemez mü andın. Taḳı Taŋrı yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

M75: İrmes **(10)** Meryem oġlı ʿĪsā meger yalavaç keçti andın aşnu yalavaç-lar. Taḳı anası rāst-laġan. **(11)** [İrdiler yiyürler ṭaʿām-nı baḳġıl neteg beyān] ḳılur miz anlarġa āyet-lerni andın soṇg baḳġıl neteg **[71a1]** ewrülürler.

M76: Ayġıl ḳul-luḳ mu ḳılur siz Taṇgrı-dın bisre ol nersege kim erklig bolmas sizge ziyān taḳı asıġ. **(2)** Taḳı Taṇgrı ol eşitgen bilgen.

M77: Ayġıl ay kitāb eyeleri ḥaddin keçmeṇg dīniṇgiz içinde **(3)** ḥaḳ-dın öṇgin taḳı uymaṇg eren-leriniṇg hevālarınġa azdı-lar aşnudın taḳı azdurdı-lar üküş-ni **(4)** taḳı azdı-lar yol-nuṇg tüzindin.

M78: Laʿnet ḳılındı anlar kim küfr ketürdi-ler Yaʿḳūb oġul-larından Dāvūd tili **(5)** üze taḳı Meryem oġlı ʿĪsānıṇg. Ol ol nerse birle kim yazdı-lar taḳı irdi-ler ḥaddin keçerler.

M79: İrdi-ler **(6)** yıġılmazlar yaʿnī biribirin yıġmazlar körksüz iş-din ḳıldı-lar anı. Neme yawuz anı kim ḳılur irdi-ler.

M80: Körer sen üküş-ni **(7)** anlardın dōst tutarlar anlar kim küfr ketürdi-ler. Neme yawuz ol kim aşnu keçürdi anlarġa özleri kim öwke ḳıldı Taṇgrı **(8)** anlar üze taḳı ḳın içinde anlar cāvidāneler.

M81: Taḳı eger bolsalar irdi biterler Taṇgrı-ġa taḳı **(9)** yalavaç-ġa taḳı ol nersege kim indürüldi anıṇg tapa tutunmaġay-lar irdi dōst-lar taḳı ançası bar üküş anlardın buyruḳ-dın **(10)** çıḳġan-lar.

M82: Bulġay siz yaʿnī bilgey siz kişi-lerde ḳatıġ-raḳı düşmen-lıḳ yanından anlarġa kim bitti-ler cuhūdlar taḳı anlar kim **(11)** ortaḳ ḳoştı-lar bilgey siz yawuḳ-raḳ-larını dōst-luḳ yanından anlarġa kim bitti-ler anlar kim aydı-lar biz tersālar. **[71b1]** ol munuṇg birle kim anlardın dānişmendler bar taḳı zāhidler bar ḥaḳīḳat üze anlar uluġ-sınmas-lar.

M83: Taḳı ol vaḳtın kim **(2)** eşitti-ler anı kim indürüldi yalavaç tapa körer sen közlerini tökülür yaşdın ol nersedin kim bildi-ler **(3)** ḥaḳ-dın ayturlar İḍimüz bittük bitigil bizge tanuḳ-lar birle.

M84: Taḳı ne turur bizge kim bitmez miz **(4)** Tañrı-ġa taḳı kelmedi bizge Ḥaḳ-dın taḳı ṭamaʿ tutar miz kim kiwürse bizni İḍimüz eḍgülük ḳılġan **(5)** eren-ler birle.

M85: Ṣevāb birdi anlarġa Tañrı ol nerse birle kim aydı-lar būstān-lar aḳar altından arıḳ-lar cāvidāneler **(6)** anıñ içinde. Taḳı ol eḍgülük ḳılġan-larnıñ yanutı turur.

M86: Taḳı anlar kim küfr ketürdi-ler taḳı yalġan-ġa nisbet ḳıldı-lar **(7)** āyet-lerimüzni anlar tamuġ eyeleri.

M87: Ay anlar kim bitti-ler ḥarām ḳılmañ **(8)** ol nersenıñ arıġ-larını kim ḥelāl ḳıldı Tañrı sizge taḳı ḥaddin keçmeñ. Ḥaḳīḳat üze Tañrı sewmes ḥaddin keçgen-lerni.

M88: (9) Taḳı yiñ andın kim rūzī ḳıldı sizge Tañrı ḥelāl arıġ taḳı saḳ(ı)nıñ Tañrı-dın ol kim siz añga **(10)** bitgen-ler.

M89: Tutmaz sizni ol nerse birle kim[88] … baġladıñgız ant-larnı anıñ keffāreti on miskīn-ni **(11)** yitürmek ol nersenıñ ortaraḳı birle kim yitürür siz ḫāṣ kişi-leriñgizge yā ton-ları yā boyun-nuñ **[72a1]** āzād ḳılmaḳı. Kim bulmasa üç kün-nüñ rūze tutmaḳı. Ol ant-larıñgız keffāreti ol vaḳtın kim ant içseñgiz. **(2)** Taḳı saḳlañ ant-larıñgızını. Anıñ meñgizlig beyān ḳılur Tañrı sizge āyet-lerini bolġay kim şükr ḳılġay siz.

M90: (3) Ay anlar kim bitti-ler ḥaḳīḳat üze ḫamr taḳı ḳımār taḳı büt-ler taḳı ḳımār oḳ-ları **(4)** arıġsız İblīs ʿamel-lerindin saḳlanıñ andın bolġay kim ḳurtulġay siz.

M91: Ḥaḳīḳat üze tileyür **(5)** İblīs kim kemişse arañgızda düşmen-lıḳ-nı taḳı yigrenmek-ni ḫamr içinde taḳı ḳımār içinde **(6)** taḳı yıġsa sizni Tañrı-nıñ ẕikrindin taḳı namāzdın yıġılġan-lar mu siz.

M92: Taḳı **(7)** boyun sünñ Tañrı-ġa taḳı boyun sünñ yalavaç-ġa taḳı ḳorḳuñ eger ewrülseñgiz biliñ **(8)** ḥaḳīḳat üze yalawaçımuz üze tegürmek açuḳ.

[88] Bu kelimeden sonra ayetin bir kısmı kenara yazılmış ve anlamı verilmemiştir.

M93: Yoḳ anlar üze kim bitti-ler taḳı ḳıldı-lar eḍgü **(9)** ʿamel-lerni yazuḳ ol nerse içinde kim yidiler ol vaḳtın kim saḳınsalar taḳı bitti-ler taḳı ḳıldı-lar eḍgü ʿamel-lerni **(10)** andın soṅg saḳındı-lar taḳı bitti-ler andın soṅg saḳınsalar taḳı körklüglük ḳılsalar. Taḳı Taṅgrı sewer körklüg-lüg ḳılġan-larnı.

M94: (11) Ay anlar kim bitti-ler sınaġay sizni Taṅgrı nerse birle kim aw-dın bulur anı elig-leriṅgiz taḳı süṅgüleriṅgiz **[72b1]** bilsün üçün Taṅgrı ol nerseni kim ġayb-luḳ birle kim kim ḥaddin keçse andın soṅgra aṅga iglig ḳın.

M95: (2) Ay anlar kim bitti-ler öldürmeṅg aw-nı taḳı siz ḥarām-lar. Taḳı kim kim öldürse anı sizdin **(3)** uġrayu anıṅg yanutı ol nerse meṅgizlig kim öldürdi niʿam-dın ḥükm ḳılur anıṅg birle tüzlük eyesi sizdin **(4)** Kaʿbeġa ıḍılġan nerse Kaʿbeniṅg teggeni yā keffāret dervīş-leriṅg yigü nersesi yā anıṅg tegi **(5)** rūze yanındın tatsun üçün işi-niṅg soṅgı yawuz-luḳı. Keçürdi Taṅgrı ol nersedin kim keçti. Taḳı kim ḳaytsa öç alur **(6)** Taṅgrı andın. Taḳı Taṅgrı yiṅgen öç almaḳ eyesi.

M96: Ḥelāl ḳılındı sizge teṅgiz-niṅg awı taḳı yimeki **(7)** berḫᵛārdārlıḳ üçün sizge taḳı yörigen-lerge taḳı ḥarām ḳılındı siziṅg üze yābān-nıṅg awı mādām kim mücrim-ler**(8)** siz. Taḳı saḳ(ı)nıṅg Taṅgrı-dın ol kim anıṅg tapa yıġılur siz.

M97: Ḳıldı Taṅgrı Kaʿbeni **(9)** ḥarām ewi nişān-lıġ yer kişi-lerge taḳı ḥarām ay-nı taḳı ıḍġu ḳurbān-nı taḳı anlarnıṅg boynıṅġa. **(10) O**l bilmeṅgiz üçün ḥaḳīḳat üze Taṅgrı bilür anı kim kök-ler içinde taḳı taḳı anı kim yer içinde ḥaḳīḳat üze Taṅgrı **(11)** tigme bir nerseni bilgen.

M98: Biliṅg ḥaḳīḳat üze Taṅgrı sınamaḳı ḳatıġ taḳı ḥaḳīḳat üze Taṅgrı yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

M99: [73a1] Yoḳ yalavaç üze meger tegürme. Taḳı Taṅgrı bilür anı kim aşikâre ḳılur siz taḳı anı kim örter siz.

M100: (2) Ayġıl tüz bolmas ḫabīṯ takı arıġ takı eger tarṉg-ġa ketürse sini ḫabīṯ-nirṉg üküşlügi **(3)** takı saḳ(ı)nırṉg Tarṉgrı-dın ay ʿaḳıl eyeleri bolġay kim siz ḳurtulġay siz.

M101: Ay anlar kim **(4)** bitti-ler sormarṉg nerselerdin eger āşkārā ḳılınsa sizge ḳaḍġurtġay sizge takı eger sorsarṉgız andın ol vaḳtın kim **(5)** indürüldi Ḳur'ān beyān ḳılınġay sizge keçürdi Tarṉgrı andın. Takı Tarṉgrı yarlıḳaġan ḳınamaḳ-ḳa iwmegen.

M102: (6) Sordı anı eren-ler sizdin aşnu andın sorṉg boldı-lar arṉga küfr ketürgen-ler.

M103: Ḳılmadı Tarṉgrı **(7)** ḳulaḳı yarılmış-dın takı ınamış (?)tiwedin yā āzād ḳılınmış ḳul-dın takı yā ulaġan-dın yā arḳasın saḳlaġan-dın takı ançası bar anlar kim küfr ketürdi-ler **(8)** çatarlar Tarṉgrı üze yalġan-nı. Takı üküş-rek-leri bilmes-ler.

M104: Takı ol vaḳtın kim aytıldı anlarġa kelirṉg **(9)** ol nerse tapa kim indürdi Tarṉgrı takı yalawaçı tapa aydı-lar tap bizge ol kim bulduḳ anırṉg üze atalarımuznı **(10)** eger bolsa ataları bilmezler nerseni könülmes-ler.

M105: Ay anlar kim bitti-ler siznirṉg üze **(11)** ten-lerirṉgizni ziyān tegürmes sizge ol kimerse kim azdı ol vaḳtın kim könülserṉgiz Tarṉgrı tapa ḳaytmaḳırṉgız takı ḫaber birür sizge **[73b1]** ol nerse birle kim ḳılur irdirṉgiz.

M106: Ay anlar kim bitti-lerararṉgıznırṉg tanuḳ-luḳı ol vaḳtın kim ḥāżır boldı sizlerde birirṉgizge **(2)** ölüm vaṣıyyet vaḳtında ikki tüzlük eyesi yā örṉgin ikki sizdin eger **(3)** siz yörirserṉgiz yerde tegse sizge ölüm-nürṉg teggeni. Yıġar siz ol ikkegüni **(4)** namāzdın sorṉg takı ant içerler Tarṉgrı atı tuta tanuḳ-luḳumız eger tilserṉgiz ʿivaż almas miz anırṉg birle bahā eger **(5)** bolsa yawuḳ-luḳ eyesi takı örtmez miz Tarṉgrı-nırṉg tanuḳ-luḳını biz ol uġura yazuḳ ḳılġan-lardın.

M107: Eger muṭṭaliʿ bolunsa **(6)** munurṉg üze kim müsteḥaḳ boldı-lar yazuḳ-ġa ikki tanuḳ örṉgin ol ikkisi-nirṉg ornında ḳoparlar anlardın kim sezā boldı anlar üze **(7)** tanuḳ-luḳ-ġa sezāraḳ ikki kimerse ant içerler Tarṉgrı birle

bizniŋ tanuḳ-luḳumız sezārаḳ ol ikkisiniŋ tanuḳ-luḳındın taḳı ẓulm ḳılmaduḳ **(8)** biz ol uġurda küç ḳılġan-lardın.

M108: Ol yawuḳ-raḳ kim kelseler tanuḳ-luḳ birle yöni üze **(9)** yā ḳorḳsalar kim ḳaytarılsa ant-lar ant-larından soŋra. Taḳı saḳ(ı)nıŋ Taŋrı-dın eşitiŋ. Taḳı Taŋrı **(10)** köndürmez buyruḳ-dın çıḳġan eren-lerni.

M109: Ol kün kim cemʿ ḳılur Taŋrı yalawaç-larnı aytur neni cevāb birdiŋiz **(11)** aydı-lar bilig yoḳ bizge. Ḥaḳīḳat üze sen örtüglüg-leriŋ bilgeni.

M110: Ol vaḳtın kim aydı Taŋrı ay Meryem oġlı **[74a1]** ʿĪsā yād ḳılġıl niʿmetim-ni seniŋ üze taḳı anaŋ üze ol vaḳtın kim küç-lüg ḳıldım sini dīn birilgen söz birle **(2)** sözleyür sen kişi-lerge bişik içinde taḳı orta yaşlıġ irken taḳı ol vaḳtın kim ögrettim saŋa kitāb-nı taḳı ḥikmet-ni **(3)** taḳı Tevrāt-nı taḳı İncīl-ni taḳı ol vaḳtın kim endāze ḳılur sen balçıḳ-dın ḳuş ṣūreti meŋizlig āsān ḳılmaḳım birle **(4)** ürer sen anıŋ içinde bolur ḳuş āsān ḳılmaḳım birle taḳı oŋaltur sen toġa közsüzni taḳı ala yin-lig-ni **(5)** āsān ḳılmaḳım birle taḳı ol vaḳtın kim çıḳarur sen ölüg-ni āsān ḳılmaḳım birle taḳı ol vaḳtın kim yıġdım Yaʿḳūb oġul-larını sindin **(6)** ol vaḳtın kim keldiŋ anlarġa açuḳ ḥuccet-ler birle taḳı aydı anlar kim küfr ketürdi-ler anlardın irmes bu meger siḥr **(7)** açuḳ.

M111: Taḳı ol vaḳtın kim buyurdum üḍründülerge kim bitiŋ maŋa taḳı yalawaçım-ġa aydı-lar **(8)** bittük taḳı tanuḳ bolġul ḥaḳīḳat üze biz munuŋ birle kim boyun sügen-ler miz.

M112: Ol vaḳtın kim aydı üḍründüler ay Meryem oġlı **(9)** ʿĪsā unubilür mü İḍiŋ kim indürse bizniŋ üze aşlıġ tirgi kök-din. Aydı **(10)** saḳ(ı)nıŋ Taŋrı-dın eger irseŋiz bitgen-ler.

M113: Aydı-lar tileyür miz kim yise miz andın taḳı ḳarār ḳılsa **(11)** köŋül-lerimüz taḳı bilse miz kim rāst aydıŋ taḳı bolsa miz anıŋ üze tanuḳ-lardın.

M114: [74b1] Aydı Meryem oġlı ʿĪsā ay tapunmaḳ-ḳa sezā Taŋrı İḍimüz indürgil bizniŋ üze aşlıġ tirgi kök-din bolsun **(2)** bizge bayram

örŋgümizge taḳı soŋgumizge taḳı nişān sindin taḳı rūzī birgil bizge taḳı sen rūzī birgen-leriŋ **(3)** yaḫşı-raḳı.

M115: Aydı Taŋrı men anıŋ indürgeni men siziŋ üze kim küfr ketürse mundın soŋ sizdin ḥaḳīḳat üze men **(4)** ḳınayur men ḳınamaḳı kim ḳınamaz men birni ʿālem-lerdin.

M116: Taḳı ol vaḳtın kim aydı Taŋrı ay **(5)** Meryem oġlı ʿĪsā sen mü aydıŋ kişi-lerge tutunuŋ mini taḳı anam-nı ikki Taŋrı Taŋrı-dın **(6)** bisre. Aydı arıġ-lıḳ saŋga bolmaz maŋga kim aysam anı kim irmez maŋga ḥaḳ. **(7)** Eger aydım irse anı bildiŋ anı. Bilür sen anı kim köŋlüm içinde taḳı bilmez men anı kim nefsüŋ içinde. **(8)** Ḥaḳīḳat üze sen sen örtüglüg-ni bilgen.

M117: Aymadım anlarġa meger anı kim buyurduŋ maŋga anıŋ birle kim ḳul-luḳ ḳılıŋ **(9)** Taŋrı-ġa menim İḍim-ge taḳı siziŋ İḍiŋizge taḳı irdim anlar üze tanuḳ mādām kim irdim anlar ara ol vaḳtın kim **(10)** öldürdüŋ mini irdiŋ sen saḳçı anlar üze. Taḳı sen tigme bir nerse üze tanuḳ.

M118: (11) Eger ḳınasaŋ ḥaḳīḳat üze anlar seniŋ ḳul-larıŋ taḳı eger yarlıḳasaŋ anlarġa ḥaḳīḳat üze sen yiŋgen ḥükm birle iş ḳılġan.

M119: [75a1] Aydı Taŋrı bu ol kün menfaʿat ḳılur köni turur rāst ayġan-larġa rāst-lıḳları. Anlarġa būstān-lar aḳar **(2)** altından arıḳ-lar cāvidāneler anıŋ içinde ulaşu. Ḫoşnūd boldı Taŋrı anlardın taḳı ḫoşnūd boldı-lar andın. **(3)** Ol uluġ ḳurtulmaḳ.

M120: Taŋrı-ġa kök-leriŋ mülki taḳı yeriŋ taḳı ol kim anıŋ içinde **(4)** taḳı ol tigme bir nerse üze yaraġlıġ.

ENʿĀM SÛRESİ

(5) Taŋrı atı birle başlayur men üküş raḥmet-lig raḥmeti lāzım.

E1: (6) Ögmek Taŋrı-ġa ol kim yarattı kök-lerni taḳı yerni taḳı ḳıldı ḳaraŋguluḳ-larnı_**(7)**_taḳı yaruḳ-luḳ. Andın soŋ anlar kim küfr ketürdi-ler anlarnıŋ İḍisi birle teŋ ḳılurlar.

E2: Ol ol kim yarattı sizni **(8)** balçıḳ-dın andın soŋg ḥükm ḳıldı vaḳt-nı yaʿnī ol vaḳt-nı kim. Taḳı vaḳt kim atanmas anıŋg ḳatında andın soŋg siz şeklig.

E3: (9) Taḳı ol Taŋrı kök-ler içinde taḳı yerde. Bilür örtüglügüŋgüzni taḳı āşkārāŋgızını **(10)** taḳı bilür anı kim ḳazġanur siz.

E4: Taḳı kelmez anlarġa āyet-din anlarnıŋ İḍisi-niŋ āyet-lerindin meger irdi-ler **(11)** andın yüz ewürgen-ler.

E5: Yalġan-ġa nisbet ḳıldı-lar Ḥaḳ birle ol vaḳtın kim keldi anlarġa kelgey anlarġa **[75b1]** ol nerseniŋg ḫaberleri kim irdi-ler anıŋg masḫara ḳılurlar.

E6: Körmedi-ler mü neçe yoḳattuḳ aşnularından **(2)** zamāne kişi-lerindin ornattuḳ anlarnı yerde anı kim ornatmadı miz taḳı orun ḳılmaduḳ sizge taḳı ıḍtuḳ kök-ni yā yaġmur bulutı anlar üze **(3)** aḳġan taḳı ḳılduḳ arıḳ-larnı aḳar altın-larından taḳı yoḳattuḳ anlarnı yazuḳ-ları birle **(4)** taḳı yiŋgile yarattuḳ anlardın soŋg öŋgin zamāne kişi-lerini.

E7: Taḳı eger indürse irdük seniŋg üze kitāb bitimiş **(5)** kāġıd üze sıḳasalar irdi anı elig-leri birle ayġay irdi anlar kim küfr ketürdi-ler irmes bu meger siḥr açuḳ.

E8: (6) Taḳı aydı-lar eger indürülse irdi anıŋg üze ferişte taḳı eger indürse irdük ferişte ḥükm ḳılınġay irdi iş andın soŋg küyülmes-ler.

E9: (7) Taḳı eger ḳılsa irdük anı ferişte ḳılġay irdük anı er taḳı ḳarışturġay irdük anlar üze anı kim ḳarıştururlar.

E10: (8) Taḳı masḫara ḳılındı yalawaç-lar birle sindin aşnu ḳapsadı anlarnı kim masḫara ḳıldılar anlardın ol kim irdi-ler **(9)** anıŋg birle masḫara ḳılurlar.

E11: Ayġıl yöriŋg yerde andın soŋg bakıŋg neteg boldı **(10)** yalġan-ġa nisbet ḳılġan-larnıŋ soŋgı.

E12: Ayġıl kim-ge turur kök-ler içinde taḳı yerde. Ayġıl Taṅrı-ġa. Bitidi **(11)** özi üze raḥmeti. Yıġġay siz anı ḳıyāmet küniṅge yoḳ şek anıṅ içinde. Anlarġa kim **[76a1]** ziyān ḳıldı-lar özleriṅge anlar bitmezler.

E13: Taḳı aṅga ol kim ḳarār ḳıldı tün içinde taḳı kün içinde. Taḳı ol **(2)** işitgen bilgen.

E14: Ayġıl Taṅrı-nıṅ örṅgini mü tutunur men dōst kök-leriṅ yaratġanı taḳı yeriṅ **(3)** taḳı ol yitürür taḳı yitürülmes. Ayġıl men buyruldum kim bolsam boyun sügen-leriṅ evveli taḳı bolmaṅ **(4)** ortaḳ ḳoşġan-lardın.

E15: Ayġıl ḥaḳīḳat üze men ḳorḳar men eger yazsam İḍim-ge uluġ kün-nüṅ **(5)** ḳınındın.

E16: Kim kim ewürse andın ol kün raḥmet ḳıldı aṅga. Taḳı ol açuḳ ḳurtulmaḳ .

E17: (6) Taḳı eger sıḳasa sini Taṅrı sökel-lik birle yoḳ açġan aṅga meger ol. Taḳı eger sıḳasa sini **(7)** eḍgülük birle ol tigme bir nerse üze yaraġlıġ.

E18: Taḳı ol ḳahr ḳılġan ḳul-ları üstüninde taḳı ol **(8)** ḥikmet-lik bilgen.

E19: Ayġıl ḳayu nerse uluġ-raḳ tanuḳ-luḳ yanından. Ayġıl Taṅrı tanuḳ menim aramda **(9)** taḳı siziṅ araṅgızda taḳı vaḥy ḳılındı menim tapa bu ḳurʾān munuṅ üçün kim ḳorḳutsam sizni munuṅ birle taḳı ol kimerseni kim tegdi tanuḳluḳ birür siz mü **(10)** ḥaḳīḳat üze Taṅrı birle örṅgin maʿbūd ayġıl tanuḳluḳ birmes men ayġıl ḥaḳīḳat üze ol bir tapunġu turur taḳı ḥaḳīḳat üze men bīzār men **(11)** ol nersedin kim ortaḳ ḳoşar siz.

E20: Anlar kim birdük anlarġa kitāb-nı bilürler anı neteg kim bilürler oġul-larını **[76b1]** anlar kim ziyān ḳıldı-lar özleriṅge anlar bitmezler.

E21: Taḳı kim küç ḳılġan-raḳ ol nersedin kim çattı Taṅrı üze yalġan **(2)** yā yalġan-ġa nisbet ḳıldı āyet-lerini ḥaḳīḳat üze ol ḳurtulmas küç ḳılġan.

E22: Taḳı ol kün kim yıġar miz anlarnı ḳamuġ andın soṅg **(3)** aytur miz anlarġa ortaḳ ḳoştı-lar ḳayda ortaḳ-larıṅgız anlar kim aytur irdiṅgiz.

E23: Andın soŋ **(4)** andın soŋ bolmadı fitneleri meger kim aydı-lar Taŋrı tuta and yaḳar men İḍimüz irmedük ortaḳ ḳoşġan-lar.

E24: Baḳġıl neteg **(5)** yalġan aydı-lar özleri üze taḳı azdı yaʿnī ġāyib boldı anlardın ol kim irdi-ler yalġan çatarlar.

E25: Taḳı anlardın kim **(6)** erseni kim ḳulaḳ tutar seniŋ tapa taḳı ḳılduḳ körŋül-leri üze örtüg-ler kim uḳsalar taḳı ḳulaḳ-ları içinde aġırlıḳ. **(7)** Taḳı eger körseler tigme bir āyet-ni bitmezler aŋa. Ançaġa tegrü kim ol vaḳtın kim keldi-ler saŋa cedel ḳıluşurlar aytur **(8)** anlar kim küfr ketürdi-ler irmes bu meger burun-ḳı-larnıŋ bāṭıl sözleri.

E26: Taḳı anlar yıġarlar andın taḳı yıraḳ bolurlar **(9)** andın taḳı yoḳatmazlar meger özlerini taḳı bilmezler.

E27: Taḳı eger körseŋ ol uġurda kim turuḳtursalar **(10)** ot üze taḳı aydı-lar ay kāşki biz ḳaytarılsa miz taḳı yalġan-ġa nisbet ḳılmasa miz İḍimüz āyet-lerini taḳı bolsa miz **(11)** bitgen-lerdin.

E28: Belgürdi anlarġa irmedi-ler örterler aşnudın. Taḳı eger ḳaytarılsalar irdi ḳayt-ġaylar irdi ol nersege **[77a1]** yıġıldı-lar andın taḳı ḥaḳīḳat üze anlar yalġan sözlegen-ler.

E29: Taḳı aydı-lar irmes bu meger yaḳın-raḳ tiriglikimüz taḳı irmes miz **(2)** ḳopġarılmış-lar.

E30: Taḳı eger körseŋ ol vaḳtın kim turuḳtursalar anlarnıŋ İḍisi üze aydı irmez mü bu Ḥaḳ birle aydı-lar **(3)** irür İḍimüzni tuta ant yād ḳılur miz aydı tatıŋ ḳın-nı munuŋ birle kim küfr ketürür irdi-ler.

E31: Ziyān ḳıldı **(4)** anlar kim yalġan-ġa nisbet ḳıldı-lar Taŋrı-nıŋ satġaşmaḳı. Ançaġa tegi ol vaḳtın kim keldi anlarġa ḳıyāmet kün nāgāh aydı-lar ay biziŋ ḥasretimiz **(5)** anıŋ üze kim taḳṣīr ḳılduḳ anıŋ içinde taḳı anlar kötürürler yazuḳ-larını arḳaları üze. Āgāh bolġul neme yawuz ol nerse **(6)** kim kötürürler.

E32: Taḳı irmes bu yaḳın-raḳ tiriglik meger oyun taḳı oyun. Taḳı soŋgraḳı sarāy yaḫşı-raḳ anlarġa kim **(7)** saḳınurlar. Bilmez mü siz.

E33: Bilür miz ḥaḳīḳat üze ol ḳaḍġurtur sini ol kim ayturlar ḥaḳīḳat üze anlar **(8)** yalġan-ġa nisbet ḳılmas-lar sini velī ẓālim-ler Taŋrı-nıŋ āyet-leriŋa inkār ḳılurlar.

E34: Taḳı yalġan-ġa nisbet ḳılındı **(9)** yalawaç-lar sindin aşnu taḳı ṣabr ḳıldı-lar ol nerse üze kim yalġan-ġa nisbet ḳılındı taḳı āzārlandı-lar ançaġa tegrü kim keldi anlarġa yārīmüz **(10)** taḳı aynatġan yoḳ Taŋrı-nıŋ kelimeleriŋge taḳı keldi saŋga ıyınmışlarnıŋ ḫaberindin.

E35: Taḳı eger uluġ boldı irse **(11)** seniŋ üze yüz ewürmek-leri eger usaŋ kim istesеŋ[89] …. **[77b1]** Kök içinde kelseŋ anlarġa āyet birle. Taḳı eger tilese Taŋrı yıġġay irdi anlarnı köni yol üze taḳı bolmaġıl **(2)** cāhil-lerdin.

E36: Ḥaḳīḳat üze icābet ḳılur anlar kim eşitürler taḳı ölüg-ler ḳopġarur anlarnı Taŋrı andın soŋ **(3)** anıŋ tapa ḳaytarılurlar.

E37: Taḳı aydı-lar eger indürül[me]se irdi anıŋ üze āyet İḍisindin. Ayġıl ḥaḳīḳat üze Taŋrı yaraġlıġ **(4)** munuŋ üze kim indürse āyet taḳı velī üküş-rekleri bilmes-ler.

E38: Taḳı yoḳ yörigendin yerde **(5)** taḳı yoḳ uçġan-dın uçar ikki ḳanatı birle meger ümmet-ler siziŋ meŋgzeşik-leriŋiz. Ḳoḍmaduḳ kitāb içinde **(6)** nersedin andın soŋ anlarnıŋ İḍisi tapa yıġılurlar.

E39: Taḳı anlar kim yalġan-ġa nisbet ḳıldı-lar āyet-lerimüzni ṣaġırlar taḳı aġın-lar **(7)** ḳaraŋguluḳ-lar içinde. Kim-ni tilese Taŋrı azdurur anı. Taḳı kim-ni tilese ḳılur anı köni yol üze.

E40: (8) Ayġıl ḫaber biriŋ eger kelse sizge Taŋrı-nıŋ ḳını yā kelse sizge ḳıyāmet_kün Taŋrı-dın öŋin-ni mü ündeyür siz **(9)** eger irseŋiz rāst ayġan-lar.

E41: Anı yoḳ ündeyür siz taḳı açar anı kim ündeyür siz anıŋ tapa eger **(10)** tilese taḳı unutur siz anı kim ortaḳ ḳoşar siz.

[89] Buradan sonra birkaç kelime sayfa sayfa tamir edildiğinden dolayı çıkmamıştır.

E42: Taḳı ıḍduḳ ümmet-ler tapa aşnuṇg-dın tuttuḳ anlarnı[90]

E43: (11)…bolġay kim…ḳılġay-lar…ne üçün taẕarruʿ ḳılmadı-lar ol vaḳtın kim keldi anlarġa ʿaẕābumız **[78a1]** velī ḳatıġ boldı anlarnıṇg köṇgül-leri taḳı bezedi anlarġa İblīs anı kim ḳılur irdi-ler.

E44: (2) Ol vaḳtın kim unuttı-lar anı kim aṇgduruldı-lar anıṇg birle açtuḳ anlar üze tigme bir nerseniṇg ḳapuġ-ların. Ançaġa tegrü kim **(3)** ol vaḳtın kim sewündi-ler ol nerse birle kim birildi-ler tuttuḳ anlarnı nāgāh ol vaḳtın kim anlar nevmīd bolġan-lar.

E45: Kesildi **(4)** ḳavmuṇg-nuṇg soṇgı anlar kim küç ḳıldı-lar. Taḳı ögmek Taṇgrı-ġa ʿālem-lerniṇg erkliginge.

E46: Ayġıl kördüṇgüz mü eger **(5)** alsa Taṇgrı ḳulaḳıṇgız taḳı közleriṇgizni taḳı mühr ursa köṇgül-leriṇgiz üze kim turur tapunġu **(6)** Taṇgrı-dın öṇgin kelür sizge anıṇg birle. Baḳġıl neteg iwrer miz āyet-lerni andın soṇg anlar **(7)** yüz iwrerler.

E47: Ayġıl ḫaber biriṇg maṇga eger kelse Taṇgrı-nıṇg ḳını nāgāh yā āşkārā **(8)** helāḳ ḳılınur mu meger küç ḳılġan eren-ler.

E48: Taḳı ıḍmas miz ıymış-larnı meger müjde birigli-ler taḳı **(9)** ḳorḳutġulı-lar kim kim bitse taḳı oṇgarsa yoḳ ḳorḳunç anlar üze taḳı anlar ḳaḍġurmas-lar.

E49: (10) Taḳı anlar kim yalġan-ġa nisbet ḳıldı-lar āyet-lerimüzni sıḳayur anlarnı ḳın munuṇg birle kim buyruḳ-dın çıḳar irdi-ler.

E50: (11) Ayġıl aymaz men sizge menim ḳatımda Taṇgrı-nıṇg ḫazīneleri[91] … **[78b1]** men ferişte men tap uymaz men meger ol nersege kim vaḥy ḳılınur menim tapa. Ayġıl berāber bolur mu közsüz taḳı körgen. Endīşe **(2)** ḳılmaz mu siz.

E51: Taḳı ḳorḳutġıl anlarnı kim ḳorḳarlar kim yıġılsalar anlarnıṇg İḍisi tapa yoḳ anlarġa **(3)** andın bisre yārīçi dōst taḳı yoḳ şefāʿat ḳılġan bolġay kim anlar saḳınġay.

[90] Bu kelimeden ayetin sonuna kadar olan kısmı sayfa sondan kesildiği için bulunmamaktadır.
[91] Bu kelimeden sonra sayfa tamir gördüğü için birkaç kelimenin tercümesi kesilmiştir.

E52: Taḳı sürmegil anlarnı kim ündeyürler anlarnıṅg İḍisini **(4)** irte birle taḳı kiçe birle tileyürler İḍisi-niṅg ẕātını. Yoḳ seniṅg üze saḳış-larından nersedin **(5)** taḳı yoḳ saḳışıṅg-dın anlar üze nersedin kim sürseṅg anlarnı taḳı bolsaṅg küç ḳılġan-lardın.

E53: (6) Taḳı anıṅg meṅgizlig sınaduḳ pārelerini pāre birle aysun-lar üçün munlar mu eḍgülük ḳıldı Taṅgrı anlar üze **(7)** aramızdın. İrmez mü Taṅgrı bilgen-rek şükr ḳılġan-larnı.

E54: Taḳı ol vaḳtın kim keldi saṅga anlar kim bitti-ler **(8)** āyet-lerimüzġa ayġıl esen-lıḳ siziniṅg üze bitidi İḍiṅgiz özi üze raḥmet-ni ḥaḳīḳat üze ol kim kim **(9)** ḳılsa sizdin yawuzluḳ bilmemek birle andın soṅg ḳayıttı andın soṅg taḳı oṅgarsa ḥaḳīḳat üze ol yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

E55: (10) Taḳı anıṅg meṅgizlig ayırtlayur miz āyet-lerni açuḳ bolsun üçün yazuḳ ḳılġan-larnıṅg yolı.

E56: Ayġıl men yıġıldım[92] … **(11)** ayġıl uymaz men hevālarıṅgızġa azdım **[79a1]** ol uġurda taḳı irmez men köṅgülgen-lerdin.

E57: Ayġıl ḥaḳīḳat üze men açuḳ ḥuccet üze İḍim-din taḳı yalġan-ġa nisbet ḳıldırṅgız anı. İrmez **(2)** menim ḳatımda ol kim iwe tileyür siz anıṅg birle. İrmes ḥükm meger Taṅgrı-ġa uyar Ḥaḳ-ġa taḳı ol ḥükm ḳılġan-larnıṅg **(3)** yaḫşı-raḳı.

E58: Ayġıl eger ḥaḳīḳat üze menim ḳatımda ol kim iwe tileyür siz anıṅg birle ḥükm ḳılınġay irdi iş menim aramda **(4)** taḳı siziniṅg araṅgızda. Taḳı Taṅgrı bilgen-rek küç ḳılġan-larnı.

E59: Taḳı anıṅg ḳatında ġayb-nuṅg kirit-leri bilmez ol kirit-lerni **(5)** meger ol. Taḳı bilür anı kim yābān içinde taḳı teṅgiz içinde. Taḳı tüşmez yapurġaḳ-dın meger bilür anı **(6)** taḳı yoḳ bir ewündin yerniṅg ḳaraṅguluḳ-ları içinde taḳı öl-din taḳı ḳuruġ-dın meger belgülüg kitāb içinde.

E60: (7) Taḳı ol ol kim öldürür sizni tünle taḳı bilür anı kim taḳı bilür anı kim ḳazġandırṅgız kündüz andın soṅg ıḍar sizni **(8)** anıṅg içinde ḥükm

[92] Bundan sonra birkaç kelime eksiktir.

ḳılsun üçün vaḳt atanmış. Andın soṅg anıṅg tapa yanışıṅgız andın soṅg ẖaber birür sizge ol nerse birle kim **(9)** ḳılur irdiṅgiz.

E61: Taḳı ol ḳahr ḳılġan ḳul-ları üstüninde taḳı ıḍar sizniṅg üze saḳçı-lar ançaġa tegrü **(10)** ḳayu vaḳtın kim kelse biriṅgizge ölüm tükel aldı anı yalawaç-larımuz anlar taḳṣīr ḳılmazlar.

E62: Andın soṅg ḳaytarıldı-lar **(11)** Taṅgrı tapa erklik-leri tapa rāst bilgil aṅga ẖükm taḳı ol ẖesāb ḳılġan-larnıṅg iwgen-reki.

E63: Ayġıl kim **[79b1]** ḳurtarur sizni yābān-nıṅg ḳaraṅguluḳ-larından taḳı teṅgiziniṅg ündeyür siz anı zārī ḳılu taḳı örtüglüg eger ḳurtarsaṅg bizni **(2)** mundın bolġay miz şükr ḳılġan-lardın.

E64: Ayġıl Taṅgrı ḳurtġarur sizni andın taḳı **(3)** tigme bir ḳaḍġudın andın soṅg siz ortaḳ ḳoşar siz.

E65: Ayġıl ol yaraġlıġ munuṅg üze kim ıḍsa sizniṅg üze **(4)** ḳın üstünüṅgüzdin yā aḍaḳ-larıṅgız altınından yā ḳarıştursa sizni türlüg türlüg ögürlerge taḳı tattursa **(5)** pāreṅgizġa pāreniṅg ʿaẕābını. Baḳġıl neteg iwrer miz āyet-lerni bolġay kim anlar uḳġay-lar.

E66: (6) Taḳı yalġan-ġa nisbet ḳıldı anı seniṅg ḳavmuṅg taḳı ol ẖaḳ tölengen. Ayġıl irmez men sizniṅg üze saḳçı.

E67: Tigme bir **(7)** ẖaberġa ḳarārḳılġu vaḳt bar bilgey siz.

E68: Taḳı ol vaḳtın kim körseṅg anlarnı kim kirürler **(8)** āyet-lerimüzġa yüz ewürgil anlardın ançaġa tegrü kim kirseler andın öṅgin sözge. Taḳı eger **(9)** unuttursa saṅga iblīs olturmaġıl aṅgmışıṅgdın soṅgra küç ḳılġan eren-ler birle.

E69: **(10)** Taḳı yoḳ anlarnıṅg üze kim saḳınurlar saḳış-larından nersedin taḳı ançası bar kim aṅgdurmaḳ bolġay kim anlar **(11)** saḳnurlar.

E70: [Ḳoḍ]ġıl anlarnı kim tutundı-lar dīn-lerini oyun taḳı oyun arsıḳturdı anlarnı yaḳın-raḳ tiriglik taḳı **[80a1]** aṅgdurġul anıṅg birle kim ẖabs ḳılınsa ten ol nerse birle kim ḳazġandı yoḳ aṅga Taṅgrı-dın bisre dōst-dın taḳı **(2)** şefāʿat ḳılġan taḳı eger yuluġ birseṅg ḳamuġ yuluġ birmekni

alınmaġay andın. Anlar anlar kim ḥabs ḳılındı-lar ol nerse **(3)** birle kim ḳazġandı-lar anlarġa içgü nerse isig suw-dın taḳı ḳın iglig munuṇg birle kim irdi-ler küfr ketürgen.

E71: (4) Ayġıl ḳul-luḳ ḳılur mu miz Taṇgrı-dın bisre ol nersege kim asıġ ḳılmas bizge taḳı ziyān ḳılmas bizge taḳ ḳaytarılur miz ökçelerimüz üze **(5)** ol vaḳtın soṇg kim köndürdi bizni Taṇgrı ol kimerse meṇgizlig alıp birdi anı iblīs-ler yerde **(6)** müteḥayyir aṇga ḳoldaşları bar ündeyürler anı köni yol tapa keliṇg bizge. Ayġıl ḥaḳīḳat üze Taṇgrı-nıṇg köni yolı **(7)** ol oḳ turur köni yol. Taḳı buyrulduḳ kim boyun süse miz ʿālem-leriṇg erkligiṇge.

E72: Taḳı kim ḳılġıl namāznı **(8)** taḳı saḳ(ı)nıṇg aṇga. Taḳı ol ol kim anıṇg tapa yıġılur siz.

E73: Taḳı ol ol kim yarattı kök-lerni **(9)** taḳı yerni rāst. Taḳı ol kün kim aytur bolġul bolur. Anıṇg sözi rāst taḳı aṇga erkliglik **(10)** ol kün kim ürülür ṣūrġa yaʿnī ḳıyāmet toġuşı içinde. Ġayb-nuṇg bilgeni taḳı açuḳ-nuṇg. Taḳı ol ḥikmet-lig bilgen.

E74: (11) Taḳı ol vaḳtın kim aydı İbrāhīm atasınġa Āzerġa tutar mu sen büt-lerni tapunġu nerseler ḥaḳīḳat üze men körer men sini taḳı ḳavmuṇgı **[80b1]** açuḳ azmaḳ içinde.

E75: Taḳı anıṇg meṇgizlig körgüzür miz İbrāhīm-ġa kök-leriṇg mülki-ni taḳı yeriṇg **(2)** taḳı bolsun üçün yaḳīn bilgen-lerdin.

E76: Ol vaḳtın kim ḳaraṇgu boldı anıṇg üze tün kördi yulduznı aydı **(3)** bu İḍim ol vaḳtın kim battı aydı sewmez men batġan-larnı.

E77: Ol vaḳtın kim kördi ay-nı toġġan aydı **(4)** bu İḍim ol vaḳtın kim battı aydı köndürmese mini İḍim bolġay men azġun eren-lerdin.

E78: (5) Ol vaḳtın kim kördi kün-ni toġġan aydı bu İḍim bu uluġ-raḳ ol vaḳtın kim battı **(6)** aydı ay ḳavmum ḥaḳīḳat üze men bīzār men ol nersedin kim ortaḳ ḳoşar siz.

E79: Ḥaḳīḳat üze men ḳarşu ḳoḍtum yüzüm-ni aṅga kim yiṅgile yarattı kök-lerni **(7)** taḳı yerni rāst müselmān taḳı irmez men ortaḳ ḳoşġan-lardın.

E80: Taḳı ḥuccet-leşti anıṅ birle ḳavmı. Aydı **(8)** ḥuccet-leşür mü siz meniṅ birle Taṅrı içinde taḳı köndürdi mini. Taḳı ḳorḳmaz men ol nersedin kim ortaḳ ḳoşar siz anıṅ birle meger **(9)** kim tilese İḍim nerseni. Kiṅ boldı İḍim ḳamuġ nerse biligi yanından. Aṅgmaz mu siz.

E81: Taḳı **(10)** neteg ḳorḳar men ol nersedin kim ortaḳ ḳoşturṅuz taḳı ḳorḳmaz siz ḥaḳīḳat üze kim ortaḳ ḳoşturṅuz Taṅrı-ġa **(11)** ol nerseni kim indürmedi anıṅ birle sizniṅ üze ḥuccet. Taḳı ikki ögürde ḳayusı sezāraḳ emīn-lik birle. Eger bilür **[81a1]** irseṅiz.

E82: Anlar kim bitti-ler ḳarışturmadı-lar bitmek-lerini küç birle anlar anlarġa ḳurtulmaḳ taḳı anlar **(2)** könülgen-ler.

E83: Taḳı ol ḥuccetimüz birdük anı İbrāhīm-ġa ḳavmı üze. Kötürür miz mertebeler **(3)** ol kimerseni kim tileyür miz. Ḥaḳīḳat üze İḍiṅ ḥikmet-lig bilgen.

E84: Taḳı birdük aṅga İsḥāḳ-nı Taḳı Yaʿḳūb-nı. Tigme birni **(4)** köndürdük taḳı Nūḥ-nı köndürdük aşnudın taḳı oġlan-larından Dāvūdnı taḳı Süleymān-nı taḳı Eyyūb-nı **(5)** taḳı Yūsuf-nı taḳı Mūsānı taḳı Hārūn-nı. Taḳı anıṅ meṅgizlig cezā birür miz eḍgülük ḳılġan-larġa.

E85: (6) Taḳı Zekeriyyānı taḳı Yaḥyānı taḳı ʿĪsānı taḳı İlyās-nı. Tigme biri yaḫşı-lardın.

E86: Taḳı İsmāʿīl-ni **(7)** taḳı Yesaʿnı taḳı Yūnus-nı taḳı Lūṭ-nı. Taḳı tigme birni arturdu miz ʿālemler üze.

E87: Taḳı **(8)** atalarından taḳı oġlan-larından taḳı uyalarından üḍürdük anlarnı taḳı köndürdük anlarnı yol tapa **(9)** köni.

E88: Ol Taṅrı yolı köndürür anıṅ birle kim-ni tilese ḳul-larından. Taḳı eger ortaḳ ḳoşsalar irdi **(10)** bāṭıl bolġay irdi anlardın ol nerseni kim ḳılur irdi-ler.

E89: Anlar anlar kim birdük anlarġa kitāb-nı taḳı ḥükm-ni **(11)** taḳı peyġāmbarlıḳ-nı eger küfr ketürse aṅga bu erenler vekīl ḳılduḳ[93] …

E90: [81b1] Anlar anlar kim köndürdi Taṅrı anlarnıṅ köni yolınġa uyġul. Ayġul tilemez men sizdin anıṅ üze ter. İrmes **(2)** ol meger aṅgdurmaḳ ʿālem-lerġa.

E91: Taḳı bilmedi-ler Taṅrını bilmekiniṅ ḥaḳḳınça ol vaḳtın kim aydı-lar **(3)** indürmedi Taṅrı yaratılmış üze nersedin. Ayġıl kim indürdi kitāb-nı ol kim keldi anıṅ birle **(4)** Mūsā yaruḳ-luḳ taḳı köni yol kişi-lerge ḳılur siz anı kāġıdlar belgürtür siz anı taḳı örter siz **(5)** üküş-ni taḳı ögretildiṅiz anı kim bilmediṅiz siz taḳı atalarıṅız. Ayġıl Taṅrı andın soṅ ḳoḍġul anlarnı **(6)** bāṭıl-ları içinde oynayurlar.

E92: Taḳı bu kitāb indürdük anı bereket-lig menfaʿat-lig-leri köp rāst-laġanı ol nerseniṅ **(7)** kim ileyinde turur taḳı munuṅ üçün kim ḳorḳutsaṅ Mekkeni taḳı ol kimerseni kim Mekkeniṅ yöresinde. Taḳı anlar kim biterler ol cihān-ġa **(8)** biterler aṅga taḳı anlar namāzları üze saḳlayurlar.

E93: Taḳı kim küç ḳılġan-raḳ ol kimersedin kim çattı **(9)** Taṅrı üze yalġan-nı yā aydı vaḥy ḳılındı menim tapa taḳı vaḥy ḳılınmadı anıṅ tapa nerse taḳı ol aydı indürgey men **(10)** Taṅrı indürmişi meṅgizlig. Taḳı eger körse irdiṅ ol uġurda kim küç ḳılġan-lar ölüm-nüṅ ḳatıġ-lıḳ-ları içinde **(11)** taḳı [ferişteler elig-lerini] yayġan-lar çıḳarıṅ cān-larıṅızını. Bu kün cezā birilür siz ḫᵛārluḳ **[82a1]** ḳınını munuṅ birle kim aytur irdiṅiz Taṅrı üze ḥaḳ-dın öṅin taḳı irdiṅiz āyet-lerindin uluġ-sınur siz.

E94: (2) Taḳı keldiṅiz bizge yalġuzlar neteg kim yarattuḳ sizni evvel kezde taḳı ḳoḍtuṅuz anı kim birdük **(3)** sizge arḳalarıṅız artında. Taḳı körmez miz siziṅ birle şefīʿ-leriṅizni anlar kim anlar kim aydıṅız **(4)** ḥaḳīḳat üze anlar siziṅ içiṅizde ortaḳ-lar. Kesildi araṅızda taḳı azdı sizdin ol kim aytur irdiṅiz.

[93] Bu kelimeden ayetin sonuna kadar tercümeli kısım tamirden dolayı çıkmamıştır.

E95: (5) Ḥaḳīḳat üze Taṅrı ewün-nüṅ yarġanı taḳı ḫurmā çekirdeki çıḳarur tirig-ni ölüg-din taḳı çıḳarġan **(6)** ölüg-ni tirigdin ol Taṅrı neteg ewrülür siz.

E96: Taṅ-nıṅ yarġanı taḳı ḳıldı **(7)** tün-ni ḳarār ḳılġu taḳı kün-ni taḳı aynı saḳış ḳılmaḳ. Ol ġālib bolġan-nıṅ endāze ḳılmaḳı bilgen.

E97: (8) Taḳı ol ol kim ḳıldı sizge yulduzlarnı munuṅ üçün kim könülseṅgiz suwsuz yerniṅ ḳaraṅguluḳ-ları içinde taḳı teṅgizniṅ. **(9)** Ayırt-laduḳ āyet-lerni ol eren-ler üçün kim bilürler.

E98: Taḳı ol ol kim yiṅgile yarattı sizni bir ten-din **(10)** ḳarār ḳılġu yer taḳı ḳoḍġu yer. Ayırt-laduḳ āyet-lerni ol eren-lerge kim uḳarlar.

E99: (11) Taḳı ol ol kim indürdi kök-din suwnı taḳı çıḳarduḳ anıṅ birle tigme bir nerseniṅ otını taḳı çıḳarduḳ **[82b1]** andın yaşnı çıḳarur miz andın ewün-ni münġeşgen. Taḳı ḫurmā yıġaçındın çiçekindin salḳum-lar **(2)** yaḳın taḳı būstān-lar üzüm-lerdin taḳı zeytūn-nı taḳı enārnı oḫşaş taḳı oḫşaşmaġan. **(3)** Baḳıṅ mīvesinġa ol vaḳtın kim mīve çıḳardı taḳı bişmekiṅge. Ḥaḳīḳat üze anıṅ içinde sizge āyet-ler bar ol eren-lerge kim biterler.

E100: (4) Taḳı ḳıldı-lar Taṅrı-ġa ortaḳ-lar perīlerni yaʿnī feriştelerni taḳı yarattı anlarnı taḳı çattı-lar aṅga oġul-lar taḳı ḳızlar biligsiz. **(5)** Arıġ-lıḳ aṅga taḳı yüksek boldı ol nersedin kim ṣıfat ḳılurlar.

E101: Kök-leriniṅ taṅgsuḳı taḳı yeriniṅ neteg **(6)** bolur aṅga oġlan taḳı bolmadı aṅga cüft. Taḳı yarattı tigme bir nerseni taḳı ol tigme **(7)** bir nerseni bilgen.

E102: Ol Taṅrı İḍiṅgiz yoḳ tapunġu meger ol tigme bir nerseniṅ yaratġanı ḳul-luḳ ḳılıṅ aṅga **(8)** taḳı ol tigme bir nerse üze saḳlaġan.

E103: Yetmez aṅga köz nūrları taḳı ol yeter köz nūrlarınġa **(9)** taḳı ol laṭīf bilgen.

E104: Keldi sizge köṅgül közleri İḍiṅgiz kim kim körse öziṅge yol **(10)** taḳı kim közsüz bolsa anıṅ üze ök. Taḳı irmez men siziṅ üze saḳlaġan.

E105: Taḳı anıŋ meŋgizlig iwrer miz **(11)** āyet-lerni aysun-lar oḳuduŋ tip taḳı beyān ḳılalıŋ üçün ol eren-lerge kim bilürler.

E106: Uyġul ol nersege kim vaḥy ḳılındı seniŋ tapa **[83a1]** İḍiŋ-din yoḳ tapunġu meger ol taḳı yüz ewürgül ortaḳ ḳoşġan-lardın.

E107: Taḳı eger tilese Taŋrı ortaḳ ḳoşmaġay-lar irdi. **(2)** Taḳı ḳılmaduḳ sini anlar üze saḳçı. Taḳı irmes sen anlar üze saḳçı.

E108: Taḳı sögmeŋ **(3)** anlarġa kim ḳul-luḳ ḳılurlar Taŋrı-dın bisre kim söggey-ler Taŋrı-ġa küç yanındın. Bilmedin anıŋ meŋgizlig bezedük tigme bir **(4)** ögürge iş-lerini andın soŋ anlarnıŋ İḍisi tapa ḳaytış-ları ḫaber birür ol nerse birle kim ḳılur irdi-ler.

E109: Taḳı ant içti-ler **(5)** Taŋrı birle ant-larınıŋ ḳatıġın eger kelse anlarġa āyet nişān bitgey-ler aŋa. Ayġıl ḥaḳīḳat üze āyet-ler Taŋrı ḳatında **(6)** taḳı neŋ bildürür sizge. Ḥaḳīḳat üze ol ol vaḳtın kim kelse bitmezler.

E110: Taḳı iwrer miz köŋgül-lerini taḳı közlerini **(7)** neteg kim bitmedi-ler aŋa ilk kezig-de taḳı ḳoyar miz anlarnı boynaġuluḳ-ları içinde müteḥayyir bolurlar.

E111: Taḳı eger biz indürse irdük **(8)** anlar tapa feriştelerni taḳı eger sözleşe irdi anlarġa ölüg-ler taḳı yıġsa irdük anlar üze tigme bir nerseni uġġa kirgen-ler bolmaġay-lar irdi **(9)** munuŋ üçün kim bitseler meger tilese Taŋrı velī üküş-rekleri bilmezler.

E112: Taḳı anıŋ meŋgizlig ḳılduḳ tigme bir **(10)** peyġāmbar düşmen ādemī-ler iblīs-lerdin taḳı perī-lerdin işāret ḳılur pāreleri pāreġa söznüŋ bezekini **(11)** aldamaḳ taḳı eger tilese[94] …

E113: … anıŋ tapa **[83b1]** anlarnıŋ köŋgül-leri bitmezler ol cihān-ḳa taḳı ḫoşnūd bolsalar taḳı yaʿnī öteseler anı taḳı ḳazġansun-lar üçün anı kim anlar ḳazġan-ġan-lar.

E114: **(2)** Taŋrı-nıŋ öŋgini mü isteyür men ḥākem taḳı ol ol kim indürdi siziŋ tapa kitāb-nı ayırt-lanmış. Taḳı **(3)** anlar kim birdük anlarġa

[94] Bu kelimeden sonra bu ayetin sonuna kadar ve diğer ayetin başından birkaç kelime çıkmamıştır.

kitāb-nı bilürler ḥaḳīḳat üze ol indürülmiş İḍıñgdin ḥaḳ birle bolmaġıl **(4)** şek tutuġlı-lar.

E115: Taḳı tükel boldı İḍıñgnıñg sözi rāst taḳı tüz. Yoḳ tegşürgen kelimelerińge **(5)** taḳı eşitgen bilgen.

E116: Taḳı eger boyun süseñg ol kimerselerniñg üküş-rekińge kim yer içinde azdurġaylar sini Tañgrı **(6)** yolındın. Uymas-lar meger sizig-ge taḳı irmes anlar meger taḳdīr ḳılurlar yā yalġan sözleyürler.

E117: Ḥaḳīḳat üze İḍıñg ol bilgen-rek **(7)** ol kimerse kim āzār yolındın taḳı ol bilgen-rek köñgülgen-lerni.

E118: Yiñg ol nersedin kim yād ḳılındı Tañgrı-nıñg **(8)** atı anıñg üze eger irseñgiz āyet-leriñga bitgen-ler.

E119: Taḳı ne ol sizge kim yimeseñgiz ol nersedin kim yād ḳılındı **(9)** Tañgrı-nıñg atı anıñg üze taḳı ayırt-ladı sizge anı kim ḥarām ḳılındı sizniñg üze meger ol nerse kim ḳısarlandıñgız anıñg tapa. **(10)** Taḳı ḥaḳīḳat üze üküş azdururlar hevāları birle biligsiz. Ḥaḳīḳat üze İḍıñg ol bilgen-rek ḥaddin keçgen-leri.

E120: (11) Taḳı ḳoḍuñg yazuḳ-nuñg āşkārāsın taḳı örtüglügin. Ḥaḳīḳat üze anlar ḳazġanurlar yazuḳ-nı cezā birilgey-ler ol nerse birle kim **[84a1]** ḳazġanur irdi-ler.

E121: Taḳı yimeñg ol nersedin kim yād ḳılınmadı Tañgrı-nıñg atı anıñg üze ḥaḳīḳat üze ol buyruḳ-dın çıḳmaḳ. **(2)** Taḳı ḥaḳīḳat üze iblīs-ler vesvese ḳılurlar dōst-larıñga munuñg üçün kim cedel ḳılsalar sizniñg birle taḳı eger boyun süseñgiz **(3)** ḥaḳīḳat üze siz ortaḳ ḳoşġan-lar.

E122: Ol kimerse mü kim irdi ölüg tirgürdük anı taḳı ḳılduḳ añga yaruḳ **(4)** yöriyür anıñg birle kişi-ler içinde ol kimerse meñgizlig kim ḳarañguluḳ-lar içinde kim irmes çıḳġan andın. Anıñg meñgizlig **(5)** bezenildi kāfirlerġa ol kim irdi-ler ḳılur irdi-ler.

E123: Taḳı anıṅg meṅgizlig ḳılduḳ tigme bir ḳonum içinde **(6)** uluġ-raḳ-larını yazuḳ ḳılġan-larnıṅg munuṅg üçün kim ḥīle ḳılsalar anıṅg içinde. Taḳı ḥīle ḳılmazlar meger özleri birle taḳı **(7)** bilmezler.

E124: Taḳı ol vaḳtın kim tegdi anlarġa āyet yaʿnī nişān aydı-lar bitmegey miz ançaġa tegrü kim birilse miz ol meṅgizlig nerse kim birildi **(8)** Taṅgrı-nıṅg yalawaç-ları. Taṅgrı bilgen-rek ḳayda ḳılur risālet-lerini teggey anlar kim **(9)** yazuḳ ḳıldı-lar ḫᵛārluḳTaṅgrı ḳatında taḳı ḳın ḳatıġ munuṅg birle kim mekr ḳılur irdi-ler.

E125: Kim-ni kim **(10)** tilese Taṅgrı kim köndürse anı açar köṅglini müselmān-lıḳ tapa taḳı kim-ni kim tilese kim azdursa anı ḳılur **(11)** köṅglini tar tamam kök-ge[95] … **[84b1]** ʿaẕāb-nı anlarnıṅg üze kim bitmezler.

E126: Taḳı bu İḍiṅg-niṅg yolı tüz ayırt-laduḳ **(2)** āyet-lerni eren-lerge kim ögüt alurlar.

E127: Anlarġa uçmaḳ selāmat-lıḳ sarāyı anlarnıṅg İḍisi ḳatında taḳı ol dōst-ları ol nerse birle kim **(3)** ḳılur irdi-ler.

E128: Taḳı ol kün kim yıġar miz anlarnı ḳamuġ ay perī-lerniṅg ögürleri köp ḳılmaḳ tilediṅgiz **(4)** ādemī-lerdin taḳı aydı dōst-ları ādemī-lerdin İḍimüz menfaʿat aldı pāremiz pāre birle taḳı **(5)** tegdük ol vaḳtımuzġa kim belgülüg ḳıldıṅg bizge. Aydı ot iḳāmet ḳılġu yeriṅgiz cāvidāneler anıṅg içinde meger **(6)** anı kim tiledi Taṅgrı. Ḥaḳīḳat üze İḍiṅg ḥikmet-lig bilgen.

E129: Taḳı anıṅg meṅgizlig dōst ḳılur miz küç ḳılġan-larnıṅg pāresin pāreġa **(7)** ol nerse birle kim ḳazġanur irdi-ler.

E130: Ay perī-lerniṅg ögürleri taḳı ādemī-lerniṅg kelmedi mü sizge yalawaç-lar sizdin **(8)** ayturlar sizniṅg üze āyet-lerimüzni taḳı ḳorḳuturlar sizlerni bu künüṅgüzge satġaşmaḳ-dın. Aydı-lar tanuḳ-luḳ birdük **(9)** özlerimüz üze taḳı arsıḳturdı anlarnı yaḳın-raḳ tiriglik taḳı tanuḳ-luḳ birdi-ler özleri üze ḥaḳīḳat üze anlar küfr ketürgen-ler **(10)** irdi.

E131: Ol kim bolmadı İḍiṅg ḳonum-larnıṅg yoḳatġanı taḳı anıṅg eyeleri ġāfil-ler.

[95] Bu kelimeden itibaren sayfa tamir edildiği için bazı kelimeler çıkmamıştır.

E132: …**(11)** irmez İḍiṅg ġāfil ol nersedin kim ḳılurlar[96].

E133: Taḳı İḍiṅg bay **[85a1]** raḥmet eyesi. Eger tilese iletgey sizni taḳı soṅg ḳoḍġay soṅgunguzdın ol nerseni kim tileyür neteg yarattı sizni **(2)** öṅgin eren-lerniṅg oġlan-larındın.

E134: Ḥaḳīḳat üze ol nerse üze kim vaʿde ḳılınur siz kelgen taḳı irmes siz ʿāciz ḳılġan.

E135: Ayġıl ay **(3)** ḳavmum ḳılıṅg ornunguz üze ḥaḳīḳat üze men. Ḳılġan bilgey siz kim turur ol kim bolur **(4)** aṅga bu sarāy-nıṅg soṅgı. Ḥaḳīḳat üze ol ḳurtulmas küç ḳılġan-lar.

E136: Taḳı ḳıldı-lar Taṅgrı-ġa ol nersedin kim yarattı **(5)** ekindin taḳı enʿām-dın ülüş taḳı aydı-lar bu Taṅgrı-ġa aymaḳ-ları birle taḳı bu ortaḳ-larımuzġa **(6)** taḳı ne kim bolsa ortaḳ-larınġa ulanmas Taṅgrı tapa taḳı ne kim bolsa Taṅgrı-ġa ol ulanur **(7)** ortaḳ-larınġa. Neme yawuz ḥükm ḳılurlar.

E137: Taḳı anıṅg meṅgizlig bezenildi ortaḳ **(8)** ḳoşġan-lardın oġlan-ları öldürmekin_ortaḳ-ları munuṅg üçün kim yoḳatsalar taḳı munuṅg üçün kim örtseler anlar üze **(9)** dīn-lerin. Taḳı eger tilese Taṅgrı ḳılmaġay-lar irdi anı ḳoḍġul anlarnı taḳı ol nerseni kim çatarlar.

E138: Taḳı aydı-lar bu **(10)** tiweler sıġırlar ḳoy-lar keçi-ler taḳı ekin menʿ ḳılınmış yimes anı meger ol kim tileyür miz aymaḳ-ları birle taḳı tiweler ḥarām ḳılındı arḳaları **(11)** taḳı tiweler sıġırlar ḳoy-lar keçi-ler yād ḳılmas-lar Taṅgrı-nıṅg atın[97] … **[85b1]** ol nerse birle kim irdi-ler çatarlar.

E139: Taḳı aydı-lar ol kim bu tiwelerniṅg ḳarın-ları içinde bar ḫāliṣ yaʿnī ḳatıḳsız irkeklerimüzge **(2)** taḳı ḥarām ḳılınmış cüft-lerimüz üze taḳı eger bolsa ölüg anlar anıṅg içinde ortaḳ-lar. Cezā birgey anlarġa **(3)** ṣıfat ḳılmaḳ-larını yaʿnī ṣıfat ḳılduḳ-larını ḥaḳīḳat üze ol ḥikmet-lig bilgen.

E140: Ziyān ḳıldı anlar kim öldürdi-ler oġlan-larını yüṅgül usluġluḳından **(4)** bilig-din öṅgin birle taḳı ḥarām ḳıldı-lar anı kim rūzī ḳıldı

[96] Ayetin başından bazı kelimeler sayfa tamir edildiği için çıkmamıştır.
[97] Bu kelimeden sonra bazı kelimeler çıkmamış.

anlarġa Taṅgrı çatmaḳ yanındın Taṅgrı üze. Azdı-lar taḳı bolmadı-lar **(5)** kör̥gülgen-ler.

E141: Taḳı ol ol kim yarattı būstān-lar kötürülmiş taḳı kötürülmemiş-ler **(6)** taḳı ḫurmā yıġaç-lar taḳı ekin-ni türlüg türlüg mīvesi taḳı zeytūn-nı taḳı enārnı oḫşaşġan taḳı **(7)** oḫşaşmaġan. Yiṅg mīvesindin ol vaḳtın kim mīve ḳılsa taḳı biriṅg ḥaḳḳını biçmek-niṅg küninde **(8)** taḳı isrāf ḳılmaṅg. Ḥaḳīḳat üze ol sewmes isrāf ḳılġan-larnı.

E142: Taḳı tiwelerdin taḳı sıġırlardın taḳı ḳoy-lardın taḳı keçi-lerdin yük kötürgen taḳı töşengen. **(9)** Yiṅg ol nersedin kim rūzī ḳıldı sizge Taṅgrı taḳı uymaṅg iblīs adım-larınġa. Ḥaḳīḳat üze ol sizge düşmen **(10)** açuḳ.

E143: Sekkiz cüft ḳoy-lardın ikki taḳı keçi-lerdin ikki. Ayġıl ikki irkekin mü **(11)** ḥarām ḳıldı ḥarām[98] … ʿilm birle irseṅgiz rāst ayġan-lar.

E144: Taḳı tiwelerdin ikki **[86a1]** taḳı ṣıġırlardın ikki. Ayġıl ikki irkek-ni mü ḥarām ḳıldı yā ikki tişini mü yā ol nerseni mü kim ḳapsadı anıṅg üze **(2)** ikki tişi-niṅg raḥm-leri. Yā irdiṅgiz mü tanuḳ-lar ol vaḳtın kim vaṣıyyet ḳıldı sizge Taṅgrı munuṅg birle kim küç ḳılġan-raḳ **(3)** ol kimersedin kim çattı Taṅgrı üze yalġan-nı munuṅg üçün kim azdursa kişi-lerni ʿilm-din öṅginbirle. Ḥaḳīḳat üze Taṅgrı köndürmes **(4)** küç ḳılġan eren-lerni.

E145: Ayġıl bulmaz men ol nerse içinde kim vaḥy ḳılındı menim tapa ḥarām ḳılınmış yigen üze kim yiyür anı **(5)** meger kim bolsa ölügse yā tökülmiş ḳan yā toṅguz eti ḥaḳīḳat üze ol arıġsız yā **(6)** buyruḳdın çıḳmaḳ ün kötrüldi Taṅgrı-dın öṅginge anıṅg birle kim kim ḳısarlansa küç ḳılmatın taḳı ḥaddin keçmek ḥaḳīḳat üze İḍiṅg yarlıḳaġan **(7)** raḥmet ḳılġan.

E146: Taḳı anlarnıṅg üze kim cuhūd boldı-lar ḥarām ḳılduḳ tigme bir tırnaḳ-lıġ-nı taḳı sıġır taḳı ḳoy-lardın **(8)** ḥarām ḳılduḳ anlar üze iç yaġ-larını meger ol kim kötürdi arḳaları yā baġarsuḳ-lar yā ol nerse kim ḳarıştı **(9)** süṅgük birle. Ol cezā birdük anlarġa küç ḳılmaḳ-ları birle ḥaḳīḳat üze biz rāst ayġan-lar.

[98] Bu kelimeden sonra birkaç kelimenin tercümesi tamirattan dolayı çıkmamıştır.

E147: Eger yalġan-ġa nisbet ḳılsalar sini ayġıl İḍiŋiz **(10)** raḥmet iḍisi kiŋ taḳı ḳaytarılmas anıŋ ʿaẕābı yazuḳ ḳılġan eren-lerdin.

E148: Ayġay **(11)** anlar kim ortaḳ ḳoştılar eger tilese Taŋrı ortaḳ ḳoşmaġay irdük taḳı atalarımuz taḳı ḥarām ḳılmaz irdük nersedin. **[86b1]** Anıŋ meŋgizlig yalġan-ġa nisbet ḳıldı anlar kim anlardın aşnu ançaġa tegrü kim tattı-lar ʿaẕābumızını. Ayġıl bar mu sizniŋ ḳatıŋızda **(2)** bilig-din çıḳarsaŋız anı bizge. Uymaz siz meger sizigge taḳı irmes siz meger yalġan sözleyür siz.

E149: Ayġıl **(3)** Taŋrı-ġa yetiz ḥuccet eger tilese köndürgey irdi sizni ḳamuġ.

E150: Ayġıl ketürgil tanuḳ-larıŋızını **(4)** anlar kim tanuḳ-luḳ birürler ḥaḳīḳat üze Taŋrı ḥarām ḳıldı munı eger tanuḳ-luḳ birseler tanuḳ-luḳ birmegil anlar birle **(5)** taḳı uymaġıl anlarnıŋ hevālarıŋa kim yalġan-ġa nisbet ḳıldı-lar āyet-lerimüzni taḳı anlar kim bitmezler ol cihān-ġa taḳı anlarnıŋ **(6)** İḍisi birle teŋ ḳılurlar.

E151: Ayġıl keliŋ oḳuġayın ol nerseni kim ḥarām ḳıldı İḍiŋiz siziŋ üze meger ortaḳ ḳoşmaŋ **(7)** aŋa nerseni taḳı ataġa anaġa eḍgülük-ni taḳı öldürmeŋ oġlan-larıŋızını dervīş-lik-din. **(8)** Biz rūzī birür miz sizge taḳı anlarġa taḳı yaġumaŋ körksüz iş-lerge ol kim açuḳ boldı andın taḳı ol kim **(9)** örtüglüg boldı taḳı öldürmeŋ ol ten-ni kim ḥarām ḳıldı Taŋrı meger ḥaḳ birle ol vaṣıyyet ḳıldı sizge anıŋ birle **(10)** bolġay kim siz bilgey siz.

E152: Taḳı yaġumaŋ öksüz mālınġa meger ol nerse birle kim ol körklügrek ançaġa tegrü kim teggey ʿaḳlı[99]… **(11)** tüzlük birle teklīf ḳılmaz miz ten-ge meger **[87a1]** yaraġınçanı taḳı ol vaḳtın kim aysaŋız rāst-lıḳ ḳılıŋ taḳı eger bolsa yawuḳ-luḳ eyesi taḳı Taŋrı-nıŋ ʿahdiŋe vefā ḳılıŋ.**(2)** Ol vaṣıyyet ḳıldı sizge anıŋ birle bolġay kim siz ögüt alġay siz.

[99] Bu kelimeden sonra birkaç kelimenin tercümesi tamirattan dolayı çıkmamıştır.

E153: Taḳı ḥaḳīḳat üze bu yolum tüz **(3)** uyuṙg aṙga taḳı uymaṙg yol-larġa kim taḳılsa yā taḳıtsa sizni yolından. Ol vaṣıyyet ḳıldı sizge **(4)** anıṙg birle bolġay kim siz saḳınġay siz.

E154: Andın soṙg birdük Mūsā-ġa kitāb-nı tükel ol nerse üze kim körklüglük ḳıldı **(5)** taḳı ayırt-lamaḳ tigme bir nerseni taḳı köni yol taḳı raḥmet bolġay kim anlar anlarnıṙg İḍisi-niṙg satġaşmaḳı birle biterler.

E155: Taḳı **(6)** bu kitāb indürdük anı menfaʿat-leri köp uyuṙg aṙga taḳı saḳ(ı)nıṙg bolġay kim siz raḥmet ḳılınġay siz.

E156: Kim **(7)** ayġay siz ḥaḳīḳat üze indürüldi kitāb ikki ögür üze bizdin aşnu taḳı eger irdük irse anlarnıṙg **(8)** oḳumaḳından ġāfil-ler.

E157: Yā aysaṙgız eger ḥaḳīḳat üze indürülse irdi biznіṙg üze kitāb bolġay irdük köni-rek **(9)** anlardın keldi sizge açuḳ ḥuccet İḍiṙgizdin taḳı köni yol taḳı raḥmet kim küç ḳılġan-raḳ ol kimersedin kim yalġan-ġa nisbet ḳıldı **(10)** Taṙgrı-nıṙg āyet-lerini taḳı yıġdı andın. Cezā birgey miz anlarnı kim yıġılırlar biznіṙg āyet-lerimüzdin ḳın-nıṙg **(11)** körksüzini anıṙg birle kim irdi-ler yıġarlar.

E158: Baḳarlar mu meger kim kelse anlarġa ferişteler **[87b1]** yā kelse İḍiṙg yā kelse İḍiṙg-niṙg āyet-leriniṙg pāresi. Ol kün kim kelür İḍiṙg-niṙg āyet-leri-niṙg pāresi asıġ ḳılmas **(2)** tenge anıṙg bitmegi bitmiş irmes irdi aşnudın yā ḳazġandı ḳazġanmış irmez irdi īmānı içinde eḍgülük. **(3)** Ayġıl küyüṙg biz küygen-ler müz.

E159: Ḥaḳīḳat üze anlar kim ḳoydı-lar dīn-lerini taḳı irdi-ler bölük bölük **(4)** irmes sen anlardın nerse içinde. Ḥaḳīḳat üze işleri Taṙgrı tapa andın soṙg ḫaber birür anlarġa munuṙg birle kim irdi-ler.

E160: (5) Kim kelse eḍgülük birle aṙga anıṙg meṙgzeşi-niṙg onı taḳı kim kelse yawuzluḳ birle cezā birilmes meger **(6)** anıṙg meṙgzeşi taḳı anlar küç ḳılınmas-lar.

E161: Ayġıl ḥaḳīḳat üze men köndürdi mini İḍim köni yol tapa **(7)** rāst dīn-ġa İbrāhīm dīniṅa rāst müselmān taḳı irmedi ortaḳ ḳoşġan-lardın.

E162: Ayġıl ḥaḳīḳat üze **(8)** namāzım taḳı ʿibādetim ḳulluḳum taḳı tiriglikim taḳı ölür vaḳtım Tañrı-ġa ʿālem-leriñ İḍisiñe.

E163: Yoḳ ortaḳ añga taḳı anıñ birle **(9)** buyruldum taḳı men boyun sügen-leriñ evveli.

E164: Ayġıl Tañrı-dın özgeni mü isteyür men iḍi taḳı ol tigme bir nerseniñ İḍisi. **(10)** Taḳı ḳazġanmas tigme bir ten meger anıñ üze taḳı kötürmez yük kötürgen öñgin-niñ yükin andın soñ **(11)** İḍiñgiz tapa yanışıñgız ḫaber birür sizge ol nerse birle kim irdiñgiz anıñ içinde ḫilāf ḳılışur irdiñgiz.

E165: Taḳı ol ol kim **[88a1]** ḳıldı sizni yerniñ ḫalīfeleri taḳı kötürdi pārenñgizni pāre üze mertebeler **(2)** munuñ üçün kim sınasa sizni ol nerse içinde kim birdi sizge. Ḥaḳīḳat üze İḍiñ ḳını iwek taḳı ḥaḳīḳat üze ol yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

AʿRÂF SŪRESİ

(4) Tañrı atı birle başlayur men üküş raḥmet-lig raḥmeti lāzım.

AR1: (5) Elif lām mīm ṣād (İnnallāhe aʿlem).

AR2: Kitāb indürüldi seniñ tapa bolmasun köküziñ içinde şek andın munuñ üçün kim ḳorḳutsañ **(6)** anıñ birle taḳı añgdurmaḳ bitgen-lerge.

AR3: Uyuñ ol nersege kim indürüldi siziñ tapa İḍiñgizdin taḳı uymañ **(7)** andın bisre dōst-larġa. Az ögüt alur siz.

AR4: Taḳı neçe neçe ḳonum-dın yoḳattuḳ anı **(8)** taḳı keldi añga ʿaẕābumız tünle yā anlar kündüz uyuġan-lar.

AR5: Bolmadı daʿvī-leri ol vaḳtın kim keldi anlarġa **(9)** ʿaẕābumız meger kim aydı-lar biz irdük küç ḳılġan-lar.

AR6: Sorġay miz anlarġa kim ıḍıldı anlar tapa **(10)** taḳı sorġay miz ıḍılmış-larġa.

AR7: Ḳıṣṣa ḳılġay miz anlar üze ʿilm birle taḳı irmedük ġāyib-ler.

AR8: Taḳı **(11)** ölçmek ol kün ḥaḳ kim kim aġır bolsa terāzūları anlar anlar ḳurtulġan-lar.

AR9: [88b1] Taḳı kim kim yüŋgül bolsa terāzūları anlar anlar kim ziyān ḳıldı-lar özleriŋge munuŋ birle kim irdi-ler āyet-lerimüzġa **(2)** ẓulm ḳılurlar.

AR10: Taḳı ornattuḳ sizni yerde taḳı ḳılduḳ sizge anıŋ içinde tirilgü nerse. **(3)** inġen az şükr ḳılur siz.

AR11: Taḳı yarattuḳ sizni andın soŋ ṣūret ḳılduḳ sizni andın soŋ ayduḳ ferişтelerge **(4)** secde ḳılıŋ Ādem-ġa secde ḳıldı-lar meger iblīs. Bolmadı secde ḳılġan-lardın.

AR12: Aydı **(5)** ne yıġdı sini meger secde ḳılsaŋ ol uġurda kim buyurdum saŋa. Aydı men yaḫşı-raḳ andın yarattıŋ mini ot-dın **(6)** taḳı yarattıŋ anı balçıḳ-dın.

AR13: Aydı ingil andın bolmas saŋa kim uluġ-sınsaŋ **(7)** anıŋ içinde çıḳġıl ḥaḳīḳat üze sen ḫᵛārlardın.

AR14: Aydı mühlet birgil maŋa ol kün-ge kim ḳoparılurlar.

AR15: Aydı **(8)** ḥaḳīḳat üze sen mühlet birilmiş-lerdin.

AR16: Aydı munuŋ birle kim azdurduŋ mini olturġay men anlar üçün köni yoluŋda.

AR17: (9) Andın soŋ kel-gey men anlarġa iley-lerindin taḳı soŋ-larındın taḳı saġ-larındın taḳı sol-larındın. Taḳı **(10)** bulmas sen üküş-reklerini şükr ḳılġan-lar.

AR18: Aydı çıḳġıl andın yerilmiş sürülmiş. Ol kimerse kim **(11)** uydı saŋa anlardın toldurġay men tamuġ-nı sizdin ḳamuġ.

AR19: Taḳı ay Ādem ḳarār ḳılġıl sen taḳı cüftüŋ **[89a1]** uçmaḳ-da yiŋ ḳaydın kim tileseŋiz taḳı yawumaŋ bu yıġaç-ġa bolġay siz **(2)** küç ḳılġan-lardın.

AR20: Aḳru sözledi ol ikkisiŋe iblīs munuŋ üçün kim açsa ol ikkisiŋe anı kim örtüldi ol ikkisindin **(3)** ʿavret-lerindin taḳı aydı yıġmadı

siz ikkegüni İḍiṅgiz bu yıġaç-dın meger kim bolsaṅgız ikki ferişte **(4)** yā bolsaṅgız cāvidānelerdin.

AR21: Taḳı ant içti ol ikkisiṅge ḥaḳīḳat üze men siz ikkegüge ögüt birgen-lerdin.

AR22: Yawuttı indürdi **(5)** arsıḳturmaḳ birle ol vaḳtın kim tattı-lar yıġaç-nı açıldı ol ikkisiṅge ʿavret-leri taḳı başladı-lar tike **(6)** ol ikkisi üze uçmaḳ yapurġaḳındın. Taḳı ḳıḳırdı ol ikkisini ol ikkisi-niṅg İḍisi yıġmadım mu siz ikkegüni ol yıġaç-dın **(7)** taḳı aymadım mu sizge ḥaḳīḳat üze iblīs sizge düşmen açuḳ.

AR23: Aydı-lar İḍimüz küç ḳılduḳ özlerimüzge **(8)** taḳı eger yarlıḳamasaṅg taḳı raḥmet ḳılmasaṅg bolġay miz ziyān ḳılġan-lardın.

AR24: Aydı iniṅg **(9)** pārenṅgiz pāreġa düşmen taḳı sizge yerde ḳarār ḳılġu yer bar taḳı menfaʿat alġu nerse uzaḳ vaḳt-ġa tegrü.

AR25: (10) Aydı anıṅg içinde tirilür siz taḳı anıṅg içinde ölür siz taḳı andın çıḳarılur siz.

AR26: Ay Ādem oġlan-ları **(11)** indürdük siziṅg üze ton örter ʿavret-leriṅgizni taḳı bezek tonı taḳı saḳınġu tonı **[89b1]** ol yaḫşı-raḳ ol Taṅgrı-nıṅg āyet-lerindin bolġay kim anlar ögüt alġay-lar.

AR27: Ay Ādem oġlan-ları ibtilā ḳılmasun sizni **(2)** iblīs neteg kim çıḳardı ataṅgız anaṅgızını uçmaḳ-dın tartar yaʿnī soyar ol ikkisindin ton-larını munuṅg üçün kim **(3)** körgüzse ol ikkisiṅge. ʿAvret-lerini ḥaḳīḳat üze ol körer sizni ol taḳı ögüri ol yirdin kim körmez siz anlarnı ḥaḳīḳat üze biz ḳılduḳ **(4)** iblīs-lerni dōst-lar anlarġa kim bitmezler.

AR28: Taḳı ol vaḳtın kim ḳıldı-lar körksüz iş aydı-lar **(5)** bulduḳ anlar üze atalarımuznı taḳı Taṅgrı buyurdı bizge anıṅg birle. Ayġıl ḥaḳīḳat üze Taṅgrı buyurmas körksüzlük birle. **(6)** Aytur mu siz Taṅgrı üze anı kim bilmes siz.

AR29: Ayġıl buyurdı İḍim tüzlük birle taḳı rāst ḳılġıl **(7)** yüzleriṉgizni tigme bir secde ḳılġu yerde taḳı ḳul-luḳ ḳılıṉg aṉga ḫāliṣ ḳılıġlı-lar aṉga dīnni. Neteg kim başladı sizni **(8)** ḳaytur siz.

AR30: Bir ögürni köndürdi taḳı bir ögürni rāst boldı anlar üze azġunluḳ. Ḥaḳīḳat üze anlar tutundı-lar **(9)** iblīs-lerni dōst-lar Taṉgrı-dın bisre taḳı sizinürler ḥaḳīḳat üze anlar könülgen-ler.

AR31: Ay **(10)** Ādem oġlan-ları tutuṉg bezek-leriṉgizni tigme bir secde ḳılġu yer ḳatında taḳı yiṉg taḳı içiṉg taḳı **(11)** isrāf ḳılmaṉg ḥaḳīḳat üze ol sewmes isrāf ḳılġan-larnı.

AR32: Ayġıl kim ḥarām ḳıldı Taṉgrı-nıṉg bezekini ol kim çıḳardı **[90a1]** ḳul-ları üçün taḳı arıġ-larnı rūzī-din. Ayġıl ol anlarġa kim bitti-ler bu yaḳın-raḳ tirig-lik içinde **(2)** ḫāliṣ ḳatıġsız ḳıyāmet kün. Anıṉg meṉgizlig tafṣīl ḳılur miz āyet-lerni ol eren-lerge kim bilürler.

AR33: (3) Ayġıl ḥaḳīḳat üze ḥarām ḳıldı İḍim körksüz iş-lerni ol nerse kim açuḳ boldı andın taḳı örtüglüg boldı taḳı yazuḳ-nı taḳı küç-ni **(4)** ḥaḳdın öṉgin birle taḳı kim ortaḳ ḳoşsaṉgız Taṉgrı-ġa ol nerse kim indürmedi anıṉg birle ḥuccet taḳı kim aysaṉgız **(5)** Taṉgrı üze anı kim bilmez siz.

AR34: Taḳı tigme bir ögürge vaḳt bar ol vaḳtın kim keldi vaḳt-ları soṉg ḳalmazlar **(6)** bir sāʿat taḳı burun keçmezler.

AR35: Ay Ādem oġlan-ları eger kelse sizge yalawaç-lar **(7)** sizdin ḳıṣṣa ayturlar siziṉg üze āyet-lerim-ni kim kim saḳınsa taḳı oṉgarsa yoḳ ḳorḳunç anlar üze **(8)** taḳı anlar ḳaḍġurmazlar.

AR36: Taḳı anlar kim yalġan-ġa nisbet ḳıldı-lar āyet-lerimizni taḳı uluġ-sındı-lar andın anlar **(9)** ot eyeleri anlar anıṉg içinde cāvidāneler.

AR37: Kim küç ḳılġan-raḳ ol kimersedin kim çattı Taṉgrı üze **(10)** yalġan yā yalġan-ġa nisbet ḳıldı āyet-lerini. Anlar teger anlarġa ülüş-leri kitāb-dın. Ançaġa tegrü kim **(11)** ol vaḳtın kim keldi anlarġa yalawaç-larımuz öltürür anlarnı aydı-lar ḳayda ol nerse kim ḳul-luḳ ḳılur irdiṉgiz Taṉgrı-dın bisre. **[90b1]** Aydı-lar azdı-lar bizdin taḳı tanuḳ-luḳ birdi-ler özleri üze ḥaḳīḳat üze anlar irdi-ler küfr ketürgen-ler.

AR38: Aydı **(2)** kiriṅg ümmet-ler içinde keçti sizlerdin aşnu perī-lerdin ādemī-lerdin ot içinde. Tigme bir **(3)** kim kirdi bir ögür laʿnet ḳılur uyası yaʿnī iş-lerini. Ançaġa tegrü kim ol vaḳtın kim ulaşsalar anıṅg içinde ḳamuġ aydı **(4)** soṅgları öṅg-leriṅge İḍimüz munlar azdurdılar bizni ketürgil anlarġa ḳın ḳat ḳat otdın. Aydı **(5)** tigme birge ḳat taḳı ançası bar bilmez siz.

AR39: Taḳı aydı öṅg-leri soṅg-larınġa bolmadı **(6)** sizlerge biziṅg üze artuḳ-luḳ-dın tatıṅg ḳın-nı munuṅg birle kim ḳazġanur irdiṅgiz.

AR40: Ḥaḳīḳat üze **(7)** anlar kim yalġan-ġa nisbet ḳıldı-lar āyet-lerimüzni taḳı uluġ-sındı-lar andın açılmas anlarġa kök-nüṅg ḳapuġ-ları **(8)** kirmezler uçmaḳ-ġa ançaġa tegrü kim kirgey tiwe igne yurdusiṅge. Taḳı anıṅg meṅgizlig cezā birür miz **(9)** küç ḳılġan-larġa.

AR41: Anlarġa tamuġ-dın töşek taḳı üstün-lerindin örtüg-ler. Taḳı anıṅg meṅgizlig cezā birür miz **(10)** küç ḳılġan-larġa.

AR42: Taḳı anlar kim bitti-ler taḳı ḳıldı-lar eḍgü ʿamel-ler teklīf ḳılmaz miz tenge meger yaraġını **(11)** anlar uçmaḳ eyeleri anlar anıṅg içinde cāvidāneler.

AR43: Taḳı tarttuḳ anı kim köküzleri içinde yaʿnī köṅgül-leri içinde **[91a1]** kīnedin aḳar altından arıḳ-lar taḳı aydı-lar ögmek Taṅgrı-ġa ol kim köndürdi muṅga taḳı **(2)** irmedük munuṅg üçün kim bolmasa irdi bu kim köndürdi Taṅgrı keldi İḍimüznüṅg yalavaç-ları ḥaḳ birle.

AR44: **(3)** Taḳı ḳıḳırdı-lar kim ol uçmaḳ birildiṅgiz anı munuṅg birle kim ḳılur irdiṅgiz. Taḳı ḳıḳırdı **(4)** uçmaḳ eyeleri tamuġ eyeleriṅge kim bulduḳ biz anı kim vaʿde ḳıldı İḍimüz bizge ḥaḳ **(5)** bulduṅguz mu siz anı kim vaʿde ḳıldı İḍiṅgiz ḥaḳ. Aydı-lar bulduḳ ḳıḳırdı ḳıḳırġan aralarında kim Taṅgrı-nıṅg **(6)** laʿneti küç ḳılġan-larġa.

AR45: Anlar kim yıġarlar Taṅgrı yolından taḳı isteyürler egri-lik-ni **(7)** taḳı anlar ol cihān-ġa küfr ketürgen-ler.

AR46: Taḳı ol ikki-si arasında tutuġ yaʿnī ḥişār taḳı ol ḥişārnıṅg üstün-leri üze eren-ler **(8)** bilürler tigme birni nişān-ları birle taḳı ḳıḳırdı-lar uçmaḳ

eyeleri kim selāmat-lıḳ sizniŋ üze **(9)** kirmedi-ler aŋa taḳı anlar ṭamaʿ tutarlar.

AR47: Taḳı ol vaḳtın kim ewrüldi közleri tamuġ eyelerige **(10)** ḳarşu aydı-lar İḍimüz ḳılmaġıl bizni küç ḳılġan eren-lerdin.

AR48: Taḳı ḳıḳırdı ḥişārnıŋ üstün-leriniŋ **(11)** eren-leri eren-lerni bilürler anlarnı nişān-ları birle aydı-lar neteg menfaʿat ḳıldı sizdin yıġmaḳıŋgızını taḳı bu kim **[91b1]** uluġ-sındıŋgız.

AR49: Munlar mu anlar mu kim ant içtiŋgiz yetmez anlarġa Taŋrı raḥmet birle. Kiriŋ **(2)** uçmaḳ-ġa yoḳ ḳorḳunç siziŋ üze taḳı ḳaḍġurmas siz.

AR50: Taḳı ḳıḳırdı ot eyeleri **(3)** uçmaḳ eyeleriŋge kim tökürŋ biziŋ üze suw-dın yā ol nersedin kim rūzī ḳıldı saŋa Taŋrı. Aydı-lar **(4)** ḥaḳīḳat üze Taŋrı ḥarām ḳıldı ol ikki-sini küfr ketürgen-ler üze.

AR51: Anlar kim tutundı-lar dīn-lerini oyun taḳı oyun **(5)** taḳı arsıḳturdı anlarnı yaḳın-raḳ tiriglik bu kün unutmış tig ḳılur miz neteg kim unutmış tig ḳıldı-lar bu kün-leriŋge satġaşmaḳ-nı taḳı bu kün **(6)** irdi-ler āyet-lerimüzġa inkār ḳılur miz.

AR52: Taḳı keldük anlarġa kitāb birle ayırt-laduḳ anı **(7)** bilmek üze köndürmek taḳı raḥmet ol eren-lerge biterler.

AR53: Baḳarlar mu meger ʿāḳıbetin kelüri-niŋ küninde **(8)** ʿāḳıbetiŋa aytur anlar kim unuttı-lar anı aşnudın keldi İḍimiziŋ yalawaç-ları ḥaḳ birle bar mu bizge **(9)** şefāʿat ḳılġan-lardın kim şefāʿat ḳılsalar bizge yā ḳaytarılur mu biz kim ḳılsa miz ol nerseniŋ öŋginini kim ḳılur irdük. Ziyān ḳıldı-lar **(10)** özleriŋge taḳı azdı anlardın ol kim çatar irdi-ler.

AR54: Ḥaḳīḳat üze İḍiŋgiz Taŋrı ol kim yarattı kök-lerni **(11)** taḳı yerni altı kün içinde andın soŋ erkellendi ʿarş üze tegrür tün-ni kündüzge **[92a1]** isteyür anı iwe taḳı kün taḳı ay taḳı yulduzlar musaḫḫarlar buyruḳı birle. Bilgil aŋa yaratmaḳ **(2)** taḳı iş yüksek Taŋrı ʿālem-leriŋ İḍisi.

AR55: Ündeŋ İḍiŋizni ḫᵛārluḳ ḥāli üze taḳı örtüglüg ḥāli üze. **(3)** Ḥaḳīḳat üze ol sewmes ḥaddin keçgen-lerni.

AR56: Taḳı fesād ḳılmaŋ yerde oŋarmışından soŋ taḳı **(4)** ündeŋ anı ḳorḳunç-luḳ ḥālı üze taḳı ṭamaʿ ḳılu. Taḳı Taŋrı-nıŋ raḥmeti yawuḳ körklüglük ḥāli üze ḳılġan-larġa.

AR57: Taḳı ol **(5)** ol kim ıḍar yil-lerni müjde birgen-ler raḥmeti-niŋ ileyinde. Ançaġa tegrü kim ol vaḳtın kim kötürdi aġır bulıt-larnı **(6)** suġarduḳ anı ölüg il üçün indürdük anıŋ birle suw-nı taḳı çıḳarduḳ anıŋ birle mīvelerniŋ ḳamuġını. **(7)** Anıŋ meŋgizlig çıḳarur miz ölüg-lerni bolġay kim siz saḳınġay siz.

AR58: Taḳı topraḳı yaḫşı il yaʿnī yer çıḳarur otını **(8)** İḍisi-niŋ āsān ḳılmaḳı birle taḳı ol kim asıġsız boldı çıḳmas meger ḫayrsız. Anıŋ meŋgizlig ewrer miz āyet-lerni ol eren-lerge kim **(9)** şükr ḳılurlar.

AR59: Iḍduḳ Nūḥ-nı ḳavmınġa aydı ay ḳavmum ḳul-luḳ ḳılıŋ Taŋrı-ġa **(10)** yoḳ sizge tapunġudın andın öŋgin. Ḥaḳīḳat üze men ḳorḳar men siziŋ üze uluġ kün-nüŋ ḳınından.

AR60: Aydı ḥürmet-lig-ler **(11)** ḳavmından körer miz sini bir açuḳ azġun-luḳ içinde.

AR61: Aydı ay ḳavmum yoḳ meniŋ birle bir azmaḳ **[92b1]** velī men yalavaç men ʿālem-leriŋ erkligindin.

AR62: Tegrür men sizge İḍim-nüŋ risālet-lerni ögüt birür men sizge **(2)** taḳı bilür men Taŋrı-dın anı kim bilmez siz.

AR63: Yā taŋgladıŋız mu kim keldi sizge yād ḳılmaḳ İḍiŋizdin **(3)** bir er üze sizdin munuŋ üçün kim ḳorḳutsa sizni taḳı munuŋ üçün kim saḳınsaŋız bolġay kim siz raḥmet ḳılınġay siz.

AR64: Yalġan-ġa nisbet ḳıldı-lar anı taḳı **(4)** ḳurtarduḳ anı taḳı anlarnı kim anıŋ birle kemi içinde taḳı baturduḳ anlarnı kim yalġan-ġa nisbet ḳıldı-lar āyet-lerimüzni. Ḥaḳīḳat üze anlar **(5)** irdi-ler közsüz eren-ler.

AR65: Taḳı ʿĀd tapa uyaları Hūdnı. Aydı ay ḳavmum ḳul-luḳ ḳılıŋ **(6)** Taŋrı-ġa yoḳ sizge tapunġudın andın öŋin. Saḳınmas mu siz.

AR66: Aydı ḥürmet-lig-ler anlar kim küfr ketürdi-ler ḳavmından **(7)** ḥaḳīḳat üze biz körer miz sini yürŋül usluġ-luḳ içinde taḳı biz sizer miz sini yalġan sözlegen-lerdin.

AR67: Aydı ay ḳavmum yoḳ **(8)** menim birle yürŋül usluġ-luḳ velī men yalavaç men ʿālem-lerniŋ İḍi-sindin.

AR68: Tegrür men sizge İḍim-nüŋ risālet-lerini **(9)** taḳı men sizge ögüt birgen emānet-lıġ.

AR69: Yā taŋgladıŋız mu kim keldi sizge yād ḳılmaḳ İḍiŋizdin bir er **(10)** üze sizdin munuŋ üçün kim ḳorḳutsa sizni. Taḳı yād ḳılıŋ ol vaḳtın kim ḳıldı sizni ḫalīfeler Nūḥ ḳavmı-nıŋ **(11)** soŋgındın taḳı arturdı sizni ḫalḳ içinde kiŋ-lik orun-luḳ yanındın yād ḳılıŋ Taŋrı-nıŋ niʿmetlerin bolġay kim siz ḳurtulġay siz.

AR70: [93a1] Aydı-lar keldiŋ mü bizge munuŋ üçün kim ḳul-luḳ ḳılsa miz yalġuz Taŋrı-ġa taḳı ḳoḍsa miz anı kim ḳul-luḳ ḳılur irdi atalarımuz ketürgül bizge anı kim **(2)** vaʿde ḳılur sen bizge eger bolsaŋ rāst ayġan-lardın.

AR71: Aydı tüşti siziŋ üze İḍiŋizdin ʿaẕāb **(3)** taḳı öwke. Cedel ḳılışur mu siz menim birle at-lar içinde kim adadıŋız anı siz taḳı atalarıŋız indürmedi **(4)** Taŋrı anıŋ birle ḥuccet-din. Küyüŋ ḥaḳīḳat üze [men] siziŋ birle küygen-lerdin.

AR72: Ḳutġarduḳ anı **(5)** taḳı anlar kim anıŋ birle raḥmet birle bizdin taḳı kestük anlarnıŋ soŋgını kim yalġan-ġa nisbet ḳıldı-lar āyet-lerimüzni taḳı **(6)** bolmadı-lar bitgen-ler.

AR73: Taḳı Ṣemūd tapa uyaları Ṣāliḥ-ni aydı ay ḳavmum ḳul-luḳ ḳılıŋ **(7)** Taŋrı-ġa yoḳ sizge tapunġudın andın öŋin. Keldi sizge açuḳ ḥuccet İḍiŋizdin. Bu **(8)** Taŋrı-nıŋ iŋeni sizge nişān ḳoḍuŋ anı yisün Taŋrı-nıŋ yeri içinde taḳı sıḳamaŋ anı yawuzluḳ birle **(9)** tutġay sizni ḳın iglig.

AR74: Taḳı yād ḳılıŋ ol vaḳtın kim ḳıldı sizni ḫalīfeler ʿĀddın soŋra **(10)** indürdi sizni yerde tutar siz yumşaḳ yerlerindin köşk-ler taḳı yonar **(11)** siz taġ-larnı iw-ler yād ḳılıŋ Taŋrı-nıŋ niʿmet-lerini[100] …

AR75: [93b1] Aydı ḥürmet-lig-ler anlar kim uluġ-sındı-lar ḳavmından anlarġa kim żaʿīf körüldi-ler ol kimersege kim bitti **(2)** anlardın bilür mü siz ḥaḳīḳat üze Ṣāliḥ ıḍılmış İḍisindin. Aydı-lar biz ol nerse birle kim ıḍıldı anıŋ birle bitgen-ler.

AR76: (3) Aydı anlar kim uluġ-sındı-lar ḥaḳīḳat üze biz aŋa kim bittiŋiz aŋa küfr ketürgen-ler.

AR77: (4) Siŋrin kesti-ler iŋgen-niŋ boynaġuluḳ ḳıldı-lar anlarnıŋ İḍi-si-niŋ buyruḳından taḳı aydı-lar ay Ṣāliḥ ketürgil bizge anı kim **(5)** vaʿde ḳılur sen bizge eger irseŋ ıḍılmış-lardın.

AR78: Taḳı tuttı anlarnı ol ün kim anıŋ birle yer teprenür taḳı irteledi-ler **(6)** sarāy-ları içinde çökgen-ler.

AR79: Ewrüldi anlardın taḳı aydı ay ḳavmum tegürdüm sizge İḍimnüŋ **(7)** risālet-lerini taḳı ögüt-ledim sizge velī sewmes siz ögüt-legen-lerni.

AR80: Taḳı Lūṭ ol vaḳtın kim aydı **(8)** ḳavmınġa kelür mü siz körksüz işge ozmadı sizdin anıŋ birle bir kimersedin ʿālem-lerdin.

AR81: (9) Ḥaḳīḳat üze siz kelür mü siz eren-lerge ārzūlamaḳ üçün tişilerdin bisre. Sizler ḥaddin keçgen eren-lerdin.

AR82: (10) Taḳı bolmadı ḳavmı-nıŋ yanutın meger kim aydı-lar çıḳarıŋ anlarnı ḳonum-larıŋızdın ḥaḳīḳat üze anlar[101] …

AR83: (11) Ḳurtġarduḳ anı taḳı ḫāṣ kişi-lerini meger anıŋ tişi-sini irdi ḳalġan-lardın.

AR84: [94a1] Taḳı yaġdurduḳ anlar üze yaġmurnı. Baḳġıl neteg boldı yazuḳ ḳılġan-larnıŋ soŋı.

[100] Bu kelimeden ayetin sonuna kadar olan kısım sayfa tamirinden dolayı çıkmamıştır.
[101] Ayetin son iki kelimesi çıkmamış.

AR85: Taḳı **(2)** Medyen tapa uyaları Şuʿayb-nı. Aydı ay ḳavmum ḳulluḳ ḳılıŋ Taŋrı-ġa yoḳ sizge tapunġudın andın öŋgin. **(3)** Keldi sizge açuḳ ḥuccet İḍiŋizdin tükel ḳılıŋ saġunı taḳı terāzūnı taḳı eksitmeŋ **(4)** kişilerge nerselerini taḳı fesād ḳılmaŋ yerde anıŋ oŋgarmaḳından soŋ. Ol yaḫşı-raḳ **(5)** sizge eger irseŋiz bitgen-ler.

AR86: Taḳı olturmaŋ tigme bir yolda ḳaḳınur siz taḳı yıġar siz **(6)** Taŋrı yolından ol kimerseni kim bitti aŋa taḳı isteyür siz egri-lik yād ḳılıŋ **(7)** ol vaḳtın kim irdiŋiz az üküş ḳıldı sizni taḳı baḳıŋ neteg boldı fesād ḳılġan-larnıŋ soŋı.

AR87: (8) Taḳı eger bolsa bir ögür sizdin bitti-ler ol nersege kim ıḍıldım anıŋ birle taḳı bir ögür bitmediler **(9)** ṣabr ḳılıŋ ançaġa tegrü kim ḥükm ḳılġay Taŋrı aramızda taḳı ol ḥükm ḳılġan-larnıŋ yaḫşı-raḳı.

AR88: Aydı ḥürmet-lig-ler anlar kim **(10)** uluġ-sındı-lar ḳavmından çıḳarġay miz sini ay Şuʿayb taḳı anlar kim bitti-ler seniŋ birle **(11)** ḳonumumızdın yā ḳayıtġay siz biziŋ dīnimizġa. Aydı eger yigrengen-ler bolsa miz.

AR89: Çattuḳ **[94b1]** Taŋrı üze yalġan-nı eger ḳaytsa miz dīniŋizge ol vaḳtdın soŋ ḳutġardı bizni Taŋrı andın. Taḳı bolmas **(2)** bizge kim ḳaytsa miz anıŋ içinde meger tilese Taŋrı İḍimüz. Kiŋ boldı İḍimüz tigme bir nersege ʿilm yanından. Taŋrı üze **(3)** tükel ḳılduḳ. İḍimüz ḥükm ḳılġıl aramızda taḳı ḳavmımız arasında ḥaḳ birle taḳı sen ḥükm ḳılġan-larnıŋ yaḫşı-raḳı.

AR90: (4) Taḳı aydı ḥürmet-lig-ler anlarġa kim küfr ketürdi-ler ḳavmından eger uysaŋız Şuʿayb-ġa ḥaḳīḳat üze siz ol uġurda ziyān ḳılġanlar siz.

AR91: (5) Taḳı tuttı anlarnı ol ün kim anıŋ birle yer teprenür boldı-lar sarāy-ları içinde çoḳġan-lar.

AR92: Anlar kim yalġan-ġa nisbet ḳıldı Şuʿayb-nı **(6)** tamām muḳīm bolmadı-lar meŋgizlig anıŋ içinde anlar kim yalġan-ġa nisbet ḳıldı-lar Şuʿayb-nı irdi-ler anlar ziyān ḳılġan-lar.

AR93: Ewrüldi **(7)** anlardın taḳı aydı ay ḳavmum tegürdüm sizge İḍim-nüñg risālet-lerini taḳı ögüt birdim sizge neteg **(8)** ḳaḍġurur men küfr ketürgen eren-ler üze.

AR94: Taḳı ıḍmaduḳ ḳonum içinde peyġāmbardın meger tuttuḳ eyesini **(9)** dervīş-lik birle taḳı sökel-lik birle bolġay kim anlar rāzī-lıḳ ḳılġay-lar.

AR95: Andın soñg tegşürdük küçey-lik ornında āsān-lıḳ-nı **(10)** ançaġa tegrü kim köp boldı-lar taḳı aydı-lar sıḳadı atalarımuznı küçey-lik taḳı āsān-lıḳ taḳı tuttuḳ anlarnı nāgāh taḳı anlar **(11)** bilmes-ler.

AR96: Taḳı eger ḥaḳīḳat üze ḳonum-lar eren-leri bitseler irdi taḳı saḳınsalar açġay irdük anlar üze berekāt-lar **[95a1]** kök-din taḳı yirdin velī yalġan-ġa nisbet ḳıldı-lar tuttuḳ anlarnı ol nerse birle kim ḳazġanur irdi-ler.

AR97: **(2)** Ḳorḳuġ-sız mu boldı-lar ḳonum-lar eyeleri kim kelse anlarġa ʿaẕābumız tünle taḳı anlar uyuġan-lar.

AR98: Yā ḳorḳunç-sız mu boldı-lar **(3)** ḳonum-lar eyeleri kim kelse anlarġa ʿaẕābumız ḳuşluḳ vaḳtinde taḳı anlar oynayurlar.

AR99: Ḳorḳunç-sız mu boldı-lar Tañgrı-nıñg örtüglüg ḥīlesindin **(4)** ḳorḳunç-sız bolmas Tañgrı-nıñg örtüg-lüg ḥīlesindin meger ziyān ḳılġan eren-ler.

AR100: Belgülüg bolmadı mu anlarġa kim mīrāṯ alurlar yerni **(5)** eyesindin soñgra kim tilese irdük teggey irdük anlarġa yazuḳ-lar birle taḳı mühr urur miz köñgül-leri üze anlar **(6)** eşitmezler.

AR101: Ol ḳonum-lar ḳıṣṣa aytur miz seniñg üze anlarnıñg ḫaberlerindin taḳı keldi anlarġa yalawaç-ları **(7)** açuḳ ḥuccet-ler birle taḳı bolmadı-lar kim bitseler ol nerse birle kim yalġan-ġa nisbet ḳıldı-lar aşnudın. Anıñg meñgizlig mühr urur Tañgrı **(8)** küfr ketürgen-lerniñg köñgül-leri üze.

AR102: Taḳı bulmaduḳ üküş-rek-leriñge ʿahddin taḳı ḥaḳīḳat üze **(9)** bulduḳ üküş-rek-lerini buyruḳ-dın çıḳġan-lar.

AR103: Andın soṉg ıḍduḳ soṉglarından Mūsānı āyet-lerimüz birle **(10)** Firʿavn tapa taḳı ḥürmet-lig-reklerinṉge taḳı küç ḳıldı-lar anınṉg birle baḳġıl neteg boldı fesād ḳılġan-larnınṉg soṉgı.

AR104: (11) Taḳı aydı Mūsā ay Firʿavn ḥaḳīḳat üze men yalawaç ʿālem-lerniṉg erkligindin.

AR105: Sezā munuṉg üze **[95b1]** aytmasam Taṉgrı üze meger ḥaḳ-nı. Keldim sizge açuḳ ḥuccet birle İḍinṉgizdin ıḍġıl menim birle Yaʿḳūb **(2)** oġlanlarını.

AR106: Aydı eger keldiṉg irse āyet birle kelgil anınṉg birle eger irseṉg rāst ayġan-lardın.

AR107: (3) Kemişti tayaḳını ol vaḳtın ol uluġ yılan açuḳ.

AR108: Taḳı tuttu yaʿnī çıḳardı eligini ol uġurda ol aḳ baḳġan-larġa.

AR109: (4) Aydı ḥürmet-lig-ler Firʿavn-nuṉg ḳavmından ḥaḳīḳat üze bu bilgen sāḥir.

AR110: Tileyür kim çıḳarsa sizni **(5)** yeriṉgizdin ne işāret ḳılur siz.

AR111: Aydı-lar teʾḫīr ḳılġıl anı taḳı uyasını taḳı ıḍġıl iller içinde **(6)** yıġarlar.

AR112: Kelgey saṉga tigme bir bilgen cādūlardın.

AR113: Taḳı keldi cādūlar Firʿavn-ġa aydı-lar **(7)** ḥaḳīḳat üze yanut bar mu bizge eger bolsa miz yengen-ler.

AR114: Aydı ter bar taḳı ḥaḳīḳat üze siz yawuḳ ḳılınmış-lardın.

AR115: Aydı-lar **(8)** ay Mūsā ne kim kemişgey sen ne taḳı bolġay biz kemişgen-ler.

AR116: Aydı kemişiṉg ol vaḳtın kim **(9)** kemişti baġladı-lar ḫalḳlarnınṉg közlerin taḳı ḳorḳuttı-lar taḳı keldi-ler uluġ cādū-luḳ birle.

AR117: (10) Taḳı vaḥy ḳılduḳ Mūsā tapa kim kemişgil tayaḳınṉgnı ol uġurda ol yutar anı kim ewrerler.

AR118: Taḳı tüşti **(11)** ḥaḳ taḳı bāṭıl boldı ol kim ḳılur irdi-ler.

AR119: Yiṅgildi-ler anlar anda taḳı ewrüldi-ler ḫᵛārlar.

AR120: [96a1] Kemişildi sāḥirler secde ḳılġan-lar.

AR121: Aydı-lar bittük ʿālem-leriṅg erkligi.

AR122: Mūsā-nıṅg İḍi-siṅge **(2)** taḳı Hārūn-nuṅg.

AR123: Aydı Firʿavn bittiṅgiz mü anṅga mundın aşnu kim destūr birsem sizge ḥaḳīḳat üze bu örtüglüg ḥīle ḳıldıṅgız **(3)** anı il içinde munuṅg üçün kim çıḳarsaṅgız andın eyelerin. Bilgey siz.

AR124: Kesgey men **(4)** elig-leriṅgizni taḳı aḍaḳ-larıṅgızını tigme bir yandın birin andın soṅg asġay men sizni ḳamuġ.

AR125: Aydı-lar **(5)** ḥaḳīḳat üze biz İḍimüz tapa ewrülgey miz.

AR126: Taḳı ʿayb ḳılmaz sen bizdin meger kim bittük İḍimüznüṅg āyet-leriṅġa ol vaḳtın kim keldi bizge. **(6)** İḍimüz ḳuyġıl biziṅg üze ṣabrnı taḳı öldürgil bizni boyun sügen-ler.

AR127: Taḳı aydı ḥürmet-lig-ler Firʿavn ḳavmından **(7)** ḳoyar mu sen Mūsā-nı taḳı ḳavmını munuṅg üçün kim fesād ḳılsalar yerde taḳı ḳoysa sini taḳı tapunġu nerseleriṅg-ni. Aydı **(8)** öldürgey miz oġul-larını tirig ḳoḍġay miz tişi-lerini taḳı ḥaḳīḳat üze biz anlarnıṅg üzelerinde ḳahr ḳılġan-lar.

AR128: Aydı Mūsā **(9)** ḳavmınġa yārī tileṅg Taṅgrı-dın ṣabr ḳılıṅg ḥaḳīḳat üze yer Taṅgrı-ġa mīrāṯ birür kimge kim tilese ḳul-larından. **(10)** Taḳı soṅg saḳınġan-larġa.

AR129: Aydı-lar āzār ḳılduḳ mundın aşnu kim kelseṅg bizge taḳı mundın soṅg kim keldiṅg bizge **(11)** aydı bolġay kim İḍiṅgiz yoḳatsa düşmeniṅgizni taḳı soṅg ḳoḍsa sizni[102] … **[96b1]** neteg ḳılur siz.

AR130: Taḳı tuttuḳ Firʿavn ḫaylın ḳaḥṭ yıl-ları birle taḳı eksütmek birle mīvelerdin **(2)** bolġay kim anlar ögüt alġay-lar.

AR131: Ol vaḳtın kim keldi anlarġa eḍgülük aydı-lar bizge bu taḳı eger tegse anlarġa yawuzluḳ **(3)** asıġsız fāl tutarlar Mūsā birle taḳı ol kimerseler birle kim anıṅg birle turur. Āgāh bolġul ḥaḳīḳat üze eḍgülük-

[102] Bundan sonra birkaç kelimenin tercümesi tamirataan dolayı çıkmamıştır.

lerinińg taḳı yawuzluḳ-larınıńg sebebi Tańgrı ḳatında velī üküş-rekleri **(4)** bilmezler.

AR132: Taḳı aydı-lar ne kim kelseńg bizge anıńg birle āyet-din munuńg üçün kim siḥr ḳılsańg bizge anıńg birle irmez miz sańga bitgen-ler.

AR133: (5) Iḍtuḳ anlar üze yińgen suw-nı taḳı çekürgeni taḳı yayaġ çekürgeni taḳı baḳalarnı taḳı ḳan-nı ayırt-lanmış **(6)** āyet-ler uluġ-sındı-lar taḳı boldı-lar yazuḳ ḳılġan eren-ler.

AR134: Taḳı ol vaḳtın kim tüşti anlar üze **(7)** ʿaẕāb aydı-lar ay Mūsā duʿā ḳılġıl bizge İḍiń-ge ol nerse birle kim ʿahd ḳıldı seniń ḳatıńgda eger açsańg bizdin **(8)** ʿaẕāb-nı bitgey müz sańga taḳı ıḍġay muz seniń birle Yaʿḳūb oġul-larını.

AR135: Ol vaḳtın kim açtuḳ anlardın **(9)** ʿaẕāb-nı ol vaḳt-ġa tegrü kim anlar anıńg teggen-leri ol vaḳtın anlar yüz ewrerler.

AR136: Öç alduḳ anlardın taḳı yutturduḳ anlarnı **(10)** teńgiz içinde munuńg birle kim yalġan-ġa nisbet ḳıldı-lar āyet-lerimüzni taḳı irdi-ler andın ġāfil-ler.

AR137: Taḳı mīrāṯ birdük **(11)** ol eren-lerge kim żaʿīf tutulurlar yerniń kün toġış yan-ların taḳı kün batış yan-dın ol kim **[97a1]** tirig-lig ḳılduḳ anıńg içinde. Taḳı tükel boldı İḍiń körklüg-rek sözi Yaʿḳūb oġlan-ları üze munuńg birle kim ṣabr ḳıldı-lar **(2)** taḳı yoḳattuḳ ol kim ḳılur irdi Firʿavn taḳı ḳavmı taḳı ol nerse kim kötrür irdi-ler.

AR138: (3) Taḳı keçtük Yaʿḳūb oġlan-ları birle teńgizni taḳı kelseńg eren-ler üze peyvestelıḳ ḳılurlar büt-ler üze **(4)** anlarġa aydı-lar ay Mūsā ḳılġıl bizge tapunġu neteg kim anlarġa tapunġular. Aydı ḥaḳīḳat üze siz eren-ler **(5)** bilmezler.

AR139: Ḥaḳīḳat üze munlar yoḳatılmış-lar ol kim anlar anıńg içinde taḳı bāṭıl anı kim ḳılur irdi-ler.

AR140: Aydı **(6)** Tańgrı-dın öńgin mü isteyür men sizge tapunġu taḳı ol arturdı sizni ʿālem-ler üze.

AR141: Taḳı ol vaḳtın kim ḳurtarduḳ sizni **(7)** Firʿavn-nuṅg ḫāṣ-larından teklīf ḳılurlar sizge ʿaẕāb-nuṅg ḳatıġını öldürürler oġul-larıṅgızını taḳı tirig ḳoḍmaḳ tileyürler **(8)** tişi-leriṅgizni. Taḳı ol nerse içinde sınaġ bar İḍiṅgizdin uluġ.

AR142: Taḳı vaʿde ḳılıştuḳ Mūsā birle otuz **(9)** tün-ni taḳı tükel ḳılduḳ anı on birle tükel boldı İḍisi-niṅg belgülüg ḳılınmış vaḳtı ḳırḳ tün taḳı aydı Mūsā ḳarındaşı **(10)** Hārūn-ġa ḫalīfe bolġul mindin ḳavmum içinde taḳı oṅgarġıl taḳı uymaġıl fesād ḳılġan-lar yolınġa.

AR143: (11) Taḳı ol vaḳtın kim keldi Mūsā biziṅg belgülüg ḳılınmış vaḳtımuzġa taḳı sözledi aṅga İḍisi aydı İḍim körgürgül maṅga baḳayın seniṅg tapa. **[97b1]** Aydı körmegey sen mini velī baḳġıl taġ tapa eger ḳarār ḳılsa ornında körgey sen mini **(2)** ol vaḳtın kim ẓāhir boldı taġ-ġa ḳıldı anı tökülmiş taḳı yüzün tüşti Mūsā bī-hūş ol vaḳtın kim **(3)** ayıldı aydı arıġ-lıḳ saṅga tevbe ḳıldım seniṅg tapa taḳı men bitgen-leriṅg evveli.

AR144: Aydı ay Mūsā ḫaḳīḳat üze men **(4)** üḍürdüm sini kişi-lerge risālet-lerim birle taḳı sözüm birle tutġıl anı kim birdim saṅga taḳı bolġul **(5)** şükr ḳılġan-lardın.

AR145: Taḳı bitidük aṅga taḫtalar içinde tigme bir nersedin ögüt **(6)** taḳı ayırt-lamaḳ tigme bir nersedin tutġıl anı küç birle taḳı buyurġıl ḳavmuṅg-ġa tutsun-lar yaḫşı-raḳı birle. **(7)** Körgürgey men sizge buyruḳ-dın çıḳġan-larnıṅg sarāyın.

AR146: Ewürgey men āyet-lerimdin anlar uluġ-sınurlar **(8)** yerde ḫaḳ-dın öṅgin birle. Taḳı eger körseler tigme bir āyet-ni bitmezler aṅga taḳı eger körseler köni-lik **(9)** yolını tutmazlar anı yol taḳı eger körseler azġun-luḳ yolını tutarlar anı yol. **(10)** Ol ḫaḳīḳat üze munlar kim yalġan-ġa nisbet ḳıldı-lar āyet-lerimüzni taḳı irdi-ler andın ġāfil-ler.

AR147: Taḳı anlar kim yalġan-ġa nisbet ḳıldı-lar **(11)** āyet-lerimüzni taḳı ol cihān-nıṅg satġaşmaḳı bāṭıl boldı ʿamel-leri. Cezā birilürler mü meger anı kim ḳılur irdi-ler.

AR148: [98a1] Taḳı tuttı Mūsā-nıṅg ḳavmı andın soṅg itig-lerindin buzaġu ten aṅga bögürmek. Körmedi-ler mü **(2)** ḥaḳīḳat üze ol sözleşmes taḳı köndürmes anlarnı yolġa tutundı-lar anı taḳı irdiler küç ḳılġan-lar.

AR149: Ol vaḳtın kim **(3)** tüşüldi yaʿnī öküdi elig-leri içinde taḳı bildi-ler ḥaḳīḳat üze anlar azdı-lar aydı-lar eger raḥmet ḳılmasa İḍimüz taḳı yarlıḳamasa **(4)** bizge bolġay miz ziyān ḳılġan-lardın.

AR150: Taḳı ol vaḳtın kim ḳayttı Mūsā ḳavmı tapa öwke-lig ḳatıġ ḳaḍġuluġ **(5)** aydı neme yawuz kim ẖalīfe boldunguz mindin mindin soṅg iwdüṅgüz mü İḍiṅgiz işindin taḳı kemişti taẖtalarnı **(6)** taḳı tuttı uyası-nıṅg başın süriyür anı anıṅg tapa. Aydı anam oġlı ḥaḳīḳat üze ḳavm żaʿīf tuttı-lar mini taḳı **(7)** yawuḳ boldılar öldürü mini taplatmaġıl mini düşmen-lerġa taḳı ḳılmaġıl mini küç ḳılġan eren-ler birle.

AR151: (8) Aydı İḍim yarlıḳaġıl maṅga taḳı uyam-ġa taḳı kiwürgil bizni raḥmetiṅg içiṅge taḳı sen raḥmet ḳılġan-larnıṅg raḥmet ḳılġan-raḳı.

AR152: (9) Ḥaḳīḳat üze anlar kim tuttı-lar buzaġunı teggey anlarġa öwke anlarnıṅg İḍi-sindin taḳı ẖᵛārluḳ bu yaḳın-raḳ **(10)** tiriglik içinde. Taḳı anıṅg meṅgizlig cezā birür miz çatġan-larġa.

AR153: Taḳı anlar kim ḳıldı-lar yawuzluḳ-nı andın soṅg tevbe ḳıldı-lar **(11)** anıṅg soṅgındın taḳı bitti-ler ḥaḳīḳat üze İḍiṅg anıṅg soṅgındın yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

AR154: Taḳı[103] …**[98b1]** Mūsā-dın öwke aldı taẖtalarnı taḳı bitinmişi içinde köni yol taḳı raḥmet anlarġa kim **(2)** anlar anlarnıṅg İḍisiṅge ḳorḳarlar.

AR155: Taḳı üḍürdi Mūsā eren-lerindin yetmiş erni belgülüg ḳılınmış vaḳtımuzġa **(3)** ol vaḳtın kim tuttı anlarnı teprenmek aydı İḍim eger tilesenṅ yoḳatġay irdiṅg anlarnı aşnudın taḳı mini. **(4)** Yoḳatur mu sen bizni anıṅg birle kim ḳıldı yürṅgül usluġ-lar bizdin irmez ol meger sınamaḳıṅg. Azdurur sen anıṅg birle kim-ni tilesenṅ **(5)** taḳı köndürür kimni tilese. Sen erklikimüz

[103] Bir sonraki kelime sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

sen yarlıḳaġıl bizlerge[104] taḳı raḥmet ḳılġıl bizge taḳı sen yarlıḳaġan-larnıŋ yaḫşı-raḳı.

AR156: Taḳı bitigil bizge bu dünyā içinde eḍgülük taḳı ol **(6)** cihān-da biz ḳayttuḳ seniŋ tapa. Aydı ḳınım teger men anıŋ birle kim-ni tilesem taḳı raḥmetim yetti **(7)** tigme bir nersege. Bitigey men anı anlarġa kim saḳınurlar taḳı birürler zekāt-nı taḳı anlar kim anlar **(8)** āyet-lerimizġa biterler.

AR157: Anlar kim uyarlar yalawaç-ġa peyġāmbar bitimek bilmegen ol kim bulurlar anı **(9)** bitinmiş anlar ḳatında Tevrāt içinde taḳı İncīl-de buyrur anlarġa körklüg-lük birle taḳı **(10)** yıġar anlarnı körksüz iş-din taḳı ḥelāl ḳılur anlarġa arıġ nerselerni taḳı ḥarām ḳılur anlar üze arıġsız nerselerni[105]…**(11)** anlardın aġır yüklerini taḳı aġır iş-lerini ol kim irdi anlar üze. Taḳı anlar kim bitti-ler **[99a1]** aŋa taḳı ḳuvvat-landurdı-lar anı taḳı yārī birdi-ler aŋa taḳı uydı-lar ol nūrġa kim indürüldi anıŋ birle anlar anlar **(2)** ḳurtulġan-lar.

AR158: Ayġıl ay kişi-ler ḥaḳīḳat üze men yalawaç men Taŋrı-nıŋ siziŋ tapa ḳamuġ ol kim aŋa **(3)** kök-leriŋ mülki taḳı yeriŋ yoḳ tapunġu meger ol tirgürür taḳı öldürür bitiŋ Taŋrı-ġa **(4)** taḳı yalawaçınġa peyġāmbar bitmek bilmegen ol kim biter Taŋrı-ġa taḳı kelimeleriŋe taḳı uyuŋ aŋa bolġay kim siz **(5)** könülgey-ler.

AR159: Taḳı Mūsā ḳavmından bir ögür köndürür ḥaḳ birle taḳı anıŋ birle rāst-lıḳ ḳılurlar.

AR160: (6) Taḳı kestük anlarnı on ikki sıbṭ-lar ögürler taḳı vaḥy ḳılduḳ Mūsā tapa ol vaḳtın kim suw içürmek tiledi andın **(7)** ḳavmı kim urġıl tayaḳın birle taş-ġa açıldı andın on ikki yol. **(8)** Bildi tigme bir kişi içgü yerlerini. Taḳı kölige ḳılduḳ anlar üze bulıt-nı taḳı indürdük anlar üze yandaḳ şekerin **(9)** taḳı buldurçın. Yiŋ ol nerseniŋ yaḫşı-raḳından kim rūzī ḳılduḳ sizge taḳı küç ḳılmadı-lar bizge velī irdi-ler **(10)** özleriŋe küç ḳılurlar.

AR161: Taḳı ol vaḳtın kim aytıldı anlarġa ḳarār ḳılıŋ bu ḳonum-da taḳı yiŋ andın **(11)** ḳanda tileseŋiz taḳı aytıŋ yazuḳ kemşiŋ taḳı kiriŋ

[104] Ayetin unutulan kısmı müstensih tarafından daha sonra sayfanın sol tarafına eklenmiştir.
[105] Bir sonraki kelime sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

ḳapuġ-ġa egilip yarlıḳaġalıŋ sizge yazuḳ-larıŋızını **[99b1]** arturġay miz eḏgülük ḳılġan-larġa.

AR162: Tegşürdi anlarġa kim küç ḳıldı-lar anlardın sözni andın öŋgin kim aytıldı anlarġa ıḏtuḳ anlar üze **(2)** ḳın kök-din munuŋ birle kim irdi-ler küç ḳılurlar.

AR163: Taḳı sorġul anlarġa ol ildin kim irdi **(3)** teŋizniŋ ḥāżırı ol vaḳtın kim ḥaddin keçti-ler şenbelemek içinde ol vaḳtın kim keldi anlarġa balıḳ-ları şenbelemek-leri-niŋ küniŋge **(4)** körünü taḳı ol kün kim şenbelemes-ler kelmez anlarġa anıŋ meŋgizlig sınayur miz anı munuŋ birle kim irdi-ler buyruḳ-dın çıḳarlar.

AR164: **(5)** Taḳı ol vaḳtın kim aydı bir ögür anlardın ne üçün ögüt-leyür siz eren-lerge kim Taŋrı anlarnıŋ yoḳatġanı_turur yā anlarnıŋ ḳınaġanı turur ḳatıġ **(6)** ḳın. Aydı-lar ʿöẕr aymaḳ İḏiŋiz tapa taḳı bolġay kim anlar saḳınġay-lar.

AR165: Taḳı ol vaḳtın kim unuttı-lar anı kim aŋgduruldı **(7)** anıŋ birle ḳutġarduḳ anlarnı kim yıġarlar yawuzluḳ-dın taḳı tuttuḳ anlarnı kim küç ḳıldı-lar ḳatıġ ʿaẕāb birle **(8)** munuŋ birle kim irdi-ler buyruḳ-dın çıḳġan-lar.

AR166: Ol vaḳtın kim ḥaddin keçti-ler ol nersedin yıġıldı-lar andın ayduḳ anlarġa boluŋ biçin-ler **(9)** sürülmiş-ler.

AR167: Taḳı ol vaḳtın kim ḳaṣd ḳıldı İḏiŋ ıḏġayup anlar üze ḳıyāmet kün-ge tegi ol kimerseni kim **(10)** teklīf ḳılur anlarġa ḳın-nıŋ ḳatıġını. Ḥaḳīḳat üze İḏiŋ ḳını iwgen. Taḳı ḥaḳīḳat üze ol yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

AR168: Taḳı kestük **(11)** [anlarnı] yerde ögürler andın eḏgüler taḳı anlardın andın bisre taḳı sınaduḳ anlarnı **[100a1]** eḏgülük-ler birle taḳı yawuzluḳ-lar birle bolġay kim anlar ḳaytġay-lar.

AR169: Soŋ ḳaldı anlardın soŋgra yawuz soŋglar mīrāṯ aldı-lar **(2)** kitāb-nı alurlar bu yaḳın-raḳ tiriglik fāʾidesin taḳı ayturlar yarlıḳaġay bizge taḳı eger **(3)** kelse anlarġa dünyā fāʾidesi anıŋ meŋgizlig alurlar anı. Alınmadı mu anlar üze kitāb ʿahdi kim **(4)** aymasa Taŋrı meger ḥaḳ-nı taḳı

oḳudı-lar anıñ içinde. Taḳı ol cihān sarāy yaḫşı-raḳ anlarġa **(5)** saḳınurlar bilmes mü siz.

AR170: Taḳı anlar kim tutarlar kitāb birle taḳı ḳıldı-lar **(6)** namāznı biz żāyiʿ ḳılmaz miz oñgarġan-larnıñ yanutın.

AR171: Taḳı ol vaḳtın kim kötürdi taġ-nı anlar üze **(7)** tamām ol taġ kölige ḳılġan taḳı sizdi-ler ḥaḳīḳat üze ol tüşgen anlarġa tutuñ anı kim birdük küç birle taḳı **(8)** yād ḳılġıl anı kim anıñ içinde bolġay kim siz saḳınġay siz.

AR172: Taḳı ol vaḳtın kim aldı İḍiñ Ādem oġul-larından **(9)** arḳalarından oġlan-larını taḳı tanuḳ ḳıldı anlarnı özleri üze irmez mü men İḍiñgiz aydı-lar irür sen **(10)** tanuḳ-luḳ birdük kim aysañ ḳıyāmet kün biz irdük mundın ġāfil-ler.

AR173: (11) Yā aysañgız ḥaḳīḳat üze ortaḳ ḳoştı atalarımuz aşnudın taḳı biz oġlan-lar anlardın soñ **[100b1]** yoḳatur mu sen bizni ol nerse birle kim ḳıldı bāṭıl ḳılġan-lar.

AR174: Taḳı anıñ meñgizlig ayırt-layur miz āyet-lerni taḳı bolġay kim anlar **(2)** ḳaytġay-lar.

AR175: Taḳı oḳuġul anlar üze ol kim-niñ ḫaberini kim birdük añga āyet-lerimüzni taḳı çıḳtı andın taḳı tegdi añga **(3)** İblīs boldı azġun-lardın.

AR176: Taḳı eger tilese miz kötürgey irdük anı anıñ birle ançası bar kim **(4)** ḳıştı yer tapa taḳı uydı hevāsınġa anıñ ṣıfatı it ṣıfatı meñgizlig eger ḥamle ḳılsañ yaʿnī sürseñ anıñ üze **(5)** tilin çıḳarur yā ḳoḍsañ tilin çıḳarur. Ol eren-lerniñ ṣıfatı kim anlar yalġan-ġa nisbet ḳıldı-lar āyet-lerimüzni **(6)** ḳıṣṣa ḳılġıl bu sözni bolġay kim anlar endīşe ḳılġay-lar.

AR177: Yawuz boldı ṣıfat yanından ol eren-ler kim anlar kim **(7)** yalġan-ġa nisbet ḳıldı-lar āyet-lerimüzni taḳı özleriñge ẓulm ḳılur irdi-ler.

AR178: Kim-ni kim köndürdi Tañrı ol **(8)** könülgey taḳı kim-ni kim azdursa anlar ziyān ḳılġan-lar.

AR179: Taḳı yarattuḳ **(9)** tamuġ üçün üküş-ni perī-lerdin taḳı ādemī-lerdin anlarġa körŋgül-ler uḳmazlar anıŋ birle taḳı anlarġa **(10)** közler bar körmezler anıŋ birle taḳı anlarġa ḳulaḳ-lar bar eşitmezler anıŋ birle. Anlar sıġırlar merŋgizlig **(11)** anlar azġun-raḳ. Anlar anlar ġāfil-ler.

AR180: Taḳı Taŋrı-ġa körklüg at-lar bar ündeŋ aŋa **[101a1]** anıŋ birle taḳı ḳoḍuŋ anlarnı kim ḳışurlar at-ları içinde. Yanut birilgey-ler anı kim ḳılur irdi-ler.

AR181: (2) Taḳı ol kimersedin kim yarattuḳ bir ögür köndürürler ḥaḳ birle taḳı anıŋ birle tüzlük ḳılurlar.

AR182: Taḳı anlar kim yalġan-ġa nisbet ḳıldı-lar **(3)** āyet-lerimüzni derece derece iletgey miz anlarnı ol yandın kim bilmes-ler.

AR183: Taḳı mühlet birgen men anlarġa ḥaḳīḳat üze ḥīlem **(4)** küçlüg.

AR184: Endīşe ḳılmadı-lar mu yoḳ anlarnıŋ işinde dīvānelıḳ bar. İrmes ol meger ḳorḳutġan açuḳ.

AR185: (5) Baḳmadı-lar mu kök-leriŋ taḳı yerleriŋ mülki içinde taḳı ol nerseni kim yarattı Taŋrı **(6)** nersedin taḳı kim bolġay kim bolsa yawuḳ boldı eceli yaʿnī vaḳt-ları ḳayu sözge **(7)** biterler.

AR186: Kimni azdursa Taŋrı yoḳ köndürgen aŋa. Taḳı ḳoyar anlarnı boynaġuluḳ-ları içinde müteḥayyir bolurlar.

AR187: (8) Sorarlar saŋa ḳıyāmet kün-din ḳaçan turur tölendürmekiniŋ vaḳtı. Ayġıl ḥaḳīḳat üze anıŋ bilmeki İḍim ḳatında açmaz anı **(9)** vaḳtınġa meger ol. Aġır boldı kök-ler içinde taḳı yer içinde. Kelmez sizge meger nāgāh. **(10)** Sorarlar saŋa ançaḳlı tamām sen yaḫşı sorġan andın. Ayġıl ḥaḳīḳat üze anıŋ bilmeki Taŋrı ḳatında velī ḥalḳ-larnıŋ **(11)** üküş-rekleri bilmes-ler.

AR188: Ayġıl erklenmez men özümge asıġ taḳı ziyān meger anı kim tiledi Taŋrı **[101b1]** taḳı eger bilür bolsa irdim ġayb-nı üküş ḳılġay irdim ḫayrnı taḳı sıḳamaġay irdi mini yawuzluḳ irmez men **(2)** meger ḳorḳut-ġan taḳı müjde birgen ol eren-lerge kim biterler.

AR189: Ol ol kim yarattı sizni bir ten-din **(3)** taḳı ḳıldı andın cüftini ḳarār ḳılsun üçün anıṉg tapa ol vaḳtın kim keldi aṉga kötürdi kötürmek **(4)** yüṉgül taḳı keçti anıṉg birle ol vaḳtın kim aġır bolası vaḳtı boldı duʿā ḳıldı ol ikkegü Taṉgrı-ġa ikkisi-niṉg İḍisiṉge eger birseṉg eḍgüni **(5)** bolġay miz şükr ḳılġan-lardın.

AR190: Ol vaḳtın kim birdi ol ikki-siṉge eḍgüni ḳıldı-lar aṉga ortaḳ-lar ol nerse içinde **(6)** kim birdi ol ikkisiṉge yüksek boldı Taṉgrı ol nersedin kim ortaḳ ḳoşarlar.

AR191: Ortaḳ ḳoşarlar mu ol nerseni kim yaratmas nerseni **(7)** taḳı anlar yaratılurlar.

AR192: Taḳı unmas-lar anlarġa yārī taḳı özleriṉge birmes-ler.

AR193: **(8)** Taḳı eger ündeseṉgiz köni yol tapa uymazlar sizge berāber. Siziṉg üze ündediṉgiz mü anlarnı yā siz **(9)** tek turġan-lar.

AR194: Ḥaḳīḳat üze anlarġa kim ḳul-luḳ ḳılur siz Taṉgrı-dın bisre ḳul-lar turur meṉgzeşik-leriṉgiz ünleṉg anlarnı **(10)** icābet ḳılsun-lar sizge eger irseṉgiz rāst ayġan-lar.

AR195: Anlarġa mu aḍaḳ-lar bar yöriyürler anıṉg birle yā anlarġa mu[106]…**(11)** anıṉg birle yā anlarġa mu[107] …yā anlarġa mu ḳulaḳları bar işitürler anıṉg birle ayġıl ündeṉg ortaḳ-larıṉgızını andın soṉg **[102a1]** andın soṉg keyd ḳılıṉg-lar küymeṉg yaʿnī mühlet birmeṉg.

AR196: Ḥaḳīḳat üze yārī birgüçim Taṉgrı ol kim indürdi kitābnı taḳı ol yārī birür **(2)** eḍgülerge.

AR197: Taḳı anlar kim ḳul-luḳ ḳılurlar andın bisre unmas-lar yārīṉgizge **(3)** taḳı özleriṉge yārī birmes-ler.

AR198: Taḳı eger ündeseṉgiz anlarnı köni yol tapa eşitmezler. Taḳı körer sen anlarnı **(4)** baḳarlar seniṉg tapa taḳı anlar körmezler.

[106] Bir sonraki birkaç kelime sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için okunamamaktadır.
[107] Bir sonraki birkaç kelime sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

AR199: Alġıl āsān bolġan nerseni taḳı bozġıl eḍgülük birle **(5)** taḳı yüz ewürgil bilmegen-lerdin.

AR200: Taḳı eger sançar bolsa sini İblīs-din sançmaḳ **(6)** sıġınġıl Tañrı-ġa. Ḥaḳīḳat üze ol eşitgen bilgen.

AR201: Ḥaḳīḳat üze anlar kim saḳındı-lar ol vaḳtın kim sıḳadı anlarġa tezgingen yā közge ilgergen **(7)** İblīs-din saḳındı-lar taḳı ol vaḳtın kim anlar körgen-ler.

AR202: Taḳı anlarnıñ dōst-ları meded birürler anlar **(8)** azġun-luḳ içinde andın soñ yıġılmas-lar.

AR203: Taḳı ol vaḳtın kim kelmediñ anlarġa āyet birle aydı-lar eger cemʿ ḳılsa irdiñ anı. **(9)** Ayġıl ḥaḳīḳat üze uyar men ol nersege kim vaḥy ḳılur menim tapa İḍim-din bu açuḳ nerseler İḍiñgizdin taḳı köni yol **(10)** taḳı raḥmet bitgen eren-lerge.

AR204: Taḳı ol vaḳtın kim oḳundı Ḳur'ān eşitiñ añga taḳı **(11)** tek turuñ bolġay kim siz raḥmet ḳılınġay siz.

AR205: Taḳı yād ḳılġıl İḍiñgizni[108] …**[102b1]** yalbaru taḳı ḳorḳa taḳı ḳatıġ-dın astın sözdin irtelemek vaḳtında taḳı kiçede **(2)** taḳı bolmaġıl ġāfil-lerdin.

AR206: Ḥaḳīḳat üze anlar kim İḍiñgiz ḳatında uluġ-sınmas-lar **(3)** ḳul-luḳındın taḳı arıġ-layurlar taḳı añga secde ḳılurlar.

ENFĀL SŪRESİ

(5) Tañrı atı birle başlayur men üküş raḥmet-lig raḥmeti lāzım.

ENF1: (6) Sorarlar sañga ġanīmet-lerdin. Ayġıl ġanīmet-ler Tañrı-ġa taḳı yalawaç-ġa saḳ(ı)nıñ Tañrı-dın taḳı **(7)** oñgarıñ aralarıñgızını taḳı boyun süñ Tañrı-ġa taḳı rasūlinġa eger irseñgiz **(8)** bitgen-ler.

[108] Sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için bir sonraki kelime okunamamaktadır.

ENF2: Ḥaḳīḳat üze bitgen-ler anlar kim ol vaḳtın kim yād ḳılındı Tañrı ḳorḳtı köñgül-leri taḳı ol vaḳtın kim **(9)** oḳındı anlar üze āyet-leri arturdı anlarġa bitmek-ni taḳı anlarnıñ İḍisi üze tevekkül ḳılurlar.

ENF3: Anlar kim **(10)** ḳılurlar namāznı taḳı ol nersedin kim rūzī ḳılduḳ anlarġa ḫarc ḳılurlar.

ENF4: Anlar anlar bitgen-ler **(11)** rāst anlarġa mertebeler anlarnıñ İḍisi ḳatında taḳı yarlıḳamaḳ taḳı rūzī yaḫşı.

ENF5: Neteg kim çıḳardı sini **[103a1]** İḍiñ iwüñ-din ḥaḳ birle taḳı ḥaḳīḳat üze bir ögür bitgen-lerdin yigren-genler.

ENF6: **(2)** Cedel ḳılurlar sañga ḥaḳ içinde mundın soñ kim belgülüg boldı tamām sürerler meñgizlig ölüm tapa **(3)** taḳı anlar baḳarlar.

ENF7: Taḳı ol vaḳtın kim vaʿde ḳılur sañga Tañrı ikki ögürnüñ birisi ḥaḳīḳat üze sizge **(4)** taḳı ārzūlayur siz ḥaḳīḳat üze tiriglik-niñ öñgisi bolsa sizge taḳı tileyür Tañrı kim **(5)** tölendürse ḥaḳ-nı kelimeleri birle taḳı kesse kāfirlerniñ soñgın.

ENF8: Munuñ üçün kim tölendürse ḥaḳ-nı **(6)** taḳı yoysa bāṭıl-nı taḳı eger yigrense yazuḳ ḳılġan-lar.

ENF9: Ol vaḳtın kim ḳutġarmaḳ tileyür siz İḍiñizdin **(7)** icābet ḳıldı sizge ḥaḳīḳat üze men meded birgüçiñiz men miñ birle ferişтelerdin uydurġan-lar.

ENF10: Taḳı ḳılmadı anı Tañrı **(8)** meger müjde taḳı ḳarār ḳılsun üçün anıñ birle köñgül-leriñiz taḳı yoḳ yārī meger Tañrı ḳatındın **(9)** ḥaḳīḳat üze Tañrı bilgen ḥikmet-lig.

ENF11: Ol vaḳtın kim örter sizni ımızġanmaḳ ḳurtulmaḳ üçün andın taḳı indürür **(10)** siziñ üze kök-din suw-nı munuñ üçün kim arıġ ḳılsa anıñ birle taḳı iletse sizdin şeyṭān-nıñ vesvesesiñe **(11)** taḳı baġlasa köñgül-leriñiz üze yaʿnī köñglüñüzni taḳı tölendürse anıñ birle aḍaḳ-larnı.

ENF12: Ol vaḳtın kim vaḥy ḳılur İḍiŋ ferişte̊lerge **[103b1]** ḥaḳīḳat üze men siziŋ birle tölendürüŋ anlarnı kim bitti-ler. Kemişgey men anlarnıŋ köŋgül-leri içinde kim küfr ketürdi-ler ḳorḳuġ-nı **(2)** uruŋ boyun-ları üzesinde taḳı uruŋ anlardın tigme bir barmaḳ-nı.

ENF13: Ol munuŋ birle anlar **(3)** ḫilāf ḳıldı-lar Taŋrı-ġa taḳı yalawaçınġa taḳı kim ḫilāf ḳılsa Taŋrı-ġa taḳı yalawaçınġa ḥaḳīḳat üze Taŋrı ḳını **(4)** ḳatıġ.

ENF14: Ol tatıŋ anı ḥaḳīḳat üze küfr ketürgen-lerge ot-nuŋ ḳını.

ENF15: Ay **(5)** anlar kim bitti-ler ol vaḳtın kim satġaştıŋız anlarġa kim küfr ketürdi-ler aġır çerig bolmış ḥālde ewürmeŋ anlarġa soŋlarnı.

ENF16: Taḳı kim ewürse anlarġa **(6)** ol kün soŋını meger ḳısu toḳuş üçün yā yanayu bir ögürge sezā boldı öwkege **(7)** Taŋrı-dın taḳı sıġınġu yeri tamuġ. Taḳı neme yawuz ḳaytġu yer.

ENF17: Öldürmediŋiz anlarnı velī Taŋrı **(8)** öldürdi anlarnı taḳı atmadıŋ ol vaḳtın kim attıŋ velī Taŋrı attı taḳı munuŋ üçün kim taṣdīḳ birse bitgen-lerge andın **(9)** körklüg baḫşīş. Ḥaḳīḳat üze Taŋrı eşitgen bilgen.

ENF18: Ol ḥaḳīḳat üze Taŋrı kāfirleriŋ keydi-niŋ süst ḳılġanı.

ENF19: (10) Eger feṭḥ tileseŋiz keldi sizge nuṣret taḳı eger yıġlınsaŋız ol yaḫşı-raḳ sizge taḳı eger ḳaytsaŋız **(11)** ḳaytġay miz niyābet ḳılmaġay sizdin ögüriŋüz nerse taḳı eger üküş bolsa. Ḥaḳīḳat üze Taŋrı bitgen-ler birle.

ENF20: [104a1] Ay anlar kim bitti-ler boyun süŋ Taŋrı-ġa taḳı yalawaçınġa taḳı ewrülmeŋ andın taḳı siz eşitür siz.

ENF21: (2) Taḳı bolmaŋ anlar meŋizlig aydı-lar eşittük taḳı anlar eşitmezler.

ENF22: Ḥaḳīḳat üze yörigen-leriŋ asıġsızraḳı **(3)** Taŋrı ḳatında ṣaġırlar aġın-lar anlar kim bilmezler.

ENF23: Taḳı eger bilse irdi Taṇgrı anlarnıṇg içinde yaḫşı-lıḳ-nı **(4)** eşittürgey anlarġa taḳı eger eşittürse anlarġa ewrülgey-ler taḳı anlar yüz ewürgen-ler.

ENF24: Ay anlar kim bitti-ler icābet ḳılıṇg **(5)** Taṇgrı-ġa taḳı yalawaç-ġa ol vaḳtın kim ündedi sizni ol nersege kim tirgürür sizni taḳı biliṇg ḥaḳīḳat üze Taṇgrı ayırt kemişür **(6)** erni taḳı köṇgül-ni arasında taḳı ḥaḳīḳat üze ol anıṇg tapa yıġlurlar.

ENF25: Taḳı saḳ(ı)nıṇg yazuḳ-dın tegmesün anlar kim **(7)** küç ḳıldı-lar sizdin ḫāṣ taḳı biliṇg ḥaḳīḳat üze Taṇgrı ḳını ḳatıġ.

ENF26: Taḳı yād ḳılıṇg **(8)** ol vaḳtın kim siz az irdiṇgiz ża῾īf körülmiş-ler yerde ḳorḳarlar kim ḳapsa sizni kişi-ler **(9)** sıġındurdı sizni taḳı berkitti sizni yārīsi birle taḳı rūzī ḳıldı sizge arıġ-lardın bolġay kim siz şükr ḳılġay siz.

ENF27: (10) Ay anlar kim bitti-ler ḫıyānet ḳılmaṇg Taṇgrı-ġa taḳı yalawaçınġa taḳı ḫıyānet ḳılmaṇg emānet-leriṇgizge taḳı siz **(11)** bilür siz.

ENF28: Taḳı biliṇg ḥaḳīḳat üze māl-larıṇgız taḳı oġlan-larıṇgız sınaġ turur taḳı ḥaḳīḳat üze[109]…**[104b1]** uluġ.

ENF29: Ay anlar kim bitti-ler eger saḳınsaṇgız Taṇgrı-dın ḳılġay sizge nuṣret yārī taḳı kitergey sizdin **(2)** yazuḳ-larıṇgızını taḳı yarlıḳaġay sizge. Taḳı Taṇgrı uluġ faẓl eyesi.

ENF30: Taḳı ol vaḳtın kim örtüglüg ḥīle ḳılur sizge anlar kim **(3)** küfr ketürdi-ler munuṇg üçün kim teprenmez ḳılsalar sini yā öldürseler sini yā çıḳarsalar sini. Taḳı ḥīle ḳılurlar taḳı ḥīle ḳılur Taṇgrı ya῾nī ḥīle ḳılġan-larnıṇg ῾amelin ḳılur **(4)** taḳı mekr ḳılġan-larnıṇg yaḫşı-raḳı.

ENF31: Taḳı ol vaḳtın kim oḳunur anlar üze āyet-lerimüz aydı-lar eşittük eger tilese irdük **(5)** ayġay irdük munuṇg meṇgizlig irmez bu meger burun-ḳı-larnıṇg sözleri.

[109] Sayfanın sonuna den gelen birkaç kelime sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

ENF32: Taḳı ol vaḳtın kim aydı-lar ay tapunmaḳ-ḳa sezā Tañrı eger bolsa **(6)** bu ol ḥaḳ ḳatındın yaġdurġul biziñ üze taş-lar kök-din yā kelgil bizge **(7)** iglig ʿaẕāb birle.

ENF33: Taḳı bolmadı Tañrı munuñ üçün kim ḳınasa anlarnı anlarnıñ içinde. Taḳı bolmadı Tañrı anlarnıñ ḳınaġayı **(8)** taḳı anlar yarlıḳayu tileyürler.

ENF34: Taḳı ne turur anlarġa kim ḳınasa anlarnı Tañrı taḳı anlar yıġarlar Mescid-i **(9)** Ḥarām-dın taḳı bolmadı-lar anıñ erkligleri irmes anıñ erkligleri meger saḳınġan-lar velī üküş-rekleri **(10)** bilmes-ler.

ENF35: Taḳı bolmadı anlarnıñ namāzı ew ḳatında meger sıḳırmaḳ taḳı aya birle ün ḳılmaḳ tatıñ ḳın-nı[110] …**(11)** küfr ketürür irdiñiz.

ENF36: ḥaḳīḳat üze anlar kim küfr ketürdi-ler ḫarc ḳılurlar māl-larını munuñ üçün kim yıġsalar **[105a1]** Tañrı yolından. Ḫarc ḳılġay-lar anı andın soñ bolur anlar üze ḥasret andın soñ yiñilürler taḳı anlar kim **(2)** küfr ketürdi-ler tamuġ tapa yıġlurlar.

ENF37: Munuñ üçün kim seçse Tañrı asıġsızını arıġ-dın taḳı ḳılsa **(3)** arıġsızını pāresini pāre üze biri biri üze ḳoysa anı ḳamuġ taḳı ḳılsa anı tamuġ içinde. Anlar **(4)** anlar ziyān ḳılġan-lar.

ENF38: Ayġıl anlarġa kim küfr ketürdi-ler eger yıġılsalar yarlıḳanġay anlarġa ol kim keçti taḳı eger **(5)** ḳaytsalar keçti burun-ḳı-lar sünneti.

ENF39: Taḳı öldüriñ anlarnı ançaġa tegrü kim bolmasun fitne yaʿnī ortaḳ ḳoşmaḳ **(6)** taḳı bolsa dīn ḳamuġı Tañrı-ġa eger yıġınılsa ḥaḳīḳat üze Tañrı ol nerseni kim ḳılur siz körgen.

ENF40: (7) Taḳı eger ewrülseler biliñ ḥaḳīḳat üze Tañrı erkliñiz. Neme yaḫşı yārī birgüçi neme yaḫşı yārī birgen.

ENF41: Taḳı biliñ **(8)** ḥaḳīḳat üze ol kim awıp aldıñız nersedin ḥaḳīḳat üze Tañrı-ġa biş-de biri taḳı yalawaç-ġa taḳı yawuḳ-luḳ eyeleriñe taḳı öksüzlerge **(9)** taḳı dervīş-lerge taḳı yol eren-lerge eger bittiñiz irse

[110] Sonraki birkaç kelime sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

Tañrı-ġa taḳı añga kim indürdük ḳul-larımuz üze **(10)** ayırt kemişmek küninde ikki ögürnüñ satġaşusı küninde. Taḳı Tañrı tigme bir nerse üze yaraġlıġ.

ENF42: Ol vaḳtın kim siz **(11)** ḳol-nuñ yaḳın-raḳ farīġında taḳı anlar ḳol-nuñ yıraḳ-raḳ farīġında münügli-ler astınraḳ sizdin. Taḳı eger **[105b1]** vaʿde ḳılışsa irdiñgiz ḫilāf ḳılışġay irdiñgiz vaʿde içinde velī munuñ üçün kim ḥükm ḳılsa Tañrı iş-ni irdi ḳılınmış **(2)** yoḳalsun üçün ol kimerse kim yoḳaldı ḥuccet-din taḳı tirilsün ol kimerse kim tirildi ḥuccet-din. Ḥaḳīḳat üze Tañrı eşitgen **(3)** bilgen.

ENF43: Ol vaḳtın kim körgüzür sañga anlarnı Tañrı uyḳuñ içinde az. Taḳı eger körgüzse irdi sañga anlarnı üküşni yüreksiz bolġay irdiñgiz **(4)** taḳı yarışġay irdiñgiz iş içinde velī Tañrı saḳladı. Ḥaḳīḳat üze ol bilgen körgül-ler eyesini.

ENF44: Taḳı ol vaḳtın kim **(5)** körgüzür sizge anlarnı ol vaḳtın kim satġaştıñgız közleriñgiz içinde az taḳı az ḳılur siz közleri içinde munuñ üçün kim **(6)** ḥükm ḳılsa Tañrı iş-ni irdi ḳılınmış taḳı Tañrı tapa ḳaytarılur iş-ler.

ENF45: Ay anlar kim bitti-ler ol vaḳtın kim **(7)** satġaşsañgız bir ögürge töleñg taḳı yād ḳılıñg Tañrı-nı üküş bolġay kim siz ḳurtulġay siz.

ENF46: Taḳı boyun süñg **(8)** Tañrı-ġa taḳı yalawaçınġa taḳı tartışmañg yürek-siz bolġay siz taḳı barġay yiliñgiz taḳı ṣabr ḳılıñg. **(9)** Ḥaḳīḳat üze Tañrı ṣabr ḳılġan-lar birle.

ENF47: Taḳı bolmañg anlar meñgizlig kim çıḳtı-lar sarāy-larından raġbet içinde **(10)** ḥaddin keçmek üçün taḳı kişi-lerniñg körmeki üçün taḳı yıġarlar Tañrı yolından. Taḳı Tañrı ol nerseni kim ḳılurlar ḳapsaġan.

ENF48: (11) Taḳı ol vaḳtın kim bezedi anlarġa İblīs ʿamel-lerini taḳı aydı yoḳ yiñgen sizge bu kün kişi-lerdin **[106a1]** taḳı ḥaḳīḳat üze men ḳonşı men sizge ol vaḳtın kim körüşti ikki ögür ḳayttı ikki ökçesi üze taḳı aydı ḥaḳīḳat üze men bīzār men **(2)** sizdin ḥaḳīḳat üze men körer men anı kim siz körmez siz ḥaḳīḳat üze men ḳorḳar men Tañrı-dın. Taḳı Tañrı ʿaẕābı ḳatıġ.

ENF49: Ol vaḳtın kim **(3)** aytur münāfıḳ-lar taḳı anlar kim kөŋgül-leri içinde sökel-lik bar a[r]sıḳturdı munlarnı anlarnıŋ dīn-leri. Taḳı kim **(4)** tevekkül ḳılsa Taŋrı üze ḥaḳīḳat üze Taŋrı yiŋgen ḥikmet-lig.

ENF50: Taḳı eger körse irdiŋgiz ol vaḳtın kim öldürür anlarnı kim **(5)** küfr ketürdi-ler ferişteler ururlar yüzleriŋge taḳı soŋglarınġa taḳı tatıŋ ot **(6)** ḳının.

ENF51: Ol munuŋ birle kim aşnu keçürdi elig-leriŋgiz taḳı ḥaḳīḳat üze Taŋrı irmes küç ḳılġan ḳul-larġa.

ENF52: **(7)** Firʿavn köki-niŋ ʿādeti meŋgizlig taḳı anlar kim aşnularındın. Küfr ketürdi-ler Taŋrı-nıŋ āyet-leriŋa tuttı anlarnı **(8)** Taŋrı yazuḳ-ları birle. Ḥaḳīḳat üze Taŋrı küçlüg ḳını ḳatıġ.

ENF53: Ol munuŋ birle kim Taŋrı bolmadı öŋgin ḳılġan **(9)** eḍgülük-ni kim eḍgülük ḳıldı anı eren-ler üze ançaġa tegrü kim öŋgin ḳılsalar anı kim özleri birle taḳı ḥaḳīḳat üze Taŋrı eşitgen bilgen.

ENF54: **(10)** Firʿavn köki-niŋ ʿādeti meŋgizlig taḳı anlar aşnularındın. Yalġan-ġa nisbet ḳıldı-lar anlarnıŋ İḍisi-niŋ āyet-lerin taḳı yoḳattuḳ **(11)** anlarnı yazuḳ-ları birle taḳı baturduḳ Firʿavn köki-ni taḳı tigme biri irdi-ler küç ḳılġan-lar.

ENF55: Ḥaḳīḳat üze kölik-lerde yawuzraḳı **[106b1]** Taŋrı ḳatında anlar kim küfr ketürdi-ler anlar bitmezler.

ENF56: Anlar kim ʿahd ḳılıştıŋ anlardın andın soŋ bozarlar **(2)** ʿahdlerini tigme bir kez taḳı anlar saḳınmazlar.

ENF57: Eger bulsaŋ anlarnı toḳuş içinde **(3)** taḳıtġıl anlarnı ol kimerseler kim soŋglarında turur bolġay kim anlar ögüt alġay-lar.

ENF58: Taḳı eger ḳorḳsaŋ eren-lerdin **(4)** ḫıyānet-ni bıraḳġıl anlar tapa tüzlük üze. Ḥaḳīḳat üze Taŋrı sewmes ḫıyānet ḳılġan-larnı.

ENF59: Taḳı sizmegil **(5)** anlarnı kim küfr ketürdi-ler ozdı-lar. Ḥaḳīḳat üze anlar ʿāciz ḳılmazlar.

ENF60: Taḳı anuḳ ḳılıŋ anlarġa ol nerseni kim küçüŋüz yetti **(6)** küç-din taḳı aṭ-larnıŋ bağlanmış-larından ḳorḳutur siz[111]anıŋ birle Taŋrı-nıŋ düşmen-ni taḳı düşmeniŋizni **(7)** taḳı öŋin-lerni anlardın bisre bilmez siz anlarnı Taŋrı bilür anlarnı. Taḳı ne kim ḫarc ḳılsaŋız nersedin **(8)** Taŋrı yolında tükel tegrülgey siziŋ tapa taḳı siz küç ḳılınmas siz.

ENF61: Taḳı eger ḳışsalar il-leşmek-ge **(9)** ḳışġıl aŋa taḳı tevekkül ḳılġıl Taŋrı üze. Ḥaḳīḳat üze ol eşitgen bilgen.

ENF62: Taḳı eger tileseler **(10)** kim aldasalar sini ḥaḳīḳat üze tap saŋa Taŋrı. Ol ol kim yārī birdi saŋa yārī birmeki birle taḳı bitgen-ler birle.

ENF63: (11) Taḳı yaraşturdı anlarnıŋ köŋül-lerni arasında kim ḫarc ḳılsaŋ anı kim yer içinde ḳamuġ yaraşturmaġay sen **[107a1]** köŋül-leriniŋ arasını velī Taŋrı yaraşturdı anlarnıŋ arasını. Ḥaḳīḳat üze ol yiŋgen ḥikmet-lig.

ENF64: (2) Ay peyġāmbar tap saŋa Taŋrı taḳı ol kimersege kim uydı saŋa bitgen-lerdin.

ENF65: Ay peyġāmbar yöndürgil **(3)** mü'min-lerġa toḳuş üze. Eger bolsa sizdin yegirmi ṣabr ḳılġan-lar **(4)** yiŋgey-ler ikki yüzni taḳı eger bolsa sizdin yüz ġālib bolġay-lar miŋ-ge anlardın kim **(5)** küfr ketürdi-ler munuŋ birle kim anlar eren-ler uḳmazlar.

ENF66: İmdi yüŋül ḳıldı Taŋrı sizdin taḳı bildi **(6)** ḥaḳīḳat üze içiŋizde süst-luḳ bar. Eger bolsa sizdin yüz ṣabr ḳılġan ġālib bolġan-lar ikki yüzge **(7)** taḳı eger bolsa sizdin miŋ ġālib bolġay-lar ikki miŋ-ge Taŋrı-nıŋ āsān ḳılmaḳı birle. Taḳı Taŋrı ṣabr ḳılġan-lar birle.

ENF67: (8) Bolmadı peyġāmbarġa kim bolsa aŋa bulunlar ançaġa tegrü kim köp öldürse yer içinde. Tileyür siz **(9)** dünyā fā'idesini taḳı Taŋrı tileyür ol cihān-nı. Taḳı Taŋrı yiŋgen ḥikmet-lig.

ENF68: Eger bolmasa irdi kitāb **(10)** Taŋrı-dın ozdı sıḳaġay irdi ol nerse içinde kim aldıŋız uluġ ḳın.

[111] Ayette anlam gereği "siz" şeklinde çevrilmesi gereken kelime "miz" şeklinde çevrilmiştir.

ENF69: Yiŋ ol nersedin kim awıp aldıŋız **(11)** ḥelāl arıġ taḳı saḳ(ı)nıŋ Taŋrı-dın. Ḥaḳīḳat üze Taŋrı yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

ENF70: Ay peyġāmbar ayġıl ol **[107b1]** kimersege kim elig-leriŋizde turur esīrlerdin eger bilse Taŋrı köŋgül-leriŋiz içinde eḍgülük-ni birgey sizge **(2)** eḍgürek-ni ol nersedin kim alındı sizdin taḳı yarlıḳaġay sizge. Taḳı Taŋrı yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

ENF71: Taḳı eger **(3)** tileseler ḫıyānetiŋ-ni ḫıyānet ḳıldı-lar Taŋrı-ġa aşnudın yaraġlıġ ḳıldı anlardın. Taḳı Taŋrı **(4)** bilgen ḥikmet-lig.

ENF72: Ḥaḳīḳat üze anlar kim bitti-ler taḳı hicret ḳıldı-lar taḳı cihād ḳıldı-lar māl-ları birle **(5)** taḳı ten-leri birle Taŋrı yolında taḳı anlar kim sıġındurdı-lar taḳı yārī birdi-ler anlar pāreleri **(6)** pārelerniŋ velīleri. Taḳı anlar kim bitti-ler taḳı hicret ḳılmadı yoḳ sizge velī-lıḳ-larından **(7)** nerse ançaġa tegrü kim hicret ḳıldı-lar taḳı eger yārī birmek tileseler sizdin dīn içinde siznіŋ üze yārī birmek **(8)** meger ol eren-ler üze kim siznіŋ aranızda taḳı anlar arasında ʿahd bar. Taḳı Taŋrı anı kim ḳılur siz körgen.

ENF73: Taḳı **(9)** anlar kim küfr ketürdi-ler anlarnıŋ pāresi pāreniŋ velīleri. Meger ḳılsaŋız anı bolġay fitne yer içinde **(10)** taḳı fesād uluġ.

ENF74: Taḳı anlar kim bitti-ler taḳı hicret ḳıldı-lar taḳı cihād ḳıldı-lar Taŋrı yolında taḳı anlar kim sıġındurdı-lar taḳı yārī birdi-ler anlar anlar bitgen-ler rāst. **[108a1]** Anlarġa yarlıḳamaḳ taḳı rūzī yaḫşı.

ENF75: Taḳı anlar kim bitti-ler soŋradın taḳı hicret ḳıldı-lar taḳı **(2)** cihād ḳıldı-lar sizler birle anlar sizdin. Taḳı ḳayaş-lıḳ eyeleri anlarnıŋ pāreleri sezāraḳ **(3)** pāre birle Taŋrı-nıŋ kitābı içinde. Ḥaḳīḳat üze Taŋrı tigme bir nerseni bilgen.

TEVBE SŪRESİ

T1. (5) Bīzār-lıḳ Taŋrı-dın taḳı yalawaçındın anlar tapa kim ʿahd ḳıldıŋız ortaḳ ḳoşġan-lardın.

T2: Yörüŋ **(6)** yerde tört ay taḳı biliŋ ḥaḳīḳat üze siz Taŋrı-nıŋ ʿāciz ḳılġanı irmes siz taḳı ḥaḳīḳat üze Taŋrı **(7)** ḫᵛār ḳılġan küfr ketürgen-lerni.

T3: Taḳı bildürmek Tañrı-dın taḳı yalawaçı-dın eger kişi-ler tapa uluġ-raḳ **(8)** ḥac küninde ḥaḳīḳat üze Tañrı bīzār turur ortaḳ ḳoşġan-lardın taḳı yalawaçı. Eger tevbe ḳılsañız ol yaḫşı-raḳ sizge **(9)** taḳı eger iʿrāż ḳılsañız biliñ ḥaḳīḳat üze siz Tañrı-nıñ ʿāciz ḳılġanı irmes siz. Taḳı müjde birgil anlarġa kim **(10)** küfr ketürdi-ler iglig ḳın birle.

T4: Meger anlar kim ʿahd ḳılıştıñız ortaḳ ḳoşġan-lardın andın soñ ekismedi-ler sizdin **(11)** nerse yārī birişmedi-ler sizniñ üze her kimersege tükel ḳılıñ anlar tapa ʿahdlerini vaḳt-larınġa tegi. **[108b1]** Ḥaḳīḳat üze Tañrı sewer saḳınġan-larġa.

T5: Ol vaḳtın kim keçti ḥarām ay-lar öldürüñ ortaḳ ḳoşġan-larnı **(2)** ḳayda kim bulduñuz anlarnı taḳı tutuñ anlarnı taḳı menʿ ḳılıñ anlarnı taḳı otruñ anlarnıñ üçün tigme bir **(3)** köçgü yerde eger tevbe ḳılsalar taḳı ḳılsalar namāznı taḳı birseler zekāt-nı ḳüye biriñ yol-larını ḥaḳīḳat üze **(4)** Tañrı yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan

T6: Taḳı eger bir kimerse ortaḳ ḳoşġan-lardın ḳurtarmaḳ tiler sindin ḳurtarġıl anı **(5)** ançaġa tegrü kim eşitse Tañrı-nıñ sözini andın soñ tegürgil anı ḳurtulġu yeriñge. Ol munuñ birle kim eren-ler bilmezler.

T7: (6) Neteg bolur ortaḳ ḳoşġan-larġa ʿahd Tañrı ḳatında taḳı yalawaçı ḳatında meger anlar kim **(7)** ʿahd ḳılıştıñız Mescid-i ḥarām ḳatında ḳurtulmış-larınça_sizge tüz boluñ anlar üçün. Ḥaḳīḳat üze Tañrı **(8)** sewer saḳınġan-larnı.

T8: Neteg taḳı eger ġālib bolsalar sizniñ üze saḳlamaġay-lar sizniñ içiñizde ant-nı taḳı **(9)** ʿahdni. Ḫoşnūd ḳılurlar sizni aġızları birle taḳı onamaz köñgül-leri taḳı üküş-rekleri buyruḳ-dın çıḳġan-lar.

T9: (10) Bedel ḳıldı-lar Tañrı-nıñ āyet-lerini az bahānı taḳı yıġdı-lar yolından. Ḥaḳīḳat üze anlar yawuz boldı ol kim ḳılur[112]…

T10: …**(11)** mazlar bitgen içinde ant-nı taḳı ʿahdnı taḳı anlar anlar ḥaddin keçgen-ler.

[112] Ayetin sonundaki kelime ile bir diğer ayetin ilk kelimesi okunamamaktadır.

T11: [109a1] Eger tevbe ḳılsalar taḳı ḳılsalar namāznı taḳı birseler zekāt-nı ḳarındaş-larıŋız dīn içinde **(2)** taḳı ayırt-layur miz āyet-lerni eren-lerge kim bilürler.

T12: Taḳı eger bozsalar ant-larını ʿahdlarınıŋ soŋgındın **(3)** taḳı ṭaʿn ḳılsalar dīŋiz içinde öldürüŋ küfrnüŋ uluġ-ların ḥaḳīḳat üze anlar yoḳ ant-lar anlarġa bolġay kim anlar yıġlınġay-lar.

T13: (4) Toḳuşmaz mu siz eren-ler birle kim bozdı-lar ʿahdlerini taḳı uġradı-lar Rasūlniŋ çıḳarmaḳınġa taḳı anlar **(5)** başlayurlar sizge ilk kezde. Ḳorḳar mu siz anlardın Taŋrı sezāraḳ kim ḳorḳsaŋız andın eger irseŋiz bitgen-ler.

T14: (6) Öldürüŋ anlarnı ḳınasun anlarnı Taŋrı elig-leriŋiz birle taḳı ḫᵛār ḳılsun anlarnı taḳı yārī birsün sizge anlar üze **(7)** taḳı şifā birsün eren-lerniŋ köküziŋe bitgen-ler.

T15: Taḳı iletsün köŋül-leriniŋ öwkelerin. Taḳı ḳaytur yaʿnī tevbesin ḳabūl ḳılur **(8)** Taŋrı ol kimerse üze kim tileyür. Taḳı Taŋrı bilgen ḥikmet-lig.

T16: Saḳındıŋız mu kim ḳoyulsaŋız **(9)** taḳı oḳ bilmedi Taŋrı anlarnı kim toḳuş ḳıldı-lar sizdin taḳı tutunmadı-lar Taŋrı-dın bisre **(10)** taḳı yalawaçındın taḳı bitgen-lerdin iç dōst-lar. Taḳı Taŋrı bilgen anı kim ḳılur siz.

T17: Bolmadı **(11)** ortaḳ ḳoşġan-larġa kim ʿimārın ḳılsalar Taŋrı-nıŋ mescidlerin tanuḳ-luḳ birgen ḥālde özleri üze küfr birle **[109b1]** anlar bāṭıl boldı ʿamel-leri taḳı ot içinde anlar cāvidāneler.

T18: Ḥaḳīḳat üze ʿimāret ḳılur Taŋrı-nıŋ **(2)** mescidlerin ol kimerse kim bitti Taŋrı-ġa taḳı soŋ kün-ge taḳı ḳıldı namāznı taḳı birdi zekāt-nı taḳı **(3)** ḳorḳmadı meger Taŋrı-dın bolġay kim anlar kim bolsalar könülgen-lerdin.

T19: Ḳıldıŋız mu ḥac ḳılġan-larnıŋ **(4)** suw içürmekini taḳı Mescid-i Ḥarām-nuŋ ʿimāretini ol kimerse meŋizlig kim bitti Taŋrı-ġa taḳı soŋ

kün-ge **(5)** taḳı cihād ḳıldı Tañrı yolında. Berāber irmes Tañrı ḳatında. Taḳı Tañrı köndürmes küç ḳılġan **(6)** eren-lerni.

T20: Anlar kim bitti-ler taḳı hicret ḳıldı-lar taḳı cihād ḳıldı-lar Tañrı yolında māl-ları birle **(7)** taḳı ten-leri birle uluġ-raḳ mertebe yanından Tañrı ḳatında. Taḳı anlar anlar ḳurtulġan-lar.

T21: Müjde birür anlarġa **(8)** anlarnıñ İḍileri raḥmet birle andın taḳı ḫoşnūdluḳ birle taḳı būstān-lar birle anlarġa anıñ içinde niʿmet-ler ulaşu.

T22: Cāvidāneler **(9)** anıñ içinde ulaşu. Ḥaḳīḳat üze Tañrı anıñ ḳatında uluġ yanut.

T23: Ay anlar kim bitti-ler tutunmañ **(10)** atalarıñızını taḳı uyalarıñızını dōst-lar eger sewseler küfrni īmān üze. Taḳı kim **(11)** dōst tutsa sizdin anlar anlar küç ḳılġan-lar.

T24: Ayġıl eger bolsa atalarıñız taḳı oġul-larıñız **[110a1]** taḳı ḳarındaş-larıñızı taḳı cüft-leriñiz taḳı yawuḳ-larıñızı taḳı māl-lar kim ḳazġandıñız anı taḳı bāzergān-lik **(2)** kim ḳorḳar siz anıñ kāsidlikindin taḳı turġu yerler kim unayur siz anı sewüglüg-rek sizniñ tapa **(3)** Tañrıdın taḳı yalawaçından taḳı toḳuş-dın Tañrı yolında künüñ ançaġa tegrü kim kelgey Tañrı işi birle. **(4)** Taḳı Tañrı köndürmes buyruḳ-dın çıḳḳan eren-lerni.

T25: Yārī birdi sizge Tañrı yerlerde **(5)** üküş taḳı Ḥuneyn küninde ol vaḳtın kim <u>tañ-ġa ketürdi</u> sizni ülüküçüñiz niyābet ḳılmadı sizdin **(6)** nerse taḳı tar boldı sizniñ üze yer munuñ birle kim kiñ boldı andın soñ iʿrāż ḳıldıñız soñlarıñız çewrü.

T26: Andın soñ indürdi **(7)** Tañrı raḥmetini yalawaçı üze bitgen-ler üze taḳı indürdi çerig-ni körmediñiz anı **(8)** taḳı ḳınadı anlarnı kim küfr ketürdi-ler. Taḳı ol küfr ketürgen-leriñ yanutı.

T27: Andın soñ ḳaytur Tañrı **(9)** andın soñra ol kimerse üze kim tileyür. Taḳı Tañrı yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

T28: Ay anlar kim bitti-ler **(10)** ḥaḳīḳat üze ortaḳ ḳoşġan-lar arıġsızlar yawumasun-lar Mescid-i Ḥarām-ġa bu yıl-larından soñra **(11)** taḳı eger

ḳorḳsaŋgız dervīş-lik-din bayıt-ġay sizni Taŋrı faẓlından. Eger tilese ḥaḳīḳat üze Taŋrı **[110b1]** bilgen ḥikmet birle iş ḳılġan.

T29: Öldürüŋ anlarnı kim bitmezler Taŋrı-ġa taḳı soŋ kün-ge taḳı ḥarām **(2)** ḳılmas-lar anı kim ḥarām ḳıldı Taŋrı taḳı yalawaçı taḳı tutunmazlar ḥaḳ dīn-ni anlardın kim birildi-ler **(3)** kitāb-nı ançaġa tegrü kim birseler kesig-ni elig-din taḳı anlar ḫᵛār bolġan-lar.

T30: Taḳı aydı Cuhūdlar **(4)** ʿUzeyr Taŋrı-nıŋ oġlı taḳı aydı tersālar ʿĪsā Taŋrı-nıŋ oġlı ol anlarnıŋ sözi aġızları **(5)** birle meŋgzeyürler anlarnıŋ sözińge kim küfr ketürdi-ler aşnudın. Öldürdi anlarnı Taŋrı neteg ewrülürler.

T31: (6) Tutundı-lar dānişmendlerin taḳı zāhidlerin İḍi-ler Taŋrı-dın bisre taḳı Meryem oġlı ʿĪsā-nı **(7)** taḳı buyrulmadı-lar meger kim ḳul-luḳ ḳılsa yalġuz tapunġuġa yoḳ tapunġu meger ol. Arıġ-lıḳ aŋga ol nersedin ortaḳ ḳoşarlar.

T32: (8) Tileyürler kim söndürseler Taŋrı-nıŋ nūrını aġızları birle taḳı unamadı Taŋrı meger kim tükel ḳılsa nūrını taḳı eger **(9)** neçeme kim yigrense kāfirler.

T33: Ol ol kim ıḍtı yalawaçı-nı köni yol birle ḥaḳ-nıŋ dīni birle **(10)** munuŋ üçün kim yārī birse dīn üze ḳamuġ taḳı eger yigrense ortaḳ ḳoşġan-lar.

T34: Ay anlar kim bitti-ler **(11)** ḥaḳīḳat üze üküş dānişmendlerdin taḳı zāhidlerdin yiyürler kişi-lerniŋ māl-ların bāṭıl **[111a1]** taḳı yıġarlar Taŋrı yolından taḳı anlar kim yıġarlar altun-larnı taḳı kümüş-ler **(2)** taḳı ḫarc ḳılmazlar anı Taŋrı yolında müjde birgil anlarġa iglig ḳın.

T35: Ol kün ḳızıttılur **(3)** anıŋ üze tamuġ otı içinde taġlanur anıŋ birle alınları taḳı yan-ları taḳı arḳaları. **(4)** Bu anı kim yıġdıŋız özleriŋiz üçün tatıŋ anı kim irdiŋiz yıġar siz.

T36: Ḥaḳīḳat üze **(5)** ay-larnıŋ sanı Taŋrı ḳatında on ikki ay Taŋrı kitābı içinde ol kün kim yarattı **(6)** kök-lerni taḳı yerni andın tört ḥarām ay. Ol rāst dīn küç ḳılmaŋ **(7)** anıŋ içinde özleriŋizge taḳı öldürüŋ ortaḳ

ḳoşġan-larnı ḳamuġ neteg kim öldürürler sizni ḳamuġ **(8)** taḳı biliṅg ḥaḳīḳat üze Taṅrı saḳınġan-lar birle.

T37: Ḥaḳīḳat üze teʾḫīr ḳılmaḳ artmaḳ küfr içinde azdurur **(9)** anıṅg birle anlarnı kim küfr ketürdi-ler ḥelāl ḳılurlar anı bir yıl taḳı ḥarām ḳılur anı bir yıl munuṅg üçün kim muvāfaḳat ḳılsalar ol nerseniṅg **(10)** sanınġa kim ḥarām ḳıldı Taṅrı. Ḥelāl ḳılsalar ol nerseni kim ḥarām ḳıldı Taṅrı bezenildi anlarġa ʿamel-leri-niṅg yawuzluḳı. Taḳı Taṅrı köndürmes küfr ketürgen **(11)** eren-lerni.

T38: Ay anlar kim bitti-ler ne turur sizge ol vaḳtın kim aytıldı sizge biriṅg Taṅrı yolında **[111b1]** ḳıştıṅgız yaʿnī keçtiṅgiz yer tapa. Yaḳın boldunguz mu yaḳın-raḳ tiriglik birle ol cihān-dın irmes yaḳın-raḳ **(2)** tiriglik-niṅg fāʾidesin āḫiret içinde meger az.

T39: Eger barmasaṅgız ḳınaġay sizni iglig ḳın **(3)** taḳı bedel ḳılġay sizdin öṅgin eren-ler taḳı ziyān tegürmegey siz aṅga nerse. Taḳı Taṅrı tigme bir nerse üze **(4)** yaraġlıġ.

T40: Meger yārī birmeseṅgiz yārī birdi aṅga Taṅrı ol vaḳtın kim çıḳardı anı anlar kim küfr ketürdi-ler **(5)** ikki-niṅg ikkinçi-si ol vaḳtın kim ol ikki-si ürṅgür içinde ol vaḳtın kim aytur ḳoldaşınġa ḳorḳmaġıl ḥaḳīḳat üzeTaṅrı biziṅg birle **(6)** indürdi Taṅrı ārāmını anıṅg üze taḳı ḳuvvat-landurdı anı çerig birle körmediṅgiz anı taḳı ḳıldı anlarnıṅg **(7)** kelimesin kim küfr ketürdi-ler astın-raḳ taḳı Taṅrı-nıṅg kelimesi ol yüksek. Taḳı Taṅrı yiṅgen ḥikmet birle iş ḳılġan.

T41: (8) Yıġlu biriṅg yürṅgül-ler taḳı aġırlar taḳı toḳuş ḳılıṅg māl-larıṅgız birle taḳı ten-leriṅgiz birle Taṅrı **(9)** yolında. Ol yaḫşı-raḳ sizge eger bilür irseṅgiz.

T42: Eger bolsa irdi dünyā fāʾidesi yawuḳ **(10)** taḳı orta sefer uyġay-lar irdi saṅga velī boldı anlar üze küçey yol. Taḳı ant içgey-ler **(11)** Taṅrı birle eger yaraġlıġ bolsa irdük çıḳġay irdük siziṅg birle yoḳaturlar özlerini taḳı Taṅrı bilür **[112a1]** ḥaḳīḳat üze anlar yalġan-lar.

T43: Keçürdi Tañrı sindin ne üçün destūr birdiñ anlarġa ançaġa tegrü kim açuḳ bolsa sañga anlar kim **(2)** rāst aydı-lar taḳı bilseñ yalġan sözlegen-lerni.

T44: Destūr tilemez sindin anlar kim biterler Tañrı-ġa taḳı soñ **(3)** kün-ge kim toḳuş ḳılsalar māl-ları birle taḳı ten-leri birle. Taḳı Tañrı bilgen saḳınġan-larnı.

T45: Ḥaḳīḳat üze destūr **(4)** tileyür sindin anlar kim biterler Tañrı-ġa taḳı soñ kün-ge taḳı şek-lig boldı köñgül-leri anlar **(5)** şek-leri içinde muteḥayyir bolurlar.

T46: Taḳı eger tileseler irdi çıḳmaḳ-nı anuḳ ḳılġay-lar irdi añga anuḳ-luḳ velī tilemedi **(6)** anı Tañrı ḳopmaḳ-larını keçürdi anlarnı taḳı aytıldı olturuñ olturġan-lar birle.

T47: Eger çıḳsalar irdi sizniñ içiñgizde **(7)** arturmaġay-lar irdi sizge meger fesād taḳı saʿy ḳılġay-lar irdi arañgızda isteyürler fitneni **(8)** taḳı sizniñ içiñgizde eşitgen-ler anlarġa. Taḳı Tañrı bilgen küç ḳılġan-larnı.

T48: İstedi-ler fitneni **(9)** aşnudın taḳı ewürdi-ler sañga iş-lerni ançaġa tegrü kim keldi ḥaḳ taḳı açuḳ boldı Tañrı-nıñ işi taḳı anlar **(10)** yigrengen-ler.

T49: Taḳı anlardın kimerseni aytur destūr birgil mañga taḳı fitnege kemişmegil. Meger fitne içinde tüşti-ler. **(11)** Taḳı ḥaḳīḳat üze tamuġ ḳapsaġan kāfirlerni.

T50: Eger tegse sañga eḍgülük ḳaḍġurtur anlarnı **[112b1]** taḳı eger tegse sañga muṣībet ayturlar alduḳ işi-müzni aşnudın taḳı ewrülürler taḳı anlar **(2)** sewünürler.

T51: Ayġıl tegmegey bizge meger ol kim bitidi Tañrı bizge ol erklikimüz taḳı Tañrı üze **(3)** tevekkül ḳılsun bitgen-ler.

T52: Ayġıl küyer mü siz bizge meger ikki eḍgürek iş-niñ birisi. **(4)** Taḳı biz küyer miz sizniñ birle kim tegse sizge Tañrı ḳın birle anıñ ḳatındın yā elig-lerimüz birle **(5)** küyüñ biz sizniñ birle küygen-ler biz.

T53: Ayġıl ḫarc ḳılıṉg köṉgül birle yā köṉgül-süz **(6)** ḳabūl ḳılınmaġay sizdin. Ḥaḳīḳat üze siz irdiṉgiz buyruḳ-dın çıḳġan eren-ler.

T54: Taḳı yıġmadı anlarnı kim ḳabūl ḳılınsa anlardın **(7)** ḫarc ḳılġan nerselerin meger ḥaḳīḳat üze anlar kim küfr ketürdi-ler Taṉgrı-ġa taḳı yalawaçınġa taḳı kelmes-ler namāzġa meger anlar **(8)** kāhil-ler taḳı ḫarc ḳılmazlar meger anlar yigrengen-ler.

T55: Taṉg-ġa ketürmesün sini māl-ları taḳı oġlan-ları. **(9)** Ḥaḳīḳat üze tileyürler Taṉgrı kim ḳınasa anlarnı anıṉg birle yaḳın-raḳ tiriglik içinde taḳı çıḳsa cānlar taḳı anlar küfr ketürgen-ler.

T56: (10) Taḳı ant içerler Taṉgrı birle ḥaḳīḳat üze anlar sizdin. Taḳı irmes anlar sizdin taḳı velī anlar eren-ler tururlar kim ḳorḳarlar.

T57: (11) Eger bulsalar irdi sıġınġu yā taġ üṉgürlerni yā kirgü yer ewürgey-ler irdi anıṉg tapa anlar iwerler.

T58: [113a1] Taḳı anlardın kimerseni kim ʿayb ḳılur sini ṣadaḳalar içinde eger birilseler andın ḫoşnūd boldı-lar taḳı eger birilmeseler **(2)** andın ol vaḳtın anlar öwke ḳılurlar.

T59: Taḳı ḥaḳīḳat üze anlar ḫoşnūd bolsalar irdi aṉga kim birdi anlarġa Taṉgrı taḳı yalawaçı taḳı aydı-lar **(3)** tap bizge Taṉgrı birgey bizge Taṉgrı faẓlındın taḳı yalawaçı-dın biz Taṉgrı tapa raġbet ḳılġan-lar.

T60: (4) Ḥaḳīḳat üze ṣadaḳalar çıġay-larġa taḳı dervīş-lerge taḳı iş-legen-lerge anıṉg üze taḳı ol kimerselerge kim **(5)** yaraşturulmış tururlar köṉgül-leri taḳı mükāteb-ler içinde taḳı borç lāzım bolmış-lar içinde taḳı Taṉgrı yolı içinde. Taḳı yol eren-leri içinde. Farīża **(6)** Taṉgrı-dın. Taḳı Taṉgrı bilgen ḥikmet-lig.

T61: Taḳı anlardın anlar kim āzārlaturlar peyġāmbarnı taḳı ayturlar **(7)** ol ḳulaḳ. Ayġıl yaḫşı-raḳ-nıṉg ḳulaḳı sizge biter Taṉgrı-ġa taḳı biter mü'min-lerġa taḳı raḥmet **(8)** anlarġa kim bitti-ler sizdin taḳı anlar kim āzārlayurlar Taṉgrı-nıṉg yalawaçını anlarġa ḳın iglig.

T62: Ant içerler **(9)** Tañrı birle sizge munuñ üçün kim ḫoşnūd ḳılsalar sizni taḳı Tañrı taḳı yalawaçı sezārak kim ḫoşnūd ḳılsalar anı eger bolsalar **(10)** bitgen-ler.

T63: Bilmedi-ler mü ḥaḳīḳat üze ol ol kim muḫālif ḳılsa Tañrı-ġa taḳı yalawaçınġa ḥaḳīḳat üze añga tamuġ-nuñ otı **(11)** cāvidāne anıñ içinde. Ol uluġ ḫᵛārluḳ

T64: Ḳorḳarlar münāfıḳ-lar kim inse anlar üze **[113b1]** sūre ḫaber birür anlarġa anıñ birle kim köñgül-leri içinde. Ayġıl yobılañ ḥaḳīḳat üze Tañrı çıḳarġan anı kim ḳorḳar siz.

T65: (2) Taḳı eger sorsañ anlarġa ayġay anlarġa ḥaḳīḳat üze irdük sözge kirür irdük taḳı oynayur irdük. Ayġıl Tañrı birle mü taḳı āyet-leri birle mü **(3)** taḳı yalawaçı birle mü yobılayur irdiñiz.

T66: ʿÖẕr aymañ küfr ketürdüñüz bitmişiñizdin soñ. Eger **(4)** keçürse[113] miz ögürdin sizdin ḳınaġay miz bir ögürni munuñ birle kim irdi-ler yazuḳ ḳılġan-lar.

T67: Münāfıḳ **(5)** eren-ler taḳı münāfıḳ tişi-ler pāreleri pāredin buyrurlar körksüz iş birle taḳı yıġarlar **(6)** eḍgü iş-din tügerler elig-lerini. Unuttı-lar Tañrı-nı ḳoydı anlarnı. Ḥaḳīḳat üze münāfıḳ-lar anlar **(7)** buyruḳ-dın çıḳġan-lar.

T68: Taḳı vaʿde ḳıldı Tañrı münāfıḳ eren-lerge münāfıḳ tişi-lerge taḳı kāfirler tamuġ **(8)** otın cāvidāneler anıñ içinde. Ol tap anlarġa taḳı sürdi anlarnı Tañrı. Taḳı anlarġa ḳın ulaşu.

T69: (9) Anlar meñgizlig aşnuñguzdın irdi-ler ḳatıġ-raḳ sizdin küç yanındın taḳı köprek māl yanındın taḳı oġlan-lar yanındın. **(10)** Menfaʿat aldı-lar ülüş-leriñiz birle menfaʿat aldıñız ülüş-leriñiz birle neteg kim aldı anlar kim aşnuñguzdın **(11)** ülüş-lerni birle taḳı kirdiñiz bāṭıl-ġa ol kimerseler meñgizlig kim kirdi-ler bāṭıl-ġa. Anlar bāṭıl boldı ʿamel-leri **[114a1]** dünyā içinde taḳı ol cihān-da taḳı anlar anlar ziyān ḳılġan-lar.

[113] Metinde "keçürmese" şeklinde çevrilmiştir ancak bu çeviri ayetin aslına uygun değildir.

T70: Keldi mü anlarġa anlarnıŋ ẖaberi kim **(2)** aşnularından Nūḥ ḳavmınıŋ taḳı ʿĀd-nıŋ taḳı Ṯemūdnıŋ taḳı İbrāhīm ḳavmınıŋ taḳı Medyen eyeleri-niŋ **(3)** taḳı Lūṭ ḳavmınıŋ. Keldi anlarġa yalawaç-ları açuḳ ẖuccet birle taḳı bolmadı Taŋrı munuŋ üçün kim küç ḳılsa anlarġa velī **(4)** irdi-ler özleriŋge ẓulm ḳılurlar.

T71: Taḳı bitgen eren-ler taḳı bitgen tişi-ler pāreleri pāreniŋ **(5)** dōst-ları buyrurlar eḍgülük birle taḳı yıġarlar körksüz iş-din taḳı ḳılurlar namāznı **(6)** taḳı birürler zekāt-nı taḳı boyun sürler Taŋrı-ġa taḳı yalawaçınġa. Anlar raḥmet ḳılġay anlarġa Taŋrı. **(7)** Ḥaḳīḳat üze Taŋrı yiŋgen ẖikmet-lig.

T72: Vaʿde ḳıldı Taŋrı müʾmin eren-lerge taḳı müʾmine tişi-lerge būstān-lar aḳar **(8)** astından arıḳ-lar cāvidāneler anıŋ içinde taḳı turġu yerler arıġ ʿAdn-nıŋ būstān-ları içinde. **(9)** Taḳı ẖoşnūd-luḳ Taŋrı-dın uluġ-raḳ ol ol ḳurtulmaḳ uluġ.

T73: Ay peyġāmbar toḳuşġul **(10)** küfr ketürgen-ler taḳı münāfıḳ-lar taḳı iriglik ḳılġıl anlar üze. Taḳı sıġınġu yerleri tamuġ taḳı neme yawuz yawuz.[114]

T74: (11) Ant içerler Taŋrı tuya anı kim aydı-lar. Taḳı aydı-lar küfr kelimesin taḳı küfr ketürdi-ler müselmān bolmış-larından soŋ **[114b1]** taḳı uġradı-lar ol nerse birle kim bolmadı-lar taḳı ʿayb ḳılmadı-lar anlardın meger bayıttı anlarnı Taŋrı taḳı yalawaçı **(2)** faẓlından. Eger tevbe ḳılsalar bolġay ẖayr anlarġa taḳı eger ewrülseler ḳınaġay anlarnı Taŋrı iglig **(3)** ḳın dünyā içinde taḳı ol cihān-da taḳı yoḳ anlarġa yerde dōst-lar taḳı yārī birgen-din.

T75: (4) Taḳı anlardın ʿahd ḳıldı Taŋrı-ġa eger birse bizge faẓlından ṣadaḳa ḳılġay miz taḳı bolġay miz **(5)** eḍgülerdin.

T76: Ol vaḳtın kim birdi anlarġa faẓlından baẖīl-lıḳ ḳıldı-lar anıŋ birle taḳı ewrüldi-ler taḳı anlar yüz **(6)** ewürgen-ler.

[114] Ayette "maṣīr" kelimesi "ḳaytġu yer" şeklinde çevrilmesi gerekirken "yawuz" şeklinde yanlış bir çeviri yapılmıştır.

T77: Soŋg birdi anlarġa münāfıḳ-lar köŋgül-leri içinde satġaşurlarınıŋg küniŋge tegrü munuŋg birle kim ḫilāf ḳıldı-lar **(7)** Taŋgrı-ġa anı kim vaʿde ḳıldı-lar aŋga taḳı munuŋg birle kim irdi-ler yalġan sözlerler.

T78: Bilmedi-ler mü ḥaḳīḳat üze Taŋgrı bilür **(8)** örtüglüg nerselerini taḳı rāzlarını taḳı ḥaḳīḳat üze Taŋgrı örtüglüg-leriŋ bilgeni.

T79: Anlar kim ʿayb ḳılurlar artuḳsı ḳılġan-larnı **(9)** bitgen-lerdin ṣadaḳalar içinde taḳı anlar kim bulmazlar meger ṭāḳat-larını taḳı yobılayurlar **(10)** anlardın. yobılamışıŋg ḳıldı Taŋgrı anlardın taḳı anlarġa ḳın iglig.

T80: Yarlıḳayu tilegil anlarġa yā yarlıḳayu tilemegil **(11)** anlarġa eger yarlıḳayu tileseŋ anlarġa yetmiş kez yarlıḳamaġay Taŋgrı anlarġa. Ol ḥaḳīḳat üze munuŋg birle kim tandı-lar **[115a1]** Taŋgrı-ġa taḳı yalawaçınġa. Taḳı Taŋgrı köndürmes buyruḳ-dın çıḳġan eren-lerni.

T81: Sewündi soŋg ḳonmış-lar **(2)** oturmaḳ-ları birle Taŋgrı-nıŋg yalawaçı-nıŋg soŋgında taḳı yigrendi-ler kim toḳuş ḳılsalar māl-ları birle taḳı **(3)** ten-leri birle Taŋgrı yolında taḳı aydı-lar barmaŋg isig içinde. Ayġıl tamuġ otı ḳatıġ-raḳ **(4)** isig yanından. Eger bolsalar irdi uḳġan-lar.

T82: Külüŋ-ler az taḳı yıġlasun-lar üküş **(5)** yanut munuŋg birle kim ḳazġanur irdi-ler.

T83: Eger ḳaytarsa sini Taŋgrı bir ögür tapa anlardın **(6)** taḳı destūr tileseler sindin çıḳmaḳ-ġa taḳı ayġıl çıḳmaġay siz menim birle ulaşu taḳı öldürüşmegey siz menim birle **(7)** düşmen-ġa ḥaḳīḳat üze siz ḫoşnūd boldunguz olturmaḳ-ġa ilk kez olturuŋ soŋ ḳalġan-lar birle.

T84: (8) Taḳı namāz [ḳılma]ġıl bir kimerse üze anlardın öldi ulaşu taḳı ḳopmaġıl ġūrı üze ḥaḳīḳat üze anlar küfr ketürdi-ler Taŋgrı-ġa **(9)** taḳı yalawaçınġa taḳı öldi-ler taḳı anlar buyruḳ-dın çıḳġan-lar.

T85: Taḳı taŋ-ġa ketürmesün sini anlarnıŋg māl-ları taḳı anlarnıŋg oġlan-ları **(10)** ḥaḳīḳat üze tileyür Taŋgrı kim ḳınasa anlarnı anıŋg birle dünyā içinde taḳı çıḳsa cān-ları taḳı anlar küfr ketürgen-ler.

T86: (11) Taḳı ol vaḳtın kim indürüldi sūre kim bitiŋ Taŋrı-ġa taḳı toḳuşuŋ yalawaçı birle destūr tiledi-ler sindin **[115b1]** kiŋlik eyeleri anlardın taḳı aydı-lar ḳoḍġul bizni bolalıŋ oldurġan-lar birle.

T87: Ḫoşnūd boldı-lar kim bolsalar **(2)** soŋ ḳalġan-lar birle taḳı mühr uruldı_köŋül-leri üze anlar uḳmazlar.

T88: Velī yalawaç taḳı anlar kim **(3)** bitti-ler anıŋ birle toḳuş ḳıldı-lar māl-ları birle taḳı ten-leri birle. Taḳı anlar anlarġa eḍgülük-ler taḳı anlar **(4)** anlar ḳurtulġan-lar.

T89: Anuḳ ḳıldı Taŋrı anlarġa būstān-lar aḳar altından arıḳ-lar cāvidāneler **(5)** anıŋ içinde. Ol ḳurtulmaḳ uluġ.

T90: Taḳı keldi taḳṣīr ḳılġan-lar bedevī ʿArab-lardın munuŋ üçün kim **(6)** destūr birilseler taḳı oturdı_anlar kim yalġan-ġa nisbet ḳıldı-lar Taŋrı-nı taḳı yalawaçını. Teggey anlarġa kim küfr ketürdi-ler anlardın **(7)** ḳın iglig.

T91: Yoḳ żaʿīf-ler üze taḳı sökel-ler üze taḳı yoḳ anlar üze kim bulmadı-lar **(8)** anı kim ḫarc ḳılurlar tar-lıḳ ol vaḳtın kim eḍgülük ḳıldı-lar Taŋrı-ġa taḳı yalawaçınġa. Yoḳ eḍgülük ḳılġan-larġa **(9)** yol-dın. Taḳı Taŋrı yarlıḳaġan raḥmet ḳılġan.

T92: Taḳı yoḳ anlar üze kim ol vaḳtın kim keldi-ler saŋa yüklesеŋ anlarnı **(10)** aydım bulmaz men anı kim yükleyür men anıŋ üze ewürdi-ler taḳı közleri töklür yaş-dın ḳaḍġudın **(11)** bulmazlar anı kim ḫarc ḳılurlar.

T93: Ḫaḳīḳat üze yol anlar üze kim destūr tileyürler sindin taḳı anlar **[116a1]** bay-lar rāżī boldı-lar bolsalar soŋ ḳalġan-lar birle taḳı mühr urdı Taŋrı köŋül-leri üze anlar bilmezler.

SONUÇ

Türklerin İslamiyet'i kabulünden sonra başlayan Kur'an tercümeleri faaliyeti Türk dilinin tarihi gelişimini takip etmek açısından çok önemli bir yere sahiptir. İran'ın Meşhed kentinde bulunan Āstān-i Quds-i Razavī Kütüphanesinde 1007 numara ile kayıtlı olan satır altı Kur'an tercümesi de bu önemli eserlerden biridir. Eser gerek imla özellikleri gerekse ses ve şekil bilgisi yönüyle incelendiğinde Harezm Türkçesi ile yazıldığı sonucuna varılmıştır. Harezm Bölgesi Oğuzların yoğun olarak varlıklarını hissettirdikleri bir bölge olduğundan satır altı Kur'an tercümesinde de Oğuzca yer yer Kıpçakça unsurlar dikkati çekmiştir. Buna göre metinde:

1. Bazı sözcüklerde hem /ḍ/ hem de /y/ sesinin kullanıldığı örneklere rastlanılmıştır. (Aḍaḳ~Ayaḳ; kaḍġu~ḳayġu vb.) "Ayır-" fiilinde olduğu gibi /ḍ/ sesinin çok daha önce /y/ sesi ile yer değiştirdiği de görülmüştür. Oğuzca'nın bir yansıması olarak kabul edebileceğimiz böylesi bir değişim Harezm Türkçesinin belirgin bir özelliğidir.

2. Kelime başında yer alan kimi /b-/ ünsüzlerinin Kur'an tercümesinde muhafaza edildiği(örn.bar, bar-, bol) ancak ilk hecede /n/ ya da /n̂g/ sesi bulunan kelimelerde gerileyici benzeşmenin sonucu olarak /m-/ sesinin kullanıldığı belirlenmiştir.(men, men̂gü)

3. Eski Uygur metinlerinden itibaren tanıklık edilen /-b-/, /-b/> /-w-/, /-w/ değişimi Harezm Türkçesinin kullanıldığı eserde yerini tamamen /w/ sesine bırakmıştır. Hatta aynı kelimede /v/ sesinin de kullanıldığı ikili örneklere rastlanılmıştır. (yalawaç~yalavaç)

4. Eski Türkçede kelime ortasında ve sonunda görülen /-v-/, /-v/ ünsüzünün Harezm Türkçesi metinlerinde /-w-/, /-w/'ye dönüştüğü örneklere rastlanılmıştır.(örn. sew-, ewrül-)

5. Kelime ortasında yer alan /-ġ-/ ünsüzünün daha önce /-w-/ ünsüzüne dönüştüğü kelimelerde tutarlı bir kullanım tespit edilmiştir. (sowuḳ, yawuḳ)

6. Kelime başında az da olsa /d-/'li örneklere rastlanılsa da /t-/ ünsüzünün çoklukla korunduğu tespit edilmiştir.(teg-, toġ-, töşek vb.) Kimi eklerde ünsüz uyumundan kaynaklanan /t/~/d/ değişimi dikkat çekse de bulunma hali eki [+da] şekliyle; ayrılma hali eki [+dın] şekli ile varlığını sürdürmektedir.

7. Eserde /l/ ve /r/ sesinin düştüğü örnekler mevcuttur. (ketür-, otur-, ḳutġar-)

8. Eserde geniş zaman olumsuzluk ekinin {-mAz}~ {-mas} şeklinde ikili kullanımı yer almaktadır. {-mAz} ekinin örneklerine rastlanılması Oğuzca'nın etkisi olarak görülmektedir.

9. Üçüncü şahıs emir eki [-zun], yerini [-sun] ekine bırakmıştır. Bu durum Oğuz Türkçesinin bir özelliği olarak kabul edilmektedir.(örn. ḳazġansunlar)

10. Birden fazla heceli kelimelerin sonundaki /-g/, /- ġ/ ünsüzünün çoğunlukla korunduğu görülmektedir. (ḳapuġ, uluġ) Kimi eklerin ön sesinde nadir de olsa düşmelere rastlanılmıştır. (örn. ḳopar-, yiṅgen)

11. Kur'an tercümesinde ön seste /y-/ türemesine rastlanılmıştır. (örn. yıġaç, yıraḳ)

12. Çağatay Türkçesine geçiş dönemi olarak kabul edilen Harezm Türkçesi eserlerinde az da olsa zamir n'sinin düştüğü örneklerle karşılaşmaktayız. Üzerinde çalıştığımız eserde de zamir n'sinin düştüğü örnekler yer almaktadır. (örn. Ḳıyāmet künige)

13. Kıpçak sahası dil özellikleri olarak yansıtılan kelime kökündeki /-ŋ-/>/-ġ-/ değişimine bir örnekte rastlanmıştır. (Yalġuzlar).

14. Özellikle Harezm Türkçesinin belirleyici bir özelliği olan /e/~/i/ geçişlerine satır altı Kur'an tercümesinde kimi kelimelerde de rastlanmıştır. (örn. Men, mini, mindin, sen, sindin, te-, ti-)

15. Eserde tekil 3. şahıs iyelik ekinin sürekli olarak düz ünlü ile kullanıldığı görülmektedir. (örn.yerniṅg tolusı)

16. Metinde yükleme hâli için {+nI} biçimbirimi (örn. otnı, ölüglerni) ; 3. tekil ve çoğul şahıs iyelik ekinden sonra {+nI} ekinin yanında [+n] ekinin de kullanıldığı görülmektedir.(tişisini, cezāsın)

17. Gerek ünlü ile biten isimlerden sonra gerekse ünsüz ile biten isimlerden sonra ilgi hâli eki {+nXŋ̃g} şeklinde kullanılmaktadır.(örn. Taŋ̃grınıŋ̃g, bitgenleriŋ̃g) Söz konusu ek, Oğuzcanın bir tesiri olarak birinci tekil şahıs zamirinden sonra [+iŋ̃g] şeklinin yanısıra [+im] şekli ile de kullanılmaktadır.(örn.menim)

18. Çağatay Türkçesi metinlerinde çoklukla {+Av} şekliyle kullanılan ve topluluk isimleri türeten ek, eserde [+egü] şekliyle kullanılmaktadır. (örn.ikkegüge)

19. Eserde görülen geçmiş zaman teklik 3. şahıs çekimlerinde ekin sadece düz (örn.boldı); çokluk 1. şahıslarda ekin sadece yuvarlak şekillerinin kullanıldığı tespit edilmiştir.(örn. yoḳattuḳ) Ayrıca çokluk 1. şahısların Karahanlı Türkçesinde olduğu gibi {-dImIz} değil {-DUḳ} eki ile çekimlenmesi eserin dilini belirleyici kılan bir özelliktir.

20. Metinde öğrenilen geçmiş zaman işaretleyicisi {–mIş} olup söz konusu ekin yuvarlak şekline rastlanmamaktadır.(örn. indürülmişler**)**

21. Satıraltı Kur'an tercümesinde gelecek zamanın çokluk birinci şahıs çekiminde [-ġay] ve [-gey] işaretleyicilerinden sonra çokluk 1. şahıs için birkaç örnekte {–mUz} ekinin kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu durum Harezm Türkçesi ile yazılan metinlerde sık olmasa da karşılaşılabilen bir özelliktir. (Bitgey müz, ıḍġay muz)

22. İstek- emir kipi çokluk 1. şahıs için sadece bir yerde {–AlIm} örneğine rastlanılmıştır. {-AlIŋ̃g} örneği çok kullanılmakla birlikte Harezm Türkçesi eserlerinde var olan [-geliŋ̃g] ve [-ġalıŋ̃g] eklerinin bulunduğu fiillere de rastlanılmıştır. (örn. yarlıḳaġalıŋ̃g*)* Ayrıca istek- emir kipi 3. şahısların çekimlerinde {–sUn}, {-sUnlAr} şeklinde yuvarlak ünlü kullanılmaktadır. (örn. çıḳarsun)

23. Satır arası Kur'an tercümesinde istek anlamını kazandıran bir başka işaretleyici de "bolġay kim" kalıbıdır. "bolġay kim fiil+ {-ġAy}+ Şahıs

Ekleri" şekliyle yer alan kalıp morfosentaktik istek işaretleyicisi olarak kullanılmakta ve "Umulur ki, ihtimal ki" anlamını taşımaktadır.

24. Eserde şart kipi ile çekimlenmiş kimi şahıs eklerinin zamir kökenli kimilerininse iyelik kökenli oldukları tespit edilmiştir. Buna göre eserde şart kipi çokluk 1. şahıs zamir kökenli; diğer şahıslar da iyelik kökenli şahıs eklerini almaktadır. (örn. unuttursa miz)

25. Kur'an tercümesinde soru anlamı {mU} soru edatı ile sağlanmıştır. Ekin düz şekli bulunmamaktadır.

26. Ettirgenlik anlamı içeren {-GUr} biçimbiriminin yuvarlak ünlü ile kullanılması Harezm Türkçesinin belirgin özelliklerinden sayılmaktadır. Eserde de ekin düz şekline rastlanılmamaktadır. (tirgür-, ḳızġurt-)

27. Sıfat- fiil eklerinden [-ġan], [-gen]'in ek ön sesi /g/, /ġ/ korunurken Oğuzcalaşmanın etkisi ile düştüğü örneklere de rastlanmaktadır. (Ḫāliṣ ḳılġan ortaḳ ḳoşġan, bitgen ḳul, yiṅgen)

28. [-esi], [-ası] sıfat-fiil eki olarak kullanılmaktadır. (İçesi yerlerin.)

29. [-ġu], [-gü] gelecek zaman sıfat-fiili olarak kullanılmaktadır. (Tapınġu nerseler.)

30. [-madın], [-medin] zarf-fiil ekinin yanında [-mayın] ekine rastlanmıştır. (Namāz ḳılmayın tururlar.)

31. [-ġınça], [-gınçe] zarf-fiil ekinin başındaki /g/ sesinin korunmuştur. (Bolġınça, aytġınça)

Āstān-i Quds-i Razavī Kütüphanesinde 1007 numara ile kayıtlı olan satır altı Kur'an tercümesi ses ve biçim bakımından Harezm Türkçesinin özelliklerini yansıtmaktadır. Dönemin siyasi meseleleri sebebiyle Oğuz ve Kıpçakların da yaşadığı Harezm Bölgesinde kullanılan Türkçede tabi olarak bu dillerin etkisi de hissedilmiştir. Üzerinde çalıştığımız eserde de yer yer bu özellikler tespit edilmiştir. Ayrıca Karahanlı Türkçesi ile Çağatay Türkçesinin arasında geçiş dönemi olarak kabul edilen Harezm Türkçesi eserlerinde görülen ikili kullanımlara satır altı Kur'an tercümesinde de rastlanmıştır.

KAYNAKÇA

Ağca, Ferruh (2012). "Eski Türkçe Metinlerde /ŋ/ ~ /g/ Değişkenliği", Türkbilig, No: 23, ss. 69-82.

Ağca, Ferruh (2016a). *Uygur Harfli Oğuz Kağan Destanı* Metin- Aktarma- Notlar- Dizin- Tıpkıbasım, Türk Kültürü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara.

Ağca, Ferruh (2016b). "Tarihsel Türk Dili Alanlarında Morfosentaktik Beklenti Kipliği: (b)ol(g)a(y) kim…fiil+ -(g)A(y) + (Şhs Ekl)", *Türkbilig,* No:31, ss.79-95.

Argunşah, Mustafa (2014). *Tarihi Türk Lehçeleri Çağatay Türkçesi*, Kesit Yayınları, İstanbul.

Argunşah, Mustafa ve Yüksekkaya, Gülden Sağol (2014). *Karahanlıca Harezmce Kıpçakça Dersleri,* Kesit Yayınları, İstanbul.

Ata, Aysu (2004). *Türkçe İlk Kur'an Tercümesi (Rylands Nüshası): Giriş-Metin-Notlar-Dizin*, TDK Yayınları, Ankara.

Borokov, A. K. (2002). *Orta Asya'da Bulunmuş Kur'an Tefsirinin Söz Varlığı (XII-XIII. Yüzyıllar)*, Çev. Halil İbrahim Usta, Ebülfez Amanoğlu, Türk Dil Kurumu Yayınları, Yayın No: 811, Ankara.

Clauson, Sir Gerard (1972). *An Etymological Dictionary of Pre-Thirteeth- Century Turkish*, Oxford.

Demirci, Ümit Özgür (2016). *Eski Türkçede Fiiller*, Umuttepe Yayınları, Yayın No: 162, İstanbul.

Eckmann, Janos (1969). "Two Fragments of A Kuran Manuscript With Interlinear Persian And Turkic Translations", *Central Asiatic Journal*, C. 13, No: 4, ss. 287-290.

Eckmann, Janos (1976). *Middle Turkic Glosses of the Rylands Interlinear Koran Translation*, Bibliotheca Orientalis Hungarica XXI, Akadémiai Kiado, Budapest.

Eckmann, Janos (2014). *Harezm, Kıpçak ve Çağatay Türkçesi Üzerine Araştırmalar*, Yayıma Hazırlayan: Osman Fikri Sertkaya, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Eraslan, Kemal (1970). "Doğu Türkçe'sinde Ek Uyumsuzluğuna Dair", TDED, C.18, İÜ Yay., ss.113-l24.

Eraslan, Kemal (1980). *Eski Türkçe'de İsim-Fiiller*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul.

Ercilasun, Ahmet Bican (2015). *Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi,* Akçağ Yayınları, Yayın No: 603, Ankara.

Erdal, Marcel (1991). *Old Turkic Word Formation I-II*, Wiesbaden: Otto Harrassowitz.

Ergin, Muharrem (1992). *Edebiyat ve Eğitim Fakültelerinin Türk Dili ve Edebiyatı Bölümleri için Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Yayınları, İstanbul.

Gabain, A.Von (1988). *Eski Türkçenin Grameri,* çev. Mehmet Akalın, Türk Dil Kurumu Yayınları, Yayın No: 532, Ankara.

Hacıeminoğlu, Necmettin (2013). *Karahanlı Türkçesi Grameri*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Yayın No: 638, Ankara.

Hüseynbegî M. Kur'ânhâ-yı Hattî-yi Mevcûd der-Kitâbhâne-i Millî-yi Tebrîz, (Çevirimiçi) www.library.tebyan.net/fa/Viewer/Text/85940/1, 29 Ekim 2016.

Kalsın, Şirvan (2013). *Harezm Türkçesi Grameri-İsim- (Memluk Kıpçak ve Kuman Kıpçak Türkçesiyle Karşılaştırmalı),* Gazi Kitabevi, Ankara.

Karaağaç, Günay (2013). *Türkçenin Ses Bilgisi*, Kesit Yayınları, İstanbul.

Kâşgarlı Mahmud (2015). *Dîvânü Lugâti't-Turk Giriş- Metin- Çeviri- Notlar- Dizin*, Yayıma Hazırlayan: Ahmet B. Ercilasun, Ziyat Akkoyunlu, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Korkmaz, Zeynep (2013). *Türkiye Türkçesinin Temeli Oğuz Türkçesinin Gelişimi*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Kök, Abdullah (2004). "Karahanlı Türkçesi Satır-arası Kur'an Tercümesi (TİEM 73 1v-235v/2) Giriş-İnceleme- Metin", Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.

Rezaei, Mehdi (2016). "Harezm Türkçesiyle Yazılan Bir Kur'an Tercümesi (Meşhed- Âstân-i Quds-i Razavī Nüshası)", *Uluslararası Türkiye Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi,* S. 5/3, ss. 1094-1113.

Sağol, Gülden (1993). *Harezm Türkçesi Satır Arası Kur'an Tercümesi: Giriş, Metin, Sözlük ve Tıpkıbasım (C. I-III)*. Harvard Üniversitesi, Cambridge.

Şimşek, Yaşar ve Sertkaya, Osman Fikri (2015). "Horezm Türkçesi İle Yapılan Kur'an Tercümelerinden Meşhed Nüshası Üzerine İlk Bilgiler- I", *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, C: 4, No: 4, ss.1382-1412.

Tekin, Talât (1994). "Türk Dilleri'nde Ön Seste y- Türemesi", *Makaleler I Altayistik*, Yayıma Hazırlayanlar: Emine Yılmaz, Nurettin Demir, Grafiker Yayınları, Ankara, 2003, ss.308-326.

Tekin, Talât (1980). " Üçüncü Kişi İyelik Eki Üzerine", *Makaleler I Altayistik*, Yayıma Hazırlayanlar: Emine Yılmaz, Nurettin Demir, Grafiker Yayınları, Ankara, 2003, ss. 131- 137.

Tekin, Talat (2013). "Tarih Boyunca Türkçenin Yazısı", *Makaleler 2 Tarihi Türk Yazı Dilleri*, Yayıma Hazırlayanlar: Emine Yılmaz, Nurettin Demir, Türk Dil Kurumu Yayınları, Yayın No: 608, Ankara, 2013 ss. 105-122.

Toparlı, Recep ve Argunşah, Mustafa (2014). *Mu'inü'l- Mü'rid İslâm İnceleme-Metin- Çeviri- Dizin-Tıpkıbasım*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Yayın No: 925, Ankara.

Toprak, Funda (2003). "Harezm Türkçesi ve Fiillerin Özellikleri", *Türk-Kırgız Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, No:13, Bişkek, ss.105-118.

Ünlü, Suat (2004). "Karahanlı Türkçesi Satır Arası Kur'an Tercümesi TİEM 73 Giriş-Metin-İnceleme-Analitik Dizin", Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.

Üşenmez, Emek (2013). *Türkçe İlk Kur'an Tercümelerinden Özbekistan Nüshası: Satır Arası Türkçe-Farsça Tercümeli (Giriş-İnceleme-Metin-Sözlük-Ekler Dizini-Tıpkıbasım)*, Akademik Kitaplar, İstanbul.

Usta, Halil İbrahim (2011). *Orta Asya Kur'an Tefsiri (Metin- Tıpkıbasım)*, Kendi Yayını, Ankara.

Üşenmez, Emek (2010). *Eski Kur'an Tercümelerinden Özbekistan Nüshası Üzerinde Dil İncelemesi (Giriş-İnceleme-Metin-Sözlük-Ekler Dizini)*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi, İstanbul.

Vural, Hanifi ve Böler, Tuncay (2014). *Ses ve Şekil Bilgisi*, Kesit Yayınları, İstanbul.

Yüce, Nuri (1993). "Eine neu endeckte Hanschrift des Mitteltürkischen", *Sprach-und Kulturkontakte der türkischen Völker,* Harrassowitz Verlag, Wiesbaden, ss. 221-227.

Zülfikar, Hamza (1974). "Çağatayca Bir Kur'an Tefsiri", *Türkoloji Dergisi*, No: 4, ss. 153-195.

DİZİN

ʿāciz (<Arp.) Aciz, güçsüz.

ʿ. ḳıl-: Aciz bırakmak, aciz kılmak.

ʿ. ḳılġan 85a/2

ʿ. ḳılġanı 108a/6, 108a/9

ʿ. ḳılmazlar 106b/5

ʿ. mü boldum 66b/2

aç - Açmak, iki şeyin arasını açmak, ayırmak, ortadan kaldırmak, yok etmek.

a.- ar 77b/9, 84a/10

a.- ġan 76a/6

a.- ġay irdük 94b/11

a.- maḳ 40b/6, 59b/11, 68b/8

a.- maz 101a/8

a.- sa 89a/2

a.- saŋg 96b/7

a.- saŋgız 29a/10, 32a/5

a.- tı 8a/7

a.- tuḳ 78a/2, 96b/8

açıl - Açılmak.

a.- dı 89a/5, 99a/7

a.- mas 90b/7

açlık Açlık.

a.+ da 63b/3

a.+ dın 15a/9

açuḳ Açık.

a. 101a/4, 102a/9, 10a/10, 114a/3, 12a/6, 15b/3, 16a/9, 17b/9, 18a/7,

20a/6, 20a/7, 20a/9, 20b/4, 25b/1, 25b/3, 30a/3, 36b/9, 38a/7, 43a/5,

44b/4, 44b/6, 48a/11, 48a/8, 51b/6, 55a/9, 56b/2, 58a/5, 5a/6, 60a/8,

60b/10, 60b/11, 60b/9, 62b/4, 66b/6, 68a/9, 72a/8, 74a/6, 74a/7, 75b/5,

76a/5, 79a/1, 80b/1, 85b/10, 87a/9, 89a/7, 92a/11, 93a/7, 94a/3, 95a/7,

95b/1, 95b/3, 9a/9, 9b/9

a. bol-: 1. Belli olmak, ayrılmak. 2. Zahir olmak.

a. boldı 112a/9, 11a/10, 26b/3, 86b/8, 90a/3

a. bolsa 112a/1

a. bolsun 78b/10

a. kıl-: Açıklamak, apaçık bildirmek.

a. ḳılur 18a/9, 65a/5, 65b/4

a.+ lar 37b/1

a.+ nuŋg 80a/10

ʿĀd (<ö.a) Kendilerine Hud peygamberin gönderildiği kavmin adı.

ʿ. 92b/5

ʿ.+ dın soŋgra 93a/9

ʿ.+ nıŋg 114a/2

ada - Ad vermek, unvan vermek.

a.- dıñgız 93a/3

aḍaḳ Ayak.

a.+ lar 101b/10

a.+ ları 66b/8, 70a/3

a.+ larıñgız 79b/4

a.+ larıñgızġa 64a/3

a.+ larıñgızını 96a/4

a.+ larımuzını 25a/7

a.+ larnı 103a/11

a.+ lıġı 63a/2

Ādem (<ö.a.) Adem, insan.

Ā. 34b/2, 88b/11

Ā. 4b/6, 4b/9, 5a/2

Ā.+ ġa 4b/3

Ā.+ ġa 4b/8, 88b/4

Ā.+ ni 32b/1

Ā.+ nüñg 66a/7

ādem (<Arp.) İnsan, insan oğlu.

Ā. oġlanları 89b/1, 89b/10

Ā. oġlanları 89a/10, 90a/6

Ā. oġullarından 100a/8

ādemī(<Arp.) İnsan, kimse, beşer.

ā.+ ler 83a/10

ā.+ lerdin 100b/9, 84b/4, 90b/2

ā.+ lerniñg 84b/7

ʿādet (<Arp.) Davranış.

ʿ.+ i 106a/10, 106a/7

adım Adım.

a.+ larınġa 16a/9, 20a/6, 85b/9

ʿadl (<Arp.) Adalet

ʿ. 31a/6, 31b/3

ʿ. ḳıl-: Adaletli olmak.

ʿ. ḳılġanlarnı 67b/5

ʿ. ḳılıñg 64a/11

ʿ. ḳılmasañgız 64a/11

ʿ. ḳılubilmeseñgiz 46a/8, 46a/9

ʿAdn (<ö.a.) İslam inancındaki sekiz cennetten biri.

ʿ.+ nıñg 114a/8

ʿafv (<Arp.) Af, bağışlama.

ʿ. ḳıl-: Affetmek, bağışlamak.

ʿ. ḳılduḳ 60b/10, 6a/1

ʿ. ḳılġan irdi 60b/3

ʿ. ḳılġanlarġa 40a/11

ʿ. ḳılġıl 65a/1

ʿ. ḳılıñg 11a/10

ʿ. ḳılsa 17a/7, 23b/9, 56a/8

ʿ. ḳılsañgız 23b/10

ʿ. ḳılsalar 23b/9

āgāh (<F.) Haberdar, uyanık.

ā. 77a/5

ā. bol-: Haberdar olmak.

ā. bolġul 20b/8**,** 2b/9, 96b/3

aġın Dilsiz, konuşamayan.

a.+ lar 104a/3, 16b/2, 3a/7, 77b/6

aġır Miktar, ağırlık.

a. 101b/4, 103b/5, 29b/6, 92a/5, 98b/11

a. bol-: Ağır gelmek, ağırlaşmak.

a. boldı 101a/9

a. bolsa 88a/11

a. kel-: (Nefse) ağır gelmek, zorlanmak.

a. kelgen turur 5b/3

a.+ lar 111b/8

aġırlık Az işitme.

a. 76b/6

aġız Ağız.

a.+ ları 108b/9, 110b/4, 110b/8, 43a/10, 67a/9

a.+ larındın 39a/9

aġrıġ Ağrı, sızı.

a. 19a/4

aġruḳ Zor, güç.

a. 25b/10

ʿahd (<Arp.) Ahd, söz.

ʿ. 107b/8, 108b/6, 38b/6, 55a/3, 55b/2, 8b/2

ʿ. aldılar 48b/1

ʿ.+ din 95a/8

ʿ.+ i 100a/3

ʿ.+ iñge 35b/8, 38a/1, 87a/1, 8b/3

ʿ.+ iñgizge 5a/8

ʿ.+ iñgizni 7a/4, 9b/10

ʿ.+ iñgizni alduḳ 8b/10

ʿ.+ im 12b/4, 5a/7

ʿ.+ imni 36a/10

ʿ.+ in 36a/8, 64b/5, 70b/1

ʿ.+ ini 35b/9, 44b/11, 64a/8

ʿ.+ ini alduḳ 8b/6

ʿ.+ ini bozarlar 4a/6

ʿ. ḳıl: Andlaşma yapmak, söz vermek.

ʿ. ḳıldı 114b/4, 44b/2, 96b/7

ʿ. ḳıldıñgız 108a/5

ʿ. ḳılduḳ 12b/6

ʿ. ḳılış-: Karşılıklı sözleşmek, antlaşmak.

ʿ. ḳılıştı 64a/8

ʿ. ḳılıştıñg 106b/1

ʿ. ḳılıştıñgız 108a/10, 108b/7

ʿ. ḳılıştılar 10a/11

ʿ. ḳılsalar 17a/4

ʿ.+ larınıñg soñgındın 109a/2

ʿ.+ lerge 63a/2

ʿ.+ leri 60b/11

ʿ.+ leriñge 17a/4

ʿ.+ lerini 106b/2, 108a/11, 109a/4, 61a/2, 64b/10, 65a/2

ʿ.+ lerni 61a/2

ʿ.+ nı 108b/11

ʿ.+ ni 108b/9, 10a/11

āḫiret (<Arp.) Ahiret, öbür dünya.

ā. 111b/2, 41b/2, 59a/9

ā.+ de 21b/1, 33b/1

ā.+ ni 2a/5

aḳ - Akmak**.**

a.- ar 114a/7, 115b/4, 27a/9, 31a/1, 3b/10, 40b/3, 45b/5, 45b/8, 47b/6,

52a/4, 58a/8, 64b/8, 71b/5,

75a/1, 75b/3, 91a/1
a.- ġan 75b/3
aḳ Beyaz.
a. 95b/3
a. yiplük 18a/7
aḳar - Temize çıkmak, beyazlamak.
a.- dı 38a/9
a.- ur 38a/7
ʿaḳd (<Arp.) Hukuk, sözleşme.
ʿ. ḳıl-: Antlaşma yapmak, sözleşmek.
ʿ. ḳıldı 49b/11
ʿāḳıbet (<Arp.) Bir iş veya durumun sonu, sonuç.
ʿ. 52a/10
ʿ.+ in 91b/7
ʿ.+ inġa 91b/8
ʿaḳl (<Arp.)Akıl.
ʿ.+ ı 86b/10
ʿ.+ lar 17a/10
ʿaḳl eyeleri: Akıl sahibi.
ʿ.+ lar eyeleri 27b/7, 30a/10
ʿ.+ lar eyeleringe 45a/6
ʿ.+ nıng 19a/11
ʿ. eyeleri 73a/3
aḳru Yavaş
a. sözle-: Vesvese vermek, aklına düşürmek.
a. sözledi 89a/2
al - Almak, (miras) almak, ele geçirmek, sahiplenmek.
a.- dı 100a/8, 113b/10, 36a/8, 44b/11, 5a/2, 64b/5, 79a/10, 98b/1
menfaʿat a.- dı 84b/4
satġın a.- dı 10b/9
a.- dınġız 105a/8, 107a/10, 36a/10
menfaʿat a.- dınġız 113b/10, 48b/11
ʿahd a.- dılar 48b/1
menfaʿat a.- dılar 113b/10
mīrāṣ a.- dılar 100a/1
satġın a.- dılar 16b/9, 3a/4, 44a/2, 9a/6
a.- duḳ 112b/1, 61a/1, 65a/2, 70a/11, 7a/4, 9b/10
ʿahdinġizni a.- duḳ 8b/10
ʿahdini a.- duḳ 8b/6
öç a.- duḳ 96b/9
mīrāṣ a.- ġan 23a/5
tükel a.- ġanınġ men 34a/7
mīrāṣ a.- ġanlar 49b/11
a.- ġanları 27b/3
ögüt a.- ġay siz 87a/2
ögüt a.- ġaylar 106b/3, 89b/1, 96b/2
a.- ġıl 102a/4
tükel a.- ġınçaġa 47b/10
a.- ġu 5a/2
menfaʿat a.- ġu 89a/9
a.- ınġ 19a/10, 56b/8, 67a/11
a.- ıp 80a/5

a.- mañg 48a/11

öç a.- maḳ 72b/6

a.- maḳları 61a/10

ʿivaż a.- mas miz 73b/4

a.- sa 78a/5

fāyide a.- sa 19a/5

mīrāṣ a.- sa 47a/5

a.- sañgız 22a/11

mīrāṣ a.- sañgız 48a/6

a.- sunlar 56b/4, 56b/5

mīrāṣ a.- ur 62b/8

öç a.- ur 72b/5

a.- ur mu siz 48a/11

a.- ur siz 48b/1, 88a/7

a.- urlar 100a/2, 100a/3

mīrāṣ a.- urlar 95a/4

ögüt a.- urlar 84b/2

satġın a.- urlar 53a/11

ala Alaca, bir çeşit deri hastalığı.

a. yinlig: Cildi alaca hastalığına tutulan (kimse).

a. yinligni 33b/8, 74a/4

ʿalāmet (<Arp.) İz, nişan

ʿ.+ lerin 63a/4

alda - Aldatmak, hile yapmak.

a.- ġanlar 60a/3

a.- ġanlarnıñg 2b/5

a.- maḳ 83a/11

a.- mazlar 2b/6

a.- salar 106b/10

aldaş - Karşılıklı birbirini aldatmak.

a.- maḳda yiñggenniñg ʿamelin ḳılġan turur 60a/4

ʿālem (<Arp.) Âlem, kâinat, dünya.

ʿ.+ ler 25a/10, 32b/1, 66a/9, 81a/7, 97a/6

ʿ.+ lerdin 37b/3, 65b/8, 74b/4, 93b/8

ʿ.+ lerġa 37b/1, 38a/11, 81b/2

ʿ.+ leri 12b/1, 5b/5

ʿ.+ lerniñg 13a/6, 78a/4, 80a/7, 87b/8, 92a/2, 92b/1, 92b/8, 95a/11, 96a/1

ʿālemiyān (<Arp.+F.) Dünyevi.

ʿ.+ larnıñg 33a/7

alın - Alınmak.

a.- dı 107b/2

a.- madı mu 100a/3

a.- maġay 80a/2

a.- mas 5b/6

tutuġ a.- mış 29a/7

mīrāṣ a.- ur 47b/2

alın Alın.

a.+ ları 111a/3

alış - Karşılıklı almak.

borç a.- sañgız 28b/5

altın Alt.

a.+ dın 115b/4, 31a/2, 40b/4, 45b/5, 45b/8, 47b/6, 52a/4, 58a/8, 64b/9,

71b/5, 75a/2, 91a/1

a.+ ındın 79b/4

a.+ larındın 75b/3

altı (Sayı) Altı.

a. 91b/11

a.+ da 47a/4, 47a/6, 47b/3

altun Altın.

a. 35b/5, 37a/4

a.+ dın 30b/10

a.+ larnı 111a/1

amānlıġ (<Arp.+T.) Aman verilmiş, güvenli.

il a. ḳılġıl 12b/8

ʿamel (<Arp.) Amel, iş.

ʿ.+ i 64a/1

ʿ.+ in 2b/5

aldaşmaḳda yiñggenniñg ʿ.+ in ḳılġan turur 60a/4

ʿ. ḳıl-: Yapmak, dinin gereklerini yerine getirmek.

ʿ.+ in ḳılur 104b/3

ʿ.+ in ḳılurlar 60a/4

ʿ. ḳılġanlarnıñg 40b/4

ʿ.+ ler ḳıldılar 62b/1, 64b/1, 90b/10

ʿ.+ leri 109b/1, 113b/11, 21a/6, 31b/4, 68b/10, 97b/11

ʿ.+ lerimüzni 13b/10

ʿ.+ lerindin 72a/4

ʿ.+ lerini 105b/11

ʿ.+ leriniñg 111a/10

ʿ.+ lerni 28a/7, 3b/10, 52a/4, 72a/9

ʿ.+ lerni ḳıldılar 72a/9, 8b/5

eḍgü ʿ.+ lerni ḳıldılar 34a/11

ʿ.+ ni 27b/6

ʿ.+ ni ḳılsa 70a/11

ammā (<Arp.) Ama, lâkin, fakat.

a. 62b/4

ana Anne, ana.

a. 23a/5, 46b/6, 46b/7, 49b/11, 59a/10

a.+ ġa 17b/1, 20b/9, 50a/9, 86b/7, 8b/7

a.+ ŋ̂g 74a/1

a.+ ŋ̂gızı 89b/2

a.+ lar 23a/2

a.+ ları 48b/6

a.+ larıŋ̂gız 48b/3, 48b/5

a.+ larıŋ̂gızıŋ̂g 48b/4

a.+ m 98a/6

a.+ mnı 74b/5

a.+ sı 47a/5, 70b/10

a.+ sıŋ̂ga 47a/4, 47a/5, 47a/6

a.+ sını 65a/10

a.+ sız 47b/2, 62b/7

ançaḳlı O derece, o kadar.

a. 101a/10, 10b/3

and And, yemin.

a. tuta: Yemin olsun ki.

a. tuta 76b/4

anda Orada.

a. 12a/1, 32b/10, 95b/11

andaġ Öyle, o şekilde.

a. 11b/4, 53a/2

aŋg - Anmak, zikretmek.

a.- dılar 40b/1

a.- ġaylar 21b/7

a.- maz mu siz 80b/9

a.- mışıŋgdın 79b/9

aŋgdur-Hatırlatmak, düşündürmek.

a.- ġul 80a/1

a.- maḳ 79b/10, 81b/2, 88a/6

a.- uldı 64b/11, 99b/6

a.- uldılar 65a/3, 78a/2

ant Ant, yemin.

a. 52b/9, 77a/3

a. iç-: Yemin etmek.

a. içerler 112b/10, 113a/8, 114a/11, 22a/4, 52b/5, 73b/4, 73b/7

a. içgeyler 111b/10

a. içseŋgiz 72a/1

a. içti 89a/4

a. içtiŋgiz 91b/1

a. içtiler 68b/10, 83a/4

a.+ lar 109a/3, 73b/9

a.+ larıŋgız 22a/3, 72a/1

a.+ larıŋgızġa 22a/1

a.+ larıŋgızı 72a/2

a.+ larından soŋgra 73b/9

a.+ larını 35b/9

a.+ larını bozsalar 109a/2

a.+ larınıŋg 68b/10, 83a/5

a.+ larnı 71b/10

a.+ nı 108b/11, 108b/8

anuḳ Hazır.

a. 29a/3

a. ḳıl-: Hazırlamak.

a. ḳıldı 115b/4, 55b/6, 56b/9

a. ḳılduḳ 48a/5, 50b/2, 60b/6, 61a/11

a. ḳılġaylar irdi 112a/5

a. ḳılıŋg 106b/5

a. ḳılındı 3b/9, 40a/7, 40a/9

anuḳluḳ Hazırlık.

a. 112a/5

ʿār (<Arp.) Ar, utanma.

ʿ tut-: Çekinmek, utanmak.

ʿ. tutmaġay 62a/9

ʿ. tutsa 62a/10

ara Ara, arasında.

a. 74b/9

a.+ ŋgızda 112a/7, 18a/10, 23b/10, 28b/5, 29a/3, 34a/9, 34b/8, 49b/3, 53a/9,

55a/3, 55b/2, 60a/2, 72a/5, 76a/9, 79a/4, 82a/4

a.+ ŋgızınıŋg 73b/1

a.+ larıŋgda 55b/2

a.+ larıŋgızını 102b/7

a.+ larında 11b/8, 17b/3, 20b/4, 22b/11, 31a/8, 31b/6, 50a/8, 52b/10, 55a/3,

65a/3, 67b/4, 67b/5, 68a/8,

68b/1, 69b/10, 91a/5

a.+ mda 76a/8, 79a/3

a.+ mızda 34b/8, 66a/4, 94a/9, 94b/3

a.+ mızdın 78b/7

a.+ nızda 107b/8

a.+ sında 104a/6, 106b/11, 107b/8, 10b/7, 13b/5, 16a/1, 20b/3, 22a/2, 29b/3,

32a/8, 36b/6, 40b/9, 48b/8, 52a/7, 53a/9, 57b/7, 58b/11, 58b/9, 60a/5,

60b/5, 60b/7, 65a/11, 65b/3, 66a/5, 7b/2, 91a/7, 94b/3

a.+ sını 107a/1

a.+ sınıŋ 50a/7

ʿArab (<ö.a.) Arap.

ʿ.+ lardın 115b/5

ʿArafāt (<ö.a.) Mekke civarında bulunan bir dağın adı, Arafat.

ʿ.+ dın 19b/1

ārām (<F.) Huzur, ferahlık, sekinet.

ā.+ ını 111b/6

ard Ard, arka.

a.+ ınġa 10b/2

arı - Arınmak, temizlenmek.

a.- ġaylar 21b/9

arıġ Temiz, arı, pak, helal.

a. 107a/11, 114a/8, 13a/3, 32b/11, 44a/5, 51a/3, 63b/8, 64a/5, 71b/9,

73a/2, 98b/10

a.+ dın 105a/2, 44a/6

a. ḳıl-: Temizlemek.

a. ḳıldı 33a/7

a. ḳılġanıŋ men 34a/7

a. ḳılınmış 52a/5, 65b/8

a. ḳılınmışlar 31a/2, 4a/1

a. ḳılmas 16b/8, 35b/10

a. ḳılsa 103a/10, 67b/2

a. ḳılur 15a/4, 51b/5

a.+ lar 4b/2, 61a/10, 63b/5

a.+ lardın 104a/9

a.+ larını 71b/8

a.+ larnı 90a/1

a.+ nı 16a/8

a.+ raḳ 23a/2

a.+ sız 72a/4, 86a/5, 98b/10

a.+ sızġa 27b/3

a.+ sızlar 110a/10

a.+ sızını 105a/3

arıġla - Tesbih etmek.

a.- yur miz 4b/2

a.- yurlar 102b/3

arıġlıḳ Münezzeh olma.

a. 110b/7, 12a/2, 45a/8, 4b/5, 62a/8, 82b/5, 97b/3, 74b/6

arıḳ Irmak.

a. 25a/1

a.+ lar 114a/8, 115b/4, 27a/10, 31a/2, 3b/10, 40b/4, 45b/5, 45b/8, 47b/6,

52a/5, 58a/8, 64b/9, 71b/5, 75a/2, 91a/1

a.+ larnı 75b/3

arın - Temizlenmek.

a.- ġanlarnı 21b/10

a.- ıŋġ 64a/3

a.- salar 21b/9

arıt - Temizlemek, temize çıkarmak.

a.- ıŋġ 12b/6

a.- maḳ 40b/10

a.- maḳı 13b/8

a.- sa 42a/8, 64a/7

a.- ur 43a/4

a.- urlar 51b/4

arḳa Arka, arka taraf, sırt.

a.+ ları 111a/3, 77a/5, 85a/10, 86a/8

a.+ larıŋġız 82a/3

a.+ larından 100a/9, 18b/2

a.+ larınıŋġ 10b/2, 45a/1

a.+ sın 73a/7

arḳuru Engel.

a. ḳoy-: Engel koymak.

a. ḳoyġan 22a/1

ʿārlan - Utanmak, çekinmek.

ʿ.- dılar 62b/2

arsıḳ - Aldanmak, aldatılmak.

a.- maḳ 44b/8

arsıḳtur - Aldatmak, kandırmak.

a.- dı 31b/7, 79b/11, 84b/9, 91b/5

a.- maḳ 89a/5

a.- maḳnı 58a/6

a.- masun 45b/6

a.- dı 106a/3

ʿarş (<Arp.) Arş

ʿ. 91b/11

art Art, arka.

a.+ ında 45a/1, 82a/3

a.+ ında turur 48b/10

a.+ larında 25b/9

art Artmak, çoğalmak.

a.- maḳ 111a/8

a.- sunlar 44a/4

artuḳ Fazla, çok.

a. 43b/9, 9b/4

a.+ raḳ 23a/1

a.+ sı 43b/3, 19b/1

artuḳsı ḳıl-: Nafile olarak yapmak.

a.+ sı ḳılġanlarnı 114b/8

a.+ sı ḳılsa 15b/2, 17b/7

artuḳluḳ İhsan, lütuf, fazilet.

a. 24a/8, 35b/2, 43b/5

a.+ dın 90b/6

a.+ ındın 49b/10

a.+ nı 23b/10, 27b/5, 63a/5

artur - Artırmak, takviye etmek.

a.- dı 102b/9, 24b/7, 2b/7, 43b/8, 49b/8, 50a/2, 55b/11, 56a/1, 92b/11,

97a/6

a.- dılar 59b/5

a.- du miz 81a/7

a.- duḳ 25a/11

a.- dum 12b/1, 5b/5

a.- ġay 69b/9, 70a/8

a.- ġay miz 6b/1, 99b/1

a.- maġaylar irdi 112a/7

a.- ur 28a/6, 62b/1

ʿarża (<Arp.) Sunma, sunuş.

ʿ. ḳıl-: Arz etmek, sunmak.

ʿ. ḳıldı 4b/3

ārzū (<F.) Arzu, istek.

ā.+ larġa 49b/1

ā.+ larnıṉg 30b/9

ārzūla- (<F.+T.) Arzulamak, istemek, temenni etmek.

ā.- dı 11a/8, 56b/6

ā.- dılar 54b/10

ā.- ṉg 10a/3

ā.- maġay 10a/3

ā.- maṉg 49b/7

ā.- maḳ 93b/9

ā.- yur 10a/5, 32a/8

ā.- yur irdiṉgiz 41a/2

ā.- yur siz 103a/4

as - Asmak.

a.- ġay men 96a/4

a.- madılar 61a/6

āsān (<F.) Kolay.

ā. 62a/2

ā. bol-: Kolay olmak.

ā. boldı 19a/3

ā. bolġan 102a/4

ā. bolsa 19a/6

ā. irdi 49b/5

ā. ḳıl-: Kolaylaştırmak.

ā. ḳılmaḳı 107a/7, 21b/7, 92a/8

ā. ḳılmaḳım 74a/3, 74a/4, 74a/5

ā. ḳılu birdi 66a/11

āsānlıḳ (<F.+T.) Kolaylık.

ā. 94b/10

ā.+ nı 17b/11, 94b/9

asıġ Fayda, yarar.

a. 101a/11, 47a/7, 71a/1

a.+ ındın 21a/10

a. kıl-: Fayda vermek, yararlı olmak.

a. ḳılmadı 3a/4

a. ḳılmas 10b/9, 12b/2, 80a/4, 87b/1

a. ḳılur 15b/10

a.+ lar 21a/10

a.+ nı 61a/10

a.+ sız 96b/3

a.+ sız boldı 92a/8

a.+ sızı 105a/2, 46a/7

a.+ sızraḳ 69a/11

a.+ sızraḳı 104a/2

asıġsız fāl tutmak: Uğursuzluk.

96b/3

asıl - Asılmak.

a.- ġan 63a/5

a.- mış 59a/1

a.- sa 66b/8

aṣ(ı)l (<Arp.) Asıl.

a.+ ı 30a/7

ast Alt, aşağı.

a.+ ın 102b/1, 60a/8

a.+ ındın 114a/8, 27a/10, 3b/10, 70a/3

a.+ ınraḳ 105a/11, 111b/7

aşaḳ Tuvalet, ayak yolu.

a. 51a/2

a.+ dın 64a/4

āşkārā (<F.) Aşikar, açık, açıkça.

ā.+ sın 83b/11

ā. ḳıl-: Açığa vurmak, açıklamak, belli etmek.

ā. ḳılur siz 73a/1

ā. 28a/2, 57b/2, 6a/6, 78a/7

ā.+ ŋgızını 75a/9

ā. ḳılınsa 73a/4

ā. ḳılsaŋgız 60b/2

ā. ḳılur siz 4b/7

ā. ḳılurlar 8a/9

aşlıġ tirgi Yemek verilen, dağıtılan, sofra.

a. tirgi

74a/9, 74b/1

aşnu Önce.

a. 10a/3, 19b/3, 20b/7, 29b/7, 2a/5, 3b/2, 40b/5, 44b/5, 44b/9,

52b/1, 52b/4, 61a/8, 69a/7, 70b/10, 71a/7, 73a/6, 75b/8, 77a/9, 86b/1,

87a/7, 90b/2, 96a/2

mundın a. 25b/5, 37a/8, 41a/2, 43a/5, 51b/1, 66b/10, 96a/10

vaṭy ḳılmazıŋgızdın a. 23b/8

a.+ dın 100a/11, 107b/3, 110b/5, 112a/9, 112b/1, 11a/8, 30a/2, 55b/9, 59b/3,

61b/7, 69a/11, 71a/3, 76b/11, 81a/4, 87b/2, 91b/8, 95a/7, 98b/3, 9b/2,

9b/8

a.+ ŋgdın 61b/2, 77b/10

a.+ ŋgızdın 49a/10, 59a/4

a.+ ŋguzdın 113b/10, 113b/9, 63b/10

aşnu keçür-: Daha evvel yapmak.

a. keçürdi 106a/6

a.+ larındın 106a/10, 106a/7, 114a/2, 30b/4, 75b/1

a.+ sındın 41a/3

a. turur 17b/5

a. tururlar 12a/5

at İsim.

a.+ ı 102b/5, 11b/9, 29b/10, 2a/1, 33a/11, 46a/3, 63a/1, 75a/5, 83b/8,

83b/9, 84a/1, 88a/4

Taŋgrı a.+ ı tuta 73b/4

a.+ ın 85a/11

a.+ ını 63b/7

a.+ lar 100b/11, 93a/3

a.+ ları 101a/1, 4b/4, 4b/6

a.+ larnı 4b/3

a.+ lıġ 10b/5, 15b/1

aṭ At (hayvan).

a.+ lardın 30b/10

a.+ larnıŋ 106b/6

at - Atmak.

a.- madıŋ 103b/8

a.- sa 57b/2

a.- tı 103b/8

a.- tıŋ 103b/8

ata Ced, ata, baba.

a. 46b/6, 46b/7, 49b/11, 59a/10

a.+ ġa 17b/1, 20b/9, 50a/9, 86b/7, 8b/7

a.+ ŋız 89b/2

a.+ ları 73a/10

a.+ larıŋ 13a/10

a.+ larıŋız 109b/11, 47a/7, 48b/2, 81b/5, 93a/3

a.+ larıŋızı 109b/10, 19b/5

a.+ larıŋızıŋ 48b/4

a.+ larımuz 100a/11, 86a/11, 93a/1

a.+ larımuzı 73a/9, 89b/5, 94b/10

a.+ larındın 81a/8

a.+ sı 47a/5

a.+ sıŋa 47a/4, 80a/11

a.+ sız 47b/2

ata - Adını söylemek.

a.- dım 32b/6

atan - Atanmak, belirlenmek, karar verilmek.

a.- mas 75a/8

a.- mış 28b/5

a.- mış vaḳt 79a/8

atıl - Kovulmak.

a.- mış 32b/7

aw Av.

a.+ dın 72a/11

a.+ ı 72b/6, 72b/7

a.+ nı 72b/2

a.+ nuŋ 63a/3

awıp al- Ganimet almak.

a. al- 105a/8, 107a/10

awla - Avlamak.

a.- ŋ 63a/6

ʿavret (<Arp.) Avret, edep yeri.

ʿ.+ ini 66b/2, 66b/3

ʿ.+ leri 89a/5

ʿ.+ leriŋizni 89a/11

ʿ.+ lerindin 89a/3

ʿ.+ lerini 89b/3

awuç Avuç.

a. 25a/2

awuçla- Avuçlamak.

a.- dı 25a/2

ay - Söylemek.

a.- dı 105b/11, 106a/1, 110b/3, 110b/4, 11b/5, 11b/7, 12a/4, 12a/5, 12b/3,

12b/4, 12b/7, 12b/9, 13a/6, 13a/9, 16a/6, 24a/7, 24b/2, 24b/5, 24b/7,
24b/9, 25a/1, 25a/4, 26a/10, 26a/11, 26a/5, 26a/6, 26a/9, 26b/3, 26b/4,
26b/5, 32b/11, 32b/2, 32b/4, 32b/9, 33a/10, 33a/3, 33a/4, 33a/6, 33b/2,
33b/3, 34a/3, 34a/6, 34b/3, 35a/9, 36a/10, 36a/11, 43b/7, 48a/4, 4a/11,
4b/2, 4b/4, 4b/6, 53a/8, 58a/2, 64b/6, 65b/1, 65b/11, 65b/6, 66a/4,
66a/5, 66a/8, 66b/2, 69b/7, 6a/3, 6b/8, 70b/4, 73b/11, 74a/6, 74a/8,
74a/9, 74b/1, 74b/3, 74b/4, 74b/6, 75a/1, 77a/2, 77a/3, 7a/10, 7a/11,
7b/1, 7b/3, 7b/6, 80a/11, 80b/2, 80b/3, 80b/4, 80b/5, 80b/6, 80b/7,
81b/9, 84b/4, 84b/5, 88b/10, 88b/4, 88b/6, 88b/7, 88b/8, 89a/10, 89a/3,
89a/8, 90b/1, 90b/3, 90b/4, 90b/5, 92a/10, 92a/11, 92a/9, 92b/5, 92b/6,
92b/7, 93a/2, 93a/6, 93b/1, 93b/3, 93b/6, 93b/7, 94a/11, 94a/2, 94a/9,
94b/4, 94b/7, 95a/11, 95b/2, 95b/4, 95b/7, 95b/8, 96a/11, 96a/2, 96a/6,
96a/7, 96a/8, 97a/11, 97a/4, 97a/5, 97a/9, 97b/1, 97b/3, 98a/5, 98a/6,
98a/8, 98b/3, 98b/6, 99b/5

rāst a.-: Doğru söylemek.

rāst a.- dı 37a/10, 41b/7
a.- dı men 88b/5
a.- dıŋ 74b/5
rāst a.- dıŋ 74a/11
a.- dıŋız 43a/6, 44b/4, 64a/8, 6a/5, 6b/6, 82a/3
a.- dılar 100a/9, 102a/8, 104a/2, 104b/4, 104b/5, 113a/2, 114a/11, 115a/3, 115b/1,
11b/2, 11b/6, 12a/1, 13a/9, 13b/1, 15a/10, 24b/1, 24b/3, 24b/6, 25a/3,
25a/6, 28a/3, 29b/3, 2b/9, 31b/7, 35b/6, 36a/11, 3a/1, 3a/2, 41a/11,
42b/1, 43a/11, 43a/9, 43b/8, 44a/11, 44b/2, 4b/1, 4b/4, 53b/9, 56a/4,
56a/5, 60a/1, 60b/9, 65a/2, 65a/9, 65b/10, 66a/2, 67a/9, 69b/3, 69b/8,
70b/4, 70b/7, 71a/11, 71b/5, 73a/9, 73b/11, 74a/10,

74a/7, 75b/6, 76b/10,
76b/4, 77a/1, 77a/2, 77a/4, 77b/3, 7a/11, 7b/1, 7b/3, 7b/4, 7b/7,
81b/2, 84a/7, 84b/8, 85a/5, 85a/9, 85b/1, 88a/9, 89a/7, 89b/4, 8a/6,
8b/1, 90a/11, 90b/1, 91a/1, 91a/10, 91a/11, 91a/5, 91b/3, 93a/1, 93b/10,
93b/2, 93b/4, 94b/10, 95b/5, 95b/6, 95b/7, 96a/1, 96a/10, 96a/4, 96b/2,
96b/4, 96b/7, 97a/4, 98a/3, 99b/6, 9b/11, 9b/6
rāst a.- dılar 112a/2, 17a/5
yalġan a.-: Yalan söylemek.
yalġan a.- dılar 76b/5
a.- dılar irdük 56a/4
a.- dım 115b/10, 74b/7
a.- duḳ 4b/8, 4b/9, 5a/1, 5a/3, 61a/1, 6a/10, 6b/3, 7a/8, 7b/10,
88b/3, 99b/8
a.- duḳları 61a/4, 61a/5
rāst a.- ġanlar 11b/3, 31a/4, 37a/9, 43b/2, 4b/4, 85b/11, 86a/9
rāst a.- ġanlar irdiŋiz irse 3b/7, 44b/5
rāst a.- ġanlar irseŋiz 101b/10, 77b/9
rāst a.- ġanlardın 93a/2, 95b/2
rāst a.- ġanlarġa 75a/1
a.- ġay 113b/2, 14a/3, 53a/9, 86a/10
a.- ġay irdi 75b/5
a.- ġay irdük 104b/5
a.- ġay siz 87a/7
a.- ġıl 101a/10, 101a/11, 101a/8, 101b/11, 102a/9, 102b/6, 105a/4, 107a/11, 109b/11,
10a/1, 10a/7, 112b/2, 112b/3, 112b/5, 113a/7, 113b/1, 113b/2, 115a/3, 115a/6,
11b/3, 12a/8, 13b/2, 13b/8, 14a/4, 18b/1, 20b/9, 21a/2, 21a/9, 21b/1,
21b/8, 30b/5, 31a/10, 31b/9, 32a/11, 32a/5, 32a/9, 34b/4, 34b/7, 35b/1,
35b/2, 36b/3, 37a/10, 37a/8, 37b/4, 37b/5, 39b/1, 42a/5, 42a/7, 43a/6,
43b/1, 44b/3, 52b/6, 53b/10, 54a/2, 58b/4, 62b/6, 63b/5, 65a/9, 65b/2,
69a/11, 69a/9, 70a/6, 71a/1, 71a/2, 73a/2, 75b/10, 75b/9, 76a/10, 76a/2,
76a/3, 76a/4, 76a/8, 77b/3, 77b/8, 78a/11, 78a/4, 78a/7, 78b/1, 78b/10,
78b/11, 78b/8, 79a/1,

79a/11, 79a/3, 79b/2, 79b/3, 79b/6, 80a/4, 80a/6,

81b/3, 81b/5, 83a/5, 85a/2, 85b/10, 86a/1, 86a/4, 86a/9, 86b/1, 86b/2,

86b/3, 86b/6, 87b/3, 87b/6, 87b/7, 87b/9, 89b/11, 89b/5, 89b/6, 8b/2,

90a/1, 90a/3, 99a/2, 9b/7

a.- ġul 81b/1

a.- madım 74b/8

a.- madım mu 4b/6, 89a/7

ḳıṣṣa a.-: Hikaye etmek, anlatmak.

ḳıṣṣa a.- maduḳ 61b/7

a.- maṉg 15a/7, 55b/7, 62a/5, 62a/7

ʿöẕr a.- maṉg 113b/3

ʿöẕr a.- maḳ 99b/6

a.- maḳları 61a/3, 85a/10, 85a/5

a.- masa 100a/4

a.- maz men 78a/11

a.- saṉg 100a/10

a.- saṉgız 100a/11, 16a/10, 23b/3, 65b/5, 87a/1, 87a/8, 90a/4

a.- salar irdi 51a/9

a.- sam 74b/6

a.- sunlar 46b/11, 78b/6, 82b/11

ay Ünlem

a. 103b/4, 104a/1, 104a/10, 104a/4, 104b/1, 104b/5, 105b/6, 107a/11, 107a/2,

109b/9, 10b/10, 110a/9, 110b/10, 111a/11, 114a/9, 12a/11, 12b/11, 12b/8, 13a/2,

13a/7, 15a/6, 16a/8, 16b/2, 17a/10, 17a/6, 17b/4, 19a/11, 20a/5, 25a/6,

25b/4, 27a/1, 27b/1, 28a/9, 28b/4, 30a/10, 31b/9, 32b/9, 33a/11, 33a/6,

33a/7, 34a/6, 34b/10, 34b/7, 35a/7, 35a/8, 37b/10, 37b/4, 37b/5, 37b/7,

39a/7, 3b/1, 40a/5, 41b/3, 42a/11, 46a/1, 46a/4, 48a/6, 49b/2, 4b/6,

4b/9, 50b/10, 51a/11, 52a/8, 53a/6, 55b/6, 59a/7, 59a/9, 59b/2, 5a/6,

5b/4, 60a/6, 62a/2, 62a/4, 62b/3, 63a/2, 63a/4, 64a/1, 64a/9, 64b/3,

65a/4, 65b/10, 65b/4, 65b/6, 65b/8, 66a/3, 66b/11, 66b/2, 67a/8, 68b/11,

68b/4, 69a/5, 69a/9, 6a/3, 6a/6, 6b/6, 70a/4, 70a/6, 70b/5, 71a/2,

71b/7, 72a/11, 72a/3, 72b/2, 73a/10, 73a/3, 73b/1, 73b/11, 74a/8, 74b/1,

74b/4, 76b/10, 77a/4, 80b/6, 84b/3, 84b/7, 85a/2, 88b/11, 89a/10, 89b/1,

89b/9, 90a/6, 92a/11, 92a/9, 92b/5, 92b/7, 93a/6, 93b/4, 93b/6, 94a/10,

94a/2, 94b/7, 95a/11, 95b/8, 96b/7, 97a/4, 97b/3, 99a/2

ay Ay

a. 108a/6, 111a/5, 111a/6, 17b/10, 18b/10, 23a/10, 92a/1

ḥarām a.+ dın 21a/2

a.+ ı 17b/8

ḥarām a.+ lar 108b/1

a.+ lardın 18b/1

a.+ ları 19a/9

a.+ larnınġ 111a/5

a.+ nı 63a/4, 80b/3, 82a/7

ḥarām a.+ nı 72b/9

a.+ nınġ 22a/4, 55b/3

aya Aya, avuç içi**.**

a. birle ün ḳılmaḳ: Alkışlamak. 104b/10

ayaḳ Ayak.

a.+ larımuznı 41b/1

ʿayb (<Arp.) Kusur, ayıp, kabahat.

ʿ. ḳıl-: Ayıplamak, kızmak, öfkelenmek.

ʿ. ḳılmadılar 114b/1

ʿ. ḳılmaz sen 96a/5

ʿ. ḳılur mu siz 69a/9

ʿ. ḳılurlar 114b/8

ʿ. ḳılur 113a/1

āyet (<Arp.) Âyet.

ā. 102a/8, 14b/3, 77b/1, 77b/3, 77b/4, 83a/5, 84a/7, 95b/2

ā.+ din 11a/4, 75a/10, 96b/4

ā.+ ler 30a/6, 30a/7, 82b/3, 83a/5, 96b/6

ā.+ leri 102b/9, 113b/2, 37b/9, 38a/10

ā.+ lerimdin 97b/7

ā.+ lerimizġa 98b/8

ā.+ lerimizni 90a/8

ā.+ lerimni 5a/9, 67b/10, 90a/7

ā.+ lerimüz 104b/4, 95a/9

ā.+ lerimüzdin 87a/10

ā.+ lerimüzġa 52a/1, 78b/8, 79b/8, 88b/1, 91b/6

ā.+ lerimüzni 100b/2, 100b/5, 100b/7, 101a/3, 64b/2, 71b/7, 77b/6, 78a/10, 84b/8,

86b/5, 90b/7, 92b/4, 93a/5, 96b/10, 97b/10, 97b/11

ā.+ lerin 106a/10

ā.+ lerindin 75a/10, 82a/1, 89b/1

ā.+ leriṅġa 106a/7, 35a/8, 38b/8, 61a/2, 6b/11, 77a/8, 83b/8, 96a/5

ā.+ lerini 108b/10, 22b/8, 38b/10, 45b/10, 59b/9, 72a/2,

76b/10, 76b/2, 87a/10,

90a/10

ā.+ lerinin̂g 87b/1

ā.+ lerni 100b/1, 109a/2, 39a/9, 43a/4, 70b/11, 78a/6, 78b/10, 79b/5, 82a/10,

82a/9, 82b/11, 84b/2, 90a/2, 92a/8

ā.+ ni 76b/7, 97b/8

ayıl – Ayılmak, kendine gelmek.

a.- dı 97b/3

ayır - Ayırmak.

a.- duḳ 5b/9

a.- maḳ 23a/6

ayırt Ayırt.

a. 30a/2

ayırt kemiş-: Ayırt etmek, ayırmak.

a. kemişgen 17b/9, 6a/2

a. kemişgil 66a/4

a. kemişmediler 60b/7

a. kemişmek 105a/10

a. kemişmez miz 13b/5, 29b/3, 36b/5

a. kemişür 104a/5

a. kemişürler 10b/7

ayırtla - Genişçe açıklamak, izah etmek.

a.- dı 83b/9

a.- duḳ 82a/10, 82a/9, 84b/1, 91b/6

a.- maḳ 87a/5, 97b/6

a.- yur miz 100b/1, 109a/2, 78b/10

ayırtlan - Genişçe açıklanmış, izah edilmiş.

a.- mış 83b/2, 96b/5

ayna- Kokusu değişmek, bozulmak.

a.- madı 26b/1

aynat - Değiştirmek, tahrif etmek, birbirine bedel kılmak.

a.- ġan 77a/10

a.- ġaylar 58a/4

a.- sa 17b/1

a.- urlar 17b/2

ayrıl - Ayırt etmek, ayrılmak.

a.- dı 24b/11

a.- maḳ 26a/1

a.- ışsalar 59a/2

ayt - Söylemek, demek.

a.- ġınça 20b/7

a.- ırn̂g 11a/1, 13b/3, 34b/10, 46b/1, 46b/9, 8b/8, 99a/11

a.- ıldı 20a/2, 2b/10, 2b/8, 43a/8, 52b/2, 53b/7, 6b/2, 9b/6

a.- marn̂g 11a/1

a.- masam 95b/1

a.- u birse 28b/9

a.- u birsün 28b/7, 28b/9

a.- urn̂g 6a/11

a.- ur 106a/3, 111b/5, 112a/10, 12a/3, 19b/5, 19b/6, 33b/4, 36a/4, 62b/7,

68b/9, 73b/10, 76b/7, 7b/2, 7b/4, 7b/6, 80a/9, 91b/8

a.- ur irdiŋiz 76b/3, 82a/1, 82a/4

a.- ur miz 44b/1, 76b/3, 95a/6

a.- ur mu siz 13b/10, 89b/6, 8b/3

a.- ur sen 39b/8, 54a/7

a.- ur siz 50b/11

a.- urlar 100a/2, 10b/6, 112b/1, 113a/6, 30a/9, 31a/3, 35b/7, 36a/1, 36a/2,

42a/5, 42a/6, 43a/10, 4a/4, 51a/7, 51b/7, 52a/11, 53b/3, 54a/1, 54a/2,

54a/6, 60b/4, 63b/4, 67a/11, 68b/7, 70b/8, 71b/3, 77a/7, 84b/8, 90a/7

a.- urur 2b/4

aytıl - Söylenmek, denilmek.

a.- dı 111a/11, 112a/6, 16a/10, 73a/8, 99a/10, 99b/1

az - Azmak, doğru yoldan çıkmak.

a.- ar 83b/7

a.- dı 58a/1, 59b/4, 64b/9, 73a/11, 76b/5, 82a/4, 91b/10

a.- dılar 61b/11, 71a/3, 71a/4, 85b/4, 90b/1, 98a/3

a.- dım 78b/11

a.- maḳ 52b/2, 58a/1, 59b/4, 80b/1, 92a/11

yıraḳ a.- maḳ 61b/11

a.- maḳnı 3a/4

a.- masaŋgız 62b/10

a.- saŋgız 51a/5

az Miktarca az.

a. 104a/8, 105b/3, 105b/5, 108b/10, 111b/2, 115a/4, 12b/9, 16b/7, 24b/4,

25a/2, 25a/4, 35b/9, 45a/1, 45b/11, 45b/6, 51a/11, 53a/1, 53b/10, 54b/1,

5a/10, 60a/5, 61a/4, 65a/1, 67b/10, 88a/7, 88b/3, 8b/9, 94a/7

a. boldı 46b/8

a. ḳılur siz 105b/5

a.+ nı 60b/1

ʿaẕāb (<Arp.) Azap, eziyet.

ʿ. 31b/3, 6b/2, 93a/2, 96b/7, 99b/7, 104b/7

ʿ.+ dın 10a/6

ʿ.+ ı 106a/2, 86a/10

ʿ.+ ını 79b/5

ʿ.+ nı 84b/1, 96b/8, 96b/9

ʿ.+ nuŋ 97a/7

ʿ.+ uŋuznı 60a/11

ʿ.+ umız 88a/8, 88a/9, 95a/2, 95a/3, 77b/11

ʿ.+ umıznı 86b/1

āzād (<F.) Azat, hür.

ā. 17a/7, 49a/3, 49a/8, 63b/9

ā. ḳıl-: Hürriyetini vermek,

azat etmek.

ā. ḳılınmış 32b/3, 73a/7

ā. ḳılmaḳı 55a/11, 55b/1, 55b/3, 72a/1

āzār (<F.) Azar, eziyet, incitme.

ā. 27a/1, 27a/2, 38b/5, 44b/10, 45b/3, 56b/8

ā. ḳılduḳ 96a/10

ā.+ nı 26b/10

āzārla - (<F.+T.) Eziyet etmek, incitmek.

ā.- yurlar 113a/8

ā.- tıŋ 47b/11

ā.- turlar 113a/6

āzārlan- (F.+T.) Eziyet edilmek.

ā.- ndılar 77a/9

azdur- Azdırmak, yoldan çıkarmak.

a.- dı 11a/8, 4b/11, 54b/9

a.- dılar 71a/3, 90b/4

a.- duŋ 88b/8

a.- ġay men 58a/3

a.- ġaylar 83b/5

a.- maslar 35a/6, 57b/4

a.- maz 4a/5

a.- sa 100b/8, 101a/7, 52b/2, 54b/10, 60a/6, 84a/10, 86a/3

a.- salar 35a/6, 57b/4

a.- ur 111a/8, 4a/4, 77b/7

a.- ur sen 98b/4

a.- urlar 83b/10

Āzer (<ö.a.) Hz. İbrahim'in babası.

Ā.+ ġa 80a/11

azġun Azgınlık yapan, yoldan çıkan.

a. 80b/4

a.+ lar 37a/3

a.+ lardın 100b/3, 19b/3

a.+ raḳ 100b/11, 69b/2

azġunluḳ Azgınlık, sapıklık.

a. 102a/8, 43a/5, 89b/8, 92a/11

a.+ dın 25b/11

a.+ nı 16b/9, 51a/5

a. yolını tutarlar 97b/9

azıġlıġ Yırtıcı hayvan.

a. 63a/11

azıḳ Azık.

a. 19a/10

a.+ nıŋ 19a/11

ʿazīz (<Arp.) Aziz, değerli, yüce.

ʿ. ḳıl-: Yüceltmek.

ʿ. ḳılur sen 31b/10

ʿ.+ ler 69a/1

ʿazīzlik (<A.+T.)Yücelik, üstünlük.

ʿ. 20a/3

Bābil (<ö.a.) Babil.

B. 10b/5

bād-reng (<F.) Bir tür hıyar.

ḫıyār b.+din 6b/8

baġarsuḳ Bağırsak.

b.+ lar 86a/8

baġla - Bağlamak.

b.- dıŋız 71b/10

b.- dılar 95b/9

b.- sa 103a/11

bağlan - Bağlanmak.

b.- dı 69b/8

b.- mışlarındın 106b/6

bağlığ Bağlı, bağlı olan.

b. 69b/7

bahā (<F.) Değer, paha.

b. 73b/4

b.+ ġa 67b/10

b.+ nı 108b/10, 16b/7, 45a/1

baḫīllıḳ (<A.+T.) Kıskançlık, ihtiras, cimrilik.

b. 50b/2

b. ḳıl-: Cimrilik etmek.

b. ḳıldılar 114b/5, 44a/9

b. ḳılurlar 44a/8, 50b/1

b.+ nı 58b/10

baḫşīş (<F.) Bağış, bahşiş.

b. 103b/9

baḳ - Bakmak, görmek, ibret almak.

b.- ar siz 41a/3, 5b/11, 6a/7

b.- arlar 102a/4, 103a/3

b.- arlar mu 20a/7, 87a/11, 91b/7

b.- ayın 97a/11

b.- ġanlarġa 7b/4, 95b/3

b.- ġıl 26b/1, 26b/2, 51b/5, 70b/11, 76b/4, 78a/6, 79b/5, 94a/1, 95a/10,

97b/1

b.- ıŋġ 40b/5, 75b/9, 82b/3, 94a/7

b.- madılar mu 101a/5

b.- mas 35b/10

baḳa Kurbağa.

b.+ larnı 96b/5

balçıḳ Balçık, çamur.

b.+ dın 33b/7, 74a/3, 75a/8, 88b/6

balıḳ Balık.

b.+ ları 99b/3

bar Var.

b. 100b/10, 100b/11, 100b/3, 101a/4, 101b/10, 101b/11, 106a/3, 107a/6, 107b/8,

10b/4, 11a/1, 15a/8, 17a/10, 19b/8, 20a/4, 21a/10, 22a/3, 22a/9, 24b/10,

24b/11, 25a/11, 25b/3, 26b/4, 26b/9, 27a/10, 28b/8, 2b/4, 2b/7, 30a/7,

30b/8, 35a/1, 35a/3, 35b/11, 35b/4, 35b/5, 35b/7, 36a/4, 39a/5, 3a/8,

45a/5, 45b/9, 46b/6, 46b/7, 51b/9, 55a/3, 5a/2, 5b/9, 67b/6, 6a/9,

71a/9, 71b/1, 73a/7, 79b/10, 79b/7, 80a/6, 82b/3, 85b/1, 89a/9, 8a/1,

8a/2, 8a/9, 90a/5, 90b/5,

95b/7, 97a/8

b. mu 42a/5, 86b/1, 91b/8, 95b/7

bar - Varmak, gitmek.

b.- ġay 105b/8

b.- ġıl sen 66a/3

b.- ıŋ 53a/6, 53a/7

b.- maŋ 115a/3

b.- masaŋgız 111b/2

b.- ur siz 41b/11

barış - Barışmak.

ḥükmge b.-: Muhakeme edilmek, hakime başvurmak.

b.- salar 52b/1

barmaḳ Parmak.

b.+ ıŋgız 48a/7

b.+ lar 39b/1

b.+ larını 3a/9

b.+ nı 103b/2

baş Baş, kafa, ön kısım.

b. 40b/8, 43b/6

b.+ ı 26b/8

b.+ ın 98a/6

b.+ ındın 19a/4

b.+ ını 26b/8

b.+ larġa 68a/1

b.+ ları 28b/1

b.+ larıŋgızġa 64a/3

b.+ larıŋgızını 19a/3

b. tegdi 40b/8

başla – Başlamak, komuta etmek, yol göstermek.

b.- dı 89b/7

b.- dılar 89a/5

b.- yur men 102b/5, 2a/1, 63a/1, 75a/5, 88a/4

b.- yur miz 29b/10, 46a/3

b.- yurlar 109a/5

bat - (Güneş) batmak.

b.- ġanlarnı 80b/3

kün b.- ış 96b/11

b.- tı 80b/3, 80b/4, 80b/5

bāṭıl (<Arp.) Batıl, hak olmayan, yanlış, beyhude.

a. 110b/11, 35a/9, 45a/8, 49b/3, 61a/11, 97a/5

b. bol-: Boşa gitmek, heba olmak.

b. boldı 109b/1, 113b/11, 21a/6, 31b/3, 63b/11, 68b/10, 95b/11, 97b/11

b. bolġay irdi 81a/10

b.+ ġa 113b/11

b. ḳıl-: Boşa çıkarmak, hükmsüz çıkarmak.

b. ḳılġanlar 100b/1

b. ḳılmaŋ 27a/2

b.+ ları 81b/6

b.+ nı 103a/6

b. sözleri 76b/8

batur- Boğmak, gark etmek, ışığı gitmek, tutulmak.

b.- duḳ 106a/11, 5b/10, 92b/4

bay Zengin, varlıklı.

b. 27a/1, 27b/4, 28b/2, 59a/6, 84b/11

b. bol-: Zengin olmak.

b. bolsa 46b/4, 59a/11

b.+ lar 116a/1, 27b/10, 44a/11

bayıt - Zenginleştirmek.

b.- ġay 110a/11, 59a/2

b.- tı 114b/1

baylıḳ Zenginlik.

b.+ ındın 59a/2

bayram Bayram.

b. 74b/2

bāzergānlik (<F.+T.) Ticaret.

b. 110a/1

b. bolsa 49b/3

bedel (<Arp.) Bedel, karşılık.

b. ḳıl-: Satın almak.

b. ḳıldılar 108b/10, 45a/1

b. ḳılġay 111b/3

b. ḳılmaŋ 5a/9, 67b/10

b. ḳılmaḳı 48a/10

b. ḳılmaslar 45b/10

b. ḳılurlar 16b/6, 35b/8, 45a/2, 51a/5

bedevī (<Arp.) Göçebe olarak yaşayan.

b. 115b/5

Bedr (<ö.a.) Bedir.

B.+ de 39b/7

bekle - Beklemek.

b.- mek 67b/8

belā (<Arp.) Fitne.

b. 21a/4

belgülüg Apaçık, aşikar, belli, bilinen, kararlaştırılmış.

b. vaḳt: Tayin edilmiş vakit.

b. vaḳt 18b/1, 65a/7, 79a/6

b. bol-: Açığa çıkmak, açıklığa kavuşturmak.

b. boldı 103a/2, 25b/11

b. bolmadı mu 95a/4

b. ḳıl-: Belirgin kılmak.

b. ḳıldıŋ 84b/5

vaḳtı b. ḳılınmış irdi 56b/11

b. ḳılınmış 41a/6, 97a/11, 97a/9, 98b/2

belgür- Görünmek, belli olmak, açığa çıkmak.

b.- di 39a/8, 57b/9, 76b/11

belgürt- Açıklama yapmak, belli etmek, açığa vurmak, meydana çıkarmak.

b.- mezler 42a/6

b.- seŋiz 27b/9

b.- ür siz 81b/4

berāber (<F.) Aynı, denk, bir.

b. 101b/8

b. bolmas 55b/10

b. bolur mu 78b/1

b. irmes 109b/5

b. irmesler 38b/9

b. turur 2b/2

berekāt (<Arp.) Bereket.

b.+ ın 28a/6

b.+ lar 94b/11

bereketlig (<A.+T.)Yüce, hayırlı, kutsal.

b. 37b/1, 81b/6

berḫᵛārdār (<F.) Mutlu, mesut, refah.

b.+ lıḳ 72b/7

berḫᵛārdārlıḳ (<F.+T.) İstifa etme, yararlanma.

b. 12b/9

berk Hikmetli, sağlam.

b. 20a/7, 54a/1

berkit- Pekiştirmek, sağlamlaştırmak.

b.- mişindin 4a/6

b.- ti 104a/9

b.- ilmiş 30a/6

beyān (<Arp.) Açık, zahir.

b. ḳıl-: Açıklamak, zahir kılmak.

b. ḳılalıñg 82b/11

b. ḳıldılar 15b/5

b. ḳılduḳ 12a/5, 15b/4, 39a/9

b. ḳılġay siz 44b/11

b. ḳılın-: Açıklanmak.

b. ḳılınġay 73a/5

b. ḳılsa 49a/9

b. ḳılsun 7b/1, 7b/3, 7b/5

b. ḳılur miz 70b/11

b. ḳılur 21b/7, 22b/5, 24a/6, 27b/1, 38a/3, 62b/10, 72a/2

beze - Bezmek, süslemek.

b.- di 105b/11, 78a/1

b.- dük 83a/3

bezek Süs, ziynet eşyası.

b. 89a/11

b.+ ini 83a/10, 89b/11

b.+ leriñgizni 89b/10

bezenil - Süslenmek.

b.- di 111a/10, 20a/10, 30b/8, 84a/5, 85a/7

bıraḳ - Bırakmak.

b.- ġıl 106b/4

b.- tı 10a/11, 10b/2

b.- tılar 45a/1

bī Olumsuzluk anlamı taşıyan ön ek.

b.-hūş ol vaḳtın kim 97b/2

biç - Biçmek, hasat etmek.

b.- mekniñg 85b/7

bīçāralıḳ (<F.) Çaresizlik.

b. 66b/2, 8a/10, 8b/1

biçin Maymun.

b.+ ler 7a/8

b.+ ler 69b/1

b.+ ler 99b/8

bil - Bilmek, anlamak.

b.- di 107a/5, 18a/5, 34a/2, 6b/4, 99a/8

b.- diñg 74b/7

b.- diŋgiz 7a/8

b.- diler 10b/9, 71b/2, 8a/5, 98a/3, 9b/2

b.- eliŋ 14a/7

b.- gen 102a/6, 103a/9, 103b/9, 105b/3, 105b/4, 106a/9, 106b/9, 107b/4, 108a/3,

109a/10, 109a/8, 110b/1, 112a/3, 112a/8, 113a/6, 12a/1, 12b/11, 13b/7, 15b/3,

17b/2, 20b/11, 22a/2, 22a/6, 23a/11, 24a/9, 24b/5, 24b/9, 26a/2, 26b/9,

27b/6, 28a/1, 29a/6, 32b/2, 32b/4, 34b/7, 35b/3, 39a/2, 39b/1, 39b/5,

42a/2, 42a/9, 44a/10, 47b/5, 49a/11, 4b/5, 53a/6, 55b/4, 57a/3, 58b/10,

58b/8, 60b/1, 60b/2, 62a/4, 62b/11, 64a/11, 64a/9, 69a/3, 71a/2, 72b/11,

74b/8, 76a/2, 76a/8, 80a/10, 81a/3, 82b/7, 82b/9, 83b/5, 84b/6, 85b/3,

95b/4, 95b/6

b.- gen irdi 48a/3, 49a/2, 50a/8, 57b/1

b.- gen ḳılur siz 27b/10, 29a/9

b.- gen ḳılur 55b/9, 59b/1

b.- gen turur 10a/4, 22b/10, 37a/6, 4a/11

b.- geni 114b/8, 73b/11, 80a/10

b.- genlerdin 80b/2

b.- genrek 43a/11, 49a/4, 51a/6, 69b/4, 78b/7, 79a/4, 84a/8

b.- gey 79b/7

b.- gey irdi 54a/11

b.- gey siz 24a/6, 71a/10, 71a/11, 85a/3, 86b/10, 96a/3

b.- gil 26b/7, 68b/2, 79a/11, 92a/1

b.- iŋ 104a/11, 104a/5, 104a/7, 105a/7, 108a/6, 108a/9, 111a/8, 18b/11, 19a/8,

19b/10, 20a/7, 21b/11, 22b/10, 23a/8, 23b/4, 24a/9, 27b/4, 55b/7, 55b/9,

66b/10, 72a/7, 72b/11

b.- medi 109a/9

b.- mediŋ mü 11a/5, 67a/7

b.- mediŋiz siz 81b/5

b.- mediler 81b/2

b.- mediler mü 113a/10, 114b/7

b.- medin 83a/3

b.- megen 27b/10, 98b/8, 99a/4

b.- megenler 8a/9

b.- megenlerdin 102a/5, 7b/1

b.- meŋiz 72b/10

b.- mek 28b/9, 41a/1, 43a/8, 91b/7

b.- meki 101a/10, 101a/8

b.- mekiniŋ 81b/2

b.- memek 48a/2, 78b/9

b.- mes 23a/2, 30a/9

b.- mes iriniŋ 57b/5

b.- mes iriniŋiz 15a/5

b.- mes mü siz 100a/5, 35a/1

b.- mes siz 15a/8, 21a/2, 35a/2, 47a/7, 89b/6

b.- mesler 101a/11, 101a/3, 104b/10, 35a/7, 69a/9, 73a/8, 77b/4, 94b/11

b.- mez 79a/4, 8b/3

b.- mez iriniŋiz 24a/2

b.- mez men 74b/7

b.- mez mü siz 5b/2, 77a/7, 8a/8

b.- mez siz 106b/7, 16a/10, 4b/3, 90a/5, 90b/5, 92b/2

b.- mezler 104a/3, 108b/5, 10b/3, 116a/1, 11b/7, 12a/4, 16b/1, 16b/2, 2b/6,

3a/1, 73a/10, 76b/9, 83a/9, 84a/7, 8a/9, 96b/4, 97a/5

b.- mezler mü 8a/8

b.- se 107b/1, 43a/8

b.- se irdi 104a/3

b.- se irdük 43a/9

b.- se miz 74a/11

b.- seŋ 112a/2

b.- seler 14b/1

b.- sün 40b/9, 72b/1

b.- ür 106b/7, 111b/11, 114b/7, 19a/10, 21a/1, 21b/2, 23a/2, 23b/2, 23b/4,

25b/8, 27b/8, 32a/5, 32a/6, 32b/5, 35a/2, 52b/6, 72b/10, 73a/1, 75a/10,

75a/9, 79a/5, 79a/7, 8a/8

b.- ür bolsa irdim 101b/1

b.- ür irseŋiz 111b/9, 17b/8, 28b/3, 39a/10, 80b/11

b.- ür irseler 10b/10

b.- ür men 26b/3, 4b/3, 4b/7, 92b/2

b.- ür miz 77a/7

b.- ür mü siz 93b/2

b.- ür sen 27b/10, 74b/7

b.- ür siz 104a/11, 18b/1, 35a/9, 3b/5, 5a/11

b.- ürler 109a/2, 14b/5, 14b/6, 14b/7, 16a/2, 22b/5, 2a/5, 35b/7, 36a/2,

40b/3, 4a/3, 76a/11, 82a/9, 82b/11, 83b/3, 8a/5, 90a/2, 91a/11, 91a/8

yaḳīn b.- ürler 12a/6, 68b/4

bildür - Bildirmek, tanıtmak.

b.- di 28b/6

b.- mek 108a/7, 44a/6

b.- ür 83a/6

bilgen Bilen, haberdar, bilgili.

b. 50a/8, 82a/7

b. irdi 47a/8, 49b/10, 50b/6

b.+ rek 83b/10, 83b/6, 83b/7

bilig Bilgi, ilim.

b. 4b/5, 73b/11, 8a/9

b.+ din 12a/9, 14b/5, 61a/7, 85b/4, 86b/2

b. eyeleri: Âlimler, ilim sahipleri.

b. eyeleri 31a/6

b.+ i 80b/9

b.+ iŋgizçege 50b/11

b.+ siz 82b/4, 83b/10

bilin- Tanınmak, bilinmek.

b.- inmiş 19a/9

bin (<Arp.) Oğul.

Kaʿb b. Eşrefge 52b/1

binā (<Arp.) Bina, eser.

b. 3b/3

bir- Vermek, bağışlamak, getirmek.

b.- di 101b/5, 101b/6, 113a/2, 114b/5, 17a/2, 25a/8, 26a/5, 41b/2, 43b/3, 44a/8, 50b/2, 51b/10, 65b/8, 68a/10, 80a/5, 88a/2

b.- ür 27b/6

bir- : Yardımcı fiil.

āsān ḳılu b.- di 66a/11

cezā b.- di 42a/1

ḫaber b.- di 4b/6

ṣevāb b.- di 71b/5

soŋg b.- di 114b/6

tanuḳluḳ b.- di 31a/5

yanutını b.- di 34a/5

yārī b.- di 106b/10, 110a/4, 111b/4, 39b/7

zekātnı b.- di 109b/2, 17a/4

destūr b.- diŋg 112a/1

b.- diŋgiz 22a/11, 23a/8, 48a/10, 48a/7

cevāb b.- diŋgiz 73b/10

tanuḳluḳ b.- diler 36b/8, 84b/9, 90b/1

yanutın b.- diler 34a/5

yārī b.- diler 107b/10, 107b/5, 99a/1

zekātnı b.- diler 28a/8

b.- dim 36a/8, 97b/4

ögüt b.- dim 94b/7

b.- dük 100a/7, 100b/2, 12a/10, 14b/5, 20a/9, 25b/1, 51b/11, 60b/11, 61b/6,

68a/4, 6a/2, 76a/11, 7a/5, 81a/10, 81a/2, 82a/2, 83b/3, 87a/4, 9a/8,

9b/10

b.- düḳ 81a/3

cezā b.- dük 86a/9

mīrāṣ b.- dük 96b/10

tanuḳluḳ b.- dük 100a/10, 84b/8

müjde b.- geler 92a/5

birgen: Veren.

b.- gen 60b/1

müjde b.- gen 101b/2, 12a/6, 65b/5

ögüt b.- gen 92b/9

tanuḳluḳ b.- gen 109a/11

yārī b.- gen 105a/7

mühlet b.- gen men 101a/3

müjde b.- gendin 65b/5

yārī b.- gendin 114b/3

b.- genler 61b/2

müjde b.- genler 61b/8

tanuḳluḳ b.- genler 34a/5

ögüt b.- genlerdin 89a/4

yārī b.- genlerdin 31b/4, 34a/11, 37a/5, 45a/9, 70b/7

yārī b.- genleri 34a/4

rūzī b.- genlerniŋ 74b/2

yārī birgüçi: Çok yardım eden, kurtarıcı.

yārī b. 105a/7

meded b.+ ŋiz 103a/7

b.+ m 102a/1

yārī b.+ si 39b/6

b.- gey 107b/1, 113a/3, 50b/7, 60a/10

cezā b.- gey 85b/2

ḫaber b.- gey 65a/4

meded b.- gey 39b/10

tevfīḳ b.- gey 50a/8

yanut b.- gey 41a/5

yetirü b.- gey 13b/7

b.- gey irdük 53a/2

b.- gey miz 41a/7, 41a/8, 53b/1, 57b/8, 60b/7, 61b/3

cezā b.- gey miz 87a/10

ḳoyu b.- gey miz 57b/10

yanut b.- gey miz 41a/8

yārī b.- gey siz 36a/10

yārī b.- geylerniŋ 41b/4

b.- gil 12b/8, 19b/5, 19b/6, 32b/11

destūr b.- gil 112a/10

ḫaber b.- gil 4b/6

mühlet b.- gil 88b/7

müjde b.- gil 108a/9, 111a/2, 15a/10, 22a/1, 31b/3, 3b/9, 59b/6

rūzī b.- gil 74b/2

tanuḳluḳ b.- gil 34a/4

yārī b.- gil 25a/7, 29b/8, 41b/1

b.-iŋ 111a/11, 46a/10, 46a/6, 46b/3, 49a/1, 49a/5, 50a/1, 85b/7, 8b/9

ḫaber b.- iŋ 4b/4, 77b/8, 78a/7

ḳuya b.- iŋ 108b/3

müt῾a b.- iŋ 23b/6

rūzī b.- iŋ 46b/1, 46b/9

tanuḳluḳ b.-iŋ 34b/10, 36a/11

yıġlu b.- iŋ 111b/8

zekātnı b.- iŋg 11b/1, 53b/7, 5a/11
talāḳ b.- ilmiş 24a/5
b.- medi 65b/8
tanuḳluḳ b.- megil 86b/4
b.- meŋg 46a/11
mühlet b.- meŋg 102a/1
b.- mek 46a/10
müt'a b.- mek 23b/7, 24a/5
nafaḳa b.- mek 24a/3
yārī b.- mek 107b/7, 40a/1
yārī b.- meki 106b/10
yuluġ b.- mekni 80a/2
tanuḳluḳ b.-mes men 76a/10
yārī b.- meseŋgiz 111b/4
b.- mesler 101b/7, 51b/9
yārī b.- mesler 102a/3
ḳazġanu b.- mesün 63a/6, 64a/10
b.- mez siz 58b/5
b.- se 114b/4, 27b/9, 36a/3
aytu b.- se 28b/9
taṣdīḳ b.- se 103b/8
yārī b.- se 110b/10, 42b/9
b.- seŋg 101b/4
yuluġ b.- seŋg 80a/2
b.- seŋgiz 27b/9, 46b/5, 52a/6, 63b/10, 64b/6
borç b.- seŋgiz 64b/7
nuṣret b.- seŋgiz 64b/7
ṭalāḳ b.- seŋgiz 23b/8
b.- seler 110b/3
tanuḳluḳ b.-seler 47b/9, 86b/4
zekātnı b.-seler 108b/3, 109a/1
destūr b.- sem 96a/2
aytu b.- sün 28b/7, 28b/9
şifā b.- sün 109a/7
yārī b.- sün 109a/6
b.- ür 24b/8, 35b/2, 69a/2
cevāb b.- ür 58b/4
ḫaber b.- ür 113b/1, 68a/11, 73a/11, 79a/8, 83a/4, 87b/11, 87b/4
mīrāṣ b.- ür 96a/9
müjde b.- ür 109b/7, 33a/1, 33a/11
ötünç b.- ür 24a/10
rūzī b.- ür 20b/1
tanuḳluḳ b.- ür 61b/9
tükel b.- ür 34a/11, 62b/1
yārī b.- ür 102a/1, 42b/10
b.- ür men 12b/9
ḫaber b.- ür men 33b/9
ögüt b.- ür men 92b/1
cezā b.- ür miz 81a/5, 90b/8, 90b/9, 98a/10
oḳtu b.- ür miz 44a/4
oḳutu b.- ür miz 44a/3
rūzī b.- ür miz 86b/8
ḫaber b.- ür mü men 69a/11
erkligi b.- ür sen 31b/10

tanuḳluḳ b.-ür siz 35a/8, 76a/9

meded b.- ürler 102a/7

tanuḳluḳ b.- ürler 61b/10, 86b/4

zekātnı b.- ürler 114a/6, 98b/7

birigli: Verilen.

müjde b.+ igliler 20b/2, 78a/8

biril - : Verilmek.

b.- di 13b/4, 13b/5, 27b/7, 31a/10, 36b/5, 63b/8, 84a/7

tükel b.- di 31b/9

b.- dinĝiz 91a/3

b.- diler 10b/2, 110b/2, 14b/1, 14b/3, 20b/4, 31a/8, 31b/5, 37b/7, 44b/11,

44b/9, 51a/11, 51a/4, 51b/6, 59a/4, 63b/9, 69a/6, 78a/3

b.- gen 35b/1

dīn b.- gen 74a/1

cezā b.- gey 58a/10

cezā b.- geyler 83b/11

yanut b.- geyler 101a/1

b.- medi 24b/7

cezā b.- mes 87b/5

mühlet b.- mes 15b/8

yārī b.- mes 9a/7

b.- meseñgiz 67b/1

b.- meseler 113a/1

yārī b.- mesler 12b/3, 38b/5, 5b/7

mühlet b.- mişlerdin 88b/8

b.- se 27b/6, 35b/1

b.- se miz 84a/7

b.- señgiz 67a/11

b.- seler 113a/1

destūr b.- seler 115b/6

cezā b.- ür 81b/11

tükel b.- ür 28b/4

rūzī b.- ürler 43b/3

cezā b.- ürler mü 97b/11

biriş - : İşteşlik anlamı vardır.

yārī b.- iñg 63a/7

yārī b.- mediler 108a/11

yārī b.- meñg 63a/8

yārī b.- ür 9a/2

bir (Sayı) Bir, tek, aynı.

b. 101a/2, 101b/2, 103a/1, 103b/2, 103b/6, 105b/7, 106b/2, 108b/2, 108b/4,

10a/11, 10b/2, 10b/6, 10b/8, 111a/9, 113b/4, 115a/5, 115a/8, 11a/5, 13a/1,

13a/10, 13b/5, 14b/3, 14b/6, 14b/9, 15b/8, 16a/6, 17b/7, 20b/1, 22a/10,

22b/10, 25a/2, 26a/11, 26b/6, 26b/8, 28a/7, 28b/10, 28b/4, 29a/6, 29b/3,

30b/7, 31b/6, 31b/9, 32a/7, 32b/8, 35a/6, 35a/9, 35b/1, 35b/5,

37b/7,
38a/4, 3b/10, 40a/2, 41b/11, 42a/3, 42b/11, 43a/7, 44a/1, 44b/6, 46a/4,
47a/10, 47a/11, 47a/3, 47a/4, 47a/6, 47b/3, 48a/9, 50b/8, 53b/8, 54a/7,
54b/5, 54b/6, 55a/11, 55a/7, 55b/1, 55b/3, 56b/3, 56b/5, 56b/7, 57b/3,
58b/4, 62a/8, 62b/10, 62b/7, 64a/4, 65b/8, 66b/9, 68a/10, 69b/10, 6b/5,
6b/7, 70a/4, 70b/1, 70b/2, 72b/11, 76a/10, 76a/7, 76b/7, 79a/6, 79b/3,
79b/6, 82a/11, 82a/9, 82b/7, 83a/3, 83a/9, 84a/5, 86a/7, 87a/5, 87b/10,
87b/9, 89b/10, 89b/7, 89b/8, 8a/4, 90a/5, 90a/6, 90b/2, 90b/3, 92a/11,
92b/3, 92b/9, 93b/8, 94a/5, 94a/8, 94b/2, 95b/6, 97b/5, 97b/6, 97b/8,
99a/5, 99a/8, 99b/5, 9a/1, 9a/10, 9a/4, 9a/9
b.+ ge 3a/10, 47b/2, 49b/10, 56a/1, 68a/9, 90b/5
tigme b.+ ge 14b/7
b.+ i 105a/8, 106a/11, 10a/5, 47a/5, 47b/1, 81a/6

biri bir: Birbiri.
b.+ i biriŋge 15b/9
b.+ i birin 71a/6
b.+ iŋge 47b/3
biri b.+ iŋge 15b/9
b.+ iŋgiz 27a/9, 51a/2
b.+ iŋgizge 17a/11
b.+ indin 66a/7
b.+ isindin 66a/7
tigme b. nerse üze yaraġlıġ 111b/3
taḳı ol tigme b. nerse üze 82b/8
tigme b. nerse üze 105a/10, 26b/3, 29b/1, 31b/11, 32a/6, 3b/1, 45a/4, 65b/1, 67a/8,
74b/10, 75a/4
tigme b. nersege 98b/7
tigme b. nerseni 108a/3, 49b/10, 82b/6, 83a/8
tigme b. nerseniŋg 78a/2
b.+ ni 46a/9, 59a/2, 74b/4, 81a/3, 81a/7, 91a/8
tigme b. yandın birin 96a/4

biri Biri, bir kişi.
b. 105a/3, 45a/5, 60b/7
b.+ ŋge 48a/4
b.+ ŋgizge 73b/1, 79a/10
b.+ n 66b/9
b.+ ndin 37a/4
b.+ si 103a/3, 112b/3, 36b/6
b.+ siŋge 47a/4, 48a/10

birle ile.

b. 100a/1, 100a/5, 100a/7, 100b/1, 100b/10, 100b/3, 100b/9, 101a/1, 101a/2,

101b/10, 101b/11, 101b/4, 102a/4, 102a/8, 102b/5, 103a/1, 103a/10, 103a/11, 103a/5,

103a/7, 103a/8, 103b/1, 103b/11, 103b/2, 104a/9, 104b/10, 104b/7, 105b/9, 106a/11,

106a/6, 106a/8, 106a/9, 106b/10, 106b/6, 107a/5, 107a/7, 107b/4, 107b/5, 108a/10,

108a/2, 108a/3, 108b/5, 108b/9, 109a/11, 109a/4, 109a/6, 109b/6, 109b/7, 109b/8,

10a/1, 10a/3, 10a/7, 10b/10, 10b/2, 10b/7, 10b/8, 110a/3, 110a/6, 110b/5,

110b/8, 110b/9, 111a/3, 111a/8, 111a/9, 111b/1, 111b/11, 111b/5, 111b/6, 111b/8,

112a/3, 112a/6, 112b/10, 112b/4, 112b/5, 112b/9, 113a/9, 113b/1, 113b/10, 113b/11,

113b/4, 113b/5, 114a/3, 114a/5, 114b/1, 114b/11, 114b/5, 114b/6, 114b/7, 115a/10,

115a/11, 115a/2, 115a/3, 115a/5, 115a/6, 115a/7, 115b/1, 115b/2, 115b/3, 116a/1,

11a/3, 11a/5, 11a/8, 12a/6, 12b/3, 13a/7, 13b/9, 14b/3, 15a/7, 15a/8,

16a/10, 16a/6, 16b/10, 16b/2, 16b/5, 16b/7, 16b/9, 17a/7, 17a/8, 17b/1,

18b/1, 18b/10, 18b/6, 18b/7, 18b/8, 19a/1, 19a/4, 19a/5, 20a/3, 20b/2,

20b/5, 20b/8, 21a/5, 21b/2, 21b/3, 21b/7, 22a/10, 22a/3, 22a/6, 22a/9,

22b/11, 22b/2, 22b/6, 22b/7, 22b/9, 23a/1, 23a/11, 23a/4, 23a/5, 23a/8,

23a/9, 23b/1, 23b/7, 24a/5, 25a/1, 25a/10, 25a/2, 25a/3, 25a/4, 25a/5,

25a/8, 25a/9, 25b/2, 25b/8, 26a/5, 26a/7, 27a/2, 28a/3, 28b/5, 28b/6,

28b/9, 29b/10, 29b/8, 2a/1, 2b/6, 2b/8, 30a/1, 30b/4, 30b/8, 31a/1,

31a/6, 31b/2, 31b/3, 32b/7, 33a/1, 33a/11, 33a/8, 33b/11, 33b/6, 33b/8,

33b/9, 34a/4, 34a/5, 34b/10, 34b/4, 35a/1, 35a/2, 35a/9, 35b/1, 35b/11,

35b/3, 35b/4, 35b/5, 35b/6, 36a/11, 36a/5, 36a/7, 36a/9, 37a/4, 37a/8,

38a/11, 38a/2, 38a/5, 38a/9, 38b/11, 38b/2, 38b/5, 38b/6, 38b/8, 38b/9,

39b/10, 39b/3, 39b/4, 39b/9, 3a/2, 3a/4, 3b/4, 3b/6, 40a/1, 41a/1,

41a/6, 41a/9, 41b/5, 41b/6, 41b/7, 42a/1, 42a/10, 42b/11, 42b/6, 42b/7,

43a/10, 43a/8, 43b/3, 43b/5, 43b/9, 44a/2, 44a/8, 44a/9, 44b/1, 44b/3,

44b/4, 44b/6, 45a/1, 45a/2, 45a/3, 46a/3, 46a/6, 46a/7, 46b/5, 47a/10,

47a/6, 47b/1, 47b/4, 48a/2, 48a/7, 48a/8, 48b/6, 48b/7, 49a/1, 49a/2,

49a/5, 49a/6, 49b/3, 49b/8, 4a/1, 4a/2, 4a/4, 4a/5, 4a/7, 4b/2,

4b/4, 4b/6, 50a/2, 50a/4, 50a/9, 50b/10, 50b/2, 50b/8, 51a/10, 51a/8,

51b/1, 52a/7, 52b/4, 52b/5, 52b/7, 52b/9, 53a/10, 53a/2, 53a/4, 53a/8,

53b/6, 54b/6, 54b/9, 55a/4, 55a/5, 55a/6, 55b/11, 56b/3, 56b/5, 56b/7,

57a/3, 57a/4, 57a/7, 57a/9, 57b/2, 57b/7, 58a/10, 58b/7, 59a/7, 59b/11,

59b/6, 59b/9, 5a/1, 5a/9, 5b/1, 5b/10, 5b/11, 5b/2, 60a/1, 60a/10,

60b/1, 60b/10, 60b/11, 61a/10, 61a/11, 61a/2, 61a/3, 61a/4, 61a/5, 61a/7,

61a/9, 61b/10, 62a/3, 63a/1, 63a/10, 63b/1, 64a/10, 64a/8, 64b/11, 64b/6,

65a/3, 65a/4, 65a/8, 65b/2, 66a/7, 66b/4, 66b/6, 66b/7, 67a/2, 67a/5,

67a/9, 67b/10, 67b/11, 67b/5, 67b/7, 67b/8, 68a/1, 68a/2, 68a/6, 68a/7,

68a/8, 68b/1, 68b/10, 68b/11, 68b/2, 68b/8, 69a/11, 69a/9, 69b/3, 6a/3,

6b/11, 6b/3, 6b/4, 6b/9, 70b/1, 71a/5, 71b/1, 71b/10, 71b/11, 71b/3,

71b/5, 72a/11, 72b/1, 72b/3, 73b/1, 73b/4, 73b/7, 73b/8, 74a/1, 74a/3,

74a/4, 74a/5, 74a/6, 74a/8, 74b/8, 75a/11, 75a/5, 75a/7, 75b/3, 75b/5,

75b/8, 75b/9, 76a/10, 76a/6, 76a/7, 76a/9, 77a/2, 77a/3, 77b/1, 77b/5,

78a/10, 78a/2, 78a/3, 78a/6, 78b/4, 78b/6, 78b/9, 79a/2, 79a/3,

79a/8,

79b/9, 7a/1, 7a/5, 7b/10, 7b/8, 80a/1, 80a/3, 80b/11, 80b/7, 80b/8,

81a/1, 81a/9, 81b/3, 82a/1, 82a/11, 82a/3, 83a/4, 83a/5, 83b/10, 83b/11,

83b/3, 84a/2, 84a/4, 84a/6, 84a/9, 84b/2, 84b/4, 84b/7, 85a/10, 85a/5,

85b/1, 85b/11, 85b/4, 86a/2, 86a/3, 86a/6, 86a/9, 86b/10, 86b/11, 86b/4,

86b/6, 86b/9, 87a/11, 87a/2, 87a/4, 87a/5, 87b/11, 87b/4, 87b/5, 87b/8,

88a/10, 88a/4, 88a/6, 88b/1, 88b/8, 89a/5, 89b/5, 89b/6, 8a/10, 8a/7,

90a/4, 90b/6, 91a/11, 91a/2, 91a/3, 91a/8, 91b/1, 91b/6, 91b/8, 92a/1,

92a/11, 92a/6, 92a/8, 92b/4, 92b/8, 93a/3, 93a/4, 93a/5, 93a/8, 93b/2,

93b/5, 93b/8, 94a/10, 94a/8, 94b/3, 94b/5, 94b/9, 95a/1, 95a/10, 95a/5,

95a/7, 95a/9, 95b/1, 95b/2, 95b/9, 96b/1, 96b/10, 96b/3, 96b/4, 96b/7,

96b/8, 97a/1, 97a/3, 97a/8, 97a/9, 97b/4, 97b/6, 97b/8, 98a/7, 98b/4,

98b/6, 98b/9, 99a/1, 99a/5, 99a/7, 99b/2, 99b/4, 99b/7, 99b/8, 9a/10,

9a/2, 9a/7, 9a/9, 9b/1, 9b/11, 9b/3, 9b/7, 9b/9

ḥikmet b. iş ḳılġan 111b/7, 24a/5, 26b/7, 30a/5, 34b/7, 40a/1, 49a/11, 49a/2, 55b/4,

59a/3

ḥükm b. iş ḳılġan 74b/11

ḥikmet b. iş 110b/1, 31a/7

b. mü 113b/2, 113b/3

bisre -den başka, dışında.

andın b. 102a/2, 51b/3, 57b/11, 58a/1, 78b/3, 88a/7, 99b/11

anlardın b. 106b/7

mü'minlerdin b. 32a/3, 59b/7, 60a/7

sizdin b. 39a/8

süzgevük kişilerdin b. 10a/2

Taŋrıdın b. 101b/9, 109a/9, 110b/6, 11a/6, 16a/2, 34b/10, 36a/4, 3b/7, 58a/10,

58a/5, 62b/3, 71a/1, 74b/6, 80a/1, 80a/4, 83a/3, 89b/9, 90a/11

tişilerdin b. 93b/9

biş - Meyvenin olgunlaşması.

b.- mekiŋge 82b/3

biş (Sayı) Beş.

b. 39b/10

b.+ de 105a/8

bişik Beşik.

b. 33b/2, 74a/2

bit - İnanmak, iman etmek.

b.- er 113a/7, 23a/1, 45b/9, 99a/4

b.- er irseler 22a/7

b.- er miz 60b/4, 9b/6

b.- er mü siz 9a/3

b.- er siz 38b/3, 39a/11

b.- erler 101a/7, 101b/2, 112a/2, 112a/4, 12a/10, 2a/3, 2a/4, 38b/11, 51b/7,

61b/1, 81b/7, 81b/8, 82b/3, 87a/5, 91b/7, 98b/8

b.- erler bolsalar irdi 71a/8

bitgen: İman eden, inanan.

b.- gen 102a/10, 108b/11, 114a/4, 21b/4, 21b/5, 49a/3, 55b/1, 58a/11, 63b/9

b.- genge 55a/10

b.- geniŋgiz 5a/10

b.- genler 102b/10, 102b/8, 103b/11, 106b/10, 107b/10, 109a/7, 110a/7, 112b/3, 113a/10,

29b/2, 2b/5, 38b/4, 42b/10, 43a/3, 43a/8, 61b/1, 61b/3, 64b/5, 67b/7,

71b/10, 83b/8, 93a/6, 93b/2, 96b/4

b.- genler irdiŋgiz irse 10a/1, 24b/11, 40b/8, 43b/11, 69a/8

b.- genler irseŋgiz 102b/8, 109a/5, 66a/2, 74a/10, 94a/5

b.- genlerdin 103a/1, 107a/2, 109a/10, 114b/9, 49a/4, 55b/10, 76b/11

b.- genlerge 103b/8, 22a/1, 88a/6

b.- genlerni 54b/2

b.- genleriŋg 35a/5, 43b/5, 57b/9, 97b/3

b.- genni 55a/10, 55b/4

b.- gey 36a/9, 61a/8

b.- gey müz 96b/8

b.- geyler 21b/4, 21b/5, 83a/5

b.- iŋg 115a/11, 2b/10, 44a/7, 45a/10, 51a/11, 59b/2, 5a/8, 62a/3, 62a/7,

74a/7, 99a/3, 9b/6

b.- indi 24b/4

b.- inse 24b/2

b.- medi 67a/9

b.- mediŋg mü 26b/4

b.- mediler 83a/7, 94a/8

b.- megey miz 6a/6, 84a/7

b.- megi 48b/10, 87b/2

b.- meŋg 35a/11

b.- mek 99a/4

b.- mekge 43a/10, 45a/10

b.- mekiŋgiz 10a/1, 49a/4

b.- meklerini 81a/1

b.- mekni 102b/9

b.- mes 27a/3

b.- mese miz 44b/3

b.- mesler 10b/1, 2b/3

b.- mez miz 71b/3

b.- mezler 106b/1, 110b/1, 50b/4, 51a/10, 52b/9, 61a/4, 76a/1, 76b/1, 76b/7,

83a/6, 83b/1, 84b/1, 86b/5, 89b/4, 97b/8

b.- miş irmes irdi 87b/2

b.- mişiŋgizdin soŋg 113b/3, 11a/9

b.- mişiŋgizdin soŋgra 37b/8, 38a/9

b.- mişlerindin soŋg 36b/8

b.- mişlerindin soŋgra 37a/2

b.- se 26a/1, 70a/10, 78a/9, 7a/3

b.- se irdi 38b/3

b.- seŋgiz 44a/7, 52a/10, 60a/11, 64b/7

b.- seler 10b/10, 13b/6, 50b/5, 83a/9, 95a/7

b.- seler irdi 94b/11

b.- sünler 18a/3

b.- ti 109b/2, 109b/4, 12b/8, 17a/1, 29b/1, 29b/2, 2b/10, 37b/6, 51b/11,

93b/1, 94a/6

b.- tiŋgiz 13b/6, 93b/3

b.- tiŋgiz irse 105a/9

b.- tiŋgiz mü 96a/2

b.- tiler 103b/1, 103b/5, 104a/1, 104a/10, 104a/4, 104b/1, 105b/6, 107b/10, 107b/4,

107b/6, 108a/1, 109b/6, 109b/9, 110a/9, 110b/10, 111a/11, 113a/8, 115b/3, 11a/1,

15a/6, 16a/3, 16b/3, 17a/6, 17b/4, 20a/5, 20b/5, 20b/8, 21a/8, 25a/3,

25b/5, 26a/2, 27a/2, 27b/2, 28a/7, 28a/9, 28b/4, 2b/6, 34a/11, 35a/10,

35a/5, 37b/10, 37b/7, 39a/7, 3a/1, 3b/9, 40a/5, 40b/10, 40b/11, 41b/3,

42b/1, 46a/1, 48a/6, 49b/2, 4a/3, 50b/10, 51b/8, 52a/11, 52a/4, 52a/8,

53a/6, 53b/4, 55b/6, 58a/7, 59a/9, 59b/2, 59b/5, 60a/6, 60b/6, 62b/1,

62b/5, 63a/2, 63a/4, 64a/1, 64a/9, 64b/1, 64b/3, 66b/11, 68b/11, 68b/5,

68b/9, 69a/3, 69a/5, 69a/6, 70a/1, 70a/9, 71a/10, 71a/11, 71b/7, 72a/10,

72a/11, 72a/3, 72a/8, 72a/9, 72b/2, 73a/10, 73a/4, 73b/1,

78b/7, 7a/2,
81a/1, 8a/6, 8b/5, 90a/1, 90b/10, 94a/10, 94a/8, 98a/11, 98b/11
b.- tim 26b/4
b.- tük 13b/3, 2b/5, 30a/9, 31a/3, 34a/4, 36b/3, 3a/1, 45a/10, 67a/9,
69a/10, 69b/3, 71b/3, 74a/8, 8a/6, 96a/1, 96a/5
biti - 1. Yazmak. 2. Yazmak, takdir etmek.
b.- di 112b/2, 65b/9, 75b/10, 78b/8
b.- diŋ 53b/9
b.- dük 66b/3, 67b/11, 97b/5
b.- gen 28b/6, 29a/5
b.- gey men 98b/7
b.- gey miz 44a/11
b.- gil 34a/5, 71b/3, 98b/5
b.- ŋ 28b/5
b.- mek 41a/6, 98b/8
b.- meseŋiz 29a/4
b.- miş 75b/4
b.- se 28b/6
b.- se irdük 52b/11
b.- seŋiz 29a/1
b.- sün 28b/5, 28b/6
b.- yür 54a/7
b.- yürler 8a/10
bitig Kitap (kutsal kitap)
b. 48b/10
bitigçi Katip, yazıcı.
b. 29a/7
bitin - Yazılmak, kaydedilmek.
b.- di 17a/11, 17a/6, 17b/4, 18a/6, 20b/11, 42a/7, 53b/8, 58b/5
b.- miş 98b/9
b.- mişi 98b/1
biz Çokluk 1. şahıs zamiri. Biz.
b. 100a/10, 100a/11, 100a/6, 10b/6, 112b/4, 112b/5, 113a/3, 12a/6, 13a/5,
13b/10, 13b/5, 13b/8, 15a/10, 24b/6, 2b/9, 34a/3, 34b/10, 36b/6, 3a/2,
44a/11, 45a/9, 4b/2, 52b/11, 57a/3, 61a/5, 61b/4, 65a/2, 65b/1, 65b/10,
65b/11, 66a/3, 66a/4, 67b/7, 71a/11, 73b/5, 73b/8, 74a/8, 76b/10, 7b/5,
83a/7, 86a/9, 86b/8, 87b/3, 88a/9, 89b/3, 92b/7, 93b/2, 93b/3, 96a/5,
96a/8, 98b/6
bolġay b. 95b/8
bulduḳ b. 91a/4
ḳaytarılur mu b. 91b/9
könülgenler b. 7b/6
ḳulluḳ ḳılġanlar b. 13b/8
küyüŋ b. 112b/5

b.+ .ge 71b/3

b.+ din 12b/11, 16a/7, 29b/7, 29b/8, 45a/11, 69a/10, 87a/7, 90b/1, 93a/5,

96a/5, 96b/7, 98b/4

b.+ ge 100a/2, 104b/6, 112b/2, 112b/3, 113a/3, 114b/4, 11a/1, 12a/4, 13a/1,

13b/3, 13b/9, 16a/6, 19b/5, 19b/6, 24b/1, 24b/3, 25a/3, 25a/7, 29b/8,

31a/4, 31b/7, 34a/5, 41b/1, 42a/5, 42a/6, 43b/1, 43b/8, 44b/3, 45a/10,

4b/5, 51a/8, 51a/9, 53b/4, 60b/9, 65b/5, 68b/8, 6a/9, 6b/7, 71b/3,

71b/4, 73a/9, 73b/11, 74b/2, 7b/1, 7b/3, 7b/5, 80a/4, 80a/6, 82a/2,

84b/5, 86b/2, 89b/5, 91a/4, 91b/8, 91b/9, 93a/1, 93a/2, 93b/4, 93b/5,

94b/2, 95b/7, 96a/10, 96a/5, 96b/2, 96b/4, 96b/7, 97a/4, 98a/4, 98b/5,

99a/9

b.+ iŋg 13b/9, 24b/6, 34b/8, 6b/7, 7b/5

b.+ lerge 98b/5

b.+ ni 100b/1, 115b/1, 12b/11, 19b/7, 29b/6, 31a/4, 45a/11, 45a/8, 53b/10,

53b/3, 71b/4, 79b/1, 7a/11, 80a/5, 8b/1, 90b/4, 91a/10, 94b/1, 96a/6,

98a/8, 98b/4

b.+ niŋg 104b/6, 111b/5, 13b/9, 25a/6, 29b/6, 35b/6, 36b/3, 42b/2, 44b/3,

53b/9, 69a/10, 73b/7, 74a/9, 74b/1, 77a/4, 7b/1, 7b/3, 7b/5, 87a/10,

87a/8, 90b/6, 91b/3, 94a/11, 96a/6, 97a/11, 9b/7

bīzār (<F.) Suçsuz, masum.

106a/1

b. bol-: İlgisini kesmek, uzaklaşmak, uzak durmak.

b. boldı 16a/5

b. boldılar 16a/7

b. bolsa miz 16a/6

b. men 76a/10, 80b/6

b.+ nı 57b/2

b. turur 108a/8

bīzārlıḳ (<F.+T.) İhtar, uzaklaşmai uyarı.

b. 108a/5

boġazla - Boğazlamak, boğazından kesmek.

b.- dıŋgız 63a/11

b.- dılar 7b/8

b.- yurlar 5b/8

b. 7a/11

boġul - Boğulmak.
b.- mış 63a/10
boġazlan - Kesilmek.
b.- dı 63a/11
bol - Olmak, bulunmak.
b.- alıñg 115b/1
b.- ası 101b/4
b.- dı 100b/3, 101b/4, 111b/10, 37b/2, 40b/6, 48a/1, 66a/11, 66b/3, 78a/1,
94a/1, 94a/7, 95a/10
açuḳ b.- dı 112a/9, 11a/10, 26b/3, 86b/8, 90a/3
aġır b.- dı 101a/9
asıġsız b.- dı 92a/8
az b.- dı 46b/8
āsān b.- dı 19a/3
bāṭıl b.- dı 109b/1, 113b/11, 21a/6, 31b/3, 63b/11, 68b/10, 95b/11, 97b/11
belgülüg b.- dı 103a/2, 25b/11
bīzār b.- dı 16a/5
cehūdlar b.- dı 11b/2
erklig b.- dı 50a/11
fevt b.- dı 42a/2
ġāyib b.- dı 76b/5
ḥāżır b.- dı 13a/8, 17a/11, 46b/8, 48a/4, 73b/1
ḥelāl b.- dı 46a/8
ḫoşnūd b.- dı 75a/2
ḳaraṅgu b.- dı 80b/2
kāfir b.- dı 25b/4, 26a/8, 4a/4
kiṅg b.- dı 110a/6, 80b/9, 94b/2
ḳıvanġan b.- dı 50b/1
körklüg b.- dı 53a/5
muḥtelif b.- dı 52b/10
müteḥayyir b.- dı 26a/8
neteg b.- dı 75b/9
nevmīd b.- dı 63b/1
oḫşaş b.- dı 7b/5
örtüglüg b.- dı 86b/9, 90a/3
rāst b.- dı 89b/8
sezā b.- dı 103b/6, 43a/1, 73b/6
şeklig b.- dı 112a/4
tap b.- dı 51b/6, 52a/1
tar b.- dı 110a/6, 55a/3
tükel b.- dı 83b/4, 97a/1, 97a/9
üküş b.- dı 46b/8
yawuḳ b.- dı 101a/6
yawuz b.- dı 100b/6, 108b/10, 48b/3, 56a/6, 57b/10, 70a/4
yüksek b.- dı 101b/6, 82b/5
ẓāhir b.- dı 97b/2
uluġ b.- dı irse 77a/10
b.- dılar 68b/10, 73a/6, 94b/10, 94b/5, 96b/6
bīzār b.- dılar 16a/7
cehūd b.- dılar 51a/7, 61a/9,

67a/10, 67b/8, 70a/10, 7a/2, 86a/7
ḫālī b.- dılar 8a/6
ḫoşnūd b.- dılar 113a/1, 115b/1, 75a/2
kāfir b.- dılar 10b/4, 16b/1, 20a/10, 26a/3
ḳorḳuġsız mu b.- dılar 95a/2
ḳorḳunçsız mu b.- dılar 95a/2, 95a/3
közsüz b.- dılar 70b/2, 70b/3
müselmān b.- dılar 67b/8
müsteḥaḳ b.- dılar 73b/6
rāżī b.- dılar 116a/1
ṣaġır b.- dılar 70b/3
sezā b.- dılar 38b/7, 6b/10, 9b/5
yawuḳ b.- dılar 98a/7
ziyāde b.- dılar 37a/2
b.- duṅguz 38a/2
ḫalīfe b.- duṅguz 98a/5
ḫoşnūd b.- duṅguz 115a/7
yüreksiz b.- duṅguz 41b/8
b.- duṅguz irse 3b/5
müselmān b.- duṅguz mu 31a/11
yaḳın b.- duṅguz mu 111b/1
yawuḳ b.- duṅguz mu 24b/2
ʿāciz mü b.- dum 66b/2
rāżī b.- dum 63b/3
b.- gay kim 40a/6
āsān b.- ġan 102a/4
erklig b.- ġan 68a/8
vācib b.- ġan 23b/7
ġālib b.- ġanlar 107a/6
ḫvār b.- ġanlar 110b/3
nevmīd b.- ġanlar 78a/3
kāfir b.- ġannı 28a/7
ġālib b.- ġannıṅ 82a/7
b.- ġay 100a/1, 107b/9, 114b/2, 3b/2, 4b/11, 54b/4, 87a/2, 89a/1, 89b/1,
98a/4
tezgingen b.- ġay 68b/8
b.- ġay biz 95b/8
b.- ġay irdi 53a/2
bāṭıl b.- ġay irdi 81a/10
yaḫşıraḳ b.- ġay irdi 51a/10
b.- ġay irdiṅgiz 7a/7
yüreksiz b.- ġay irdiṅgiz 105b/3
b.- ġay irdük 87a/8
b.- ġay kim 100a/8, 100b/1, 100b/6, 101a/6, 102a/11, 104a/9, 105b/7, 106b/3, 109a/3,
109b/3, 15a/3, 17a/10, 17b/5, 18a/1, 18a/10, 18a/3, 18b/3, 20b/11, 21a/1,
21b/7, 24a/6, 27b/1, 35a/11, 38a/4, 39b/7, 40a/8, 46a/1, 48a/9, 54b/2,

56a/8, 64a/7, 67a/1, 6a/1, 6a/2, 6a/7, 72a/2, 72a/4, 73a/3, 77b/11,
78b/3, 79b/10, 79b/5, 7a/6, 86b/10, 87a/4, 87a/5, 87a/6, 92a/7, 92b/11,
92b/3, 94b/9, 96a/11, 96b/2, 99a/4, 99b/6
b.- ġay men 80b/4
b.- ġay miz 101b/5, 114b/4, 79b/2
ziyān ḳılġanlardın b.- ġay miz 89a/8
yüreksiz b.- ġay siz 105b/8
b.- ġaylar 107a/4, 18a/3
ġālib b.- ġaylar 107a/7
b.- ġınça 18a/7, 18b/9, 28b/2
b.- ġul 12a/3, 33b/4, 34b/3, 77a/5, 80a/9, 97b/4
agāh b.- ġul 20b/8
āgāh b.- ġul 2b/9, 96b/3
ḫalīfe b.- ġul 97a/10
tanuḳ b.- ġul 74a/8
b.- madı 104b/10, 104b/7, 106a/8, 107a/8, 109a/10, 114a/3, 11b/10, 19a/8, 36a/3,
41a/11, 41a/6, 55a/10, 59b/5, 62a/1, 82b/6, 84b/10, 88a/8, 90b/5, 93b/10
fitneleri b.- madı 76b/4
secde ḳılġanlardın b.- madı 88b/4
belgülüg b.- madı mu 95a/4
b.- madılar 104b/9, 114b/1, 3a/5, 3a/6, 85b/4, 93a/6, 95a/7
ḫvār b.- madılar 41a/10
köngenler b.- madılar 3a/5
muḳīm b.- madılar 94b/6
süst b.- madılar 41a/10
b.- madım 53a/8
tamām b.- maduḳ 53a/9
ḫoşnūd b.- maġay 12a/7
b.- maġaylar irdi 83a/8
b.- maġıl 102b/2, 14b/7, 34b/3, 57a/4, 77b/1, 83b/3
kāfir b.- maġıl 10b/7
b.- maŋg 104a/2, 105b/9, 38a/6, 42b/1, 5a/9, 76a/3
süst b.- maŋg 40b/7
erklig b.- maḳ 60b/11
kāfir b.- maḳ 21a/3
vācib b.- maḳ 24a/5
yıraḳ b.- maḳ 58b/8
b.- maḳınğız 14a/6
kāfir b.- maḳnı 69b/9
b.- mas 10a/10, 88b/6, 94b/1
berāber b.- mas 55b/10
erklig b.- mas 71a/1
ḫelāl b.- mas 22a/6, 22b/3
ḫoşnūd b.- mas 57a/8
ḳorḳunçsız b.- mas 95a/4
revā b.- mas 22a/11

tüz b.- mas 73a/2
b.- masa 18b/8, 47a/11, 47a/5, 47a/9, 62b/8, 70b/2
b.- masa irdi 107a/9, 25a/9, 54b/1, 57b/3, 7a/6, 91a/2
b.- masalar 28b/10
b.- masun 105a/5, 15a/1, 88a/5
b.- maz 74b/6
ḥelāl b.- maz 48a/6
b.- mış 103b/5
b.- mışlar 113a/5
peyveste b.- mışlarınça 66a/3
müselmān b.- mışlarındın soŋg 114a/11
b.- sa 101a/6, 103a/4, 104b/5, 105a/6, 107a/3, 107a/4, 107a/6, 107a/7, 107a/8,
109b/11, 10a/7, 10a/8, 14a/6, 17b/5, 19a/4, 27a/9, 28b/2, 28b/8, 29a/3,
32a/8, 47a/11, 47a/3, 47a/5, 47a/6, 47a/9, 47b/1, 50b/4, 55b/1, 55b/2,
56b/7, 59b/11, 60a/1, 61b/8, 62a/8, 73a/10, 82b/10, 85a/6, 85b/2, 86a/5,
87a/1, 94a/8
açuḳ b.- sa 112a/1
aġır b.- sa 88a/11
āsān b.- sa 19a/6
bay b.- sa 46b/4, 59a/11
bāzergānlik b.- sa 49b/3
dervīş b.- sa 46b/4
eḍgülük b.- sa 50b/7
ḫażır b.- sa 17b/10
kāfir b.- sa 25b/11, 37b/3
ḳul b.- sa 62a/10
sançar b.- sa 102a/5
sökel b.- sa 17b/10
üküş b.- sa 103b/11
yawuḳluḳ eyesi b.- sa 73b/5
yürŋgül b.- sa 88b/1
b.- sa irdi 111b/9, 42a/6, 54a/9
b.- sa irdiŋgiz 42a/7, 42b/6
b.- sa irdim 53a/10
bilür b.- sa irdim 101b/1
yaraġlıġ b.- sa irdük 111b/11
b.- sa miz 74a/11, 76b/10, 94a/11, 95b/7
bīzār b.- sa miz 16a/6
b.- saŋg 56b/3, 66a/10, 93a/2
küç ḳılġanlardın b.- saŋg 78b/5
b.- saŋgız 14b/1, 14b/8, 15a/1, 29a/6, 51a/2, 53b/11, 54b/11, 64a/3, 64a/4,
89a/3, 89a/4
duḫūl ḳılmaduḳ b.- saŋgız 48b/7

ġāfil b.- sarŋgız 56b/6
ḥelāl b.- sarŋgız 63a/6
sökel b.- sarŋgız 51a/1
sökeller b.- sarŋgız 56b/8
şeklig b.- sarŋgız 29a/3
teggey b.- sarŋgız 53b/11
yaraġlıġ b.- sarŋgız 66b/10
b.- salar 109b/3, 113a/9, 115b/1, 116a/1, 39b/6, 42b/2, 47b/3, 62b/8, 62b/9,
68b/8
cüftlüg b.- salar 49a/7
ġālib b.- salar 108b/8
ḫoşnūd b.- salar 22b/11, 83b/1
ḫōş b.- salar 46a/10
kāfir b.- salar 9b/4
müselmān b.- salar 31a/11
b.- salar irdi 115a/4
biterler b.- salar irdi 71a/8
ḫoşnūd b.- salar irdi 113a/2
b.- sam 66b/2, 76a/3, 7a/11
b.- sun 38a/4, 74b/1, 80b/2
açuḳ b.- sun 78b/10
siŋgüt b.- sun 46a/11
b.- sunlar 56b/4
b.- uŋg 13b/1, 36a/4, 36a/5, 59a/10, 7a/8, 99b/8
ḳopġanlar b.- uŋg 64a/10
tüz b.- uŋg 108b/7
b.- up 63b/5, 9a/2
hicret ḳılıġlı b.- up 56a/10
b.- ur 105a/1, 108b/6, 12a/4, 33a/3, 33b/3, 33b/4, 33b/7, 34b/3, 61a/9,
74a/4, 80a/9, 82b/6, 85a/3
neteg b.- ur 24b/6
saḳlaġan b.- ur 57a/10
berāber b.- ur mu 78b/1
muṭṭaliʿ b.- ur sen 64b/11
kāfir b.- ur siz 37b/4
rāżī b.- ur siz 28b/10
kāfir b.- urlar 37b/8, 9b/7
muteḥayyir b.- urlar 112a/5
müteḥayyir b.- urlar 101a/7, 3a/3, 66a/6, 83a/7
yıraḳ b.- urlar 76b/8
ḳopuġlı b.- up 31a/6

bolun - Olunmak.
muṭṭaliʿ b.- sa 73b/5

boluş - Karşılıklı olmak.
rāżī b.- turŋguz 49a/2

borç Borç.
b. 113a/5, 28b/5, 47a/10, 47a/7, 47b/1, 47b/4, 64b/7
b. alışsarŋgız 28b/5
b. birserŋgiz 64b/7

boşa - Boşamak.
b.- maḳ 22a/10
b.- sa 22b/3, 22b/4
b.- sarŋgız 22b/6, 23b/5

boşan - Boşanmak.
b.- mış 22a/6

boy(u)n Boyun.

b.+ ları 103b/2

b.+ ıŋġa 63a/5, 72b/9

b.+ nuŋ 71b/11

b. sü-: İtaat etmek, boyun eğmek.

b. südi 36b/2, 54a/5

b. südük 29b/3, 51a/9, 64a/9

b. südüm 13a/6

b. sügen: İtaatkar.

b. sügen 35a/3

b. sügenler miz 34a/4, 74a/8

b. sügenler 12a/2, 13a/8, 13b/6, 34b/10, 36a/7, 36b/6, 37b/11, 96a/6

b. sügenleriŋ 76a/3, 87b/9

b. sügey 36b/2

b. sügil 13a/6

b. süŋ 102b/7, 104a/1, 105b/7, 32a/11, 34a/1, 40a/7, 52a/8, 72a/7

b. sümek: 1. Teslim olma, Müslümanlık, İslâm. 2. Barış ve güvenlik.

b. sümek 20a/5, 31a/7, 52b/11, 54a/6

b. sümekni 55a/5

b. sümeyü 36b/2

b. sürler 114a/6

b. süse miz 80a/7

b. süse 47b/5, 50a/5, 52b/10, 53a/3, 54a/5

b. süseŋ 83b/5

b. süseŋiz 37b/7, 41b/3, 84a/2

b. süseler 43b/1

b. süsüŋ 52b/7

boynaġu Zorba, asi, inatçı.

b. 58a/2, 65b/10

boynaġuluḳ İtaatsizlik, inatçılık, isyankarlık, azgınlık.

b. ḳıl-: İtaatsizlik etmek, azgınlık etmek.

b. ḳıldılar 93b/4

b.+ ları 101a/7, 83a/7

boz - Bozmak, tahrip etmek.

b.- arlar 106b/1

ʿahdini b.- arlar 4a/6

b.- dılar 109a/4

b.- ġannı 21b/2

b.- ġıl 102a/4

b.- maḳları 61a/2

b.- maḳlarını 64b/10

antlarını b.- salar 109a/2

bozul - Bozulmak.

b.- ġay irdi 25a/9

bögür - Böğürmek.

b.- mek 98a/1

bölük Fırka, hemfikir gurup.

b. 87b/3

bu Bu.

b. 100a/2, 100b/6, 102a/9,

104b/5, 104b/6, 105b/11, 110a/10, 111a/4, 12b/8,
25a/3, 2b/10, 32b/9, 34a/2, 34b/3, 34b/6, 35a/1, 35a/5, 39a/10, 39b/10,
40b/6, 40b/8, 43a/6, 4b/11, 53b/3, 54a/1, 54a/2, 54a/3, 57a/9, 63b/1,
63b/2, 63b/7, 66b/2, 6a/10, 6a/3, 74a/6, 75a/1, 75b/5, 76a/9, 76b/8,
77a/1, 77a/2, 77a/6, 80b/3, 80b/4, 80b/5, 81a/11, 81b/11, 81b/6, 84b/1,
84b/8, 85a/4, 85a/5, 85a/9, 85b/1, 87a/2, 87a/6, 89a/1, 89a/3, 90a/1,
91a/11, 91a/2, 91b/5, 93a/7, 95b/4, 96a/2, 96b/2, 98a/9, 98b/5, 99a/10

bular: Bunlar.

b.+ larnıŋ 50b/9

buġday Buğday.

b. 26b/8

b.+ dın 6b/8

bul - Bulmak, ele geçirmek.

b.- dı 32b/8

b.- duŋuz 108b/2, 55a/9

b.- duŋuz mu siz 91a/5

b.- duḳ 73a/9, 89b/5, 91a/5, 95a/9

b.- duḳ biz 91a/4

b.- ġay 56a/9, 57a/11

b.- ġay sen 10a/4

b.- ġay siz 11b/1, 55a/6, 71a/10

b.- ġaylar irdi 52b/9, 54a/9

b.- madılar 115b/7

b.- maduḳ 95a/8

b.- maġay 58a/10

b.- maġay sen 51b/9, 54b/10, 60a/9

b.- maġay siz 37a/5

b.- mas sen 88b/10

b.- masa 19a/6, 55b/3, 72a/1

b.- masaŋız 51a/2, 64a/5

b.- masalar 52b/10

b.- maslar 58a/6, 62b/3

b.- maz 12b/4

b.- maz men 115b/10, 86a/4

b.- mazlar 114b/9, 115b/11

b.- saŋ 106b/2

b.- saŋız 18b/5, 29a/7, 55a/1

b.- salar irdi 112b/11

b.- ur 32a/7, 72a/11

b.- urlar 98b/8

buldurçın Bıldırcın.

b. 99a/9

b.+ nı 6a/9

bulıt (bkz. bulut) Bulut.

b.+ larnı 92a/5

b.+ nı 99a/8

bulun - Bulunmak.

b.- salar 38b/6

bulun Tutsak, esir.

b.+ lar 107a/8

bulut (bkz. bulıt)Bulut.

b.+ dın 20a/8

b.+ ı 75b/2

b.+ larnıŋ 16a/1

b.+ nı 6a/8

burun 1. Burun. 2. Önce.

a. 44b/4, 68a/1

burun keçür-: Önceden yapmak.

b. keçmezler 90a/6

b. keçürseŋiz 11b/1

b. keçürüŋ 21b/11

b.+ ḳılar 105a/5

b.+ ḳılarnıŋ 104b/5, 76b/8

būstān (<F.) 1. Cennet. 2. Bağ, bahçe.

b. 27a/7, 27a/9

b.+ lar 109b/8, 114a/7, 115b/4, 31a/1, 3b/10, 40b/3, 45b/7, 71b/5, 75a/1,

82b/2, 85b/5

b.+ larġa 58a/8

b.+ ları 114a/8

b.+ larınġa 70a/2

buyruḳ Buyruk, emir.

b.+ dın 110a/4, 112b/6, 115a/1, 29a/5, 78a/10

buyruḳdın çıḳ-: Hak yoldan sapmak.

b.+ dın çıḳar irdiler 6b/3

b.+ dın çıḳarlar 99b/4

buyruḳdın çıḳġan: Allah'a iman etmeyen, buyruktan çıkan.

b.+ dın çıḳġan erenler 66a/5, 66a/6

b.+ dın çıḳġan 73b/10

b.+ dın çıḳġanlar irdiler 99b/8

b.+ dın çıḳġanlar 108b/9, 113b/7, 115a/9, 36b/1, 38b/4, 68a/7, 68b/3, 69a/11, 71a/9,

95a/9

b.+ dın çıḳġanlarnıŋ 97b/7

b.+ dın çıḳmaḳ 19a/10, 63b/1, 84a/1, 86a/6

b.+ ı 10a/7, 20a/8, 20b/5, 25a/5, 33b/8, 41a/6, 41b/7, 52b/7, 65a/8,

92a/1

b.+ ındın 4a/5, 93b/4

b.+ lar 12b/3

buy(u)rul - Buyrulmak.

b.- duḳ 80a/7

b.- dum 76a/3, 87b/9

b.- madılar 110b/7

b.- ur siz 7b/3

b.- dılar 52b/1

buy(u)r - Buyurmak, emretmek.

b.- dı 21b/9, 4a/7, 57b/7, 89b/5, 89b/6

b.- duŋ 74b/8

b.- duḳ 12b/6

b.- dum 74a/7, 88b/5

b.- ġay men 58a/3, 58a/4

b.- ġıl 97b/6

b.- madı 60b/4

b.- mas 36a/6, 89b/5

b.- ur 10a/1, 27b/5, 52a/6, 7a/10

b.- ur mu 36a/7

b.- ur siz 38b/2

b.- urlar 31b/2, 38a/5, 38b/11, 50b/1

b.- ur 16a/9, 98b/9

b.- ur mu siz 5b/1

b.- urlar 113b/5, 114a/5

buzaġu Buzağı.

b. 98a/1

b.+ nı 5b/11, 60b/10, 6a/4, 98a/9, 9b/9

bühtān (<F.) İftira.

b. 48a/11

b.+ nı 57b/2, 61a/4

büktür- Büktürmek (Doğru şahitlik etmemek) -3-

b.- seŋgiz 59b/1

b.- ü 51a/8

b.- ürler 35b/11

büt - İnanmak, iman etmek.

b.- seler 8a/4

büt Put.

b.+ ler 72a/3, 97a/3

b.+ lerġa 51b/7

b.+ lerni 80a/11

cādū (<F.) Sihirbaz, büyücü.

c.+ lar 95b/6

c.+ lardın 95b/6

cādūluḳ (<F.+T.) Sihir.

c. 95b/9

cahil (<Arp.) Bilgisiz, cahil.

c.+ lerdin 77b/2

cāhiliyyet (<Arp.) Cahiliye dönemi.

c. 42a/4, 68b/3

Cālūt (<ö.a.) Filistinli bir kişi. Hz. Davud ile savaşmış ve onun tarafından katledilmiş bir kişi.

C. 25a/4

C.+ ġa 25a/6

C.+ nı 25a/8

cān (<F.) Can, ruh.

c.+ lar 112b/9

c.+ ları 115a/10

c.+ larıŋġızını 81b/11

c.+ nı 62a/6

cāvidāne (<F.) Sonsuza kadar kalan, ebedi kalıcı.

c. 113a/11, 47b/8, 55b/5

c.+ ler 109b/1, 109b/8, 113b/8, 114a/8, 115b/4, 28a/6, 31a/2, 36b/11, 38a/10,

39a/4, 40b/4, 45b/8, 47b/6, 4a/2, 52a/5, 58a/8, 5a/6, 62a/2, 71a/8,

71b/5, 75a/2, 84b/5, 8b/4,

8b/6, 90a/9, 90b/11

c.+ lerdin 89a/4

c.+ lıḳ 15b/7

cedel (<Arp.) Çekişmek, atışmak.

c. ḳılış-: Mücadele etmek, cedelleşmek, uğraşmak.

c. ḳılışmaġıl 57a/5

c. ḳılışmaḳ 19a/10

c. ḳılıştıŋgız 57a/9

c. ḳılışur mu siz 93a/3

c. ḳılsalar 84a/2

c. ḳılur 57a/9

c. ḳılurlar 103a/2

c. ḳıluşurlar 76b/7

cemʿ (<Arp.) Topluluk, grup.

b. 42a/10, 43a/8

c. ḳıl-: Toplamak.

c. ḳılduḳ 31b/8

c. ḳılġanı 59b/10

c. ḳılınmış 30b/9

c. ḳılsa irdiŋg 102a/8

c. ḳılsaŋgız 48b/8

c. ḳılur 73b/10

c. ḳılurlar 42b/5

cenabetlıġ (<A.+T.) Cünüplük, dinen temiz olmama durumu.

c. 64a/3

cevāb (<Arp.) Cevap, karşılık.

c. 62b/7

c. bir-: Cevap vermek.

c. birdiŋgiz 73b/10

c. birür 58b/4

c. tileyürler 58b/4, 62b/6

cezā (<Arp.) Ceza, karşılık.

c. bir-: Cezalandırmak.

c. birdi 42a/1

c. birdük 86a/9

c. birgey miz 87a/10

c. birgey 85b/2

c. birilgey 58a/10

c. birilgeyler 83b/11

c. birilmes 87b/5

c. birilür 81b/11

c. birilürler mü 97b/11

c. birür miz 81a/5, 90b/8, 90b/9, 98a/10

c.+ ları 36b/10

c.+ sı 18b/7, 40b/3

c.+ sı ḳılur 9a/4

c.+ sın 18b/11, 41b/2

c.+ sını ḳılur 3a/3

Cibrīl (ö.a.) Cibril. Dört büyük melekten biri.

C. 25b/2, 9a/9

C.+ ge 10a/7, 10a/9

cihād (<Arp.) Savaş.

c. ḳıl-: Allah yolunda can, mal ve mülkle savaşmak.

c. ḳıldı 109b/5

c. ḳıldılar 107b/10, 107b/4, 108a/2, 109b/6

cihān (<F.) Cihan, dünya.

c. 100a/4

ol c. 53b/10

c.+ da 10b/9, 114a/1, 114b/3, 13a/5, 19b/6, 19b/7, 21a/7, 31b/4, 34a/10,

35b/9, 36b/7, 44a/2, 64a/1, 66b/9, 67b/2, 98b/6

c.+ dın 111b/1

c.+ ġa 38b/11, 50b/4, 50b/5, 52a/10, 81b/7, 86b/5, 91a/7

c.+ ḳa 83b/1

c.+ nı 107a/9, 41b/10

c.+ nıñ 41a/7, 97b/11

cimāʿ (<Arp.) Cima, (kadınla) birleşme.

c. 19a/9, 23b/2

c. ḳıl-: Cinsel ilişkiye girmek.

c. ḳılmadın turur siz 23b/5

c. ḳılmaḳ 18a/4

c. ḳılsañız 51a/2, 64a/5

cuhūd (<Arp.) Yahudi.

c. 35a/3

c. bol-: Yahudi olmak.

c. boldılar 51a/7, 61a/9, 67a/10, 67b/8, 70a/10, 7a/2, 86a/7

c.+ lar 11b/5, 11b/6, 12a/7, 13b/1, 65b/1, 68b/5, 69b/7, 71a/10

C.+ lar 110b/3

c.+ lar boldı 11b/2

cüft (<F.) Eş.

c. 48a/10, 48b/9, 82b/6, 85b/10

c.+ i 10b/7

c.+ indin 58b/8

c.+ ini 101b/3, 46a/5

c.+ ler 23a/9, 24a/3, 31a/2, 4a/1, 52a/5

c.+ leriñe 22b/11, 24a/3

c.+ leriñiz 110a/1, 47a/9

c.+ lerimüz 85b/2

c.+ nüñ 48a/10

c.+ üñ 4b/10, 88b/11

cüftlendür - (<F.+T.) Nikahlamak, evlendirmek, bir araya getirmek.

c.- meñ 21b/5

cüftlüg (<F.+T.) Evli.

c. bol-: Evlenmek, evlendirmek.

c. bolsalar 49a/7

cünüblük (<A.+T.) Cünüplü olma hali.

c.+ üñüz 51a/1

çat - İftira etmek, yalan söylemek.

ç.- ar irdiler 91b/10

ç.- arlar 51b/5, 73a/8, 85a/9

ç.- arlar irdi 31b/8

ç.- arlar irdiler 85b/1

yalġan ç.- arlar irdiler 76b/5

ç.- ġanlarġa 98a/10

çatmaḳ: Çatma, yalan ve iftira uydurma.

ç.- maḳ 85b/4

ç.- sa 37a/9

ç.- tı 51b/4, 76b/1, 81b/8,

86a/3, 90a/9
ç.- tılar 82b/4
ç.- tuḳ 94a/11
çekirdek Çekirdek.
ḫurmā ç.+ .nıṅ yipinçe 51b/5
ḫurmā ç.+ i 82a/5
ç.+ ınıṅ 53b/11
ḫurmā ç.+ ınıṅ 51b/10
çekürge Çekirge.
ç.+ ni 96b/5
çerig Ordu, yardımcılar.
ç. 103b/5, 111b/6
ç.+ ıṅge 25a/6
ç.+ ler 25a/1
ç.+ leri 25a/4
ç.+ ni 110a/7
çew(ü)r Çevirmek, yönlendirmek.
ç.- meki 16a/1
soṅglarıṅgız çewrü: Yüz çevirip arkasını dönerek gitmek.
110a/6
çıġay Fakir, yoksul.
ç.+ larġa 113a/4
çıḳ - Çıkmak, ayrılmak, gitmek.
ç.- ar 8a/1, 8a/2
ç.- ar irdiler 78a/10
buyruḳdın ç.- ar irdiler 6b/3
buyruḳdın ç.- arlar 99b/4
ç.- ġan 112b/6, 115a/1, 84a/4
buyruḳdın ç.- ġan 73b/10
buyruḳdın ç.- ġan erenler 66a/5, 66a/6
ç.- ġanlar 10a/11, 16a/7, 4a/5
buyruḳdın ç.- ġanlar 108b/9, 113b/7, 115a/9, 36b/1, 38b/4, 68a/7, 68b/3, 69a/11, 71a/10,
95a/9
dındin ç.- ġanlar 70a/10, 7a/2
buyruḳdın ç.- ġanlar irdiler 99b/8
ç.- ġanlar irmez 67a/3
buyruḳdın ç.- ġanlarnıṅ 97b/7
ç.- ġay irdi 42a/7
ç.- ġay irdük 111b/11
ç.- ġaylar 65b/11
ç.- ġıl 88b/10, 88b/7
ç.- ıṅ 52b/11
ç.- ḳan 110a/4
ç.- maġay siz 115a/6
ç.- maḳ 29a/5
buyruḳdın ç.- maḳ 19a/10, 63b/1, 84a/1, 86a/6
ç.- maḳġa 115a/6
ç.- maḳnı 112a/5
ç.- mas 92a/8
ç.- sa 112b/9, 115a/10, 56a/10
ç.- saṅ 14b/11, 14b/9

ç.- salar 24a/3, 54a/6, 65b/11, 67a/3

ç.- salar irdi 112a/6

ç.- tı 100b/2

ç.- tılar 105b/9, 24a/7, 25a/6, 69b/3

çıḳar - 1.Çıkarmak, kurtarmak. 2. Çıkarmak, vermek, bitirmek.

ç.- dı 102b/11, 111b/4, 3b/4, 5a/1, 82b/3, 89b/11, 89b/2, 95b/3

ç.- dılar 18b/5

ç.- duḳ 27b/2, 82a/11, 92a/6

ç.- ġan 113b/1, 82a/5

ç.- ġan turur 7b/9

ç.- ġay miz 94a/10

ç.- ġıl 53b/3

ç.- ıñg 18b/5, 81b/11, 93b/10

ç.- maḳı 21a/3, 9a/3

ç.- maḳınġa 109a/4

ç.- mamaḳ 24a/3

ç.- maz 8b/10

ç.- sa 95b/4

ç.- sañgız 86b/2, 96a/3

ç.- salar 104b/3

ç.- sun 6b/7

ç.- ur 26a/2, 26a/3, 65a/7, 82a/5, 92a/7

tilin ç.- ur 100b/5

ç.- ur miz 82b/1, 92a/7

ç.- ur sen 32a/1, 74a/5

ç.- ur siz 9a/1

ç.- urlar 54a/11

çıḳarıl-Çıkarılmak, uzaklaştırılmak.

ç.- dı 38b/2

ç.- dılar 45b/3

ç.- duḳ 24b/3

ç.- ur siz 89a/10

çiçek Çiçek.

ç.+ indin 82b/1

çiyseg Çisinti.

yaġmur ç. : Yağmur çisintisi.

yaġmur ç. 27a/8

çoḳ - Donakalmak, kalakalmak.

çoḳġan: Yere yığılan, yapışıp kalan.

ç.- ġanlar 94b/5

çök - Diz üstü oturmak, çökmek.

çökgen: Diz üstü oturan, çöken.

ç.- genler 93b/6

çuḳur Çukur, kazılmış yer.

ç. 38a/3

ç.+ ınça 51b/10

dānişmend (<F.) Alim, bilgili, danışman.

d. 69b/6

d.+ ler 67b/8, 71b/1

d.+ lerdin 110b/11

d.+ lerin 110b/6

darlık Darlık, zorluk.

d.+ da 40a/10

daʿvī (<Arp.) İddia, dava.

d.+ leri 88a/8

Dāvūd (ö.a.) Kendisine Zebur isimli kutsal kitap indirilen Davud peygamber.

D. 25a/8, 71a/4

D.+ ġa 61b/6

D.+ nı 81a/4

def' (<Arp.) Öteye itme, savma.

d. ḳıl-: Def etmek, kaldırmak, bertaraf etmek.

d. ḳılıŋ 43a/9, 43b/1

d. ḳılmaḳı 25a/9

derece (<Arp.) Basamak, derece, yükseklik mertebesi.

d. 101a/3

d.+ ler 22a/9

dervīş (<F.) Fakir, yoksul, alçaltıcı, zillete düşürücü.

d. 44a/11

d. bol-: Yoksul olmak, fakir ve zavallı olmak.

d. bolsa 46b/4

d.+ iŋ 17b/7

d.+ ler 46b/9

d.+ lerge 105a/9, 113a/4, 17a/3, 20b/10, 27b/10, 27b/9, 50a/10, 8b/8

d.+ leriŋ 72b/4

dervīşlik (<F.+T.) Yoksulluk, fakirlik.

d. 17a/4, 20b/7, 28b/2, 38b/7, 6b/10, 94b/9

d.+ din 110a/11, 86b/7

d.+ ni 27b/5

destūr (<F.) İzin, müsaade.

d. bir-: İzin vermek.

d. biriŋ 112a/1

d. birgil 112a/10

d. birilseler 115b/6

d. birsem 96a/2

d.+ ı 25a/8, 43a/8, 49a/5

d.+ nı 25b/8

d. tile-: İzin istemek.

d. tilediler 115a/11

d. tilemez 112a/2

d. tileseler 115a/6

d. tileyür 112a/3

d. tileyürler 115b/11

dīn (<Arp.) Din.

d. 105a/6, 107b/7, 109a/1, 110b/10, 111a/6, 13b/8, 18b/9, 25b/11, 31a/7,

36b/7, 51a/9, 58b/1, 63b/3

d. birilgen söz: Ruhu'l-Kudüs.

d. birilgen söz 74a/1

d.+ din çıḳġan: Dinini terk eden, dinden çıkan.

d.+ din çıḳġanlar 70a/10, 7a/2

d.+ ġa 35a/3

rāst d.: Hak din.

rāst d.+ ġa 87b/7

d.+ i 110b/9

d.+ iŋgiz 109a/3, 62a/5, 71a/2

d.+ iŋgizdin 21a/5, 63b/1

d.+ iŋgizge 35a/11, 94b/1

d.+ iŋgizni 63b/2, 69a/6

d.+ imizġa 94a/11

d.+ indin 13a/4, 21a/6, 36b/1, 68b/11

d.+ inġa 37a/10, 58b/2, 87b/7

d.+ iniŋg 13b/2

d.+ leri 106a/3, 31b/7

d.+ leriŋge 12a/8

d.+ lerin 85a/9

d.+ lerini 60a/10, 79b/11, 87b/3, 91b/4

d.+ ni 110b/2, 13b/8, 60b/4, 89b/7

dīvānelıḳ (<F.) Delilik, cinnet.

d. 101a/4

d.+ dın 28a/3

diyet (<Arp.) Diyet. Öldürülen kişi için verilen kan bahası.

d. 55a/11, 55b/2

dōst (<F.) Dost.

d. 51a/6, 53b/4, 55a/2, 58a/10, 58b/3, 62b/3, 68b/5, 76a/2, 78b/3

d.+ dın 80a/1

d.+ ı 26a/2, 35a/5

d. ḳılur miz 84b/6

d.+ lar 109a/10, 109b/10, 114b/3, 32a/3, 39a/7, 54b/11, 59b/7, 60a/7, 69a/7,

71a/9, 89b/4, 89b/9

d.+ larġa 88a/7

d.+ ları 102a/7, 114a/5, 26a/3, 53b/6, 65b/2, 84b/2, 84b/4

d.+ larındın 43b/10

d.+ larınġa 84a/2

d.+ larını 43b/10

d. tut-: Sevmek, arzu etmek.

d. tutar mu 27a/9

d. tutar 50b/9

d. tutarlar 71a/7

d. tutmaġanlıḳ 49a/6, 63b/11

d. tutmaz 11a/2

d. tutsa 109b/11, 68b/6, 69a/4

d. tuttı 35a/6, 57b/10

d. tutunsa 58a/4

d.+ uŋguz 69a/3

dōstluḳ (<F.+T.) Dostluk, sevgi.

d. 25b/6, 53a/9, 71a/11

duʿā (<Arp.) Dua, niyaz.

d. ḳıl-: Dua etmek.

d. ḳıldı 101b/4, 32b/10

d. ḳılġan: Dua eden.

d. ḳılġannıŋ 18a/2

d. ḳılġıl 96b/7

d.+ nıŋ 32b/11

d.+ sın 18a/2

duḫūl (<Arp.) Girme.

d. ḳıl-: Cinsel ilişkiye girme, cinsi münasebette bulunmak.

d. ḳıldıṅgız 48b/6

d. ḳılmaduḳ bolsaṅgız 48b/7

dünyā (<Arp.) Dünya.

d. 100a/3, 107a/9, 111b/9, 114a/1, 114b/3, 115a/10, 19b/6, 19b/7, 31b/4,

34a/10, 41b/2, 98b/5

d.+ da 13a/5, 21a/6, 21b/1, 33b/1, 66b/9, 67b/2

d.+ nı 41b/9

d.+ nıṅg 41a/7, 53b/10, 59a/8

düşmen (<F.) Düşman.

d. 10a/10, 10a/7, 10a/9, 16a/9, 20a/6, 55b/1, 5a/2, 83a/10, 85b/9,

89a/7, 89a/9

d. irdiler 56b/2

d.+ ġa 115a/7

d.+ iṅgizni 106b/6, 96a/11

d.+ ler irdiṅgiz 38a/1

d.+ lerġa 98a/7

d.+ leriṅgizni 51a/6

d.+ ni 106b/6

d. tutmaḳ 48b/3

düşmenlıḳ (<F.+T.) Düşmanlık, kin, nefret.

d. 71a/10

d.+ nı 65a/3, 69b/10, 72a/5

ecel (<Arp.) Ecel.

e.+ i 101a/6

eḍgü İyi, hayırlı, salih.

e. 113b/6, 11b/1, 28a/7, 3b/10, 52a/4, 58a/11, 58a/7, 62b/1, 64b/1,

68a/11, 70a/11, 72a/8, 72a/9, 8b/5, 90b/10

e. ʿamel: Hayırlı iş, salih amel.

e. ʿamel ḳıl-: Salih amel işlemek.

e. ʿamellerni ḳıldılar 34a/11

e.+ ler 99b/11

e.+ lerdin 114b/5, 13a/6, 33a/2, 33b/2, 39a/1

e.+ lerge 102a/2, 45b/9

e.+ ni 101b/4, 101b/5

e.+ rek 112b/3

e.+ rekni 107b/2

eḍgülük İyilik, güzellik, iyi amel, nimet.

e. 102a/4, 112a/11, 114a/5, 17a/1, 17b/1, 18b/2, 19b/7, 23a/8, 24a/5,

38a/5, 38b/11, 38b/2, 39b/2, 43b/9, 49a/6, 50a/9, 52b/5, 53a/9, 54a/1,

57b/7, 5b/1, 76a/7, 87b/2, 87b/5, 96b/2, 98b/5

e. bol-: İyilik olmak, iyi

olmak.

e. bolsa 50b/7

e.+ din 19a/10, 20b/10, 20b/9, 54a/3

e.+ din ḳıldı 32a/7

e.+ ge 63a/7

artuḳsı e.+ ge 62b/6

e.+ indin 43b/3, 9b/4

e. ḳıl-: İyilik yapmak, lütufta bulunmak.

e. ḳıldı 106a/9, 53a/4, 53a/8, 55b/9, 66a/1, 78b/6

e. ḳıldılar 115b/8

e. ḳıldım 12b/1, 5a/7, 5b/5

e. ḳılġan: 1. İyilik eden. 2. Lutufkâr, Esma-i Hüsna'dan.

e. ḳılġan 11b/4, 71b/4

e. ḳılġanlarġa 115b/8, 6b/1, 81a/5, 99b/1

e. ḳılġanlarnıŋ 71b/6

e. ḳılsaŋız 22a/2

e.+ ler 100a/1, 115b/3

e.+ lerge 14b/8

e.+ leriniŋ 96b/3

e.+ ni 106a/9, 107b/1, 27b/7, 37a/5, 86b/7, 8b/7

eger (<F.) Eğer.

e. 100a/2, 100b/3, 100b/4, 101b/1, 101b/10, 101b/4, 101b/8, 102a/3, 102a/5,

102a/8, 102b/7, 103a/6, 103b/10, 103b/11, 104a/3, 104a/4, 104b/1, 104b/4, 104b/5,

105a/11, 105a/4, 105a/6, 105a/7, 105a/9, 105b/3, 106a/4, 106b/2, 106b/3, 106b/8,

106b/9, 107a/3, 107a/4, 107a/6, 107a/7, 107a/9, 107b/1, 107b/2, 107b/7, 108a/7,

108a/8, 108a/9, 108b/3, 108b/4, 108b/8, 109a/1, 109a/2, 109a/5, 109b/10, 109b/11,

10a/1, 10a/2, 10a/3, 10a/5, 10b/10, 110a/11, 110b/10, 110b/8, 111b/11, 111b/2,

111b/9, 112a/11, 112a/5, 112a/6, 112b/1, 112b/11, 113a/1, 113a/9, 113b/2, 113b/3,

114b/11, 114b/2, 114b/4, 115a/4, 115a/5, 11a/9, 11b/3, 12a/4, 12a/8, 13b/6,

14b/2, 14b/4, 16a/3, 16b/3, 17a/11, 17b/7, 17b/8, 18b/7, 18b/8, 18b/9,

19a/2, 20a/6, 21a/5, 21b/2, 21b/3, 21b/6, 22a/5, 22a/7, 22a/8, 22b/1,

22b/3, 22b/4, 22b/5, 23a/6, 23b/5, 23b/7, 24a/1, 24a/3, 24b/11, 25a/9,

25b/2, 25b/4, 27a/8, 27b/9, 28b/1, 28b/10, 28b/2, 28b/3, 28b/8, 29a/10,

29a/5, 29a/6, 29a/7, 29b/6,

31a/11, 31a/9, 32a/11, 32a/5, 32a/9, 33b/10,
34b/10, 34b/7, 35a/6, 35b/5, 37a/4, 37a/8, 37b/7, 38b/3, 38b/5, 39b/2,
39b/3, 39b/9, 3b/5, 3b/7, 40b/8, 41a/4, 41b/3, 42a/6, 42a/7, 42b/2,
42b/4, 42b/5, 42b/6, 42b/9, 43a/9, 43b/1, 43b/11, 44a/7, 44b/10, 44b/4,
44b/5, 46a/10, 46a/7, 46a/9, 46b/10, 46b/2, 47a/11, 47a/3, 47a/5, 47a/6,
47a/9, 47b/1, 47b/11, 47b/3, 47b/9, 48a/8, 48a/9, 48b/6, 49a/7, 49b/6,
4b/4, 50a/5, 50a/6, 50a/8, 50b/5, 50b/7, 51a/1, 51a/9, 52a/10, 52a/9,
52b/11, 52b/7, 53a/1, 53a/7, 53a/8, 53b/11, 53b/9, 54a/1, 54a/10, 54a/9,
54b/1, 54b/10, 55a/1, 55a/4, 55a/5, 55a/7, 55b/1, 55b/2, 56b/1, 56b/6,
56b/7, 57a/1, 57b/3, 58b/10, 58b/8, 59a/1, 59a/10, 59a/11, 59a/2, 59a/4,
59a/7, 59b/1, 59b/11, 5a/4, 60a/1, 60a/11, 60b/2, 62a/3, 62b/7, 62b/8,
62b/9, 64a/3, 64a/4, 64b/6, 65a/10, 65b/11, 66a/2, 66a/8, 67a/1, 67a/11,
67b/3, 67b/4, 68a/10, 68b/2, 69a/8, 69b/6, 70a/5, 70b/8, 71a/8, 72a/7,
73a/10, 73a/2, 73a/4, 73b/2, 73b/4, 73b/5, 74a/10, 74b/11, 74b/7, 75b/4,
75b/6, 75b/7, 76a/4, 76a/6, 76b/11, 76b/7, 76b/9, 77a/10, 77a/11, 77a/2,
77b/1, 77b/3, 77b/8, 77b/9, 78a/4, 78a/7, 79a/3, 79b/1, 79b/8, 7a/6,
7b/6, 80a/2, 80b/11, 81a/11, 81a/9, 81b/10, 83a/1, 83a/11, 83a/5, 83a/7,
83a/8, 83b/5, 83b/8, 84a/2, 85a/1, 85a/9, 85b/2, 86a/11, 86a/9, 86b/3,
86b/4, 87a/1, 87a/7, 87a/8, 89a/8, 8a/9, 90a/6, 93a/2, 93b/5, 94a/11,
94a/5, 94a/8, 94b/1, 94b/11, 94b/4, 95b/2, 95b/7, 96b/2, 96b/7, 97b/1,
97b/8, 97b/9, 98a/3, 98b/3, 9a/2, 9b/8
E. 42b/9

eg(i)l - Eğilmek, eğrilmek.

e.- ip 6a/11, 99a/11

e.- ip 61a/1

egrilik Eğrilik, kusur, pürüz.

e. 37b/6, 94a/6

e.+ ni 91a/6

ehl (<Arp.) 1. Maharetli, usta, kabiliyetli. 2. Halk, bir yerde oturan. 3. Ehil, sahip.

e.+ i 19a/8

e.+ iŋgdin 39b/4

e.+ indin 50a/7

Firʿavnnuŋg e.+ ini 5b/10

e.+ iniŋg 21a/3

ekin Ekin, tahıl.

e. 85a/10

e.+ din 30b/10, 85a/5

e.+ iŋge 39a/6

e.+ leriŋgizge 21b/11

e.+ ni 20a/2, 7b/7, 85b/6

e. turur 21b/10

ekis - 1. Eksik bırakmak, eksiltmek. 2. Hakkını vermemek, düşük fiyat göstermek.

e.- mediler 108a/10

e.- mesün 28b/7

e.- mekdin 15a/9

e.- meŋg 94a/3

eksüt - Eksiltmek, azaltmak.

e.- mek 96b/1

i.- se 103a/10

i.- sün 109a/7

i.- ti 3a/6

elig El.

e.+ din 110b/3

e.+ i 25a/2, 69b/7, 69b/8

e.+ iŋgde 31b/11

e.+ iŋgni 66a/8

e.+ imni 66a/9

e.+ inde 23b/9, 35b/2

e.+ ini 95b/3

e.+ ler 50a/11

e.+ leri 10a/4, 52b/4, 66b/8, 69b/8, 75b/5, 8a/10, 8b/1, 98a/3

e.+ leriŋgiz 106a/6, 109a/6, 19a/1, 44b/2, 48b/10, 49a/4, 50a/1, 72a/11

saġ e.+ leriŋgiz 46a/9

e.+ leriŋgizde turur 107b/1

e.+ leriŋgizge 64a/6

e.+ leriŋgizni 51a/3, 53b/7, 64a/2, 96a/4

e.+ lerimüz 112b/4

e.+ lerini 113b/6, 55a/8, 64b/4, 67a/5, 81b/11

em - Emmek.

e.- mek 48b/6

emānet (<Arp.) Emanet.

e.+ ini 29a/8

e.+ leriŋgizge 104a/10

e.+ lerni 52a/6

e. +lıġ 92b/9

emdi Şimdi, derhal.

e. 107a/5, 18a/6, 48a/5, 7b/8

emdür - Süt emmek, emzirmek.

e.- di 48b/5

e.- mek 23a/7

e.- ürler 23a/2

emgek Sıkıntı, zahmet, eziyet, güçlük.

e.+ din 49a/8

e.+ ge 21b/3

emgen - Sıkıntıya düşmek, zahmet çekmek, üzülmek.

e.- dingiz 39a/8

emīn (<Arp.) Güvenilir, emin.

e. tut-: Güvenmek, emin olmak.

e. tutsang 35b/4, 35b/5

e. tutuldı 29a/8

emīnlik (<A.+F.) Güvende olmak.

e. 80b/11

emn (<Arp.) Emniyet, güven.

e. 12b/5

e.+ ni 42a/3

en'ām (<Arp.) Nimetler.

e.+ dın 85a/5

enār (<F.) Nar.

e.+ nı 82b/2, 85b/6

endāze (<F.) 1. Kader, takdir. 2. Güç, kudret. 3. Ölçü, mikdar.

e. ḳıl-: 1. Nasip etmek, takdir etmek. 2. Ölçüp biçme, ölçüp tartme.

e. ḳılmaḳı 82a/7

e. ḳılur men 33b/6

e. ḳılur sen 74a/3

e.+ si 23b/6, 23b/7

e.+ sinçe 50b/7, 67a/2

endīşe (<F.) Düşünce, kaygı.

e. 78b/1

e. ḳıl-: Düşünmek, kaygılanmak.

e. ḳılġay siz 21b/1, 27b/1

e. ḳılġaylar 100b/6

e. ḳılmadılar mu 101a/4

e. ḳılmaslar mu 54a/8

e. ḳılurlar 45a/7

er Kişi, adam, erkek.

e. 17a/7, 28b/10, 47b/2, 48b/4, 62b/7, 65b/11, 67a/4, 75b/7, 92b/3,

92b/9, 10b/7

e.+ inge 50a/11

yol e.+ inge 20b/10

e.+ ni 104a/6, 98b/2

eren Erkek.

e.+ ler 100b/6, 106a/9, 107a/5, 107b/8, 108b/5, 109a/4, 111b/3, 112b/6, 113b/5,

114a/4, 35a/1, 39a/10, 50a/1, 57a/8, 62b/9, 64b/3, 65b/10, 67a/10, 68b/11,

69a/9, 70a/9, 71b/5, 73a/6, 78a/8, 79b/9, 81a/11, 82a/9, 91a/7, 92b/5,

94b/8, 95a/4, 96b/6, 97a/3, 97a/4, 98a/7

buyruḳdın çıḳġan e.+ ler

66a/5, 66a/6

kāfir e.+ ler 25a/7, 29b/9, 41b/1

e.+ ler tururlar 112b/10

e.+ lerdin 106b/3, 53b/2, 55b/1, 55b/2, 56a/6, 80b/4, 86a/10, 91a/10, 93b/9

e.+ lerge 101b/2, 102a/10, 109a/2, 113b/7, 114a/7, 12a/6, 16a/2, 22a/9, 22b/5,

40b/8, 46b/6, 49b/8, 54a/3, 68b/4, 82a/10, 82b/11, 82b/3, 84b/2, 90a/2,

91b/7, 92a/8, 93b/9, 96b/11, 99b/5

yol e.+ lerge 105a/9

e.+ leri 113a/5, 55a/4, 91a/11, 94b/11

tanuḳ e.+ leriñgizdin 28b/10

e.+ lerindin 98b/2

e.+ lerni 109b/6, 110a/4, 111a/11, 115a/1, 36b/8, 46a/5, 73b/10, 86a/4, 91a/11

kāfir e.+ lerni 27a/6, 70a/6

ẓālim e.+ lerni 26a/8, 36b/9, 68b/6

e.+ leriñg 100b/5, 109a/7, 39a/6, 57a/1, 71a/3, 85a/2

erklen - 1. Musavi olmak, birbirine denk olmak. 2. Sahiplenmek, sahip olmak, eli altında olmak.

e.- di 91b/11, 46a/9, 48b/9, 49a/4

e.- megey sen 67b/1

e.- mez men 101a/11, 66a/4

erklig 1. Veli, dost, bekçi, sığınılacak kişi, vekil. 2. Hâkim, Mevla (Allah).

e. bol-: Malik olmak, gücü yetmek, hükmetmek.

e. boldı 50a/11

e. bolġan 68a/8

e. bolmaḳ 60b/11

e. bolmas 71a/1

e.+ din 11a/7, 12a/9

e.+ i 96a/1

e.+ i birür sen 31b/10

e.+ iñge 78a/4, 80a/7

e.+ imüz 29b/8

e.+ indin 92b/1, 95a/11

e.+ leri 104b/9

e.+ lerindin 2b/1

e.+ lik 80a/9

erkliglik Nüfus, güç, kudret.

e.+ din 51b/9

erklik Mülk, saltanat, kudret.

e.+ i 28b/9

e.+ iñge 13a/6

e.+ iñgiz 105a/7

e.+ imüz 112b/2, 98b/5

e.+ leri 79a/11

esenlıḳ Selamet, esenlik, selam.

e. 78b/8

esīr (<Arp.) Esir.

e.+ ler 9a/2

e.+ lerdin 107b/1

esrük Sarhoş.

e.+ ler 50b/11

eşek Eşek.

e.+ ing̃ge 26b/1

eşit - (bkz. işit-) İşitmek, duymak.

eşitgen: İşiten, duyan.

e.- gen 102a/6, 103b/9, 105b/2, 106a/9, 106b/9, 13b/7, 22a/2, 24a/9, 32b/2, 32b/4, 39b/5, 59a/9, 60b/2, 71a/2, 83b/5

e.- gen irdi 52a/8

e.- genler 112a/8, 67a/10, 67b/3

e.- gil 51a/9

e.- ing̃ 102a/10, , 51a/8, 73b/9

e.- ing̃iz 59b/8

e.- mez 16b/2

e.- mezler 100b/10, 102a/3, 104a/2, 95a/6

e.- mişindin song̃ra 17b/1

e.- se 108b/5

e.- ti 44a/11

e.- tiler 71b/2

e.- tük 104a/2, 104b/4, 29b/3, 45a/9, 51a/8, 51a/9, 64a/8, 9b/11

e.- türülmedin 51a/8

e.- ür siz 104a/1

e.- ürler 77b/2, 8a/4

eşittür - Duyurmak.

e.- gey 104a/4

e.- se 104a/4

et Et.

e.+ i 63a/9, 86a/5

e.+ ini 16b/4

e.+ ni 26b/2

evvel (<Arp.) Evvel, ilk önce.

e. 82a/2

e.+ i 76a/3, 87b/9, 97b/3

küfr ketürgenlering̃ e.+ i 5a/9

e.+ inde 35a/10

ew (bkz. iw) Ev, mesken.

e. 104b/10,

e.+ i 72b/9

e.+ indin 56a/10

e.+ lerge 18b/2, 18b/3

e.+ leriñgizdin 53a/1

e.+ nüñg 37b/2

e.+ ümni 12b/7

ewün Tohum tanesi, tane.

e. 26b/9

e.+din 79a/6

e.+ni 82b/1

e.+nüñg 26b/8, 82a/5

ew(ü)r - Döndürmek, vazgeçmek, dönmek.

e.- di 14a/4, 41b/10

yüz e.-: Yüz çevirmek.

yüz e.- di 52a/1

e.- diler 112a/9, 115b/10

yüz e.- dün̊güz 7a/6, 8b/9

e.- geni turur 14b/8

yüz e.- genler 104a/4, 114b/6, 31b/6, 75a/11, 8b/9

e.- gey men 97b/7

e.- gey miz 14a/10

e.- geyler 38b/5

e.- geyler irdi 112b/11

e.- gil 14b/9

yüz e.- gil 102a/5, 52b/6, 54a/8, 67b/4, 79b/8

yüzün̊ni e.- gil 14b/11

yüz e.- gül 83a/1

e.- men̊g 103b/5

yüz e.- mek 58b/8

e.- mekin̊gi 14a/10

yüz e.- mekleri 77a/11

e.- se 103b/5, 76a/5

yüz e.- se 54a/6

yüz e.- sen̊g 67b/4

yüz e.- sen̊giz 59b/1

yüz e.- seler 13b/6

yüz e.- ün̊g 47b/11

e.- ün̊güz 15a/1

e.- er miz 78a/6, 79b/5, 82b/10, 83a/6, 92a/8

e.- erler 95b/10

yüz e.- erler 78a/7, 96b/9

e.- ün̊g 14b/1

ew(ü)rül - Dönüvermek, yönelmek, çevirmek, dönüp gitmek.

e.- di 91a/9, 93b/6, 94b/6

e.- diler 114b/5, 24b/4, 43b/9, 55a/7, 95b/11

e.- gey miz 96a/5

e.- gey siz 41b/4, 65b/9

e.- geyler 104a/4

e.- men̊g 104a/1

e.- meki 45b/6

e.- se 20a/1, 41a/4

e.- sen̊giz 12a/1, 72a/7

e.- seler 105a/7, 114b/2, 40a/2, 68b/2

e.- ür 14/8

e.- ür siz 82a/6

e.- ürler 110b/5, 112b/1, 67b/6, 71a/1

e.- dün̊güz 41a/4

eye Sahip, malik.

e.+ leri 13b/2, 17a/10, 19a/11, 54a/11, 84b/10, 8b/4, 8b/6

ʿaḳıl e.+ leri 73a/3

ʿaḳllar e.+ leri 27b/7, 30a/10

bilig e.+ leri 31a/6

İncīl e.+ leri 68a/6

ḳayaşlıḳ e.+ leri 108a/2

kin̊glik e.+ leri 115b/1

kitāb e.+ leri 34b/10, 34b/8, 35a/7, 35a/8, 37b/4, 37b/5, 38b/3, 60b/8, 62a/5,

65a/5, 65b/4, 69a/9, 70a/1, 70a/7, 71a/2

ḳonumlar e.+ leri 95a/2, 95a/3

ot e.+ leri 21a/7, 26a/4, 28a/6, 39a/4, 5a/6, 90a/9, 91b/2

tamuġ e.+ leri 64b/2, 71b/7

uçmaḳ e.+ leri 90b/11, 91a/4, 91a/8

yawuḳluḳ e.+ leri 46b/9

tamuġ e.+ lerige 91a/9

e.+ leriŋge 12b/8, 17a/2, 30b/8, 52a/9

ʿaḳllar e.+ leriŋge 45a/6

ḳayaş e.+ leriŋge 8b/7

ḳayaşlıḳ e.+ leriŋge 50a/9

tamuġ e.+ leriŋge 91a/4

uçmaḳ e.+ leriŋge 91b/3

yawuḳluḳ e.+ leriŋge 105a/8

e.+ lerin 51b/2, 96a/3

e.+ lerindin 11a/9, 12a/7

kitāb e.+ lerindin 11a/2, 35a/10, 35a/6, 35b/4, 38b/9, 45b/9

ot e.+ lerindin 66a/10

e.+ leriniŋ 49a/5

kitāb e.+ leriniŋ 58a/9

Medyen e.+ leriniŋ 114a/2

ziyān e.+ leriniŋ 55b/10

i.+ si 104b/2, 35b/3, 43b/10, 72b/6

faẓl e.+ si 41b/11

küç ḳılġan e.+ si 53b/3

raḥmet e.+ si 85a/1

tüzlük e.+ si 72b/3, 73b/2

yawuḳluḳ e.+ si 50a/10, 50a/11, 87a/1

yawuḳluḳ e.+ si bolsa 73b/5

öç e.+ si irür 30a/3

faẓl e.+ si turur 25a/10

e.+ siŋge 52a/6

e.+ sindin soŋgra 95a/5

e.+ sini 105b/4, 94b/8

köŋgüller e.+ sini 64a/9

köŋgül e.+ sinin 39b/2

Eyyūb (<ö.a.) Hz. Eyüp peygamber.

E. 61b/6

E.+ nı 81a/4

fā'ide (<Arp.) (bkz. fāyide) Fayda, yarar.

f.+ si 100a/3, 111b/9

f.+ sin 100a/2, 111b/2, 55b/8

f.+ sini 107a/9

faḳīr (<Arp.) Fakir, yoksul.

f. 59a/11

farīġ (<Arp.) Rahat, huzurlu.

f.+ ında 105a/11

farīża (<Arp.) Farz, dinen yapılması şart olan.

f. 113a/5

f. ḳıl-: 1. Farz kılmak. 2. Eda etmek, yerine getirmek.

f. ḳılın-: Farz kılınmak.

f. ḳılınmış 46b/8, 49a/1

f. ḳılınmışdın soṇg 49a/2

f. ḳılmaḳ 47a/8

f. ḳılsa 19a/9

fāyide(<Arp.) (bkz. fā'ide) Fayda.

f. alsa 19a/5

faż̧l (<Arp.) Fazl, ihsan, lütuf.

f. 104b/2, 35b/3, 43b/10, 53a/5

f. eyesi: İhsan sahibi, lütuf sahibi.

f. eyesi turur 25a/10

f. eyesi 41b/11

f.+ ı 57b/3, 57b/6, 69a/2, 7a/7

f.+ ındın 110a/11, 113a/3, 114b/2, 114b/4, 114b/5, 44a/8, 50b/2, 51b/10, 62b/1

f. + lıġ turur 11a/4

fecr (<Arp.) Fecir, tan yerinin ağarması.

f.-i kāẕib: Sabaha karşı oluşan geçici aydınlık, yalancı fecr.

f.-i kāẕib andın soṇg 18a/8

f.-i ṣādıḳ: Hakiki fecr, gerçek tan.

f.-i ṣādıḳ ḳara yiplükdin 18a/7

ferişte (<F.) Melek.

f. 10b/5, 75b/6, 75b/7, 78b/1, 89a/3

f.+ ler 106a/5, 15b/7, 20a/8, 24b/11, 31a/6, 33a/1, 33a/11, 33a/6, 36b/10,

56a/3, 61b/10, 62a/10, 81b/11, 87a/11

f.+ lerdin 103a/7, 39b/9

f.+ lerge 103a/11, 17a/2, 4a/11, 4b/4, 4b/8, 88b/3

f.+ leriṇge 10a/9, 29b/2, 59b/3

f.+ lerni 36a/6, 82b/4, 83a/8

fesād (<Arp.) Fesat, bozgunculuk.

f. 107b/10, 112a/7, 39a/8, 66b/8, 69b/11, 6b/6

f. ḳıl-: Fesat çıkarmak, bozgunculuk yapmak.

f. ḳılġan: Fesatçı, bozguncu.

f. ḳılġanlar 2b/9, 6b/6, 97a/10

f. ḳılġanlarnı 34b/7, 70a/1

f. ḳılġanlarnıṇg soṇgı 94a/7, 95a/10

f. ḳılmaṇg 2b/8, 92a/3, 94a/4

f. ḳılmaḳ 20a/1

f. ḳılsalar 96a/7

f. ḳılur 4b/1

f. ḳılurlar 4a/7

f.+ nı 20a/2

f.+ sızın 66b/4

feṯḥ (<Arp.) Fetih, ele geçirme.

f. tileseṇgiz 103b/10

fevt (<Arp.) Kaybolma.

f. bol- : Elden çıkarmak, kaçırmak.

f. boldı 42a/2

Firʿavn (<ö.a.) Firavun. Mısır'da hüküm süren Amelika krallarına verilen unvan.

F. 106a/10, 106a/11, 30b/3, 95a/10, 95a/11, 96a/2, 96a/6, 96b/1, 97a/2

F.+ ġa 95b/6

F. kökiniŋ 106a/7

F.+ nuŋ 95b/4, 97a/7

F.+ nuŋ ehlini 5b/10

F.+ nuŋ ḫāṣlarındın 5b/7

fitne (<Arp.) Fitne, eziyet, işkence.

f. 105a/5, 107b/9, 112a/10, 18b/9, 30a/8, 70b/2

f.+ ge 112a/10

f. ḳıl-: Kötülük yapmak, eziyet etmek.

f. ḳılsalar 68b/1

f.+ leri bolmadı 76b/4

f.+ ni 112a/7, 112a/8

f.+ sini 67b/1

ġāfil (<Arp.) Gafil, habersiz.

ġ. 14b/11, 84b/11

ġ. bol-: Gafil olmak.

ġ. bolsaŋgız 56b/6

ġ. irmez 14a/1, 14b/2, 8a/3, 9a/6

ġ.+ ler 100a/10, 100b/11, 84b/10, 87a/8, 96b/10, 97b/10

ġ.+ lerdin 102b/2

ġālib (<Arp.) Üstün gelen, yenen.

ġ. bol-: Üstün gelmek.

ġ. 107a/4, 13a/4

ġ. bolġan: Galip olan, mutlak güç sahibi.

ġ. bolġanlar 107a/6

ġ. bolġannıŋ 82a/7

ġ. bolġaylar 107a/7

ġ. bolsalar 108b/8

ġanīmet (<Arp.) Ganimet.

ġ.+ ler 102b/6, 55b/8

ġ.+ lerdin 102b/6

ġayb (<Arp.) Gayb, bilinmeyen, gizli.

ġ.+ ġa 2a/3

ġ.+ nı 101b/1, 44a/6

ġ.+ nuŋ 33a/9, 79a/4, 80a/10

ġaybluḳ (<A.+T.) Gizlilik.

ġ. 72b/1

ġāyib (<Arp.) Kayıp, görünmeyen.

ġ. bol-: Kaçmak, uzaklaşmak, yanılmak, doğru yolu bulamamak.

ġ. boldı 76b/5

ġ.+ ler irmedük 88a/10

ġazāt (<Arp.) Savaş, din uğruna yapılan savaş.

ġ. ḳıl-: Savaşmak.

ġ. ḳılġanlar irdiler 42b/2

ġūr (<F.) Mezar, kabir.

ġ. 115a/8

ġusl (<Arp.) Gusül.

ġ. ḳılġınġızçaġa 51a/1

ḫaber (<Arp.) Haber.

ḫ. bir-: Haber vermek.

ḫ. birdi 4b/6

ḫ. birgey 65a/4

ḫ. birgil 4b/6

ḫ. biriṅg 4b/4, 77b/8, 78a/7

ḫ. birür men 33b/9

ḫ. birür mü men 69a/11

ḫ. birür 113b/1, 68a/11, 73a/11, 79a/8, 83a/4, 87b/11, 87b/4

ḫ.+ ġa 79b/7

ḫ.+ i 114a/1

ḫ.+ in 66a/7

ḫ.+ indin 77a/10

ḫ.+ ini 100b/2

ḫ.+ leri 75b/1

ḫ.+ lerindin 33a/9, 95a/6

ḫabīṣ (<Arp.) Pis, kötü.

ḫ. 73a/2

ḫ.+ niṅg 73a/2

ḥabs (<Arp.) Hapis.

ḥ. ḳıl-: Hapsedilmek.

ḥ. ḳılındılar 27b/10, 80a/2

ḥ. ḳılınsa 80a/1

ḥac(c) (<Arp.) Hac.

ḥ. 108a/8, 13a/1, 19a/10, 19a/7, 19a/9, 19b/4

ḥ.+ ge 18b/2

ḥ.+ ġa 19a/6

ḥ. ḳılġan: Hac ibadetini yerini getiren.

ḥ. ḳılġanlarnıṅg 109b/3

ḥ. ḳılmaḳı 37b/2

ḥ.+ nı 19a/2, 19a/9

ḥad(d) (<Arp.) Sınır.

ḥ.+ leri 47b/5

ḥ.+ lerindin 47b/7

ḥ.+ in 49b/5, 7a/1, 92a/3

ḥ.+ in keç-: Azgınlık gösterme, haddi aşma.

ḥ.+ in keçe 46b/3

ḥ.+ in keçerler irdiler 38b/9, 71a/5

ḥ.+ in keçgen: Haddini aşan, ölçüyü kaçıran.

ḥ.+ in keçgen 16a/10, 93b/9

ḥ.+ in keçgenler 108b/11, 66b/7

ḥ.+ in keçgenleri 83b/10

ḥ.+ in keçgenlerni 18b/5, 71b/8

ḥ.+ in keçmedin 16b/5

ḥ.+ in keçmeṅg 18b/4, 61a/1, 62a/5, 71a/2, 71b/8

ḥ.+ in keçmek 105b/10, 69b/5, 70a/9, 86a/6

ḥ.+ in keçmekimüzni 41a/11

ḥ.+ in keçmekni 69b/9

ḥ.+ in keçse 17a/9, 72b/1

ḥ.+ in keçtiler 7a/8, 99b/3, 99b/8

ḥ.+ leri 18a/9, 22b/2, 22b/5

ḥ.+ lerindin 22b/3

ḥ.+ lerini 22b/5

ḥaḳ(ḳ) (<Arp.) Hak, gerçek.

ḥ. 101a/2, 103a/1, 103a/2, 104b/6, 110b/2, 112a/9, 12a/6, 14b/10, 20b/3,

25a/10, 28b/7, 28b/8, 30a/1, 34b/3, 34b/6, 35a/3, 38a/11, 57a/3, 62a/3,

66a/7, 68a/7, 74b/6, 75a/11, 77a/2, 79b/6, 7b/8, 83b/3, 86b/9, 88a/11,

8b/8, 91a/2, 91a/4, 91a/5, 91b/8, 94b/3, 95b/11, 99a/5, 9b/7

ḥ.+ dın 20b/5, 31b/2, 38b/8, 42a/4, 44b/1, 61a/3, 71a/3, 71b/3, 82a/1,

90a/4, 97b/8

ḥ.+ ınça 12a/10, 37b/11, 81b/2

ḥ.+ ını 85b/7

Ḥ.+ dın 68a/9, 71b/4

ḥ.+ ġa 79a/2

ḥ. keçürüng̃ler 11a/10

ḥ.+ nı 100a/4, 103a/5, 14b/6, 14b/7, 35a/8, 35a/9, 5a/11, 62a/5, 95b/1

ḥ.+ nıng̃ 110b/9

ḥ.+ sız 7a/1

ḥ. turur 14b/2, 4a/3

ḥākem (<Arp.) Hakem, hüküm veren.

ḥ. 83b/2

ḥaḳīḳat (<Arp.) Hakikat, gerçek.

ḥ. 2b/2, 67b/11

ḥaḳīḳat üze: Muhakkak ki, şüphesiz.

ḥ. üze 100a/11, 100a/7, 101a/10, 101a/3, 101a/8, 101b/9, 102a/1, 102a/6, 102a/9,

102b/2, 102b/8, 103a/1, 103a/3, 103a/4, 103a/7, 103a/9, 103b/1, 103b/11, 103b/3,

103b/4, 103b/9, 104a/11, 104a/2, 104a/5, 104a/6, 104a/7, 104b/11, 105a/6, 105a/7,

105a/8, 105b/2, 105b/4, 105b/9, 106a/1, 106a/11, 106a/2, 106a/4, 106a/6, 106a/8,

106a/9, 106b/10, 106b/4, 106b/5, 106b/9, 107a/1, 107a/11, 107a/6, 107b/4, 108a/3,

108a/6, 108a/8, 108a/9, 108b/1, 108b/10, 108b/3, 108b/7, 109a/3, 109b/1, 109b/9,

10a/7, 10a/9, 10b/10, 10b/6, 110a/10, 110a/11, 110b/11, 111a/4, 111a/8, 111b/5,

112a/1, 112a/11, 112a/3, 112b/10, 112b/6, 112b/7, 112b/9, 113a/10, 113a/2, 113a/4,

113b/1, 113b/2, 113b/6, 114a/7, 114b/11, 114b/7, 114b/8, 115a/10, 115a/7, 115a/8,

115b/11, 11a/5, 11a/6, 11b/2, 12a/1, 12a/3, 12a/6, 12b/1, 12b/11, 12b/4,

13a/2, 13a/4, 13a/5, 13a/7, 13b/10, 13b/7, 14a/9, 14b/1, 14b/10, 14b/2,

14b/5, 14b/6, 14b/9, 15a/7, 15b/1, 15b/2, 15b/6, 15b/9, 16b/10, 16b/5,

16b/6, 17b/2, 17b/3, 18a/2, 18a/5, 18b/4, 18b/8, 19a/1, 19a/11, 19a/2,

19a/8, 19b/10, 19b/2, 19b/4, 20a/10, 20a/6, 20a/7, 20b/10, 20b/8, 21a/7,

21b/10, 21b/3, 22a/1, 22a/5, 22b/10, 23a/8, 23b/10, 23b/2, 23b/4, 23b/5,

24a/8, 24a/9, 24b/11, 24b/5, 24b/7, 24b/9, 25a/1, 25a/11, 25a/2, 25a/4,

26a/7, 26b/3, 26b/7, 27b/4, 27b/8, 28a/1, 28a/3, 28a/7, 29a/5, 29a/9,

2b/9, 30a/2, 30a/3, 30b/1, 30b/2, 30b/8, 31a/3, 31a/5, 31a/7, 31a/9,

31b/1, 31b/11, 31b/6, 32a/11, 32b/1, 32b/10, 32b/11, 32b/3, 32b/5, 32b/6,

33a/1, 33a/11, 33a/6, 33b/4, 33b/6, 33b/9, 34a/1, 34b/2, 34b/6, 34b/7,

35a/4, 35b/1, 35b/11, 35b/2, 35b/8, 36b/10, 36b/8, 37a/1, 37a/11, 37a/3,

37a/6, 37b/3, 39a/3, 39b/1, 39b/4, 3a/2, 3b/1, 3b/10, 40a/3, 42a/10,

42a/11, 42a/5, 42a/9, 42b/8, 43a/5, 43a/7, 43b/10, 43b/5, 43b/7, 44a/1,

44a/11, 44a/2, 44a/3, 44a/4, 44b/10, 44b/2, 44b/6, 45a/5, 45a/8, 45b/1,

45b/11, 45b/2, 45b/9, 46a/6, 46a/7, 46b/11, 47a/1, 47a/8, 48a/1, 48a/4,

48b/3, 48b/8, 49a/2, 49b/10, 49b/4, 4a/2, 4a/3, 4b/1, 4b/3, 4b/5,

4b/7, 50a/1, 50a/6, 50a/8, 50b/6, 51a/4, 51b/2, 52a/1, 52a/11, 52a/3,

52a/6, 52a/7, 52b/7, 53a/1, 53a/7, 53b/6, 54b/6, 55b/9, 56a/3, 56b/11,

56b/2, 56b/9, 57a/1, 57a/5, 57a/6, 57b/1, 57b/10, 58b/10, 58b/7, 59a/1,

59a/5, 59b/1, 59b/10,

59b/4, 59b/8, 5a/3, 5b/3, 5b/5, 60a/3, 60a/8,

60b/3, 61a/6, 61a/8, 61b/11, 62a/4, 62a/5, 62a/7, 63a/3, 63a/8, 63b/4,

63b/7, 64a/11, 64a/9, 64b/6, 65a/1, 65a/9, 65b/10, 66a/10, 66a/2, 66a/3,

66a/4, 66a/5, 66a/8, 66a/9, 66b/10, 66b/4, 66b/6, 66b/7, 67a/1, 67a/6,

67a/7, 67b/5, 68b/10, 68b/2, 68b/3, 68b/6, 69a/11, 69a/3, 69a/5, 6a/3,

6a/5, 6b/9, 70a/1, 70a/2, 70a/6, 70a/9, 70b/4, 70b/5, 70b/7, 71b/1,

71b/8, 72a/8, 72b/10, 72b/11, 73b/11, 74a/8, 74b/11, 74b/3, 74b/8, 76a/10,

76a/4, 76b/2, 77a/1, 77a/7, 77b/2, 77b/3, 78b/8, 78b/9, 79a/1, 79a/3,

7a/10, 7a/2, 7b/1, 7b/2, 7b/4, 7b/5, 7b/6, 80a/11, 80a/6, 80b/10,

80b/6, 81a/3, 82a/4, 82a/5, 82b/3, 83a/5, 83a/6, 83b/10, 83b/11, 83b/3,

83b/6, 84a/1, 84a/2, 84a/3, 84b/6, 84b/9, 85a/2, 85a/3, 85a/4, 85b/3,

85b/8, 85b/9, 86a/3, 86a/5, 86a/6, 86a/9, 86b/4, 87a/2, 87a/7, 87a/8,

88b/7, 88b/8, 89a/4, 89a/7, 89b/11, 89b/3, 89b/5, 89b/8, 89b/9, 8a/1,

8a/2, 8a/8, 90a/3, 90b/1, 90b/6, 91b/10, 91b/4, 92a/10, 92a/3, 92b/4,

92b/7, 93a/4, 93b/10, 93b/2, 93b/3, 93b/9, 94b/11, 94b/4, 95a/11, 95a/8,

95b/4, 95b/7, 96a/2, 96a/5, 96a/8, 96a/9, 96b/3, 97a/4, 97a/5, 97b/10,

97b/3, 98a/11, 98a/2, 98a/3, 98a/6, 98a/9, 99a/2, 99b/10, 15b/3, 16a/4, 16a/6, 16a/9, 16b/4, 72a/3, 72a/4, 87b/3, 87b/4, 87b/6, 87b/7, 88a/2

ḥāl (<Arp.) Hal, durum.

ḥ.+ da 63b/11

ḥ.+ de 103b/5, 109a/11, 11b/10, 13a/8, 21a/6, 29a/1, 37a/10, 49a/6, 51a/1

ḥ.+ i 92a/2, 92a/4

ḥ.+ inde 15b/7

ḫālī (<Arp.) tek, tenha, tek başına.

ḫ. bol-: yalnız başına kalmak.

ḫ. boldılar 8a/6

ḫalīfe (<Arp.) Halife.

ḫ. 4b/1

ḫ. bol-: Birinin yerine geçmek, vekalet etmek.

ḫ. bolduṅguz 98a/5

ḫ. bolġul 97a/10

ḫ.+ ler ḳıldı 92b/10, 93a/9

ḫ.+ leri 88a/1

ḫāliṣ (<Arp.) Halis, ihlasa erdirilmiş.

ḫ. 10a/2, 85b/1, 90a/2

ḫ. ḳıl-: Halis kılmak, ihlaslı yapmak.

ḫ. ḳıldı 58b/1

ḫ. ḳıldılar 60a/10

ḫ. ḳılġan 13a/1

ḫ. ḳılġanlar 13a/1, 13b/10

ḫ. ḳılıġlılar 89b/7

ḫ. ḳıldım 31a/10

ḫalḳ (<Arp.) Halk, millet.

ḫ. 37a/11, 92b/11

ḫ.+ ın 58a/4

ḫ.+ lar 22a/2, 52a/7

ḫ.+ ları 3b/1

ḫ.+ larınıṅg 35a/4

ḫ.+ larnıṅg 101a/10, 27a/3, 50b/3, 95b/9

ḥamle (<Arp.) Hamle, saldırı, hücum.

ḥ. ḳıl-: Üstüne gitmek, saldırmak.

ḥ. ḳılsaṅg 100b/4

ḫamr (<Arp.) Şarap.

ḫ. 72a/3, 72a/5

ḫ.+ dın 21a/9

ḫᵛār (<F.) Hor, hakir, bayağı, alçaklık, zillet.

ḫ. bol-: Aşağılanmış.

ḫ. bolġanlar 110b/3

ḫ. bolmadılar 41a/10

ḫ. ḳıl-: Rezil, rüsva etmek.

ḫ. ḳıldıṅg 45a/9

ḫ. ḳılġan: Alçaltıcı, zelil eden, alçaltan.

ḫ. ḳılġan 108a/7, 44a/4, 47b/8, 50b/3, 56b/9, 60b/6, 9b/6

ḫ. ḳılmaġıl 45b/1

ḫ. ḳılsa 40a/2

ḫ. ḳılsun 109a/6

ḫ.+ lar 69a/1, 95b/11

ḫ.+ lardın 88b/7

ḫarāb (<Arp.) Harap, yıkık, viran.

ḫ. ḳıl-: Viran etmek, yıkmak.

ḫ. ḳılmaḳ 11b/10

ḥarām (<Arp.) Haram, din bakımından yasak olan.

ḥ. 111a/6, 18b/10, 63a/4, 72b/9, 85b/11

Mescid-i Ḥ. 108b/7, 14b/10, 15a/1, 18b/6

ḥ. ay: Zilkade, Zilhicce, Muharrem ve Recep aylarıdır. Bu aylarda savaşılması haram kılınmıştır.

ḥ. aydın 21a/2

ḥ. aylar 108b/1

ḥ. aynı 72b/9

Mescid-i Ḥ.+ dın 104b/9, 63a/7

Mescid-i Ḥ.+ ġa 110a/10

ḥ. ḳıl-: Yasaklamak, haram kılmak.

ḥ. ḳıldı 110b/2, 111a/10, 16b/4, 28a/4, 37a/7, 70b/6, 85b/11, 86a/1, 86b/4,

86b/6, 86b/9, 89b/11, 90a/3, 91b/4

ḥ. ḳıldılar 85b/4

ḥ. ḳılduḳ 61a/9, 86a/7, 86a/8

ḥ. ḳılın-: Yasaklanmak, haram edilmek.

ḥ. ḳılındı 33b/11, 48b/3, 63a/9, 72b/7, 83b/9, 85a/10

ḥ. ḳılınmış 66a/5, 85b/2, 86a/4, 9a/3

ḥ. ḳılmaŋg 71b/7

ḥ. ḳılmaslar 110b/1

ḥ. ḳılmaz irdük 86a/11

ḥ. ḳılur 111a/9, 98b/10

ḥ.+ lar 63a/3, 72b/2

ḥ.+ nı 67b/3, 69b/5, 69b/6

Mescid-i Ḥ.+ nıŋg 19a/8

Mescid-i Ḥ.+ nuŋg 109b/4

ḫarc (<Arp.) Harç, masraf.

ḫ. ḳıl-: 1.Harcamak(zekat ya da sadaka vermek) 2. Harcayıp dağıtıp fakir düşme.

ḫ. ḳıldılar 50a/3

ḫ. ḳılġan 112b/7

ḫ. ḳılġaylar 105a/1

ḫ. ḳılıŋg 112b/5, 19a/1, 25b/5, 27b/2

ḫ. ḳılıŋgızçaġa 37a/5

ḫ. ḳılmazlar 111a/2, 112b/8

ḫ. ḳılsaŋg 106b/11

ḫ. ḳılsaŋgız 106b/7, 20b/9, 27b/10, 27b/7, 37a/6

ḫ. ḳılsalar 50b/6

ḫ. ḳılur siz 27b/3

ḫ. ḳılur 27a/3, 69b/8

ḫ. ḳılurlar 102b/10, 104b/11, 115b/11, 115b/8, 20b/9, 21a/11, 26b/10, 26b/7, 26b/9,

27a/6, 28a/1, 2a/4, 40a/10, 50b/3

ḫāre (<F.) Ehil, sahip, yiyen.

mīrās-hāre: Mirasyedi.

ḫ.+ lerıŋa 55a/11

ḫᵛārluḳ (<F.) Aşağılık, rezillik.

ḫ. 113a/11, 38b/6, 66b/9, 67b/2, 6b/10, 81b/11, 84a/9, 92a/2, 98a/9,

9a/5

Hārūn (<ö.a.) Hz. Harun peygamber. Hz. Musa'nın kardeşi.

H. 24b/10, 61b/6

H.+ ġa 97a/10

H.+ nı 81a/5

H.+ nuŋ 96a/2

Hārūt (<ö.a.) Hz. Süleyman zamanında Babil'de insan şeklinde ortaya çıkan ve insanlara sihir öğreten ve bu sebeple onların imtihan edilmesini sağlayan iki melekten biri.

H. 10b/5

ḫāṣ (<Arp.) 1. Havas, yüksek tabaka. 2. Öz, kıymetli.

ḫ. ḳıl-: Özel, seçkin kılmak.

ḫ. 104a/7, 71b/11, 93b/11

ḫ. ḳılur 11a/3, 35b/3

ḫ.+ larındın 97a/7

Firʿavnnuŋ ḫ.+ larındın 5b/7

ḥased (<Arp.) Kıskançlık, hased.

ḥ. ḳıl-: Kıskanmak, haset etmek.

ḥ. 11a/10, 20b/4, 31a/8, 9b/4

ḥ. mü ḳılurlar 51b/10

ḥasret (<Arp.) Üzüntü, yürek acısı.

ḥ. 105a/1

ḥ.+ imiz 77a/4

ḫāşiʿ (<Arp.) Kalbi ürperen, huşu içinde olan.

ḫ.+ ler 5b/3

ḫaṭā (<Arp.) Hata, yanlışlık.

ḫ. ḳıl-: Hata etmek, günah işlemek.

ḫ. ḳılsa miz 29b/6

ḫayl (<Arp.) Takım, topluluk.

ḫ.+ ın 96b/1

ḫayr (<Arp.) Hayır, iyilik.

ḫ. 114b/2, 15b/2, 2b/1, 31b/11, 48a/9, 57b/6

ḫ.+ dın 11a/3, 58b/7

ḫ.+ nı 101b/1, 17b/7, 60b/2

ḫ.+ raḳ 21a/1

ḫ.+ sız 92a/8

ḥayż (<Arp.) Kadınlardaki aybaşı hali.

ḥ. 21b/8, 22a/6

ḥāżır (<Arp.) Hazır, bulunan, mevcut olan, şahit olan.

ḫ. bol-: Gelmek, bulunmak, katılmak.

ḫ. bolsa 17b/10

ḥ. 53a/8

ḥ. boldı 13a/8, 17a/11, 46b/8, 48a/4, 73b/1

ḥ.+ ı 99b/3

ḫ. ḳılın-: Elverişli olmak, hazır kılınmak.

ḥ. ḳılındı 58b/9

ḥ. ḳılınmış 32a/7

ḥ.+ ları 19a/8

ḫazīne (<Arp.) Hazine.

ḫ.+ leri 78a/11

helāḳ (<Arp.) Yok, yok edilmiş.

h. ḳıldı 39a/6

h. ḳıl-: Helak etmek, yok

etmek.

h. ḳılınur mu 78a/8

h. ḳılmaḳ 20a/1

ḥelāl (<Arp.) Helal, helal kılınmış.

ḥ. 107a/11, 63b/8, 63b/9, 71b/9

ḥ. bol-: Helal olmak.

ḥ. boldı 46a/8

ḥ. bolmas 22a/6, 22b/3

ḥ. bolmaz 48a/6

ḥ. bolsaŋgız 63a/6

ḥ. irdi 37a/7

ḥelāl ḳıl-: Helal etmek, meşru kılmak.

ḥ. ḳıldı 28a/4, 48b/10, 63b/4, 71b/8

ḥ. ḳılġanlarıdın 63a/3

ḥ. ḳılındı 18a/3, 61a/10, 63a/2, 63b/5, 72b/6

ḥ. ḳılmaŋg 63a/4

ḥ. ḳılmaḳım 33b/11

ḥ. ḳılsalar 111a/10

ḥ. ḳılur 98b/10

ḥ. ḳılurlar 111a/9

ḥ.+ larındın 6a/9

ḥ.+ nı 16a/8

hergiz (<F.) Asla, hiçbir zaman.

h. 11b/2, 3b/8, 51b/9

ḥesāb (<Arp.) Hesap.

ḥ. ḳılġanlarnıŋg 79a/11

hevā (<F.) Heves, arzu.

h.+ ları 83b/10

h.+ larıŋgızġa 78b/11

h.+ larınġa 12a/9, 14b/4, 68a/9, 68b/1, 71a/3, 86b/5

h.+ sınġa 100b/4

ḫıyānet (<Arp.) Hainlik, kin.

ḫ. 65a/1

ḫ.+ iŋgni 107b/3

ḫ. ḳıl-: Hainlik etmek, ihanet etmek.

ḫ. ḳıldı 42b/11

ḫ. ḳıldılar 107b/3

ḫ. ḳılġan irdi 57a/6

ḫ. ḳılġanlarġa 57a/4

ḫ. ḳılġanlarnı 106b/4

ḫ. ḳılmaŋg 104a/10

ḫ. ḳılsa 42b/11

ḫ. ḳılur irdiŋgiz 18a/5

ḫ. ḳılurlar 57a/5

ḫ.+ ni 106b/4

ḫıyār (<Arp.) Acur, kabakgillerden bir sebze.

ḫ. bād-rengdin 6b/8

hicret (<Arp.) Göç.

h. ḳıl-: Hicret etmek, göç etmek.

h. ḳıldı 45b/3

h. ḳıldılar 107b/10, 107b/4, 107b/7, 108a/1, 109b/6

h. ḳılġu yer: Göç edilecek, hicret edilecek yer.

h. ḳılgu yer 56a/9

h. ḳılġay siz 54b/11

h. ḳılıġlı bolup 56a/10

h. ḳılmadı 107b/6

h. ḳılsa 56a/9

h. ḳılsaŋgız 56a/5

hīç (<F.) Hiç, hiçbir.

h. 15b/2, 4b/5

ḥikmet (<Arp.) Hikmet.

ḥ. 21b/3, 22a/10

ḥ. birle iş ḳılġan: Hakīm.(Allah'ın sıfatı)

ḥ. birle iş ḳılġan 111b/7, 24a/5, 26b/7, 30a/5, 34b/7, 40a/1, 49a/11, 49a/2, 55b/4,

59a/3

ḥ. birle iş 110b/1, 31a/7

ḥ.+ din 22b/9, 36a/9

ḥ.+ ni 27b/6, 36a/3, 43a/5, 51b/11, 57b/5, 74a/2

ḥ. + lig 103a/9, 106a/4, 107a/1, 107a/9, 107b/4, 109a/8, 113a/6, 114a/7, 34b/2,

47a/8, 52a/3, 57a/3, 57b/1, 61a/8, 61b/9, 62a/4, 67a/5, 80a/10, 81a/3,

84b/6, 85b/3

ḥ. irdi 48a/3

ḥikmetlik (<A.+F.) Hikmet.

ḥ. 76a/8

ḫilāf (<Arp.) Ayrılık.

ḫ. 54a/10

ḫ.+ ındın 50a/7

ḫ. ḳıl-: Karşı gelmek, muhalefet etmek, isyan etmek.

ḫ. ḳıldılar 103b/3, 114b/6

ḫ. ḳılġan 3b/5

ḫ. ḳılış-: Çekişmek, tartışmak.

ḫ. ḳılışġay irdiŋgiz 105b/1

ḫ. ḳılışmadı 31a/7

ḫ. ḳılışsa 57b/8

ḫ. ḳılıştıŋgız 7b/9

ḫ. ḳılıştılar 16b/10, 20b/3, 20b/5, 25b/3, 38a/6, 61a/6

ḫ. ḳılışur irdiŋgiz siz 68a/11

ḫ. ḳılışur irdiŋgiz 34a/9, 87b/11

ḫ. ḳılışurlar 11b/8

ḫ. ḳılmadı 20b/3

ḫ. ḳılmaġay 8b/2

ḫ. ḳılmas sen 45b/1

ḫ. ḳılmas 30b/1

ḫ. ḳılsa 103b/3

ḥīle (<Arp.) Al, hile.

ḥ. 34a/5

ḥ.+ ge 56a/7

ḥ. ḳıl-: Hileye başvurmak, tuzak kurmak., aldatmak.

ḥ. ḳıldıŋgız 96a/2

ḥ. ḳılġanlarnıŋ 104b/3

ḥ. ḳılmazlar 84a/6

ḥ. ḳılsalar 84a/6

ḥ. ḳılur 104b/2, 104b/3

ḥ. ḳılurlar 104b/3

ḥ.+ m 101a/3

ḥ.+ sindin 95a/3, 95a/4

ḥiṣār (<Arp.) Hisar, kale.

ḥ. 91a/7

ḥ.+ nıñ 91a/10, 91a/7

ḫoş (<F.) Hoş, güzel.

ḫ. bolsalar 46a/10

ḫ.+ larındın 16b/3

ḫoşnūd (<F.) Hoşnut, memnun.

ḫ. bol-: Memnun olmak.

ḫ. boldı 75a/2

ḫ. boldılar 113a/1, 115b/1, 75a/2

ḫ. boldunguz 115a/7

ḫ. bolmaġay 12a/7

ḫ. bolmas 57a/8

ḫ. bolsalar irdi 113a/2

ḫ. bolsalar 22b/11, 83b/1

ḫ. ḳıl-: Memnun olmak, rıza göstermek.

ḫ. ḳılsalar 113a/9

ḫ. ḳılurlar 108b/9

ḫoşnūdluḳ (<F.+T.) Rıza, memnuniyet.

ḫ. 109b/8, 114a/9, 31a/2

ḫ.+ dın 49b/3

ḫ.+ ın 20a/4, 27a/6, 57b/8

ḫ.+ ınġa 43a/1, 65a/7

ḫ.+ ınḳa 43b/9

ḫ.+ nı 63a/6

ḥuccet (<Arp.) 1. Açık delil, hüccet. 2. Ferman. 3. Güç, kudret, yetkinlik.

ḥ. 114a/3, 15a/2, 25b/1, 41b/6, 55a/9, 60a/8, 61b/9, 62b/4, 66b/6,

79a/1, 80b/11, 86b/3, 87a/9, 90a/4, 93a/7, 94a/3, 95b/1, 9b/9

ḥ.+ din 105b/2, 93a/4

ḥ.+ imüz 81a/2

ḥ. ḳılış-: Münakaşa etmek, tartışmak.

ḥ. ḳılıştınġız 35a/1

ḥ. ḳılışur siz 35a/2

ḥ. ḳılsalar 31a/9

ḥ.+ ler 17b/9, 20a/7, 20b/4, 25b/3, 36b/9, 38a/7, 44b/4, 44b/6, 60b/10,

74a/6, 95a/7

ḥ.+ lerdin 15b/3

ḥ.+ leriñge 30a/3

ḥ.+ leriñgizni 11b/3

ḥ.+ lerimüzni 5a/6

ḥ.+ lerni 12a/6, 9a/9

ḥuccetleş - (<A.+T.) Münakaşa etmek, tartışmak, birbirine belgelerle karşı koymak.

ḥ.- mekleri 8a/7

ḥ.- se 34b/4

ḥ.- seler 35b/1

ḥ.- ti 26a/5, 80b/7

ḥ.- ür mü siz 13b/9, 80b/8

neşe ḥ.- ür siz 34b/11

Hūd (<ö.a.) Ad kavmine

gönderilen peygamber**,** Hud peygamber.

H.+ nı 92b/5

Ḥuneyn (<ö.a.) Huneyn şehri.

Ḥ. 110a/5

ḫurmā (<Arp.) Hurma.

ḫ. 27a/9

ḫ. çekirdeki 82a/5

ḫ. çekirdekiniṉ 51b/10

ḫ. çekirdekniṉ yipinçe: Azıcık, zerre kadar.

ḫ. çekirdekniṉ yipinçe 51b/5

ḫurmā yıġaçı: Hurma ağacı.

ḫ. yıġaçındın 82b/1

ḫ. yıġaçlar 85b/6

ḫuṣūmet (<Arp.) Tartışma, husumet, düşmanlık.

ḫ. 19a/10

ḫ.+ i 20a/1

ḫ. ḳıl-: Tartışmak, çekişmek.

ḫ. ḳılġan 57a/4

ḫ. ḳılurlar 33a/10

ḫuşū (<Arp.) Tevazu, alçakgönüllülük.

ḫ. ḳıl-: Boyun eğmek, itaat etmek.

ḫ. ḳılġanlar 45b/10

ḥükm (<Arp.) 1. Hüküm, takdir. 2. Hikmet.

ḥ. 68b/4, 79a/11, 79a/2

ḥ. ḳıl-: 1. Hükmetmek, takdir etmek, karar vermek. 2. Yapmak.

ḥ. birle iş ḳılġan 74b/11

ḥ.+ ge 52b/1

ḥ.+ i 67b/6

ḥ.+ ini 68b/3

ḥ. ḳıldı 75a/8

ḥ. ḳıldıṉġ 52b/10

ḥ. ḳılġan 50a/7

ḥ. ḳılġanlarnıṉġ 79a/2, 94a/9, 94b/3

ḥ. ḳılġay 94a/9

ḥ. ḳılġıl 67b/3, 67b/5, 68a/8, 68b/1, 94b/3

ḥ. ḳılıṉġay irdi 75b/6, 79a/3

ḥ. ḳılmadı 68a/6

ḥ. ḳılmaḳ 20b/3

ḥ. ḳılmasa 67b/10, 68a/2

ḥ. ḳılsa 105b/1, 105b/6, 12a/3, 33b/4

ḥ. ḳılsaṉġ 57a/3, 67b/4

ḥ. ḳılsaṉġız 52a/6, 52a/7

ḥ. ḳılsun 31b/5, 68a/5, 79a/8

ḥ. ḳılsalar 52b/9

ḥ. ḳılurlar 67b/5

ḥ. ḳılur men 34a/9

ḥ. ḳılur 11b/8, 60a/2, 63a/3, 67b/7, 72b/3

ḥ. ḳılurlar 85a/7

ḥ.+ ni 81a/10

ḥürmet: Hürmet, saygı, itibar.

ḥ.+ ler 18b/10

ḥürmetlig (<Arp.) Saygılı, hürmet sahibi.

ḥ.+ ler 92a/10, 92b/6, 93b/1, 94a/9, 94b/4, 95b/4, 96a/6

ḥ.+ reklerinŋge 95a/10

ıḍ - : Göndermek, bırakmak.

1.- ar 79a/7, 79a/9, 92a/5

1.- dı 20b/2, 24b/5, 66b/1

1.- duḳ 12a/6, 64b/5, 70b/1, 77b/10, 92a/9, 95a/9

1.- ġay muz 96b/8

1.- ġıl 13a/2, 24b/1, 95b/1, 95b/5

1.- ġu 19a/3, 19a/4, 19a/6, 72b/9

1.- ıŋg 22b/6, 50a/7

1.- maduḳ 52b/7, 54a/6, 94b/8

1.- maḳ 22a/10

1.- mas miz 78a/8

1.- sa 79b/3

1.- tı 110b/9, 43a/3

1.- tuḳ 15a/3, 54a/4, 75b/2, 96b/5, 99b/1

ʿıddet (<Arp.) Kocasından ayrılan kadının yeniden başkasıyla evlenebilmesi için üç defa hayız görüp temizlenenceye kadar geçecek olan süre.

ʿ. ḳılsaŋgız 63a/7

ıḍıl - : Gönderilmek.

1.- dı 88a/9, 93b/2

1.- dım 94a/8

1.- ġan 63a/5, 72b/4

ıḍılmış: Elçi, peygamber.

1.- mış 93b/2

1.- mışlardın 93b/5

1.- mışlarġa 88a/10

ımızġan – (bkz. ımuzġan-)Uykunun bastırması, uykuya giriş.

1.- maḳ 103a/9, 25b/7

ımuzġan - (bkz. ımızġan-)Uykunun bastırması, uykuya giriş.

1.- maḳnı 42a/3

ısır - Isırmak.

1.- dılar 39b/1

ısparla - Ulaştırmak, teslim etmek, selamete erdirmek.

1.- saŋgız 23a/7

ısparlan - : Bağışlanmış.

1.- mış 55a/11

ıy - : Göndermek.

1.- mışlarnı 78a/8

ıyın - : Gönderilmiş, bırakıverilmiş, salınmış.

1.- mışlarnıŋg 77a/10

ʿibādet (<Arp.) İbadet

ʿ. 13a/1

ʿ.+ im 87b/8

ʿ.+ ni 6a/1

İblīs (ö.a.) İblis, şeytan.

İ. 100b/3, 105b/11, 27b/4, 28a/3, 42a/10, 43b/10, 4b/11, 4b/9, 50b/4,

52b/2, 53b/6, 58a/6, 72a/4, 72a/5, 78a/1

i. 79b/9, 85b/9, 88b/4, 89a/2, 89a/7, 89b/2

İ.+ din 102a/5, 102a/7, 32b/6

İ.+ ge 54b/1

İ.+ iŋ 53b/6

i.+ ler 10b/3, 10b/4, 80a/5, 84a/2

i.+ lerdin 83a/10

i.+ lerni 89b/4, 89b/9

İ.+ ni 58a/2, 58a/4

İbrāhīm (ö.a.) Hz. İbrahim peygamber.

İ. 114a/2, 12b/10, 12b/6, 12b/7, 13a/4, 13b/10, 13b/2, 13b/3, 26a/5,

26a/6, 26b/3, 34b/11, 35a/3, 36b/4, 37a/10, 37b/1, 58b/2, 61b/5, 80a/11,

87b/7

İ.+ ġa 35a/4, 80b/1, 81a/2

İ. ḳabīlesin 32b/1

İ. ḳabīlesinġa 51b/11

İ.+ ni 12b/3, 58b/3

İ.+ nuŋ 12b/6, 13a/10

İ. oġullarınġa 13a/7

ʿibret (<Arp.) Kötü olaydan alınacak ders, ibret.

ʿ. 30b/8

ʿ. ḳılduḳ 7a/9

ibtilā ḳıl- (<Arp.) Eziyet etmek, işkence etmek, denemek.

i. ḳılmasun 89b/1

icābet (<Arp.) Cevap verme, kabul etme.

i. ḳıl-: Cevap vermek, kabul etmek.

i. ḳıldı 103a/7, 45b/1

i. ḳıldılar 43b/6

i. ḳılıŋ 104a/4

i. ḳılsunlar 101b/10, 18a/3

i. ḳılur men 18a/2

i. ḳılur 77b/2

iç 1. İç, içeri. 2. Konu, husus. 3. Kalp, gönül.

i. 109a/10, 39a/7, 86a/8

i.+ iŋe 3a/9, 98a/8

i.+ iŋizde 107a/6, 108b/8, 112a/6, 112a/8, 15a/4, 23b/1, 37b/9, 65b/7, 82a/4

i.+ inde 100a/4, 100a/8, 101a/1, 101a/5, 101a/7, 101a/9, 101b/5, 102a/8, 103a/2,

103b/1, 104a/3, 104b/7, 105a/3, 105b/1, 105b/3, 105b/4, 105b/5, 105b/9, 106a/3,

106b/11, 106b/2, 107a/10, 107a/8, 107b/1, 107b/7, 107b/9, 108a/3, 108b/11, 109a/1,

109a/3, 109b/1, 109b/8, 109b/9, 111a/3, 111a/5, 111a/7, 111a/8, 111b/2, 111b/5,

112a/10, 112a/5, 112b/9, 113a/1, 113a/11, 113a/5, 113b/1, 113b/8, 114a/1, 114a/8,

114b/3, 114b/6, 114b/9, 115a/10, 115a/3, 115b/5, 11b/10, 11b/8, 11b/9, 12a/2,

13a/1, 13a/2, 13b/7, 13b/9, 15b/10, 15b/4, 15b/7, 15b/9, 16a/1, 16a/10,

17a/10, 17a/5, 17a/6, 17b/10, 17b/9, 18a/9, 18b/4, 18b/7, 19a/10, 19a/7,

19a/9, 19b/6, 19b/7, 19b/9, 20a/1, 20a/5, 20a/8, 20b/3, 20b/5, 21a/2,

21a/7, 21a/8, 21a/9, 21b/8, 21b/9, 22a/3, 22a/7, 22a/8, 22b/2, 23a/10,

23a/11, 23b/1, 24a/4, 24b/11, 24b/8, 24b/9, 25b/11, 25b/5, 25b/7, 25b/8,

26a/4, 26b/8, 27a/10, 27b/4, 28a/6, 28b/3, 29a/10, 2a/2, 2b/1, 2b/7,

30a/5, 30a/7, 30a/9, 30b/1, 30b/6, 30b/7, 30b/8, 31a/2, 31b/4, 31b/7,

31b/8, 32a/4, 32a/5, 32a/6, 32b/3, 33b/2, 33b/7, 33b/9, 34a/10, 34a/9,

34b/11, 34b/4, 35a/1, 35a/2, 35b/6, 36b/11, 36b/2, 37b/1, 38a/10, 38b/1,

39a/1, 39a/4, 39a/5, 3a/3, 3a/7, 3a/8, 3b/5, 40a/4, 40b/4, 41a/9,

41b/1, 41b/5, 41b/8, 42a/1, 42a/6, 42a/7, 42a/8, 42a/9, 42b/3, 42b/8,

43a/11, 43a/4, 43a/5, 44a/1, 44b/8, 44b/9, 45a/5, 45a/7, 45b/3, 45b/6,

45b/8, 46a/8, 46b/1, 47a/1, 47a/2, 47b/10, 47b/6, 47b/8, 48a/9, 49a/1,

49a/3, 4a/1, 4b/1, 4b/2, 51a/9, 52a/5, 52a/9, 52b/10, 52b/6, 53a/10,

53b/2, 54a/1, 54a/9, 54b/7, 54b/8, 55a/7, 55b/11, 55b/5, 56a/4, 56a/5,

56b/3, 57a/1, 57a/9, 57b/6, 58a/8, 58b/3, 58b/4, 58b/5, 59a/3, 59a/5,

59a/6, 59b/11, 5a/1, 5a/6, 5b/9, 60a/8, 61a/1, 61a/6, 61b/1, 62a/2,

62a/4, 62a/5, 62a/8, 62a/9, 62b/7, 65a/10, 65b/10, 66a/3, 67a/1, 67a/2,

67a/9, 67b/11, 67b/6,

67b/7, 68a/10, 68a/11, 68a/4, 68a/6, 68b/7, 68b/9,

69b/5, 69b/9, 6b/6, 71a/2, 71a/8, 71b/6, 72a/5, 72a/9, 72b/10, 74a/2,

74a/4, 74b/7, 75a/2, 75a/3, 75a/9, 75b/10, 75b/11, 76a/1, 76b/6, 77a/5,

77b/1, 77b/5, 77b/7, 79a/5, 79a/6, 79a/8, 7a/6, 7a/8, 7b/7, 7b/9,

80a/10, 80b/1, 80b/8, 81b/10, 81b/6, 82a/8, 82b/3, 83a/7, 83b/5, 84a/4,

84a/5, 84a/6, 84b/5, 85b/1, 85b/2, 86a/4, 87b/11, 87b/2, 87b/4, 88a/2,

88a/5, 88b/7, 89a/10, 8b/4, 8b/6, 90a/1, 90a/9, 90b/11, 90b/2, 90b/3,

91b/11, 92a/11, 92b/11, 92b/4, 92b/7, 93a/3, 93a/8, 93b/6, 94b/2, 94b/5,

94b/6, 94b/8, 95b/5, 96a/3, 96b/10, 97a/1, 97a/10, 97a/5, 97a/8, 97b/5,

98a/10, 98a/3, 98b/1, 98b/5, 98b/9, 99b/3, 9a/5

i.+ indeki 19b/4, 42a/9

i.+ indekini 64a/9

i.+ inizde 23b/4

i. inde 88b/2

iç - İçmek.

ant i-: Yemin etmek.

ant i.- erler 112b/10, 113a/8, 114a/11, 22a/4, 52b/5, 73b/4, 73b/7

i.-esi nerse: İçecek, meşrubat.

i.- esi nerse 6b/5

ant i.- geyler 111b/10

i.- gü 80a/3

i.- gü yer: İçilecek yer, içme yeri.

i.- gü yerlerini 99a/8

i.- iŋ 18a/7, 6b/5, 89b/10

i.- se 25a/1

ant i.- seŋgiz 72a/1

ant i.- ti 89a/4

ant i.- tiŋgiz 91b/1

i.- tiler 25a/2

ant i.- tiler 68b/10, 83a/4

içür - İçirmek.

i.- mek 6b/3

suw i.- mek 99a/6

suw i.- mekini 109b/4

iḍi Rab, İlah.

İ. 15b/8

i. 87b/9

iḍige nisbetlig: 1. İlmiyle amel eden âlim, örnek kul. 2. Din adamı.

İ.+ ge 13a/10, 36a/5, 41a/9, 67b/8, 69b/6

İ.+ ŋ 100a/8, 103a/1,

103a/11, 66a/3, 74a/9, 81a/3, 83b/10, 83b/6, 84b/10,
84b/11, 84b/6, 86a/6, 87b/1, 88a/2, 97a/1, 98a/11, 99b/10, 99b/9
i.+ ŋgdin 6b/7
İ.+ ŋgdin 14b/10, 14b/7, 34b/3, 69b/9, 70a/5, 70a/8, 7b/1, 7b/3, 7b/5,
83a/1, 83b/3
İ.+ ŋge 33a/8
İ.+ ŋgge 13a/10, 96b/7
İ.+ ŋgiz 100a/9, 102b/2, 13b/9, 15b/8, 34a/1, 35b/2, 39b/10, 39b/9, 46a/4,
4a/11, 52b/9, 62b/4, 70b/5, 78b/8, 82b/7, 82b/9, 86a/9, 86b/6, 87b/11,
89a/3, 91a/5, 91b/10, 96a/11, 98a/5, 99b/6
i.+ ŋgiz 8a/7
İ.+ ŋgizdin 102a/9, 103a/6, 17a/9, 19b/1, 24b/10, 33b/6, 34a/1, 40a/9, 5b/9,
62a/3, 70a/8, 87a/9, 88a/6, 92b/2, 92b/9, 93a/2, 93a/7, 94a/3, 95b/1,
97a/8
i.+ ŋgizdin 11a/3
i.+ ŋgizge 3b/2
İ.+ ŋgizge 45a/10, 74b/9
İ.+ ŋgizni 102a/11, 92a/2
İ.+ ŋgni 33a/5
İ.+ ŋgniŋg 83b/4, 84b/1, 87b/1
i.+ ler 34b/9
İ.+ ler 110b/6, 36a/7
İ.+ leri 109b/8, 45b/2
İ.+ lerindin 13b/5, 14b/2, 15a/11, 45b/7, 70a/3
i.+ m 12b/8
İ.+ m 101a/8, 26a/6, 26b/4, 32b/11, 32b/3, 32b/4, 33a/3, 33a/4, 33b/3,
34a/1, 66a/4, 70b/5, 80b/3, 80b/4, 80b/5, 80b/9, 87b/6, 89b/6, 90a/3,
97a/11, 98a/8, 98b/3
İ.+ mdin 102a/9, 79a/1
İ.+ mge 74b/9, 76a/4
İ.+ miznŋg 91b/8
İ.+ mnüŋg 92b/1, 92b/8, 93b/6, 94b/7
İ.+ müz 12b/11, 13a/2, 13b/9, 19b/5, 19b/6, 25a/6, 29b/4, 29b/5, 29b/6,
29b/7, 30a/10, 30b/1, 31a/3, 34a/4, 41a/11, 45a/10, 45a/7, 45a/8, 45a/9,
53b/3, 53b/9, 71b/3, 71b/4, 74b/1, 76b/10, 76b/4, 84b/4, 89a/7, 90b/4,
91a/10, 91a/4, 94b/2, 94b/3, 96a/5, 96a/6, 98a/3

İ.+ müzni 77a/3

İ.+ müznüŋ 91a/2, 96a/5

i.+ si 24a/8, 7a/4, 86a/10

İ.+ si 102b/11, 102b/9, 11b/4, 12b/3, 13a/6, 26a/5, 28a/2, 28a/8, 31a/1,

32b/7, 43b/2, 45b/11, 75a/7, 77a/2, 77b/6, 78b/2, 83a/4, 84b/2, 86b/6,

87b/9, 89a/6, 92a/2, 97a/11

İ.+ siŋge 101b/4, 13a/10, 87b/8, 96a/1, 98b/2

i.+ sindin 4a/3, 5a/3

İ.+ sindin 28a/4, 28b/7, 29a/8, 29b/1, 36b/5, 40b/3, 63a/6, 66a/9, 77b/3,

92b/8, 93b/2, 98a/9

İ.+ siŋa 32b/10

İ.+ sini 78b/3

i.+ siniŋ 5b/4

İ.+ siniŋ 106a/10, 75a/10, 78b/4, 87a/5, 92a/8, 93b/4, 97a/9

iḍil - Gönderilmek.

i.- mişlerdin 25a/11

iglen - Acı çekmek, acı duymak, hastalanmak.

i.- ür irseŋiz 57a/1

i.- ür siz 57a/2

i.- ürler 57a/2

iglig 1. Acı veren, şiddetli 2. Hastalık.

i. 104b/7, 108a/10, 111a/2, 111b/2, 113a/8, 114b/10, 114b/2, 115b/7, 11a/2,

16b/8, 17a/9, 2b/7, 31b/3, 35b/11, 37a/5, 44a/3, 45a/4, 48a/6, 59b/6,

61b/1, 62b/2, 67a/3, 70b/9, 72b/1, 80a/3, 93a/9

igne İğne.

i. yurdusiŋge 90b/8

iŋtiyār (<Arp.) Seçme, seçim.

i. ḳıl-: Seçmek, uygun görmek.

i. ḳıldım 63b/3

iḳāmet (<Arp.) Yerleşme.

i. 84b/5

i. ḳıl-: Yerleşmek.

i. ḳılġu yeri 41b/7

i. ḳılsaŋ 56b/3

i. ḳılubilmeseler 22b/1

i. ḳılurlar 22b/5

ikkegü İkisi.

i. 101b/4, 58b/9, 66a/3

i.+ din 10b/7

i.+ ge 89a/4

i.+ ni 4b/11, 5a/1, 73b/3, 89a/3, 89a/6

ikki İki.

i. 103a/3, 105a/10, 106a/1, 107a/4, 107a/6, 107a/7, 10b/5, 111a/5, 112b/3,

14/8, 19b/9, 23a/3, 27a/8, 28b/10, 28b/9, 30b/6, 30b/7,

39b/5, 41a/5,
42a/10, 43a/6, 43a/8, 47a/2, 47a/3, 48b/8, 54b/8, 55b/3, 62b/10, 62b/8,
62b/9, 64a/3, 64b/6, 65b/11, 66a/7, 69b/8, 6b/4, 73b/2, 73b/6, 73b/7,
74b/5, 77b/5, 80b/11, 85b/10, 85b/11, 86a/1, 86a/2, 87a/7, 89a/3, 99a/6,
99a/7
i.+ de 66a/7
i.+ din 47a/3
i.+ n 46a/8
i.+ nçisi 111b/5
i.+ niŋ 111b/5
i.+ si 111b/5, 21a/9, 22b/2, 22b/4, 23a/6, 50a/7, 58b/9, 65a/11, 65b/3,
89a/6, 91a/7
i.+ sige 15b/2
i.+ siŋge 101b/5, 101b/6, 59a/11, 62b/9, 89a/2, 89a/4, 89a/5, 89b/3
i.+ sindin 23a/6, 47a/4, 47b/3, 48a/1, 89a/2, 89b/2
i.+ sini 89a/6, 91b/4
i.+ siniŋ 101b/4, 21a/10, 25b/10, 39b/6, 67a/5, 73b/6, 73b/7, 89a/6
iḳrār (<Arp.) İtiraf, kabul.
i. ḳıl- : İtiraf etmek, kabullenmek, kabul ve tasdik ettiğini dil ile söylemek.
i. ḳıldıŋız mu 36a/10
i. ḳılduḳ 36a/11
il İl, şehir, kent.
i. 92a/6, 92a/7, 96a/3
i.+ ge 6b/9
i.+ ler 95b/5
i.+ din 99b/2
i.+ ler 45b/6
ilet - İletmek, götürmek.
i.- gey 59a/7, 85a/1
i.- gey miz 101a/3
iley Kat, huzur, ön, ön taraf.
i.+ imde turur 33b/10
i.+ inde 10a/8, 30a/1, 68a/4, 68a/5, 68a/8, 92a/5
i.+ inde turur 7a/9, 81b/7
i.+ lerinde 25b/8
i.+ lerindin 88b/9
ilk İlk, evvel.
i. 109a/5, 115a/7, 83a/7
illeş - Barışmak, antlaşma sağlamak.
i.- mekge 106b/8
i.- mekni 55a/8
ʿilm (<Arp.) İlim
ʿ. 24b/8, 27b/6, 30a/9, 31a/8, 35a/1, 35a/2, 61b/1, 61b/10, 85b/11,
88a/10, 94b/2

ʿ.+ din 34b/4, 86a/3

ʿ.+ indin 25b/9

ilük Kulp.

i.+ ge 26a/1

İlyās (<ö.a.) İlyas peygamber.

İ.+ nı 81a/6

İmām (<Arp.) İmam, önder.

i. 12b/4

īmān (<Arp.) İman.

ī. 109b/10, 11a/8, 44a/2

ī.+ ġa 63b/11

ī.+ ı 87b/2

ī.+ ıŋ̂ızını 14a/9

ī. ketürdi 25b/3

ī.+ nı 43b/8

ʿimār (<Arp.) Bayındırlık.

ʿ. ḳıl-: Bayındır hale getirmek.

ʿ.+ ın ḳılsalar 109a/11

ʿimāret (<Arp.) Bayındırlaştırmak, onarım.

ʿ.+ ini 109b/4

ʿ. ḳılur 109b/1

ʿİmrān (<ö.a.) Hz. Meryemin babasının adıdır.

ʿ. ḳabīlesin 32b/1

ʿ.+ nıŋ̂ 32b/2

in - İnmek.

i.- gil 88b/6

i.- iŋ̂ 6b/9, 89a/8

i.- iŋ̂ler 5a/1, 5a/4

i.- se 113a/11

inan - İnanmak,, iman etmek.

i.- sa 29a/7

İncīl (<Yun.) İncil.

İ. 34b/11

İ.+ de 98b/9

İ. eyeleri 68a/6

İ.+ ni 30a/1, 33b/5, 68a/4, 70a/3, 70a/7, 74a/3

in En, genişlik.

i.+ i 40a/9

indür - İndirmek.

i.- di 102a/1, 10a/7, 110a/6, 110a/7, 111b/6, 15b/10, 16b/10, 16b/6, 20b/2,

22b/9, 30a/1, 30a/2, 30a/6, 3b/4, 42a/2, 52b/3, 57b/4, 59b/2, 59b/8,

61b/10, 67b/10, 68a/2, 68a/6, 68a/8, 68b/1, 68b/2, 73a/9, 81b/3, 82a/11,

83b/2, 89a/4, 93a/10, 9b/4, 9b/6

i.- düŋ̂ 34a/4

i.- dük 105a/9, 10a/10, 15b/3, 3b/6, 51a/11, 57a/3, 62b/4, 67b/7, 68a/7,

6a/8, 6b/2, 81b/6, 87a/6, 89a/11, 92a/6, 99a/8

i.- düm 5a/8

i.- geni 74b/3

i.- genni 5a/10

i.- gey men 81b/9

i.- gil 74b/1

i.- medi 41b/6, 80b/11, 81b/3, 90a/4, 93a/3

i.- mişi 81b/10

i.- se 74a/9, 77b/4, 9b/4

i.- se irdük 75b/4, 75b/6, 83a/7

i.- seŋg 60b/8

i.- üldi 17b/8, 2a/5, 35a/10

i.- ür 103a/9

i.- ür sen 39b/4

indürül - İndirilmek, gönderilmek.

i.- di 10b/5, 115a/11, 13b/3, 29b/1, 36b/3, 45b/10, 52a/11, 59b/3, 61b/10,

61b/2, 63b/7, 69a/10, 69b/9, 70a/3, 70a/5, 70a/8, 71a/9, 71b/2, 73a/5,

87a/7, 88a/5, 88a/6, 99a/1, 9b/6

i.- medi 34b/11, 61b/2

i.- mese irdi 77b/3

i.- miş 83b/3

i.- mişler 39b/9

i.- se 11a/3, 37a/8

i.- se irdi 75b/6, 87a/8

inek İnek.

i. 7b/5, 7b/6, 7b/7

i.+ ni 7a/11

i. turur 7b/2, 7b/4

iŋgen Dişi deve.

i.+ i 93a/8

i.+ niŋg 93b/4

iŋgen çok.

88b/3

inkār (<Arp.) İnkar, tanımama.

i. ḳıl-: İnkar etmek.

i. ḳılur miz 91b/6

i. ḳılurlar 77a/8

inḳıyād (<Arp.) Boyun eğme, boyun bükme, teslim olma.

i. ḳıl-: Boyun eğmek, itaat etmek.

i. ḳıldılar 67b/8

ir - imek, -dır/ -dir, olmak, bulunmak.

i.- -di 59a/1

i.- di 105b/1, 105b/6, 10a/2, 14/8, 20b/1, 23a/1, 48b/3, 50a/1, 51b/2,

53b/6, 54b/5, 54b/6, 54b/8, 55b/4, 55b/9, 56a/3, 56a/8, 57a/2, 57a/8,

57b/5, 58b/10, 58b/3, 58b/7, 59a/2, 59a/5, 59a/7, 59a/9, 59b/1, 60b/2,

60b/7, 61a/7, 61b/9, 62a/2, 62a/4, 84b/10, 8a/4, 98b/11, 99b/2

ʿafv ḳılġan i.- di 60b/3

anuḳ ḳılġaylar i.- di 112a/5

arturmaġaylar i.- di 112a/7

ayġay i.- di 75b/5

aysalar i.- di 51a/9

āsān i.- di 49b/5
bāṭıl bolġay i.- di 81a/10
bilgen i.- di 47a/8, 48a/3, 49a/2, 49b/10, 50a/8, 50b/6, 57b/1
bilgey i.- di 54a/11
bilse i.- di 104a/3
biterler bolsalar i.- di 71a/8
bitmiş irmes i.- di 87b/2
bitse i.- di 38b/3
bitseler i.- di 94b/11
bolġay i.- di 53a/2
bolmaġaylar i.- di 83a/8
bolmasa i.- di 107a/9, 25a/9, 54b/1, 57b/3, 7a/6, 91a/2
bolsa i.- di 111b/9, 42a/6, 54a/9
bolsalar i.- di 115a/4
bozulġay i.- di 25a/9
bulġaylar i.- di 52b/9, 54a/9
bulsalar i.- di 112b/11
çatarlar i.- di 31b/8
çıḳġay i.- di 42a/7
çıḳsalar i.- di 112a/6
indürülmese i.- di 77b/3
indürülse i.- di 75b/6, 87a/8
irmes i.- di 35a/3
eşitgen i.- di 52a/8
ewürgeyler i.- di 112b/11
ḥelāl i.- di 37a/7
ḫıyānet ḳılġan i.- di 57a/6
ḥikmetlig i.- di 48a/3
ḫoşnūd bolsalar i.- di 113a/2
ḥükm ḳılınġay i.- di 75b/6, 79a/3
ḳabūl ḳılġan i.- di 60b/1
ḳalġanlardın i.- di 93b/11
ḳaytarılsalar i.- di 76b/11
ḳaytarsalar i.- di 54a/10
ḳaytġaylar i.- di 76b/11
ḳazġanmış irmez i.- di 87b/2
kāfirlerdin i.- di 4b/9
keçürgen i.- di 51a/4
kelse i.- di 12a/4
kemişgey i.- di 21b/3
ḳılġan i.- di 49b/4
ḳılġay i.- di 68a/10
ḳılmaġaylar i.- di 53a/1, 85a/9
ḳılsalar i.- di 53a/1
ḳılur i.- di 97a/2
köndürgey i.- di 86b/3
körgürse i.- di 105b/3
ḳulluḳ ḳılur i.- di 93a/1
musallaṭ ḳılġay i.- di 55a/4
ortaḳ ḳoşmaġaylar i.- di 83a/1
ortaḳ ḳoşsalar i.- di 81a/9
öldürülmegeyler i.- di 42b/3, 43b/1
öldürüşmegey i.- di 25b/2
öldürüşmegeyler i.- di

25b/4
ölmegeyler i.- di 42b/2
ölüg i.- di 84a/3
raḥmet ḳılġan i.- di 48b/9
saʿy ḳılġaylar i.- di 112a/7
saḳçı i.- di 46a/6
sıḳaġay i.- di 107a/10
sıḳamaġay i.- di 101b/1
sıḳasalar i.- di 75b/5
sözleşe i.- di 83a/8
sözleşse i.- di 12a/4
süst i.- di 53b/6
tileseler i.- di 112a/5
toḳuşġaylar i.- di 55a/5
töşek turur i.- di 30b/6
tutunmaġaylar i.- di 71a/9
uġraġay i.- di 57b/3
uluġ i.- di 50a/6
uluġ yazuḳ i.- di 46a/7
uyġaylar i.- di 111b/10
vaḳtı belgülüg ḳılınmış i.- di 56b/11
yaḫşıraḳ bolġay i.- di 51a/10
yaḫşıraḳ i.- di 38b/3
yarlıḳaġan i.- di 48b/9, 56a/11, 57a/5
yigeyler i.- di 70a/3
yiṅggen i.- di 52a/3
yıġġay i.- di 77b/1
yıġmasa i.- di 69b/6
i.- diṅg 14a/7
bilmes i.- diṅg 57b/5
cemʿ ḳılsa i.- diṅg 102a/8
ḳoḍsa i.- diṅg 53b/10
körse i.- diṅg 81b/10
yoḳatġay i.- diṅg 98b/3
saḳçı i.- diṅg sen 74b/10
i.- diṅgiz 104a/8, 111a/4, 112b/6, 11b/3, 16b/3, 19b/2, 38a/2, 56a/4, 87b/11, 94a/7, 9b/8
aytur i.- diṅgiz 76b/3, 82a/1, 82a/4
ārzūlayur i.- diṅgiz 41a/2
bilmes i.- diṅgiz 15a/5
bilmez i.- diṅgiz 24a/2
bolġay i.- diṅgiz 7a/7
bolsa i.- diṅgiz 42a/7, 42b/6
düşmenler i.- diṅgiz 38a/1
ḫıyānet ḳılur i.- diṅgiz 18a/5
ḫilāf ḳılışġay i.- diṅgiz 105b/1
ḫilāf ḳılışur i.- diṅgiz 34a/9, 87b/11
ḳaytarılur i.- diṅgiz 38b/1
ḳazġanur i.- diṅgiz 90b/6
ḳılur i.- diṅgiz 73b/1, 79a/9, 91a/3
körse i.- diṅgiz 106a/4
ḳulluḳ ḳılur i.- diṅgiz 90a/11
küfr ketrür i.- diṅgiz 38a/9
küfr ketürür i.- diṅgiz

104b/11
meṅgizlig i.- diṅgiz 55b/8
oḳıyur i.- diṅgiz 36a/6
ögretür i.- diṅgiz 36a/5
ölügler i.- diṅgiz 4a/8
örter i.- diṅgiz 4b/8, 7b/9
rāst i.- diṅgiz 10a/3
uluġsınur i.- diṅgiz 82a/1
uyġay i.- diṅgiz 54b/1
vaʿde ḳılışsa i.- diṅgiz 105b/1
yarışġay i.- diṅgiz 105b/4
yobılayur i.- diṅgiz 113b/3
yüreksiz bolġay i.- diṅgiz 105b/3
i.- diṅgiz irse 43b/1, 4b/4
bitgenler i.- diṅgiz irse 10a/1, 24b/11, 40b/8, 43b/11, 69a/8
mü'minler i.- diṅgiz irse 33b/10
rāst ayġanlar i.- diṅgiz irse 3b/7, 44b/5
i.- diṅgiz mü 86a/2
tanuḳlar i.- diṅgiz mü 13a/8
ḫilāf ḳılışur i.- diṅgiz siz 68a/11
örter i.- diṅgiz siz 65a/5
i.- diler 106a/11, 113b/9, 114a/4, 114b/7, 11b/8, 13b/1, 14a/3, 14a/4, 2b/8,
38b/8, 43a/5, 5a/1, 70b/11, 71a/5, 75a/10, 75b/1, 75b/8, 84a/5, 87b/3,
87b/4, 88b/1, 91b/6, 92b/5, 94b/6, 96b/10, 97b/10, 99a/9, 99b/4, 9b/1
buyruḳdın çıḳar i.- diler 6b/3
buyruḳdın çıḳġanlar i.- diler 99b/8
çatar i.- diler 91b/10
çatarlar i.- diler 85b/1
çıḳar i.- diler 78a/10
düşmen i.- diler 56b/2
ġazāt ḳılġanlar i.- diler 42b/2
ḥaddin keçerler i.- diler 38b/9, 71a/5
ḳazġanur i.- diler 115a/5, 84a/1, 84b/7, 95a/1
ḳılur i.- diler 101a/1, 69b/5, 71a/6, 78a/1, 81a/10, 83a/4, 84a/5, 84b/3, 95b/11,
97a/5, 97b/11
ḳılurlar i.- diler 65a/4, 69b/7
kötrür i.- diler 97a/2
küç ḳılġanlar i.- diler 98a/2
küç ḳılurlar i.- diler 6a/10, 99b/2
küfr ketürgen i.- diler 80a/3
küfr ketürgenler i.- diler 6b/11, 90b/1

küfr ketürür i.- diler 77a/3
küfr ketürürler i.- diler 38b/8
mekr ḳılur i.- diler 84a/9
münāfıḳ i.- diler 113b/4
örterler i.- diler 69b/4
taḳılġay i.- diler 42b/7
tanuḳlar i.- diler 67b/9
yalġan çatarlar i.- diler 76b/5
yıġarlar i.- diler 87a/11
ẓulm ḳılur i.- diler 100b/7
i.- dim 74b/9
bilür bolsa i.- dim 101b/1
bolsa i.- dim 53a/10
üküş ḳılġay i.- dim 101b/1
i.- dük 100a/10, 113b/2,
ḳılur i.- dük 91b/9
kirür i.- dük 113b/2
köndürgey i.- dük 53a/3
kötürgey i.- dük 100b/3
ortaḳ ḳoşmaġay i.- dük 86a/11
oynayur i.- dük 113b/2
öldürülmegey i.- dük 42a/7
teggey i.- dük 95a/5
tilese i.- dük 104b/4, 95a/5
uyġay i.- dük 43a/9
yaraġlıġ bolsa i.- dük 111b/11
yıġsa i.- dük 83a/8
i.- dük irse 87a/7
88a/9
açġay i.- dük 94b/11
aydılar i.- dük 56a/4
ayġay i.- dük 104b/5
birgey i.- dük 53a/2
bilse i.- dük 43a/9
bitise i.- dük 52b/11
bolġay i.- dük 87a/8
çıḳġay i.- dük 111b/11
indürse i.- dük 75b/4, 75b/6, 83a/7
ḥarām ḳılmaz i.- dük 86a/11
ḳarışturġay i.- dük 75b/7
kitergey i.- dük 70a/1
kewürgey i.- dük 70a/2
ḳılġay i.- dük 75b/7
ḳılsa i.- dük 75b/7
i.- medi 13b/2, 14a/9, 42b/10, 44a/5, 44a/6
ortaḳ ḳoşġanlardın i.- medi 37a/11, 87b/7
i.- medi mü 56a/5
i.- mediŋ 33a/9
i.- mediler 76b/11
i.- medük 91a/2
ġāyibler i.- medük 88a/10
ortaḳ ḳoşġanlar i.- medük 76b/4
i.- medük mü 60a/1
i.- mes 101a/4, 104b/9, 106a/6, 10b/8, 111b/1, 112b/10, 11b/4, 11b/6, 18b/2,

32a/3, 32b/5, 33a/10, 36a/1, 37b/6, 44b/2, 55b/7, 58a/9, 60a/5, 66a/9,
70a/7, 70b/9, 74a/6, 75b/5, 76b/8, 77a/1, 79a/2, 81b/1, 83b/6, 84a/4
berāber i.- mes 109b/5
ortaḳ ḳoşġanlardın i.- mes 35a/4
yaḳınraḳ tiriglik i.- mes 77a/6
i.- mes irdi 35a/3
bitmiş i.- mes irdi 87b/2
i.- mes miz 77a/1
i.- mes sen 87b/4
saḳçı i.- mes sen 83a/2
i.- mes siz 108a/6, 108a/9, 27b/3, 85a/2, 86b/2
berāber i.- mesler 38b/9
i.- mez 10a/6, 11b/5, 14b/10, 14b/3, 14b/4, 16a/7, 25a/1, 2b/5, 40a/1,
41a/3, 48a/3, 60a/6, 67b/6, 74b/6, 79a/1, 7b/2, 7b/6, 84b/11, 98b/4,
9a/4
çıḳġanlar i.- mez 67a/3
ġāfil i.- mez 14a/1, 14b/2, 8a/3, 9a/6
meŋgizlig i.- mez 104b/5
yaḳınraḳ tiriglik i.- mez 44b/8
ḳazġanmış i.- mez irdi 87b/2
i.- mez men 79b/6, 82b/10
köŋgülgenlerdin i.- mez men 79a/1
ortak ḳoşġanlardın i.- mez men 80b/7
yawuzluḳ i.- mez men 101b/1
i.- mez miz 96b/4
i.- mez mü men 100a/9
i.- mez mü 77a/2, 78b/7
i.- se 10a/2, 10a/3, 11b/3, 16b/3, 3b/8, 44a/5, 53a/2, 57b/7, 74b/7,
9b/8
bitgenler irdiŋgiz i.- se 10a/1, 24b/11, 40b/8, 43b/11, 69a/8
bittiŋgiz i.- se 105a/9
boldumŋuz i.- se 3b/5
irdiŋgiz i.- se 43b/1, 4b/4
irdük i.- se 87a/7
keldiŋg i.- se 95b/2
mü'minler irdiŋgiz i.- se 33b/10
rāst ayġanlar irdiŋgiz i.- se 3b/7, 44b/5
tileyür i.- se 59a/8
uluġ boldı i.- se 77a/10
öldi i.- se mü 41a/4
öldürüldi i.- se mü 41a/4

i.- seŋ 93b/5, 95b/2

i.- seŋiz 37a/8, 83b/8, 85b/11

bilür i.- seŋiz 111b/9, 17b/8, 28b/3, 39a/10, 81a/1

bitgenler i.- seŋiz 102b/8, 109a/5, 66a/2, 74a/10, 94a/5

iglenür i.- seŋiz 57a/1

rāst ayġanlar i.- seŋiz 101b/10, 77b/9

sewer i.- seŋiz 32a/9

bilür i.- seler 10b/10

biter i.- seler 22a/7

i.- sini 76b/6

i.- ür 77a/3

öç eyesi i.- ür 30a/3

i.- ür sen 100a/9

iʿrāż (<Arp.) Yüz çevirme, başka tarafa dönme, vazgeçme.

i. ḳıl-: Yüz çevirmek, dönmek.

i. ḳıldıŋız 110a/6

i. ḳıldılar 42a/9

i. ḳılsa 36b/1

i. ḳılsaŋız 108a/9

i. ḳılsalar 32a/11, 34b/10, 34b/7, 55a/1

i. ḳılur 31b/6

irig Kaba, sert tabiatlı.

i. 42b/6, 48b/2, 61a/2

iriglik Kabalık, sertlik.

i. ḳıl-: Sert davranmak.

i. ḳılġıl 114a/10

irkek Erkek.

i. 32b/5

i.+ din 45b/2, 58a/11

i.+ ge 47a/2, 62b/9

i.+ in mü 85b/10

i.+ lerimüzge 85b/1

i.+ ni mü 86a/1

irte Sabah, tan vakti.

i. 33a/6, 39b/4, 78b/4

irtele - Erteleme.

i.- diler 93b/5

i.- mek 102b/1

ʿĪsā (<ö.a.) Hz. İsa peygamber.

ʿ. 110b/4, 13b/4, 33b/1, 34a/2, 34a/6, 36b/5, 61b/5, 62a/6, 65a/9,

70b/10, 70b/4, 70b/5, 74a/1, 74a/9, 74b/1, 74b/5

ʿ.+ ge 25b/1, 9a/9

ʿ.+ nı 110b/6, 61a/5, 65a/10, 68a/3, 81a/6

ʿ.+ nıŋ 34b/2, 71a/5

İsḥāḳ (<ö.a.) Hz. İshak peygamber.

İ. 13b/10, 13b/4, 36b/4, 61b/5

İ.+ nı 81a/3

İ.+ nıŋ 13a/10

isig : Sıcak.

i. 115a/3, 115a/4, 80a/3

islām (<Arp.) İslam, Müslümanlık.

i.+ dın 36b/6

İsmāʿīl (<ö.a.) Hz. İsmail peygamber.

İ. 12b/11, 12b/6, 13a/10, 13b/10, 13b/3, 36b/4, 61b/5

İ.+ ni 81a/6

isrāf (<Arp.) İsraf, gereksiz harcama.

i. ḳıl-: İsraf etmek.

i. ḳılġan: İsraf eden.

i. ḳılġanlarnı 85b/8, 89b/11

i. ḳılmaŋ 85b/8, 89b/11

iste - İstemek.

i.- diler 112a/8

i.- ŋ 18a/6, 66b/11

i.- meŋ 50a/5

i.- meki 57a/1

i.- se 36b/6

i.- seŋ 77a/11

i.- seŋiz 19b/1

i.- yü 20a/4, 27a/6, 27b/10, 30a/8, 57b/8

i.- yür 92a/1

i.- yür men 83b/2, 87b/9, 97a/6

i.- yür siz 36b/1, 37b/6, 55b/8, 94a/6

i.- yürler 112a/7, 63a/5, 68b/4, 91a/6

i.- yürler mü 59b/7

istīzā (<Arp.) Zarar vermek,eza vermek.

i. 22b/7

iş İş, amel.

i. 105b/4, 113b/5, 20a/8, 22a/10, 41b/8, 42a/5, 42b/8, 48a/8, 48b/3,

52a/9, 54a/10, 54a/11, 56a/4, 68b/8, 75b/6, 79a/3, 89b/4, 92a/2

ḥikmet birle i. 110b/1, 31a/7

i.+ din 113b/6, 114a/5, 11b/1, 38a/5, 38b/2, 39a/1, 40a/3, 42a/5, 42a/6,

71a/6, 98b/10

i.+ ge 47b/8, 49a/7, 93b/8

i.+ i 110a/3, 112a/9, 13b/9, 28a/5, 51b/2

i.+ imüz 41b/1

i.+ imüzni 112b/1

i.+ indin 98a/5

i.+ ini 45b/2

i.+ iniŋ 72b/5

i. ḳılġan 21b/3

ḥikmet birle i. ḳılġan 111b/7, 24a/5, 26b/7, 30a/5, 34b/7, 40a/1, 49a/11, 49a/2, 55b/4,

59a/3

ḥükm birle i. ḳılġan 74b/11

i.+ ler 105b/6, 20a/9, 39a/1

i.+ lerge 68a/11, 86b/8

i.+ leri 87b/4

i.+ leriŋiz 13b/9

i.+ lerimüz 13b/9

i.+ lerini 16a/7, 83a/4, 90b/3, 98b/11

i.+ lerni 112a/9, 58a/11, 58a/7, 90a/3

i.+ lerning 44b/11

i.+ ni 105b/1, 105b/6, 12a/3, 27b/5, 33b/4, 40b/1, 7a/3

i.+ ning 112b/3

iş Eş, dost.

i.+ inde 101a/4

işāret (<Arp.) İşaret.

i. 33a/5

i. ḳıl-: Vahyedilmek, bildirilmek.

i. ḳılur siz 95b/5

i. ḳılur 83a/10

işit - : (bkz. eşit-) İşitmek, duymak.

i. gen: İşiten, duyan.

i. gen 12b/11, 17b/2, 22a/5, 26a/2, 76a/2

i.- geni 32b/11

i.- ürök 44b/9

i.- ing 11a/1, 9b/11

i.- ürler 101b/11,

işle - Çalışmak, işlemek, yerine getirmek.

i.- genlerge 113a/4

i.- genlerning 45b/2

i.- se 7a/3

işlig İşli, eylemli.

i. 13a/4, 20a/7, 4b/5

it İt, köpek.

i. 100b/4

itig Altın, gümüş, kıymetli taş ve mücevher gibi süs eşyası, ziynet takımı.

i.+ lerindin 98a/1

i'timādlıġ (<Arp.) Sağlam, güvenilir.

i. 26a/1

iw (bkz. ew) Ev, mesken.

i. 37a/11

i.+ ler 47b/10, 93a/11

i.+ leringiz 42a/7

i.+ leringizde 33b/9

i.+ üngdin 103a/1

iw - Acele etmek.

i.- düngüz mü 98a/5

i.- e 79a/2

i.- e tileyür 79a/3

i.- en 26b/6, 46b/4

i.- erler 112b/11, 39a/1, 43b/11, 67a/9, 69b/4

sökellik i.- erler 68b/7

i.- gen 99b/10

i.- genreki 79a/11

i.- megen 22a/4, 23b/5, 27a/1, 42a/11, 47b/5, 73a/5

i.- meklerindin 39b/10

i.- se 19b/9

i.- üng 40a/8

'ivaż (<Arp.) Bedel, karşılık.

'. 35b/9

ʿ. almas miz 73b/4

ʿ.+ nı 16b/7, 5a/10

iwe süratli

i. 92a/1

iwek Aceleci, acele eden.

i. 88a/2

iz İz, nişan.

i.+ leri 68a/3

ʿizzet (<Arp.) İzzet.

ʿ. 59b/8

ʿ.+ ni 59b/8

Kaʿb bin Eşref (<ö.a.) Hz. Muhammed zamanında yaşan bir müşrik olup peygamberimiz karşıtı şiirler yazmıştır.

K. bin Eşref 52b/1

Kaʿbe (ö.a.) Kabe.

K.+ din 12b/10

K.+ ge 15b/1, 63a/5

K.+ ġa 72b/4

K.+ ni 12b/5, 72b/8

K.+ niŋ 72b/4

ḳabīle (<Arp.) Kabile, soy.

ḳ.+ si 30b/3

ʿİmrān ḳ.+ sin 32b/1

İbrāhīm ḳ.+ sin 32b/1

İbrāhīm ḳ.+ sinġa 51b/11

kābīn (<Arp.) Tayin edilmiş miktar, damadın geline verdiği ağırlık, eşya, nikah parası.

k. 23b/6

k.+ lerini 46a/10, 49a/1, 49a/5, 63b/10

ḳabūl (<Arp.) Kabul, razı olma.

ḳ. 32b/7

ḳ. ḳıl-: Kabul etmek, razı olmak.

ḳ. ḳıldı 18a/5, 32b/7, 5a/3, 6a/5, 70b/3

ḳ. ḳılġan irdi 60b/1

ḳ. ḳılġan men 15b/5

ḳ. ḳılġan 13a/2, 48a/1, 52b/9, 5a/3, 6a/5

ḳ. ḳılġıl 12b/11, 13a/2, 32b/3

ḳ. ḳılındı 66a/7

ḳ. ḳılınmadı 66a/7

ḳ. ḳılınmaġay 112b/6, 36b/7, 37a/2, 37a/4, 67a/2

ḳ. ḳılınmaz 12b/2

ḳ. ḳılınsa 112b/6

ḳ. ḳılmas 5b/6

ḳ. ḳılsa 40a/3, 49a/10, 49a/11

ḳ. ḳılur men 15b/5

ḳ. ḳılur 109a/7, 48a/3, 66a/8

tevbesin ḳ. ḳılur 67a/6

ḳaçan Ne zaman, ne zaman ki, -dığında.

ḳ. 15a/10, 20b/8, 23a/7

ḳ. turur 101a/8

ḳaḍġu Kaygı, tasa,üzüntü.

ḳ. 42a/1

ḳ.+ dın 115b/10, 79b/3

ḳ.+ dın soŋġra 42a/3

ḳ.+ luġ 98a/4

ḳ.+ nı 42a/1

ḳaḍġur - Üzülmek, endişelenmek, korkmak.

ḳ.- maġıl 66a/6, 70a/9

ḳ.- maŋġ 40b/7

taḳı ḳ.- mas 91b/2

ḳ.- masaŋġız 42a/1

ḳ.- maslar 11b/5, 26b/10, 78a/9

ḳ.- mazlar 28a/2, 28a/9, 43b/4, 5a/5, 70a/11, 7a/4, 90a/8

ḳ.- ur men 94b/8

ḳaḍġurt - Kaygılandırmak, üzmek.

ḳ.- ġay 73a/4

ḳ.- masun 43b/11, 67a/8

ḳ.- tı 42a/4

ḳ.- ur 39b/2, 77a/7

ḳ.- ur 112a/11

ḳadr - (<Arp.) Kıymet, değer, itibar.

ḳ.- sızraḳ turur 6b/9

kāfir (<Arp.) Kâfir

k. 10a/10

k. bol-: İman etmemek, kafir olmak.

k. boldı 25b/4, 26a/8, 4a/4

k. boldılar 10b/4, 16b/1, 20a/10, 26a/3

k. bolġannı 28a/7

k. bolmaġıl 10b/7

k. bolmaḳ 21a/3

k. bolmaḳnı 69b/9

k. bolsa 25b/11, 37b/3

k. bolsalar 9b/4

k. bolur siz 37b/4

k. bolurlar 37b/8, 9b/7

k. erenler: Kafir kişiler, kafirler topluluğu.

k. erenler 25a/7, 29b/9, 41b/1

k. erenlerni 27a/5, 70a/6

k.+ ler 110b/9, 113b/7, 11a/9, 15b/6, 25b/6, 37a/3, 37b/8, 48a/5, 56b/2,

69a/1, 9b/3

k.+ lerdin irdi 4b/9

k.+ lerġa 10a/10, 11a/1, 3b/9, 40a/7, 50b/3, 56b/9, 60a/1, 60a/3, 60b/6,

61a/11, 84a/5, 9b/5

k.+ lerni 112a/11, 32a/11, 32a/2, 3a/10, 40b/11, 59b/7, 60a/7, 69a/7

k.+ lerniŋġ 103b/9, 18b/7, 59b/10

k.+ lerniŋġ soŋġın 103a/5

k. turur 21a/6

kāfirlıḳ (<A.+ T.) Kâfirlik, küfr.

k. 70a/9

k.+ ġa 43a/10

kāġıd (<Sogd.) Kağıt.

k. 75b/5

k.+ lar 81b/4

kâhil (<Arp.) Tembel, yavaş ve ağır davranan.

k.+ ler 60a/4

k.+ ler 112b/8

ḳahr (<Arp.) Zorlama, eziyet etme.

ḳ. ḳıl-: Zulmetmek, ezmek, haksızlık etmek.

ḳ. ḳılġan 76a/7, 79a/9

ḳ. ḳılġanlar 96a/8

ḳaḥt (<Arp.) Kıtlık.

ḳ. yılı: Kuraklık yılı.

ḳ. yılları 96b/1

ḳaḳı - Tehdit etmek, kızmak, öfkelenmek.

ḳaḳın-: Tehdit edilmek.

ḳ.- nur siz 94a/5

ḳal - Kalmak.

ḳ.- dı 100a/1

ḳ.- ġan 24b/10

ḳ.- ġanlar 115a/7, 116a/1, 2b/1

meṉgü ḳ.- ġanlar 21a/7

soṉg ḳ.- ġanlar 115b/2

ḳ.- ġanlardın irdi 93b/11

ḳ.- mazlar 90a/5

ḳ.- sa 19b/9

ḳalem (<Arp.) Kalem, ok.

ḳ.+ lerini 33a/9

ḳamuġ Bütün, her, hepsi, herkes.

ḳ. 105a/3, 106b/11, 110b/10, 111a/7, 12a/2, 16a/4, 20a/5, 29b/2, 30a/10,

36b/10, 4a/11, 53a/7, 54a/2, 59b/8, 5a/4, 66b/5, 67a/2, 68a/11, 76b/2,

80a/2, 80b/9, 84b/3, 86b/3, 88b/11, 90b/3, 96a/4, 99a/2

ḳ.+ ı 105a/6, 37a/6, 42a/5, 59a/1

ḳ.+ ındın 27a/10

ḳ.+ ını 4a/10, 4b/3, 65a/10, 92a/6

ḳ.+ ları 15b/7

ḳ.+ nı 14b/9, 59b/11

ḳan Kan.

ḳ. 63a/9, 86a/5

ḳ.+ larıṉgızını tökmez 8b/10

ḳ.+ larnı 4b/2

ḳ.+ nı 16b/4, 96b/5

ḳanat Kanat.

ḳ.+ ı 77b/5

ḳanda Nerede.

ḳ. 99a/11

ḳapsa - Kapsamak, kaplamak, kuşatmak.

ḳ.- dı 75b/8, 86a/1

ḳ.- ġan 112a/11, 57a/8, 58b/4

ḳ.- ġan ḳılurlar 105b/10, 39b/4

ḳ.- mazlar 25b/9

ḳ.- sa 8b/4

ḳapuġ Kapı.

ḳ.+ ġa 61a/1, 66a/1, 6a/11, 99a/11

ḳ.+ ları 90b/7

ḳ.+ ların 78a/2

ḳ.+ larındın 18b/3

ḳara Kara, siyah.

fecri-ṣādıḳ ḳ. yiplükdin 18a/7

ḳarabaş Cariye.

ḳ. 21b/4

ḳ.+ dın 21b/4

ḳ.+ larıñgız 49a/4

ḳarañgu Karanlık.

ḳ. bol-: Kararmak.

ḳ. boldı 80b/2

ḳarañgḳuluḳ Karanlık.

ḳ.+ lar 3a/7, 3a/8

ḳarañguluḳ Karanlık.

ḳ.+ dın 65a/8

ḳ.+ lar 77b/7, 84a/4

ḳ.+ ları 79a/6, 82a/8

ḳ.+ larındın 79b/1

ḳ.+ larnı 75a/6

ḳaranḳuluḳ Karanlık.

ḳ. 26a/4

ḳ.+ dın 26a/2

ḳarar - Kararmak.

ḳ.- dı 38a/8

ḳ.- ur 38a/8

ḳarār (<Arp.) Karar verme, durma, kalma.

ḳ. 24b/10

ḳ. ḳıl-: Sabit kalmak, yerinde kalmak.

ḳ. ḳıldı 76a/1

ḳ. ḳıldıñgız 56b/11

ḳ. ḳılġıl sen 4b/10

ḳ. ḳılġıl 88b/11

ḳarārḳılġu vaḳt: Tayin edilmiş vakit.

ḳ.- ġu vaḳt 79b/7

ḳ. ḳılġu yer 82a/10, 89a/9

ḳ. ḳılġu 3b/3, 5a/2, 82a/7

ḳ. ḳılıñg 99a/10

ḳ. ḳılmaḳ 39b/11

ḳ. ḳılsa 74a/10, 97b/1

ḳ. ḳılsun 101b/3, 103a/8, 26b/5

ḳ.+ sız 20b/7

ḳarġa Karga.

ḳ. 66b/2

ḳ.+ nı 66b/1

ḳarı Yaşlı.

ḳ. 7b/2

ḳar(ı)n Karın.

ḳ.+ ları 47a/1, 85b/1

ḳ.+ larınġa 16b/7

ḳ.+ ım 32b/3

ḳarındaş Kardeş.

ḳ. 47b/2, 48b/8, 62b/7

ḳ.+ ı 97a/9

ḳ.+ lar 47a/6

ḳ.+ ları 48b/4

ḳ.+ larıṅġız 109a/1, 110a/1, 48b/4, 48b/5

ḳ.+ larıṅġa 42b/1, 43a/11

ḳarış - Birlikte yaşamak, karışmak.

ḳ.- saṅġız 21b/2

ḳ.- tı 86a/8

ḳarıştur - Karıştırmak.

ḳ.- ġay irdük 75b/7

ḳ.- madılar 81a/1

ḳ.- maṅġ 5a/10

ḳ.- sa 79b/4

ḳ.- ur siz 35a/8

ḳ.- urlar 75b/7

ḳarşu Karşı, ..e doğru.

ḳ. 14b/1, 17a/1, 91a/10

aṅġar ḳ. 15a/1

ḳ. ḳoḍtum 80b/6

ḳaṣd (<Arp.) Kasıt, niyet, kötü niyet.

ḳ. ḳıl-: Karar vermek, niyet etmek.

ḳ. ḳıldı 99b/9

kāsidlik (<A.+T.) Boşa gitme, heba olma.

k.+ indin 110a/2

kāşki (<F.) Keşke, ne olurdu!

k. 16a/6, 50b/10, 53a/10, 76b/10

ḳat Kat, huzur.

ḳ. 24a/10, 26b/9, 27a/8, 40a/6, 50b/7, 90b/4, 90b/5

ḳ.+ ıṅġda 96b/7

ḳ.+ ıṅġdın 32b/11, 53b/4, 54a/7

ḳ.+ ıṅġızda 86b/1

ḳ.+ ımda 78a/11, 79a/2, 79a/3

ḳ.+ ımuzda 42b/2

ḳ.+ ımuzdın 53a/2

ḳ.+ ında 101a/10, 101a/8, 102b/11, 102b/2, 104a/3, 104b/10, 106b/1, 108b/6, 108b/7,

109b/5, 109b/7, 109b/9, 10a/2, 111a/5, 11b/1, 11b/4, 18b/6, 21a/4, 25b/8,

28a/2, 28a/8, 29a/2, 31a/1, 31a/7, 32b/9, 33a/10, 33a/9, 34b/2, 35b/2,

43a/3, 43b/2, 45b/11, 45b/5, 55b/8, 59a/8, 59b/7, 67b/6, 69b/1, 6a/5,

75a/8, 79a/4, 7a/4, 83a/5, 84a/9, 84b/2, 89b/10, 8b/2, 96b/3, 98b/9

Meşʿariʾl-ḥarām ḳ.+ ında 19b/2

ḳ.+ ındaḳı 14a/1

ḳ.+ ındın 103a/8, 104b/6, 10b/1, 112b/4, 30a/10, 32b/9, 36a/2, 40a/1, 43a/7,

45b/5, 45b/8, 50b/7, 54a/1, 54a/2, 54a/9, 68b/8, 9b/1

ḳ.+ lar 24a/10

ḳatıġ Katı, sert, haşin, çetin,

şiddetli, elim, korkunç.

ḳ. 103b/4, 104a/7, 106a/2, 106a/8, 16a/4, 19a/9, 20a/1, 20a/10, 30a/3,

34a/10, 3a/9, 42b/7, 63a/9, 64b/10, 72b/11, 78a/1, 84a/9, 98a/4, 99b/5, 99b/7

ḳ.+ dın 102b/1

ḳ.+ ın 83a/5

ḳ.+ ını 5b/8, 68b/10, 97a/7, 99b/10

ḳ.+ raḳ 113b/9, 115a/3, 16a/3, 18b/6, 19b/5, 53a/2, 53b/9, 8a/1

ḳ.+ raḳ turur 54b/3

ḳ.+ raḳı 71a/10, 9a/6

ḳ.+ sız 90a/2

ḳ. turur 30b/4

ḳatıġlan - Uğraşmak, çabalamak, gayret göstermek.

ḳ.- maḳ 7a/5

ḳatıġlıḳ Zorluk, sertlik, sıkıntı, güçlük.

ḳ. 17a/5

ḳ.+ ları 81b/10

ḳatıḳsız Saf, katıksız.

ḳ.+ sız 85b/1

ḳaṭre (<Arp.) Katre, damla.

uluġ ḳ. + lıġ yaġmur: Sağanak yağmur.

ḳ. 27a/4, 27a/7, 27a/8

ḳavm (<Arp.) Kavim.

ḳ. 98a/6

ḳ.+ ı 80b/7, 81a/2, 97a/2, 98a/1, 98a/4, 99a/7

ḳ.+ ıġa 7a/10

ḳ.+ ımız 94b/3

ḳ.+ ından 92a/11, 92b/6, 93b/1, 94a/10, 94b/4, 95b/4, 96a/6, 99a/5

ḳ.+ ınġa 65b/6, 6a/3, 6b/3, 92a/9, 93b/8, 96a/9

ḳ.+ ını 96a/7

ḳ.+ ınıŋ 114a/2, 114a/3, 92b/10, 93b/10

Nūḥ ḳ.+ ınıŋ 114a/2

ḳ.+ lerindin 55a/7

ḳ.+ uŋ 79b/6

ḳ.+ uŋġa 97b/6

ḳ.+ uŋı 80a/11

ḳ.+ uŋnuŋ 78a/4

ḳ.+ um 65b/6, 65b/8, 6a/3, 80b/6, 85a/3, 92a/11, 92a/9, 92b/5, 92b/7,

93a/6, 93b/6, 94a/2, 94b/7, 97a/10

ḳayaş Hısım, akraba.

ḳ. eyeleriŋe 8b/7

ḳayaşlıḳ Akrabalık, yakınlık.

ḳ. eyeleri 108a/2

ḳ. eyeleriŋe 50a/9

ḳayda Orada, o yerde.

ḳ. 108b/2, 4b/10, 55a/1,

6a/11, 76b/3, 84a/8, 90a/11

ḳ. kim: Her nerede.

ḳ. kim 55a/9

ḳay(ı)t - Geri dönmek, korkup kaçmak, iyi işleri bırakıp kötü işlere başlamak.

ḳ.- arsa 115a/5a

ḳ.- ġanlar 15a/11, 5b/4

ḳ.- ġay miz 103b/11

ḳ.- ġaylar 100a/1, 100b/2, 35a/11

ḳ.- ġaylar irdi 76b/11

ḳ.- ġu 12b/10

ḳ.- ġu yer 103b/7, 12b/5

ḳ.- ġu yerıñgiz 34a/9

ḳ.- ıñ 19b/3, 6a/4

ḳ.- mañ 65b/9

ḳ.- maḳ 29b/4, 32a/5, 65b/4

ḳ.- maḳıñgız 73a/11

ḳ.- mazlar 3a/7

ḳ.- mazlar mu 70b/9

ḳ.- sa 21a/5, 28a/5, 40a/3, 68b/11, 72b/5

ḳ.- sa miz 94b/1, 94b/2

ḳ.- sañgız 103b/10, 19a/7, 19b/1, 28b/1

ḳ.- salar 105a/5, 22a/5

ḳ.- tı 106a/1, 6a/5, 98a/4

ḳ.- tuḳ 98b/6

ḳ.- ur 109a/7, 110a/8, 48a/2

ḳ.- ur siz 89b/8

ḳ.- ġay siz 94a/11

ḳ.- tı 19b/3, 78b/9

ḳaytar - Geri çevirmek, döndürmek.

ḳ.- ġaylar 37b/8, 41b/3

ḳ.- ġaylar sizni 21a/5

ḳ.- ıñ 52a/9, 54b/6

ḳ.- maḳıña 22a/8

ḳ.- sa miz 51b/1

ḳ.- salar 11a/9

ḳ.- salar irdi 54a/10

ḳaytarıl - Geri çevrilmek, döndürülmek.

ḳ.- -ur siz 28b/3

ḳ.- dılar 55a/7, 79a/10

ḳ.- mas 86a/10

ḳ.- sa 73b/9

ḳ.- sa miz 76b/10

ḳ.- salar irdi 76b/11

ḳ.- ur 105b/6, 20a/8, 24a/11, 36b/3

ḳ.- ur irdiñgiz 38b/1

ḳ.- ur miz 80a/4

ḳ.- ur mu biz 91b/9

ḳ.- ur siz 4a/9

ḳ.- urlar 77b/3, 9a/5

ḳaytış Geri dönüş.

ḳ.+ ıñgız 68a/11

ḳ.- ışları 83a/4

ḳayu Hangi, herhangi.

ḳ. 101a/6, 20a/1, 76a/8

ḳ.+ larnı 47a/7

ḳ.+ sı 33a/10, 80b/11

ḳ. vaḳtın kim 19b/1, 21b/9, 23a/10, 24a/1, 54a/6, 56b/4, 79a/10

ḳ. vaḳtın 49a/7

ḳażā (<Arp.) Zamanında yapılmamış dini bir borcu daha sonra ödeme.

ḳ. 56b/11

ḳazġan - Kazanmak, edinmek, sahip olmak.

ḳ.- dı 22a/3, 28b/4, 29b/5, 31b/9, 43a/1, 80a/1, 87b/2

ḳ.- dıñgız 110a/1, 13b/1, 14a/2, 79a/7

ḳ.- dılar 14a/2, 19b/8, 42a/11, 49b/9, 54b/9, 67a/5, 80a/3, 27a/5

ḳ.- ġanıñgız 27b/2

ḳ.- ġanlar 83b/1

ḳ.- mas 87b/10

ḳ.- mış irmez irdi 87b/2

ḳ.- sa 57a/11, 57b/1, 8b/3

ḳ.- sunlar 83b/1

ḳ.- u birmesün 63a/6, 64a/10

ḳ.- ur 57b/1

ḳ.- ur irdiñgiz 90b/6

ḳ.- ur irdiler 115a/5, 84a/1, 84b/7, 95a/1

ḳ.- ur siz 75a/10

ḳ.- urlar 83b/11, 8b/1

keç - Geçmek, geçip gitmek.

k.- er 53a/7

ḥaddin k.-: Haddini aşmak.

ḥaddin k.- e 46b/3, 49b/5

ḥaddin k.- erler 7a/1

ḥaddin k.- erler irdiler 38b/9, 71a/5

ḥaddin k.- gen 16a/10, 93b/9

ḥaddin k.- genler 108b/11, 66b/7

k.- genleri 51a/1

ḥaddin k.- genleri 83b/10

k.- genlerni 92a/3

ḥaddin k.- genlerni 18b/5, 71b/8

ḥaddin k.- medin 16b/5

k.- meñ 22b/2

ḥaddin k.- meñ 18b/4, 61a/1, 62a/5, 71a/2, 71b/8

ḥaddin k.- mek 105b/10, 69b/5, 70a/9, 86a/6

ḥaddin k.- mekimüzni 41a/11

ḥaddin k.- mekni 69b/9

burun k.- mezler 90a/6

k.- se 22b/2, 47b/7

ḥaddin k.- se 17a/9, 72b/1

k.- ti 101b/4, 105a/4, 105a/5, 108b/1, 25a/3, 26a/9, 28a/5, 40b/5, 41a/3,

48b/2, 48b/8, 70b/10, 72b/5, 90b/2

k.- tiŋ 26a/10

k.- tiŋiz 111b/1

k.- tiler 14a/2, 20b/7

ḥaddin k.- tiler 7a/8, 99b/3, 99b/8

k.- tim 26a/11

k.- tük 97a/3

k.- ürdi 52b/4

keçi Keçi.

k.+ din 30b/10

k.+ ler 85a/10, 85a/11

k.+ lerdin 85b/10, 85b/8

k.+ niŋ 63a/2

keç(ü)r - 1.Affetmek, bağışlamak. 2. Geri koymak, alıkoymak.

k.- di 112a/1, 112a/6, 18a/6, 41b/10, 42a/11, 44b/2, 71a/7, 72b/5,

73a/5

aşnu keç-: Kendi eliyle yapmak.

aşnu k.- di 106a/6,10a/3

k.- gen 56a/8

k.- gen irdi 51a/4

k.- gil 29b/8, 42b/7, 65a/1

k.- se miz 113b/4

k.- seŋiz 60b/2

k.- ür 65a/6

burun k.- seŋiz 11b/1

burun k.- üŋ 21b/11

ḥaḳ k.- üŋler 11a/10

keḍür - Giydirmek.

k.- ür miz 26b/2

keffāret (<Arp.) İşlenen günaha bedel olarak yapılacak amel, iş, kefaret.

k. 72b/4

k.+ i 71b/10, 72a/1

kel - Gelmek, hazır olmak.

k.- -gen 85a/2

k.- di 101b/3, 103b/10, 10b/1, 112a/9, 114a/3, 115b/5, 12a/9, 14b/5, 20a/10,

20a/6, 20b/4, 25b/3, 31a/8, 34b/4, 36a/9, 36b/9, 38a/7, 44b/4, 51a/2,

54a/10, 60b/10, 62a/3, 62b/4, 65a/5, 65a/6, 65b/4, 65b/5, 66b/6, 68a/9,

70b/1, 75a/11, 77a/10, 77a/4, 77a/9, 77b/11, 78b/7, 81b/3, 82b/9, 87a/9,

88a/8, 90a/11, 90a/5, 91a/2, 91b/8, 92b/2, 92b/9, 93a/7, 94a/3, 95a/6,

95b/6, 96a/5, 96b/2, 97a/11, 99b/3, 9a/9, 9b/1, 9b/2, 9b/8

k.- di mü 114a/1

k.- diŋ 39b/4, 74a/6, 7b/8, 96a/10

k.- diŋ irse 95b/2

k.- diŋ mü 93a/1

taḳı k.- diŋiz 82a/2

k.- diler 115b/9, 44b/5, 45a/2, 52b/5, 52b/8, 55a/3, 69b/3, 76b/7, 95b/9

k.- dim 33b/11, 33b/6, 95b/1

k.- dük 50b/8, 91b/6

nā-ḫōş k.- gen 21b/8

aġır k.- gen turur 5b/3

k.- gey 110a/3, 25b/5, 42b/11, 59a/7, 68b/11, 75a/11, 95b/6

k.- gey men 88b/9

k.- geyler 26b/6

k.- gil 104b/6, 26a/7, 95b/2

k.- iŋg 18b/3, 21b/11, 21b/9, 34b/5, 34b/8, 37a/8, 3b/6, 43a/8, 52b/2,

73a/8, 80a/6, 86b/6

k.- medi 65b/5, 71b/4

k.- medi mü 84b/7

k.- mediŋg 102a/8

k.- mediler 67a/10

tap k.- megey mü 39b/8

k.- mesler 112b/7

k.- meyin 20b/6

k.- mez 101a/9, 75a/10, 99b/4

k.- se 100a/3, 20a/7, 24b/9, 28a/4, 44b/3, 5a/4, 64a/4, 68b/8, 77b/8,

78a/7, 79a/10, 83a/5, 83a/6, 87a/11, 87b/1, 87b/5, 90a/6, 95a/2, 95a/3

k.- se irdi 12a/4

k.- se miz 50b/8

k.- seŋg 14b/2, 77b/1, 96a/10, 96b/4, 97a/3

k.- seŋgiz 18b/2

k.- seler 39b/10, 48a/7, 49a/7, 67b/3, 73b/8, 9a/2

k.- sün 56b/4

k.- ür 42a/3, 47b/11, 78a/6, 87b/1

tap k.- ür 39b/9

k.- ür miz 11a/4

k.- ür mü siz 93b/8, 93b/9

k.- üriniŋg 91b/7

k.- ürler 47b/8

keldür - Getirmek, getirip göstermek, vermek.

k.- üŋg 11b/3, 3b/6

k.- ür 26a/7

kelimāt (<Arp.) İlham, sözler.

k.+ larnı 5a/3

kelime (<Arp.) Kelime, söz.

k. 33a/11

k.+ ge 34b/8

k.+ leri 103a/5

k.+ leriŋge 77a/10, 83b/4, 99a/4

k.+ lerni 51a/7, 64b/11, 67a/11

k.+ ni 33a/2

k.+ si 111b/7

k.+ sin 111b/7, 114a/11

kemi Gemi.

k. 15b/10, 92b/4

kem(i)ş - 1. Atmak, salmak, bırakmak, koymak. 2. Teklif etmek, ortaya atmak. 3. Yarmak, kesmek.

ayırt k.-: Ayırmak.

ayırt k.- gen 17b/9, 6a/2

k.- iŋg 99a/11

k.- genler 95b/8

k.- gey irdi 21b/3

k.- gey men 103b/1

k.- gey miz 41b/5

k.- gey sen 95b/8

k.- gil 95b/10

ayırt k.- gil 66a/4

k.- iŋg 95b/8

ayırt k.- mediler 60b/7

k.- megil 112a/10

k.- meŋg 19a/1

k.- mek 52b/5

ayırt k.- mek 105a/10

ayırt k.- mez miz 13b/5, 29b/3, 36b/5

k.- se 72a/5

k.- seler 55a/5, 55a/8

k.- ti 55b/7, 62a/6, 95b/3, 95b/9, 98a/5

yaraşuḳ k.- ti 38a/2

k.- tük 69b/10

ayırt k.- ür 104a/5

k.- ürler 33a/9

ayırt k.- ürler 10b/7

kem(i)şil - Atılarak verilmek.

k.- di 96a/1

keŋgeş - İstişare etmek, danışmak.

k.- gil 42b/7

k.- mekdin 23a/6

keremlüg (<Arp.) Kerem sahibi, şerefli.

k. 49b/7

kes - Kesmek.

k.- erler 4a/6

k.- gey men 96a/3

k.- gey siz 23b/6

k.- geyler 58a/3

k.- iŋg 67a/4

k.- mek 40a/2

k.- se 103a/5

k.- tiler 93b/4

k.- tük 93a/5, 99a/6, 99b/10

kesb (<Arp.) Kazanma.

k. ḳıl-: Kazanmak.

k. ḳılġan: Kazanan.

k. ḳılġanlardın 63b/5

kesig Cizye, vergi.

k.+ ni 110b/3

kesil - 1. Bir yerden ayrılmak, göç etmek. 2. Ayrı durmak, ayrılmak, uzak durmak.

k.- di 16a/5, 78a/3, 82a/4

k.- miş 58a/2

k.- se 66b/8

ket(ü)r - Getirmek, almak.
k.- di 110a/5, 27a/7
īmān k.-: İman etmek.
īmān k.- di 25b/3
küfr k. -: İnkar etmek.
küfr k.- di 12b/9, 63b/11, 65a/9, 70b/4, 70b/7
küfr k.- diler 103b/1, 103b/5, 104b/11, 104b/3, 105a/2, 105a/4, 106a/5, 106a/7, 106b/1,
106b/5, 107a/5, 107b/9, 108a/10, 110a/8, 110b/5, 111a/9, 111b/4, 111b/7, 112b/7,
114a/11, 115a/8, 115b/6, 11a/2, 15b/6, 30a/2, 30b/2, 30b/5, 34a/10, 34a/7,
34a/8, 35a/11, 36b/8, 37a/2, 37a/3, 39a/3, 40a/2, 41b/3, 41b/5, 42b/1,
50b/9, 51b/7, 52a/1, 53b/5, 54b/10, 56b/2, 56b/6, 59b/5, 61b/11, 62a/1,
63b/1, 64b/2, 67a/1, 70b/8, 71a/4, 71a/7, 71b/6, 73a/7, 74a/6, 75a/7,
75b/5, 76b/8, 92b/6, 94b/4
küfr k.- dürğüz 113b/3, 38a/8
küfr k.- ür irdiñiz 38a/9
küfr k.- ür siz 35a/7
küfr k.- gen 111a/10, 70a/9, 94b/8
küfr k.- gen irdiler 80a/3
küfr k.- genler 112b/9, 114a/10, 115a/10, 60b/5, 67b/11, 73a/6, 84b/9, 91a/7, 91b/4,
93b/3
küfr k.- genler irdiler 6b/11, 90b/1
küfr k.- genlerge 103b/4
küfr k.- genlerni 108a/7
küfr k.- genleriñg 110a/8, 95a/8
küfr k.- genleriñg evveli 5a/9
k.- gey 14b/8
k.- gil 86b/3, 90b/4, 93b/4
k.- gül 93a/1
küfr k.- medi 10b/4
küfr k.- mek 21a/4
küfr k.- mekleri 61a/2
k.- mesün 115a/9
tañġa k.- mesün 112b/8
küfr k.- se 12a/11, 31a/9, 59b/3, 64b/9, 74b/3, 81a/11
tañġa k.-: Şaşırmak.
tañġa k.- se 21b/5, 21b/6, 73a/2
küfr k.- señiz 54b/10, 59a/5
küfr k.- seler 52b/1
küfr k.- ür irdiñiz 104b/11
küfr k.- ür irdiler 77a/3
küfr k.- ür mü siz 9a/4

küfr k.- ür siz 4a/8

küfr k.- ürler 31b/1, 60b/3

küfr k.- ürler irdiler 38b/8

ketürül - Getirilmek.

k.- diler 4a/1

küfr k.- megey siz 39a/2

küfr k.- ür 59b/9

keyd (<Arp.) Tuzak.

k.+ i 53b/6

k.+ iniŋ 103b/9

k. ḳılıŋlar 102a/1

k.+ leri 39b/3

keyim Giyim.

k.+ i 23a/4

kez Kez, defa.

k. 106b/2, 10a/11, 114b/11, 115a/7, 16a/6, 22a/10, 3b/10, 55a/7, 69b/10,

70b/1, 9a/9

k.+ de 109a/5, 82a/2

k.+ din 22a/10

kezig Kez, defa.

k.+ de 83a/7

ḳıble (<Arp.) Namaz kılarken dönülen Kâbe yönü.

ḳ. 14b/8

ḳ.+ ŋġġa 14b/3

ḳ.+ lerindin 14a/4

ḳ.+ ni 14a/7

ḳ.+ sinġa 14b/3, 14b/4

ḳıḳır - 1.Açıkça bildirmek, ilan etmek. 2. Çağırmak, bağırmak.

ḳ.- dı 32b/11, 89a/6, 91a/10, 91a/3, 91a/5, 91b/2

ḳ.- dılar 91a/3, 91a/8

ḳ.- ġan 91a/5

ḳ.- ġannı 45a/9

ḳ.- maḳnı 16b/2

ḳıl - Kılmak, yapmak, etmek, meydana getirmek.

beyān ḳ.- alıŋ 82b/11

rāzīlıḳ ḳ.- alım 34b/6

ḳ.- ayın 5a/8

yād ḳ.- ayın 15a/6

ḳ.- dı 100b/1, 101b/3, 111b/6, 28a/9, 3b/3, 46b/1, 4b/3, 65b/7, 69b/1,

72b/8, 75a/6, 82a/6, 82a/8, 88a/1, 97b/2, 98b/4

ʿahd ḳ.- dı 114b/4, 44b/2, 96b/7

ʿaḳd ḳ.- dı 49b/11

anuḳ ḳ.- dı 115b/4, 55b/6, 56b/9

arıġ ḳ.- dı 33a/7

cihād ḳ.- dı 109b/5

duʿā ḳ.- dı 101b/4, 32b/10

eḍgülük ḳ.- dı 106a/9, 53a/4, 53a/8, 55b/9, 66a/1, 78b/6

eḍgülükdin ḳ.- dı 32a/7

ẖalīfeler ḳ.- dı 92b/10, 93a/9

ḥarām ḳ.- dı 110b/2, 111a/10, 16b/4, 28a/4, 37a/7, 70b/6, 85b/11, 86a/1, 86b/4,

86b/6, 86b/9, 89b/11, 90a/3, 91b/4
ḫāliṣ ḳ.- dı 58b/1
helāḳ ḳ.- dı 39a/6
ḥelāl ḳ.- dı 28a/4, 48b/10, 63b/4, 71b/8
ḫıyānet ḳ.- dı 42b/11
hicret ḳ.- dı 45b/3
ḥükm ḳ.- dı 75a/8
icābet ḳ.- dı 103a/7, 45b/1
ḳabūl ḳ.- dı 18a/5, 32b/7, 5a/3, 6a/5, 70b/3
ḳarār ḳ.- dı 76a/1
ḳaṣd ḳ.- dı 99b/9
körklüglük ḳ.- dı 87a/4
ḳulluḳ ḳ.- dı 69b/2
küç ḳ.- dı 22b/8, 60b/2
laʿnet ḳ.- dı 51a/10, 51b/8, 58a/2
melikler ḳ.- dı 65b/7
menfaʿat ḳ.- dı 91a/11
namāznı ḳ.- dı 109b/2, 17a/3
nikāḥ ḳ.- dı 48b/2
öwke ḳ.- dı 55b/5, 69b/1, 71a/7
raḥmet ḳ.- dı 76a/5
red ḳ.- dı 54b/9
rūzī ḳ.- dı 104a/9, 50b/6, 71b/9, 85b/4, 85b/9, 91b/3
tamām ḳ.- dı 12b/3
tanuḳ ḳ.- dı 100a/9
tüz ḳ.- dı 4a/10
üküş ḳ.- dı 94a/7
vaʿde ḳ.- dı 113b/7, 114a/7, 56a/1, 64b/1, 91a/4, 91a/5
vaṣıyyet ḳ.- dı 13a/7, 86a/2, 86b/9, 87a/2, 87a/3
yalġanġa nisbet ḳ.- dı 76b/2, 79b/6, 86b/1, 87a/9, 90a/10, 94b/5
yaraġlıġ ḳ.- dı 107b/3
yawuzluḳdın ḳ.- dı 32a/8
yobılamışıñ ḳ.- dı 114b/10
yürgül ḳ.- dı 107a/5
ziyān ḳ.- dı 58a/5, 77a/3, 85b/3
belgülüg ḳ.- dıñ 84b/5
ḥükm ḳ.- dıñ 52b/10
ḫvār ḳ.- dıñ 45a/9
ʿahd ḳ.- dıñgız 108a/5
duḫūl ḳ.- dıñgız 48b/6
ḥīle ḳ.- dıñgız 96a/2
iʿrāż ḳ.- dıñgız 110a/6
ḳarār ḳ.- dıñgız 56b/11
küç ḳ.- dıñgız 6a/3
nisbet ḳ.- dıñgız 9a/10
taḳdīr ḳ.- dıñgız 23b/8
yalġanġa nisbet ḳ.- dıñgız 79a/1
ḳ.- dıñgız mu 109b/3
iḳrār ḳ.- dıñgız mu 36a/10
ḳ.- dılar 100a/5, 101b/5, 23a/11, 24a/4, 28a/7, 3b/9, 40b/2,

52a/4, 58a/7,
71a/6, 72a/8, 85a/4, 89b/4, 98a/10
ʿameller ḳ.- dılar 62b/1, 64b/1, 90b/10
ʿamellerni ḳ.- dılar 72a/9, 8b/5
baḫīllıḳ ḳ.- dılar 114b/5, 44a/9
bedel ḳ.- dılar 108b/10, 45a/1
beyān ḳ.- dılar 15b/5
boynaġuluḳ ḳ.- dılar 93b/4
cihād ḳ.- dılar 107b/10, 107b/4, 108a/2, 109b/6
eḍgü ʿamellerni ḳ.- dılar 34a/11
eḍgülük ḳ.- dılar 115b/8
ḥarām ḳ.- dılar 85b/4
ḫarc ḳ.- dılar 50a/3
ḫāliṣ ḳ.- dılar 60a/10
ḫıyānet ḳ.- dılar 107b/3
hicret ḳ.- dılar 107b/10, 107b/4, 107b/7, 108a/1, 109b/6
ḫilāf ḳ.- dılar 103b/3, 114b/6
iʿrāż ḳ.- dılar 42a/9
icābet ḳ.- dılar 43b/6
inḳıyād ḳ.- dılar 67b/8
körklüglük ḳ.- dılar 43b/6
körksüz ḳ.- dılar 40b/1
ḳurbān ḳ.- dılar 66a/7
küç ḳ.- dılar 104a/7, 16a/4, 39a/6, 39a/7, 40b/1, 52b/8, 62a/1, 78a/4, 95a/10,
99b/1, 99b/7
masḫara ḳ.- dılar 75b/8
namāznı ḳ.- dılar 28a/8
nifāḳ ḳ.- dılar 43a/8
ortaḳlar ḳ.- dılar 82b/4
ṣabr ḳ.- dılar 77a/9, 97a/1
secde ḳ.- dılar 4b/8, 88b/4
tig ḳ.- dılar 91b/5
tevbe ḳ.- dılar 15b/5, 37a/1, 60a/9, 66b/10, 98a/10
toḳuş ḳ.- dılar 109a/9, 115b/3, 41a/1
vaʿde ḳ.- dılar 114b/7
yalġanġa nisbet ḳ.- dılar 100b/5, 100b/7, 101a/2, 106a/10, 115b/6, 30b/4, 5a/5, 64b/2, 70b/2,
71b/6, 75a/11, 77a/4, 77b/6, 78a/10, 86b/5, 90a/8, 90b/7, 92b/3, 92b/4,
93a/5, 94b/6, 95a/1, 95a/7, 96b/10, 97b/10
yazuḳ ḳ.- dılar 84a/9
ziyān ḳ.- dılar 76a/1, 76b/1, 88b/1, 91b/9
ẓulm ḳ.- dılar 15a/2, 6b/1
eḍgülük ḳ.- dım 12b/1, 5a/7, 5b/5
ḫaliṣ ḳ.- dım 31a/10
iḫtiyār ḳ.- dım 63b/3

küçlüg ḳ.- dım 74a/1
neẕr ḳ.- dım 32b/3
tamām ḳ.- dım 63b/2
tevbe ḳ.- dım 48a/4, 97b/3
tükel ḳ.- dım 63b/2
ḳ.- duḳ 12b/5, 14a/5, 49b/11, 55a/9, 64b/10, 68a/9, 75b/3, 76b/6, 83a/9,
84a/5, 88b/2, 89b/3
ʿafv ḳ.- duḳ 60b/10, 6a/1
ʿahd ḳ.- duḳ 12b/6
ʿibret ḳ.- duḳ 7a/9
anuḳ ḳ.- duḳ 48a/5, 50b/2, 60b/6, 61a/11
āzār ḳ.- duḳ 96a/10
beyān ḳ.- duḳ 12a/5, 15b/4, 39a/9
cemʿ ḳ.- duḳ 31b/8
ḥarām ḳ.- duḳ 61a/9, 86a/7, 86a/8
iḳrār ḳ.- duḳ 36a/11
ḳıṣṣa ḳ.- duḳ 61b/7
kölike ḳ.- duḳ 6a/8, 99a/8
küç ḳ.- duḳ 89a/7
laʿnet ḳ.- duḳ 51b/2
rūzī ḳ.- duḳ 102b/10, 16b/3, 25b/5, 2a/4, 99a/9
ṣūret ḳ.- duḳ 88b/3
taḳṣīr ḳ.- duḳ 77a/5
tiriglig ḳ.- duḳ 97a/1
tükel ḳ.- duḳ 94b/3, 97a/9
vaḥy ḳ.- duḳ 61b/4, 95b/10, 99a/6
vaṣıyyet ḳ.- duḳ 59a/3
vekīl ḳ.- duḳ 81a/11
yaruḳ ḳ.- duḳ 84a/3
ṣıfat ḳ.- duḳlarını 85b/3
hicret ḳ.- gu yer 56a/9
taḳdīr ḳ.- ġaṅgızıṅg 23b/9
ḳ.- ġan 110b/1, 22a/10, 25b/7, 31a/7, 4b/1, 67a/4, 85a/3
ʿāciz ḳ.- ġan 85a/2
eḍgülük ḳ.- ġan 11b/4, 71b/4
ḫarc ḳ.- ġan 112b/7
ḫāliṣ ḳ.- ġan 13a/1
ḥikmet birle iş ḳ.- ġan 111b/7, 24a/5, 26b/7, 30a/5, 34b/7, 40a/1, 49a/11, 49a/2, 55b/4,
59a/3
ḫilāf ḳ.- ġan 3b/5
ḫuṣūmet ḳ.- ġan 57a/4
ḥükm birle iş ḳ.- ġan 74b/11
ḥükm ḳ.- ġan 50a/7
ḫvār ḳ.- ġan 108a/7, 44a/4, 47b/8, 50b/3, 56b/9, 60b/6, 9b/6
iş ḳ.- ġan 21b/3
ḳabūl ḳ.- ġan 13a/2, 48a/1, 52b/9, 5a/3, 6a/5
ḳahr ḳ.- ġan 76a/7, 79a/9
kölike ḳ.- ġan 100a/7
küç ḳ.- ġan 106a/6, 109b/5, 44b/2, 76b/2, 78a/8, 79b/9, 86a/4,

91a/10, 98a/7
oġrı ḳ.- ġan 67a/4
öñgin ḳ.- ġan 106a/8
peyvestelıḳ ḳ.- ġan 18a/9
raḥmet ḳ.- ġan 107a/11, 107b/2, 108b/4, 110a/9, 115b/9, 13a/2, 14a/10, 15b/6, 15b/9,
16b/6, 17b/4, 18b/8, 19b/4, 20a/4, 21a/9, 22a/5, 32a/11, 32a/9, 37a/1,
40a/5, 48a/1, 49a/9, 52b/9, 56a/11, 56a/3, 57a/11, 57a/5, 59a/2, 5a/3,
60b/8, 63b/4, 66b/11, 67a/6, 6a/5, 70b/9, 72b/11, 78b/9, 86a/7, 88a/2,
98a/11, 99b/10
ṣabr ḳ.- ġan 107a/6
saḳış ḳ.- ġan 19b/8, 46b/6, 54b/7
ṭāʿat ḳ.- ġan 23b/11
şefāʿat ḳ.- ġan 78b/3, 80a/2
şükr ḳ.- ġan 15b/2
yazuḳ ḳ.- ġan 57a/6, 86a/10, 96b/6
yersiz ḳ.- ġan 6a/1
ziyān ḳ.- ġan 95a/4
ḳ.- ġan irdi 49b/4
ʿafv ḳ.- ġan irdi 60b/3
ḫıyānet ḳ.- ġan irdi 57a/6
ḳabūl ḳ.- ġan irdi 60b/1
raḥmet ḳ.- ġan irdi 48b/9
küç ḳ.- ġan eyesi 53b/3
ḳabūl ḳ.- ġan men 15b/5
aldaşmaḳda yiñggenniñg ʿamelin ḳ.- ġan turur 60a/4
ṣabr ḳ.- ġan turur 16b/9
yazuḳ ḳ.- ġan turur 29a/9
vaṣıyyet ḳ.- ġandın 17b/3
ʿāciz ḳ.- ġanı 108a/6, 108a/9
cemʿ ḳ.- ġanı 59b/10
süst ḳ.- ġanı 103b/9
yıraḳ ḳ.- ġanı 10a/6
ḳ.- ġanıñg 12b/4
arıġ ḳ.- ġanıñg men 34a/7
ḳ.- ġanlar 22b/3
bāṭıl ḳ.- ġanlar 100b/1
fesād ḳ.- ġanlar 2b/9, 6b/6, 97a/10
ḫāliṣ ḳ.- ġanlar 13a/1, 13b/10
ḫuşūʿ ḳ.- ġanlar 45b/10
ḳahr ḳ.- ġanlar 96a/8
küç ḳ.- ġanlar 106a/11, 109b/11, 25b/6, 37a/10, 40a/4, 68a/3, 81b/10, 85a/4, 88a/9,
9b/9
laʿnet ḳ.- ġanlar 15b/4
masḫara ḳ.- ġanlar 3a/2
nafaḳa ḳ.- ġanlar 31a/5
namāz ḳ.- ġanlar 5b/1
namāznı ḳ.- ġanlar 61b/2
örelik ḳ.- ġanlar 50a/2
raġbet ḳ.- ġanlar 113a/3

rükūʿ ḳ.- ġanlar 33a/8, 69a/4
ṣabr ḳ.- ġanlar 105b/9, 107a/3, 107a/7, 15a/7, 17a/4, 25a/5, 31a/4
secde ḳ.- ġanlar 96a/1
ṭāʿat ḳ.- ġanlar 31a/5, 50a/3
şükr ḳ.- ġanlar 88b/10
taḳṣīr ḳ.- ġanlar 115b/5
toḳuş ḳ.- ġanlar 55b/10
vefā ḳ.- ġanlar 17a/4
yazuḳ ḳ.- ġanlar 103a/6, 113b/4
ziyān ḳ.- ġanlar 100b/8, 105a/4, 114a/1, 12a/11, 41b/4, 4a/8, 65b/10, 68b/11, 94b/6
ẓulm ḳ.- ġanlar 6b/2
ḳulluḳ ḳ.- ġanlar biz 13b/8
ġazāt ḳ.- ġanlar irdiler 42b/2
küç ḳ.- ġanlar irdiler 98a/2
ziyān ḳ.- ġanlar siz 94b/4
kesb ḳ.- ġanlardın 63b/5
küç ḳ.- ġanlardın 14b/5, 4b/11, 73b/8, 89a/2
şefāʿat ḳ.- ġanlardın 91b/9
şükr ḳ.- ġanlardın 101b/5, 79b/2, 97b/5
yazuḳ ḳ.- ġanlardın 73b/5
ziyān ḳ.- ġanlardın 98a/4
ziyān ḳ.- ġanlardın bolġay miz 89a/8
secde ḳ.- ġanlardın bolmadı 88b/4
küç ḳ.- ġanlardın bolsaŋ 78b/5
ḳ.- ġanlarġa 27b/8, 92a/4
ʿafv ḳ.- ġanlarġa 40a/11
eḍgülük ḳ.- ġanlarġa 115b/8, 6b/1, 81a/5, 99b/1
ḫıyānet ḳ.- ġanlarġa 57a/4
körklüglük ḳ.- ġanlarġa 23b/7
küç ḳ.- ġanlarġa 45a/9, 70b/6, 90b/10, 90b/9, 91a/6
peyvestelıḳ ḳ.- ġanlarġa 12b/7
rükūʿ ḳ.- ġanlarġa 12b/7
ṣabr ḳ.- ġanlarġa 15a/10
secde ḳ.- ġanlarġa 12b/7
şükr ḳ.- ġanlarġa 41a/5, 41a/8
küç ḳ.- ġanları 12b/5
ḥelāl ḳ.- ġanlarıdın 63a/3
rūzī ḳ.- ġanlarımuznıŋ 6a/9
ʿadl ḳ.- ġanlarnı 67b/5
artuḳsı ḳ.- ġanlarnı 114b/8
fesād ḳ.- ġanlarnı 34b/7, 70a/1
ḫıyānet ḳ.- ġanlarnı 106b/4
isrāf ḳ.- ġanlarnı 85b/8, 89b/11
körklüglük ḳ.- ġanlarnı

19a/2, 40a/11, 41b/2, 65a/2, 72a/10

küç ḳ.- ġanlarnı 10a/4, 112a/8, 34b/1, 40b/10, 79a/4

ṣabr ḳ.- ġanlarnı 41a/1, 41a/10

şükr ḳ.- ġanlarnı 78b/7

tevbe ḳ.- ġanlarnı 21b/10

tevekkül ḳ.- ġanlarnı 42b/8

toḳuş ḳ.- ġanlarnı 55b/11, 56a/2

ḳ.- ġanlarnıñ 78b/10

ʿamel ḳ.- ġanlarnıñ 40b/4

eḍgülük ḳ.- ġanlarnıñ 71b/6

ḥac ḳ.- ġanlarnıñ 109b/3

ḥesāb ḳ.- ġanlarnıñ 79a/11

ḥīle ḳ.- ġanlarnıñ 104b/3

ḥükm ḳ.- ġanlarnıñ 79a/2, 94a/9, 94b/3

küç ḳ.- ġanlarnıñ 66a/11, 84b/6

masḫara ḳ.- ġanlarnıñ 3a/3

mekr ḳ.- ġanlarnıñ 104b/4, 34a/6

melāmet ḳ.- ġanlarnıñ 69a/2

raḥmet ḳ.- ġanlarnıñ 98a/8

yazuḳ ḳ.- ġanlarnıñ 84a/6

ẓulm ḳ.- ġanlarnıñ 41b/6

fesād ḳ.- ġanlarnıñ soñgı 94a/7, 95a/10

nisbet ḳ.- ġanlarnıñ soñgı 40b/6

yalġanġa nisbet ḳ.- ġanlarnıñ soñgı 75b/10

yazuḳ ḳ.- ġanlarnıñ soñgı 94a/1

küç ḳ.- ġannı 56a/4

duʿā ḳ.- ġannıñ 18a/2

küç ḳ.- ġanraḳ 14a/1, 76b/1, 81b/8, 86a/2, 87a/9, 90a/9

raḥmet ḳ.- ġanraḳı 98a/8

ḳ.- ġay 104b/1, 47b/10, 50b/7

bedel ḳ.- ġay 111b/3

ḥükm ḳ.- ġay 94a/9

raḥmet ḳ.- ġay 114a/6

ḳ.- ġay irdi 68a/10

musallaṭ ḳ.- ġay irdi 55a/4

üküş ḳ.- ġay irdim 101b/1

ḳ.- ġay irdük 75b/7

ḳışṣa ḳ.- ġay miz 88a/10

ṣadaḳa ḳ.- ġay miz 114b/4

beyān ḳ.- ġay siz 44b/11

endīşe ḳ.- ġay siz 21b/1, 27b/1

hicret ḳ.- ġay siz 54b/11

şükr ḳ.- ġay siz 104a/9, 18a/1, 39b/8, 64a/7, 6a/2, 6a/8, 72a/2

ẕikr ḳ.- ġay siz 23b/2

ḳ.- ġaylar 77b/11

endīşe ḳ.- ġaylar 100b/6

ẖarc ḳ.- ġaylar 105a/1
rāzīlıḳ ḳ.- ġaylar 94b/9
anuḳ ḳ.- ġaylar irdi 112a/5
saʿy ḳ.- ġaylar irdi 112a/7
ġusl ḳ.- ġıñgızçaġa 51a/1
ḳ.- ġıl 12b/11, 26b/6, 53b/3, 53b/4, 97a/4
ʿafv ḳ.- ġıl 65a/1
duʿā ḳ.- ġıl 96b/7
il amānlıġ ḳ.- ġıl 12b/8
ḥükm ḳ.- ġıl 67b/3, 67b/5, 68a/8, 68b/1, 94b/3
iriglik ḳ.- ġıl 114a/10
ḳabūl ḳ.- ġıl 12b/11, 13a/2, 32b/3
ḳarār ḳ.- ġıl 88b/11
ḳıṣṣa ḳ.- ġıl 100b/6
namāz ḳ.- ġıl 33a/6
namāznı ḳ.- ġıl 80a/7
nişān ḳ.- ġıl 33a/4
raḥmet ḳ.- ġıl 29b/8, 98b/5
rāst ḳ.- ġıl 89b/6
rükūʿ ḳ.- ġıl 33a/8
secde ḳ.- ġıl 33a/8
ṭāʿat ḳ.- ġıl 33a/8
teʾẖīr ḳ.- ġıl 95b/5
tevekkül ḳ.- ġıl 106b/9, 42b/8, 54a/8
yād ḳ.- ġıl 100a/8, 102a/11, 33a/5, 74a/1
ḳarār ḳ.- ġıl sen 4b/10
nikāḥ ḳ.- ġınça 22b/4
ḳ.- ġu 84b/5
ḳarār ḳ.- ġu 3b/3, 5a/2, 82a/7
secde ḳ.- ġu 89b/7
ḳarār ḳ.- ġu yer 82a/10, 89a/9
secde ḳ.- ġu yer 89b/10
iḳāmet ḳ.- ġu yeri 41b/7
hicret ḳ.- ıġlı bolup 56a/10
ḳ.- ıñg 18b/11, 5a/7, 7b/2, 85a/3, 8b/8
ʿadl ḳ.- ıñg 64a/11
ʿafv ḳ.- ıñg 11a/10
anuḳ ḳ.- ıñg 106b/5
defʿ ḳ.- ıñg 43a/9, 43b/1
ẖarc ḳ.- ıñg 112b/5, 19a/1, 25b/5, 27b/2
icābet ḳ.- ıñg 104a/4
ḳarār ḳ.- ıñg 99a/10
körklüglük ḳ.- ıñg 19a/2
ḳulluḳ ḳ.- ıñg 34a/2, 3b/2, 50a/8, 70b/5, 74b/8, 82b/7, 89b/7, 92a/9, 92b/5,
93a/6, 94a/2
menʿ ḳ.- ıñg 108b/2
mesḥ ḳ.- ıñg 51a/3, 64a/2, 64a/5
mübāşeret ḳ.- ıñg 18a/6
mücāhede ḳ.- ıñg 67a/1
namāznı ḳ.- ıñg 11a/11, 53b/7, 56b/11, 5a/11
nikāḥ ḳ.- ıñg 46a/8, 49a/5

rāstlıḳ ḳ.- ıñg 87a/1
rukūʿ ḳ.- ıñg 5a/11
ṣabr ḳ.- ıñg 105b/8, 46a/1, 94a/9, 96a/9
secde ḳ.- ıñg 4b/8, 88b/4
selām ḳ.- ıñg 54b/6
şükr ḳ.- ıñg 15a/6, 16b/3
tamām ḳ.- ıñg 18a/8
tanuḳ ḳ.- ıñg 47b/9
tevekkül ḳ.- ıñg 66a/2
teyemmüm ḳ.- ıñg 51a/3
toḳuş ḳ.- ıñg 111b/8
tükel ḳ.- ıñg 108a/11, 19a/2, 94a/3
vefā ḳ.- ıñg 63a/2, 87a/1
yād ḳ.- ıñg 104a/7, 105b/7, 12a/11, 15a/5, 19b/1, 19b/2, 19b/4, 19b/8, 22b/8,
24a/1, 38a/1, 56b/10, 5b/4, 63b/6, 64a/8, 64b/3, 65b/7, 7a/6, 92b/10,
92b/11, 93a/11, 93a/9, 94a/6
ẓulm ḳ.- ıñg 18b/11
ḫarc ḳ.- ıñgızçaġa 37a/5
keyd ḳ.- ıñglar 102a/1
yād ḳ.- ıñglar 5a/7
küç ḳ.- ın 53b/11
ḥelāl ḳ.- ındı 63a/2, 72b/6
ḳ.- madı 103a/7, 39a/3, 55a/5, 73a/6
asıġ ḳ.- madı 3a/4
hicret ḳ.- madı 107b/6
ḫilāf ḳ.- madı 20b/3
ḥükm ḳ.- madı 68a/6
niyābet ḳ.- madı 110a/5
ẓulm ḳ.- madı 39a/6
ḳ.- madıñgız 3b/8
ḳ.- madılar 45a/3
ʿayb ḳ.- madılar 114b/1
küç ḳ.- madılar 99a/9
peyvestelıḳ ḳ.- madılar 40b/2
süstluḳ ḳ.- madılar 41a/9
taẓarruʿ ḳ.- madılar 77b/11
ẓulm ḳ.- madılar 6a/9
endīşe ḳ.- madılar mu 101a/4
küç ḳ.- madın 16b/5
cimāʿ ḳ.- madın turur siz 23b/5
ḳ.- maduḳ 14a/7
orun ḳ.- maduḳ 75b/2
saḳçı ḳ.- maduḳ 83a/2
ẓulm ḳ.- maduḳ 73b/7
duḫūl ḳ.- maduḳ bolsañgız 48b/7
zīnā ḳ.- maġanlıḳ 49a/6
ḳ.- maġay 60a/3
ḫilāf ḳ.- maġay 8b/2
niyābet ḳ.- maġay 103b/11
ziyān ḳ.- maġay 38b/4, 41a/5
ḳ.- maġay siz 3b/8

ḳ.- maġaylar irdi 53a/1, 85a/9
ḳ.- maġıl 91a/10, 98a/7
ḫvār ḳ.- maġıl 45b/1
namāz ḳ.- maġıl 115a/8
ḳ.- manğ 22a/1
bāṭıl ḳ.- manğ 27a/2
bedel ḳ.- manğ 5a/9, 67b/10
fesād ḳ.- manğ 2b/8, 92a/3, 94a/4
ḥarām ḳ.- manğ 71b/7
ḥelāl ḳ.- manğ 63a/4
ḫıyānet ḳ.- manğ 104a/10
isrāf ḳ.- manğ 85b/8, 89b/11
küç ḳ.- manğ 111a/6
miṣiller ḳ.- manğ 3b/5
mübālaġat ḳ.- manğ 6b/6
mübāşeret ḳ.- manğ 18a/8
nikāḥ ḳ.- manğ 21b/3, 48b/2
nūsipāslıḳ ḳ.- manğ 15a/6
süstluḳ ḳ.- manğ 57a/1
vaʿde ḳ.- manğız 23b/2
cimāʿ ḳ.- maḳ 18a/4
farīża ḳ.- maḳ 47a/8
fesād ḳ.- maḳ 20a/1
ḫarāb ḳ.- maḳ 11b/10
helāḳ ḳ.- maḳ 20a/1
ḥükm ḳ.- maḳ 20b/3
ḳarār ḳ.- maḳ 39b/11
köp ḳ.- maḳ 84b/3
küç ḳ.- maḳ 61a/9
muḫālefet ḳ.- maḳ 13b/7
raḥmet ḳ.- maḳ 56a/3
saḳış ḳ.- maḳ 82a/7
teʾḫīr ḳ.- maḳ 111a/8
tevbe ḳ.- maḳ 55b/4
ün ḳ.- maḳ 104b/10
vaṣıyyet ḳ.- maḳ 24a/3
yād ḳ.- maḳ 92b/2, 92b/9
yürğül ḳ.- maḳ 17a/9
żāyiʿ ḳ.- maḳ 14a/9
ziyāret ḳ.- maḳ 19a/5
ẓulm ḳ.- maḳ 18b/9, 63a/8, 9a/2
ḳurbān ḳ.- maḳdın 19a/5
nikāḥ ḳ.- maḳġa 23b/3
āsān ḳ.- maḳı 107a/7, 21b/7, 92a/8
āzād ḳ.- maḳı 55a/11, 55b/1, 55b/3, 72a/1
bedel ḳ.- maḳı 48a/10
defʿ ḳ.- maḳı 25a/9
endāze ḳ.- maḳı 82a/7
ḥac ḳ.- maḳı 37b/2
vaʿde ḳ.- maḳı 58a/8
ẓulm ḳ.- maḳınğız 22b/7
āsān ḳ.- maḳım 74a/3, 74a/4, 74a/5
ḥelāl ḳ.- maḳım 33b/11
tamām ḳ.- maḳım 15a/3
nişān ḳ.- maḳımuz 26b/1
ülüş ḳ.- maḳḳa 46b/8
küç ḳ.- maḳları 60b/10,

86a/9
ṣıfat ḳ.- maḳlarını 85b/3
arıġ ḳ.- mas 16b/8, 35b/10
asıġ ḳ.- mas 10b/9, 12b/2, 80a/4, 87b/1
ḫilāf ḳ.- mas 30b/1
ḳabūl ḳ.- mas 5b/6
menfaʿat ḳ.- mas 30b/2
vaʿde ḳ.- mas 58a/6
żāyīʿ ḳ.- mas 43b/5
ziyān ḳ.- mas 80a/4
ẓulmet ḳ.- mas 50b/6
żāyiʿ ḳ.- mas men 45b/2
ḫilāf ḳ.- mas sen 45b/1
küç ḳ.- mas siz 28b/1
ḳ.- masa 44a/1
ḥükm ḳ.- masa 67b/10, 68a/2
raḥmet ḳ.- masa 98a/3
ḳulluḳ ḳ.- masa miz 34b/8
yalġanġa nisbet ḳ.- masa miz 76b/10
ḳ.- masaŋ 70a/5
raḥmet ḳ.- masaŋ 89a/8
ʿadl ḳ.- masaŋġız 64a/11
küç ḳ.- masaŋġız 46a/10
ḳ.- maslar 77a/8
bedel ḳ.- maslar 45b/10
ḥarām ḳ.- maslar 110b/2
şükr ḳ.- maslar 24a/9
yād ḳ.- maslar 60a/5, 85a/11
endīşe ḳ.- maslar mu 54a/8
ibtilā ḳ.- masun 89b/1
küç ḳ.- matın 86a/6
namāz ḳ.- mayın tururlar 56b/5
teklīf ḳ.- maz 29b/4
ḥarām ḳ.- maz irdük 86a/11
ṣabr ḳ.- maz miz 6b/6
teklīf ḳ.- maz miz 86b/11, 90b/10
żāyīʿ ḳ.- maz miz 100a/6
ḳ.- maz mu siz 78b/2
ʿayb ḳ.- maz sen 96a/5
ḳulluḳ ḳ.- maz siz 8b/7
vaṭy ḳ.- mazıŋġızdın aşnu 23b/8
ʿāciz ḳ.- mazlar 106b/5
ḫarc ḳ.- mazlar 111a/2, 112b/8
ḥīle ḳ.- mazlar 84a/6
taḳṣīr ḳ.- mazlar 39a/8, 79a/10
ẓulm ḳ.- mışı 18b/11
yād ḳ.- mışıŋġıznıŋ 19b/5
ẓulm ḳ.- mışındın soŋ 67a/6
ḳ.- sa 105a/2, 105a/3, 22b/7, 24a/10, 32a/3, 42b/3, 48a/9, 49b/5, 57a/10,
57b/7, 58a/11, 64a/6, 70a/11, 78b/9
ʿafv ḳ.- sa 17a/7, 23b/9,

56a/8
ʿamelni ḳ.- sa 70a/11
arıġ ḳ.- sa 103a/10, 67b/2
artuḳsı ḳ.- sa 15b/2, 17b/7
beyān ḳ.- sa 49a/9
farīża ḳ.- sa 19a/9
ḫıyānet ḳ.- sa 42b/11
hicret ḳ.- sa 56a/9
ḫilāf ḳ.- sa 103b/3
ḥükm ḳ.- sa 105b/1, 105b/6, 12a/3, 33b/4
ḫvār ḳ.- sa 40a/2
iʿrāż ḳ.- sa 36b/1
ḳabūl ḳ.- sa 40a/3, 49a/10, 49a/11
ḳarār ḳ.- sa 74a/10, 97b/1
ḳulluḳ ḳ.- sa 110b/7
küç ḳ.- sa 114a/3, 57a/10
meded ḳ.- sa 39b/8
mīve ḳ.- sa 85b/7
muḫālif ḳ.- sa 113a/10
muṭʿa ḳ.- sa 19a/5
muṭṭaliʿ ḳ.- sa 44a/6
nesḫ ḳ.- sa 11a/4
nikāḥ ḳ.- sa 49a/3
saʿy ḳ.- sa 11b/9
ṣadaḳa ḳ.- sa 68a/2
şefāʿat ḳ.- sa 54b/3, 54b/4
tamām ḳ.- sa 64a/7
teslīm ḳ.- sa 11b/4
tevbe ḳ.- sa 67a/5
tevekkül ḳ.- sa 106a/4
tükel ḳ.- sa 110b/8, 23a/3
vefā ḳ.- sa 35b/7
yawuzluḳnı ḳ.- sa 58a/10
yüñgül ḳ.- sa 49b/1
ẓulm ḳ.- sa 18b/10
cemʿ ḳ.- sa irdiñg 102a/8
ḳ.- sa irdük 75b/7
ḳ.- sa miz 91b/9
ḫaṭā ḳ.- sa miz 29b/6
ḳulluḳ ḳ.- sa miz 93a/1
laʿnet ḳ.- sa miz 51b/1
ḥamle ḳ.- sañg 100b/4
ḫarc ḳ.- sañg 106b/11
ḥükm ḳ.- sañg 57a/3, 67b/4
iḳāmet ḳ.- sañg 56b/3
peyvestelıḳ ḳ.- sañg 35b/5
secde ḳ.- sañg 88b/5
siḥr ḳ.- sañg 96b/4
ḳ.- sañgız 107b/9, 19a/10, 20b/10, 29a/5, 39a/2, 58b/7, 60a/7
ʿafv ḳ.- sañgız 23b/10
ʿıddet ḳ.- sañgız 63a/7
āşkārā ḳ.- sañgız 60b/2
cemʿ ḳ.- sañgız 48b/8
cimāʿ ḳ.- sañgız 51a/2, 64a/5
eḍgülük ḳ.- sañgız 22a/2
ḫarc ḳ.- sañgız 106b/7, 20b/9, 27b/10, 27b/7, 37a/6
hicret ḳ.- sañgız 56a/5
ḥükm ḳ.- sañgız 52a/6, 52a/7

iʿrāż ḳ.- sarḡız 108a/9
körklüglük ḳ.- sarḡız 58b/10
namāzdın ḳ.- sarḡız 56b/1
namāznı ḳ.- sarḡız 64b/6
neẕr ḳ.- sarḡız 27b/8
nikāḥ ḳ.- sarḡız 58b/6
ṣabr ḳ.- sarḡız 39b/3, 39b/9, 44b/10, 49a/9
ṣadaḳa ḳ.- sarḡız 28b/2
suḳluḳ ḳ.- sarḡız 58b/11
ṭalāḳ ḳ.- sarḡız 22b/10
şükr ḳ.- sarḡız 60a/11
tamām ḳ.- sarḡız 18a/1
tevbe ḳ.- sarḡız 108a/8, 28b/1
tükel ḳ.- sarḡız 19b/4
tüzlük ḳ.- sarḡız 58b/11, 59b/1
ülüş ḳ.- sarḡız 63a/11
ḳ.- salar 104b/3, 47b/11
ʿafv ḳ.- salar 23b/9
ʿahd ḳ.- salar 17a/4
ʿimārın ḳ.- salar 109a/11
cedel ḳ.- salar 84a/2
fesād ḳ.- salar 96a/7
fitne ḳ.- salar 68b/1
ḥakem ḳ.- salar 52b/9
ḫarc ḳ.- salar 50b/6
ḥelāl ḳ.- salar 111a/10
ḥīle ḳ.- salar 84a/6
ḫoşnūd ḳ.- salar 113a/9
ḥuccet ḳ.- salar 31a/9
iʿrāż ḳ.- salar 32a/11, 34b/10, 34b/7, 55a/1
körklüglük ḳ.- salar 72a/10
meyl ḳ.- salar 56b/7
muvāfaḳat ḳ.- salar 111a/9
namāznı ḳ.- salar 108b/3, 109a/1
nikāḥ ḳ.- salar 22b/11
nisbet ḳ.- salar 44b/5
öṅgin ḳ.- salar 106a/9
ṣadaḳa ḳ.- salar 55a/11
secde ḳ.- salar 56b/4
ṭaʿn ḳ.- salar 109a/3
şefāʿat ḳ.- salar 91b/9
tevbe ḳ.- salar 108b/3, 109a/1, 114b/2
toḳuş ḳ.- salar 112a/3, 115a/2
yalġanġa nisbet ḳ.- salar 86a/9
ḳ.- salar irdi 53a/1
beyān ḳ.- sun 7b/1, 7b/3, 7b/5
ḥükm ḳ.- sun 31b/5, 68a/5, 79a/8
ḫvār ḳ.- sun 109a/6
ḳarār ḳ.- sun 101b/3, 103a/8, 26b/5
tevekkül ḳ.- sun 112b/3, 39b/6, 42b/10, 64b/5
icābet ḳ.- sunlar 101b/10,

18a/3
namāz ḳ.- sunlar 56b/5
küç ḳ.- u 49b/5
ṭaʿn ḳ.- u 51a/9
ṭamaʿ ḳ.- u 92a/4
zārī ḳ.- u 79b/1
āsān ḳ.- u birdi 66a/11
ḳ.- u yazmadılar 7b/8
ʿadl ḳ.- ubilmeseñgiz 46a/8, 46a/9
iḳāmet ḳ.- ubilmeseler 22b/1
ḳ.- ur 108b/10, 13a/4, 14a/3, 14b/2, 23a/11, 23a/8, 25b/4, 26b/9, 27a/8,
33a/4, 42a/2, 58b/10, 60a/11, 77b/7, 84a/10, 84a/8, 9a/6
ʿamelin ḳ.- ur 104b/3
ʿimāret ḳ.- ur 109b/1
açuḳ ḳ.- ur 18a/9, 65a/5, 65b/4
arıġ ḳ.- ur 15a/4, 51b/5
asıġ ḳ.- ur 15b/10
ayb ḳ.- ur 113a/1
beyān ḳ.- ur 21b/7, 22b/5, 24a/6, 27b/1, 38a/3, 62b/10, 72a/2
bilgen ḳ.- ur 55b/9, 59b/1
cedel ḳ.- ur 57a/9
cemʿ ḳ.- ur 73b/10
cezāsı ḳ.- ur 9a/4
cezāsını ḳ.- ur 3a/3
fesād ḳ.- ur 4b/1
ḥarām ḳ.- ur 111a/9, 98b/10
ḫarc ḳ.- ur 27a/3, 69b/8
ḫāṣ ḳ.- ur 11a/3, 35b/3
ḥelāl ḳ.- ur 98b/10
ḫīle ḳ.- ur 104b/2, 104b/3
ḥükm ḳ.- ur 11b/8, 60a/2, 63a/3, 67b/7, 72b/3
iʿrāż ḳ.- ur 31b/6
icābet ḳ.- ur 77b/2
işāret ḳ.- ur 83a/10
ḳabūl ḳ.- ur 109a/7, 48a/3, 66a/8
kiñg ḳ.- ur 24a/11
körgen ḳ.- ur 105a/6
laʿnet ḳ.- ur 15b/4, 90b/3
menfaʿat ḳ.- ur 75a/1
namāz ḳ.- ur 33a/1
raġbetsizlıḳ ḳ.- ur 13a/4
rūzī ḳ.- ur 32b/10
saʿy ḳ.- ur 20a/1
saḳ(ı)nuḳluḳ ḳ.- ur 63b/10
ṣūret ḳ.- ur 30a/4
şefāʿat ḳ.- ur 25b/8
tar ḳ.- ur 24a/11
tedbīr ḳ.- ur 54a/7
teklīf ḳ.- ur 99b/10
tevbesin ḳabūl ḳ.- ur 67a/6
vaʿde ḳ.- ur 103a/3, 27b/4, 27b/5, 58a/5
vaḥy ḳ.- ur 102a/9, 103a/11
vaṣıyyet ḳ.- ur 47a/2, 47a/6, 47b/4

ḳ.- ur irdi 97a/2
ḳulluḳ ḳ.- ur irdi 93a/1
ḳ.- ur irdiñgiz 73b/1, 79a/9, 91a/3
ḫıyānet ḳ.- ur irdiñgiz 18a/5
ḳulluḳ ḳ.- ur irdiñgiz 90a/11
ḳ.- ur irdiler 101a/1, 69b/5, 71a/6, 78a/1, 81a/10, 83a/4, 84a/5, 84b/3, 95b/11,
97a/5, 97b/11
mekr ḳ.- ur irdiler 84a/9
ẓulm ḳ.- ur irdiler 100b/7
ḳ.- ur irdük 91b/9
endāze ḳ.- ur men 33b/6
ḥükm ḳ.- ur men 34a/9
icābet ḳ.- ur men 18a/2
ḳabūl ḳ.- ur men 15b/5
yād ḳ.- ur men 52b/9
beyān ḳ.- ur miz 70b/11
dōst ḳ.- ur miz 84b/6
inkār ḳ.- ur miz 91b/6
tafṣīl ḳ.- ur miz 90a/2
tig ḳ.- ur miz 91b/5
vaḥy ḳ.- ur miz 33a/9
yād ḳ.- ur miz 77a/3
ḳulluḳ ḳ.- ur mu miz 80a/4
ḳ.- ur mu sen 4b/1
ʿayb ḳ.- ur mu siz 69a/10
ʿazīz ḳ.- ur sen 31b/10
endāze ḳ.- ur sen 74a/3
rūzī ḳ.- ur sen 32a/2
vaʿde ḳ.- ur sen 93a/2, 93b/5
ḳ.- ur siz 109a/10, 11b/2, 14a/2, 14b/11, 23b/10, 37b/5, 37b/7, 44a/10, 64b/1,
81b/4
aşikâre ḳ.- ur siz 73a/1
az ḳ.- ur siz 105b/5
āşkārā ḳ.- ur siz 4b/7
bilgen ḳ.- ur siz 27b/10, 29a/9
ḫarc ḳ.- ur siz 27b/3
işāret ḳ.- ur siz 95b/5
körgen ḳ.- ur siz 107b/8, 42b/4
ḳulluḳ ḳ.- ur siz 101b/9, 13a/9, 16b/4
ḳulluḳ mu ḳ.- ur siz 71a/1
neteg ḳ.- ur siz 96b/1
raġbet ḳ.- ur siz 58b/6
ṭamaʿ ḳ.- ur siz 8a/3
şükr ḳ.- ur siz 88b/3
vaṣıyyet ḳ.- ur siz 47b/1
ḳ.- urlar 10a/6, 13b/1, 2a/3, 2b/5, 39a/5, 3a/8, 47b/11, 47b/8, 48a/2,
57a/8, 70a/4, 70b/4, 84b/11
ʿamelin ḳ.- urlar 60a/4
ʿayb ḳ.- urlar 114b/8
āşkārā ḳ.- urlar 8a/9
baḫīllıḳ ḳ.- urlar 44a/8, 50b/1
bedel ḳ.- urlar 16b/6, 35b/8,

45a/2, 51a/5
cedel ḳ.- urlar 103a/2
cemʿ ḳ.- urlar 42b/5
endīşe ḳ.- urlar 45a/7
fesād ḳ.- urlar 4a/7
ḥakem ḳ.- urlar 67b/5
ḫarc ḳ.- urlar 102b/10, 104b/11, 115b/11, 115b/8, 20b/9, 21a/11, 26b/10, 26b/7, 26b/9,
27a/6, 28a/1, 2a/4, 40a/10, 50b/3
ḥased mü ḳ.- urlar 51b/10
ḥelāl ḳ.- urlar 111a/9
ḫıyānet ḳ.- urlar 57a/5
ḥīle ḳ.- urlar 104b/3
ḫoşnūd ḳ.- urlar 108b/9
ḫuṣūmet ḳ.- urlar 33a/10
ḥükm ḳ.- urlar 85a/7
iḳāmet ḳ.- urlar 22b/5
inkār ḳ.- urlar 77a/8
ḳapsaġan ḳ.- urlar 105b/10, 39b/4
ḳıtāl ḳ.- urlar 21a/4
ḳulluḳ ḳ.- urlar 102a/2, 83a/3
küç ḳ.- urlar 99a/10
masḫara ḳ.- urlar 75b/1, 75b/9
minnet ḳ.- urlar 43a/3
mücāhede ḳ.- urlar 69a/1
namāznı ḳ.- urlar 102b/10, 114a/5, 69a/4
öwke ḳ.- urlar 113a/2
peyvestelıḳ ḳ.- urlar 97a/3
rāstlıḳ ḳ.- urlar 99a/5
saʿy ḳ.- urlar 66b/7, 69b/11
secde ḳ.- urlar 102b/3, 38b/10
ṣıfat ḳ.- urlar 82b/5
şükr ḳ.- urlar 92a/9
taḳdīr ḳ.- urlar 83b/6
tedbīr ḳ.- urlar 54a/7, 57a/7
teṉg ḳ.- urlar 75a/7, 86b/6
teklīf ḳ.- urlar 5b/8, 97a/7
tevbe ḳ.- urlar 48a/2
tevekkül ḳ.- urlar 102b/9
toḳuş ḳ.- urlar 66b/7
tüzlük ḳ.- urlar 101a/2
vaṣıyyet ḳ.- urlar 47a/10
vesvese ḳ.- urlar 84a/2
yawuzluḳ ḳ.- urlar 48a/4
yād ḳ.- urlar 45a/6
ẓulm ḳ.- urlar 114a/4, 88b/2
ḳ.- urlar irdiler 65a/4, 69b/7
küç ḳ.- urlar irdiler 6a/10, 99b/2
vaʿde ḳ.- uştuḳ 5b/11

ḳılıġlı: Huylu, tabiatlı.

ḫāliṣ ḳ.+ lar 89b/7

ḳılın -: Yapılmak, kılınmak, edilmek.

anuḳ ḳ.- dı 3b/9, 40a/7, 40a/9
ḥarām ḳ.- dı 33b/11, 48b/3,

63a/9, 72b/7, 83b/9, 85a/10
ḥāżır ḳ.- dı 58b/9
ḥelāl ḳ.- dı 18a/3, 61a/10, 63b/5
ḳabūl ḳ.- dı 66a/7
laʿnet ḳ.- dı 71a/4
masḫara ḳ.- dı 75b/8
nisbet ḳ.- dı 44b/5
tamām ḳ.- dı 20a/8
ün ḳ.- dı 16b/5, 63a/10
vaḥy ḳ.- dı 76a/9, 81b/9, 82b/11, 86a/4
yalġanġa nisbet ḳ.- dı 77a/8, 77a/9
yād ḳ.- dı 102b/8, 83b/7, 83b/8
yıraḳ ḳ.- dı 44b/7
ḳ.- dılar 20b/7
ḥabs ḳ.- dılar 27b/10, 80a/2
beyān ḳ.- ġay 73a/5
raḥmet ḳ.- ġay 102a/11, 87a/6
ḥükm ḳ.- ġay irdi 75b/6, 79a/3
raḥmet ḳ.- ġay siz 40a/8, 92b/3
ṭavḳ ḳ.- ġaylar 44a/9
ḳabūl ḳ.- madı 66a/7
vaḥy ḳ.- madı 81b/9
yād ḳ.- madı 84a/1
ḳabūl ḳ.- maġay 112b/6, 36b/7, 37a/2, 37a/4, 67a/2
küç ḳ.- mas 58b/1
teklīf ḳ.- mas 23a/4, 54b/2
yüŋgül ḳ.- mas 15b/7, 36b/11, 9a/7
küç ḳ.- mas siz 106b/8, 27b/10, 28b/1
küç ḳ.- maslar 28b/4, 31b/9, 43a/1, 51b/5, 87b/6
ḳabūl ḳ.- maz 12b/2
ḳ.- mış 105b/1, 105b/6, 40a/6, 43b/8, 51b/2
arıġ ḳ.- mış 52a/5, 65b/8
āzād ḳ.- mış 32b/3, 73a/7
belgülüg ḳ.- mış 41a/6, 97a/11, 97a/9, 98b/2
cemʿ ḳ.- mış 30b/9
farīża ḳ.- mış 46b/8, 49a/1
ḥarām ḳ.- mış 66a/5, 85b/2, 86a/4, 9a/3
ḥāżır ḳ.- mış 32a/7
menʿ ḳ.- mış 85a/10
nişān ḳ.- mış 30b/10
teslīm ḳ.- mış 55b/2
yawuḳ ḳ.- mış 62a/10
vaḳtı belgülüg ḳ.- mış irdi 56b/11
farīża ḳ.- mışdın soŋġ 49a/2
arıġ ḳ.- mışlar 31a/2, 4a/1
yawuḳ ḳ.- mışlardın 33b/1, 95b/7
āşkārā ḳ.- sa 73a/4
ḥabs ḳ.- sa 80a/1

ḳabūl ḳ.- sa 112b/6

tüz ḳ.- sa 50b/10

yād ḳ.- sa 11b/9

selām ḳ.- sarıgız 54b/5

masḫara ḳ.- ur 59b/9

vaʿde ḳ.- ur 85a/2

vaḫy ḳ.- ur 78b/1

helāḳ ḳ.- ur mu 78a/8

ḳılış - : Karşılıklı yapmak.

ḳ.- a miz 34b/6

ḫilāf ḳ.- ġay irdiŋiz 105b/1

ṣabr ḳ.- ıŋ 46a/1

tiriglik ḳ.- ıŋ 48a/8

ḫilāf ḳ.- madı 31a/7

cedel ḳ.- maġıl 57a/5

cedel ḳ.- maḳ 19a/10

tüzlük ḳ.- maḳ 68a/2

zinā ḳ.- mas 63b/11

zinā ḳ.- mayın 48b/11

ḫilāf ḳ.- sa 57b/8

vaʿde ḳ.- sa irdiŋiz 105b/1

satıġ ḳ.- sarıgız 29a/4

ʿahd ḳ.- tı 64a/8

ʿahd ḳ.- tıŋ 106b/1

ʿahd ḳ.- tıŋız 108a/10, 108b/7

cedel ḳ.- tıŋız 57a/9

ḫilāf ḳ.- tıŋız 7b/9

ḥuccet ḳ.- tıŋız 35a/1

ʿahd ḳ.- tılar 10a/11

ḫilāf ḳ.- tılar 16b/10, 20b/3, 20b/5, 25b/3, 38a/6, 61a/6

vaʿde ḳ.- tuḳ 97a/8

ḫilāf ḳ.- ur irdiŋiz siz 68a/11

ḫilāf ḳ.- ur irdiŋiz 34a/9, 87b/11

cedel ḳ.- ur mu siz 93a/3

ḥuccet ḳ.- ur siz 35a/2

ḫilāf ḳ.- urlar 11b/8

cedel ḳ.- urlar 76b/7

ḳımār (<Arp.) Kumar.

ḳ. 72a/3, 72a/5

ḳ.+ dın 21a/9

ḳ. oḳları 63b/1, 72a/3

ḳ. oḳlarını 33a/9

ḳın Azap, eziyet, işkence.

ḳ. 107a/10, 108a/10, 111a/2, 111b/2, 112b/4, 113a/8, 113b/8, 114b/10, 114b/3,

115b/7, 11a/1, 15b/8, 16b/8, 17a/9, 2b/4, 2b/7, 30a/3, 34a/10, 35b/11,

36b/11, 37a/5, 38a/7, 44a/2, 44a/3, 44a/4, 45a/3, 47b/8, 48a/6, 50b/3,

55b/6, 56b/9, 59b/6, 60b/6, 61b/1, 62b/2, 66b/10, 67a/3, 67a/4, 67a/5,

67b/2, 70b/8, 71a/8, 72b/1, 78a/10, 79b/4, 80a/3, 84a/9, 90b/4, 93a/9,

99b/2, 99b/6, 9a/7, 9b/5

ḳ.+ dın 45a/3, 49a/8

ḳ.+ ı 103b/3, 103b/4, 104a/7, 106a/8, 16a/4, 19a/9, 20a/10, 30b/4, 63a/9,

77b/8, 78a/7, 88a/2, 99b/10

ḳ.+ ım 98b/6

ḳ.+ ın 106a/6, 44b/1

ḳ.+ ındın 19b/7, 31a/4, 45a/8, 67a/2, 76a/5, 92a/10

ḳ.+ ınġa 12b/10

ḳ.+ ını 82a/1

ḳ.+ nı 104b/10, 16a/4, 16a/5, 16b/9, 38a/9, 52a/3, 77a/3, 90b/6

ḳ.+ nıŋ 5b/8, 87a/10, 99b/10, 9a/6

ḳına - Ceza vermek, işkence etmek, azap etmek.

ḳ.- dı 110a/8

ḳ.- ġanı turur 99b/5

ḳ.- ġay 111b/2, 114b/2

ḳ.- ġay miz 113b/4

ḳ.- ġayı 104b/7

ḳ.- maḳ 54b/3

ḳ.- maḳġa 47b/5

ḳ.- maḳı 74b/4

ḳ.- maḳḳa 22a/4, 23b/5, 27a/1, 42a/11, 73a/5

ḳ.- maz men 74b/4

ḳ.- r 65b/2

ḳ.- sa 104b/7, 104b/8, 112b/9, 115a/10, 40a/3

ḳ.- saŋ 74b/11

ḳ.- sun 109a/6

ḳ.- yur 40a/5, 62b/2, 65b/2, 67a/7

ḳ.- yur men 34a/10, 74b/4

ḳıraġ Kenar, kıyı.

ḳ.+ ı 38a/3

ḳırḳ Kırk.

ḳ. 5b/11, 66a/5, 97a/9

ḳısarla - Maruz bırakmak, zorlamak.

ḳ.- yur men 12b/9

ḳısarlan - Maruz bırakılmak, zorlanmak.

ḳ.- dıŋız 83b/9

ḳ.- sa 16b/5, 63b/3, 86a/6

ḳ.- saŋız 19a/3

ḳışāṣ (<Arp.) Kısas, suçluya işlediği suçun aynısıyla ceza verme.

ḳ. 17a/10, 17a/6

ḳ. turur 18b/10

ḳısır Kısır.

ḳ. 33a/3

ḳısḳa Kısa.

ḳ. 56b/1

ḳıṣṣa (<Arp.) Kıssa, hikaye.

ḳ. 90a/7, 95a/6

ḳ. ay-: Hikaye etmek, anlatmak.

ḳ. aymaduḳ 61b/7

ḳ. ḳılduḳ 61b/7

ḳ. ḳılġay miz 88a/10

ḳ. ḳılġıl 100b/6

ḳış - 1. Yoldan çıkmak, sapıtmak, azmak, itaat etmemek. 2. Meyletmek.

ḳ.- ġan 35a/3

ḳ.- ġıl 106b/9

ḳ.- maṅgız 58b/11

ḳ.- maḳ 17b/3, 30a/7, 49b/1, 56b/7

ḳ.- maḳdın 63b/4

ḳ.- maḳnıṅg 59a/1

ḳ.- mazlar 21a/4

ḳ.- sa 49b/1

ḳ.- salar 106b/8

ḳ.- tı 100b/4

ḳ.- tıṅgız 111b/1

ḳ.- urlar 101a/1

ḳ.- mas sen 64b/11

ḳ.- u 103b/6

ḳıştur - 1. Değiştirmek 2. Azdırmak.

ḳ.- maġıl 30a/10

ḳ.- urlar 51a/7, 64b/10, 67a/11, 8a/5

ḳıtāl (<Arp.) Savaş, vuruş.

ḳ. ḳıl-: Muharebe etmek, savaşmak.

ḳ. ḳılurlar 21a/4

ḳıvanġan Kendini beğenen, övünen.

ḳ. boldı 50b/1

ḳıy - Yanlamasına kesmek.

ḳ.- ışturġıl 26b/5

ḳıyāmet (<Arp.) Kıyamet.

ḳ. 2b/5, 80a/10

ḳ.+ ġa 69b/10

ḳ. kün 100a/10, 11b/8, 16b/8, 20b/1, 35b/10, 42b/11, 44a/9, 44b/7, 45b/1,

57a/9, 59b/4, 60a/2, 61a/9, 77a/4, 77b/8, 90a/2

ḳ. küni: Kıyamet günü.

ḳ. kündin 101a/8

ḳ. künge 12b/9, 22a/7, 23a/1, 27a/3, 7a/3, 99b/9

ḳ. künige 34a/8

ḳ. küniṅge 17a/1, 54b/7, 61b/3, 65a/4, 70a/10, 75b/11

ḳ. küninde 9a/5

ḳ. künnüṅg 67a/2

ḳız Kız, kız çocuk.

ḳ. 47b/2, 48b/4, 48b/5, 62b/7

ḳ.+ lar 82b/4

ḳ.+ ları 48b/4, 48b/5

ḳ.+ larıṅgız 48b/4

ḳızġut İbret olsun diye cezalandırılıp rezil edilen, ibret verici ceza.

ḳ. 67a/5

ḳızıttıl - Ateşin kızdırılması.

kiçe Gece, geceleyin.

k. 33a/6, 78b/4

k.+ de 102b/1

ḳ.- ur 111a/2

kiçig Küçük.

k. 57b/2

kiçiglik Küçüklük, yaşça küçük olma.

k.+ i 29a/1

kim ki bağlacı

k. 100a/10, 100a/3, 100a/5, 100a/7, 100a/8, 100b/1, 100b/2, 100b/3, 100b/5,

100b/6, 100b/7, 100b/8, 101a/1, 101a/11, 101a/2, 101a/3, 101a/5, 101a/6, 101b/2,

101b/6, 101b/9, 102a/1, 102a/2, 102a/6, 102a/9, 102b/10, 102b/2, 102b/8, 102b/9,

103a/10, 103a/2, 103a/4, 103a/5, 103b/1, 103b/5, 103b/8, 104a/1, 104a/10, 104a/3,

104a/4, 104a/5, 104a/6, 104a/8, 104b/1, 104b/11, 104b/2, 104b/3, 104b/7, 104b/8,

105a/1, 105a/2, 105a/4, 105a/5, 105a/6, 105a/8, 105a/9, 105b/1, 105b/10, 105b/2,

105b/5, 105b/6, 105b/9, 106a/2, 106a/3, 106a/4, 106a/6, 106a/7, 106a/8, 106a/9,

106b/1, 106b/10, 106b/11, 106b/3, 106b/5, 106b/7, 107a/10, 107a/2, 107a/4, 107a/5,

107a/8, 107b/1, 107b/10, 107b/2, 107b/4, 107b/5, 107b/6, 107b/8, 107b/9, 108a/1,

108a/10, 108a/5, 108a/9, 108b/10, 108b/2, 108b/5, 108b/6, 109a/10, 109a/11, 109a/2,

109a/4, 109a/5, 109a/8, 109a/9, 109b/10, 109b/2, 109b/3, 109b/4, 109b/6, 109b/9,

10a/1, 10a/3, 10a/5, 10a/6, 10a/7, 10a/8, 10b/10, 10b/2, 10b/3, 10b/4,

10b/5, 10b/7, 10b/8, 10b/9, 110a/1, 110a/2, 110a/6, 110a/8, 110a/9, 110b/1,

110b/10, 110b/2, 110b/5, 110b/8, 110b/9, 111a/1, 111a/10, 111a/11, 111a/4, 111a/5,

111a/9, 111b/4, 111b/7, 112a/1, 112a/2, 112a/3, 112a/4, 112b/10, 112b/2, 112b/4,

112b/6, 112b/7, 112b/9, 113a/1, 113a/10, 113a/11, 113a/2, 113a/4, 113a/6, 113a/8,

113a/9, 113b/1, 113b/10, 113b/11, 113b/4, 114a/1, 114a/11, 114a/3, 114b/1, 114b/11,

114b/6, 114b/7, 114b/8, 114b/9, 115a/10, 115a/11, 115a/2, 115a/5, 115b/1, 115b/10,

115b/11, 115b/2, 115b/5, 115b/6, 115b/7, 115b/8, 115b/9, 11a/10, 11a/2, 11a/3,

11a/4, 11a/7, 11b/1, 11b/10, 11b/2, 11b/7, 11b/8, 11b/9, 12a/1, 12a/10,

12a/2, 12a/4, 12a/5, 12a/6, 12a/9, 12b/1, 12b/6, 12b/8, 12b/9, 13a/5,

13a/8, 13b/1, 13b/3, 13b/4, 13b/5, 13b/6, 14/8, 14a/1, 14a/2, 14a/3,

14a/4, 14a/7, 14a/9, 14b/1, 14b/11, 14b/2, 14b/4, 14b/5, 14b/8, 15a/1,

15a/10, 15a/2, 15a/5, 15a/6, 15a/7, 15a/8, 15b/10, 15b/2, 15b/3, 15b/5,

15b/6, 16a/10, 16a/2, 16a/3, 16a/5, 16a/6, 16a/8, 16b/1, 16b/10, 16b/2,

16b/3, 16b/5, 16b/6, 16b/8, 17a/1, 17a/5, 17a/6, 17b/1, 17b/10, 17b/2,

17b/4, 17b/5, 17b/6, 17b/8, 18a/1, 18a/6, 18b/2, 18b/4, 18b/5, 18b/8,

19a/10, 19a/3, 19a/6, 19b/1, 19b/10, 19b/3, 19b/5, 19b/6, 19b/8, 20a/10,

20a/4, 20a/5, 20a/6, 20a/7, 20b/1, 20b/10, 20b/3, 20b/4, 20b/5, 20b/6,

20b/7, 20b/8, 20b/9, 21a/7, 21a/8, 21b/9, 22a/1, 22a/11, 22a/3, 22a/4,

22a/7, 22a/9, 22b/1, 22b/11, 22b/2, 22b/4, 22b/5, 22b/9, 23a/1, 23a/11,

23a/3, 23a/5, 23a/7, 23a/8, 23a/9, 23b/1, 23b/10, 23b/2, 23b/4, 23b/5,

23b/9, 24a/10, 24a/2, 24a/4, 24a/6, 24b/10, 24b/2, 24b/3, 24b/8, 24b/9,

25a/11, 25a/2, 25a/3, 25a/4, 25a/8, 25b/2, 25b/3, 25b/4, 25b/5, 25b/8,

25b/9, 26a/2, 26a/3, 26a/5, 26a/6, 26a/8, 26b/10, 26b/4, 26b/7, 26b/8,

26b/9, 27a/1, 27a/2, 27a/3, 27a/5, 27a/6, 27a/7, 27a/8, 27a/9, 27b/1,

27b/10, 27b/2, 27b/7, 28a/1, 28a/3, 28a/5, 28a/7, 28a/9, 28b/4, 28b/7,

28b/8, 29a/1, 29a/10, 29a/3, 29a/4, 29a/8, 29a/9, 29b/1, 29b/5, 29b/7,

2a/3, 2a/4, 2a/5, 2b/2, 2b/6, 2b/8, 30a/1, 30a/2, 30a/4, 30a/6,

30a/7, 30a/8, 30b/1, 30b/2, 30b/5, 31a/1, 31a/10, 31a/8, 31b/1, 31b/10,

31b/2, 31b/3, 31b/4, 31b/6,

31b/8, 31b/9, 32a/2, 32a/4, 32a/5, 32a/6,

32a/7, 32a/8, 32b/3, 32b/5, 32b/8, 33a/4, 33b/10, 33b/11, 33b/4, 33b/9,

34a/10, 34a/11, 34a/4, 34a/7, 34a/8, 34a/9, 34b/10, 34b/4, 34b/8, 35a/1,

35a/10, 35a/11, 35a/2, 35a/5, 35b/1, 35b/4, 35b/5, 35b/6, 35b/7, 35b/8,

36a/3, 36a/5, 36a/6, 36a/7, 36a/8, 36a/9, 36b/11, 36b/2, 36b/3, 36b/4,

36b/8, 37a/11, 37a/2, 37a/3, 37a/6, 37a/7, 37a/8, 37b/10, 37b/5, 37b/6,

37b/7, 38a/11, 38a/6, 38a/7, 38a/8, 38a/9, 38b/6, 38b/8, 38b/9, 39a/3,

39a/7, 39a/8, 39a/9, 39b/4, 39b/8, 39b/9, 3a/10, 3a/4, 3b/2, 3b/3,

3b/8, 3b/9, 40a/10, 40a/2, 40a/5, 40a/7, 40b/11, 40b/2, 40b/9, 41a/11,

41a/2, 41a/6, 41a/7, 41a/9, 41b/3, 41b/5, 41b/6, 41b/8, 41b/9, 42a/1,

42a/10, 42a/11, 42a/2, 42a/6, 42a/7, 42a/8, 42a/9, 42b/1, 42b/11, 42b/3,

42b/4, 42b/5, 42b/9, 43a/1, 43a/10, 43a/11, 43a/3, 43a/6, 43a/7, 43a/8,

43b/11, 43b/2, 43b/3, 43b/4, 43b/5, 43b/7, 44a/1, 44a/10, 44a/11, 44a/3,

44a/5, 44a/8, 44a/9, 44b/1, 44b/10, 44b/11, 44b/2, 44b/3, 44b/4, 44b/9,

45a/10, 45a/2, 45a/3, 45a/6, 45b/10, 45b/3, 45b/6, 45b/7, 45b/8, 45b/9,

46a/1, 46a/10, 46a/4, 46a/6, 46a/8, 46a/9, 46b/1, 46b/10, 46b/11, 46b/4,

46b/6, 46b/7, 47a/10, 47a/11, 47a/5, 47a/9, 47b/1, 47b/8, 48a/1, 48a/4,

48a/5, 48a/6, 48a/7, 48b/10, 48b/11, 48b/2, 48b/5, 48b/6, 48b/7, 48b/8,

48b/9, 49a/10, 49a/11, 49a/2, 49a/3, 49a/4, 49a/8, 49a/9, 49b/1, 49b/11,

49b/2, 49b/3, 49b/8, 49b/9, 4a/10, 4a/2, 4a/3, 4a/4, 4a/6, 4a/7,

4a/9, 4b/1, 4b/10, 4b/3, 4b/5, 4b/7, 50a/11, 50a/2, 50a/4, 50b/1,

50b/10, 50b/11, 50b/2, 50b/3, 50b/4, 50b/6, 50b/9,

51a/11, 51a/4, 51a/5,

51a/7, 51b/1, 51b/10, 51b/3, 51b/4, 51b/6, 51b/7, 51b/8, 52a/1, 52a/11,

52a/3, 52a/6, 52a/7, 52a/8, 52b/1, 52b/10, 52b/11, 52b/2, 52b/3, 52b/4,

52b/5, 52b/6, 53a/1, 53a/11, 53a/4, 53a/6, 53b/10, 53b/11, 53b/2, 53b/4,

53b/5, 53b/7, 54a/11, 54a/3, 54a/4, 54a/7, 54b/2, 54b/3, 54b/9, 55a/1,

55a/10, 55a/11, 55a/2, 55a/3, 55a/6, 55a/7, 55b/6, 55b/7, 55b/9, 56a/3,

56a/5, 56b/1, 56b/2, 56b/5, 56b/6, 56b/8, 57a/2, 57a/3, 57a/4, 57a/5,

57a/7, 57a/8, 57a/9, 57b/10, 57b/11, 57b/3, 57b/5, 57b/6, 57b/7, 57b/9,

58a/7, 58a/9, 58b/1, 58b/10, 58b/11, 58b/3, 58b/4, 58b/5, 58b/6, 58b/7,

59a/3, 59a/4, 59a/5, 59a/6, 59a/9, 59b/1, 59b/11, 59b/2, 59b/3, 59b/5,

59b/6, 5a/1, 5a/5, 5a/7, 5a/8, 5a/9, 5b/3, 5b/4, 5b/5, 60a/6,

60a/7, 60a/9, 60b/2, 60b/3, 60b/4, 60b/5, 60b/6, 60b/8, 61a/9, 61b/10,

61b/11, 61b/2, 61b/8, 62a/1, 62a/4, 62a/8, 62a/9, 62b/10, 62b/2, 62b/5,

62b/8, 62b/9, 63a/11, 63a/2, 63a/3, 63a/4, 63a/7, 63a/9, 63b/1, 63b/5,

63b/6, 63b/8, 63b/9, 64a/1, 64a/11, 64a/8, 64a/9, 64b/1, 64b/11, 64b/2,

64b/3, 65a/10, 65a/11, 65a/2, 65a/3, 65a/4, 65a/5, 65a/7, 65a/9, 65b/2,

65b/3, 65b/5, 65b/8, 65b/9, 66a/1, 66a/10, 66a/9, 66b/10, 66b/11, 66b/2,

66b/7, 66b/8, 67a/1, 67a/10, 67a/2, 67a/3, 67a/5, 67a/8, 67a/9, 67b/1,

67b/10, 67b/2, 67b/8, 68a/10, 68a/11, 68a/2, 68a/4, 68a/5, 68a/6, 68a/7,

68a/8, 68a/9, 68b/1, 68b/11, 68b/2, 68b/4, 68b/7, 68b/8, 68b/9, 69a/10,

69a/3, 69a/5, 69a/6, 69a/9, 69b/1, 69b/10, 69b/4, 69b/5, 69b/7, 69b/9,

6a/11, 6a/6, 6b/1, 6b/10, 6b/2, 6b/3, 6b/7, 6b/9, 70a/10, 70a/3,

70a/4, 70a/5, 70a/7, 70a/8, 70a/9, 70b/1, 70b/2, 70b/4, 70b/7, 70b/8,

71a/1, 71a/10, 71a/11, 71a/4, 71a/5, 71a/6, 71a/7, 71a/9, 71b/1, 71b/10,

71b/11, 71b/2, 71b/3, 71b/4, 71b/5, 71b/6, 71b/7, 71b/8, 71b/9, 72a/1,

72a/11, 72a/3, 72a/5, 72a/8, 72a/9, 72b/1, 72b/10, 72b/2, 72b/3, 72b/5,

72b/7, 72b/8, 73a/1, 73a/10, 73a/11, 73a/3, 73a/7, 73a/9, 73b/1, 73b/10,

73b/6, 73b/8, 73b/9, 74a/10, 74a/11, 74a/6, 74a/7, 74a/8, 74a/9, 74b/3,

74b/4, 74b/6, 74b/7, 74b/8, 74b/9, 75a/10, 75a/3, 75a/6, 75a/7, 75a/8,

75b/1, 75b/11, 75b/2, 75b/5, 75b/7, 75b/8, 76a/1, 76a/11, 76a/3, 76a/9,

76b/1, 76b/2, 76b/3, 76b/4, 76b/5, 76b/6, 76b/8, 76b/9, 77a/11, 77a/3,

77a/4, 77a/5, 77a/6, 77a/7, 77a/9, 77b/10, 77b/2, 77b/4, 77b/6, 77b/9,

78a/1, 78a/10, 78a/2, 78a/3, 78a/4, 78a/5, 78b/1, 78b/2, 78b/3, 78b/5,

78b/7, 79a/11, 79a/2, 79a/3, 79a/5, 79a/7, 79a/8, 79b/10, 79b/11, 79b/3,

79b/7, 7a/1, 7a/11, 7a/2, 7a/5, 7a/6, 7a/8, 7a/9, 7b/3, 80a/1,

80a/10, 80a/2, 80a/3, 80a/4, 80a/5, 80a/7, 80a/8, 80a/9, 80b/10, 80b/11,

80b/6, 80b/8, 80b/9, 81a/1, 81a/10, 81a/3, 81b/1, 81b/10, 81b/3, 81b/5,

81b/7, 81b/8, 82a/1, 82a/10, 82a/11, 82a/2, 82a/3, 82a/4, 82a/8, 82a/9,

82b/11, 82b/3, 82b/5, 83a/3, 83a/4, 83a/9, 83b/1, 83b/11, 83b/2, 83b/3,

83b/5, 83b/7, 83b/8, 83b/9, 84a/1, 84a/10, 84a/2, 84a/3, 84a/4, 84a/5,

84a/6, 84a/7, 84a/8, 84a/9, 84b/1, 84b/10, 84b/11, 84b/2, 84b/3, 84b/5,

84b/6, 84b/7, 85a/1, 85a/10, 85a/2, 85a/3, 85a/4, 85a/6, 85a/8, 85a/9,

85b/1, 85b/3, 85b/4, 85b/5, 85b/9, 86a/1, 86a/11, 86a/2, 86a/3, 86a/4,

86a/5, 86a/7, 86a/8, 86b/1,

86b/10, 86b/4, 86b/5, 86b/6, 86b/8, 86b/9,

87a/10, 87a/11, 87a/3, 87a/4, 87a/6, 87a/9, 87b/1, 87b/11, 87b/3, 87b/4,

87b/5, 88a/2, 88a/5, 88a/6, 88a/9, 88b/1, 88b/10, 88b/5, 88b/6, 88b/7,

88b/8, 89a/1, 89a/2, 89a/3, 89b/11, 89b/2, 89b/3, 89b/4, 89b/6, 8a/1,

8a/10, 8a/2, 8a/3, 8a/4, 8a/5, 8a/6, 8a/7, 8a/8, 8a/9, 8b/1,

8b/3, 8b/5, 90a/1, 90a/11, 90a/2, 90a/3, 90a/4, 90a/5, 90a/8, 90a/9,

90b/10, 90b/11, 90b/3, 90b/6, 90b/7, 91a/1, 91a/11, 91a/2, 91a/3, 91a/4,

91a/5, 91a/6, 91a/8, 91b/1, 91b/10, 91b/3, 91b/4, 91b/8, 91b/9, 92a/5,

92a/8, 92b/10, 92b/2, 92b/3, 92b/4, 92b/6, 92b/9, 93a/1, 93a/3, 93a/5,

93b/1, 93b/10, 93b/2, 93b/3, 93b/4, 93b/5, 94a/10, 94a/6, 94a/8, 94a/9,

94b/2, 94b/4, 94b/5, 94b/6, 95a/1, 95a/2, 95a/3, 95a/4, 95a/5, 95a/7,

95b/10, 95b/11, 95b/4, 95b/8, 96a/10, 96a/2, 96a/3, 96a/5, 96a/7, 96a/9,

96b/10, 96b/11, 96b/3, 96b/4, 96b/7, 97a/1, 97a/2, 97a/5, 97b/10, 97b/11,

97b/4, 98a/10, 98a/5, 98a/9, 98b/1, 98b/11, 98b/4, 98b/7, 98b/8, 99a/1,

99a/2, 99a/4, 99a/7, 99a/9, 99b/1, 99b/2, 99b/4, 99b/5, 99b/6, 99b/7,

99b/8, 99b/9, 9a/10, 9a/4, 9a/6, 9a/9, 9b/1, 9b/10, 9b/2, 9b/3,

9b/4, 9b/6, 9b/7

ançaġa tegrü k. 94b/10

ḳayda k. 55a/9

ne k. 25b/7, 39a/2

neçeme k. 21b/5

neteg k. 11a/7

ol vaḳtın k. 100a/8, 7a/10

ol vaḳtın kim: -dığı zaman.

97b/2, 100a/6, 101b/3, 101b/4, 101b/5, 102a/10, 102a/6, 102a/7, 102a/8, 102b/8,

103a/11, 103a/3, 103a/6, 103a/9, 103b/5, 103b/8, 104a/5, 104a/8, 104b/2, 104b/4, 104b/5, 105a/10, 105b/11, 105b/3, 105b/4, 105b/5, 105b/6, 106a/1, 106a/2, 106a/4,

108b/1, 10b/1, 110a/5,

111a/11, 111b/4, 111b/5, 114b/5, 115a/11, 115b/8, 115b/9,

12b/10, 12b/3, 12b/5, 12b/7, 13a/6, 13a/8, 13a/9, 16a/10, 16a/4, 16a/5,

17a/11, 17a/4, 18a/2, 19a/5, 19a/7, 19b/4, 20a/2, 22b/10, 22b/11, 22b/6,

24b/1, 24b/4, 25a/3, 25a/6, 26a/5, 26b/3, 28b/5, 29a/1, 29a/4, 2b/8,

31b/8, 32b/2, 32b/4, 33a/10, 33a/6, 33a/9, 33b/4, 34a/2, 34a/6, 38a/1,

39b/4, 39b/5, 39b/8, 3a/1, 3a/6, 41b/11, 41b/7, 41b/8, 42b/1, 42b/8,

43a/3, 44b/11, 46b/2, 46b/5, 46b/8, 48a/4, 50b/8, 52a/6, 52b/2, 52b/4,

52b/8, 53a/8, 53b/8, 54a/10, 54b/5, 55b/6, 56a/11, 56b/10, 56b/3, 56b/9,

57a/7, 59b/8, 5b/11, 5b/7, 5b/9, 60a/4, 63b/10, 64a/1, 64a/8, 64b/3,

65b/6, 65b/7, 66a/1, 66a/7, 69a/8, 69b/3, 6a/10, 6a/2, 6a/3, 6a/5,

6b/3, 6b/6, 71b/1, 72a/1, 72a/9, 73a/11, 73a/4, 73a/8, 73b/1, 73b/11,

74a/1, 74a/2, 74a/3, 74a/5, 74a/6, 74a/7, 74a/8, 74b/4, 74b/9, 75a/11,

76b/7, 77a/2, 77a/4, 77b/11, 78a/2, 78a/3, 78b/7, 79b/7, 7a/4, 7b/8,

80a/11, 80b/2, 80b/3, 80b/4, 80b/5, 81b/2, 82b/3, 83a/6, 84a/7, 85b/7,

86a/2, 87a/1, 88a/8, 89a/5, 8a/6, 8b/10, 8b/6, 90a/11, 90a/5, 90b/3,

91a/9, 92a/5, 92b/10, 93a/9, 93b/7, 94a/7, 96a/5, 96b/2, 96b/6, 96b/8,

97a/11, 97a/6, 97b/2, 98a/2, 98a/4, 98b/3, 99a/10, 99a/6, 99b/3, 99b/5,

99b/6, 99b/8, 99b/9, 9b/1, 9b/10, 9b/2, 9b/6, 12a/3, 36a/7, 89b/4, 63a/6,103b/3, 103b/5, 110b/10, 110b/7, 12a/11, 13b/8, 14a/1, 19b/9, 27a/3,

28b/6, 28b/9, 29a/9, 31a/9, 36a/11, 36b/6, 37b/2, 3a/5, 3a/6, 40a/4,

40b/2, 41a/4, 41a/7, 42a/10, 42b/11, 46b/4, 47b/7, 48a/9, 49b/1, 49b/4,

4b/7, 51b/3, 53a/3, 54a/5, 54b/4, 55a/10, 55b/3, 55b/4, 57a/10, 57a/11,

57b/1, 57b/10, 57b/11, 58a/10, 58a/11, 59a/8, 60a/6, 60b/10, 63b/11, 63b/3,

64a/6, 66b/5, 67a/5, 68a/2, 68b/11, 68b/6, 69a/4, 70b/5, 72b/5, 77a/6,

7b/9, 80a/7, 81b/8, 82b/10, 87b/5, 88a/9, 24b/11, 2b/10, 4a/11, 4b/8

95b/8

ançaġa tegrü kim: -e kadar.

106a/9, 107a/8, 107b/7, 108b/5, 10b/6, 110a/3, 110b/3, 112a/1, 112a/9,

11a/11, 18b/7, 18b/8, 21a/5, 21b/4, 21b/5, 21b/9, 23b/6, 41b/8, 44a/5,

44b/3, 47b/10, 52b/9, 54b/11, 59b/9, 65b/11, 70a/7, 76b/7, 77a/9, 78a/2,

79b/8, 84a/7, 86b/1, 86b/10, 90a/10, 90b/3, 90b/8, 92a/5, 94a/9

neçeme k. : Her ne kadar, son derece.

110b/9, 21b/6

ol vaḳtġa tegrü k. : -ceye kadar.

96b/9

k.+ din 31b/10

k.+ ge 20b/1, 24b/8, 26b/9, 27b/6, 32a/2, 32b/10, 51b/3, 57b/11, 69a/2,

96a/9

k.+ ge turur 75b/10

k. kim 11a/8, 11b/4, 11b/8, 15b/1, 17a/7, 17a/9, 17b/2, 17b/5, 17b/7,

17b/9, 18b/10, 19a/4, 19a/5, 19a/6, 19a/9, 19b/9, 20a/9, 21a/5, 22b/7,

25a/1, 25b/11, 27b/6, 28a/4, 32a/3, 37a/9, 37b/3, 37b/9, 44b/7, 47b/5,

49a/3, 56a/10, 56a/8, 57b/8, 58a/4, 59b/3, 5a/4, 62a/10, 64b/9, 68a/2,

68a/6, 70a/10, 72b/1, 72b/2, 76a/5, 78a/9, 78b/8, 82b/9, 86a/6, 88a/11,

88b/1, 8b/3, 90a/7

k.+ ni 100b/7, 100b/8, 101a/7, 14a/5, 20b/5, 30b/8, 31b/10, 35b/2, 35b/3,

40a/4, 40a/5, 44a/7, 45a/8, 51b/5, 51b/8, 54b/10, 65b/2, 65b/3, 67a/7,

67a/8, 67b/1, 77b/7, 81a/9, 84a/10, 84a/9, 98b/4, 98b/5, 98b/6

k.+ niŋ 100b/2

k. turur 24a/10, 34a/3, 42b/9, 54b/8, 68b/4, 85a/3

ḳim ḳim: Her kim ki

kim k. 11a/8, 11b/4, 11b/8,

15b/1, 17a/7, 17a/9, 17b/2, 17b/5, 17b/7,

17b/9, 18b/10, 19a/4, 19a/5, 19a/9, 19b/9, 20a/9, 21a/5, 22b/7, 25a/1,

25b/11, 27b/6, 28a/4, 32a/3, 37a/9, 37b/3, 37b/9, 44b/7, 47b/5, 49a/3,

56a/10, 56a/8, 57b/8, 58a/4, 59b/3, 5a/4, 62a/10, 64b/9, 68a/2, 68a/6,

70a/10, 72b/1, 72b/2, 76a/5, 78a/9, 78b/8, 82b/9, 86a/6, 88a/11, 88b/1,

8b/3, 90a/7, 19a/6

bolġay kim: Umulur ki.

100a/1, 87a/2, 89b/1, 40a/6, 100a/8, 100b/1, 100b/6, 101a/6, 102a/11, 104a/9, 105b/7, 106b/3, 109a/3, 109b/3, 15a/3, 17a/10, 17b/5, 18a/1, 18a/10, 18a/3, 18b/3, 20b/11, 21a/1, 21b/7, 24a/6, 27b/1, 35a/11, 38a/4, 39b/7, 40a/8, 46a/1, 48a/9, 54b/2,

56a/8, 64a/7, 67a/1, 6a/1, 6a/2, 6a/7, 72a/2, 72a/4, 73a/3, 77b/11,

78b/3, 79b/10, 79b/5, 7a/6, 86b/10, 87a/4, 87a/5, 87a/6, 92a/7, 92b/11,

92b/3, 94b/9, 96a/11, 96b/2, 99a/4, 99b/6

neteg kim : Nitekim.

102b/11, 111a/7, 113b/10, 14b/6, 15a/3, 16a/6, 17b/4, 19b/2, 24a/1,

28a/3, 28b/6, 29b/7, 30a/5, 51b/2, 54b/10, 57a/2, 61b/4, 76a/11, 82a/2,

83a/7, 89b/2, 89b/7, 97a/4, 2b/10, 4b/6, 91b/5

ḳayu vaḳtın kim : Her ne vakit.

20a/1

19b/1, 21b/9, 23a/10, 24a/1, 54a/6, 56b/4, 79a/10

kimerse Kimse, kişi.

k. 105b/2, 108b/4, 109a/8, 109b/2, 109b/4, 10b/9, 110a/9, 115a/8, 11b/2,

12b/8, 12b/9, 15a/7, 19a/7, 19b/10, 23a/3, 23a/5, 25a/2, 27a/2, 29b/3,

2b/4, 35b/1, 41b/11, 43a/1, 47b/11, 49a/8, 60b/1, 64a/4, 65a/7, 69b/1,

73a/11, 73b/7, 80a/5, 83b/7, 84a/4, 88b/10, 9a/4, 9b/4

k.+ din 101a/2, 11b/9, 14/8, 14a/1, 28b/10, 58b/1, 65b/2, 81b/8, 86a/3,

87a/9, 90a/9, 93b/8

k.+ ge 107a/2, 107b/1, 108a/11, 10b/6, 10b/8, 17a/1,

18b/2, 31a/10, 35a/11,
37b/3, 53b/10, 55b/7, 65b/8, 93b/1
k.+ ler 106b/3, 113b/11, 14a/9, 17b/2, 42b/1, 96b/3, 9b/2
k.+ lerge 113a/4, 48a/5
k.+ lerni 65a/10
k.+ lerniŋ 16b/1, 3a/8, 83b/5
k. mü 43a/1, 84a/3
k.+ ni 112a/10, 113a/1, 14/8, 16a/2, 20a/4, 25b/3, 25b/4, 26a/5, 35b/4,
35b/5, 37b/6, 41b/9, 45b/9, 4b/1, 50b/1, 51b/11, 52a/1, 53a/7, 54b/9,
57a/6, 76a/9, 81a/3, 81b/7, 94a/6, 99b/9
k.+ niŋ 16b/1, 3a/5
kīn (<F.) Kin, nefret.
k.+ din 91a/1
kiŋ Geniş. 2. Çok, bol.
a. 12a/1, 35b/2, 52a/5, 56a/5, 59a/3, 69a/3, 6a/11, 86a/10, 27b/6
k. 24b/8, 26b/9
k. ḳılur 24a/11
k. bol-: Geniş olmak.
k. boldı 110a/6, 80b/9, 94b/2
kiŋlik Bolluk, refah, rahatlık.
k. 56a/9, 92b/11
k.+ ge 49a/3
k. 23b/6, 24b/7, 24b/8
k.+ de 40a/10
k. eyeleri 115b/1
kir - Girmek.
k.- di 32b/8, 90b/3
k.- diŋiz 113b/11
k.- diler 113b/11, 69b/3
k.- genler 65b/11, 83a/8
k.- gey 90b/8
k.- gü yer 112b/11
k.- iŋ 20a/5, 61a/1, 65b/8, 66a/1, 6a/10, 6a/11, 90b/2, 91b/1, 99a/11
k.- mediler 91a/9
k.- megen 22a/3
k.- megey 11b/2
k.- megey miz 65b/10, 66a/3
k.- mezler 90b/8
k.- se 37b/2
k.- seŋiz 20b/6, 40b/11, 66a/1
k.- seler 11b/10, 59b/9, 79b/8
k.- ür 33a/10
k.- ür irdük 113b/2
k.- ürler 58b/1, 79b/7
kirit (<Yun.) Anahtar.
k.+ leri 79a/4
k.+ lerni 79a/4
kişi Kişi, insan.
k. 12b/4, 13b/5, 27b/9,

33b/3, 49b/2, 99a/8

k.+ ler 104a/8, 108a/7, 16a/8, 19b/3, 20b/1, 20b/3, 24a/8, 2b/10, 37b/2,

3b/1, 3b/8, 40b/9, 43b/7, 46a/4, 57a/4, 57b/7, 59a/7, 62a/2, 62b/3,

6b/5, 84a/4, 99a/2

k.+ lerde 10a/4, 71a/10

k.+ lerdin 105b/11, 14a/3, 16a/2, 19b/5, 20a/3, 2b/4, 31b/3, 38b/7, 40a/11,

53b/8, 57a/7, 67b/9, 68b/3, 70a/6

süzgevük k.+ lerdin bisre 10a/2

k.+ lerge 10b/5, 12b/4, 12b/5, 14a/10, 14a/6, 15a/2, 15b/10, 15b/4, 17b/9,

18a/10, 18b/1, 21a/10, 21b/7, 26b/2, 27b/10, 30b/8, 33a/5, 33b/2, 36a/4,

38b/2, 40b/6, 45a/1, 50b/2, 51b/10, 54a/4, 55a/2, 5b/1, 60a/5, 61b/8,

72b/9, 74a/2, 74b/5, 81b/4, 8b/8, 94a/4, 97b/4

k.+ leriŋ 24a/8

k.+ leriŋizge 71b/11

k.+ lerindin 75b/2

k.+ lerini 75b/4, 93b/11

k.+ lerni 25a/9, 66b/5, 86a/3

köndürügli k.+ lerni 30a/2

k.+ leriŋ 105b/10, 110b/11, 15b/7, 30b/1, 36b/10, 61a/11, 63a/6, 64a/10

kitāb (<Arp.) Kitap.

k. 100a/3, 100a/5, 107a/9, 11a/9, 15b/4, 23b/3, 2a/2, 35b/11, 44b/6,

57a/1, 58b/5, 61a/8, 63b/10, 65a/6, 75b/4, 77b/5, 79a/6, 81b/6, 87a/6,

87a/7, 87a/8, 88a/5, 91b/6, 9b/1

k.+ dın 16b/6, 22b/9, 31b/5, 36a/1, 36a/8, 51a/5, 51b/7, 65a/6, 68a/8,

90a/10

k. eyeleri: Kitap ehli,

k. eyeleri 34b/10, 34b/8, 35a/7, 35a/8, 37b/4, 37b/5, 38b/3, 60b/8, 62a/5,

65a/4, 65b/4, 69a/9, 70a/1, 70a/7, 71a/2

k. eyelerindin 11a/2, 35a/10, 35a/6, 35b/4, 38b/9, 45b/9

k. eyeleriniŋ 58a/9

k.+ ge 17a/2, 39a/11, 59b/2, 59b/3

k.+ ı 108a/3, 111a/5, 31b/5

k.+ ındın 67b/9

k.+ ını 10b/2

k.+ lar 44b/6

k.+ larınŋe 59b/4

k.+ lariŋe 29b/2

k.+ nı 100a/2, 102a/1, 10b/2, 110b/3, 11b/7, 12a/10, 13a/3, 14b/1, 14b/3,

14b/5, 15a/5, 16b/10, 20b/2, 30a/6, 31a/10, 31a/8, 33b/5, 36a/3, 36a/5,

37b/8, 43a/5, 44b/11, 44b/9, 51a/11, 51b/11, 57a/3, 57b/5, 59a/4, 59b/8,

5b/2, 60b/8, 63b/8, 68a/7, 69a/7, 6a/2, 74a/2, 76a/11, 81a/10, 81b/3,

83b/2, 83b/3, 87a/4, 8a/10, 8a/9, 9a/8

k.+ nuŋ 30a/7, 9a/3

k.+ süzlerge 31a/11

kiter - Gidermek, yok etmek, ortadan kaldırmak.

k.- gey irdük 70a/1

k.- gey men 64b/8

k.- gey 104b/1

k.- gey men 45b/4

k.- gey miz 49b/6

k.- gil 45a/11

k.- ür 28a/6

kiw(ü)r - Girdirmek, dahil etmek.

k.- ür sen 31b/11, 32a/1

k.- gey 47b/6, 47b/7, 62b/5

k.- gey irdük 70a/2

k.- gey men 45b/4, 64b/8

k.- gey miz 49b/7, 52a/4, 52a/5, 58a/7

k.- gil 98a/8

k.- se 71b/4

k.- seŋ 45a/8

kiwresi yer: Girdirilen yer.

k.+ si yer 49b/7

kiwrül - Dahil edilmek.

k.- di 44b/7

kiydür - Giydirmek.

k.- üŋ 46b/1

kizle - Gizlemek, saklamak.

k.- yür siz 33b/9

k.- yürler 8a/8

ḳo - Koymak, bırakmak, terk etmek.

tirig ḳ.- maḳ 5b/8

ḳoḍ - (bkz. koy-) Koymak, bırakmak, terk etmek, rahat bırakmak.

ḳ.- arlar 23a/9, 24a/2

ḳ.- dı 24b/10, 27a/4, 32b/4

ḳ.- ġan 47a/3

ḳ.- ġay 85a/1

tirig ḳ.- ġay miz 96a/8

ḳ.- ġıl 79b/11

ḳ.- ġu yer 82a/10

ḳ.- ġul 115b/1, 81b/5, 85a/9

ḳ.- maduḳ 77b/5

tirig ḳ.- maḳ 97a/7

ḳ.- sa 44a/5, 96a/11

ḳ.- sa irdiṉg 53b/10

ḳ.- sa miz 93a/1

ḳ.- saṉg 100b/5

ḳ.- saṉgız 59a/1

ḳ.- salar 46b/10

ḳ.- tı 3a/6, 46b/6, 46b/7, 47a/5, 49b/11, 62b/8, 62b/9

ḳ.- tılar 47a/10

ḳ.- tuṉguz 47a/11, 47b/1, 82a/2

ḳ.- tum 32b/4, 32b/5

ḳarşu ḳ.- tum 80b/6

ḳ.- uṉg 101a/1, 28a/9, 50a/4, 83b/11

nişān ḳ.- uṉg 93a/8

ḳoḍul - Terk olunmak, yalnız bırakılmak.

ḳ.- ġan 37a/11

ḳol Vadi.

ḳ.+ nuṉg 105a/11

ḳoldaş Arkadaş.

ḳ. 50b/5, 53a/5

ḳ.+ ınġa 111b/5

ḳ.+ ları 80a/6

ḳolġuçı Dilenci.

ḳ.+ larġa 17a/3

ḳonşı (bkz. ḳoşnı) Komşu.

ḳ. 106a/1

ḳonum: Şehirden küçük belde veya binaların toplu halde bulunduğu yer.

ḳ. 26a/9, 84a/5, 94b/8

ḳ.+ da 99a/10

ḳ.+ dın 53b/3, 88a/7

ḳ.+ ġa 6a/10

ḳ.+ lar 94b/11, 95a/6

ḳ.+ lar eyeleri 95a/2, 95a/3

ḳ.+ larınṉgızdın 93b/10

ḳ.+ larnınṉg 84b/10

ḳ.+ umızdın 94a/11

ḳop - Kıyam etmek, haşrolmak, ayağa kalkmak.

ḳ.- ġanlar 59a/10

ḳ.- ġanlar bolunṉg 64a/10

ḳ.- ġanraḳ 29a/2

ḳ.- maġıl 115a/8

ḳ.- maḳ 46b/1

ḳ.- maḳlarını 112a/6

ḳ.- saṉgız 58b/7

ḳ.- sun 56b/3

ḳ.- tılar 60a/4

namāzġa ḳ.- tılar 60a/4

ḳ.- tuṉguz 64a/1

ḳ.- uṉg 23b/11

ḳ.- ar 28a/3

ḳ.- mazlar 28a/3

ḳopar - 1.Diriltmek. 2. İnşa etmek. 3. Göndermek, hazırlamak, biraraya getirmek.

ḳ.- dı 26a/10

ḳ.- saṉgız 70a/7

ḳ.- la 73b/6

ḳoparıl - Diriltilmek, haşredilmek.

ḳ.- urlar 88b/7

ḳopġar - Diriltmek.

ḳ.- duḳ 6a/7

ḳ.- ur 77b/2

ḳ.- ur miz 26b/2

ḳ.- salar 70a/2

ḳopġarıl - Diriltilmek.

ḳ.- mışlar 77a/2

ḳopuġlı bol- Ayakta tutmak.

ḳ.+ lı bolup 31a/6

ḳorḳ - Korkmak, endişe etmek.

ḳ.- a 102b/1

ḳ.- ar men 106a/2, 66a/9, 76a/4, 80b/10, 92a/10

ḳ.- ar miz 68b/7

ḳ.- ar mu siz 109a/5

ḳ.- ar siz 110a/2, 113b/1

ḳ.- arlar 104a/8, 112b/10, 113a/11, 50a/4, 53b/8, 66a/1, 78b/2, 98b/2

ḳ.- ġıl 20a/2, 68b/1

ḳ.- madı 109b/3

ḳ.- maġıl 111b/5

ḳ.- maŋ 15a/2, 43b/11, 63b/2, 67b/9

ḳ.- maz men 80b/8

ḳ.- maz siz 80b/10

ḳ.- mazlar 69a/2

ḳ.- sa 17b/3, 58b/8

ḳ.- saŋ 106b/3

ḳ.- saŋız 109a/5, 110a/11, 22b/1, 24a/1, 46a/7, 46a/9, 50a/6, 56b/1

ḳ.- salar 22a/11, 73b/9

ḳ.- sun 46b/10

ḳ.- tı 102b/8, 49a/8

ḳ.- tılar 46b/11

ḳ.- uŋ 12b/1, 15a/3, 23b/4, 34a/1, 37b/10, 39b/7, 3b/8, 43b/11, 43b/8,

5a/10, 5a/8, 5b/5, 63b/2, 67b/1, 67b/9, 72a/7

ḳorḳġanlıḳ Korkmuş halde.

ḳ. 11b/10

ḳorḳınç (bkz. ḳorḳunç) Korku.

ḳ.+ ı 53b/8

ḳorḳuġ Korku.

ḳ. 28a/2, 28a/8, 43b/4, 5a/5

ḳ.+ dın 54a/10

ḳ.+ nı 103b/1, 41b/5

ḳ.+ sız mu boldılar 95a/2

ḳorḳunç (bkz. ḳorḳınç) Korku.

ḳ. 11b/5, 53b/9, 70a/11, 78a/9, 7a/4, 90a/7, 91b/2

ḳ.+ dın 15a/9

ḳ.+ ı 3a/9

ḳ.+ ındın 24a/7, 8a/3

ḳ.+ larını 56b/5

ḳ.+ sız bolmas 95a/4

ḳ.+ sız mu boldılar 95a/2, 95a/3

ḳ.+ uŋuznı 53a/6, 56b/9

ḳorḳunçluḳ hāl Korkarak.

ḳ. 92a/4

ḳorḳut - Çok korkutmak, dehşete düşürmek.

ḳ.- ġan 101a/4, 101b/2, 12a/6, 65b/6

ḳ.- ġandın 65b/5

ḳ.- ġanlar 61b/8

ḳ.- ġıl 78b/2

ḳ.- madıŋ mu 2b/2

ḳ.- sa 92b/10, 92b/3

ḳ.- saŋ 81b/7, 88a/5

ḳ.- sam 76a/9

ḳ.- tılar 95b/9

ḳ.- tuŋ mu 2b/2

ḳ.- ur 32a/4, 32a/8, 43b/10

ḳ.- ur siz 106b/6

ḳ.- urlar 84b/8

ḳorḳutġulıUyarıcı.

ḳ.+ lar 78a/9

ḳorḳutuġlı Uyarıcı.

ḳ.+ lar 20b/2

ḳoş - Koşmak.

ortaḳ ḳ.-: Allah'a ortak koşmak.

ortaḳ ḳ.- ar siz 76a/11, 77b/10, 79b/3, 80b/6, 80b/8

ortaḳ ḳ.- arlar 101b/6, 110b/7

ortaḳ ḳ.- arlar mu 101b/6

ortaḳ ḳ.- ġan 21b/4

ortaḳ ḳ.- ġandın 21b/6

ortaḳ ḳ.- ġanlar 110a/10, 110b/10, 84a/3

ortaḳ ḳ.- ġanlar irmedük 76b/4

ḳ.- ġanlardın 85a/8

ortaḳ ḳ.- ġanlardın 108a/10, 108a/5, 108a/8, 108b/4, 11a/2, 13b/2, 76a/4, 83a/1

ortaḳ ḳ.- ġanlardın irmedi 37a/11, 87b/7

ortaḳ ḳ.- ġanlardın irmes 35a/4

ortak ḳ.- ġanlardın irmez men 80b/7

ortaḳ ḳ.- ġanlarġa 108b/6, 109a/11

ortaḳ ḳ.- ġanlarnı 108b/1, 111a/7, 21b/5

ortaḳ ḳ.- maġay irdük 86a/11

ortaḳ ḳ.- maġaylar irdi 83a/1

ortaḳ ḳ.- maŋ 50a/9, 86b/6

ortaḳ ḳ.- maḳ 105a/5, 18b/6

ortaḳ ḳ.- masa miz 34b/9

ortaḳ ḳ.- sa 51b/3, 57b/11, 70b/5

ortaḳ ḳ.- saŋız 90a/4

ortaḳ ḳ.- salar irdi 81a/9

ortaḳ ḳ.- tı 100a/11

ortaḳ ḳ.- tılar 10a/5, 44b/10, 71a/11, 76b/3, 86a/11

ortaḳ ḳ.- tuŋuz 80b/10

ḳoşnı (bkz. ḳonşı) Komşı.

ḳ.+ ġa 50a/10, 50a/11

ḳ.+ ḳa 50a/10

ḳowul - Kovulmak.

ḳ.- salar 66b/9

ḳoy - (bkz. koḍ-)Koymak.

ḳ.- a turur 3a/3

ḳ.- ar 101a/7

ḳ.- ar miz 83a/7

ḳ.- ar mu sen 96a/7

ḳ.- dı 113b/6, 43a/3, 47a/9

ḳ.- dılar 87b/3

arḳuru ḳ.- ġan 22a/1

ḳ.- ġul 25a/6

ḳ.- maz 4a/2

ḳ.- sa 105a/3, 42b/9, 96a/7

ḳ.- salar 56b/8

ḳoyu bir-: Mühlet vermek.

ḳ.- u birgey miz 57b/10

ḳoy Koyun.

ḳ. 30b/10

ḳ.+ lar 85a/10, 85a/11

ḳ.+ lardın 85b/10, 85b/8, 86a/7

ḳoyul - Koyulmak.

ḳ.- saŋgız 109a/8

köç - Göçmek.

k.- gü 108b/3

k.- tiler 21a/8

köge Arş, taht, dam, çatı, tavan.

k.+ leri 26a/9

kök Gök.

k. 16a/1, 4a/10, 77b/1

k.+ de 30a/4

k.+ din 103a/10, 104b/6, 14a/10, 15b/11, 3b/4, 60b/8, 6b/2, 74a/9, 74b/1,

82a/11, 95a/1, 99b/2

k.+ e 3b/3

k.+ ge 84a/11

k.+ i 24b/10

k.+ ini 106a/11

k.+ iniŋ 106a/10

Firʿavn k.+ iniŋ 106a/7

k.+ ler 101a/9, 12a/2, 25b/7, 29a/10, 32a/6, 36b/2, 38b/1, 40a/4, 40a/9,

58b/3, 59a/3, 59a/5, 59a/6, 62a/4, 62a/8, 72b/10, 75a/9, 75b/10

k.+ lerge 25b/10

k.+ lerni 111a/6, 4a/11, 75a/6, 80a/8, 80b/6, 91b/10

k.+ leriŋ 101a/5, 11a/6, 12a/3, 15b/9, 44a/10, 45a/4, 45a/5, 45a/7, 4b/7,

65a/11, 65b/3, 67a/7, 75a/3, 76a/2, 80b/1, 82b/5, 99a/3

k.+ ni 3b/3, 75b/2

k.+ nüŋ 90b/7

köküz Gönül, yürek.

k.+ iŋge 109a/7

k.+ leri 39a/9, 55a/3, 90b/11

k.+ leriŋgiz 32a/5

k.+ üŋg 88a/5

kölige Gölge.

k.+ ge 52a/6

k. ḳıl-: Gölgelemek.

k. ḳılduḳ 6a/8, 99a/8

k. ḳılġan 100a/7

kölik Binek hayvanı.

k.+ lerde 106a/11

kön - Hidayete ermek, doğru yola girmek.

k.- genler bolmadılar 3a/5

köndür - Hidayete erdirmek, doğru yol göstermek.

k.- di 100b/7, 14a/9, 18a/1, 19b/2, 20b/4, 80a/5, 80b/8, 81b/1, 87b/6,

89b/8, 91a/1, 91a/2

k.- dük 81a/4, 81a/8

k.- gen 101a/7

k.- gey irdi 86b/3

k.- gey irdük 53a/3

k.- mek 91b/7

k.- mes 109b/5, 110a/4, 111a/10, 115a/1, 26a/8, 27a/5, 36b/9, 68b/6, 70a/6,

86a/3, 98a/2

k.- mese 80b/4

k.- mez 73b/10

k.- se 49a/10, 59b/6, 62a/1, 84a/10

k.- seŋgiz 54b/9

k.- ügli kişilerni 30a/2

k.- ür 14a/5, 20b/5, 36b/8, 4a/5, 62b/6, 65a/7, 65a/8, 81a/9, 98b/5, 99a/5

k.- ürler 101a/2

köndürül - Hidayete erdirilmek

k.- di 37b/10

köŋg(ü)l Kalp, yürek, gönül.

k. 112b/5, 30a/10, 82b/9

k. eyesinin 39b/2

k.+ le 9b/11

k.+ i 41b/5, 42b/6

k.+ ini 84a/10, 84a/11

k.+ üŋg 10a/7

k.+ üŋgüzni 103a/11

k.+ üm 26b/5, 74b/7

k.+ ler 100b/9, 105b/4, 64a/9

k.+ ler eyesini 64a/9

k.+ leri 102b/8, 103b/1, 106a/3, 108b/9, 112a/4, 113a/5, 113b/1, 114b/6, 115b/2,

116a/1, 12a/5, 2b/3, 2b/7, 30a/7, 42b/3, 43a/11, 52b/6, 67a/9, 68b/7,

76b/6, 78a/1, 83b/1, 90b/11, 95a/5, 95a/8

k.+ leriŋge 38a/2

k.+ leriŋgiz 103a/11, 103a/8, 107b/1, 22a/3, 40a/1, 42a/8, 42a/9, 78a/5

k.+ lerimüz 61a/3, 74a/11

k.+ lerin 67b/2

k.+ lerini 64b/10, 83a/6

k.+ lerinin̊g 107a/1, 109a/7

k.+ lerni 106b/11

k.+ ni 104a/6

k.+ süz 112b/5

kön̊gül - Doğru yola girmek.

k.- genler 85b/5

k.- genlerdin irmez men 79a/1

k.- genlerni 83b/7

köni Gerçek, doğru, hak.

k. 10a/8, 38b/10, 5a/4, 62b/6, 81a/9

k.+ rek 29a/2, 51b/8, 87a/8

k.+ sindin 11a/8

k. turur 75a/1

k. yol: 1. Doğru yol. 2. Yol gösterici.

k. yol turur 12a/8

k. yol 101b/8, 102a/3, 102a/9, 110b/9, 14a/5, 17b/9, 20b/6, 25b/11, 2b/1,

34a/2, 35b/1, 37b/1, 3a/4, 40b/6, 57b/9, 5a/4, 65a/8, 68a/5, 77b/1,

77b/7, 80a/6, 80a/7, 81b/4, 87a/5, 87a/9, 87b/6, 98b/1

k. yoldın 15b/3, 17b/9

k. yolġa 37b/10, 53a/3

k. yolı 12a/8, 35b/1, 80a/6

k. yolınġa 81b/1

k. yolluġ 18a/3

k. yolun̊gda 88b/8

könilik Gerçek, hak, doğruluk.

k. 16b/9, 46b/3, 67b/7, 68a/4

k. yolını 97b/8

könül - Doğru yola girmek.

k.- diler 13b/6, 31a/11

könülgen: Hidayete eren, doğru yolu bulan.

k.- gen 15b/1

k.- genler 81a/2, 89b/9

k.- genler biz 7b/6

k.- genlerdin 109b/3

k.- gey 100b/8

k.- gey siz 13b/2, 15a/3, 38a/4, 6a/2

k.- geyler 99a/5

k.- mek 2a/2

k.- mesler 56a/7, 73a/10

k.- mezler 16b/1, 36b/11

k.- sen̊giz 73a/11, 82a/8

köp Çok, fazla.

k. 107a/8, 14a/10, 24a/11, 27b/7, 30b/9, 35b/4, 41a/8, 41a/9, 48a/10,

48a/9, 56a/9, 81b/6, 87a/6, 94b/10

k.+ egü 11a/9

k. ḳılmaḳ 84b/3

k.+ ni 46a/5

k.+ rek 113b/9

k.+ rekleri 10b/1

kör - 1. Görmek, 2. Farkına varmak, haberdar olmak.

k.- di 80b/2, 80b/3, 80b/5

k.- diler 16a/4, 16a/5

k.- düŋ 52b/3

k.- düŋüz 41a/2, 78a/4

k.- er 89b/3

k.- er men 106a/2, 80a/11

k.- er miz 14a/10, 92a/11, 92b/7

k.- er sen 102a/3, 68b/7, 69b/4, 71a/6, 71b/2

k.- erler 30b/7

k.- gen 10a/6, 27a/9, 31a/3, 31b/1, 43a/3, 52a/8, 59a/9, 70b/3, 78b/1

k.- gen ḳılur siz 107b/8, 42b/4

k.- gen ḳılur 105a/6

k.- gen turur 11b/2, 23a/8, 23b/11

k.- genler 102a/7

k.- gey 97b/1

k.- mediŋ mü 24a/11, 24a/6, 26a/4, 31b/4, 51a/4, 51b/4, 51b/6, 52a/11, 53b/6

k.- mediŋiz 110a/7, 111b/6

k.- mediler mü 75b/1, 98a/1

k.- megey sen 97b/1

k.- meki 105b/10, 27a/3, 30b/7

k.- mez miz 82a/3

k.- mez siz 106a/2, 89b/3

k.- mezler 100b/10, 102a/4, 3a/7

k.- se 16a/3, 82b/9

k.- se irdiŋ 81b/10

k.- se irdiŋiz 106a/4

k.- se miz 6a/6

k.- seŋ 76b/9, 77a/2, 79b/7

k.- seŋiz 46b/3

k.- seler 76b/7, 97b/8, 97b/9

körgür- (bkz. körgüz-) Göstermek.

k.- gey men 97b/7

k.- gül 97a/11

k.- se irdi 105b/3

k.- ür 105b/3, 16a/7

k.- di 41b/9, 57a/4

k.- gül 60b/9

k.- ürler 60a/4

körgüz - (bkz. körgür-) Göstermek.

k.- gil 13a/1

k.- se 89b/3

k.- sün 66b/1

k.- ür 105b/5, 7b/10

k.- ür miz 80b/1

körk Güzellik.

k.+ ini 41b/2

k.+ süz 113b/5, 114a/5, 27b/5, 38a/5, 38b/2, 39a/1, 47b/8, 48a/8, 48b/3,

49a/7, 71a/6, 86b/8, 89b/4, 90a/3, 93b/8, 98b/10

k.+ süz ḳıldılar 40b/1

k.+ süzini 87a/11

k.+ süzlük 89b/5

körklüg İyi, güzel.

k. 100b/11, 103b/9, 22b/7, 23b/3, 24a/10, 26b/10, 32b/7, 40b/4, 46b/10,

46b/2, 54b/3, 64b/7

k. boldı 53a/5

ḳörklügrek: Daha iyi, daha güzel.

k.+ rek 13b/8, 52a/10, 56a/1, 58b/1, 58b/2, 68b/4, 86b/10, 97a/1

körklügli İyi, güzel.

k. 45b/6

körklüglük İyilik.

k. 17a/8, 22a/10, 22a/9, 22b/11, 22b/6, 23a/11, 23a/4, 23b/7, 46b/5,

48a/8, 92a/4, 98b/9

k.+ din 24a/4

k. ḳıl-: İyilik etmek.

k. ḳıldı 87a/4

k. ḳıldılar 43b/6

k. ḳılġan: İyilik eden.

k. ḳılġanlarġa 23b/7

k. ḳılġanlarnı 19a/2, 40a/11, 41b/2, 65a/2, 72a/10

k. ḳılıŋg 19a/2

k. ḳılsaŋgız 58b/10

k. ḳılsalar 72a/10

körksüzlük Çirkinlik.

k. 60b/1

körküt - Göstermek.

k.- gil 26b/4

körün Ortaya çıkan, görünen.

k.ü 99b/4

körül - Görülmek.

ża῾īf k.- diler 93b/1

ża῾īf k.- mişler 104a/8, 53b/2, 56a/4, 56a/6, 58b/6

nā-ḫōş k.- miş turur 20b/11

körüş - Görüşmek.

k.- ti 106a/1

köşk (<F.) Köşk, saray.

k.+ ler 93a/10

köter - Kaldırmak, yükseltmek.

k.- dük 7a/5

kötrül - Kaldırılmak, yükseltilmek.

ün k.- di 86a/6

köt(ü)r - 1. Bulup almak. 2. Çekmek, kaldırmak. 3. Ağır yük yüklenmek (Mecazi olarak günaha girmek)

k.- di 100a/6, 101b/3, 25b/1, 51b/4, 57b/2, 86a/8, 88a/1, 92a/5

yaḳīn k.- di 61a/7

k.- dük 60b/11, 9b/10

k.- gen 85b/8

yük k.- gen 87b/10

k.- geniŋg men 34a/7

k.- gey irdük 100b/3

k.- mek 101b/3

k.- mekni 60b/1

k.- mez 87b/10

k.- seŋg 66a/10

k.- ür 24b/10

k.- ür miz 81a/2

k.- ür irdiler 97a/2

k.- ürler 77a/5, 77a/6

kötürül – Götürülmek, kaldırılmak.

k.- memişler 85b/5

k.- miş 54a/1, 85b/5

köy - Ateşe atılmak, ateşe maruz bırakılmak.

k.- geyler 47a/1

köydür - Ateşe sokmak, atmak.

k.- gey miz 49b/5, 52a/2, 57b/10

köz 1. Göz. 2. İyice yanmış kömür.

k. 67b/11, 68a/1, 82b/8

k.+ ge 102a/6

k.+ ler 100b/10, 30b/8

k.+ leri 105b/5, 115b/10, 2b/3, 82b/9, 91a/9

k.+ leriŋgiz 105b/5

k.+ leriŋgizni 78a/5

k.+ lerin 95b/9

k.+ lerini 3a/10, 3b/1, 71b/2, 83a/6

k.+ nüŋg 30b/7

k.+ süz 78b/1, 82b/10, 92b/5

k.+ süz boldılar 70b/2, 70b/3

k.+ süzler 16b/2, 3a/7

k.+ süzni 74a/4

toga közsüz: Doğuştan kör.

toġa k.+ süzni 33b/8

köz yum-: Göz yummak.

k. yumsaŋgız 27b/4

k.+ ge ilgergen: Göz boyayan, vesvese veren.

ḳudret (<Arp.) Kudret, varlık, zenginlik.

ḳ. 16a/4

ḳul Kul, köle.

ḳ. 17a/7, 21b/5

ḳ. bol-: Kul olmak.

ḳ. bolsa 62a/10

ḳ.+ dın 73a/7

ḳ.+ lar 36a/4

ḳ.+ lar turur 101b/9

ḳ.+ larġa 106a/6, 20a/4, 44b/2

ḳ.+ ları 76a/7, 79a/9, 90a/1

ḳ.+ larıŋg 74b/11

ḳ.+ larıŋgdın 58a/2

ḳ.+ larım 18a/2

ḳ.+ larımuz 105a/9

ḳ.+ larındın 81a/9, 96a/9, 9b/5

ḳ.+ larıŋġa 32a/9

ḳ.+ larnı 31a/3, 31b/1

ḳ.+ luḳ ḳılıŋg 3b/2

ḳ.+ umız 3b/6

ḳulaḳ Kulak.

ḳ. 113a/7, 68a/1

ḳ.+ ı 113a/7, 73a/7

ḳ.+ ıŋġız 78a/5

ḳ.+ lar 100b/10

ḳ.+ ları 101b/11, 2b/3, 3a/9, 76b/6

ḳ.+ ların 58a/3

ḳ.+ larını 3b/1

ḳ. tutar 76b/6

ḳulluḳ Kulluk, ibadet.

ḳ.+ ındın 102b/3, 62a/11

ḳ. ḳıl-: Kulluk etmek, ibadet etmek.

ḳ. ḳıldı 69b/2

ḳ. ḳılġanlar biz 13b/8

ḳ. ḳılıŋġ 34a/2, 50a/8, 70b/5, 74b/8, 82b/7, 89b/7, 92a/9, 92b/5, 93a/6,

94a/2

ḳ. ḳılmasa miz 34b/8

ḳ. ḳılmaz siz 8b/7

ḳ. ḳılsa miz 93a/1

ḳ. ḳılsa 110b/7

ḳ. ḳılur irdi 93a/1

ḳ. ḳılur irdiŋġiz 90a/11

ḳ. ḳılur mu miz 80a/4

ḳ. ḳılur siz 101b/9, 13a/9, 16b/4

ḳ. ḳılurlar 102a/2, 83a/3

ḳ.+ larıŋġızı 19b/4

ḳ. mu ḳılur siz 71a/1

ḳ.+ um 87b/8

Ḳur'ān (<Arp.) Kur'ān-ı Kerīm

K. 102a/10, 17b/9

Ḳ. 73a/5, 76a/9

Ḳ.+ nı 54a/9

ḳurbān (<Arp.) Kurban.

ḳ. 19a/4, 44b/3

ḳ.+ dın 19a/3, 19a/6

ḳ.+ ı 66a/7

ḳ. ḳıl-: Kurban etmek.

ḳ. ḳıldılar 66a/7

ḳ. ḳılmaḳdın 19a/5

ḳ.+ nı 72b/9

ḳurtar - (bkz. ḳurtġar-) Kurtarmak.

ḳ.- dı 38a/3

ḳ.- duḳ 5b/10, 92b/4, 97a/6

ḳ.- ġıl 108b/4

ḳ.- maḳ 108b/4

ḳ.- saŋġ 79b/1

ḳ.- ur 79b/1

ḳurtarıl - Kurtarılmak.

ḳ.- mış 7b/7

ḳurtġar - (bkz. kurtar-) Kurtarmak.

ḳ.- duḳ 93b/11

ḳ.- ur 79b/2

ḳurtul- Kurtulmak, muradına ermek, kazanmak, felaha ermek.

ḳ.- dı 44b/8

ḳ.- duŋġız 19a/5

ḳ.- ġan 37b/2

ḳ.- ġanlar 109b/7, 115b/4,

38a/6, 88a/11, 99a/2

ḳ.- ġay 40a/7

ḳ.- ġay siz 105b/7, 46a/2, 67a/1, 72a/4, 73a/3, 92b/11

ḳ.- ġu 108b/5

ḳurtulġu yer: Kurtuluş yeri.

ḳ.- ġu yer 58a/7

ḳ.- maḳ 103a/9, 114a/9, 115b/5, 45a/3, 47b/7, 65a/7, 75a/3, 76a/5, 81a/1

ḳ.- maḳdın 54a/10

ḳ.- mas 76b/2, 85a/4

ḳ.- mışlarınça 108b/7

ḳ.- sa͡ngız 24a/1

ḳ.- salar 55a/6, 55a/7

ḳuruġ Kuru.

ḳ.+ dın 79a/6

ḳuş Kuş.

ḳ. 33b/7, 74a/3, 74a/4

ḳ.+ dın 26b/5

ḳuşluḳ Kuşluk (vakti).

ḳ. vaḳtinde 95a/3

ḳutġar - Kurtarmak.

ḳ.- dı 94b/1

ḳ.- duḳ 5b/7, 93a/4, 99b/7

ḳ.- maḳ 103a/6

ḳuvvat (<Arp.) Kuvvet.

ḳ. 9b/11

ḳuvvatlan- (<A.+T.) Kuvvetlenmek.

ḳ.- durdılar 99a/1

ḳ.- durur 30b/7

ḳuvvatlandur- (<A.+T.) Kuvvetlendirmek**.**

ḳ.- dı 111b/6

ḳ.- duḳ 25b/2, 9a/9

ḳuy - Dökmek, akıtmak, boşaltmak.

ḳ.- ġıl 96a/6

küç 1. Zulüm, zorbalık. 2. Güç, kuvvet.

k. 100a/7, 113b/9, 16a/4, 22b/3, 25a/3, 27b/8, 29b/7, 81a/1, 83a/3,

97b/6, 9b/4

k.+ din 106b/6

k. ḳıl-: Zulmetmek, eziyet etmek, haksızlık etmek.

k. ḳıldı 22b/8, 60b/2

k. ḳıldı͡ngız 6a/3

k. ḳıldılar 104a/7, 16a/4, 39a/6, 39a/7, 40b/1, 52b/8, 62a/1, 78a/4, 95a/10,

99b/1, 99b/7

k. ḳılduḳ 89a/7

k. ḳılġan: Zulmeden.

k. ḳılġan eyesi 53b/3

k. ḳılġan 106a/6, 109b/5, 44b/2, 76b/2, 78a/8, 79b/9, 86a/4, 91a/10, 98a/7

k. ḳılġanlar irdiler 98a/2

k. ḳılġanlar 106a/11, 109b/11, 25b/6, 37a/10, 40a/3, 68a/3, 81b/10, 85a/4, 88a/9,

9b/9

k. ḳılġanlardın bolsaŋ 78b/5

k. ḳılġanlardın 14b/5, 4b/11, 73b/8, 89a/2

k. ḳılġanlarġa 45a/9, 70b/6, 90b/10, 90b/9, 91a/6

k. ḳılġanları 12b/5

k. ḳılġanlarnı 10a/4, 112a/8, 34b/1, 40b/10, 79a/4

k. ḳılġanlarnıŋ 66a/11, 84b/6

k. ḳılġannı 56a/4

k. ḳılġanraḳ 14a/1, 76b/1, 81b/8, 86a/2, 87a/9, 90a/9

k. ḳılın 53b/11

k. ḳılınmas siz 106b/8, 27b/10, 28b/1

k. ḳılınmas 58b/1

k. ḳılınmaslar 28b/4, 31b/9, 43a/1, 51b/5, 87b/6

k. ḳılmadılar 99a/9

k. ḳılmadın 16b/5

k. ḳılmaŋ 111a/6

k. ḳılmaḳ 61a/9

k. ḳılmaḳları 60b/10, 86a/9

k. ḳılmas siz 28b/1

k. ḳılmasaŋgız 46a/10

k. ḳılmatın 86a/6

k. ḳılsa 114a/3, 57a/10

k. ḳılu 49b/5

k. ḳılurlar irdiler 6a/10, 99b/2

k. ḳılurlar 99a/10

k.+ leri 17b/6

k.+ ni 38a/11, 90a/3

k.+ ürŋüz yetti 106b/5

k.+ ün 47a/1, 48a/6

küçe - Zorlamak.

k.- mek 25b/11

küçey Meşakkatli ve yorucu.

k. 111b/10

küçeylik Güçlük, zorluk.

k. 94b/10, 94b/9

k.+ ini 54b/3

k.+ ni 17b/11

küçlüg 1. Metin, çok güçlü, çok kuvvetli, çok çetin. 2. Zorba, zalim.

k. 101a/4, 106a/8

k. ḳıl-: Kuvvetlendirmek, takviye etmek.

k. ḳıldım 74a/1

küḍegü Koca, zevc.

k.+ leri 22a/8

k.+ ni 22b/4

küfr (<Arp.) Küfür, kâfirlik.

k. 109a/11, 111a/8, 114a/11, 36a/7, 37a/2, 44a/1, 67a/9, 69b/3

k. ket(ü)r- : İnkar etmek, küfretmek.

k. ketrür irdiŋiz 38a/9

k. ketrür siz 35a/7

k. ketürdi 12b/9, 63b/11,

65a/9, 70b/4, 70b/7
k. ketürdiler 103b/1, 103b/5, 104b/11, 104b/3, 105a/2, 105a/4, 106a/5, 106a/7, 106b/1,
106b/5, 107a/5, 107b/9, 108a/10, 110a/8, 110b/5, 111a/9, 111b/4, 111b/7, 112b/7,
114a/11, 115a/8, 115b/6, 11a/2, 15b/6, 30a/2, 30b/2, 30b/5, 34a/10, 34a/7,
34a/8, 35a/11, 36b/8, 37a/2, 37a/3, 39a/3, 40a/2, 41b/3, 41b/5, 42b/1,
50b/9, 51b/7, 52a/1, 53b/5, 54b/10, 56b/2, 56b/6, 59b/5, 61b/11, 62a/1,
63b/1, 64b/2, 67a/1, 70b/8, 71a/4, 71a/7, 71b/6, 73a/7, 74a/6, 75a/7,
75b/5, 76b/8, 92b/6, 94b/4
k. ketürdüñüz 113b/3, 38a/8
k. ketürgen irdiler 80a/3
k. ketürgen 111a/10, 70a/9, 94b/8
k. ketürgenler irdiler 6b/11, 90b/1
k. ketürgenler 112b/9, 114a/10, 115a/10, 60b/5, 67b/11, 73a/6, 84b/9, 91a/7, 91b/4,
93b/3
k. ketürgenlerge 103b/4
k. ketürgenlerni 108a/7
k. ketürgenleriñ evveli 5a/9
k. ketürgenleriñ 110a/8, 95a/8
k. ketürmedi 10b/4
k. ketürmek 21a/4
k. ketürmekleri 61a/2
k. ketürse 12a/11, 31a/9, 59b/3, 64b/9, 74b/3, 81a/11
k. ketürseñiz 54b/10, 59a/5
k. ketürseler 52b/1
k. ketürülmegey siz 39a/2
k. ketürülür 59b/9
k. ketürür irdiñiz 104b/11
k. ketürür irdiler 77a/3
k. ketürür mü siz 9a/4
k. ketürür siz 4a/8
k. ketürürler irdiler 38b/8
k. ketürürler 31b/1, 60b/3
k.+ leri 10a/1, 51a/10, 61a/3, 61a/4
k.+ ni 109b/10, 11a/8, 34a/2, 44a/2, 59b/5
k.+ nüñ 109a/3

kül- Gülmek.
k.- üñler 115a/4

kümüş Gümüş.
k.+ din 30b/10
k.+ ler 111a/1

kün 1.Gün. 2. Gündüz. 3. Güneş.

k. 103b/6, 105b/11, 111a/2, 111a/5, 15b/9, 19b/9, 23a/10, 25a/3, 25b/5,

26a/11, 32a/7, 33a/5, 42a/10, 43a/10, 43a/8, 50b/9, 63b/1, 63b/2, 63b/7,

73b/10, 75a/1, 76a/1, 76a/5, 76b/2, 80a/10, 80a/9, 81b/11, 84b/3, 87b/1,

88a/11, 91b/11, 91b/5, 92a/1, 99b/4

ḳıyāmet k.: Kıyamet günü.

ḳıyāmet k. 100a/10, 11b/8, 16b/8, 20b/1, 35b/10, 42b/11, 44a/9, 44b/7, 45b/1,

57a/9, 59b/4, 60a/2, 61a/9, 77a/4, 77b/8, 90a/2

k. batış 96b/11

k.+ de 38a/7

k.+ din 12b/1, 28b/3, 5b/5

ḳıyāmet k.+ din 101a/8

k.+ ge 109b/2, 109b/4, 110b/1, 112a/3, 112a/4, 31b/8, 88b/7

ḳıyāmet k.+ ge 12b/9, 22a/8, 23a/1, 27a/3, 7a/3, 99b/9

ḳıyāmet k.+ ige 34a/8

k.+ iŋge 114b/6, 2b/5, 99b/3

ḳıyāmet k.+ iŋge 17a/1, 54b/7, 61b/3, 65a/4, 70a/10, 75b/11

k.+ inde 105a/10, 108a/8, 110a/5, 85b/7, 91b/7

ḳıyāmet k.+ inde 9a/5

k.+ ke 30b/1

k.+ ler 17b/5, 17b/6, 19b/9, 31b/7, 40b/9, 8b/2

k.+ lerdin 17b/11

k.+ leriŋge 91b/5

k.+ ni 26a/7, 80b/5, 82a/7

k.+ nüŋg 19a/6, 35a/10, 45a/5, 72a/1, 76a/4, 92a/10

ḳıyāmet k.+ nüŋg 67a/2

k. toġış Güneşin doğması.

k. toġış 96b/11

k.+ üŋg 110a/3, 26a/11

k.+ üŋgüzge 84b/8

kündüz Gündüz.

k. 28a/1, 79a/7, 88a/8

k.+ ge 32a/1, 91b/11

k.+ ni 32a/1

kürsī (<Arp.) Kürsü, taht.

k.+ si 25b/9

küy - 1. Durmak, beklemek, gözetlemek. 2. Korumak, riayet etmek, gözetmek.

k.- er miz 112b/4

k.- er mü siz 112b/3

k.- erler 22a/6, 23a/9, 59b/11

k.- genler 112b/5

k.- genler müz 87b/3

k.- genlerdin 93a/4

k.- gül 51a/8, 51a/9

k.- meŋ 102a/1

k.- mek 28b/2

k.- meki 22a/4

k.- mez siz 41b/11

k.- üŋ 11a/1, 87b/3, 93a/4

k.- üŋ biz 112b/5

ḳ. biriŋ 108b/3

küyül - Mühlet verilmek, süre tanınmak.

k.- mesler 75b/6

lākin (<Arp.) Lakin, fakat, ama.

a. 61b/1

laʿnet (<Arp.) Lanet, Allah'ın mağfiretinden yoksunluk.

l.+ i 15b/7, 36b/10, 91a/6, 9b/3

l.+ ini 34b/6

l. ḳıl-: Lanetlemek.

l. ḳıldı 51a/10, 51b/8, 58a/2

l. ḳılduḳ 51b/2

l. ḳılġanlar 15b/4

l. ḳılındı 71a/4

l. ḳılsa miz 51b/1

l. ḳılur 15b/4, 90b/3

laṭīf (<Arp.) Lütuf sahibi. (Esma-yı hüsnâdan Lâtīf)

l. 82b/9

Lūṭ (<ö.a.) Kur'an- Kerim'de adı zikredilen peygamberlerdendir. Hz. Lut peygamber.

L. 114a/3, 93b/7

L.+ nı 81a/7

maʿbūd (<Arp.) İlah, kendisine tapılan, ibadet edilen.

m. 76a/10

mādām (<Arp.) Mâdem.

m. 72b/7, 74b/9

m. 23b/5

maġrıb (<Arp.) Batı.

m. 14a/5

m.+ dın 26a/7

m.+ ġa 17a/1

māl (<Arp.) Mal, servet, mülk.

m. 113b/9, 35b/4, 48a/10, 49a/3

m.+ dın 24b/7, 27b/10

m.+ ınġa 86b/10

m.+ ını 27a/3

m.+ lar 110a/1

m.+ ları 107b/4, 109b/6, 112a/3, 112b/8, 115a/2, 115a/9, 115b/3, 30b/2, 39a/3,

55b/11

m.+ larıŋız 104a/11, 111b/8, 44b/8, 46a/7

m.+ larıŋızını 46a/11, 49b/3

m.+ larıŋızınıŋ 28b/1

m.+ ların 110b/11, 61a/11

m.+ larından 30b/9, 50a/3

m.+ larını 104b/11, 26b/10, 26b/7, 27a/6, 28a/1, 46a/7, 46b/3, 46b/5, 47a/1,

50b/3

m.+ nı 17a/2

m.+ lardın 15a/9

m.+ larıñgız 18a/10

Mārūt (ö.a.) Harut isimli melekle Babil halkına büyü ve sihir öğreten meleğin ismi.

M. 10b/6

masḫara (<Arp.) Maskara, soytarı, gülünç, rezil, rüsva.

m. ḳıl-: Alay etmek, alçaltmak, alay konusu etmek.

m. 69a/6, 69a/8

m. ḳıldılar 75b/8

m. ḳılġanlar 3a/2

m. ḳılġanlarnıñ 3a/3

m. ḳılındı 75b/8

m. ḳılınur 59b/9

m. ḳılurlar 75b/1, 75b/9

maşrıḳ (<Arp.) Doğu.

m. 14a/4

m.+ dın 26a/7

m.+ ġa 17a/1

meded (<Arp.) Yardım.

m. bir-: Yardım etmek.

m. birgey 39b/10

m. birgüçiñgiz 103a/7

m. birürler 102a/7

m. ḳılsa 39b/8

Medyen (<ö.a.) Medyen. Hz. Şuayb'in kavminin yerleştiği yerin adıdır.

M. 94a/2

M. eyelerinińg 114a/2

meger (<F.) Meğer, belki, ancak, sadce, yalnız, -ın dışında.

m. 100a/4, 101a/11, 101a/4, 101a/9, 101b/2, 103a/8, 103b/6, 104b/10, 104b/5,

104b/9, 107b/8, 107b/9, 108a/10, 108b/6, 109b/3, 10b/8, 110b/7, 110b/8, 111b/2,

111b/4, 112a/10, 112a/7, 112b/2, 112b/3, 112b/7, 112b/8, 114b/1, 114b/9, 11b/10,

11b/2, 13a/5, 13a/8, 14a/7, 14a/9, 15a/2, 15b/5, 15b/8, 16b/2, 16b/7,

18b/9, 20a/7, 20b/4, 22a/11, 23a/4, 23b/2, 23b/9, 24b/4, 25a/2, 25b/7,

25b/8, 25b/9, 27b/4, 27b/7, 28a/3, 29a/2, 29a/3, 29b/4, 2b/6, 30a/10,

30a/5, 30a/9, 31a/6, 31a/8, 31b/7, 32a/4, 33a/5, 34b/6, 34b/8, 35a/1,

35a/7, 35b/5, 36b/11, 37a/7, 37b/11, 38b/4, 38b/6, 40a/1, 40b/2, 41a/11,

41a/3, 41a/6, 43a/6, 44b/8, 48a/7, 48b/2, 48b/8, 48b/9, 49b/3, 4a/5,

4b/5, 4b/9, 51a/1, 51a/10,

52b/5, 52b/7, 53a/1, 54b/1, 54b/2, 54b/7,

55a/10, 55a/11, 55a/2, 56a/6, 57b/4, 57b/6, 58a/1, 58a/6, 5b/3, 60a/5,

60a/9, 60b/1, 61a/4, 61a/7, 61a/8, 62a/1, 62a/5, 63a/11, 63a/2, 65a/1,

66a/4, 66b/10, 69a/10, 70b/10, 70b/7, 73a/1, 74a/6, 74b/8, 75a/10, 75b/5,

76a/6, 76b/4, 76b/8, 76b/9, 77a/1, 77a/6, 77b/5, 78a/8, 78b/1, 79a/2,

79a/5, 79a/6, 80b/8, 81b/2, 82b/7, 83a/1, 83a/9, 83b/6, 83b/9, 84a/6,

84b/5, 85a/10, 86a/5, 86a/8, 86b/10, 86b/11, 86b/2, 86b/6, 86b/9, 87a/11,

87b/10, 87b/5, 88a/9, 88b/4, 88b/5, 89a/3, 8a/10, 8a/9, 8b/1, 8b/7,

8b/9, 90b/10, 91b/7, 92a/8, 93b/10, 93b/11, 94b/2, 94b/8, 95a/4, 95b/1,

96a/5, 97b/11, 98b/4, 99a/3, 9a/5

Mekke (<ö.a.) Mekke. Kabe'nin bulunduğu kutsal şehir.

M.+ de turur 37b/1

M.+ ni 81b/7

M.+ niŋ 3b/1, 81b/7

mekr (<Arp.) Hile, düzen, tuzak, aldatma.

m. ḳıl-: Hile yapmak, düzen kurmak.

m. ḳılġanlarnıŋ 104b/4, 34a/6

m. ḳılur irdiler 84a/9

melāmet (<Arp.) Kınama, azar, ayıplama.

m.+ indin 69a/2

m. ḳıl-: Ayıplamak, kınamak.

m. ḳılġanlarnıŋ 69a/2

melik (<Arp.) Hükümdar, hükümranlık.

m. 24b/6

m.+ ler ḳıldı 65b/7

men Teklik birinci kişi zamiri. Ben.

m. 103a/7, 103b/1, 106a/1, 106a/2, 12b/1, 12b/4, 18a/2, 26a/6, 32b/3,

32b/4, 32b/5, 32b/6, 33b/6, 34a/6, 36a/11, 45b/2, 48a/4, 4b/1, 4b/3,

4b/7, 53a/10, 5b/5, 64b/6, 66a/10, 66a/4, 66a/9, 74b/3, 76a/10, 76a/2,

76a/3, 76a/4, 76b/4, 78b/1, 78b/10, 79a/1, 80a/11, 80b/6, 81b/1, 85a/3,

87b/6, 87b/9, 89a/4,

92a/10, 92b/1, 92b/8, 92b/9, 93a/4, 95a/11, 97b/3, 99a/2
arıġ ḳılġanın̄g m. 34a/7
asġay m. 96a/4
aydı m. 88b/5
aymaz m. 78a/11
azdurġay m. 58a/3
başlayur m. 102b/5, 2a/1, 63a/1, 75a/5, 88a/4
birür m. 12b/9
bilmez m. 74b/7
bilür m. 26b/3, 4b/3, 4b/7, 92b/2
bitigey m. 98b/7
bīzār m. 76a/10, 80b/6
bolġay m. 80b/4
bulmaz m. 115b/10, 86a/4
buyurġay m. 58a/3, 58a/4
endāze ḳılur m. 33b/6
indürgey m. 81b/9
erklenmez m. 101a/11, 66a/4
irmez m. 79b/6, 82b/10
irmez mü m. 100a/9
ewürgey m. 97b/7
ẖaber birür m. 33b/9
ẖaber birür mü m. 69a/11
ḥükm ḳılur m. 34a/9
icābet ḳılur m. 18a/2
isteyür m. 83b/2, 87b/9, 97a/6
ḳabūl ḳılġan m. 15b/5
ḳabūl ḳılur m. 15b/5
ḳadġurur m. 94b/8
kelgey m. 88b/9
kemişgey m. 103b/1
kesgey m. 96a/3
kitergey m. 64b/8
kewürgey m. 45b/4, 64b/8
ḳılġuçısı m. 34a/8
ḳınamaz m. 74b/4
ḳınayur m. 34a/10, 74b/4
ḳısarlayur m. 12b/9
kitergey m. 45b/4
ḳorḳar m. 106a/2, 66a/9, 76a/4, 80b/10, 92a/10
ḳorḳmaz m. 80b/8
kön̄gülgenlerdin irmez m. 79a/1
körer m. 106a/2, 80a/11
körgürgey m. 97b/7
kötürgenin̄g m. 34a/7
mühlet birgen m. 101a/3
on̄galtur m. 33b/8
olturġay m. 88b/8
ortak ḳoşġanlardın irmez m. 80b/7
ögüt birür m. 92b/1
öldürgey m. 66a/8
öldürür m. 26a/6
sewmez m. 80b/3
sığındurur m. 32b/6
sığınur m. 7a/11

tanuḳluḳ birmes m. 76a/10

teger m. 98b/6

tegrür m. 92b/1, 92b/8

tileyür m. 66a/10

tirgürür m. 26a/6, 33b/8

toldurġay m. 88b/11

tutġay m. 58a/2

tükel alġanıŋ m. 34a/7

uyar m. 102a/9

uymaz m. 78b/1, 78b/11

ümendürgey m. 58a/3

ürer m. 33b/7

yawuzluḳ irmez m. 101b/1

yād ḳılur m. 52b/9

yükleyür m. 115b/10

żāyiʿ ḳılmas m. 45b/2

m.+ iŋ 66a/8, 80b/8, 92a/11

m.+ im 102a/9, 115a/6, 12b/4, 26a/6, 34a/7, 34a/8, 53a/8, 5a/7, 5a/9,

70b/5, 74b/9, 78a/11, 78b/1, 79a/2, 79a/3, 81b/9, 86a/4, 92b/8, 93a/3,

95b/1, 76a/8, 76a/9

mini : Men zamirinin belirtme hali.

m.+ i 101b/1, 15a/5, 18a/3, 33b/3, 66a/9, 74b/10, 74b/5, 80b/4, 80b/8,

87b/6, 88b/5, 88b/8, 97b/1, 98a/6, 98a/7, 98b/3

mindin: Men zamirinin ayrılma hali.

m.+ din 15a/3, 18a/2, 25a/1, 25a/2, 32b/3, 43b/11, 44b/4, 5a/10, 5a/4,

5a/8, 63b/2, 67b/9, 97a/10, 98a/5

m.+ din soŋ 98a/5

m.+ din soŋra 13a/9

maŋa: Teklik 1. kişi zamirinin yönelme durum eki almış şekli.

m. 112a/10, 15a/6, 18a/3, 26b/4, 31a/10, 32a/10, 32b/11, 33a/3, 33a/4,

33b/3, 34a/1, 36a/4, 4b/4, 66b/2, 74a/7, 74b/6, 74b/8, 78a/7, 88b/7,

97a/11, 98a/8

menʿ (<Arp.) Yasak, haram.

m. ḳılın-: Yasaklanmış, haram kılınmış.

m. ḳılıŋ 108b/2

m. ḳılınmış 85a/10

menfaʿat (<Arp.) Fayda, menfaat.

m. 5a/2

m. al-: Faydalanmak, istifade etmek.

m. aldı 84b/4

m. aldıŋız 113b/10, 48b/11

m. aldılar 113b/10

m. alġu 89a/9

m.+ i 53b/10

m. ḳıldı 91a/11

m. ḳılmas 30b/2

m. ḳılur 75a/1

m.+ leri 87a/6

m.+ ligleri 81b/6

meṅgizlig Gibi, benzer, eş, denk, misal.

m. 100a/3, 100b/1, 100b/10, 100b/4, 103a/2, 104a/2, 105b/9, 106a/10, 106a/7,

109b/4, 113b/11, 113b/9, 11a/5, 11b/7, 12a/5, 16a/3, 16a/7, 16b/1, 18a/9,

18b/11, 18b/7, 22a/9, 23a/5, 24a/6, 26a/8, 26b/8, 27a/2, 27a/4, 27a/7,

27b/1, 28a/3, 30b/3, 32b/5, 33a/4, 33b/3, 33b/7, 34b/2, 38a/3, 38a/6,

39a/5, 3a/5, 3a/8, 40b/9, 42b/1, 43a/1, 53a/9, 53b/9, 59a/1, 59b/10,

62b/10, 66b/2, 72a/2, 72b/3, 74a/3, 78b/10, 78b/6, 7b/10, 80a/5, 80b/1,

81a/5, 81b/10, 82b/10, 83a/3, 83a/9, 84a/4, 84a/5, 84a/7, 84b/6, 85a/7,

86b/1, 8a/1, 90a/2, 90b/8, 90b/9, 92a/7, 92a/8, 94b/6, 95a/7, 98a/10,

99b/4

m. irdiṅgiz 55b/8

m. irmez 104b/5

meṅgü Ebedi, ölümsüz.

m. ḳalġanlar 21a/7

meṅgze - Benzemek.

m.- yürler 110b/5

meṅgzeş Benzer olmak.

m.+ i 87b/6

m.+ iṅge 13b/6

m.+ ini 35b/1

m.+ iniṅg 87b/5

meṅgzeşik Misil, benzer, gibi, emsal.

m.+ leriṅgiz 101b/9, 77b/5

mertebe (<Arp.) Basamak, yükseklik mertebesi, derece.

m. 109b/7

m.+ ler 102b/11, 25b/1, 43a/2, 56a/1, 56a/2, 81a/2, 88a/1

Merve (<ö.a.) Sa'y yapılan tepelerden biri.

M. 15b/1

Meryem (<ö.a.) Hz Meryem. Hz. İsa'nın annesinin adıdır.

M. 25b/1, 32b/6, 32b/9, 33a/11, 33a/6, 33a/7, 61a/4, 62a/6, 70b/4

M.+ ge 33a/10

M. oġlı 110b/6, 33b/1, 61a/5, 62a/6, 65a/10, 65a/9, 68a/3, 70b/10, 71a/5,

73b/11, 74a/8, 74b/1, 74b/5, 9a/8

mescid (<Arp.) Mescit, cami.

M.-i Ḥarām 108b/7, 14b/10, 14b/11, 18b/6

M.-i Ḥarāmdın 104b/8, 63a/7

M.-i Ḥarāmġa 110a/10

M.-i Ḥarāmnıñ 19a/8

M.-i Ḥarāmnuñ 109b/4

M.- i Ḥarām.dın 21a/3

m.+ ler 18a/9

m.+ lerin 109a/11, 109b/2

m.+ lerini 11b/9

meşel (<Arp.) Misal, örnek,ibret, sıfat, teşbih.

m. 4a/2, 4a/4

mesḥ (<Arp.) Meshetmek, silmek.

m. ḳılıñ 51a/3, 64a/2, 64a/5

Mesīḥ (<ö.a.) Hz. İsa'nın lakabı.

M. 33a/11, 62a/5, 62a/9

metāʿ (<Arp.) Eşya, dünya hayatında nefse hoş gelen şeyler.

m. 45b/6

m.+ ı 44b/8

m.+ larınızn 56b/6

meyl (<Arp.) Eğilim, yönelim, istek.

m. ḳıl-: Meyletmek, yönelmek.

m. ḳılsalar 56b/7

mihr (<Arp.) Mihir, evlilik öncesi kadına verilen hediye.

m.+ ni 23b/8

miḥrāb (<Arp.) Mabed, mescid.

m.+ ġa 33a/1

m.+ ḳa 32b/8

Mīkāyil (<ö.a.) Dört büyük melekten biri.

M.+ ge 10a/9

miñ Bin (Sayı)

m. 103a/7, 107a/7, 10a/5, 39b/10, 39b/9

m.+ ge 107a/4, 107a/7

m.+ ler 24a/7

minnet (<Arp.) Minnet, yapılan iyiliğe karşılıkta bulunma, nimetlendirme, lütufta bulunma.

m. 27a/2

m. ḳıl-: Lutfetmek, lütufta bulunmak.

m. ḳılurlar 43a/3

m.+ ni 26b/10

mīrāṯ (<Arp.) Miras.

m. 55a/11, 55b/2

m. al-: Miras almak.

m. aldılar 100a/1

m. alġan: Mirasa konan, varis.

m. alġan 23a/5

m. alġanlar 49b/11

m. alınur 47b/2

m. alsa 47a/5

m. alsañgız 48a/6

m. alur 62b/8

m. alurlar 95a/4

m. birdük 96b/10

m. birür 96a/9

m.+ ı 44a/10

miskīn (<Arp.) Alçaltıcı, zillete düşürücü, yoksul, düşkün.

m.+ ni 71b/10

misāfir (<Arp.) Konuk, misafir.

m.+ ler 29a/6

miş(i)l (<Arp.) Eş, benzer.

m.+ ler 3b/5

m.+ ler ḳılmaŋ 3b/5

m.+ indin 3b/6

mīve (<F.) Meyve.

m. 82b/3

m. ḳıl-: Meyve vermek.

m. ḳılsa 85b/7

m.+ lerdin 12b/8, 15a/9, 3b/4, 96b/1

m.+ lerniŋ 27a/10, 92a/6

m.+ si 85b/6

m.+ sindin 85b/7

m.+ siŋa 82b/3

m.+ sini 27a/8

miz Çokluk birinci şahıs zamiri. Biz.

m. 11a/4, 13b/10, 4b/2, 98a/4

ʿivaż almas m. 73b/4

arıġlayur m. 4b/2

arturdu m. 81a/7

arturġay m. 6b/1, 99b/1

ayırt kemişmez m. 13b/5, 29b/3, 36b/5

ayırtlayur m. 100b/1, 109a/2, 78b/10

aytur m. 44b/1, 76b/3, 95a/6

başlayur m. 29b/10, 46a/3

birgey m. 41a/7, 41a/8, 53b/1, 57b/8, 60b/7, 61b/3

birilse m. 84a/7

beyān ḳılur m. 70b/11

bilse m. 74a/11

bilür m. 77a/7

biter m. 60b/4, 9b/6

bitigey m. 44a/11

bitmegey m. 6a/6, 84a/7

bitmese m. 44b/3

bitmez m. 71b/3

bīzār bolsa m. 16a/6

bolġay m. 101b/5, 114b/4, 79b/2

bolsa m. 74a/11, 76b/10, 94a/11, 95b/7

boyun sügenler m. 34a/4, 74a/8

boyun süse m. 80a/7

cezā birgey m. 87a/10

cezā birür m. 81a/5, 90b/8, 90b/9, 98a/10

çıḳarġay m. 94a/10

çıḳarur m. 82b/1, 92a/7

dōst ḳılur m. 84b/6

iletgey m. 101a/3
irmes m. 77a/1
irmez m. 96b/4
ewrer m. 78a/6, 79b/5, 82b/10, 83a/6, 92a/8
ewrülgey m. 96a/5
ewürgey m. 14a/10
ẖaṭā ḳılsa m. 29b/6
ıḍmas m. 78a/8
inkār ḳılur m. 91b/6
ḳaytarılsa m. 76b/10
ḳaytarılur m. 80a/4
ḳaytarsa m. 51b/1
ḳaytġay m. 103b/11
ḳaytsa m. 94b/1, 94b/2
keçürse m. 113b/4
keḍürür m. 26b/2
kelse m. 50b/8
kelür m. 11a/4
kemişgey m. 41b/5
kewürgey m. 49b/7, 52a/4, 52a/5, 58a/7
ḳılışa m. 34b/6
ḳılsa m. 91b/9
ḳınaġay m. 113b/4
ḳışṣa ḳılġay m. 88a/10
kirmegey m. 65b/10, 66a/3
kitergey m. 49b/6
ḳoḍsa m. 93a/1
ḳopġarur m. 26b/2
ḳorḳar m. 68b/7
ḳoyar m. 83a/7
ḳoyu birgey m. 57b/10
körer m. 14a/10, 92a/11, 92b/7
körgüzür m. 80b/1
körmez m. 82a/3
körse m. 6a/6
kötürür m. 81a/2
köydürgey m. 49b/5, 52a/2, 57b/10
ḳulluḳ ḳılmasa m. 34b/8
ḳulluḳ ḳılsa m. 93a/1
ḳulluḳ ḳılur mu m. 80a/4
küyer m. 112b/4
laʿnet ḳılsa m. 51b/1
mühr urur m. 95a/5
oḳıyur m. 25a/10, 34b/1, 38a/11
oḳtu birür m. 44a/4
oḳutu birür m. 44a/3
ornatmadı m. 75b/2
ortaḳ ḳoşmasa m. 34b/9
öldürgey m. 96a/8
örtmez m. 73b/5
rūzī birür m. 86b/8
ṣabr ḳılmaz m. 6b/6
ṣadaḳa ḳılġay m. 114b/4
sizer m. 92b/7
sınaġay m. 15a/8
sınayur m. 99b/4
sorġay m. 88a/10, 88a/9
ṭamaʿ tutar m. 71b/4
tafṣīl ḳılur m. 90a/2

tanar m. 60b/4
tapunur m. 13a/10
tig ḳılur m. 91b/5
teklīf ḳılmaz m. 86b/11, 90b/10
tezgindürür m. 40b/9
tilese m. 100b/3
tileyür m. 74a/10, 81a/3, 85a/10
tirig ḳoḍġay m. 96a/8
unutsa m. 29b/6
unuttursa m. 11a/4
uruşmasa m. 24b/3
vaḥy ḳılur m. 33a/9
yalġanġa nisbet ḳılmasa m. 76b/10
yanut birgey m. 41a/8
yād ḳılur m. 77a/3
yise m. 74a/10
yıġar m. 76b/2, 84b/3
yuysa m. 51b/1
żāyiʿ ḳılmaz m. 100a/6
ziyān ḳılġanlardın bolġay m. 89a/8

mu Soru edatı.
alınmadı m. 100a/3
anlar m. 91b/1
anlarġa m. 101b/10, 101b/11
aymadım m. 4b/6, 89a/7
baḳarlar m. 20a/7, 87a/11, 91b/7
baḳmadılar m. 101a/5
bar m. 42a/5, 86b/1, 91b/8, 95b/7
belgülüg bolmadı m. 95a/4
berāber bolur m. 78b/1
buyurur m. 36a/7
dōst tutar m. 27a/9
endīşe ḳılmadılar m. 101a/4
endīşe ḳılmaslar m. 54a/8
helāḳ ḳılınur m. 78a/8
iḳrār ḳıldıṉgız m. 36a/10
ḳaytmazlar m. 70b/9
ḳıldıṉgız m. 109b/3
ḳorḳutmadıṉg m. 2b/2
ḳorḳutturuṉg m. 2b/2
munlar m. 68b/9, 78b/6, 91b/1
müselmān bolduṉguz m. 31a/11
ortaḳ ḳoşarlar m. 101b/6
saḳındıṉgız m. 109a/8, 20b/6, 40b/11
taṉgladıṉgız m. 92b/2, 92b/9
vaḳtın m. 43a/6
yaḳın bolduṉguz m. 111b/1
yawuḳ bolduṉguz m. 24b/2
yārīçi olarġa m. 51b/9
yıġmadım m. 89a/6
yıġmaduḳ m. 60a/2
ḳaytarılur m. biz 91b/9

ḳorḳuġsız m. boldılar 95a/2
ḳorḳunçsız m. boldılar 95a/2, 95a/3
m.+ ŋa 91a/1
m.+ ŋlar 60a/5
m.+ ŋsuz 37b/3
ḳulluḳ m. ḳılur siz 71a/1
ḳulluḳ ḳılur m. miz 80a/4
m.+ nda 42a/7, 66a/4
m.+ ndın 100a/10, 79b/2, 96a/2
m.+ ndın aşnu 25b/5, 37a/8, 41a/2, 43a/5, 51b/1, 66b/10, 96a/10
m.+ ndın soŋ 103a/2, 11a/10, 57b/9, 74b/3, 96a/10
m.+ ndın soŋra 20a/10, 20a/6, 20b/4, 31a/8, 34b/4, 38a/7, 41b/8, 43b/6, 64b/9,
8a/5
m.+ nı 26a/9, 39a/8, 45a/7, 67a/11, 86b/4
m.+ nlar 51b/8, 90b/4, 97a/5, 97b/10
m.+ nlar mu 68b/9, 78b/6, 91b/1
m.+ nlardın 12a/5
m.+ nlarnı 106a/3, 14a/4
m.+ nlarnıŋ 4b/4
m.+ nuŋ 103a/10, 103a/5, 103b/2, 103b/8, 104b/11, 104b/3, 104b/5, 104b/7, 105a/2,
105b/1, 105b/5, 106a/6, 106a/8, 107a/5, 108b/5, 110a/6, 110b/10, 111a/9, 113a/9,
113b/4, 114a/3, 114b/11, 114b/6, 114b/7, 115a/5, 115b/5, 14b/1, 16b/10, 28a/3,
34a/4, 34b/10, 35b/6, 36a/5, 38a/9, 38b/8, 38b/9, 42a/1, 42a/8, 42b/3, 43a/8, 4a/4, 57a/3, 59b/6, 61b/8, 64a/11, 66a/9, 69a/9, 6b/11, 6b/3,
71b/1, 73b/6, 74a/8, 76a/9, 77a/3, 77b/4, 78a/10, 79b/3, 7a/1, 80a/3, 81b/7, 82a/1, 82a/8, 83a/9, 84a/2, 84a/6, 84a/9, 85a/8, 86a/2, 86a/3, 87b/4, 88a/2, 88a/5, 88b/1, 88b/8, 89a/2, 89b/2, 90b/6, 91a/2, 91a/3, 92b/10, 92b/3, 93a/1, 95a/11, 96a/3, 96a/7, 96b/10, 96b/4, 97a/1, 99b/2, 99b/4, 99b/8
ḳılur m. sen 4b/1
ḳoyar m. sen 96a/7
tutar m. sen 80a/11
yoḳatur m. sen 100b/1, 98b/4
ʿayb ḳılur m. siz 69a/10
aŋmaz m. siz 80b/9
alur m. siz 48a/11
aytur m. siz 13b/10, 89b/6, 8b/3
buldunguz m. siz 91a/5

buyrur m. siz 5b/1

cedel ḳılışur m. siz 93a/3

ḳılmaz m. siz 78b/2

ḳorḳar m. siz 109a/5

saḳınmas m. siz 92b/6

toḳuşmaz m. siz 109a/4

tutar m. siz 7a/11, 8a/3

yıġılġanlar m. siz 72a/6

muḫālefet (<Arp.) Muhalefet, uyuşmama.

m. ḳıl-: Muhalefet etmek, isyan etmek,bozgunculuk yapmak.

m. ḳılmaḳ 13b/7

muḫālif (<Arp.) Uymayan, muhalif.

m. ḳıl-: İsyan etmek, bozgunculuk etmek.

m. ḳılsa 113a/10

Muḥammed (<ö.a.) Hz. Muhammed.

M. 41a/3

muḥtelif (<Arp.) Çeşitli, türlü, birbirine uymayan.

m. bol-: İhtilafa düşmek, birbirinden ayrılmak.

m. boldı 52b/10

muḳīm (<Arp.) Sürekli olarak bir yerde oturan, yerleşen.

m. bol-: Var olmak, kalıcı olmak.

m. bolmadılar 94b/6

munġ Sıkıntı, darlık.

munġsuz: Hiçbir şeye muhtaç olmayan, ġaniyy(Allah'ın isimlerinden)

m.+ suz 39a/3

mundaġoḳ İşte böylece.

m. 14a/5

musaḫḫar (<Arp.) Ele geçirilmiş, emri altına alınmış.

m.+ lar 92a/1

Mūsā (<ö.a.) Tevrat adlı semâvi kitap indirilen peygamber. Hz. Musa.

M. 11a/7, 13b/4, 24b/10, 36b/5, 5b/11, 65b/10, 65b/6, 66a/3, 6a/3, 6a/6, 6b/3, 6b/6, 7a/10, 81b/4, 95a/11, 95b/10, 95b/8, 96a/8, 96b/3, 96b/7, 97a/11, 97a/4, 97a/8, 97a/9, 97b/2, 97b/3, 98a/4, 98b/2, 99a/5, 99a/6, 9b/9

M.+ dın 24b/1, 60b/9, 98b/1

M.+ ġa 60b/11, 61b/8, 6a/2, 87a/4, 9a/8

M.+ nı 81a/5, 95a/9, 96a/7

M.+ nıñ 96a/1, 98a/1

musallaṭ (<Arp.) İlişmiş, sataşmış, rahat bırakmayan.

m. ḳıl-: Musallat etmek.

m. ḳılġay irdi 55a/4

muṣībet (<Arp.) Musibet, felaket, bela.

m. 112b/1, 15a/10

muṣībet teg-: Belâya maruz kalmak.

m. tegdi 43a/6

muṭ'a (<Arp.) Boşanan kadına verilen yardım.

m. biriŋ 23b/6

m. birmek 23b/7, 24a/5

m. ḳıl-: Faydalanmak.

m. ḳılsa 19a/5

muṭṭali' (<Arp.) Bilgili, haberdar, öğrenmiş.

m. bol-: Haberdar olmak, ortaya çıkmak, bakmak, muttali olmak,

m. bolunsa 73b/5

m. bolur sen 64b/11

m. ḳıl-: Haberdar etmek, bildirmek, göstermek.

m. ḳılsa 44a/6

muvāfaḳat (<Arp.) Razı olma, uzlaşma.

m. 52b/5

m. ḳıl-: Mutabık olmak, uyuşmak.

m. ḳılsalar 111a/9

muz Biz

ıḍġay m. 96b/8

mü Soru edatı.

m. 38a/8, 74b/5, 76a/9, 78a/4, 9a/9

bilmediŋ m. 11a/5, 67a/7

bilmediler m. 113a/10, 114b/7

bilmezler m. 8a/8

birle m. 113b/2, 113b/3

bitmediŋ m. 26b/4

bittiŋiz m. 96a/2

cezā birilürler m. 97b/11

irdiŋiz m. 86a/2

irkekin m. 85b/10

irkekni m. 86a/1

irmedi m. 56a/5

irmedük m. 60a/1

irmez m. 77a/2, 78b/7

iwdüŋüz m. 98a/5

isteyürler m. 59b/7

keldi m. 114a/1

keldiŋ m. 93a/1

kelmedi m. 84b/7

kimerse m. 43a/1, 84a/3

körmediŋ m. 24a/11, 24a/6, 26a/4, 31b/4, 51a/4, 51b/4, 51b/6, 52a/11, 53b/6

körmediler m. 75b/1, 98a/1

nerseni m. 86a/1

öŋüni m. 76a/2, 83b/2

öŋünni m. 77b/8

öldi irse m. 41a/4

öldürüldi irse m. 41a/4

özge m. 36b/1

özgeni m. 87b/9

Taŋrıdın öŋün m. 97a/6

tanuḳlar irdiŋiz m. 13a/8

tap kelmegey m. 39b/8

tegiştürmek m. 6b/8

tişini m. 86a/1

unubilür m. 74a/9

ündedinğiz m. 101b/8

yarlıḳayu tilemez m. 70b/9

ʿāciz m. boldum 66b/2

ḥased m. ḳılurlar 51b/10

irmez m. men 100a/9

ḫaber birür m. men 69a/11

bilmes m. siz 100a/5, 35a/1

bilmez m. siz 5b/2, 77a/7, 8a/8

bilür m. siz 93b/2

biter m. siz 9a/3

ḥuccetleşür m. siz 13b/9, 80b/8

kelür m. siz 93b/8, 93b/9

küfr ketürür m. siz 9a/4

küyer m. siz 112b/3

sözleyür m. siz 8a/7

tileyür m. siz 11a/7, 54b/9, 60a/7

mücrim (<Arp.) Suç işleyen, günah işleyen.

m.+ ler 72b/7

mübālaġat (<Arp.) Abartmalar, mübalağalar.

m. ḳılmanğ 6b/6

mübāşeret (<Arp.) Cinsi münasebette bulunma, temas etme, dokunma.

m. ḳıl-: Cinsi münasebette bulunmak, temas etmek.

m. ḳılınğ 18a/6

m. ḳılmanğ 18a/8

mücāhede (<Arp.) Savaş, uğraş, cihat etme, savaşma.

m. ḳıl-: Savaşmak, cihat etmek.

m. ḳılınğ 67a/1

m. ḳılurlar 69a/1

mühlet (<Arp.) Bir işin yapılması için tanınan süre.

m. bir-: Süre tanımak, süre vermek.

m. birgen men 101a/3

m. birgil 88b/7

m. birilmes 15b/8

m. birilmişlerdin 88b/8

m. birmenğ 102a/1

mühr (<Arp.) Mühür.

m. ur-: Mühürlemek.

m. urdı 116a/1, 2b/3, 61a/3

m. ursa 78a/5

m. uruldı 115b/2

m. urur miz 95a/5

m. urur 95a/7

müjde (<F.) Müjde, muştu.

m. 103a/8, 10a/8

m. bir- : Müjde vermek.

m. birgeler 92a/5

m. birgen: Müjde veren, müjdeleyici.

m. birgen 101b/2, 12a/6, 65b/5

m. birgendin 65b/5

m. birgenler 61b/8

m. birgil 108a/9, 111a/2, 15a/10, 22a/1, 31b/3, 3b/9, 59b/6

m. birigli: Müjdeleyici.

m. birigliler 20b/2, 78a/8

m. birür 109b/7, 33a/1, 33a/11

mükāteb (<Arp.) Tamamlandığında azat edilmek üzere bedel bağlanan köle.

m.+ lerge 17a/3

m.+ ler 113a/5

mülk (<Arp.) Mülk, ülke, memleket.

m. 24b/1, 24b/6

m.+ ge 24b/6

m.+ i 101a/5, 10b/4, 11a/6, 45a/4, 65a/11, 65b/3, 67a/7, 75a/3, 99a/3

m.+ ini 80b/1

m.+ iniŋ 24b/9

m.+ ni 24b/8, 25a/8, 26a/5, 31b/10, 51b/11

m.+ niŋ 31b/9

mü'min (<Arp.) İman eden, mümin.

m. 114a/7, 55a/11, 55b/7

m.+ ler 32a/2, 39b/6, 41b/11, 56b/11, 60a/10, 60a/2, 60a/3, 69a/1, 9b/8

m.+ ler irdiŋiz irse 33b/10

m.+ lerdin bisre 32a/3, 59b/7, 60a/7

m.+ lerġa 107a/3, 10a/8, 113a/7, 39b/8, 60a/11

m.+ lerni 39b/5, 44a/5

m.+ niŋ 55b/1, 55b/3

mü'mine (<Arp.) İman eden kadın.

m. 114a/7

münāfıḳ (<Arp.) Münafık, ikiyüzlü.

m. 113b/5, 113b/7

m. irdiler 113b/4

m.+ lar 106a/3, 113a/11, 113b/6, 114a/10, 114b/6, 54b/8, 60a/3, 60a/8

m.+ larġa 59b/6

m.+ larnı 52b/3

m.+ larnıŋ 59b/10

münġeş - Üst üste binmek, birbiri üzerine binmek**.**

m.- gen 82b/1

münügli Biniciler, kafile, kervan.

m.+ ler 105a/11, 24a/1

müselmān (<Arp.) Müslüman.

m. 13b/2, 58b/2, 80b/7

rāst m. 87b/7

m. boldılar 67b/8

m. boldunguz mu 31a/11

m. bolmışlarından soŋ 114a/11

m. bolsalar 31a/11

m.+ larnıŋ 55a/7

müselmānlıḳ (<A.+T.) Müslümanlık, islam.

m. 37a/10, 84a/10

m.+ nı 13a/8, 63b/3

müsteḥaḳ (<Arp.) Hak etmiş, layık.

müsteḥaḳ bol-: Haketmek.

m. boldılar 73b/6

müteḥayyir (<Arp.) Şaşmış, şaşırmış.

m. bol-: Şaşırmak.

m. 80a/6

m. boldı 26a/8

m. bolurlar 101a/7, 3a/3, 66a/6, 83a/7

m. bolurlar 112a/5

mütekebbir (<Arp.) Kibirli, azametli.

m. 50b/1

müteredd id (<Arp.) Kararsız, tereddüt eden.

m.+ ler 60a/5

müz Çokluk birinci kişi zamiri.Biz.

bitgey m. 96b/8

küygenler m. 87b/3

nā (<F.) Olumsuzluk anlamı katan edat, olmayan, -sız.

n.-ḫōş kelgen 21b/8

n.-ḫōş körilmiş turur 20b/11

nafaḳa (<Arp.) Nafaka, geçinecek para.

n. bir-: Nafaka vermek.

n. birmek 24a/3

n.+ dın 27b/8

n. ḳılġanlar 31a/5

nāgāh (<F.) Ansızın, birdenbire

naḳīrçe (<Arp.) Ufacık, minnacık, azıcık, zerre kadar.

n. 58b/1

namāz (<F.) Namaz.

n. 12b/6, 15a/7, 56b/11, 5b/2, 69a/8

n.+ dın 72a/6

n. ḳıl-: Namaz kılmak.

n.+ dın ḳılsaŋgız 56b/1

n.+ dın soŋg 73b/4

n.+ ġa 112b/7, 50b/11, 64a/2, 8b/8

n.+ ġa ḳoptılar 60a/4

n.+ ı 104b/10

n.+ ım 87b/8

n. ḳılġanlar 5b/1

n. ḳılġıl 33a/6

n. ḳılmaġıl 115a/8

n. ḳılmayın tururlar 56b/5

n. ḳılsunlar 56b/5

n. ḳılur 33a/1

n.+ lar 23b/11

n.+ ları 81b/8

n.+ nı 100a/6, 2a/3, 56b/10, 56b/3

orta n.+ nı 23b/11

n.+ nı ḳıldı 109b/2, 17a/3

n.+ nı ḳıldılar 28a/8

n.+ nı ḳılġanlar 61b/2

n.+ nı ḳılġıl 80a/7

n.+ nı ḳılıŋ 11a/11, 53b/7, 56b/11, 5a/11

n.+ nı ḳılsaŋız 64b/6

n.+ nı ḳılsalar 108b/3, 109a/1

n.+ nı ḳılurlar 102b/10, 114a/5, 69a/4

n. 101a/9, 77a/4, 78a/3, 78a/7, 94b/10

ne Ne, niçin.

n. 106b/7, 112a/1, 11b/1, 19a/10, 27b/7, 35a/7, 35a/8, 37a/6, 37b/4, 37b/5, 40a/4, 44b/4, 54a/3, 54a/4, 56a/4, 58b/3, 58b/7, 59a/3, 59a/5, 60a/11, 65b/2, 65b/3, 67a/2, 77b/11, 7b/5, 83b/8, 85a/6, 88b/5, 95b/5,

95b/8, 96b/4, 99b/5, 9b/3, 9b/8

n.+ ge 13a/9

n. kim 25b/7, 39a/2

n.+ ni 20b/9, 21a/11, 65a/11, 73b/10

n. turur 104b/8, 111a/11, 20b/9, 24b/3, 4a/4, 50b/5, 53b/1, 54a/2, 71b/3,

7b/1, 7b/3

n. üçün 53b/9

neçe Nice, bir hayli.

n. 20a/9, 25a/4, 26a/10, 41a/8, 75b/1, 88a/7

neçeme Her ne kadar, son derece, nice.

n. kim 110b/9, 21b/5, 21b/6

nefs (<Arp.) 1.Can, nefis. 2. Kendi.

n.+ din 66b/4

n.+ ler 58b/10

n.+ leri 70b/1

n.+ leriŋiz 9a/10

n.+ lerindin 11a/10

n.+ üŋ 74b/7

neme Çok, pek,ne!

n. 103b/7, 105a/7, 10a/1, 10b/10, 114a/10, 12b/10, 16b/9, 20a/3, 27b/9, 30b/5, 40b/4, 41b/6, 43a/2, 43b/8, 45a/2, 45b/7, 50b/5, 52a/7, 69b/5, 69b/7, 71a/6, 71a/7, 77a/5, 85a/7, 98a/5

neŋ 1. Şey. 2. Mal, mülk.

n. 14a/4, 63b/4, 83a/6

nerse 1. Şey. 2. Mal, mülk. 3. Hiçbir şey.

n. 100b/1, 101b/5, 103b/11, 107a/10, 107b/7, 108a/11, 10a/1, 10a/3, 10a/8, 110a/6, 111b/3, 114b/1, 11a/5, 11b/6, 11b/8, 12a/2, 13b/5, 14a/2, 14b/9,

15a/8, 16b/2, 18a/1, 19a/3, 19a/6, 20b/3, 21b/8, 22a/1, 22a/3, 22a/9, 22b/2, 22b/9, 23a/10,

23b/1, 24a/4, 24b/10, 27a/5, 28b/8, 2a/4, 2a/5, 2b/8, 30a/4, 30b/3, 31b/8, 32a/4, 33b/9, 34a/9, 34b/9, 35a/1, 35a/2, 36a/9, 37a/7, 37b/5, 38a/11, 39a/9, 3b/3, 40a/3, 40b/2, 41a/5, 42a/1, 42a/2, 42a/6, 42b/11, 43a/7, 43b/3, 44a/3, 44a/5, 44a/8, 44b/4, 45a/2, 45a/3, 46a/9, 48b/10, 48b/11, 48b/2, 49a/1, 50a/1, 50a/11, 50a/2, 50a/4, 51b/10, 52a/7, 52a/9, 52b/10, 52b/4, 54b/5, 54b/6, 59a/5, 5a/2, 5b/9, 61b/10, 62a/4, 62a/8, 62b/10, 63a/9, 65a/4, 67b/1, 67b/4, 67b/8, 68a/10, 68a/11, 68a/6, 68a/8, 68b/9, 69b/9, 6b/9, 70a/7, 70b/1, 71a/5, 71b/10, 71b/5, 72a/11, 72a/9, 72b/3, 72b/4, 73a/9, 73b/1, 76a/7, 76a/8, 77a/5, 77a/9, 78a/3, 79a/8, 7a/6, 7a/9, 80a/1, 80a/2, 80a/3, 80b/9, 81b/9, 83a/4, 83b/11, 83b/9, 84a/7, 84b/2, 84b/7, 85a/2, 85b/1, 86a/4, 86a/8, 86b/10, 87a/4, 87b/11, 87b/4, 88a/2, 88b/2, 89a/9, 8a/7, 90a/11, 90a/3, 90a/4, 93b/2, 95a/1, 95a/7, 96b/7, 97a/2, 97a/8, 9a/10, 9b/2, 9b/3

n.+ din 101a/6, 101b/6, 102b/10, 105a/8, 106b/7, 107a/10, 107b/2, 110b/7, 13b/1, 14a/1, 14a/3, 14b/11, 14b/2, 16a/8, 19b/8, 22a/11, 24b/10, 25a/8, 25b/5, 2a/4, 32a/4, 36a/8, 37a/6, 37b/6, 3b/6, 42a/5, 42b/5, 44a/1, 46a/11, 46b/6, 46b/7, 47a/10, 47a/11, 47a/4, 47b/1, 49a/4, 49b/11, 49b/9, 50b/6, 57b/4, 5a/1, 62b/9, 63b/6, 65a/3, 65a/5, 68a/9, 6b/7, 70b/8, 71b/2, 72b/5, 76a/11, 76b/1, 77b/6, 78b/4, 78b/5, 79b/10, 80b/10, 80b/6, 80b/8, 81b/3, 82b/5, 83b/7, 83b/8, 84a/1, 84b/11, 85a/4, 85b/9, 86a/11, 8a/3, 8b/1, 91b/3, 97b/5, 97b/6, 99b/8, 9a/6

n.+ din sonra 12a/9, 14b/4

n.+ ge 102a/9, 104a/5, 10b/2, 10b/3, 13b/3, 13b/4, 20b/5, 29b/1, 30a/1, 30a/8, 34a/4, 35a/10, 36b/3, 41a/9, 45b/10, 45b/9, 51a/11, 52a/11, 52b/3, 5a/8, 61b/2, 71a/1, 71a/9, 76b/11, 78b/1, 7a/9, 80a/4, 82b/11, 88a/6, 94a/8, 94b/2, 9b/1, 9b/4, 9b/6, 9b/7

tigme bir nerse: Herşey

tigme bir n.+ ge 98b/7

n.+ ler 102a/9, 16a/10, 38b/1, 59a/6, 80a/11

n.+ lerdin 73a/4

n.+ lerinŋni 96a/7

n.+ lerin 112b/7

n.+ lerini 114b/8, 94a/4

n.+ lerni 98b/10

n.+ lerniŋ 27b/2

n.+ ni 101a/5, 101b/6, 102a/4, 105a/6, 105b/10, 106b/5, 10a/6, 10b/10, 10b/5, 10b/8, 111a/10, 12b/2, 16a/10, 16b/1, 16b/4, 17a/8, 19b/1, 20b/11, 21a/1, 22a/11, 22b/10, 23a/11, 23a/8, 23b/10, 25b/9, 29a/6, 32a/5, 32a/6, 32b/5, 33b/10, 39b/4, 3a/6, 41b/6, 42a/2, 42a/6, 42a/9, 42b/4, 43a/1, 43a/10, 43a/11, 43a/3, 48a/11, 48a/9, 4a/10, 4a/11, 4a/3, 4b/3, 50a/9, 51a/11, 51b/3, 55b/9, 57b/5, 58b/4, 5a/9, 5b/6, 63a/5, 65a/9, 68a/4, 68a/5, 68a/7, 69b/4, 6b/10, 6b/9, 70a/3, 70a/5, 72b/1, 72b/11, 73a/10, 7a/5, 80b/11, 80b/9, 81a/10, 82b/7, 85a/1, 85a/9, 86b/6, 86b/7, 87a/5, 8a/1, 8a/2

tigme bir n.+ ni 108a/3, 49b/10, 82b/6, 83a/8

n.+ ni mü 86a/1

n.+ niŋ 111a/9, 13b/6, 16b/3, 33b/11, 35b/1, 39a/4, 42a/10, 47a/3, 47a/8,

48a/7, 49a/7, 49b/6, 62b/8, 71b/11, 71b/8, 75b/1, 81b/6, 82a/11, 82b/7,

87b/9, 91b/9, 99a/9

tigme bir n.+ niŋ 78a/2

n.+ si 63b/8, 72b/4

tigme bir n. üze yaraġlıġ 111b/3

taḳı ol tigme bir n. üze 82b/8

tigme bir n. üze 105a/10, 26b/3, 29b/1, 31b/11, 32a/6, 3b/1, 45a/4, 65b/1, 67a/8,

74b/10, 75a/4

tigme n. üze 65b/6

nesḫ (<Arp.) Hükümsüz bırakma, Kur'an-ı Kerim'in sonra gelen bir ayetinin önce gelmiş bir ayetin hükmünü değiştirmesi.

n. ḳıl-: Hükmünü kaldırmak, iptal etmek.

n. ḳılsa 11a/4

neşe Ne kadar, kaç tane.

n. 35a/2

n. ḥuccetleşür siz 34b/11

neteg Nasıl, nice, ne şekilde.

n. 108b/6, 108b/8, 110b/5, 26a/9, 26b/2, 26b/4, 31b/8, 33a/3, 33b/3, 36b/7, 37b/8, 40b/6, 43a/6, 48a/11, 4a/8, 50b/8, 51b/5, 52b/4, 66b/1, 67b/5, 69b/8, 70b/11, 76b/4, 78a/6, 79b/5, 80b/10, 82a/6, 82b/5, 85a/1,

91a/11, 94a/1, 94a/7, 94b/7, 95a/10

n. boldı 75b/9

n. bolur 24b/6

n. ḳılur siz 96b/1

neteg kim: Nitekim.

n. kim 102b/11, 111a/7, 113b/10, 11a/7, 14b/6, 15a/3, 16a/6, 17b/4, 19b/2,

24a/1, 28a/3, 28b/6, 29b/7, 2b/10, 30a/5, 4b/6, 51b/2, 54b/10, 57a/2,

61b/4, 76a/11, 82a/2, 83a/7, 89b/2, 89b/7, 91b/5, 97a/4

nevmīd (<F.) Ümitsiz, ümidini kaybetmiş.

n. bol-: Ümitsizliğe düşmek.

n. boldı 63b/1

n. bolġanlar 78a/3

n.+ ler 40a/2

neẕr (<Arp.) Adak.

n.+ din 27b/8

neẕr ḳıl-: Adamak.

n. ḳıldım 32b/3

n. ḳılsaŋgız 27b/8

nifāḳ (<Arp.) Nifak, bozgunculuk.

n. ḳıl-: Münafıklık etmek.

n. ḳıldılar 43a/8

nikāḥ (<Arp.) Nikah, evlenme.

n. 23b/3

n.+ ġa 46b/2

n. ḳıl-: Nikahlamak, evlenmek.

n. ḳıldı 48b/2

n. ḳılġınça 22b/4

n. ḳılıŋg 46a/8, 49a/5

n. ḳılmaŋg 21b/3, 48b/2

n. ḳılmaḳġa 23b/3

n. ḳılsa 49a/3

n. ḳılsaŋgız 58b/6

n. ḳılsalar 22b/11

n.+ nıŋg 23b/9

niʿmet (<Arp.) Nimet, ihsan, bağış, iyilik, lütuf.

n. 43b/5, 43b/9

n.+ i 38a/2

n.+ im 5b/4

n.+ imni 12b/1, 15a/3, 5a/7, 63b/3, 74a/1

n.+ in 65b/7

n.+ ini 20a/10, 38a/1, 64a/7, 64a/8, 64b/3

n.+ ler 109b/8

n.+ lerin 92b/11

n.+ lerini 22b/8, 93a/11

n.+ lerniŋg 70a/2

nirde Nerde.

n. 14b/8, 15a/1, 18b/5, 38b/6

nirdin Nerden.

n. 14b/11, 14b/9, 32b/9

nirge Nereye.

n. 12a/1

nisbet (<Arp.) 1. Mensubiyet. 2.Nisbet, kıyas, mukayese,

yalġanġa n. 77a/8

yalġanġa nisbet ḳıl-: Yalan söylemek.

yalġanġa n. ḳıldı 76b/2, 79b/6, 86b/1, 87a/9, 90a/10, 94b/5

n. ḳıldıŋġız 9a/10

yalġanġa n. ḳıldıŋġız 79a/1

yalġanġa n. ḳıldılar 100b/5, 100b/7, 101a/2, 106a/10, 115b/6, 30b/4, 5a/5, 64b/2, 70b/2, 71b/6, 75a/11, 77a/4, 77b/6, 78a/10, 86b/5, 90a/8, 90b/7, 92b/3, 92b/4, 93a/5, 94b/6, 95a/1, 95a/7, 96b/10, 97b/10

n. ḳılġanlarnıŋ soŋı 40b/6

yalġanġa n. ḳılġanlarnıŋ soŋı 75b/10

n. ḳılındı 44b/5

yalġanġa n. ḳılındı 77a/8, 77a/9

yalġanġa n. ḳılmasa miz 76b/10

n. ḳılsalar 44b/5

yalġanġa n. ḳılsalar 86a/9

n.+ ligler 36a/5, 41a/9, 67b/8, 69b/6

nişān (<F.) 1. Nişan, alamet, iz, mucize. 2. Ayet.

n. 10a/10, 12a/4, 24b/11, 30b/6, 33b/11, 33b/6, 74b/2, 7b/7, 83a/5,

84a/7

n.+ dın 20a/9

n.+ ı 24b/9

n.+ ıŋ 33a/4

n. ḳıl-: İşaretlemek, damga basmak.

n. ḳılġıl 33a/4

n. ḳılınmış 30b/10

n. ḳılmaḳımuz 26b/1

n. ḳoḍuŋ 93a/8

n.+ lar 33b/10, 37b/1, 45a/5

n.+ lardın 34b/1

n.+ ları 25a/10, 91a/11, 91a/8

n.+ larıŋnı 13a/3

n.+ larımuznı 15a/4, 30b/4

n.+ larındın 15b/1

n.+ larıŋa 31a/9, 31b/2, 37b/4

n.+ larını 18a/10, 21b/7, 24a/6, 38a/4

n.+ larnı 27b/1

niyābet (<Arp.) Vekalet, vekillik.

n. ḳıl-: Yerini tutmak.

n. ḳılmadı 110a/5

n. ḳılmaġay 103b/11

Nūḥ (<ö.a.) Kur'an-ı Kerim'de adı geçen peygamberlerdendir. Hz. Nuh peygamber.

N. 61b/4, 92b/10

N. ḳavmınıŋ 114a/2

N.+ nı 32b/1, 81a/4, 92a/9

nūr (<Arp.) Nur, aydınlık.

n.+ ġa 99a/1

n.+ ını 110b/8, 3a/6

n.+ ları 82b/8

n.+ larıŋġa 82b/8

n.+ nı 62b/4

nūsipāslıḳ (<F.) Nankörlük, iyiliğe karşılık kötülükle karşılık vermek.

n. ḳıl-: Nankörlük etmek.

n. ḳılmaŋġ 15a/6

nuṣret (<Arp.) 1. Yardım. 2. Zafer, başarı.

n. 103b/10, 104b/1

n. bir-: Yardım etmek.

n. birseŋgiz 64b/7

n. tileyürler 9b/2

oġ Kefalet, borçlanma.

o.+ ġa 33a/10

o.+ ġa kirgen: Kefil olan, kefil.

o.+ ġa kirgen 83a/8

oġlan Oğul, çocuk, erkek çocuk.

o. 12a/2, 22a/7, 32b/11, 33a/3, 33b/3, 47a/11, 47a/5, 47a/9, 62a/8,

62b/7, 62b/8, 82b/6

o.+ ı 23a/5

o.+ lar 100a/11, 113b/9, 32b/2, 46b/10

o.+ lardın 53b/2, 56a/7, 58b/6

o.+ ları 112b/8, 115a/9, 13b/4, 30b/2, 39a/3, 85a/8

ādem o.+ ları 89b/1, 89b/10

Ādem o.+ ları 89a/10, 90a/6

Yaʿḳūb o.+ ları 12a/11, 33b/6, 5a/7, 70b/5, 97a/1, 97a/3

o.+ larıŋġız 104a/11, 47a/2

o.+ larıŋġızını 23a/7

o.+ larıŋġzını 86b/7

o.+ larımdın 12b/4

o.+ larımuzdın 13a/1

o.+ larındın 81a/4, 81a/8, 85a/2

Yaʿḳūb o.+ larındın 24b/1

Yaʿḳūb o.+ larıŋġa 20a/9, 37a/7

o.+ larını 100a/9, 23a/2, 32b/6, 85b/3, 95b/2

Yaʿḳūb o.+ larınıŋġ 70a/11, 8b/6

Yaʿḳūb o.+ ları 66b/4

oġrı Hırsız.

o.+ ı 67a/4

o. ḳıl-: Hırsızlık yapmak.

o.+ ı ḳılġan 67a/4

oġ(u)l Oğul, evlat, erkek çocuk.

o.+ ı 110b/4, 25b/1, 70b/4, 98a/6

Meryem o.+ ı 110b/6, 33b/1, 61a/5, 62a/6, 65a/10, 65a/9, 68a/3, 70b/10, 71a/5,

73b/11, 74a/8, 74b/1, 74b/5, 9a/8

o.+ ıŋġa 17a/3

o.+ ınıŋ 66a/7

o. 13b/4, 61b/5

o.+ lar 82b/4

o.+ lardın 30b/9

o.+ ları 36b/4, 65b/1

Yaʿḳūb o.+ ları 5b/4

o.+ larıŋız 109b/11, 47a/7

o.+ larıŋızı 34b/5, 5b/8, 97a/7

o.+ larıŋızınıŋ 48b/7

o.+ larım 13a/7

o.+ larımuzdın 24b/4

o.+ larımuzını 34b/5

Ādem o.+ larındın 100a/8

Yaʿḳūb o.+ larındın 71a/4

o.+ larıŋa 13a/9, 61b/5

İbrāhīm o.+ larıŋa 13a/7

o.+ larını 14b/6, 76a/11, 96a/8

Yaʿḳūb o.+ larını 74a/5, 96b/8

Yaʿḳūb o.+ larınıŋ 64b/5

o.+ sız 62b/7

oḫşa - Benzemek.

o.- ġanlar 30a/7

oḫşaş - Benzeşmek.

o.- ġan 4a/1, 85b/6

o.- maġan 82b/2, 85b/7

o.- tı 12a/5, 30a/8

oḫşaş Benzerlik.

o. 82b/2

o. boldı 7b/5

oḫşatıl - Benzetilmek, benzer gösterilmek.

o.- dı 61a/6

oḳ 1. Mutlaka, kesinlikle. 2. Şans oku.

o. 109a/9, 12a/2, 14a/2, 16b/4, 44b/11

ḳımār o.+ ları 63b/1, 72a/3

ḳımār o.+ larını 33a/9

o. turur 80a/7

oḳı - (bkz. oḳu-) 1. Okumak, ders almak. 2. Davet etmek, çağırmak. 3. İbadet etmek.

o.- maḳnıŋ 12a/10

o.- yur 10b/3, 13a/3, 15a/4, 43a/4

o.- yur irdiŋiz 36a/6

o.- yur miz 25a/10, 34b/1, 38a/11

o.- yur siz 5b/2

o.- yurlar 11b/7, 12a/10, 38b/10

oḳın - 1. Okunmak. 2. Çağrılmak.

o.- dı 102b/9

o.- ur 37b/9, 58b/5

oḳu - (bkz. oḳı-) 1. Okumak, ders almak. 2. Davet etmek, çağırmak. 3. İbadet etmek.

o.- dılar 100a/4

o.- duŋ 82b/11

o.- ġayın 86b/6

o.- ġıl 66a/6

o.- ġul 100b/2
o.- ŋg̃ 37a/8
o.- maḳındın 87a/8
oḳun - 1. Okunmak. 2. Çağrılmak.
o.- dı 102a/10
o.- ur 104b/4, 63a/3
oḳ(u)t – Okutmak.
o.- u birür miz 44a/3
o.- u birür miz 44a/4
ol Teklik üçüncü şahıs zamiri, o.
o. 100a/4, 100a/7, 100b/1, 100b/2, 100b/5, 100b/6, 100b/7, 101a/2, 101a/3,
101a/4, 101a/5, 101a/9, 101b/2, 101b/4, 101b/5, 101b/6, 102a/1, 102a/6, 102a/9,
102b/10, 103b/10, 103b/2, 103b/4, 103b/6, 103b/9, 104a/5, 104a/6, 104b/6, 105a/4,
105a/6, 105a/8, 105b/10, 105b/2, 105b/4, 106a/6, 106a/8, 106b/10, 106b/3, 106b/5,
106b/9, 107a/1, 107a/10, 107a/11, 107a/2, 107a/9, 107b/2, 107b/8, 108a/8, 108b/10,
108b/5, 109a/8, 109b/2, 109b/4, 10a/1, 10a/3, 10a/6, 10a/7, 10a/8, 10b/10,
10b/2, 10b/3, 10b/5, 10b/7, 10b/8, 10b/9, 110a/8, 110a/9, 110b/4, 110b/7,
110b/9, 111a/10, 111a/2, 111a/5, 111a/6, 111a/9, 111b/1, 111b/5, 111b/7, 111b/9,
112b/2, 113a/10, 113a/11, 113a/2, 113a/4, 113a/7, 113b/11, 113b/8, 114a/1, 114a/9,
114b/1, 114b/11, 114b/3, 115b/5, 11b/2, 11b/3, 11b/4, 11b/8, 11b/9, 12a/6,
12a/8, 12a/9, 12b/1, 12b/8, 12b/9, 13a/5, 13a/8, 13b/1, 13b/3, 13b/4,
13b/6, 13b/7, 13b/9, 14/8, 14a/1, 14a/2, 14a/3, 14a/4, 14a/7, 14a/9,
14b/10, 14b/11, 14b/2, 14b/4, 14b/5, 14b/8, 15a/7, 15b/10, 15b/2, 15b/8,
16a/10, 16a/2, 16a/8, 16a/9, 16b/1, 16b/10, 16b/2, 16b/3, 16b/4, 17a/1,
17a/8, 17b/2, 17b/7, 17b/8, 18a/1, 18a/9, 18b/1, 18b/2, 18b/5, 19a/3,
19a/6, 19a/7, 19b/10, 19b/3, 19b/6, 19b/7, 19b/8, 20a/1, 20a/6, 20b/11,
20b/3, 20b/5, 20b/9, 21a/1, 21a/10, 21a/6, 21a/7, 21a/9, 21b/8, 21b/9,
22a/11, 22a/3, 22a/9, 22b/2, 22b/4, 22b/5, 22b/7, 22b/9, 23a/1, 23a/10,

23a/11, 23a/3, 23a/5, 23a/6, 23a/8, 23b/1, 23b/10, 23b/9, 24a/10, 24a/4,

24b/10, 25a/10, 25a/11, 25a/2, 25a/3, 25a/8, 25b/10, 25b/5, 25b/7, 25b/8,

25b/9, 26a/5, 26a/6, 26a/8, 26a/9, 26b/8, 27a/1, 27a/2, 27a/3, 27a/4,

27a/7, 27b/10, 27b/9, 28a/3, 28a/5, 28b/10, 28b/7, 28b/8, 28b/9, 29a/10,

29a/2, 29a/5, 29a/8, 29a/9, 29b/1, 29b/5, 2a/2, 2a/4, 2a/5, 2b/8,

30a/1, 30a/4, 30a/5, 30a/6, 30a/7, 30a/8, 30b/1, 30b/10, 31a/10, 31a/5,

31a/6, 31a/7, 31b/4, 31b/6, 31b/8, 32a/5, 32a/6, 32a/7, 32b/5, 32b/9,

33a/1, 33a/8, 33b/10, 33b/11, 33b/9, 34a/10, 34a/4, 34a/9, 34b/1, 34b/6,

35a/1, 35a/10, 35a/11, 35a/2, 35b/6, 35b/9, 36a/1, 36a/7, 36a/8, 36a/9,

36b/2, 36b/3, 36b/7, 36b/8, 37a/11, 37a/6, 37a/7, 37b/3, 37b/5, 37b/6,

38a/10, 38a/11, 38a/7, 38b/1, 38b/11, 38b/7, 38b/9, 39a/4, 39a/9, 39b/6,

3a/1, 3a/5, 3a/6, 3b/2, 3b/3, 3b/6, 3b/8, 40a/7, 40b/2, 40b/9,

41a/7, 41a/9, 41b/10, 41b/4, 41b/6, 42a/1, 42a/10, 42a/2, 42a/6, 42a/8,

42a/9, 42b/1, 42b/11, 42b/4, 42b/5, 42b/9, 43a/1, 43a/10, 43a/11, 43a/3,

43a/6, 43a/7, 43b/10, 43b/3, 44a/2, 44a/5, 44a/8, 44a/9, 44b/1, 44b/10,

44b/4, 45a/2, 45a/3, 45b/10, 45b/8, 45b/9, 46a/4, 46a/6, 46a/7, 46a/9,

46b/1, 46b/6, 46b/7, 47a/10, 47a/11, 47a/4, 47a/8, 47b/1, 47b/11, 47b/3,

47b/5, 47b/6, 48a/1, 48a/5, 48a/7, 48b/10, 48b/11, 48b/2, 48b/3, 48b/5,

48b/8, 49a/1, 49a/4, 49a/7, 49a/8, 49b/11, 49b/5, 49b/6, 49b/9, 4a/10,

4a/11, 4a/3, 4a/4, 4a/9, 4b/1, 4b/11, 4b/3, 4b/5, 50a/11, 50a/2,

50a/4, 50b/1, 50b/4, 50b/5, 50b/6, 50b/9, 51a/11, 51b/10, 51b/3, 51b/6,

51b/9, 52a/10, 52a/11,

52a/7, 52b/10, 52b/3, 52b/4, 53a/5, 53b/10, 54b/7,

54b/9, 55b/1, 55b/7, 55b/9, 57a/6, 57a/7, 57b/11, 57b/5, 57b/6, 58a/11,

58b/1, 58b/2, 58b/4, 58b/9, 59a/5, 59a/6, 59b/10, 59b/2, 59b/3, 5a/1,

5a/3, 5a/7, 5a/8, 5a/9, 5b/3, 5b/4, 5b/5, 5b/9, 60a/4, 60b/1,

61b/10, 61b/2, 62a/2, 62a/4, 62a/8, 62b/8, 62b/9, 63a/11, 63a/3, 63a/9,

63b/1, 63b/5, 63b/6, 64a/1, 64a/11, 64a/8, 65a/10, 65a/3, 65a/4, 65a/5,

65a/7, 65a/9, 65b/2, 65b/9, 66a/10, 66a/5, 66a/7, 66b/3, 66b/4, 66b/5,

66b/9, 67b/2, 67b/8, 68a/10, 68a/11, 68a/2, 68a/4, 68a/5, 68a/6, 68a/7,

68a/8, 68a/9, 68b/6, 68b/9, 69a/2, 69a/9, 69b/1, 69b/4, 69b/5, 69b/7,

69b/9, 6a/4, 6a/5, 6b/10, 6b/11, 6b/7, 6b/9, 70a/3, 70a/5, 70b/1,

70b/4, 70b/5, 70b/8, 71a/1, 71a/2, 71a/5, 71a/7, 71a/9, 71b/1, 71b/10,

71b/11, 71b/2, 71b/5, 71b/6, 71b/8, 71b/9, 72a/1, 72a/9, 72b/1, 72b/10,

72b/3, 72b/5, 72b/8, 73a/11, 73a/9, 73b/1, 73b/10, 73b/3, 73b/5, 73b/6,

73b/7, 73b/8, 75a/1, 75a/3, 75a/4, 75a/6, 75a/7, 75a/8, 75a/9, 75b/1,

75b/8, 76a/1, 76a/10, 76a/11, 76a/3, 76a/5, 76a/6, 76a/7, 76a/9, 76b/1,

76b/11, 76b/2, 76b/5, 76b/9, 77a/5, 77a/7, 77a/9, 78a/3, 78b/1, 78b/8,

78b/9, 79a/1, 79a/11, 79a/2, 79a/3, 79a/4, 79a/5, 79a/7, 79a/8, 79a/9,

79b/3, 79b/6, 7a/1, 7a/5, 7a/6, 7a/9, 7b/1, 7b/2, 7b/4, 7b/5,

7b/6, 80a/1, 80a/10, 80a/2, 80a/4, 80a/5, 80a/7, 80a/8, 80a/9, 80b/10,

80b/11, 80b/6, 80b/8, 81a/10, 81a/2, 81a/3, 81a/9, 81b/10, 81b/2, 81b/3,

81b/6, 81b/7, 81b/8, 81b/9, 82a/10, 82a/11, 82a/4, 82a/6, 82a/7, 82a/8,

82a/9, 82b/11, 82b/3, 82b/5, 82b/6, 82b/7, 82b/8, 82b/9, 83a/1, 83a/4,

83a/6, 83b/1, 83b/10, 83b/11, 83b/2, 83b/3, 83b/5, 83b/6, 83b/7, 83b/8,

83b/9, 84a/1, 84a/3, 84a/4, 84a/5, 84a/7, 84b/10, 84b/11, 84b/2, 84b/3,

84b/5, 84b/7, 85a/1, 85a/10, 85a/2, 85a/3, 85a/4, 85a/6, 85a/9, 85b/1,

85b/3, 85b/5, 85b/8, 85b/9, 86a/1, 86a/3, 86a/4, 86a/5, 86a/8, 86a/9,

86b/10, 86b/5, 86b/6, 86b/8, 86b/9, 87a/2, 87a/3, 87a/4, 87a/9, 87b/1,

87b/11, 87b/9, 88a/11, 88a/2, 88a/6, 88b/10, 88b/5, 88b/7, 89a/2, 89a/4,

89a/5, 89a/6, 89b/1, 89b/11, 89b/2, 89b/3, 8a/3, 8a/7, 8b/1, 90a/1,

90a/11, 90a/2, 90a/3, 90a/4, 90a/9, 91a/1, 91a/3, 91a/7, 91b/10, 91b/3,

91b/4, 91b/7, 91b/9, 92a/3, 92a/4, 92a/5, 92a/8, 93b/1, 93b/2, 93b/5,

94a/4, 94a/6, 94a/8, 94a/9, 94b/1, 94b/4, 94b/5, 95a/1, 95a/6, 95a/7,

95b/10, 95b/11, 95b/3, 96b/11, 96b/3, 96b/7, 96b/9, 97a/2, 97a/5, 97a/6,

97a/8, 97b/10, 97b/11, 98a/2, 98b/11, 98b/4, 98b/5, 98b/8, 99a/1, 99a/2,

99a/3, 99a/4, 99a/9, 99b/10, 99b/2, 99b/4, 99b/8, 99b/9, 9a/10, 9a/3,

9a/4, 9a/6, 9b/1, 9b/2, 9b/3, 9b/4, 9b/6, 9b/7

taḳı o. 63a/6

o. cihān 53b/10

taḳı o. tigme bir nerse üze 82b/8

o. turur 4a/9

o. vaḳtġa tegrü kim 96b/9

o. vaḳtın kim 100a/6, 100a/8, 101b/3, 101b/4, 101b/5, 102a/10, 102a/6, 102a/7, 102a/8,

102b/8, 103a/11, 103a/3, 103a/6, 103a/9, 103b/5, 103b/8, 104a/5, 104a/8, 104b/2,

104b/4, 104b/5, 105a/10, 105b/11, 105b/3, 105b/4, 105b/5, 105b/6, 106a/1, 106a/2,

106a/4, 108b/1, 10b/1, 110a/5, 111a/11, 111b/4, 111b/5, 114b/5, 115a/11, 115b/8,

115b/9, 12b/10, 12b/3, 12b/5, 12b/7, 13a/6, 13a/8, 13a/9, 16a/10, 16a/4,

16a/5, 17a/11, 17a/4, 18a/2, 19a/5, 19a/7, 19b/4, 20a/2,

22b/10, 22b/11,

22b/6, 24b/1, 24b/11, 24b/4, 25a/3, 25a/6, 26a/5, 26b/3, 28b/5, 29a/1,

29a/4, 2b/10, 2b/8, 31b/8, 32b/2, 32b/4, 33a/10, 33a/6, 33a/9, 33b/4,

34a/2, 34a/6, 38a/1, 39b/4, 39b/5, 39b/8, 3a/1, 3a/6, 41b/11, 41b/7,

41b/8, 42b/1, 42b/8, 43a/3, 44b/11, 46b/2, 46b/5, 46b/8, 48a/4, 4a/11,

4b/8, 50b/8, 52a/6, 52b/2, 52b/4, 52b/8, 53a/8, 53b/8, 54a/10, 54b/5,

55b/6, 56a/11, 56b/10, 56b/3, 56b/9, 57a/7, 59b/8, 5b/11, 5b/7, 5b/9,

60a/4, 63b/10, 64a/1, 64a/8, 64b/3, 65b/6, 65b/7, 66a/1, 66a/7, 69a/8,

69b/3, 6a/10, 6a/2, 6a/3, 6a/5, 6b/3, 6b/6, 71b/1, 72a/1, 72a/9,

73a/11, 73a/4, 73a/8, 73b/1, 73b/11, 74a/1, 74a/2, 74a/3, 74a/5, 74a/6,

74a/7, 74a/8, 74b/4, 74b/9, 75a/11, 76b/7, 77a/2, 77a/4, 77b/11, 78a/2,

78a/3, 78b/7, 79b/7, 7a/10, 7a/4, 7b/8, 80a/11, 80b/2, 80b/3, 80b/4,

80b/5, 81b/2, 82b/3, 83a/6, 84a/7, 85b/7, 86a/2, 87a/1, 88a/8, 89a/5,

8a/6, 8b/10, 8b/6, 90a/11, 90a/5, 90b/3, 91a/9, 92a/5, 92b/10, 93a/9,

93b/7, 94a/7, 95b/8, 96a/5, 96b/2, 96b/6, 96b/8, 97a/11, 97a/6, 97b/2,

98a/2, 98a/4, 98b/3, 99a/10, 99a/6, 99b/3, 99b/5, 99b/6, 99b/8, 99b/9,

9b/1, 9b/10, 9b/2, 9b/6

bī-hūş o. vaḳtın kim 97b/2

taḳı o. vaḳtın kim 12a/3, 36a/7, 89b/4

aṅga : Ona.

a. 100b/11, 100b/2, 101a/7, 101b/3, 101b/5, 102a/10, 102b/3, 105a/9, 106b/9,

107a/8, 10b/9, 110b/7, 111b/3, 111b/4, 112a/5, 113a/10, 113a/2, 114b/7, 11a/6,

11b/4, 12a/10, 12a/11, 12a/2, 12a/3, 12b/9, 13a/6, 13b/10, 13b/5, 13b/6,

13b/8, 16b/4, 17a/7, 17a/9, 17b/7, 18a/9, 19b/6, 20a/10, 20a/2, 20a/3,

21a/3, 22b/3, 24a/10,

24b/6, 25a/8, 25b/10, 25b/7, 26a/1, 26a/5, 26b/2,
26b/3, 27a/1, 27a/10, 27a/4, 27a/7, 27a/9, 28a/4, 28a/5, 29b/5, 30a/9,
32b/6, 33b/4, 33b/5, 34a/2, 34b/3, 34b/9, 36a/10, 36a/3, 36a/9, 36b/2,
36b/4, 36b/6, 37b/2, 37b/6, 39a/2, 41a/7, 41a/8, 47a/4, 47a/5, 47a/6,
47b/11, 47b/2, 47b/8, 50b/4, 51b/3, 51b/9, 52a/1, 52b/2, 53b/1, 54b/10,
54b/4, 54b/5, 55b/6, 57b/10, 57b/8, 57b/9, 58a/10, 59b/9, 5a/9, 60a/6,
61a/8, 62a/8, 62b/5, 62b/7, 62b/8, 65b/10, 66a/1, 66a/11, 66a/3, 66b/1,
67a/7, 67b/1, 68a/2, 68a/4, 69a/10, 71b/9, 72b/1, 73a/6, 76a/1, 76a/5,
76a/6, 76b/7, 79a/11, 80a/1, 80a/6, 80a/8, 80a/9, 80b/6, 81a/11, 81a/3,
81b/8, 82b/4, 82b/5, 82b/6, 82b/7, 82b/8, 83a/5, 83a/7, 84a/3, 85a/4,
86b/7, 87a/3, 87a/6, 87b/5, 87b/8, 88a/8, 89b/7, 91a/9, 92a/1, 93b/3,
94a/6, 96a/2, 97a/11, 97b/5, 97b/8, 98a/1, 99a/1, 99a/2, 99a/4

aŋ̂gar : Ona.

a. 14b/1, 27a/8

a. ḳarşu 15a/1

ançaġa tegrü kim: -e kadar.

a.+ ġa 43a/6

a.+ ġa tegi 77a/4

a.+ ġa tegrü kim 106a/9, 107a/8, 107b/7, 108b/5, 10b/6, 110a/3, 110b/3, 112a/1, 112a/9,
11a/11, 18b/7, 18b/8, 21a/5, 21b/4, 21b/5, 21b/9, 23b/6, 41b/8, 44a/5,
44b/3, 47b/10, 52b/9, 54b/11, 59b/9, 65b/11, 70a/7, 76b/7, 77a/9, 78a/2,
79b/8, 84a/7, 86b/1, 86b/10, 90a/10, 90b/3, 90b/8, 92a/5, 94a/9, 94b/10

a.+ ġa tegrü 105a/5, 46b/2, 48a/4, 6a/6, 79a/9

a.+ sı 100b/3, 10b/4, 15a/8, 22a/3, 25b/3, 26b/4, 35a/3, 36a/4, 6a/9,
71a/9, 73a/7, 79b/10, 90b/5

andın : Ondan.

a. 100b/2, 101a/10, 101b/3, 103a/9, 103b/8, 104a/1, 109a/5, 109b/8, 111a/6,
113a/1, 113a/2, 11a/5,

12b/2, 19b/3, 21a/4, 22b/2, 23b/4, 24b/7, 25a/1,

25a/2, 27a/5, 27b/2, 27b/3, 27b/5, 28b/7, 30a/6, 30a/8, 31a/1, 33a/11,

36b/7, 38a/3, 41a/7, 41a/8, 46a/11, 46a/5, 46b/8, 46b/9, 47a/5, 47b/3,

48a/11, 49b/6, 4a/3, 4a/9, 4b/10, 52a/1, 52a/3, 52b/10, 54a/7, 54b/4,

54b/5, 54b/6, 56a/2, 58a/7, 59b/10, 5a/1, 5a/4, 5b/6, 5b/7, 60b/9,

61a/11, 61a/6, 62a/6, 62b/5, 62b/8, 63b/6, 64a/6, 64b/11, 65b/11, 67a/4,

69a/11, 6a/11, 6b/4, 70b/10, 70b/9, 71b/9, 72a/4, 72b/6, 73a/4, 73a/5,

74a/10, 75a/11, 75a/2, 76a/5, 76b/8, 76b/9, 77a/1, 79b/2, 80a/2, 82b/1,

84a/4, 86b/8, 87a/10, 88a/5, 88b/10, 88b/5, 88b/6, 89a/10, 8a/1, 8a/2,

90a/3, 90a/8, 90b/7, 92a/10, 94b/1, 96a/3, 96b/10, 97b/10, 99a/10, 99a/6,

99a/7, 99b/11, 99b/8, 9b/7

a. bisre 102a/2, 51b/3, 57b/11, 58a/1, 78b/3, 88a/7, 99b/11

a. örṅgin 6b/2, 79b/8, 92b/6, 93a/7, 94a/2, 99b/1

a. soṅg 101b/11, 102a/1, 102a/8, 105a/1, 106b/1, 108a/10, 108b/5, 110a/6, 110a/8,

12b/9, 15b/3, 17a/9, 19b/3, 22b/3, 24a/8, 26a/10, 26b/10, 26b/2, 26b/5,

26b/6, 28b/4, 31b/6, 34a/8, 34b/3, 34b/6, 35a/1, 36a/4, 36a/9, 36b/1,

37a/2, 38b/5, 41b/10, 42a/2, 42b/10, 42b/11, 45b/7, 48a/2, 4a/10, 4a/9,

4b/3, 52b/10, 52b/4, 56a/10, 57a/10, 57b/2, 59b/5, 60b/10, 66b/6, 67b/6,

6a/1, 6a/7, 70b/11, 70b/3, 72a/10, 73a/6, 75a/7, 75a/8, 75b/6, 75b/9,

76b/2, 76b/3, 76b/4, 77b/2, 77b/6, 78a/6, 78b/9, 79a/10, 79a/7, 79a/8,

79b/3, 7a/6, 81b/5, 83a/4, 87a/4, 87b/10, 87b/4, 88b/3, 88b/9, 8a/10,

8a/5, 8b/10, 8b/9, 91b/11, 94b/9, 95a/9, 96a/4, 98a/1, 98a/10, 9b/9

fecri-kāẓib a. soṅg 18a/8

a. soṅgra 110a/9, 25b/3,

37a/1, 37a/9, 5b/11, 61b/4, 6a/1, 72b/1, 7a/6

anı : Onu.

a. 100a/3, 100a/7, 100a/8, 100b/3, 101a/1, 101a/11, 101a/8, 102a/8, 103a/7,

103b/4, 105a/1, 105a/3, 106a/2, 106a/9, 106b/11, 107b/8, 107b/9, 108b/4, 108b/5,

109a/10, 10a/11, 10a/3, 10a/7, 10b/7, 10b/9, 110a/1, 110a/2, 110a/7, 110b/2,

111a/2, 111a/4, 111a/9, 111b/4, 111b/6, 112a/6, 113a/9, 113b/1, 114a/11, 114b/7,

115b/10, 115b/11, 115b/8, 11a/4, 11b/1, 11b/2, 12a/10, 12b/9, 13a/5, 14b/6,

15a/5, 15b/3, 15b/4, 16a/3, 16b/6, 17b/1, 17b/2, 18a/6, 19a/10, 19b/2,

20a/3, 20b/10, 20b/4, 22a/7, 22b/3, 22b/4, 22b/5, 23a/7, 23b/4, 24a/10,

24a/2, 24b/10, 24b/7, 25a/10, 25a/3, 25b/2, 25b/4, 25b/8, 26a/10, 26b/10,

26b/2, 27a/4, 27a/8, 27b/10, 27b/8, 27b/9, 28a/1, 28a/3, 28a/9, 28b/4,

28b/5, 28b/6, 29a/10, 29a/3, 29a/4, 29a/9, 29b/7, 31b/9, 32a/3, 32a/5,

32a/7, 32b/11, 32b/3, 32b/4, 32b/6, 32b/7, 33a/4, 33b/4, 34b/1, 34b/2,

35b/2, 35b/4, 35b/5, 36a/1, 37a/6, 37a/8, 38a/11, 39a/6, 39b/4, 40b/9,

41a/2, 41b/7, 41b/9, 42b/3, 44a/10, 44a/11, 44a/9, 44b/11, 44b/3, 45a/1,

45a/9, 46a/11, 46a/8, 46b/3, 47b/6, 47b/7, 48a/11, 48b/1, 48b/2, 48b/9,

49b/5, 49b/8, 4a/6, 4b/7, 50b/11, 50b/2, 50b/7, 52a/9, 52b/6, 53a/1,

54a/10, 54a/11, 54a/7, 54b/6, 55b/5, 57a/2, 57a/7, 57a/8, 57b/1, 57b/10,

57b/11, 57b/7, 58b/10, 58b/5, 58b/7, 59a/6, 59b/1, 61a/5, 61a/7, 61b/10,

62a/6, 63a/11, 63a/3, 64b/1, 65a/7, 65b/8, 66a/11, 67a/11, 69a/1, 69a/2,

69a/8, 69b/1, 69b/11, 70a/4, 70a/7, 70a/8, 70b/4, 71a/6, 71b/2, 72a/11,

72b/10, 72b/2, 73a/1, 73a/6, 74b/6, 74b/7, 74b/8, 75a/10, 75b/11, 75b/2,

75b/5, 75b/7, 76a/11,

77b/10, 77b/7, 77b/9, 78a/1, 78a/2, 79a/1, 79a/10,

79a/5, 79a/7, 79b/1, 79b/6, 7a/9, 7b/10, 7b/3, 7b/8, 7b/9, 80a/5,

80a/6, 81a/2, 81b/4, 81b/5, 81b/6, 82a/2, 83b/1, 83b/9, 84a/10, 84a/3,

84b/6, 85a/10, 85a/9, 85b/4, 86a/4, 86b/2, 87a/6, 88a/7, 88b/6, 89a/2,

89b/6, 8a/5, 8a/8, 8b/3, 8b/4, 90a/5, 90b/11, 91a/3, 91a/4, 91a/5,

91b/6, 91b/8, 92a/1, 92a/4, 92a/6, 92b/2, 92b/3, 92b/4, 93a/1, 93a/3,

93a/4, 93a/8, 93b/11, 93b/4, 95b/10, 95b/5, 96a/3, 97a/5, 97a/9, 97b/11,

97b/2, 97b/4, 97b/6, 97b/9, 98a/2, 98a/6, 98b/7, 98b/8, 99a/1, 99b/4,

99b/6, 9b/10, 9b/3

anıŋg : Onun.

a. 100a/3, 100a/4, 100a/8, 100b/1, 100b/10, 100b/3, 100b/4, 100b/9, 101a/1,

101a/10, 101a/2, 101a/8, 101b/10, 101b/11, 101b/3, 101b/4, 103a/10, 103a/11, 103a/8,

104a/6, 104b/9, 106b/6, 109b/8, 109b/9, 10a/1, 10b/10, 10b/7, 10b/8, 110a/2,

111a/3, 111a/7, 111a/9, 111b/6, 112b/11, 112b/4, 112b/9, 113a/11, 113a/4, 113b/1,

113b/8, 114a/8, 114b/5, 115a/10, 115b/10, 115b/3, 115b/5, 11a/5, 11b/7, 11b/8,

11b/9, 12a/5, 13a/7, 14a/4, 14a/7, 15a/11, 15b/2, 15b/7, 16a/7, 16b/5,

16b/7, 17a/8, 17b/2, 17b/3, 17b/9, 18a/9, 18b/11, 18b/7, 19a/4, 19a/8,

19a/9, 19b/10, 19b/9, 20a/1, 20b/3, 20b/5, 20b/8, 21a/2, 21a/7, 22a/8,

22b/2, 22b/9, 23a/1, 23a/4, 23a/5, 23b/1, 23b/6, 23b/7, 23b/9, 24a/11,

24b/11, 24b/9, 25a/3, 25b/5, 25b/8, 25b/9, 26a/4, 26a/7, 27a/10, 27a/3,

27a/4, 27b/1, 27b/3, 27b/4, 28a/5, 28a/6, 28b/3, 28b/7, 28b/8, 29b/1,

29b/5, 29b/8, 2a/2, 30a/4, 30b/1, 30b/8, 31a/2, 31b/8, 32a/8, 32b/8,

32b/9, 33a/11, 33a/4, 33b/3, 33b/7, 33b/9, 34a/9, 34b/4, 35a/1, 35a/2,

35b/6, 36a/10, 36b/11, 36b/2, 37a/4, 37b/1, 37b/11, 37b/3, 38a/10, 38a/3,

39a/4, 39a/5, 39b/3, 3a/6, 3a/8, 3b/4, 3b/6, 3b/8, 40a/1, 40a/9,

40b/4, 40b/9, 41a/9, 41b/5, 41b/6, 44a/5, 44a/9, 44b/1, 45a/1, 45b/5,

45b/8, 46a/6, 46b/1, 47a/10, 47a/6, 47b/1, 47b/4, 47b/6, 47b/8, 48a/9,

48b/10, 49a/1, 49a/2, 49b/8, 4a/1, 4a/5, 4a/7, 4a/9, 4b/1, 4b/2,

50a/7, 50a/9, 52a/5, 52a/7, 53a/2, 53a/9, 54a/9, 54b/7, 54b/9, 55a/7,

55b/5, 55b/8, 56a/5, 57a/4, 57b/2, 58a/10, 58a/8, 59a/8, 5a/1, 5a/6,

5b/4, 60a/5, 60b/5, 61a/6, 61a/7, 62a/2, 62a/6, 62b/6, 63a/10, 63b/7,

64a/8, 64b/11, 65a/3, 65b/10, 65b/3, 66a/3, 66b/11, 66b/3, 67a/1, 67a/2,

67a/5, 67a/6, 67b/1, 67b/10, 67b/11, 67b/6, 67b/7, 67b/9, 68a/2, 68a/4,

68a/6, 68a/8, 68b/1, 68b/8, 69b/1, 69b/3, 69b/8, 70b/6, 71a/9, 71b/10,

71b/6, 72a/2, 72b/3, 72b/4, 72b/8, 73a/9, 73b/4, 74a/11, 74a/4, 74b/3,

74b/8, 75a/2, 75a/3, 75a/8, 75b/1, 75b/11, 75b/6, 75b/9, 77a/5, 77b/3,

77b/9, 78a/2, 78a/6, 78b/10, 78b/6, 79a/2, 79a/3, 79a/4, 79a/8, 7a/6,

7b/10, 7b/2, 7b/4, 7b/9, 80a/1, 80a/8, 80a/9, 80b/1, 80b/11, 80b/2,

80b/7, 80b/8, 81a/5, 81a/9, 81b/1, 81b/3, 81b/9, 82a/11, 82b/10, 82b/3,

83a/11, 83a/3, 83a/9, 83b/8, 83b/9, 84a/1, 84a/4, 84a/5, 84a/6, 84b/10,

84b/5, 84b/6, 85a/7, 85b/2, 86a/1, 86a/10, 86a/6, 86b/1, 86b/9, 87a/11,

87a/2, 87a/4, 87b/10, 87b/11, 87b/2, 87b/5, 87b/6, 87b/8, 88a/6, 88b/2,

88b/7, 89a/10, 89b/5, 8a/7, 8b/4, 8b/6, 90a/2, 90a/4, 90a/9, 90b/11,

90b/3, 90b/8, 90b/9, 92a/6, 92a/7, 92a/8, 92b/4, 93a/4, 93a/5, 93b/11,

93b/2, 93b/5, 93b/8, 94a/4,

94a/8, 94b/2, 94b/5, 94b/6, 95a/10, 95a/7,

95b/2, 96b/3, 96b/4, 96b/9, 97a/1, 97a/5, 98a/10, 98a/11, 98a/6, 98b/4,

98b/6, 99a/1, 99a/5, 99b/4, 99b/7, 9a/4, 9b/3

A. 24a/6

anlar : Onlar.

a. 100a/1, 100a/3, 100a/5, 100a/6, 100b/1, 100b/10, 100b/11, 100b/2, 100b/5,

100b/6, 100b/8, 101a/2, 101b/7, 102a/2, 102a/4, 102a/6, 102a/7, 102b/10, 102b/2,

102b/8, 102b/9, 103a/3, 103b/2, 103b/5, 104a/1, 104a/10, 104a/2, 104a/3, 104a/4,

104a/6, 104b/1, 104b/11, 104b/2, 104b/4, 104b/8, 105a/1, 105a/11, 105a/3, 105a/4,

105b/6, 105b/9, 106a/10, 106a/3, 106a/7, 106b/1, 106b/2, 106b/3, 106b/4, 106b/5,

107a/5, 107b/10, 107b/4, 107b/5, 107b/6, 107b/8, 107b/9, 108a/1, 108a/10, 108a/11,

108a/2, 108a/5, 108b/10, 108b/11, 108b/6, 108b/7, 109a/3, 109a/4, 109a/6, 109b/1,

109b/11, 109b/3, 109b/6, 109b/7, 109b/9, 10b/10, 10b/3, 10b/8, 110a/9, 110b/10,

110b/3, 111a/1, 111a/11, 111b/10, 111b/4, 112a/1, 112a/2, 112a/4, 112a/9, 112b/1,

112b/10, 112b/11, 112b/7, 112b/8, 112b/9, 113a/11, 113a/2, 113a/6, 113a/8, 113b/10,

113b/11, 113b/6, 113b/9, 114a/1, 114a/10, 114a/6, 114b/5, 114b/8, 114b/9, 115a/10,

115a/8, 115a/9, 115b/11, 115b/2, 115b/3, 115b/4, 115b/6, 115b/7, 115b/9, 116a/1,

11a/2, 11b/10, 11b/5, 11b/6, 11b/7, 12a/10, 12a/11, 12a/4, 12a/5, 12b/3,

13b/7, 14b/1, 14b/5, 14b/7, 15a/10, 15a/11, 15a/2, 15a/6, 15b/3, 15b/4,

15b/5, 15b/6, 16a/3, 16a/5, 16a/6, 16a/7, 16b/10, 16b/2, 16b/3, 16b/6,

16b/7, 16b/8, 16b/9, 17a/5, 17a/6, 17b/4, 17b/6, 18a/10, 18a/3, 18a/4,

18b/6, 18b/8, 19b/7, 20a/5, 20b/4, 20b/8, 21a/6, 21a/7, 21a/8, 21b/6,

21b/7, 21b/9, 22a/9, 22b/3, 23a/9, 24a/2, 24a/7, 24b/4, 25a/11, 25a/3,

25a/4, 25b/2, 25b/5, 25b/6,

26a/3, 26a/4, 26b/10, 26b/9, 27a/2, 27b/1,

28a/1, 28a/2, 28a/3, 28a/5, 28a/6, 28a/7, 28a/8, 28a/9, 28b/4, 29b/7,

2a/4, 2a/5, 2b/1, 2b/2, 2b/5, 2b/6, 2b/9, 30a/2, 30a/7, 30b/2,

30b/3, 31a/3, 31a/8, 31b/1, 31b/3, 31b/6, 31b/9, 34a/10, 34a/11, 35a/10,

35a/11, 35a/5, 35b/10, 35b/7, 35b/8, 35b/9, 36a/2, 36b/1, 36b/10, 36b/11,

36b/9, 37a/10, 37a/2, 37a/3, 37a/4, 37a/9, 37b/10, 37b/7, 38a/10, 38a/5,

38a/6, 38a/7, 38a/8, 38a/9, 38b/10, 38b/6, 38b/7, 39a/1, 39a/3, 39a/4,

39a/7, 3a/3, 3a/4, 3a/7, 3b/2, 40a/10, 40a/3, 40a/5, 40b/3, 40b/9,

41b/3, 42a/11, 42a/7, 42a/9, 42b/7, 43a/1, 43a/11, 43a/4, 43a/8, 43a/9,

43b/11, 43b/3, 43b/4, 43b/5, 43b/7, 44a/1, 44a/2, 44a/3, 44a/8, 44b/10,

44b/2, 45a/6, 45b/10, 45b/3, 45b/7, 46a/1, 46b/10, 46b/11, 46b/6, 47b/3,

47b/8, 47b/9, 48a/2, 48a/3, 48a/5, 48a/6, 48a/8, 48b/6, 48b/7, 49a/1,

49a/11, 49b/11, 49b/2, 4a/1, 4a/3, 4a/4, 4a/6, 4a/7, 50a/4, 50a/6,

50b/1, 50b/10, 50b/3, 50b/5, 50b/9, 51a/11, 51a/9, 51b/8, 52a/1, 52a/11,

52a/3, 52a/8, 52b/11, 52b/5, 52b/7, 53a/1, 53a/10, 53a/11, 53a/3, 53a/4,

53a/5, 53a/6, 53a/8, 53b/2, 53b/4, 53b/5, 53b/8, 54a/11, 54a/6, 55a/2,

55a/6, 55a/9, 55b/6, 56a/3, 56a/5, 56a/8, 56b/2, 56b/3, 56b/6, 57a/1,

57a/7, 58a/11, 58a/6, 58a/7, 58b/4, 58b/5, 59a/9, 59b/11, 59b/2, 59b/4,

59b/6, 59b/9, 5a/5, 5a/6, 5b/3, 5b/4, 5b/7, 60a/10, 60a/6, 60a/9,

60b/3, 60b/5, 60b/6, 60b/7, 60b/8, 61a/3, 61a/6, 61a/9, 61b/11, 61b/3,

62b/2, 62b/5, 63a/2, 63a/4, 63b/1, 64a/9, 64b/2, 64b/3, 65a/9, 66a/1,

66a/5, 66a/6, 66b/10, 66b/11, 67a/1, 67a/3, 67a/8,

67b/1, 67b/10, 67b/11,
67b/2, 67b/6, 67b/8, 68a/3, 68a/6, 68a/7, 68b/10, 68b/11, 68b/4, 68b/9,
69a/3, 69a/4, 69a/5, 69b/2, 69b/3, 6b/1, 6b/10, 70a/10, 70a/11, 70a/2,
70a/3, 70a/9, 70b/1, 70b/3, 70b/4, 70b/7, 71a/10, 71a/11, 71a/4, 71a/7,
71a/8, 71b/1, 71b/6, 71b/7, 72a/11, 72a/3, 72a/8, 72b/2, 73a/10, 73a/3,
73a/7, 73b/1, 73b/6, 74a/6, 74b/10, 74b/11, 74b/9, 75a/7, 75b/2, 75b/5,
75b/7, 76a/1, 76a/11, 76b/1, 76b/3, 76b/8, 77a/1, 77a/4, 77a/5, 77a/7,
77b/2, 77b/6, 78a/10, 78a/2, 78a/3, 78a/4, 78a/6, 78a/9, 78b/3, 78b/5,
78b/6, 78b/7, 79a/10, 79b/10, 79b/5, 7a/2, 7a/4, 7a/8, 80a/2, 81a/1,
81a/10, 81b/1, 81b/7, 81b/8, 82a/3, 82a/4, 83a/2, 83a/8, 83b/1, 83b/11,
83b/3, 83b/6, 84a/8, 84b/9, 85a/8, 85b/2, 85b/3, 86a/11, 86a/8, 86b/1,
86b/4, 86b/5, 87a/5, 87b/3, 87b/6, 88a/10, 88a/11, 88a/8, 88a/9, 88b/1,
88b/8, 89b/1, 89b/5, 89b/8, 89b/9, 8a/10, 8a/5, 8a/7, 8b/10, 8b/4,
8b/5, 8b/6, 90a/10, 90a/7, 90a/8, 90a/9, 90b/1, 90b/10, 90b/11, 90b/7,
91a/6, 91a/7, 91a/9, 91b/4, 91b/8, 92b/4, 92b/6, 93a/5, 93b/1, 93b/10,
93b/3, 94a/1, 94a/10, 94a/9, 94b/10, 94b/11, 94b/5, 94b/6, 94b/9, 95a/2,
95a/3, 95a/5, 95b/11, 96b/2, 96b/5, 96b/6, 96b/9, 97a/5, 97b/10, 97b/7,
98a/10, 98a/3, 98a/9, 98b/10, 98b/11, 98b/2, 98b/7, 98b/8, 98b/9, 99a/1,
99a/8, 99b/1, 99b/6, 99b/9, 9a/2, 9a/6
sıḳaġay a. 70b/8
a.+ ça 30b/7
a.+ da 48a/4
a.+ dın 100a/1, 103b/2, 106b/1, 107a/4, 107b/3, 109a/5, 10a/11, 10a/5, 10b/2,
110b/2, 112a/10, 112b/6, 113a/1, 113a/6, 114b/1, 114b/10, 114b/4, 115a/5, 115a/8,
115b/1, 115b/6, 12b/8,

13a/3, 13b/5, 14b/6, 15a/2, 15b/7, 16a/5, 16a/6,

19b/6, 24b/4, 25a/3, 25b/3, 26b/6, 30b/2, 31b/6, 32a/4, 34a/2, 34a/7,

35b/11, 35b/5, 36b/11, 37b/7, 38b/4, 39a/3, 40a/2, 41b/10, 42a/10, 42a/11,

42b/7, 43a/10, 43b/11, 43b/7, 43b/8, 44b/9, 45b/4, 46b/3, 49a/1, 51a/7,

51b/11, 51b/8, 52a/1, 52b/6, 53a/1, 53b/8, 54a/11, 54a/7, 54a/8, 54b/11,

55a/2, 56a/8, 56b/3, 57a/5, 57a/9, 57b/3, 60b/7, 61a/2, 61a/9, 61b/1,

63b/2, 63b/9, 64a/1, 64b/6, 65a/1, 65a/2, 66a/1, 66b/6, 67a/10, 67a/3,

67a/9, 67b/4, 68b/1, 68b/6, 69a/6, 69b/4, 69b/9, 70a/2, 70a/4, 70a/8,

70b/3, 70b/8, 71a/7, 71a/9, 71b/1, 73b/6, 74a/6, 75a/2, 75b/8, 76b/5,

79b/8, 81a/10, 86b/1, 87a/9, 87b/4, 88b/11, 8a/4, 8a/9, 91b/10, 93b/2,

93b/6, 94b/7, 96b/8, 96b/9, 98b/11, 99b/1, 99b/11, 99b/5, 9a/7

a.+ dın bisre 106b/7

a.+ dın soṅg 100a/11, 75b/4

a.+ ġa 100a/3, 100a/4, 100a/7, 100b/10, 100b/9, 101a/3, 101b/7, 101b/9, 102a/6,

102a/8, 102b/10, 102b/11, 102b/9, 103b/5, 104a/4, 104b/8, 105a/4, 105b/11, 106b/5,

108a/1, 108a/9, 109a/3, 109b/7, 109b/8, 10b/1, 10b/8, 10b/9, 111a/10, 111a/2,

112a/1, 112a/8, 113a/2, 113a/8, 113b/1, 113b/2, 113b/8, 114a/1, 114a/3, 114a/6,

114b/10, 114b/11, 114b/2, 114b/3, 114b/5, 114b/6, 115b/3, 115b/4, 115b/6, 11a/10,

11b/10, 12a/10, 13a/3, 14a/2, 14b/2, 14b/5, 15a/10, 15b/4, 16a/10, 16a/7,

16b/7, 16b/8, 18a/5, 19b/7, 20a/10, 20a/7, 20a/9, 20b/4, 21b/2, 21b/9,

22a/11, 22a/4, 22a/6, 22a/8, 23b/2, 23b/6, 23b/8, 24a/7, 24b/5, 24b/9,

25b/3, 26b/10, 28a/2, 28a/8, 2a/3, 2a/4, 2b/10, 2b/4, 2b/7, 2b/8,

30a/3, 30b/5, 31a/1, 31a/10, 31a/8, 31b/3, 31b/4, 34a/11, 35b/10, 35b/11,

35b/9, 36b/9, 37a/5, 38a/7, 38b/3, 39a/6, 3a/1, 3b/10, 3b/9, 41a/9,

41b/2, 41b/3, 42b/6, 42b/7, 43a/2, 43a/4, 43a/8, 43b/3, 43b/4, 43b/6,

43b/7, 43b/8, 43b/9, 44a/1, 44a/2, 44a/3, 44a/4, 44a/8, 44a/9, 45a/3,

45b/1, 45b/7, 46b/1, 46b/2, 46b/3, 46b/5, 46b/9, 47a/10, 47a/11, 47a/3,

47a/9, 47b/10, 48a/1, 48a/3, 48a/5, 48a/7, 49a/1, 49a/5, 4a/1, 4b/6,

50a/1, 50b/2, 50b/6, 51a/10, 51b/10, 51b/11, 51b/7, 52a/2, 52a/5, 52b/2,

52b/4, 52b/6, 53a/2, 53b/7, 54a/1, 54a/10, 54a/2, 56b/3, 58a/3, 58a/4,

58a/5, 58a/6, 58b/5, 58b/6, 59a/4, 59b/6, 60a/9, 60b/10, 60b/7, 61a/1,

61a/6, 61b/3, 62b/1, 62b/3, 63b/10, 63b/4, 63b/6, 63b/9, 64b/1, 64b/7,

65a/4, 66b/6, 66b/9, 67a/1, 67a/3, 67a/4, 67b/2, 67b/8, 68b/2, 6b/2,

70b/1, 70b/11, 71a/10, 71a/11, 71a/7, 71b/5, 73a/8, 74a/6, 74b/11, 74b/8,

75a/1, 75a/10, 75a/11, 75b/11, 76a/11, 76b/11, 76b/3, 77a/4, 77a/6, 77a/9,

77b/1, 77b/11, 78a/1, 78b/2, 7a/3, 7a/8, 80a/3, 81a/1, 81a/10, 83a/3,

83a/5, 83a/8, 83b/3, 84a/7, 84b/2, 85b/2, 85b/4, 86a/9, 86b/8, 87a/11,

87b/4, 88a/8, 88a/9, 88b/9, 89b/4, 8a/10, 8a/6, 8a/7, 8b/1, 90a/1,

90a/10, 90a/11, 90b/4, 90b/7, 90b/9, 91b/1, 91b/6, 93b/1, 94b/4, 95a/2,

95a/3, 95a/4, 95a/5, 95a/6, 96b/2, 97a/4, 98a/9, 98b/1, 98b/10, 98b/7,

98b/9, 99a/10, 99b/1, 99b/10, 99b/2, 99b/3, 99b/4, 99b/8, 9b/1, 9b/2,

9b/6

a.+ ġa mu 101b/10, 101b/11

a.+ ı 12b/3

a.+ ıŋ̊ 11b/7, 12a/5, 26a/2

a. mu 91b/1

a.+ nı 100a/9, 101a/1, 101a/3, 101a/7, 101b/8, 101b/9, 102a/3, 103b/1, 103b/7,

103b/8, 104b/7, 104b/8, 105a/5, 105b/3, 105b/5, 106a/11,

106a/4, 106a/7, 106b/2,
106b/3, 106b/5, 106b/7, 108b/2, 109a/6, 109a/9, 10a/4, 110a/8, 110b/1, 110b/5,
111a/9, 112a/11, 112a/6, 112b/6, 112b/9, 113b/6, 113b/8, 114b/1, 114b/2, 115a/10,
115b/9, 13b/7, 16b/8, 18b/4, 18b/5, 18b/7, 20b/5, 20b/7, 22b/11, 22b/6,
22b/7, 24a/6, 25a/7, 26a/2, 26a/3, 26b/5, 26b/6, 2b/2, 30b/4, 30b/7,
31b/2, 31b/4, 31b/7, 31b/8, 34a/10, 35b/10, 39a/10, 39b/2, 3a/3, 40a/2,
40a/3, 40b/11, 41a/1, 42a/4, 43a/4, 43b/2, 44b/4, 45a/2, 45a/3, 45b/4,
47b/10, 47b/11, 47b/9, 48a/7, 48a/8, 49a/5, 50a/4, 50a/5, 51a/10, 51a/4,
51b/1, 51b/4, 51b/6, 51b/8, 52a/11, 52a/2, 52a/4, 52a/5, 52b/2, 52b/6,
52b/8, 53a/3, 53b/7, 54b/9, 55a/1, 55a/4, 55a/8, 55a/9, 56a/3, 58a/3,
58a/5, 58a/7, 59b/6, 60b/11, 60b/9, 61b/7, 62a/1, 62a/11, 62b/1, 62b/2,
62b/5, 62b/6, 64b/10, 65a/7, 65a/8, 68b/6, 68b/7, 69a/1, 69a/6, 69b/1,
69b/6, 70a/2, 75b/2, 75b/3, 75b/8, 76b/2, 77b/1, 77b/10, 77b/2, 78a/10,
78a/3, 78b/2, 78b/3, 78b/5, 79b/11, 79b/7, 81a/8, 81b/5, 82b/4, 83a/7,
84b/3, 84b/9, 85a/9, 87a/10, 89b/3, 90a/11, 91a/11, 91b/5, 92b/4, 93b/10,
93b/5, 94b/10, 94b/5, 95a/1, 96b/9, 98a/2, 98b/10, 98b/3, 99a/6, 99b/11,
99b/7, 9a/3
a.+ nɯ̃g 101a/4, 102a/7, 102b/11, 102b/9, 103b/1, 104a/3, 104b/10, 104b/7, 106a/10,
106a/3, 106b/11, 107a/1, 107b/9, 108a/2, 108b/2, 109b/8, 10a/5, 10b/2, 110b/4,
110b/5, 111b/6, 114a/1, 115a/9, 13a/2, 13a/3, 14b/3, 14b/4, 15b/5, 16a/6,
17b/5, 20b/2, 20b/6, 21a/6, 21b/2, 22a/8, 22a/9, 23a/4, 25a/11, 25b/1,
26a/3, 26b/7, 27a/6, 28a/8, 31a/1, 33a/10, 33a/9, 34a/8, 36b/5, 37a/4,
39b/3, 3a/4, 3a/5, 3a/6, 40b/3, 41a/11, 41b/5, 41b/6,

43b/2, 44a/11,
44b/11, 45b/11, 45b/6, 48a/10, 48b/6, 48b/7, 49a/10, 49a/7, 4a/3, 50b/10,
54b/3, 57a/10, 59b/10, 59b/7, 5b/3, 60b/11, 63a/6, 63b/8, 66b/7, 68b/7,
72b/9, 75a/10, 75a/7, 77a/2, 77b/6, 78a/1, 78b/2, 78b/3, 79b/10, 7a/3,
81b/1, 83a/4, 83b/1, 84b/1, 84b/2, 86a/7, 86b/5, 87a/5, 87a/7, 8a/6,
93b/4, 95a/6, 96a/8, 98a/9, 98b/2, 99b/5, 9a/3, 9b/1, 9b/7
a.+ nıŋ soŋ ını 93a/5
oldur - (bkz. oltur-) Oturmak.
oldurġan: Oturan.
o.- ganlar 66a/4
o.- ġanlar 115b/1, 55b/10, 56a/1, 56a/2
o.- up 56b/10
oltur - (bkz. oldur-) Oturmak.
o.- ġanlar 112a/6
o.- ġay men 88b/8
o.- maġıl 79b/9
o.- maŋ 94a/5
o.- maŋgız 59b/9
o.- maḳġa 115a/7
o.- uŋ 112a/6, 115a/7
o.- up 45a/6
on On (Sayı)
o. 111a/5, 19a/7, 23a/10, 64b/6, 6b/4, 71b/10, 97a/9, 99a/6, 99a/7
o.+ ı 87b/5
ona - Saymak, itaat etmek.
o.- maz 108b/9
oŋgalt - İyileştirmek.
o.- ur men 33b/8
o.- ur sen 74a/4
oŋgar - Onarmak, düzeltmek, yoluna koymak.
o.- dı 67a/6
o.- dılar 15b/5, 37a/1, 60a/9
o.- ġandın 21b/3
o.- ġanlar 2b/9
o.- ġanlarnıŋ 100a/6
o.- ġıl 97a/10
o.- ıŋ 102b/7
oŋgarmaḳ: Düzeltme, dargınlığı barıştırma, işleri yoluna koyma.
o.- maḳ 21b/1, 22a/8, 57b/7, 58b/9
o.- maḳındın soŋ 94a/4
o.- mışındın soŋ 92a/3
o.- sa 17b/3, 78a/9, 78b/9, 90a/7
o.- saŋgız 22a/2, 59a/1
o.- salar 47b/11, 58b/9
oŋgurḳa Omurga.
o.+ larınġızdın turur 48b/8
ornat- Yerleştirmek, sağlamlaştırmak, imkan vermek,

tasarruf hakkı vermek, başına geçirmek, kadri yüce kılmak.

o.- madı miz 75b/2

o.- tuḳ 75b/2

o.- tuḳ 88b/2

orta Orta.

o. 111b/10, 7b/2

o. namāz: İkindi namazı.

o. namāznı 23b/11

o.+ raḳı 71b/11

o. yaşlıġ: Orta yaşlı.

o. yaşda 33b/2

o. yaşlıġ 74a/2

ortaçalıġ Mutedil, iktisatlı.

o. 70a/4

ortaḳ Ortak, eş, şerik.

o. 85a/7, 87b/8

o. koş-: Ortak koşmak.

o. ḳoşar siz 76a/11, 77b/10, 79b/3, 80b/6, 80b/8

o. ḳoşarlar mu 101b/6

o. ḳoşarlar 101b/6, 110b/7

o. ḳoşġan: Müşrik, ortak koşan.

o. ḳoşġan 21b/4

o. ḳoşġandın 21b/6

o. ḳoşġanlar irmedük 76b/4

o. ḳoşġanlar 110a/10, 110b/10, 84a/3

o. ḳoşġanlardın irmedi 37a/11, 87b/7

o. ḳoşġanlardın irmes 35a/4

o. ḳoşġanlardın 108a/10, 108a/5, 108a/8, 108b/4, 11a/2, 13b/2, 76a/4, 83a/1

o. ḳoşġanlarġa 108b/6, 109a/11

o. ḳoşġanlarnı 108b/1, 111a/7, 21b/5

o. ḳoşmaġay irdük 86a/11

o. ḳoşmaġaylar irdi 83a/1

o. ḳoşmaṅġ 50a/9, 86b/6

o. ḳoşmaḳ 105a/5, 18b/6

o. ḳoşmasa miz 34b/9

o. ḳoşsa 51b/3, 57b/11, 70b/5

o. ḳoşsaṅġız 90a/4

o. ḳoşsalar irdi 81a/9

o. ḳoştı 100a/11

o. ḳoştılar 10a/5, 44b/10, 71a/11, 76b/3, 86a/11

o. ḳoşturuṅġuz 80b/10

o.+ lar 101b/5, 82a/4, 85b/2

o.+ lar ḳıldılar 82b/4

o.+ ları 85a/8

o.+ larıṅġız 76b/3

o.+ larıṅġızı 101b/11

o.+ larımuzġa 85a/5

o.+ larıṅġa 85a/6, 85a/7

o. tururlar 47b/3

o. ḳoşġanlardın irmez men 80b/7

oruḳ Sınır, had, ölçü, hedef.

o. 32a/8

or(u)n 1. Makam, yer, mahal. 2. İçinde bulunulan hal, durum.

o.+ ı 37b/2

o.+ ında 73b/6, 94b/9, 97b/1

o.+ ındın 12b/6

o.+ ınġa 19a/4, 48a/10

o.+ uŋguz 85a/3

o. 69b/2

o. ḳıl-: Yerleştirmek.

o. ḳılmaduḳ 75b/2

o.+ larda 39b/5

o.+ larındın 51a/7, 64b/11, 67a/11

orunluġ Sarsılmaz, sabit ve sağlam, kadri yüce, mertebesi yüksek.

o. 92b/11

osaŋg Gafil.

o. 37b/6

ot 1. Cehennem ateşi, ateş. 2. Ot.

o. 106a/5, 109b/1, 16b/10, 19b/7, 21b/6, 31a/4, 31b/7, 3a/5, 41b/6,

44b/3, 47a/1, 70b/6, 76b/10, 84b/5, 8b/1, 8b/4, 90b/2

o.+ dın 16a/8, 38a/3, 3b/8, 40a/7, 44b/7, 60a/8, 67a/3, 88b/5, 90b/4

o. eyeleri 21a/7, 26a/4, 28a/5, 39a/4, 5a/6, 90a/9, 91b/2

o. eyelerindin 66a/10

o.+ ġa 45a/8, 47b/8, 49b/5, 52a/2

o.+ ı 111a/3, 113a/10, 115a/3

o.+ ın 113b/8

o.+ ını 82a/11, 92a/7

o.+ nı 16b/7, 69b/11

o.+ nuŋg 103b/4, 12b/10, 44b/1, 45a/8

o.+ nuŋg tumduḳı 30b/3

otluḳ Ateşlik, yangın yeri.

o. 52a/1

ot(u)r - Oturmak.

o.- dı 115b/6

o.- dılar 43a/11

o.- maḳları 115a/2

o.- uŋg 108b/2

otuz Otuz(sayı).

o. 97a/8

oyna - Oynamak, eğlenmek.

o.- yur irdük 113b/2

o.- yurlar 81b/6, 95a/3

oyun Oyun, eğlence.

o. 69a/6, 69a/9, 77a/6, 79b/11, 91b/4

oz - Geçmek, öne geçmek, tekaddüm etmek.

o.- dı 107a/10

o.- dılar 106b/5

o.- madı 93b/8

ozuş - Yarış etmek, yarışmak.

o.- uŋg 14b/8, 68a/10

öç İntikam, öç.

ö. al-: Öç almak, intikam almak.

ö. alduḳ 96b/9

ö. almaḳ 72b/6

ö. alur 72b/5

ö. eyesi irür 30a/3

ög - Övmek.

ö.- mek 75a/6, 78a/4, 91a/1

ö.- mekiŋ 4b/2

ögren - Öğrenmek.

ö.- megen 7b/6

ö.- ürler 10b/7, 10b/8

ögret - Öğretmek, alıştırmak.

ö.- igli 63b/5

ö.- mesler 10b/6

ö.- ti 24a/1, 25a/8, 4b/3, 57b/5, 63b/6

ö.- tiŋ 4b/5

ö.- tiŋiz 63b/5

ö.- tim 74a/2

ö.- ür 13a/3, 15a/4, 15a/5, 29a/6, 33b/5, 43a/4

ö.- ür irdiŋiz 36a/5

ö.- ür siz 63b/5

ö.- ürler 10b/5

ögretil - Öğretilmek.

ö.- diŋiz 81b/5

ögül - Öğülmek.

ö.- miş 27b/4, 59a/6

ö.- seler 45a/3

ögür 1. Topluluk, grup, kısım. 2. İleri gelenlerin oluşturduğu topluluk. 3. Taraf, millet. 4. Nesil, kavim.

ö. 101a/2, 103a/1, 106a/1, 10a/11, 10b/2, 115a/5, 13a/1, 14a/6, 14b/6,

20b/1, 30b/6, 30b/7, 31b/6, 35a/9, 38a/4, 39b/5, 42a/3, 53a/7, 53b/8,

54a/7, 54b/8, 56b/3, 56b/5, 57b/3, 68a/10, 70a/4, 87a/7, 8a/4, 90b/3,

94a/8, 99a/5, 99b/5

ö.+ de 80b/11

ö.+ din 113b/4, 25a/5

ö.+ ge 103b/6, 105b/7, 37b/7, 42a/3, 83a/4, 90a/5

ö.+ i 35b/11, 69a/5, 89b/3

ö.+ i turur 14a/2

ö.+ ler 99a/6, 99b/11

ö.+ lerge 79b/4

ö.+ leri 84b/3, 84b/7

ö.+ ni 113b/4, 24a/11, 25a/5, 40a/2, 70b/2, 89b/8, 9a/1, 9a/10

ö.+ nüŋ 103a/3, 105a/10

ö.+ üŋüz 103b/11

ögüt Öğüt, nasihat.

ö. 28a/4, 40b/7, 68a/5, 7a/10, 88a/7, 97b/5

ö. al-: Öğüt almak.

ö. alġay siz 87a/2

ö. alġaylar 106b/3, 89b/1, 96b/2

ö. alurlar 84b/2

ö. bir-: Öğüt vermek.

ö. birdim 94b/7

ö. birgen: Öğüt veren.

ö. birgen 92b/9

ö. birgenlerdin 89a/4

ö. birür men 92b/1

ögütle - Öğütlemek.

ö.- dim 93b/7

ö.- genlerni 93b/7

ö.- gil 52b/6

ö.- ŋ 50a/4

ö.- yür 22b/9, 52a/7

ö.- yür siz 99b/5

ögütlen - Öğütlenmek.

ö.- ür 23a/1

ö.- ürler 53a/1

ök Mutlaka, kesinlikle.

ö. 13a/10, 13b/9, 14a/2, 27b/10, 36a/9, 5a/10, 5a/8, 61a/8, 82b/10

ökçe Ökçe, topuk, evlat.

ö.+ leriŋiz 41a/4, 41b/4

ö.+ lerimüz 80a/4

ö.+ si 106a/1, 14/8, 41a/5

öksüz Büluğ çağına girmeden babasını kaybetmiş çocuk, yetim.

ö. 86b/10

ö.+ ler 46a/8, 46b/9, 58b/7

ö.+ lerge 105a/8, 46a/7, 50a/10

ö.+ lerni 46b/2

ökün - Üzülmek, kaygılanmak, endişe etmek.

ö.- di 98a/3

ö.- genler 68b/9

ö.- genlerdin 66b/3

ökünç Pişmanlık, hasret, özlem.

ö. 42b/3

ö.+ ler 16a/7

öl - Ölmek.

ö.- di 115a/8

ö.- di irse mü 41a/4

ö.- diler 115a/9, 15b/6, 37a/3

ö.- dürdi 103b/8

ö.- dürmediŋiz 103b/7

ö.- megeyler irdi 42b/2

ö.- meŋ 37b/11

ö.- meŋiz 13a/8

ö.- mekindin 61a/8

ö.- miş 63a/10

ö.- mişiŋizdin soŋra 6a/7

ö.- mişindin 26a/10

ö.- se 21a/6, 41a/6

ö.- seŋiz 42b/4, 42b/5

ö.- ügse 63a/9

ö.- üŋ 24a/8, 39b/1

ö.- ür 87b/8

ö.- ür siz 89a/10

ö.- ürler 23a/9, 24a/2, 48a/5

öl Yumuşak, taze, yaş.

ö.+ din 79a/6

ölç - Ölçmek.

ö.- mek 88a/11

öldür - Öldürmek.

ö.- di 110b/5, 25a/8, 26a/10, 4a/9, 66a/11, 72b/3

ö.- diler 85b/3

ö.- dürŋ 74b/10

ö.- dürŋgüz 44b/4, 7b/9

ö.- dük 61a/5

ö.- gey men 66a/8

ö.- gey miz 96a/8

ö.- gil 45a/11, 96a/6

ö.- mediler 61a/5, 61a/7

ö.- merŋ 49b/4, 72b/2, 86b/7, 86b/9

ö.- mek 42a/8

ö.- mekdin 18b/6, 21a/4

ö.- mekin 66a/11, 85a/8

ö.- mekleri 61a/3

ö.- meklerin 44b/1

ö.- mişiŋ 66b/5

ö.- se 107a/8, 55a/10, 55b/4, 56b/2, 66b/4, 72b/2

ö.- seŋ 66a/9

ö.- seler 104b/3

ö.- sem 66a/9

ö.- ü 98a/7

ö.- üŋ 105a/5, 108b/1, 109a/3, 109a/6, 110b/1, 111a/7, 18b/4, 18b/5, 18b/7,

52b/11, 55a/1, 55a/8, 6a/4

ö.- ülür 15a/7

ö.- ür 106a/4, 26a/6, 42b/3, 79a/7, 99a/3, 9a/1

ö.- ür men 26a/6

ö.- ür siz 41b/7, 9a/10, 9b/8

ö.- ürler 111a/7, 18b/4, 31b/2, 38b/8, 6b/11, 70b/2, 97a/7

ö.- ler 56a/3

öldürül - Öldürülmek, vefat etmek.

ö.- di irse mü 41a/4

ö.- diler 43b/2, 45b/4

ö.- megey irdük 42a/7

ö.- megeyler irdi 42b/3, 43b/1

ö.- miş 17a/6, 63a/10

ö.- se 53b/1

ö.- seŋiz 42b/4, 42b/5

ö.- seler 66b/8

öldürüş - Çarpışıp vuruşmak.

ö.- geyler 18b/7

ö.- megey irdi 25b/2

ö.- megey siz 115a/6

ö.- megeyler irdi 25b/4

ö.- merŋ 18b/6

ö.- meseŋiz 24b/3

ö.- seler 18b/7

ö.- sün 53a/10

ö.- ti 41a/8

ö.- tiler 45b/4

ö.- üŋ 18b/8, 24a/9, 53b/5

ö.- ür 30b/6

ö.- ürler 53b/4, 53b/5

öltür - Öldürmek.

ö.- ür 90a/11

ölüg Ölü.

ö. 85b/2, 92a/6

ö.+ din 32a/1, 82a/5

ö. irdi 84a/3

ö.+ ler 15a/8, 43b/2, 77b/2, 83a/8

ö.+ ler irdiŋiz 4a/8

ö.+ lerni 7b/10, 92a/7

ö.+ ni 26b/4, 32a/1, 33b/8, 74a/5, 82a/6

ö.+ se 86a/5

ölügse Kesilmeden ölen hayvan

ö.+ ni 16b/4

ölüm Ölüm.

ö. 103a/2, 13a/9, 17a/11, 24a/7, 3a/9, 47b/10, 48a/4, 53b/11, 56a/10,

73b/2, 79a/10

ö.+ ni 10a/3, 41a/2, 43b/1

ö.+ nüŋ 44b/6, 73b/3, 81b/10

öŋ Ön.

ö.+ isi 103a/4

ö.+ leri 90b/5

ö.+ leriŋe 90b/4

ö.+ ümizge 74b/2

öŋin Başka, diğer.

ö. 111b/3, 17b/11, 17b/6, 22b/4, 30a/7, 31b/2, 38b/9, 42a/4, 44b/1,

48b/10, 52a/3, 54a/7, 56b/5, 59b/10, 61a/3, 63a/3, 66b/4, 67a/10, 71a/3,

73b/2, 73b/6, 75b/4, 76a/10, 78a/6, 82a/1, 85a/2, 85b/4, 86a/3, 90a/4,

92a/10, 97b/8

andın ö. 6b/2, 79b/8, 92b/6, 93a/7, 94a/2, 99b/1

ö.+ ge 16b/5, 63a/10, 86a/6

ö.+ i 54a/9, 55b/10

ö.+ i mü 76a/2, 83b/2

ö.+ inge 57b/9

ö.+ ini 91b/9

ö. ḳılġan: Değiştiren.

ö. ḳılġan 106a/8

ö. ḳıl-: Değiştirmek.

ö. ḳılsalar 106a/9

ö.+ ler 59a/7

ö.+ lerni 106b/7, 55a/6

Taŋrıdın ö. mü 97a/6

ö.+ ni 36b/6

ö.+ ni mü 77b/8

ö.+ niŋ 87b/10

ö. turur 9b/7

ör - : Ayağa kalkmak, yükselmek, kalkmak.

ö.- e turup 45a/6, 56b/10

ö.- eturġan 33a/1

örelik Destek olma hali, üstünlük.

örelik ḳıl-: Muhafaza edip

gözetmek, üstünde durmak.

ö. 25b/7

ö. ḳılġanlar 50a/2

ört - 1. Bağışlamak, affetmek, kötülüğü örtbas etmek. 2. Örtmek, kaplamak, bürümek.

ö.- er 103a/9, 27b/10, 39a/9, 66b/2, 89a/11

ö.- er irdiŋgiz siz 65a/5

ö.- er irdiŋgiz 4b/8, 7b/9

ö.- er siz 35a/9, 73a/1, 81b/4

ö.- erler 14b/6, 15b/3, 16b/6, 42a/5, 43a/11, 50b/2, 57a/6, 76b/11

ö.- erler irdiler 69b/4

ö.- gen turur 68a/2

ö.- megey siz 45a/1

ö.- meŋ 29a/8, 5a/10

ö.- mez 50b/10

ö.- mez miz 73b/5

ö.- mezler 57a/7

ö.- se 29a/9

ö.- seŋgiz 27b/9, 32a/5, 60b/2

ö.- seler 22a/7, 85a/8

ö.- sem 66b/3

ö.- ti 14a/1

ö.- tiler 2b/2, 68b/9, 9b/2, 9b/3

ö.- üŋgüz 23b/1

örtüg 1. Örtü, perde. 2. Elbise, kılıf.

ö. 2b/4

ö.+ ler 76b/6, 90b/9

ö.+ lüg 92a/2

ö.+ lügin 4b/7

örtüglüg Gayb, bilinmeyen.

ö. 104b/2, 114b/8, 23b/1, 28a/1, 61a/3, 79b/1, 95a/3, 95a/4, 96a/2

ö. bol-: Gizli olmak, gizli kalmak.

ö. boldı 86b/9, 90a/3

ö.+ in 83b/11

ö.+ leriŋ 114b/8, 73b/11

ö.+ ni 50a/3, 74b/8

ö.+ üŋgüzni 75a/9

örtül - Örtülmek, korunmak, muhafaza edilmek, saklanmak.

ö.- di 89a/2

ö.- mes 30a/4

öte - 1. Ödemek, eda etmek, yerine getirmek. 2. Emaneti sahibine vermek.

ö.- diŋgiz 56b/9

ö.- gey 35b/4

ö.- megey 35b/5

ö.- mek 17a/8

ö.- mez 12b/2, 5b/6

ö.- seler 83b/1

ö.- sün 29a/8

ötgün Gök gürültüsü.

ö. 3a/8

ötünç Ödünç, borç.

ö. 24a/10

ö. bir-: Ödünç vermek, borç vermek.

ö. birür 24a/10

öwke Öfke, gazap, kin.

ö. 93a/3, 98a/9, 98b/1, 9b/5

ö.+ ge 103b/6, 38b/7, 43a/2, 6b/10, 9b/5

ö.+ ŋgizdin 39b/1

ö. ḳıl-: Öfkelenmek, gazap etmek.

ö. ḳıldı 55b/5, 69b/1, 71a/7

ö. ḳılurlar 113a/2

ö.+ lerin 109a/7

ö.+ lig 98a/4

ö.+ ni 40a/10

öz Öz, kendi, nefis, can.

ö. 11a/10, 23b/1, 46a/7, 51b/10

ö.+ i 37a/7, 57b/1, 75b/11, 78b/8

ö.+ iŋge 22b/8, 57a/10, 82b/9

ö.+ indin 32a/4, 32a/9

ö.+ ini 11b/4, 13a/5, 20a/4

ö.+ leri 100a/9, 106a/9, 109a/11, 22a/6, 23a/11, 23a/9, 24a/4, 42a/4, 42a/6,

52b/10, 68b/9, 71a/7, 76b/5, 84a/6, 84b/9, 90b/1

ö.+ leriŋge 100b/7, 101b/7, 102a/3, 114a/4, 39a/6, 39a/7, 40b/1, 44a/4, 52b/8,

57a/6, 6a/10, 76a/1, 76b/1, 88b/1, 91b/10, 99a/10

ö.+ leriŋgiz 111a/4, 11b/1, 43a/7, 59a/10

ö.+ leriŋgizdin 43b/1

ö.+ leriŋgizge 111a/7, 18a/5, 6a/3

ö.+ leriŋgizni 49b/4, 52b/11, 6a/4

ö.+ lerimüz 84b/9

ö.+ lerimüzge 89a/7

ö.+ lerindin 27a/7, 43a/4

ö.+ lerini 10b/10, 111b/11, 13a/1, 2b/6, 35a/7, 51b/4, 57b/4, 76b/9, 9b/3

ö.+ leriniŋg 56a/3

ö.+ üŋgdin 54a/4

ö.+ üŋgni 54b/2

ö.+ üŋgüz 21b/11

ö.+ üŋgüzdin 5a/10

ö.+ üŋgüzge 27b/10

ö.+ üŋgüzni 5b/1, 9a/1

ö.+ ümge 101a/11

ö.+ ümni 31a/10, 66a/4

özge Başka, diğer.

ö. mü 36b/1

ö.+ ni mü 87b/9

ʿöẕr (<Arp.) Mazeret, bahane.

ʿ. ay-: Özür dilemek

ʿ. aymaŋg 113b/3

ʿ. aymaḳ 99b/6

pāre (<F.) Parça.

p. 105a/3, 108a/3, 25a/11, 25a/9, 49b/8, 50a/2, 5a/1, 78b/6, 84b/4,

88a/1

p.+ din 113b/5, 32b/2, 45b/3, 49a/5

p.+ ġa 29a/7, 34b/9, 48b/1, 60b/4, 60b/5, 83a/10, 84b/6, 89a/9, 9a/4

p.+ ŋgiz 29a/7, 45b/2, 48b/1, 49a/5, 5a/1, 89a/9

p.+ ŋgizġa 79b/5

p.+ ŋgizni 49b/8, 88a/1

p.+ leri 107b/5, 108a/2, 113b/5, 114a/4, 68b/5, 83a/10

p.+ lerini 25a/9, 50a/2, 78b/6

p.+ lerniŋg 107b/6

p.+ miz 34b/9, 84b/4

p.+ ni 26b/6

p.+ niŋg 107b/9, 114a/4, 68b/5, 79b/5

p.+ si 107b/9, 14b/4, 26a/11, 32b/2, 33b/11, 42a/10, 48a/7, 68b/2, 68b/3,

7b/10, 87b/1, 8a/6

p.+ sin 84b/6

p.+ sinġa 25b/1, 8a/6, 9a/4

p.+ sini 105a/3, 25a/11

p.+ siniŋg 14b/4

perī (<F.) Cin.

p.+ lerdin 100b/9, 83a/10, 90b/2

p.+ lerni 82b/4

p.+ lerniŋg 84b/3, 84b/7

peyġāmbar (<F.) Peygamber.

p. 107a/11, 107a/2, 114a/9, 33a/2, 83a/10, 98b/8, 99a/4

p.+ dın 41a/8, 52b/7, 94b/8

p.+ ġa 107a/8, 24b/1, 35a/5, 42b/11

p.+ ı 24b/5

p.+ lar 13b/5, 36b/5, 61b/4, 65b/7, 67b/7

p.+ lardın 53a/4

p.+ largġa 17a/2

p.+ ları 24b/9

p.+ larını 9b/8

p.+ larnı 20b/2, 31b/2, 36a/6, 38b/8, 44b/1, 61a/3, 7a/1

p.+ larnıŋg 36a/8

p.+ nı 113a/6

peyġāmbarlıḳ (<F.+T.) Peygamberlik.

p.+ nı 25a/8, 36a/3, 81a/11

peyveste (<F.) Devamlı, biteviye.

p. ḳıl-: Bir işi devamlı yapmak, vazgeçmemek.

p. 11a/11, 25b/7, 28a/7, 2a/3, 53b/7, 69a/4

p. bol-: Ardı arkası kesilmemek, sürekli olmak.

p. bolmışlarınça 66a/3

peyvestelıḳ (<F.+T.) Devamlılık.

p. ḳıl-: Devamlı ibadet etmek, ibadetten ayrılmamak.

p. ḳılın̂g 8b/8

p. ḳılġan 18a/9

p. ḳılmadılar 40b/2

p. ḳılsan̂g 35b/5

p. ḳılurlar 97a/3

p. ḳılġanlarġa 12b/7

piş - Pişmek.

p.- se 52a/2

raġbet (<Arp.) Rağbet, ,istek, arzu.

r. 105b/9

r. ḳıl-: İstemek, arzulamak.

r. ḳılġanlar 113a/3

r. ḳılur siz 58b/6

raġbetsiz (<Arp.) Rağbet etmeme, isteksizlik.

raġbetsizlıḳ ḳıl-: Yüz çevirmek.

r. ḳılur 13a/4

raḥm : Ana rahmi, karabet, akrabalık, yakınlık.

r.+ ler 30a/5

r.+ leri 22a/7, 86a/2

raḥmet (<Arp.) Acıma, merhamet, esirgeme.

r. 102a/10, 109b/8, 113a/7, 15a/11, 17a/9, 42b/5, 42b/6, 49b/4, 86a/10,

87a/5, 87a/9, 91b/1, 91b/7, 93a/5, 98b/1

r. eyesi 85a/1

r.+ i 102b/5, 11a/3, 29b/10, 2a/1, 35b/3, 38a/10, 46a/3, 54b/1, 57b/3,

63a/1, 75a/5, 75b/11, 7a/7, 88a/4, 92a/4

r.+ in̂g 98a/8

r.+ in̂ge 62b/5

r.+ im 98b/6

r.+ ini 110a/7, 21a/9

r.+ inin̂g 92a/5

r. ḳıl-: Bağışlamak, merhamet etmek, acımak.

r. ḳıldı 76a/5

r. ḳılġan irdi 48b/9

r. ḳılġan 107a/11, 107b/2, 108b/4, 110a/9, 115b/9, 13a/2, 14a/10, 15b/6, 15b/9,

16b/6, 17b/4, 18b/8, 19b/4, 20a/4, 21a/9, 22a/5, 32a/11, 32a/9, 37a/1,

40a/5, 48a/1, 49a/9, 52b/9, 56a/11, 56a/3, 57a/11, 57a/5, 59a/2, 5a/3,

60b/8, 63b/4, 66b/11, 67a/6, 6a/5, 70b/9, 72b/11, 78b/9, 86a/7, 88a/2,

98a/11, 99b/10

r. ḳılġanlarnın̂g 98a/8

r. ḳılġanraḳı 98a/8

r. ḳılġay 114a/6

r. ḳılġıl 29b/8, 98b/5

r. ḳılın-: Bağışlanmak, merhamet edilmek.

r. ḳılınġay siz 40a/8, 92b/3

r. ḳılınġay 102a/11, 87a/6

r. ḳılmaḳ 56a/3

r. ḳılmasa 98a/3

r. ḳılmasaŋg 89a/8

r.+ ler 15a/11

r.+ ni 78b/8

r.+ i lāzım: Rahmet sahibi.

l. 102b/5, 113a/5, 29b/10, 2a/1, 46a/3, 63a/1, 75a/5, 88a/4

raḥmetlig (<A.+T.) Merhametli, rahmetli.

r. 102b/5, 15b/8, 29b/10, 2a/1, 46a/3, 63a/1, 75a/5, 88a/4

rāʿinā (<Arp.) Kurʾan-ı Kerimde ifade edilmesi yasaklanan bir sözcük.

r. 11a/1

Ramażān (<Arp.) Şaban işe Şevval arasındaki ay.

R. 17b/8

rāst (<F.) 1. Gerçek, hak, hakikat. 2. Doğru, sözlü, dini bütün.

r. 102b/11, 107b/10, 111a/6, 13a/4, 13b/2, 36b/9, 58b/2, 5a/8, 60b/6,

79a/11, 80a/9, 80b/7, 83b/4

r. ay-: Doğru söylemek.

r. aydı 37a/10, 41b/7

r. aydıŋg 74a/11

r. aydılar 112a/2, 17a/5

r. ayġan: Doğru söyleyen.

r. ayġanlar irdiŋgiz irse 3b/7, 44b/5

r. ayġanlar irseŋgiz 101b/10, 77b/9

r. ayġanlar 11b/3, 31a/4, 37a/9, 43b/2, 4b/4, 85b/11, 86a/9

r. ayġanlardın 93a/2, 95b/2

r. ayġanlarġa 75a/1

r. bol-: Doğru olmak, doğrulukla hareket etmek.

r. boldı 89b/8

r. dīnġa 87b/7

r. irdiŋgiz 10a/3

r. ḳıl-: Gerçekleştirmek, yerine getirmek, sadık olmak.

r. ḳılġıl 89b/6

r. müselmān 87b/7

r.+ raḳ 51a/10, 54b/8, 58a/9

rāst söz: Doğru, gerçek söz.

r. sözlüglerdin 53a/4

r. sözni 46b/11

rāstla - (<F.+T.) Doğrulamak, tasdik etmek.

r.- ġan 10a/8, 10b/1, 33a/2, 51a/11, 68a/3, 68a/4, 68a/7, 70b/10, 9b/1,

9b/7

r.- ġanı 81b/6

r.- ġan 30a/1, 33b/10, 36a/9

rāstlıḳ (<F.+T.) Doğruluk.

r. 16b/10

r. ḳıl-: Doğru çıkarmak, gerçek kılmak.

r. ḳılıŋ 87a/1

r. ḳılurlar 99a/5

r.+ ları 75a/1

rasūl (<Arp.) Rasül, peygamber.

r.+ iŋa 102b/7

R.+ niŋ 109a/4

rāz (<F.) Sır.

r.+ larındın 57b/6

r.+ larını 114b/8

rāżī (<Arp.) Razı, memnun.

r. bol-: Rıza göstermek, sevgiyle karşılamak, sevmek, tercih etmek. r. boldılar 116a/1

r. boldum 63b/3

r. bolur siz 28b/10

r. boluş-: Birbirini razı etmek, birbirinden hoşlanmak.

r. boluştuŋuz 49a/2

rāzīlıḳ (<A.+T.) Rıza gösterme, kabul etme.

r. ḳıl-: Rıza göstermek, kabul etmek.

r. ḳılalım 34b/6

r. ḳılġaylar 94b/9

red(d) (<Arp.) Red, kabul etmeme.

r. ḳıl-: Onaylamamak, red etmek.

r. ḳıldı 54b/9

reng (<F.) Renk.

r.+ i 7b/3, 7b/4

revā (<F.) Uygun, yerinde, yakışır.

r. bol-: Helal olmak.

r. bolmas 22a/11

revān (<F.) Akma, akış, giden, yürüyen.

r. 19b/8, 45b/11

saḳışı r. : Allah'ın sıfatı olup hesaba çekmesi çabuk olan.

saḳışı r. 31a/9, 63b/7

rıżā (<Arp.) Rıza, razı olma.

r.+ sı 12a/1

r.+ sın 27b/10

ribā (<Arp.) Tefecilikte alınan fahiş faiz.

r. 28a/3

r.+ nı 28a/3, 28a/4, 40a/6

r.+ nıŋ 28a/6

risālet (<Arp.) Elçiye verilip gönderilen, elçinin vazifesi, risalet.

r.+ ini 70a/5

r.+ lerim 97b/4

r.+ lerini 84a/8, 92b/8, 93b/7, 94b/7

r.+ lerni 92b/1

rūze (<F.) Oruç.

r. 17b/4, 18a/4, 72b/5

r.+ din 19a/5

r.+ ni 18a/8

r. tut-: Oruç tutmak.

r. tutmaḳı 19a/6, 55b/3, 72a/1

r. tutsaŋgız 17b/8

r. tutsun 17b/10

rūzī (<F.) Rızık.

r. 102b/11, 108a/1, 32b/9, 3b/4

r. birgen: Rızık veren.

r. birgenleriŋ 74b/2

r. bir-: Nimet vermek, rızıklandırmak.

r. birgil 74b/2

r. biriŋ 46b/1, 46b/9

r. birilürler 43b/3

r. birür miz 86b/8

r. birür 20b/1

r.+ din 90a/1

r. ḳıl-: Nimet vermek, rızıklandırmak.

r. ḳıldı 104a/9, 50b/6, 71b/9, 85b/4, 85b/9, 91b/3

r. ḳılduḳ 102b/10, 16b/3, 25b/5, 2a/4, 99a/9

r. ḳılġanlarımuznıŋ 6a/9

r. ḳılur sen 32a/2

r. ḳılur 32b/10

r.+ sındın 6b/5

r.+ si 23a/4

rükūʿ (<Arp.) Namazda dizlere tutunarak vücudun belden yukarısını yere paralel gelecek şekilde eğilme.

r. ḳıl-: Rükuya gitmek, rüku etmek.

r. ḳılıŋ 5a/11

r. ḳılġan: Rükuya giden, rüku eden.

r. ḳılġanlar 33a/8, 69a/4

r. ḳılġanlarġa 12b/7

r. ḳılġıl 33a/8

sāʿat (<Arp.) Vakit, saat.

s. 90a/6

s.+ lerinde 38b/10

ṣabr (<Arp.) Sabır.

ṣ. 15a/7, 5b/2

ṣ. ḳıl-: Sabretmek, sabırlı olmak, beklemek, kendini tutmak.

ṣ. ḳıldılar 77a/9, 97a/1

ṣ. ḳılġan: Sabreden.

ṣ. ḳılġan turur 16b/9

ṣ. ḳılġan 107a/6

ṣ. ḳılġanlar 105b/9, 107a/3, 107a/7, 15a/7, 17a/4, 25a/5, 31a/4

ṣ. ḳılġanlarġa 15a/10

ṣ. ḳılġanlarnı 41a/1, 41a/10

ṣ. ḳılıŋ 105b/8, 46a/1, 94a/9, 96a/9

ṣ. ḳılışıŋ 46a/1

ṣ. ḳılmaz miz 6b/6

ṣ. ḳılsaŋgız 39b/3, 39b/9, 44b/10, 49a/9

ṣ.+ nı 25a/6, 96a/6

saçlın - Bir yere çekilmek, uzaklaşmak, ayrılmak.

s.- masalar 55a/8

s.- salar 55a/5

ṣadaḳa (<Arp.) Sadaka, bağış.

ṣ. 57b/7

ṣ.+ dın 19a/5, 27a/1

ṣ. ḳıl-: Sadaka vermek, bağışta bulunmak.

ṣ. ḳılġay miz 114b/4

ṣ. ḳılsa 68a/2

ṣ. ḳılsaŋgız 28b/2

ṣ. ḳılsalar 55a/11

ṣ.+ lar 113a/1, 113a/4, 114b/9, 27a/2

ṣ.+ larnı 27b/9, 28a/6

Ṣafā (<ö.a.) Kabe'ye yakın bir yer olup Merve ve bu tepe arasında yedi kez gidip gelinir.

Ṣ. 15b/1

saġ Sağ, sağ taraf.

s. 48b/10, 49a/4, 50a/1, 50a/11

s. eliglerinġiz 46a/9

s.+ larındın 88b/9

ṣaġır Sağır.

ṣ. bol-: Sağır olmak.

ṣ. boldılar 70b/3

ṣ.+ lar 104a/3, 16b/2, 3a/7, 77b/6

saġu Ölçekle ölçme, ölçek, ölçü.

s.+ nı 94a/3

sāḥir (<Arp.) Büyücü.

s.+ ler 96a/1

s. tileyür 95b/4

saḳçı Başkan, sözcü, bekçi.

s. 43b/8, 54a/6, 54b/5, 62a/9, 64b/6, 79b/6

s. irdi 46a/6

s. irdiŋ sen 74b/10

s. irmes sen 83a/2

s. ḳılmaduḳ 83a/2

s.+ lar 79a/9

saḳ(ı)n - Korumak, sakınmak. (Allah'ın azabından korkup sakınmak.)

s.- dı 18b/3, 19b/10, 31a/1, 53b/10

s.- dıŋız mu 109a/8, 20b/6, 40b/11

s.- dılar 102a/6, 102a/7, 43b/7, 45b/7, 70a/1, 72a/10

saḳınġan: Sakınan, çekinen, takva sahibi.

s.- ġanlar 104b/9, 111a/8

s.- ġanlardın 66a/8

s.- ġanlarġa 108b/1, 40a/9, 68a/5, 7a/10, 96a/10

s.- ġanlarnı 108b/8, 112a/3, 35b/8, 39a/2

s.- ġay 17b/5, 78b/3

s.- ġay siz 100a/8, 17a/10, 87a/4, 92a/7

s.- ġaylar 18a/10, 99b/6

s.- ġu 32a/4, 89a/11

s.- ıŋ 18b/3, 19a/11, 19a/8, 19b/10, 21b/11, 22b/9, 23a/8, 28a/9, 28b/3,

29a/5, 40a/6, 40a/7, 46a/1, 46a/4, 46a/5, 59a/4, 63a/8, 64a/9, 18b/11

s.- maġıl 45a/2, 45a/3,

s.- maḳdın 27b/10

s.- maḳıṉġız 36a/1

s.- maḳınıṉġ 37b/11

s.- mas 27b/7, 30a/10

s.- mas mu siz 92b/6

s.- masun 44a/3, 44a/8

s.- mazlar 106b/2

s.- sa 35b/8, 90a/7

s.- saṉġız 104b/1, 22a/2, 32a/4, 39b/3, 39b/9, 44a/7, 44b/10, 49b/6, 58b/10,

59a/1, 7a/6, 92b/3

s.- salar 72a/10, 72a/9, 94b/11

s.- sun 28b/7, 29a/8, 46b/4

s.- sunlar 46b/11

s.- urlar 100a/5, 77a/7, 79b/10, 98b/7

s.- ıṉġ 102b/6, 104a/6, 107a/11, 63b/7, 64a/11, 64b/4, 66b/11, 69a/7, 71b/9,

72b/8, 73a/3, 73b/9, 74a/10, 80a/8, 87a/6

s.- urlar 79b/11

saḳ(ı)nuḳ Korunan, sakınan, takva sahibi, Allah'tan korkan.

s.+ lar 63b/9

s.+ lar 17a/6, 19a/1, 63b/9

s.+ larġa 17b/1, 24a/5, 2a/2, 40b/7

saḳ(ı)nuḳluḳ Korunma, sakınma, takva sahibi olma, takva.

s. 49a/6

s. 19a/11, 48b/11, 64a/11

s.+ ġa 23b/10

s.+ ḳa 63a/8

s. ḳıl-: Sakınmak, çekinmek.

s. ḳılur 63b/10

saḳış Hesap, sorgu.

s.+ ı 45b/11

s.+ ı revān 31a/9, 63b/7

s.+ ıṉġdın 78b/5

s. ḳıl-: Hesaba çekmek.

s. ḳılġan: Herşeyin hesabını yapan, Allah'ın hasīb ismi.

s. ḳılġan 19b/8, 46b/6, 54b/7

s. ḳılmaḳ 82a/7

s.+ larındın 78b/4, 79b/10

saḳla – Korumak, saklamak, gözetlemek.

s.- dı 105b/4, 50a/4

s.- ġan: Gözetleyen, koruyan.

s.- ġan 59a/7, 82b/10, 82b/8

s.- ġan bolur 57a/10

s.- ġandın 73a/7

s.- ġanlar 50a/3

s.- ġıl 19b/7, 31a/4, 45a/8

s.- ṉġ 23b/11, 72a/2

s.- maġaylar 108b/8

s.- maḳı 25b/10

s.- yur 70a/6

s.- yurlar 81b/8

saḳlan - Korkmak, korunmak.

s.- ıŋ 72a/4

Ṣāliḥ (<ö.a.) Semud kavmine gönderilen peygamber. Hz. Salih peygamber.

Ṣ. 93b/2, 93b/4

Ṣ.+ ni 93a/6

salḳum Salkım.

s.+ lar 82b/1

san Sayı.

s. 17b/11, 17b/6

s.+ ı 111a/5

s.+ ıŋa 111a/10

s.+ nı 18a/1

s.+ sız 20b/1, 32a/2, 32b/10

sanç - Dürtüklemek, yellemek, ara bozmak, vesvese.

s.- ar bolsa 102a/5

s.- maḳ 102a/5

sanġa kir- Boş söz etme, çirkin söz söyleme, boş yere yemin etme.

s. 22a/3

sanlıġ: Sayılı, sayısı belli.

s. kün: Gün, gündüz, güneşin doğuşu ile batışı arasında geçen süre.

s. 17b/5, 19b/8, 31b/7, 8b/2

sarāy (<F.) 1. Yer, mekan, makam. 2. Ahiret sarayı.

s. 100a/4, 77a/6

soŋ s. 10a/2

s.+ ı 84b/2

s.+ ın 97b/7

s.+ ları 93b/6, 94b/5

s.+ larımuzdın 24b/4

s.+ larındın 105b/9, 24a/7, 45b/3, 9a/1

s.+ nıŋ soŋı 85a/4

ṣarıġ Sarı.

ṣ. 7b/4

sat - Satmak.

s.- ar 20a/4

satġın al-: Satın almak.

s.- ġın aldılar 3a/4

s.- tılar 10b/10, 9b/3

satġaş - Karşılaşmak, bulmak, rastlamak.

s.- ġanları 22a/1, 25a/4

s.- ġanları turur 5b/4

s.- maḳdın 84b/8

s.- maḳı 43a/8, 77a/4, 87a/5, 97b/11

s.- maḳnı 91b/5

s.- saŋız 105b/7, 41a/2

s.- tı 8a/6

s.- tıŋız 103b/5, 105b/5

s.- tılar 30b/6, 3a/1

s.- urlarınıŋ 114b/6

s.- usı 105a/10

s.- tuḳı 42a/10

satġın Satın alma, satma.

s. al-: Satın almak.

s. aldı 10b/9

s. aldılar 16b/9, 44a/2, 9a/6

s. alurlar 53a/11

satıġ Alışveriş, ticaret.

s. 25b/5, 28a/3

s. ḳılış-: Alışveriş yapmak.

s. ḳılışsaŋgız 29a/4

saʿy (<Arp.) 1. Hızlıca yürümek, yetiştirmek, çabalamak, çalışmak. 2. Hac ibadetinde Safa ile Merve arasında koşmak.

s. ḳılġaylar irdi 112a/7

s. ḳılsa 11b/9

s. ḳılur 20a/1

s. ḳılurlar 66b/7, 69b/11

sāz (<F.) Silah, savaş aleti

s.+ larıŋgız 56b/8

s.+ larıŋgızdın 56b/6

s.+ larını 56b/6

sebeb (<Arp.) Neden.

s.+ i 7a/9, 96b/3

s.+ ini 66b/11

s.+ ler 16a/6

secde (<Arp.) Secde, eğilme.

s. ḳıl-: Secde etmek.

s. ḳıldılar 4b/8, 88b/4

s. ḳılġan: Secde eden.

s. ḳılġanlar 96a/1

s. ḳılġanlardın bolmadı 88b/4

s. ḳılġanlarġa 12b/7

s. ḳılġıl 33a/8

s. ḳılġu yer 89b/10

s. ḳılġu 89b/7

s. ḳılıŋg 4b/8, 88b/4

s. ḳılsaŋg 88b/5

s. ḳılsalar 56b/4

s. ḳılurlar 102b/3, 38b/10

seç - Ayırdetmek, seçmek.

s.- se 105a/2

sefer (<Arp.) Sefer, yolculuk

s. 111b/10, 17b/10, 17b/6, 29a/6, 51a/2, 64a/4

seḥāb (<Arp.) Gökyüzü, gök.

s.+ dın 3a/8

seḥer (<Arp.) Sabahın erken vakti.

s.+ lerde 31a/5

sekkiz Sekiz (Sayı).

s. 85b/10

s.+ de 47b/1

selām (<Arp.) Esenlik, güvenlik, selam, selam olsun!

s. 54b/6

s. ḳıl-: Selam vermek.

s. ḳılıŋg 54b/6

s. ḳılınsaŋgız 54b/5

s.+ nı 55b/7

selāmatlıḳ (<A.+T.) Esenlik, selamet.

s. 84b/2, 91a/8

Şemūd (<ö.a.) Salih peygamberin

kavminin adı.

Ş. 93a/6

Ş.+ nıṉg 114a/2

sen Teklik ikinci kişi zamiri. Sen.

s. 101a/10, 12a/7, 12b/11, 13a/2, 13a/4, 14b/3, 14b/5, 25a/11, 29b/8,

31b/11, 32b/3, 32b/4, 45a/8, 45b/1, 4b/5, 54b/2, 55b/7, 73b/11, 74b/10,

74b/11, 74b/2, 74b/5, 74b/8, 88b/11, 88b/7, 88b/8, 94b/3, 97b/1, 98a/8,

98b/5

ʿayb ḳılmaz s. 96a/5

ʿazīz ḳılur s. 31b/10

aytur s. 39b/8, 54a/7

azdurur s. 98b/4

barġıl s. 66a/3

bilür s. 27b/10, 74b/7

bulġay s. 10a/4

bulmaġay s. 51b/9, 54b/10, 60a/9

bulmas s. 88b/10

çıḳarur s. 32a/1, 74a/5

endāze ḳılur s. 74a/3

indürür s. 39b/4

erklenmegey s. 67b/1

erkligi birür s. 31b/10

irmes s. 87b/4

irür s. 100a/9

ḫilāf ḳılmas s. 45b/1

ḳarār ḳılġıl s. 4b/10

kemişgey s. 95b/8

kiwrür s. 31b/11, 32a/1

ḳılur mu s. 4b/1

ḳısmas s. 64b/11

ḳoyar mu s. 96a/7

körer s. 102a/3, 68b/7, 69b/4, 71a/6, 71b/2

körmegey s. 97b/1

muṭṭaliʿ bolur s. 64b/11

oṉgaltur s. 74a/4

rūzī ḳılur s. 32a/2

saḳçı irdiṉg s. 74b/10

saḳçı irmes s. 83a/2

sözleyür s. 74a/2

tapmaġay s. 60a/6

tartar s. 31b/10

tilese s. 98b/5

tirgürür s. 26b/4

tutar mu s. 80a/11

ürer s. 74a/4

vaʿde ḳılur s. 93a/2, 93b/5

yaraşturmaġay s. 106b/11

yoḳatur mu s. 100b/1, 98b/4

sindin: Sen zamirinin ayrılma hali.

s.+ din 108b/4, 112a/1, 112a/2, 112a/4, 115a/11, 115a/6, 115b/11, 12a/7, 2a/5, 44b/5, 52b/1, 52b/3, 58b/4, 60b/8, 62b/6, 74a/5, 74b/2, 75b/8, 77a/9

sini: Sen zamirinin belirtme hali.

s.+ i 102a/5, 102b/11, 104b/3, 106b/10, 112b/8, 113a/1, 115a/5, 115a/9, 12a/6,

14a/10, 26b/1, 33a/7, 43b/11, 44b/5, 45b/6, 4b/2, 52b/9, 54a/4, 54a/6,

66a/8, 66a/9, 67a/8, 70a/6, 73a/2, 74a/1, 76a/6, 77a/7, 77a/8, 80a/11,

83a/2, 83b/5, 86a/9, 88b/5, 92a/11, 92b/7, 94a/10, 96a/7, 97b/4

seniŋ: s.+ iŋ 102a/4, 25a/10, 26b/5, 29b/4, 2a/5, 30a/6, 31b/1, 32b/11, 33a/4,

34b/1, 34b/4, 35b/4, 38a/11, 4b/2, 50b/8, 52a/11, 54a/2, 56b/3, 56b/5,

57a/3, 57b/3, 57b/5, 57b/6, 61b/10, 61b/2, 61b/4, 61b/7, 66a/9, 68a/7,

68b/2, 69b/9, 70a/5, 70a/8, 74a/1, 74b/11, 75b/4, 76b/6, 77a/11, 78b/4,

79b/6, 82b/11, 88a/5, 94a/10, 95a/6, 96b/7, 96b/8, 97a/11, 97b/3, 98b/6

10a/10

saŋga : Sana.

s. 101a/10, 101a/8, 102b/6, 103a/2, 103a/3, 105b/3, 106b/10, 107a/2, 111b/10,

112a/1, 112a/11, 112a/9, 112b/1, 115b/9, 12a/9, 13a/1, 14b/5, 18a/2, 18b/1,

20b/9, 21a/10, 21a/2, 21a/9, 21b/1, 26b/6, 32b/3, 32b/6, 32b/9, 33a/1,

33a/11, 33a/9, 34a/8, 34b/4, 35b/5, 40a/3, 42a/6, 45a/8, 4b/5, 52b/5,

52b/8, 54a/3, 54a/4, 57a/4, 57b/4, 57b/5, 63b/4, 67a/10, 67b/3, 67b/4,

67b/5, 68a/10, 68a/9, 6a/6, 74a/2, 74b/6, 76b/7, 77a/10, 78b/7, 79b/9,

88b/11, 88b/5, 88b/6, 91b/3, 95b/6, 96b/4, 96b/8, 97b/3, 97b/4

şevāb (<Arp.) Hayırlı iş, mükafat.

ş. 43b/7, 44a/8, 53a/3, 57b/8, 60a/11, 60b/1, 61b/3, 64b/1

ş. birdi 71b/5

ş.+ ın 43b/5

ş.+ ınıŋ 41b/2

ş.+ ları 28a/2, 7a/3

ş.+ ların 60b/7, 62b/1

ş.+ larını 34b/1

ş.+ larnı 26b/10

sew - Sevmek, dilemek, tercih etmek.

s.- diler 39a/8

s.- er 108b/1, 108b/8, 19a/2, 21b/10, 35b/8, 40a/11, 41a/10, 41b/2, 42b/8,

65a/1, 67b/5, 69a/1, 72a/10

s.- er irseŋgiz 32a/9

s.- er siz 37a/6, 39a/10, 41b/9

s.- erler 16a/3, 45a/2, 69a/1

s.- gey siz 21a/1

s.- meki 17a/2

s.- mes 106b/4, 18b/4, 20a/2, 28a/7, 32a/11, 34b/1, 40b/10, 57a/6, 60b/1,

70a/1, 71b/8, 85b/8, 89b/11, 92a/3, 9a/10, 70b/1

s.- mes siz 93b/7

s.- mez 50b/1

s.- mez men 80b/3

s.- mezler 39a/10

s.- miş 16a/3

s.- seler 109b/10

s.- sün 32a/10

sewüg Sevilen, sevgili.

s. 16a/3

s.+ i 30b/9

s.+ lügrek 110a/2

sew(ü)n - Sevinmek.

s.- di 115a/1

s.- diler 78a/3

s.- genler 43b/3

s.- ürler 112b/2, 39b/3, 43b/4

sewündür - Sevindirmek.

s.- ür 7b/4

sezā (<F.) 1. Hak, doğru, gerçek. 2. Hak etme, layık.

s. 104b/5, 12b/4, 31b/9, 74b/1, 95a/11

s. bol-: Layık olmak, yaraşmak.

s. boldı 103b/6, 43a/1, 73b/6

s. boldılar 38b/7, 6b/10, 9b/5

s.+ raḳ 108a/2, 109a/5, 113a/9, 22a/8, 24b/6, 73b/7

sezāraḳ: Daha iyi, daha layık.

s. 80b/11

sı - Ant ya da ahtı bozmak.

s.- dılar 25a/7

sıbṭ (<Arp.) Torun, kuşak.

s.+ lar 99a/6

ṣıfat (<Arp.) Sıfat.

ṣ. 100b/6

ṣ.+ ı 100b/4, 100b/5, 20b/7, 26b/7, 26b/8, 27a/3, 27a/4, 27a/6, 27a/7,

34b/2, 39a/4, 39a/5, 3a/5

taŋgsuḳ ṣ.+ ı 16b/1

ṣ. ḳıl-: Vasıflandırmak, benzetmek, birini bir şeye yakıştırmak.

ṣ. ḳılduḳlarını 85b/3

ṣ. ḳılmaḳlarını 85b/3

ṣ. ḳılurlar 82b/5

ṣ.+ ları 3a/8

sıġın - Sığınmak.

s.- ġıl 102a/6

s.- ġu 112b/11, 56a/6, 70b/6

s.- ġu yer: Sığınacak yer.

s.- ġu yeri 103b/7, 41b/6, 43a/2

s.- ġu yerleri 114a/10, 45b/7, 58a/6

s.- ur men 7a/11

sıġındur - Himaye etmek, barındırmak, sığındırmak.

s.- dı 104a/9

s.- dılar 107b/10, 107b/5

s.- ur men 32b/6

ṣıġır Sığır.

ṣ.+ dın 30b/10

ṣ.+ lar 85a/10, 85a/11

ṣ.+ lardın 86a/1

sıġır Sığır.

s. 86a/7

s.+ lar 100b/10

s.+ lardın 85b/8

s.+ nıñ 63a/2

sıḳa - Temas etmek, dokunmak, değmek.

s.- dı 102a/6, 20b/7, 94b/10

s.- ġay anlar 70b/8

s.- ġay irdi 107a/10

s.- madı 33b/3, 43b/9

s.- maġay 8b/1

s.- maġay irdi 101b/1

s.- mañ 93a/8

s.- sa 76a/6

s.- salar irdi 75b/5

s.- yur 78a/10, 8b/3

sıḳır - Islık çalmak.

s.- maḳ 104b/10

sına - Sınamak, tecrübe etmek, denemek, imtihan etmek.

s.- dı 12b/3

s.- duḳ 78b/6, 99b/11

s.- ġanıñız turur 25a/1

s.- ġay 72a/11

s.- ġay miz 15a/8

s.- ñ 46b/2

s.- maḳ 41b/10, 42a/8, 68a/10

s.- maḳı 72b/11

s.- maḳıñ 98b/4

s.- sa 88a/2

s.- yur miz 99b/4

s.- yuroḳ 44b/8

sınaġ Sınav, imtihan, tecrübe edinme.

s. 10b/6, 5b/9, 97a/8

s. turur 104a/11

sıñar -e doğru, tarafına.

s. 14a/10, 14b/10, 15a/1

siḥr (<Arp.) Büyü, sihir.

s. 74a/6, 75b/5

s. ḳıl-: Büyü yapmak.

s. ḳılsañ 96b/4

s.+ ni 10b/5

siŋgek Sinek.

s. 4a/2

s.+ ni 4a/2

siŋgr Sinir, can damarı.

s.+ in 93b/4

siŋgüt- Afiyet.

s. bol-: Afiyet olmak.

s. bolsun 46a/11

siz Çokluk 2. şahıs zamiri, siz.

s. 100a/8, 101b/8, 102a/11, 104a/1, 104a/10, 104a/8, 104a/9, 105a/10, 105a/6,

106a/2, 106b/8, 108a/6, 108a/9, 112b/6, 115a/7, 13a/8, 14a/3, 14b/2, 15a/3,

17a/10, 17b/5, 18a/1, 18a/4, 18a/5, 18a/9, 18b/1, 18b/3, 19b/10, 21a/1,

22a/1, 23a/11, 23a/2, 23a/8, 23b/2, 24a/6, 27a/8, 27b/1, 27b/10, 34a/9,

35a/1, 35a/2, 35a/8, 35a/9, 36a/7, 36a/9, 37b/11, 37b/6, 38a/4, 39a/10,

39b/7, 3b/2, 3b/3, 3b/5, 40a/6, 40a/8, 40b/7, 42a/2, 43a/6, 44a/5,

44b/9, 46a/1, 4b/11, 50b/11, 55b/9, 57a/8, 58b/10, 59b/1, 59b/10, 5a/11,

5b/1, 63a/3, 64a/7, 65b/2, 66a/2, 67a/1, 6a/1, 6a/2, 6a/7, 6a/8,

70a/7, 71b/9, 72b/2, 72b/8, 73a/3, 73b/3, 75a/8, 77b/10, 79a/3, 79b/3,

79b/7, 7a/6, 81b/11, 82a/1, 84a/3, 85a/2, 86b/10, 87a/2, 87a/4, 87a/6,

89a/1, 89a/3, 89a/4, 89a/6, 8b/10, 8b/3, 91b/2, 92a/7, 92b/11, 92b/3,

93a/11, 93a/3, 93b/9, 94b/4, 95b/7, 97a/4, 99a/4, 9a/1, 9a/2, 9a/6

ʿayb ḳılur mu s. 69a/10

aŋgmaz mu s. 80b/9

alur mu s. 48a/11

alur s. 48b/1, 88a/7

aşikâre ḳılur s. 73a/1

ayġay s. 87a/7

aytur mu s. 13b/10, 89b/6, 8b/3

aytur s. 50b/11

az ḳılur s. 105b/5

ārzūlayur s. 103a/4

āşkārā ḳılur s. 4b/7

baḳar s. 41a/3, 5b/11, 6a/7

barur s. 41b/11

belgürtür s. 81b/4

birmez s. 58b/5

beyān ḳılġay s. 44b/11

bilgen ḳılur s. 27b/10,

29a/9
bilgey s. 24a/6, 71a/10, 71a/11, 85a/3, 86b/10, 96a/3
bilmedingiz s. 81b/5
bilmes mü s. 100a/5, 35a/1
bilmes s. 15a/8, 21a/2, 35a/2, 47a/7, 89b/6
bilmez mü s. 5b/2, 77a/7, 8a/8
bilmez s. 106b/7, 16a/10, 4b/3, 90a/5, 90b/5, 92b/2
bilür mü s. 93b/2
bilür s. 104a/11, 18b/1, 35a/9, 3b/5, 5a/11
biter mü s. 9a/3
biter s. 38b/3, 39a/11
buldunguz mu s. 91a/5
bulġay s. 11b/1, 55a/6, 71a/10
bulmaġay s. 37a/5
buyrulur s. 7b/3
buyrur mu s. 5b/1
buyurur s. 38b/2
cedel ḳılışur mu s. 93a/3
cimāʿ ḳılmadın turur s. 23b/6
çıḳarılur s. 89a/10
çıḳarur s. 9a/1
çıḳmaġay s. 115a/6
endīşe ḳılġay s. 21b/1, 27b/1
irmes s. 108a/6, 108a/9, 27b/3, 85a/2, 86b/2
eşitür s. 104a/1
ewrülgey s. 41b/4, 65b/9
ewrülür s. 82a/6
ḫarc ḳılur s. 27b/3
hicret ḳılġay s. 54b/11
ḫilāf ḳılışur irdingiz s. 68a/11
ḥuccet ḳılışur s. 35a/2
ḥuccetleşür mü s. 13b/9, 80b/8
iglenür s. 57a/2
isteyür s. 36b/1, 37b/6, 55b/8, 94a/6
işāret ḳılur s. 95b/5
ḳarışturur s. 35a/8
ḳayıtġay s. 94a/11
ḳaytarılur s. 28b/3, 4a/9
ḳaytur s. 89b/8
ḳazġanur s. 75a/10
kāfir bolur s. 37b/4
kelür mü s. 93b/8, 93b/9
kesgey s. 23b/6
ḳıḳınur s. 94a/5
ḳılmaġay s. 3b/8
ḳılmaz mu s. 78b/2
ḳılur s. 109a/10, 11b/2, 14a/2, 14b/11, 23b/10, 37b/5, 37b/7, 44a/10, 64b/1, 81b/4
kizleyür s. 33b/9
ḳorḳar mu s. 109a/5

ḳorḳar s. 110a/2, 113b/1
ḳorḳmaz s. 80b/10
ḳorḳutur s. 106b/6
könülgey s. 13b/2, 15a/3, 38a/4, 6a/2
körgen ḳılur s. 107b/8, 42b/4
körmez s. 106a/2, 89b/3
ḳulluḳ ḳılmaz s. 8b/7
ḳulluḳ ḳılur s. 101b/9, 13a/9, 16b/4
ḳulluḳ mu ḳılur s. 71a/1
ḳurtulġay s. 105b/7, 46a/2, 67a/1, 72a/4, 73a/3, 92b/11
küç ḳılınmas s. 106b/8, 27b/10, 28b/1
küç ḳılmas s. 28b/1
küfr ketrür s. 35a/7
küfr ketürülmegey s. 39a/2
küfr ketürür mü s. 9a/4
küfr ketürür s. 4a/8
küyer mü s. 112b/3
küymez s. 41b/11
neşe ḥuccetleşür s. 34b/11
neteg ḳılur s. 96b/1
oḳıyur s. 5b/2
ortaḳ ḳoşar s. 76a/11, 77b/10, 79b/3, 80b/6, 80b/8
ögretür s. 63b/5
ögüt alġay s. 87a/2
ögütleyür s. 99b/5
öldürür s. 41b/7, 9a/10, 9b/8
öldürüşmegey s. 115a/6
ölür s. 89a/10
örter irdiñ̂giz s. 65a/5
örter s. 35a/9, 73a/1, 81b/4
örtmegey s. 45a/1
raġbet ḳılur s. 58b/6
raḥmet ḳılınġay s. 40a/8, 92b/3
rāżī bolur s. 28b/10
saḳınġay s. 100a/8, 17a/10, 87a/4, 92a/7
saḳınmas mu s. 92b/6
sewer s. 37a/6, 39a/10, 41b/9
sewgey s. 21a/1
sewmes s. 93b/7
sorulmas s. 13b/1
sözleyür mü s. 8a/7
ṭamaʿ ḳılur s. 8a/3
şükr ḳılġay s. 104a/9, 18a/1, 39b/8, 64a/7, 6a/2, 6a/8, 72a/2
şükr ḳılur s. 88b/3
tanuḳluḳ birür s. 35a/8, 76a/9
tapġay s. 18b/3
tezgindürür s. 29a/3
tileşür s. 46a/6
tileyür mü s. 11a/7, 54b/9, 60a/7
tileyür s. 103a/6, 107a/8,

6b/9, 79a/2
tirilür s. 89a/10
toḳuşmaz mu s. 109a/4
tutar mu s. 7a/11, 8a/3
tutar s. 93a/10
umanmaz s. 57a/2
umanur s. 57a/2
unamaġay s. 58b/11
unayur s. 110a/2
unutur s. 5b/1
uruşmaz s. 53b/1
uymaz s. 86b/2
ündeyür s. 77b/8, 77b/9, 79b/1
vaṣıyyet ḳılur s. 47b/1
yalġan sözleyür s. 86b/2
yārī birgey s. 36a/10
yiṉgilgey s. 30b/5
yitürür s. 71b/11
yiyür s. 33b/9
yıġar s. 111a/4, 37b/5, 38b/2, 73b/3, 94a/5
yıġġay s. 75b/11
yıġılġanlar mu s. 72a/6
yıġılġay s. 30b/5
yıġılur s. 42b/6, 72b/8, 80a/8
yıġlur s. 49b/6
yular s. 9a/2
yüreksiz bolġay s. 105b/8
ẕikr ḳılġay s. 23b/2
ziyān ḳılġanlar s. 94b/4
ziyān tegürmegey s. 111b/3
s.+ de 51a/2
s.+ din 103a/10, 103b/11, 104a/7, 104b/1, 105a/11, 106a/2, 107a/3, 107a/4, 107a/5,
107a/6, 107a/7, 107b/2, 107b/7, 108a/10, 108a/2, 109a/9, 109b/11, 110a/5, 111b/3,
112b/10, 112b/6, 113a/8, 113b/4, 113b/9, 15a/4, 17b/10, 17b/5, 17b/6, 18a/6,
19a/4, 20b/7, 21a/5, 23a/1, 23a/9, 24a/2, 27b/10, 38a/4, 39b/6, 3b/2,
40b/10, 40b/5, 41a/1, 41b/10, 41b/9, 42a/10, 42a/2, 42a/3, 44b/9, 45b/2,
47b/11, 47b/9, 48b/1, 49a/3, 49a/8, 49b/2, 49b/4, 49b/7, 52a/9, 53a/7,
55a/5, 55a/8, 64b/4, 64b/8, 64b/9, 68a/9, 68b/11, 68b/6, 69a/7, 6a/1,
72b/2, 72b/3, 73a/6, 73b/2, 74b/3, 78b/9, 7a/8, 81b/1, 82a/4, 84b/7,
88b/11, 8b/9, 90a/7, 91a/11, 92b/10, 92b/3, 93b/8, 94a/8, 9a/1, 9a/5
s.+ din bisre 39a/8
s.+ ge 101a/9, 101b/10, 101b/8, 103a/3, 103a/4, 103a/7,

103b/10, 104a/9, 104b/1,
104b/2, 105b/11, 105b/5, 106a/1, 107b/1, 107b/2, 107b/6, 108a/8, 108b/7, 109a/5,
109a/6, 10a/1, 10a/2, 110a/4, 111a/11, 111b/9, 112a/7, 112b/4, 113a/7, 113a/9,
11a/6, 13a/7, 13b/9, 14a/2, 15a/4, 15a/5, 16a/9, 16b/3, 17a/10, 17b/11,
17b/8, 18a/4, 18a/6, 18a/7, 20a/6, 20b/11, 20b/6, 21a/1, 21b/11, 21b/8,
21b/9, 22a/11, 23a/2, 24a/1, 24a/6, 24b/11, 24b/5, 24b/9, 25b/5, 27b/10,
27b/2, 27b/4, 27b/5, 28b/1, 28b/3, 29a/6, 30b/6, 32a/10, 33b/10, 33b/11,
33b/6, 33b/9, 35a/1, 35a/2, 35b/1, 36a/6, 36a/7, 36a/8, 36a/9, 38a/3,
38b/4, 39a/8, 39a/9, 39b/10, 39b/11, 39b/3, 39b/7, 39b/8, 40b/8, 41b/7,
42a/1, 42a/2, 42b/10, 42b/9, 43a/6, 43a/7, 43a/9, 43b/8, 44a/7, 44b/4,
46a/10, 46a/11, 46a/8, 46b/1, 47a/11, 47a/2, 47a/7, 47a/8, 47a/9, 48a/6,
48b/10, 49a/10, 49a/9, 49b/4, 4b/7, 52a/6, 53a/7, 53a/9, 53b/1, 53b/11,
54b/8, 55a/3, 55a/6, 55a/9, 55b/1, 56b/2, 58b/4, 59a/4, 59b/11, 5a/2,
5a/4, 5b/8, 5b/9, 62a/3, 62a/7, 62b/10, 62b/4, 62b/7, 63a/2, 63a/6,
63b/2, 63b/3, 63b/5, 63b/6, 63b/8, 64a/10, 65a/5, 65a/6, 65b/4, 65b/5,
65b/8, 65b/9, 68a/11, 69a/11, 69b/3, 6a/4, 6a/9, 6b/1, 6b/9, 71a/1,
71b/8, 71b/9, 72a/2, 72b/6, 72b/7, 73a/11, 73a/4, 73a/5, 73b/3, 75b/2,
77b/8, 78a/11, 78a/6, 79a/8, 7a/10, 7a/5, 7b/10, 82a/3, 82a/8, 82b/3,
82b/9, 83a/6, 83b/8, 83b/9, 84b/7, 85b/9, 86a/2, 86b/8, 86b/9, 87a/2,
87a/3, 87a/9, 87b/11, 88a/2, 88b/2, 89a/7, 89a/9, 8a/4, 90a/6, 92a/10,
92b/1, 92b/2, 92b/6, 92b/8, 92b/9, 93a/7, 93a/8, 93b/6, 93b/7, 94a/2,
94a/3, 94a/5, 94b/7, 95b/1, 96a/2, 97a/6, 97a/7, 97b/7, 99a/11, 99a/9,

9a/2, 9a/9, 9b/10, 9b/8

s.+ iṅg 14a/7, 18b/11, 19a/11, 21a/5, 34b/8, 5a/8, 5b/10, 5b/5, 6a/8,

70b/5, 7a/7

s.+ ler 108a/2, 18a/8, 23a/2, 37b/9, 41a/3, 5b/10, 6a/3, 8b/9, 93b/9,

9b/9

yigrengey s.+ ler 20b/11

s.+ lerde 73b/1

s.+ lerdin 17a/11, 64a/4, 90b/2

s.+ lerge 39b/2, 3b/3, 3b/4, 50a/5, 90b/6

s.+ lerni 15a/8, 18b/4, 39a/10, 48b/5, 60a/2, 65b/7, 84b/8

s.+ ni 101b/2, 103a/9, 104a/5, 104a/8, 104a/9, 108b/9, 110a/11, 110a/5, 111a/7,

111b/2, 113a/9, 11a/9, 14a/6, 14b/8, 15a/4, 15a/6, 18a/1, 18b/6, 19b/2,

21b/3, 21b/5, 21b/6, 22a/2, 22a/3, 22b/9, 30a/5, 32a/10, 32a/4, 32a/8,

35a/6, 37b/8, 38a/3, 3b/2, 41b/10, 41b/3, 42a/1, 42b/9, 44a/5, 44b/8,

46a/4, 49a/10, 49b/7, 4a/9, 52a/7, 54b/7, 56b/2, 59a/7, 5b/10, 5b/5,

5b/7, 63a/7, 64a/7, 64b/8, 65b/2, 68a/10, 6a/6, 6a/7, 71b/10, 72a/11,

72a/6, 75a/7, 76a/9, 79a/7, 79b/1, 79b/2, 79b/4, 82a/2, 82a/9, 85a/1,

86b/3, 87a/3, 88a/1, 88a/2, 88b/2, 88b/3, 89b/1, 89b/3, 89b/7, 92b/10,

92b/11, 92b/3, 93a/10, 93a/9, 94a/7, 95b/4, 96a/11, 96a/4, 97a/6

ḳaytarġaylar s.+ ni 21a/5

s.+ niṅg 101b/8, 103a/10, 103b/1, 106b/8, 107b/7, 107b/8, 108a/11, 108b/8, 110a/2,

110a/6, 111b/11, 112a/6, 112a/8, 112b/4, 112b/5, 11a/3, 12b/1, 15a/2, 15a/3,

15a/4, 16b/4, 17a/11, 17a/6, 17b/4, 18a/6, 18b/11, 18b/7, 20b/11, 22b/8,

22b/9, 23a/10, 23a/7, 23b/1, 23b/4, 23b/5, 24a/4, 24b/2, 24b/7, 29a/4,

29a/5, 33b/11, 34a/9, 35b/1, 36a/11, 36a/9, 37b/9, 38a/1, 38b/5, 39b/1,

3a/2, 42a/3, 45b/10, 46a/6, 48b/10, 48b/3, 48b/7, 49a/10, 49a/11, 4a/10,

51b/1, 53a/9, 54b/1, 55a/4, 55a/5, 55a/6, 55a/8, 55b/7, 55b/9, 56b/1,

56b/7, 58a/9, 58b/5, 59b/11, 59b/8, 5a/7, 5a/9, 60a/1, 60a/11, 60a/2,

60a/8, 61a/7, 62b/4, 63a/3, 63a/9, 63b/3, 63b/6, 64a/6, 64a/7, 64a/8,

64b/3, 64b/4, 64b/6, 65b/7, 68b/10, 69a/3, 6a/5, 70a/8, 72b/7, 73a/10,

74b/3, 74b/9, 76a/9, 77b/5, 78b/8, 79a/4, 79a/9, 79b/3, 79b/6, 80b/11,

82a/3, 82a/4, 82b/10, 83b/2, 83b/9, 84a/2, 84b/8, 86b/1, 86b/6, 88a/6,

89a/11, 90a/7, 91a/8, 91b/2, 92a/10, 93a/2, 93a/4, 99a/2, 9a/3

siz - Sanmak, zannetmek.

s.- diler 100a/7, 70b/2

s.- er 27b/10

s.- er miz 92b/7

s.- erler 25a/4, 42a/4, 5b/3, 8a/10

s.- megil 106b/4, 43b/2

s.- seler 22b/5

sizig Şüphe, zan, sanı.

s.+ ge 83b/6, 86b/2

s.+ in 42a/4

sizin - Sanmak, zannetmek.

s.- ürler 89b/9

soġan Soğan.

s.+ dın 6b/8

sol Sol, sol taraf.

s.+ larındın 88b/9

soŋg 1. Sonra, 2. Akıbet, son. 3. Arka, ard.

s. 100a/1, 109b/2, 109b/4, 110b/1, 112a/2, 112a/4, 115a/1, 115a/7, 116a/1,

19b/9, 26a/10, 47a/6, 53b/9, 80a/5, 85a/1, 90a/5, 96a/10, 96a/11

andın s. 101b/11, 102a/1, 102a/8, 105a/1, 106b/1, 108a/10, 108b/5, 110a/6, 110a/8,

12b/9, 15b/3, 17a/9, 19b/3, 22b/3, 24a/8, 26a/10, 26b/10, 26b/2, 26b/5,

26b/6, 28b/4, 31b/6, 34a/8, 34b/3, 34b/6, 35a/1, 36a/4, 36a/9, 36b/1,

37a/2, 38b/5, 41b/10, 42a/2, 42b/10, 42b/11, 45b/7, 48a/2, 4a/10, 4a/9,

4b/3, 52b/10, 52b/4, 56a/10, 57a/10, 57b/2, 59b/5, 60b/10, 66b/6, 67b/6,

6a/1, 6a/7, 70b/11, 70b/3, 72a/10, 73a/6, 75a/7, 75a/8, 75b/6, 75b/9,

76b/2, 76b/3, 76b/4, 77b/2, 77b/6, 78a/6, 78b/9, 79a/10, 79a/7, 79a/8,
79b/3, 7a/6, 81b/5, 83a/4, 87a/4, 87b/10, 87b/4, 88b/3, 88b/9, 8a/10,
8a/5, 8b/10, 8b/9, 91b/11, 94b/9, 95a/9, 96a/4, 98a/1, 98a/10, 9b/9
anlardın s. 100a/11, 75b/4
bitmişiŋgizdin s. 113b/3, 11a/9
bitmişlerindin s. 36b/8
farīża ḳılınmışdın s. 49a/2
fecri-kāẕib andın s. 18a/8
mindin s. 98a/5
mundın s. 103a/2, 11a/10, 57b/9, 74b/3, 96a/10
müselmān bolmışlarındın s. 114a/11
namāzdın s. 73b/4
oŋgarmaḳındın s. 94a/4
oŋgarmışındın s. 92a/3
vaḳtdın s. 94b/1
vaṣıyyetdin s. 47b/1, 47b/4
yalavaçlardın s. 61b/9
ẓulm ḳılmışındın s. 67a/6
s. birdi 114b/6
s.+ ı 72b/5, 78a/4
fesād ḳılġanlarnıŋ s.+ ı 94a/7, 95a/10
nisbet ḳılġanlarnıŋ s.+ ı 40b/6
sarāynıŋ s.+ ı 85a/4
yalġanġa nisbet ḳılġanlarnıŋ s.+ ı 75b/10
yazuḳ ḳılġanlarnıŋ s.+ ı 94a/1
kāfirleriŋ s.+ ın 103a/5
s.+ ınça 45a/5
s.+ ında 35a/11, 9a/8
yalawaçınıŋ s.+ ında 115a/2
s.+ ında turur 7a/9
s.+ ından 92b/11, 98a/11
ʿahdlarınıŋ s.+ ından 109a/2
s.+ ını 103b/6
anlarnıŋ s.+ ını 93a/5
s. ḳalġanlar 115b/2
s.+ lar 100a/1
s.+ ları 51b/1, 90b/4
s.+ larıŋgız 110a/6, 65b/9
s.+ larında turur 106b/3
s.+ larından 43b/4, 46b/10, 88b/9, 95a/9
s.+ larıŋġa 106a/5, 90b/5
s.+ larını 38b/5
s.+ larnı 103b/5
s.+ ra 100a/1, 110a/10, 22a/10, 24b/1, 36a/7, 4a/6, 79b/9
ʿĀddın s.+ ra 93a/9
andın s.+ ra 110a/9, 25b/3, 37a/1, 37a/9, 5b/11, 61b/4, 6a/1,

72b/1, 7a/6
antlarındın s.+ ra 73b/9
bitmişiŋizdin s.+ ra 37b/8, 38a/9
bitmişlerindin s.+ ra 37a/2
işitmişindin s.+ ra 17b/2
eyesindin s.+ ra 95a/5
ḳaḍġudın s.+ ra 42a/3
mindin s.+ ra 13a/9
mundın s.+ ra 20a/10, 20a/6, 20b/4, 31a/8, 34b/4, 38a/7, 41b/8, 43b/6, 64b/9,
8a/5
nersedin s.+ ra 12a/9, 14b/4
ölmişiŋizdin s.+ ra 6a/7
vaṣıyyetdin s.+ ra 47a/10
s.+ radın 108a/1
s.+ raḳı 77a/6
s. sarāy 10a/2
s. tiriglik 9a/7
s.+ uŋuz 42a/1
s.+ uŋuzdın 56b/4, 85a/1
s.+ umizge 74b/2
s.+ unda turur 25b/2
s. ḳonmışlar: Geridekalanlar
s. ḳonmışlar 115a/1
soŋlaş - Birbiri arkasından gelmek.
s.- maḳı 15b/9
sor - Sormak.
s.- arlar 101a/10, 101a/8, 102b/6, 18b/1, 20b/9, 21a/10, 21a/2, 21a/9, 21b/1,
21b/8
s.- dı 73a/6
s.- ġan 101a/10
s.- ġay miz 88a/10, 88a/9
s.- ġul 20a/9, 99b/2
s.- maŋ 73a/4
s.- sa 18a/2
s.- saŋ 113b/2
s.- saŋgız 73a/4
sorul - Sorulmak, sorguya çekilmek.
s.- mas 12a/7, 14a/3
s.- mas siz 13b/1
sowuḳluḳ Şiddetli, dondurucu soğuk.
s. 39a/5
soy - Soymak.
s.- ar 89b/2
sög - Sövmek.
s.- geyler 83a/3
s.- meŋ 83a/2
sökel Hasta.
s. bol-: Hastalanmak.
s. 17b/6, 19a/4
s. bolsa 17b/10
s. bolsaŋgız 51a/1
s.+ ler 115b/7, 64a/4
s.+ ler bolsaŋgız 56b/8
sökellik Hastalık.
s. 106a/3, 17a/5, 20b/7,

2b/7, 76a/6, 94b/9

s. iwerler 68b/7

s.+ ni 2b/7

söndür - Söndürmek, kısmak.

s.- di 69b/11

s.- seler 110b/8

söz Söz, kelam, haber.

s. 23b/3, 26b/10, 34b/6, 46b/2, 46b/9, 52b/7, 54b/8, 58a/9, 74a/1

s.+ din 102b/1, 57a/8, 60b/1

s.+ ge 101a/6, 113b/2, 59b/10, 79b/8

s.+ i 110b/4, 11b/7, 12a/5, 33b/8, 80a/9, 83b/4, 97a/1

s.+ inge 110b/5

s.+ ini 108b/5, 44a/11, 8a/5

s.+ leri 104b/5

bāṭıl s.+ leri 76b/8

s.+ lerindin 69b/6

s.+ ni 100b/6, 41a/11, 50b/10, 54a/3, 62a/6, 6b/2, 8b/8, 99b/1

rāst s.+ ni 46b/11

s.+ nüng 83a/10

s.+ üm 97b/4

sözle - 1. Söylemek, konuşmak. 2. Anlatmak, hikaye etmek.

s.- di 25b/1, 61b/7, 89a/2, 97a/11

s.- dingiz 23b/1

yalġan s.-: Yalan söylemek.

yalġan s.-gen: Yalan söyleyen, yalancı.

yalġan s.- genler 77a/1

yalġan s.- genlerdin 92b/7

yalġan s.- genlerni 112a/2

s.- mek 61b/8

s.- mes 16b/7, 35b/10

yalġan s.- rler 114b/7

s.- yür 33b/2

s.- yür mü siz 8a/7

s.- yür sen 74a/2

yalġan s.- yür siz 86b/2

yalġan s.- yürler 2b/8, 83b/6

sözleş - Konuşmak.

s.- e irdi 83a/8

s.- mek 18a/4

s.- mes 98a/2

s.- mesenğ 33a/5

s.- se irdi 12a/4

sözlüg Sözlü, söz sahibi.

rāst s.: Çok doğru sözlü,çok sâdık, çok doğru.

rāst s.+ lerdin 53a/4

suġar - Sulamak.

s.- duḳ 92a/6

suḳluḳ: Aç gözlülük.

s. ḳıl-: Hırs göstermek, rağbeti artırmak, üzerine düşmek.

s. ḳılsanğız 58b/11

suḳraḳ Daha hırslı

s. ı 10a/4

ṣūr (<Arp.) Üfürüldüğü zaman kıyametin kopacağına inanılan düdük.

ṣ.+ ġa 80a/10

sūre : Sure.

s. 113b/1, 115a/11, 3b/6

ṣūret (<Arp.) Suret, şekil.

ṣ.+ i 33b/7, 74a/3

ṣ. ḳıl-: Şekil vermek.

ṣ. ḳılduḳ 88b/3

ṣ. ḳılur 30a/4

suw Su, akarsu.

s. 6b/3, 8a/2

s.+ dın 80a/3, 91b/3

s. içür-: Su içirmek.

s. içürmek 99a/6

s. içürmekini 109b/4

s.+ nı 103a/10, 3b/4, 51a/3, 64a/5, 82a/11, 92a/6

yiŋgen s.+ nı 96b/5

s.+ suz 82a/8

suwġar - Sulamak.

s.- mas 7b/7

sü - Uzatmak, sunmak.

boyun s.- : 1. İtaat etmek, boyun eğmek, teslim olmak. 2. Tahrik etmek. 3. Sulh, harbi terk etme.

boyun s.- di 36b/2, 54a/5

boyun s.- dük 29b/3, 51a/9, 64a/9

boyun s.- düm 13a/6

boyun s.- gen 35a/3

boyun s.- genler 12a/2, 13a/8, 13b/6, 34b/10, 36a/7, 36b/6, 37b/11, 96a/6

boyun s.- genler miz 34a/4, 74a/8

boyun s.- genlerniŋ 76a/3, 87b/9

boyun s.- gey 36b/2

boyun s.- gil 13a/6

boyun s.- ŋ 102b/7, 104a/1, 105b/7, 32a/11, 34a/1, 40a/7, 52a/8, 72a/7

boyun s.- mek 20a/5, 31a/7, 52b/11, 54a/6

boyun s.- mekni 55a/5

boyun s.- meyü 36b/2

boyun s.- rler 114a/6

boyun s.- se 47b/5, 50a/5, 52b/10, 53a/3, 54a/5

boyun s.- se miz 80a/7

boyun s.- seŋ 83b/5

boyun s.- seŋiz 37b/7, 41b/3, 84a/2

boyun s.- seler 43b/1

boyun s.- süŋ 52b/7

Süleymān (<ö.a.) Davud peygamberin oğlu olup Kur'an-ı Kerim'de adı geçen peygamberlerdendir. Hz. Süleyman.

S. 10b/3, 10b/4, 61b/6

S.+ nı 81a/4

sünnet (<Arp.) Sünnet, doğru olduğu tahakkuk eden her türlü söz, amel, hikmet.

s.+ i 105a/5

s.+ ler 40b/5

sümgük Kemik.

s. 86a/9

s.+ lerge 26b/2

sür - 1. Sürmek, meshetmek. 2. Sürmek, zorla başka yere göndermek, kovmak.

s.- di 113b/8, 55b/5, 69b/1

s.- dük 64b/10

s.- er 7b/7

s.- erler 103a/2

s.- megil 78b/3

s.- se 51b/9

s.- seng 100b/4, 78b/5

süri - Cezbetmek, çekmek.

s.- yür 98a/6

sürül - Sürülmek, uzaklaştırmak.

s.- diler 69b/8

s.- miş 88b/10

s.- mişler 7a/9, 99b/9

süst (<F.) Gevşek.

süst bol-: 1. Gevşeklik göstermek, zaafa düşmek, yılmak. 2. Güç kaybetmek, zayıflamak.

s. bolmadılar 41a/10

s. bolmang 40b/7

s. irdi 53b/6

s. ḳılġanı 103b/9

süstluḳ (<F.+T.) Fetret, boşluk, ara.

s. 107a/6, 65b/4

s. ḳıl-: Tembellik etmek, ihmal etmek.

s. ḳılmadılar 41a/9

s. ḳılmang 57a/1

süzgevük Halis, ihlasa erdirilmiş.

s. kişilerdin bisre 10a/2

şarāb (<Arp.) İçecek.

ş.+ ungġa 26b/1

şefāʿat (<Arp.) Şefaat, iltimas.

ş. 12b/2, 25b/6, 54b/4, 5b/6

ş. ḳılġan: Şefaat eden.

ş. ḳılġan 78b/3, 80a/2

ş. ḳılġanlardın 91b/9

ş. ḳıl-: Şefaat etmek.

ş. ḳılsa 54b/3, 54b/4

ş. ḳılsalar 91b/9

ş. ḳılur 25b/8

şefīʿ (<Arp.) Şefaatçi.

ş.+ leringizni 82a/3

şehīd (<Arp.) Şehit, Allah yolunda cihat edip ölen.

ş.+ ler 40b/10

ş.+ lerdin 53a/4

şek(k) (<Arp.) Şüphe, kuşku.

ş. 2a/2, 30b/1, 31b/8, 3b/5, 54b/7, 61a/6, 75b/11, 83b/4, 88a/5

ş.+ leri 112a/5

ş. tutġan: Şüpheci.

ş. tutġanlardın 14b/7, 34b/4

şeker (<F.) Şeker.

yandaḳ ş.+ in 6a/8, 99a/8

şeklig (<A.+T.) Şüpheci.

ş. 75a/8

ş. bol-: Şüphe etmek.

ş. boldı 112a/4

ş. bolsaŋgız 29a/3

şenbele - (<F.+T.) İstirahat etmek, dinlenmek, cumartesi günü üzerine düşen vazifeyi yapmak.

şenbelemek: Yahudilerin tatil yaptıkları gün, cumartesi.

ş.- mek 51b/2, 61a/1, 7a/8, 99b/3

ş.- meklerinŋ 99b/3

ş.- mesler 99b/4

şerīʿat (<Arp.) Din yolu, şeriat.

ş. 68a/9

ş.+ dın 22b/9

ş.+ nı 13a/3, 15a/5, 33b/5

şeyṭān (<Arp.) Şeytan, iblis.

ş. 53b/5

ş.+ ġa 25b/11, 51b/7, 69b/2

ş.+ lar 26a/3

ş.+ ları 3a/2

ş.+ nıŋ 103a/10, 16a/9, 20a/5

şifā (<Arp.) Şifa.

ş. bir-: Şifa vermek, rahatlatmak.

ş. birsün 109a/7

Şuʿayb (<ö.a.) Medyen halkına peygamber olarak gönderilen Şuayb peygamber.

Ş. 94a/10

Ş.+ ġa 94b/4

Ş.+ nı 94a/2, 94b/5, 94b/6

şükr (<Arp.) Şükür, hamd.

ş. ḳıl-: Şükretmek.

ş. ḳılġan: Şükreden.

ş. ḳılġan 15b/2

ş. ḳılġanlar 88b/10

ş. ḳılġanlardın 101b/5, 79b/2, 97b/5

ş. ḳılġanlarġa 41a/5, 41a/8

ş. ḳılġanlarnı 78b/7

ş. ḳılġay siz 104a/9, 18a/1, 39b/8, 64a/7, 6a/2, 6a/8, 72a/2

ş. ḳılıŋ 15a/6, 16b/3

ş. ḳılmaslar 24a/9

ş. ḳılsaŋgız 60a/11

ş. ḳılur siz 88b/3

ş. ḳılurlar 92a/9

ṭaʿām (<Arp.) Yemek, yiyecek.

ṭ. 6b/7

ṭ.+ nı 70b/11

ṭ.+ nuŋ 37a/6

ṭ.+ uŋ 26b/1

ṭ.+ uŋguz 63b/8

t.+ ı 17b/7

ṭāʿat (<Arp.) İbadet, Allah'ın emirlerini yerine getirmek.

t. ḳıl-: İbadet etmek.

ṭ. ḳılġan 23b/11

ṭ. ḳılġanlar 31a/4, 50a/3

ṭ. ḳılġıl 33a/8

tābūt (<Arp.) Sandık.

t. 24b/9

tafṣīl (<Arp.) Açıklama, ayrıntı.

t. ḳıl-: Açıklamak.

t. ḳılur miz 90a/2

taġ Dağ.

t. 100a/7, 112b/11, 15b/1, 26b/6, 97b/1

t.+ ġa 97b/2

Ṭūr t.+ ını 9b/10

t.+ larnı 93a/11

t.+ nı 100a/6

ṭāġīlıḳ (<A.+T.) Azmak, azgınlık etme, haddi aşmak.

ṭ.+ ları 3a/3

taġlan - Dağlanmak.

t.- ur 111a/3

taḫta (<Arp.) Levha.

t.+ lar 97b/5

t.+ larnı 98a/5

t.+ larnı 98b/1

ṭā'ife (<Arp.) Cemaat, grup, bölük, taife.

ṭ. 35a/6

ṭ. 60a/8

ṭāḳat (<Arp.) Güç, kuvvet.

ṭ.+ larını 114b/9

taḳdīr (<Arp.) Takdir, yazgı.

t. ḳıl-: 1. Allah'ın ezelde olacak şeyleri bilmesi. 2. Değer biçme, ölçme.

t. ḳıldıṉġız 23b/8

t. ḳılġanṉġızıṉġ 23b/9

t. ḳılurlar 83b/6

taḳı Ve, daha, henüz, sonra.

t. 100a/1, 100a/11, 100a/2, 100a/4, 100a/5, 100a/6, 100a/7, 100a/8, 100a/9,

100b/1, 100b/10, 100b/11, 100b/2, 100b/3, 100b/4, 100b/7, 100b/8, 100b/9, 101a/1,

101a/11, 101a/2, 101a/3, 101a/5, 101a/6, 101a/7, 101a/9, 101b/1, 101b/2, 101b/3,

101b/4, 101b/7, 101b/8, 102a/1, 102a/10, 102a/11, 102a/2, 102a/3, 102a/4, 102a/5,

102a/7, 102a/8, 102a/9, 102b/1, 102b/10, 102b/11, 102b/2, 102b/3, 102b/6, 102b/7,

102b/8, 102b/9, 103a/1, 103a/10, 103a/11, 103a/3, 103a/4, 103a/5, 103a/6, 103a/7,

103a/8, 103a/9, 103b/10, 103b/11, 103b/2, 103b/3, 103b/5, 103b/7, 103b/8, 104a/1,

104a/10, 104a/11, 104a/2, 104a/3, 104a/4, 104a/5, 104a/6, 104a/7, 104a/9, 104b/1,

104b/10, 104b/2, 104b/3,

104b/4, 104b/5, 104b/7, 104b/8, 104b/9, 105a/1, 105a/10, 105a/11, 105a/2, 105a/3, 105a/4, 105a/5, 105a/6, 105a/7, 105a/8, 105a/9, 105b/10, 105b/11, 105b/2, 105b/3, 105b/4, 105b/5, 105b/6, 105b/7, 105b/8, 105b/9, 106a/1, 106a/10, 106a/11, 106a/2, 106a/3, 106a/4, 106a/5, 106a/6, 106a/7, 106a/9, 106b/10, 106b/11, 106b/2, 106b/3, 106b/4, 106b/5, 106b/6, 106b/7, 106b/8, 106b/9, 107a/11, 107a/2, 107a/4, 107a/5, 107a/7, 107a/9, 107b/10, 107b/2, 107b/3, 107b/4, 107b/5, 107b/6, 107b/7, 107b/8, 108a/1, 108a/2, 108a/5, 108a/6, 108a/7, 108a/8, 108a/9, 108b/10, 108b/11, 108b/2, 108b/3, 108b/4, 108b/6, 108b/8, 108b/9, 109a/1, 109a/10, 109a/2, 109a/3, 109a/4, 109a/6, 109a/7, 109a/8, 109a/9, 109b/1, 109b/10, 109b/11, 109b/2, 109b/4, 109b/5, 109b/6, 109b/7, 109b/8, 10a/10, 10a/3, 10a/4, 10a/5, 10a/6, 10a/8, 10a/9, 10b/1, 10b/10, 10b/3, 10b/4, 10b/5, 10b/6, 10b/7, 10b/8, 10b/9, 110a/1, 110a/11, 110a/2, 110a/3, 110a/4, 110a/5, 110a/6, 110a/7, 110a/8, 110a/9, 110b/1, 110b/10, 110b/11, 110b/2, 110b/3, 110b/4, 110b/6, 110b/7, 110b/8, 111a/1, 111a/10, 111a/2, 111a/3, 111a/6, 111a/7, 111a/8, 111a/9, 111b/10, 111b/11, 111b/3, 111b/6, 111b/7, 111b/8, 112a/10, 112a/11, 112a/2, 112a/3, 112a/4, 112a/5, 112a/6, 112a/7, 112a/8, 112a/9, 112b/1, 112b/10, 112b/2, 112b/4, 112b/6, 112b/7, 112b/8, 112b/9, 113a/1, 113a/10, 113a/2, 113a/3, 113a/4, 113a/5, 113a/6, 113a/7, 113a/8, 113a/9, 113b/11, 113b/2, 113b/3, 113b/5, 113b/7, 113b/8, 113b/9, 114a/1, 114a/10, 114a/11, 114a/2, 114a/3, 114a/4, 114a/5, 114a/6, 114a/7, 114a/8, 114a/9, 114b/1, 114b/10, 114b/2, 114b/3, 114b/4, 114b/5, 114b/7, 114b/8, 114b/9, 115a/1, 115a/10, 115a/11, 115a/2, 115a/3, 115a/4, 115a/6, 115a/8, 115a/9, 115b/1, 115b/10, 115b/11, 115b/2, 115b/3, 115b/5, 115b/6, 115b/7,

115b/8, 115b/9, 116a/1,

11a/1, 11a/11, 11a/2, 11a/3, 11a/4, 11a/6, 11a/7, 11a/8, 11b/1, 11b/2,

11b/4, 11b/5, 11b/6, 11b/7, 11b/8, 11b/9, 12a/1, 12a/11, 12a/2, 12a/3,

12a/4, 12a/6, 12a/7, 12a/8, 12a/9, 12b/1, 12b/10, 12b/11, 12b/2, 12b/3,

12b/4, 12b/5, 12b/6, 12b/7, 12b/8, 12b/9, 13a/1, 13a/10, 13a/2, 13a/3,

13a/4, 13a/5, 13a/7, 13a/8, 13b/1, 13b/10, 13b/2, 13b/3, 13b/4, 13b/5,

13b/6, 13b/7, 13b/8, 13b/9, 14/8, 14a/1, 14a/2, 14a/3, 14a/4, 14a/6,

14a/7, 14a/9, 14b/1, 14b/10, 14b/11, 14b/2, 14b/3, 14b/4, 14b/6, 14b/7,

14b/9, 15a/1, 15a/10, 15a/11, 15a/2, 15a/3, 15a/4, 15a/5, 15a/6, 15a/7,

15a/8, 15a/9, 15b/1, 15b/10, 15b/2, 15b/3, 15b/4, 15b/5, 15b/6, 15b/7,

15b/8, 15b/9, 16a/1, 16a/10, 16a/2, 16a/3, 16a/4, 16a/5, 16a/6, 16a/7,

16a/9, 16b/1, 16b/10, 16b/2, 16b/3, 16b/4, 16b/5, 16b/6, 16b/7, 16b/8,

16b/9, 17a/1, 17a/10, 17a/2, 17a/3, 17a/4, 17a/5, 17a/7, 17a/8, 17a/9,

17b/1, 17b/10, 17b/11, 17b/3, 17b/6, 17b/7, 17b/9, 18a/1, 18a/10, 18a/2,

18a/3, 18a/4, 18a/6, 18a/7, 18a/8, 18b/1, 18b/10, 18b/11, 18b/2, 18b/3,

18b/4, 18b/5, 18b/6, 18b/8, 18b/9, 19a/1, 19a/10, 19a/11, 19a/2, 19a/3,

19a/7, 19a/8, 19b/10, 19b/2, 19b/3, 19b/6, 19b/7, 19b/8, 19b/9, 20a/1,

20a/2, 20a/3, 20a/4, 20a/5, 20a/8, 20a/9, 20b/1, 20b/10, 20b/11, 20b/2,

20b/3, 20b/4, 20b/5, 20b/6, 20b/7, 20b/8, 20b/9, 21a/1, 21a/10, 21a/3,

21a/4, 21a/5, 21a/6, 21a/7, 21a/8, 21a/9, 21b/1, 21b/10, 21b/11, 21b/2,

21b/3, 21b/4, 21b/5, 21b/6, 21b/7, 21b/8, 21b/9, 22a/1, 22a/11, 22a/2,

22a/4, 22a/5, 22a/6, 22a/7, 22a/8, 22a/9, 22b/10, 22b/2, 22b/5, 22b/6,

22b/7, 22b/8, 22b/9, 23a/1, 23a/10, 23a/11, 23a/2, 23a/3, 23a/4, 23a/5,

23a/6, 23a/8, 23a/9, 23b/10, 23b/11, 23b/2, 23b/3, 23b/4, 23b/6, 23b/7,

23b/8, 24a/11, 24a/2, 24a/4, 24a/5, 24a/7, 24a/9, 24b/10, 24b/3, 24b/4,

24b/5, 24b/6, 24b/7, 24b/8, 24b/9, 25a/1, 25a/11, 25a/3, 25a/4, 25a/5,

25a/6, 25a/7, 25a/8, 25a/9, 25b/1, 25b/10, 25b/2, 25b/3, 25b/4, 25b/6,

25b/7, 25b/8, 26a/1, 26a/3, 26a/6, 26a/8, 26a/9, 26b/1, 26b/10, 26b/2,

26b/3, 26b/7, 26b/9, 27a/1, 27a/10, 27a/2, 27a/3, 27a/5, 27a/6, 27a/7,

27a/8, 27a/9, 27b/10, 27b/2, 27b/3, 27b/4, 27b/5, 27b/6, 27b/7, 27b/8,

27b/9, 28a/1, 28a/2, 28a/4, 28a/5, 28a/6, 28a/7, 28a/8, 28a/9, 28b/1,

28b/10, 28b/2, 28b/3, 28b/4, 28b/5, 28b/7, 28b/9, 29a/10, 29a/2, 29a/4,

29a/5, 29a/6, 29a/7, 29a/8, 29a/9, 29b/1, 29b/2, 29b/3, 29b/4, 29b/5,

29b/7, 29b/8, 2a/3, 2a/4, 2a/5, 2b/1, 2b/10, 2b/3, 2b/4, 2b/5,

2b/6, 2b/7, 2b/8, 30a/1, 30a/10, 30a/2, 30a/3, 30a/4, 30a/7, 30a/8,

30a/9, 30b/10, 30b/2, 30b/3, 30b/4, 30b/5, 30b/7, 30b/9, 31a/10, 31a/11,

31a/2, 31a/3, 31a/4, 31a/5, 31a/6, 31a/7, 31a/9, 31b/1, 31b/10, 31b/2,

31b/4, 31b/6, 31b/7, 31b/8, 31b/9, 32a/1, 32a/10, 32a/11, 32a/2, 32a/3,

32a/4, 32a/6, 32a/7, 32a/8, 32a/9, 32b/1, 32b/2, 32b/5, 32b/6, 32b/7,

32b/8, 33a/1, 33a/10, 33a/2, 33a/3, 33a/5, 33a/6, 33a/7, 33a/8, 33a/9,

33b/1, 33b/10, 33b/11, 33b/2, 33b/5, 33b/8, 33b/9, 34a/1, 34a/10, 34a/11,

34a/4, 34a/5, 34a/6, 34a/7, 34a/9, 34b/1, 34b/11, 34b/2, 34b/5, 34b/6,

34b/8, 34b/9, 35a/11, 35a/2, 35a/3, 35a/4, 35a/5, 35a/6, 35a/7, 35a/8,

35a/9, 35b/10, 35b/11,

35b/2, 35b/3, 35b/4, 35b/5, 35b/7, 35b/8, 35b/9,

36a/1, 36a/10, 36a/11, 36a/2, 36a/3, 36a/4, 36a/5, 36a/6, 36a/8, 36b/10,

36b/11, 36b/2, 36b/3, 36b/4, 36b/5, 36b/6, 36b/7, 36b/8, 36b/9, 37a/1,

37a/11, 37a/3, 37a/4, 37a/5, 37a/6, 37b/1, 37b/11, 37b/2, 37b/3, 37b/4,

37b/6, 37b/8, 37b/9, 38a/1, 38a/11, 38a/2, 38a/3, 38a/4, 38a/5, 38a/6,

38a/7, 38a/8, 38a/9, 38b/1, 38b/10, 38b/11, 38b/2, 38b/3, 38b/4, 38b/5,

38b/6, 38b/7, 38b/8, 38b/9, 39a/1, 39a/10, 39a/2, 39a/3, 39a/4, 39a/5,

39a/6, 39a/8, 39a/9, 39b/10, 39b/11, 39b/2, 39b/3, 39b/4, 39b/5, 39b/6,

39b/7, 39b/9, 3a/1, 3a/3, 3a/4, 3a/5, 3a/6, 3a/8, 3a/9, 3b/1,

3b/2, 3b/3, 3b/4, 3b/5, 3b/6, 3b/7, 3b/8, 3b/9, 40a/1, 40a/10,

40a/11, 40a/4, 40a/5, 40a/6, 40a/7, 40a/8, 40a/9, 40b/1, 40b/10, 40b/2,

40b/3, 40b/4, 40b/6, 40b/7, 40b/9, 41a/1, 41a/10, 41a/2, 41a/3, 41a/4,

41a/5, 41a/6, 41a/7, 41a/8, 41b/1, 41b/10, 41b/11, 41b/2, 41b/3, 41b/4,

41b/6, 41b/7, 41b/8, 41b/9, 42a/1, 42a/11, 42a/2, 42a/3, 42a/8, 42a/9,

42b/1, 42b/10, 42b/11, 42b/3, 42b/4, 42b/5, 42b/6, 42b/7, 42b/9, 43a/1,

43a/11, 43a/2, 43a/3, 43a/4, 43a/5, 43a/7, 43a/8, 43b/10, 43b/11, 43b/2,

43b/3, 43b/4, 43b/5, 43b/6, 43b/7, 43b/8, 43b/9, 44a/10, 44a/11, 44a/2,

44a/3, 44a/4, 44a/6, 44a/7, 44a/8, 44b/1, 44b/10, 44b/11, 44b/2, 44b/4,

44b/6, 44b/7, 44b/8, 44b/9, 45a/1, 45a/10, 45a/11, 45a/2, 45a/3, 45a/4,

45a/5, 45a/6, 45a/7, 45a/9, 45b/1, 45b/10, 45b/3, 45b/4, 45b/5, 45b/8,

45b/9, 46a/1, 46a/10, 46a/11, 46a/4, 46a/5, 46a/6, 46a/7, 46a/8, 46a/9,

46b/1, 46b/10, 46b/11, 46b/2, 46b/3, 46b/4, 46b/6, 46b/7, 46b/8, 46b/9,

47a/1, 47a/10, 47a/11, 47a/3, 47a/4, 47a/5, 47a/7, 47a/8, 47b/1, 47b/11,

47b/2, 47b/5, 47b/6, 47b/7, 47b/8, 48a/10, 48a/11, 48a/3, 48a/5, 48a/7,

48a/8, 48a/9, 48b/1, 48b/10, 48b/2, 48b/3, 48b/4, 48b/5, 48b/6, 48b/7,

48b/8, 48b/9, 49a/1, 49a/10, 49a/11, 49a/2, 49a/4, 49a/5, 49a/6, 49a/9,

49b/10, 49b/11, 49b/2, 49b/4, 49b/5, 49b/7, 49b/9, 4a/1, 4a/11, 4a/3,

4a/5, 4a/6, 4a/7, 4b/10, 4b/2, 4b/3, 4b/4, 4b/7, 4b/8, 4b/9,

50a/10, 50a/11, 50a/2, 50a/4, 50a/5, 50a/6, 50a/7, 50a/9, 50b/1, 50b/10,

50b/11, 50b/2, 50b/3, 50b/4, 50b/5, 50b/6, 50b/7, 50b/8, 50b/9, 51a/1,

51a/10, 51a/3, 51a/5, 51a/6, 51a/7, 51a/8, 51a/9, 51b/1, 51b/11, 51b/2,

51b/3, 51b/5, 51b/6, 51b/7, 51b/8, 52a/1, 52a/10, 52a/11, 52a/3, 52a/4,

52a/5, 52a/6, 52a/8, 52a/9, 52b/1, 52b/10, 52b/2, 52b/3, 52b/5, 52b/6,

52b/7, 52b/8, 53a/1, 53a/2, 53a/3, 53a/4, 53a/5, 53a/7, 53a/8, 53a/9,

53b/1, 53b/10, 53b/11, 53b/2, 53b/3, 53b/4, 53b/5, 53b/7, 53b/9, 54a/1,

54a/10, 54a/11, 54a/4, 54a/5, 54a/6, 54a/7, 54a/8, 54a/9, 54b/1, 54b/11,

54b/3, 54b/4, 54b/5, 54b/8, 54b/9, 55a/1, 55a/10, 55a/11, 55a/2, 55a/3,

55a/4, 55a/5, 55a/7, 55a/8, 55a/9, 55b/1, 55b/10, 55b/11, 55b/2, 55b/3,

55b/4, 55b/5, 55b/6, 55b/7, 56a/1, 56a/10, 56a/11, 56a/2, 56a/3, 56a/6,

56a/7, 56a/8, 56a/9, 56b/10, 56b/3, 56b/4, 56b/5, 56b/6, 56b/7, 56b/8,

56b/9, 57a/1, 57a/10, 57a/11, 57a/2, 57a/4, 57a/5, 57a/7, 57a/8, 57b/1,

57b/10, 57b/11, 57b/2, 57b/3, 57b/4, 57b/5, 57b/7, 57b/8, 57b/9, 58a/10,

58a/11, 58a/2, 58a/3, 58a/4, 58a/5, 58a/6, 58a/7, 58a/9, 58b/1, 58b/10,

58b/11, 58b/2, 58b/3,

58b/4, 58b/6, 58b/7, 58b/8, 58b/9, 59a/1, 59a/10,

59a/2, 59a/3, 59a/4, 59a/5, 59a/6, 59a/7, 59a/9, 59b/1, 59b/10, 59b/2,

59b/3, 59b/4, 59b/6, 59b/8, 59b/9, 5a/1, 5a/10, 5a/11, 5a/2, 5a/3,

5a/4, 5a/5, 5a/7, 5a/8, 5a/9, 5b/1, 5b/10, 5b/11, 5b/2, 5b/3,

5b/5, 5b/6, 5b/7, 5b/9, 60a/1, 60a/10, 60a/11, 60a/2, 60a/3, 60a/4,

60a/5, 60a/6, 60a/9, 60b/1, 60b/10, 60b/11, 60b/2, 60b/3, 60b/4, 60b/5,

60b/6, 60b/7, 60b/9, 61a/1, 61a/10, 61a/11, 61a/2, 61a/3, 61a/4, 61a/5,

61a/6, 61a/7, 61a/9, 61b/1, 61b/10, 61b/11, 61b/2, 61b/3, 61b/4, 61b/5,

61b/6, 61b/7, 61b/8, 61b/9, 62a/1, 62a/10, 62a/11, 62a/2, 62a/3, 62a/4,

62a/5, 62a/6, 62a/7, 62a/8, 62a/9, 62b/1, 62b/10, 62b/2, 62b/3, 62b/4,

62b/5, 62b/6, 62b/7, 62b/8, 62b/9, 63a/10, 63a/11, 63a/3, 63a/4, 63a/5,

63a/6, 63a/7, 63a/8, 63a/9, 63b/11, 63b/2, 63b/3, 63b/5, 63b/6, 63b/8,

63b/9, 64a/1, 64a/10, 64a/11, 64a/2, 64a/3, 64a/4, 64a/5, 64a/6, 64a/7,

64a/8, 64a/9, 64b/1, 64b/10, 64b/11, 64b/2, 64b/4, 64b/5, 64b/6, 64b/7,

64b/8, 65a/1, 65a/10, 65a/11, 65a/2, 65a/4, 65a/6, 65a/7, 65a/8, 65b/1,

65b/10, 65b/2, 65b/3, 65b/5, 65b/6, 65b/7, 65b/8, 65b/9, 66a/10, 66a/11,

66a/2, 66a/3, 66a/4, 66a/5, 66a/6, 66a/7, 66b/11, 66b/3, 66b/5, 66b/7,

66b/8, 66b/9, 67a/1, 67a/10, 67a/11, 67a/2, 67a/3, 67a/4, 67a/5, 67a/6,

67a/7, 67a/8, 67a/9, 67b/1, 67b/10, 67b/11, 67b/2, 67b/4, 67b/5, 67b/6,

67b/7, 67b/8, 67b/9, 68a/1, 68a/10, 68a/11, 68a/2, 68a/3, 68a/4, 68a/5,

68a/6, 68a/7, 68a/8, 68b/1, 68b/10, 68b/2, 68b/3, 68b/4, 68b/5, 68b/6,

68b/8, 68b/9, 69a/1, 69a/10, 69a/11, 69a/2, 69a/3,

69a/4, 69a/5, 69a/6,

69a/7, 69a/8, 69a/9, 69b/1, 69b/10, 69b/11, 69b/2, 69b/3, 69b/4, 69b/5,

69b/6, 69b/7, 69b/8, 69b/9, 6a/1, 6a/10, 6a/11, 6a/2, 6a/3, 6a/5,

6a/7, 6a/8, 6a/9, 6b/1, 6b/10, 6b/11, 6b/2, 6b/3, 6b/4, 6b/6,

6b/8, 70a/1, 70a/10, 70a/11, 70a/2, 70a/3, 70a/4, 70a/5, 70a/7, 70a/8,

70a/9, 70b/1, 70b/10, 70b/2, 70b/3, 70b/4, 70b/5, 70b/6, 70b/7, 70b/8,

70b/9, 71a/1, 71a/10, 71a/2, 71a/3, 71a/4, 71a/5, 71a/8, 71a/9, 71b/1,

71b/3, 71b/4, 71b/6, 71b/8, 71b/9, 72a/10, 72a/11, 72a/2, 72a/3, 72a/5,

72a/6, 72a/7, 72a/8, 72a/9, 72b/10, 72b/11, 72b/2, 72b/5, 72b/6, 72b/7,

72b/8, 72b/9, 73a/1, 73a/11, 73a/2, 73a/3, 73a/4, 73a/5, 73a/7, 73a/8,

73a/9, 73b/4, 73b/5, 73b/7, 73b/9, 74a/1, 74a/10, 74a/11, 74a/2, 74a/3,

74a/4, 74a/5, 74a/6, 74a/7, 74a/8, 74b/10, 74b/11, 74b/2, 74b/4, 74b/5,

74b/7, 74b/9, 75a/10, 75a/2, 75a/3, 75a/4, 75a/6, 75a/7, 75a/8, 75a/9,

75b/10, 75b/2, 75b/3, 75b/4, 75b/6, 75b/7, 75b/8, 76a/1, 76a/10, 76a/2,

76a/3, 76a/5, 76a/6, 76a/7, 76a/9, 76b/1, 76b/10, 76b/11, 76b/2, 76b/5,

76b/6, 76b/7, 76b/8, 76b/9, 77a/1, 77a/10, 77a/2, 77a/5, 77a/6, 77a/8,

77a/9, 77b/1, 77b/10, 77b/2, 77b/3, 77b/4, 77b/5, 77b/6, 77b/7, 77b/9,

78a/1, 78a/10, 78a/4, 78a/5, 78a/8, 78a/9, 78b/1, 78b/10, 78b/2, 78b/3,

78b/4, 78b/5, 78b/6, 78b/7, 78b/9, 79a/1, 79a/11, 79a/2, 79a/4, 79a/5,

79a/6, 79a/7, 79a/9, 79b/1, 79b/10, 79b/11, 79b/2, 79b/4, 79b/6, 79b/7,

79b/8, 7a/10, 7a/2, 7a/3, 7a/4, 7a/5, 7a/7, 7a/8, 7a/9, 7b/10,

7b/2, 7b/5, 7b/7, 7b/8, 7b/9, 80a/1, 80a/10, 80a/11, 80a/2, 80a/3,

80a/4, 80a/7, 80a/8, 80a/9, 80b/1, 80b/10, 80b/11, 80b/2, 80b/7, 80b/8,

80b/9, 81a/1, 81a/10, 81a/11, 81a/2, 81a/3, 81a/4, 81a/5, 81a/6, 81a/7,

81a/8, 81a/9, 81b/10, 81b/11, 81b/2, 81b/4, 81b/5, 81b/6, 81b/7, 81b/8,

81b/9, 82a/1, 82a/10, 82a/11, 82a/2, 82a/3, 82a/4, 82a/5, 82a/6, 82a/7,

82a/8, 82a/9, 82b/1, 82b/10, 82b/11, 82b/2, 82b/3, 82b/4, 82b/5, 82b/6,

82b/8, 82b/9, 83a/1, 83a/10, 83a/11, 83a/2, 83a/4, 83a/6, 83a/7, 83a/8,

83a/9, 83b/1, 83b/10, 83b/11, 83b/2, 83b/4, 83b/5, 83b/6, 83b/7, 83b/8,

83b/9, 84a/1, 84a/10, 84a/2, 84a/3, 84a/5, 84a/6, 84a/7, 84a/9, 84b/1,

84b/10, 84b/11, 84b/2, 84b/3, 84b/4, 84b/6, 84b/7, 84b/8, 84b/9, 85a/1,

85a/10, 85a/11, 85a/2, 85a/4, 85a/5, 85a/6, 85a/7, 85a/8, 85a/9, 85b/1,

85b/10, 85b/11, 85b/2, 85b/4, 85b/5, 85b/6, 85b/7, 85b/8, 85b/9, 86a/1,

86a/10, 86a/11, 86a/6, 86a/7, 86b/10, 86b/2, 86b/5, 86b/7, 86b/8, 86b/9,

87a/1, 87a/10, 87a/2, 87a/3, 87a/5, 87a/6, 87a/7, 87a/9, 87b/10, 87b/11,

87b/3, 87b/5, 87b/6, 87b/7, 87b/8, 87b/9, 88a/1, 88a/10, 88a/2, 88a/6,

88a/7, 88a/8, 88b/1, 88b/11, 88b/2, 88b/3, 88b/6, 88b/9, 89a/1, 89a/10,

89a/11, 89a/3, 89a/4, 89a/5, 89a/6, 89a/7, 89a/8, 89a/9, 89b/10, 89b/3,

89b/5, 89b/6, 89b/7, 89b/8, 89b/9, 8a/1, 8a/2, 8a/3, 8a/4, 8a/5,

8a/6, 8a/9, 8b/1, 8b/10, 8b/5, 8b/6, 8b/7, 8b/8, 8b/9, 90a/1,

90a/3, 90a/4, 90a/5, 90a/6, 90a/7, 90a/8, 90b/1, 90b/10, 90b/11, 90b/5,

90b/7, 90b/8, 90b/9, 91a/1, 91a/10, 91a/11, 91a/3, 91a/6, 91a/7, 91a/8,

91a/9, 91b/10, 91b/11, 91b/2, 91b/4, 91b/5, 91b/6, 91b/7, 92a/1, 92a/2,

92a/3, 92a/4, 92a/6, 92a/7,

92a/8, 92b/10, 92b/11, 92b/2, 92b/3, 92b/4,

92b/5, 92b/7, 92b/9, 93a/1, 93a/10, 93a/3, 93a/5, 93a/6, 93a/8, 93a/9,

93b/10, 93b/11, 93b/4, 93b/5, 93b/6, 93b/7, 94a/1, 94a/10, 94a/3, 94a/4,

94a/5, 94a/6, 94a/7, 94a/8, 94a/9, 94b/1, 94b/10, 94b/11, 94b/3, 94b/4,

94b/5, 94b/7, 94b/8, 94b/9, 95a/1, 95a/10, 95a/11, 95a/2, 95a/3, 95a/5,

95a/6, 95a/7, 95a/8, 95b/10, 95b/11, 95b/3, 95b/5, 95b/6, 95b/7, 95b/8,

95b/9, 96a/10, 96a/11, 96a/2, 96a/4, 96a/5, 96a/6, 96a/7, 96a/8, 96b/1,

96b/10, 96b/11, 96b/2, 96b/3, 96b/4, 96b/5, 96b/6, 96b/8, 96b/9, 97a/1,

97a/10, 97a/11, 97a/2, 97a/3, 97a/5, 97a/6, 97a/7, 97a/8, 97a/9, 97b/10,

97b/11, 97b/2, 97b/3, 97b/4, 97b/5, 97b/6, 97b/8, 97b/9, 98a/1, 98a/10,

98a/11, 98a/2, 98a/3, 98a/4, 98a/5, 98a/6, 98a/7, 98a/8, 98a/9, 98b/1,

98b/10, 98b/11, 98b/2, 98b/3, 98b/5, 98b/6, 98b/7, 98b/9, 99a/1, 99a/10,

99a/11, 99a/3, 99a/4, 99a/5, 99a/6, 99a/8, 99a/9, 99b/10, 99b/11, 99b/2,

99b/4, 99b/5, 99b/6, 99b/7, 99b/9, 9a/1, 9a/10, 9a/2, 9a/3, 9a/4,

9a/5, 9a/6, 9a/7, 9a/8, 9a/9, 9b/1, 9b/10, 9b/11, 9b/2, 9b/5,

9b/6, 9b/7, 9b/8, 9b/9, 8b/10, 9b/1,91b/2, 82a/2, 82b/8, 12a/3, 36a/7, 89b/4

63a/6, 69a/4

takıl - Bölünmek, ayrılmak.

t.- dılar 38a/6

t.- ġay irdiler 42b/7

t.- sa 87a/3

takıt - Parçalamak, ayırmak, ayrılık çıkarmak.

t.- ġıl 106b/3

t.- sa 87a/3

takṣīr (<Arp.) Kusurlu olma, geri dönme, vazgeçme.

t. ḳıl-: Geri durmak, vazgeçmek.

t. ḳılduḳ 77a/5

t. ḳılġanlar 115b/5

t. ḳılmazlar 39a/8, 79a/10

ṭalāḳ (<Arp.) Boşama, boşanma.

ṭ. birseŋgiz 23b/7

ṭ.+ ġa 22a/5

ṭ. ḳıl-: Boşamak.

ṭ. ḳılsaŋgız 22b/10

t. birilmiş 24a/5

Ṭālūt (<ö.a.) İsrail oğullarının meliklerindendir.

Ṭ. 24b/11

Ṭ.+ nı 24b/6

ṭamaʿ (<Arp.) Açgözlülük.

ṭ. ḳıl-: Arzu etmek, istekte bulunmak.

ṭ. ḳılu 92a/4

ṭ. ḳılur siz 8a/3

ṭ. tut-: Arzu etmek, ummak.

ṭ. tutar miz 71b/4

ṭ. tutarlar 91a/9

tamām (<Arp.) Tamam, tam, eksiksiz.

t. 100a/7, 101a/10, 103a/2, 10b/3, 66b/4, 66b/5, 84a/11, 94b/6

t. bol-: Bitmek, sona ermek.

t. bolmaduḳ 53a/9

t. ḳıl-: Tamamlamak.

t. ḳıldı 12b/3

t. ḳıldım 63b/2

t. ḳılıŋg 18a/8

t. ḳılındı 20a/8

t. ḳılmaḳım 15a/3

t. ḳılsa 64a/7

t. ḳılsaŋgız 18a/1

tamuġ (<Soġ.) Cehennem.

t. 100b/9, 103b/7, 105a/2, 105a/3, 111a/3, 112a/11, 113b/7, 114a/10, 115a/3,

12a/7, 20a/3, 30b/5, 43a/2, 45b/7, 52a/1, 55b/5, 56a/6, 58a/6, 59b/11,

62a/1

t.+ dın 90b/9

t. eyeleri: Cehennem ehli.

t. eyeleri 64b/2, 71b/7

t. eyelerige 91a/9

t. eyeleriŋge 91a/4

t.+ ġa 47a/2, 57b/10

t.+ nı 88b/11

t.+ nuŋg 113a/10

ṭaʿn (<Arp.) Ayıp, ayıplama.

taʿn ḳıl-: Ayıplamak, kusur bulmak.

ṭ. ḳılsalar 109a/3

ṭ. ḳılu 51a/9

tan - İnkar etmek, iman etmemek.

t.- ar miz 60b/4

t.- dılar 114b/11, 44a/3, 45b/6, 54b/3, 5a/5

tanġan: İnkar eden, kâfir.

t.- ġan 30b/7

t.- saŋgız 62a/3

taŋg Tuhaf, şaşılası.

t.+ ġa 110a/5, 115a/9

t. kel-: 1. İmrenmek, hoşa gitmek. 2. Şaşırtmak.

t.+ ġa ketürmesün 112b/8

t.+ ġa ketürse 21b/5, 21b/6, 73a/2

t.+ nıŋ 82a/6

taŋla - Şaşmak, şaşırmak.

t.- dıŋız mu 92b/2, 92b/9

Taŋrı İlah, Tanrı, Allah.

T. 100a/4, 100b/7, 101a/10, 101a/11, 101a/5, 101a/7, 101b/6, 102a/1, 102b/5,

102b/8, 103a/3, 103a/4, 103a/7, 103a/8, 103a/9, 103b/11, 103b/3, 103b/7, 103b/8,

103b/9, 104a/3, 104a/5, 104a/7, 104b/2, 104b/3, 104b/5, 104b/7, 104b/8, 105a/1,

105a/10, 105a/2, 105a/6, 105a/7, 105b/1, 105b/10, 105b/2, 105b/3, 105b/4, 105b/6,

105b/9, 106a/2, 106a/4, 106a/6, 106a/8, 106a/9, 106b/1, 106b/10, 106b/4, 106b/7,

106b/8, 106b/9, 107a/1, 107a/11, 107a/2, 107a/5, 107a/7, 107a/9, 107b/1, 107b/10,

107b/2, 107b/3, 107b/5, 107b/8, 108a/3, 108a/6, 108a/8, 108b/1, 108b/4, 108b/6,

108b/7, 109a/10, 109a/5, 109a/6, 109a/8, 109a/9, 109b/5, 109b/6, 109b/7, 109b/9,

10a/2, 10a/4, 10a/6, 10a/7, 10a/9, 10b/1, 110a/11, 110a/3, 110a/4, 110a/7,

110a/8, 110a/9, 110b/2, 110b/5, 110b/8, 111a/1, 111a/10, 111a/11, 111a/2, 111a/5,

111a/8, 111b/11, 111b/3, 111b/4, 111b/5, 111b/6, 111b/7, 111b/8, 112a/1, 112a/3,

112a/6, 112a/8, 112b/10, 112b/2, 112b/4, 112b/9, 113a/2, 113a/3, 113a/5, 113a/6,

113a/9, 113b/1, 113b/2, 113b/7, 113b/8, 114a/11, 114a/3, 114a/6, 114a/7, 114b/1,

114b/10, 114b/11, 114b/2, 114b/7, 114b/8, 115a/1, 115a/10, 115a/3, 115a/5, 115b/4,

115b/9, 116a/1, 11a/3, 11a/4, 11a/5, 11a/6, 11b/1, 11b/2, 11b/7, 12a/1,

12a/4, 13b/7, 13b/9, 14a/1, 14a/9, 14b/11, 14b/2, 14b/8, 14b/9, 15a/7,

15a/8, 15b/10, 15b/2, 15b/4, 16a/10, 16a/4, 16a/7, 16b/10, 16b/5, 16b/6,

16b/8, 17b/11, 17b/2, 17b/4, 18a/1, 18a/10, 18a/5, 18a/6, 18b/4, 18b/8,

19a/1, 19a/10, 19a/2, 19a/8, 19b/4, 19b/8, 20a/10, 20a/2, 20a/4, 20a/7,

20a/8, 20b/1, 20b/10, 20b/2, 20b/4, 20b/5, 21a/1, 21a/3, 21a/4, 21a/9,

21b/10, 21b/2, 21b/3, 21b/6, 22a/2, 22a/3, 22a/4, 22a/5, 22a/7, 22a/9,

22b/10, 23a/11, 23a/2, 23a/8, 23b/10, 23b/11, 23b/2, 23b/4, 24a/11, 24a/4,

24a/6, 24a/7, 24a/8, 24a/9, 24b/2, 24b/3, 24b/5, 24b/7, 24b/8, 25a/1,

25a/10, 25a/5, 25a/8, 25b/1, 25b/2, 25b/4, 25b/6, 26a/1, 26a/10, 26a/2,

26a/5, 26a/7, 26a/8, 26b/10, 26b/3, 26b/7, 26b/8, 26b/9, 27a/1, 27a/2,

27a/5, 27a/8, 27b/1, 27b/10, 27b/4, 27b/5, 27b/6, 27b/8, 28a/1, 28a/4,

28a/5, 28a/6, 28a/9, 28b/3, 28b/6, 29a/2, 29a/6, 29a/9, 29b/1, 29b/10,

29b/4, 2a/1, 2b/3, 2b/6, 2b/7, 30a/3, 30a/4, 30a/9, 30b/1, 30b/4,

30b/6, 30b/7, 31a/3, 31a/5, 31a/7, 31a/9, 31b/1, 31b/9, 32a/10, 32a/11,

32a/4, 32a/5, 32a/6, 32a/9, 32b/1, 32b/10, 32b/2, 32b/5, 32b/9, 33a/1,

33a/11, 33a/4, 33a/6, 33b/3, 34a/1, 34a/3, 34a/6, 34b/1, 34b/2, 34b/6,

34b/7, 34b/9, 35a/2, 35a/5, 35b/10, 35b/2, 35b/3, 35b/7, 35b/8, 36a/2,

36a/3, 36a/8, 36b/1, 36b/8, 36b/9, 37a/1, 37a/10, 37a/6, 37a/9, 37b/11,

37b/3, 37b/4, 37b/5, 37b/6, 38a/11, 38a/3, 38b/1, 39a/2, 39a/6, 39b/1,

39b/4, 39b/5, 39b/6, 39b/7, 3a/3, 3a/6, 3a/9, 3b/1, 40a/1, 40a/11,

40a/5, 40b/10, 40b/11, 40b/2, 40b/9, 41a/1, 41a/10, 41a/5, 41a/6, 41a/9,

41b/10, 41b/2, 41b/4, 41b/7, 42a/11, 42a/2, 42a/8, 42a/9, 42b/10, 42b/3,

42b/4, 42b/5, 42b/8, 42b/9, 43a/11, 43a/2, 43a/3, 43a/7, 43a/8, 43a/9,

43b/10, 43b/2, 43b/3, 43b/5, 43b/8, 44a/1, 44a/10, 44a/11, 44a/5, 44a/6,

44a/8, 44b/11, 44b/2, 45a/4, 45b/11, 45b/5, 45b/8, 46a/3, 46a/6, 46b/1,

46b/6, 47a/2, 47a/8,

47b/10, 47b/5, 48a/1, 48a/3, 48a/9, 48b/8, 49a/11,

49a/2, 49a/4, 49a/9, 49b/1, 49b/10, 49b/4, 49b/6, 49b/8, 4a/2, 4a/4,

4a/5, 4a/7, 50a/1, 50a/4, 50a/6, 50a/8, 50b/6, 51a/10, 51a/4, 51a/6,

51b/10, 51b/2, 51b/4, 51b/5, 51b/8, 51b/9, 52a/3, 52a/6, 52a/7, 52a/9,

52b/3, 52b/5, 52b/6, 53a/10, 53a/4, 53a/6, 53a/8, 53b/2, 53b/5, 54a/1,

54a/2, 54a/5, 54a/7, 54a/8, 54b/10, 54b/2, 54b/3, 54b/5, 54b/6, 54b/7,

54b/9, 55a/1, 55a/4, 55a/6, 55b/11, 55b/4, 55b/5, 55b/6, 55b/8, 55b/9,

56a/1, 56a/10, 56a/11, 56a/3, 56a/8, 56a/9, 56b/9, 57a/3, 57a/4, 57a/5,

57a/6, 57a/8, 57a/9, 57b/1, 57b/10, 57b/5, 58a/2, 58b/10, 58b/3, 58b/4,

58b/7, 59a/1, 59a/11, 59a/2, 59a/5, 59a/6, 59a/8, 59a/9, 59b/1, 59b/10,

59b/5, 5a/10, 60a/10, 60a/11, 60a/2, 60a/3, 60a/6, 60b/1, 60b/2, 60b/3,

60b/4, 60b/7, 61a/10, 61a/3, 61a/7, 61a/8, 61b/10, 61b/11, 61b/7, 61b/9,

62a/1, 62a/2, 62a/4, 62a/5, 62a/7, 62a/9, 62b/10, 62b/6, 63a/1, 63a/3,

63a/8, 63b/4, 63b/6, 63b/7, 64a/11, 64a/6, 64a/9, 64b/1, 64b/4, 64b/5,

64b/6, 65a/1, 65a/11, 65a/4, 65a/7, 65a/9, 65b/6, 65b/7, 65b/9, 66a/1,

66a/2, 66a/8, 66b/1, 66b/10, 66b/7, 67a/5, 67a/6, 67a/7, 67a/8, 67b/1,

67b/10, 67b/2, 67b/5, 68a/10, 68a/11, 68a/3, 68a/6, 68a/8, 68b/1, 68b/10,

68b/11, 68b/2, 68b/6, 68b/8, 69a/2, 69a/3, 69b/1, 69b/11, 69b/4, 70a/5,

70a/6, 70b/3, 70b/4, 70b/6, 70b/7, 70b/9, 71a/2, 71a/7, 71b/5, 71b/8,

71b/9, 72a/10, 72a/11, 72a/2, 72b/1, 72b/10, 72b/11, 72b/5, 72b/6, 72b/8,

73a/1, 73a/11, 73a/5, 73a/6, 73a/8, 73a/9, 73b/10, 73b/11, 73b/7, 73b/9,

74b/1, 74b/3, 74b/4, 74b/5, 75a/1, 75a/2, 75a/5, 75a/9,

76a/10, 76a/6,

76a/8, 76b/1, 76b/4, 77b/1, 77b/2, 77b/3, 77b/7, 78a/5, 78b/6, 78b/7,

79a/11, 79a/4, 79b/2, 7a/10, 7b/10, 7b/6, 7b/9, 80a/5, 80b/8, 81a/9,

81b/1, 81b/10, 81b/3, 81b/5, 81b/9, 82a/1, 82a/5, 82a/6, 82b/7, 83a/1,

83a/5, 83a/9, 83b/5, 84a/10, 84a/8, 84a/9, 84b/6, 85a/6, 85a/9, 85b/4,

85b/9, 86a/11, 86a/2, 86a/3, 86b/4, 86b/9, 87b/4, 88a/4, 89b/5, 89b/6,

8a/3, 8a/5, 8a/7, 8a/8, 8b/2, 8b/3, 90a/5, 90a/9, 91a/2, 91a/6,

91b/1, 91b/10, 91b/3, 91b/4, 92a/2, 93a/4, 94a/6, 94a/9, 94b/1, 94b/2,

95a/7, 95b/1, 96b/3, 99b/5, 9a/6, 9b/1, 9b/4, 9b/6

T. atı tuta 73b/4

T.+ dın 102b/6, 103b/7, 104b/1, 106a/2, 107a/10, 107a/11, 108a/5, 108a/7, 109b/3,

110a/3, 113a/6, 114a/9, 12a/9, 13b/8, 14a/1, 16b/5, 18b/11, 18b/3, 19a/8,

19b/10, 19b/4, 20a/2, 21b/11, 23a/8, 28b/7, 29a/5, 29a/8, 30b/2, 31a/3,

32a/4, 33a/2, 34a/1, 34b/6, 37b/10, 38b/6, 38b/7, 39a/3, 39b/7, 40a/6,

42b/5, 42b/6, 43a/2, 43b/5, 43b/9, 46a/1, 46a/5, 46b/11, 47a/8, 47b/5,

49b/10, 50b/10, 52b/8, 53a/5, 53a/9, 54a/4, 54b/8, 55b/4, 57a/2, 57a/5,

57a/7, 58a/9, 59a/4, 59b/11, 63a/10, 63a/8, 64a/9, 64b/4, 65a/6, 65a/9,

66a/9, 67a/5, 67b/1, 68b/4, 69a/7, 6b/11, 71b/9, 72b/8, 73a/3, 73b/9,

74a/10, 77b/8, 78a/6, 86a/6, 87b/9, 92b/2, 96a/9

T.+ dın bisre 101b/9, 109a/9, 110b/6, 11a/6, 16a/2, 34b/10, 36a/4, 3b/7, 58a/10,

58a/5, 62b/3, 71a/1, 74b/5, 80a/1, 80a/4, 83a/3, 89b/9, 90a/11

T.+ dın örğin mü 97a/6

T.+ ġa 100b/11, 101b/4, 102a/6, 102b/6, 102b/7, 103b/3, 104a/1, 104a/10, 104a/5,

105a/6, 105a/8, 105a/9, 105b/8, 107b/3, 109b/2, 109b/4, 10a/9, 110b/1, 112a/2,

112a/4, 112b/7, 113a/10,

113a/7, 114a/6, 114b/4, 114b/7, 115a/1, 115a/11, 115a/8,

115b/8, 11b/4, 12b/9, 13b/3, 14a/4, 15a/10, 16a/3, 16a/4, 16b/3, 17a/1,

18b/9, 19b/8, 21a/4, 22a/7, 22b/9, 23a/1, 24a/1, 24a/10, 26a/1, 27a/3,

29a/10, 29b/2, 2b/5, 31a/10, 32a/11, 34a/4, 36b/3, 37b/2, 37b/9, 38a/11,

38b/11, 38b/3, 3b/5, 40a/4, 40a/8, 41a/5, 41b/6, 42a/4, 42a/5, 42b/8,

43b/6, 44a/10, 44a/3, 44a/7, 45a/4, 45b/10, 45b/9, 47b/5, 47b/7, 4a/8,

50a/9, 50b/4, 50b/5, 51b/3, 52a/10, 52a/8, 53a/3, 54a/5, 57a/11, 57b/11,

58b/2, 58b/3, 59a/10, 59a/3, 59a/5, 59a/6, 59b/2, 59b/3, 59b/8, 60a/10,

60a/4, 60a/5, 60a/7, 60a/9, 60b/3, 60b/6, 61b/3, 62a/10, 62a/4, 62a/7,

62b/5, 63b/7, 64a/10, 64a/11, 64b/7, 65a/11, 65b/3, 66b/11, 69a/10, 70a/10,

70b/5, 71a/8, 71b/4, 72a/7, 74b/9, 75a/3, 75a/6, 75b/10, 78a/4, 79a/2,

7a/11, 7a/3, 80b/10, 82b/4, 83a/3, 85a/4, 85a/5, 85a/6, 86b/3, 87b/8,

8b/7, 90a/4, 91a/1, 92a/9, 92b/6, 93a/1, 93a/7, 94a/2, 96a/9, 99a/3, 99a/4

T.+ nı 105b/7, 113b/6, 115b/6, 16a/3, 19b/2, 19b/4, 22a/1, 32a/9, 40b/1,

45a/6, 52b/9, 56b/10, 57a/11, 60b/9, 69a/5, 6a/6, 81b/2

T.+ nıŋ 106a/7, 106b/6, 107a/7, 108a/3, 108a/6, 108a/9, 108b/10, 108b/5, 109a/11,

109b/1, 10b/2, 10b/8, 110b/4, 110b/8, 111b/7, 112a/9, 113a/8, 115a/2, 11b/9,

12a/1, 12a/8, 13b/8, 15b/1, 15b/6, 18a/9, 20a/4, 20a/9, 20b/8, 21a/8,

22b/1, 22b/2, 22b/3, 22b/5, 22b/8, 25a/10, 25a/4, 25a/5, 25a/7, 25a/9,

27a/6, 30a/3, 31a/9, 31b/1, 31b/5, 33b/7, 33b/8, 34a/3, 34b/6, 35a/7,

35b/1, 35b/9, 36b/10, 37b/4, 37b/9, 38a/1, 38a/10, 38b/10, 38b/8, 43a/1,

43b/9, 45b/10, 47b/5, 48b/10, 4a/6, 51b/2, 52b/7, 53b/8, 54a/9, 56a/5,

57b/3, 57b/6, 57b/8, 58a/4, 58a/8, 59b/9, 61a/2, 61a/5, 62a/6, 63a/4,

63b/7, 64a/8, 64b/3, 65b/1, 67b/6, 67b/9, 69a/2, 69a/5, 69b/7, 6b/11,

6b/5, 72a/6, 73b/5, 76a/2, 77a/10, 77a/4, 77a/8, 77b/8, 78a/11, 78a/7,

7a/7, 80a/6, 83b/2, 83b/7, 83b/9, 84a/1, 84a/8, 85a/11, 87a/1, 87a/10,

89b/1, 89b/11, 91a/5, 92a/4, 92b/11, 93a/11, 93a/8, 95a/3, 95a/4, 99a/2, 9b/3, 9b/8

tanġsuḳ Acayip, tuhaf, mucize.

t.+ ı 12a/3, 82b/5

t. ṣıfatı 16b/1

tanuḳ 1. Tanık, şahit. 2. Doğru, gerçek şahit.

t. 14a/7, 29a/4, 29a/5, 37b/4, 50a/1, 50b/8, 50b/9, 53a/8, 54a/5,

61a/9, 61b/10, 73b/6, 74b/10, 74b/9, 76a/8

t. bolġul 74a/8

t. erenleriṅgizdin 28b/9

t. ḳıl-: Tanık tutmak.

t. ḳıldı 100a/9

t. ḳılıṅg 47b/9

t.+ lar 14a/6, 29a/1, 37b/6, 40b/10, 59a/10, 64a/10, 71b/3, 86a/2

t.+ lar irdiṅgiz mü 13a/8

t.+ lar irdiler 67b/9

t.+ lardın 36a/11, 74a/11

t.+ larıṅgızını 3b/7, 86b/3

t. teg-: Şahit tutmak.

t. tegiṅg 46b/5, 29a/4

tanuḳluḳ Şahitlik, tanıklık.

t. 29a/2, 73b/8, 76a/8

t. bir-: Şahitlik etmek, tanıklık vermek.

t. birdi 31a/5

t. birdiler 36b/8, 84b/9, 90b/1

t. birdük 100a/10, 84b/8

t. birgen 109a/11

t. birgenler 34a/5

t. birgil 34a/4

t. biriṅg 34b/10, 36a/11

t. birmegil 86b/4

t. birmes men 76a/10

t. birseler 47b/9, 86b/4

t. birür siz 35a/8, 76a/9

t. birür 61b/9

t. birürler 61b/10, 86b/4

t.+ ġa 73b/7

t.+ ı 73b/1

t.+ ındın 73b/7

t.+ ını 73b/5

t.+ nı 14a/1, 29a/9

t.+ umız 73b/4, 73b/7

tap - 1.Tapmak, ibadet etmek. 2. Bulmak.

t.- ġay siz 18b/3

t.- maġay sen 60a/6

ẓafer t.- maḳ 53a/10

ẓafer t.- sam 53a/10

tap Yeter, kâfi.

t. 106b/10, 107a/2, 113a/3, 113b/8, 20a/3, 43b/8, 46b/6, 51a/6, 53a/5,

54a/5, 54a/8, 59a/6, 61b/10, 62a/9, 73a/9, 78b/1

t. bol-: Yeterli olmak.

t. boldı 51b/6, 52a/1

t. kel-: Yetmek, yeterli olmak.

t. kelmegey mü 39b/8

t. kelür 39b/9

tapa -a, -a doğru.

t. 100b/4, 101b/3, 101b/8, 102a/3, 102a/4, 102a/9, 103a/2, 104a/6, 105a/2,

105b/6, 106b/4, 106b/8, 108a/11, 108a/5, 108a/7, 10a/10, 110a/2, 111b/1, 112b/11,

113a/3, 115a/5, 12b/6, 13b/3, 13b/4, 14a/5, 15a/11, 17a/8, 19b/10, 20a/8,

20b/6, 21b/6, 21b/7, 24a/11, 26a/2, 26a/4, 26b/5, 28a/5, 28b/3, 29b/1,

29b/4, 2a/5, 30b/5, 31b/5, 32a/5, 33b/6, 34a/3, 34a/7, 34a/8, 35b/10,

35b/4, 36b/2, 37b/3, 38a/4, 38b/1, 3a/2, 40a/8, 42b/5, 44b/3, 45b/10,

4a/10, 4a/9, 52a/11, 52a/9, 54a/11, 55a/5, 55a/8, 55b/7, 56a/10, 57a/3,

5b/4, 60a/5, 60a/6, 61a/7, 61b/10, 61b/2, 61b/4, 61b/5, 61b/6, 62a/6,

62b/4, 62b/6, 64b/4, 65a/8, 65b/3, 66a/8, 66a/9, 66b/11, 68a/11, 68a/7,

68b/2, 69a/10, 69a/8, 69b/8, 69b/9, 6a/4, 70a/3, 70a/5, 70a/8, 70b/1,

70b/9, 71a/9, 71b/2, 72b/8, 73a/11, 73a/9, 76a/9, 76b/6, 77b/10, 77b/3,

77b/6, 77b/9, 78b/1, 78b/2, 79a/11, 79a/8, 80a/6, 80a/8, 81a/8, 81b/9,

82b/11, 83a/11, 83a/4, 83a/8, 83b/2, 83b/9, 84a/10, 85a/6, 86a/4, 87b/11,

87b/4, 87b/6, 88a/5, 88a/6, 88a/9, 92b/5, 93a/6, 94a/2, 95a/10, 95b/10,

96a/5, 97a/11, 97b/1, 97b/3, 98a/4, 98a/6, 98b/6, 99a/2, 99a/6, 99b/6,

9a/6

taplat- Sevindirmek, yüzünü güldürmek.

t.- maġıl 98a/7

tap(u)n - İbadet etmek, kulluk etmek, tapınmak.

t.- ġu 110b/7, 25b/6, 30a/5, 31a/6, 54b/7, 62a/8, 80a/11, 82b/7, 83a/1,

96a/7, 97a/4, 97a/6, 99a/3

t.- ġu turur 76a/10, 78a/5

t.- ġudın 70b/7, 92a/10, 92b/6, 93a/7, 94a/2

t.- ġuġa 110b/7

t.- ġular 97a/4

t.- maḳḳa 104b/5, 31b/9, 74b/1

t.- ur miz 13a/10

tar Sıkıntılı, zor.

t. 84a/11

t. bol: Dar olmak.

t. boldı 110a/6, 55a/3

t. ḳıl-: Darlık vermek.

t. ḳılur 24a/11

tarıl - Dağılmak, parça parça olmak, bölünmek.

t.- maŋ 38a/1

tarlıḳ Sıkıntı.

t. 115b/8, 52b/10

t.+ dın 64a/6

tart - Çekip çıkarmak.

t.- ar 89b/2

t.- ar sen 31b/10

t.- tuḳ 90b/11

tartış -Tartışmak, münakaşa etmek, savunmak, mücadele etmek.

t.- maŋ 105b/8

t.- saŋgız 52a/9

t.- tıŋgız 41b/8

taṣdīḳ (<Arp.) Doğrulama, onama.

t. bir-: Doğrulamak, onamak.

t. birse 103b/8

taş 1. Taş. 2. Dışarı, fazla.

t. 27a/4, 32b/7, 63a/11

t.+ ġa 99a/7

t.+ lar 104b/6, 3b/9, 8a/1

t.+ lardın 8a/1

t.+ nı 6b/4

tat - Tatmak, tadına bakmak.

t.- ġannı 44b/6

t.- ıŋ 103b/4, 104b/10, 106a/5, 111a/4, 38a/9, 44b/1, 77a/3, 90b/6

t.- masa 25a/2

t.- sun 72b/5

t.- sunlar 52a/3

t.- tılar 86b/1, 89a/5

tattur - Tattırmak.

t.- sa 79b/4

ṭavāf (<Arp.) Dönüp dolaşma.

ṭ. ḳıl-: Ka'be etrafını dolaşmak.

ṭ. ḳılınġaylar 44a/9

tayaḳ 1. Değnek, sopa. 2. Düstur, dayanak.

t.+ ın̄ġ 6b/4

t.+ ın̄ġnı 95b/10

t.+ ın 99a/7

t.+ ını 95b/3

tayıġ Cilalı, parlamış, pürüzsüz.

t. 27a/4

tayın - Kaymak, yüz çevirmek, günaha girmek, haktan sapmak.

t.- sanız 20a/6

t.- maḳ 42a/10

tażarruʿ (<Arp.) Yalvarma.

t. ḳıl-: Yalvarmak.

t. ḳılmadılar 77b/11

te - Söylemek.

t.- yü 62a/7

tedbīr (<Arp.) Öncelikle düşünme, düzenleme.

t. ḳıl-: Gizlice kurmak, düzenlemek.

t. ḳılur 54a/7

t. ḳılurlar 54a/7, 57a/7

teg - 1. İsabet etmek, ulaşmak, erişmek, gelmek, maruz kalmak, dokunmak.

2. Kapamak, kuşatmak.

t.- di 100b/2, 27a/10, 27a/4, 27a/7,

teg- 39a/5, 41a/9, 42a/2, 43a/6, 43a/7, 48b/1, 52b/4, 76a/9, 84a/7

baş teg.- di 40b/8

muṣībet t.- di 43a/6

t.- dük 84b/5

t.- er men 98b/6

t.- gen 52b/4, 53a/8

t.- geni 72b/4, 73b/3

t.- genleri 96b/9

t.- gey 115b/6, 84a/8, 86b/10, 98a/9

t.- gey bolsan̄ġız 53b/11

t.- gey irdük 95a/5

t.- ginçege 19a/3, 23b/3

t.- medi 43b/9

t.- megey 112b/2

t.- mese 27a/8

t.- mesün 104a/6

t.- se 112a/11, 112b/1, 112b/4, 15a/10, 39b/2, 40b/8, 53a/7, 53a/9, 54a/1,

54a/2, 54a/3, 54a/4, 56a/10, 68b/2, 68b/8, 73b/3, 96b/2

t.- seler 22b/10, 22b/6, 23a/10, 46b/2

t.- ürmek 31b/1

t.- er 90a/10

tanuḳ t.- ın̄ġ 46b/5

tegi -e kadar.

t. 108a/11, 18a/8, 53b/10

t. i 72b/4

t. , 99b/9

ançaġa t. 77a/4

tegre Çevre.

t.+ sinde turur 3a/6

tegrü …kadar, değin.

t. 114b/6, 19a/3, 19a/6, 23b/3, 24a/3, 28b/5, 29a/2, 37a/5, 47b/10,

50b/11, 51a/1, 5a/2, 64a/2, 64a/3, 65a/4, 69b/10, 89a/9

ançaġa t. 105a/5, 46b/2, 48a/4, 6a/6, 79a/9

uyġınçaġa t. 12a/8

ançaġa t. kim 106a/9, 107a/8, 107b/7, 108b/5, 10b/6, 110a/3, 110b/3, 112a/1, 112a/9,

11a/11, 18b/7, 18b/8, 21a/5, 21b/4, 21b/5, 21b/9, 23b/6, 41b/8, 44a/5,

44b/3, 47b/10, 52b/9, 54b/11, 59b/9, 65b/11, 70a/7, 76b/7, 77a/9, 78a/2,

79b/8, 84a/7, 86b/1, 86b/10, 90a/10, 90b/3, 90b/8, 92a/5, 94a/9, 94b/10

ol vaḳtġa t. kim 96b/9

tegşür - 1. Değiştirmek. 2. Vermek, ulaştırmak.

t.- di 6b/1, 99b/1

t.- dük 52a/2, 94b/9

t.- gen 83b/4

t.- meŋ 46a/7

t.- se 11a/8, 20a/9

t.- mek mü 6b/8

teg(ü)r - 1. Musibet vermek, eriştirmek. 2. Ulaştırmak.

t.- düm 93b/6, 94b/7

ziyān t.- genler 10b/8

t.- gil 108b/5

t.- gül 70a/5

t.- me 73a/1

t.- mediŋ 70a/5

ziyān t.- medin 47b/4

ziyān t.- megey 44a/1, 44a/2

ziyān t.- megey siz 111b/3

ziyān t.- megeyler 67b/4

t.- mek 72a/8

ziyān t.- mes 29a/4, 39b/3, 73a/11

ziyān t.- mesler 57b/4

ziyān t.- ür 10b/8

t.- ür 91b/11

t.- ür men 92b/1, 92b/8

t.- üldiler 45b/3

t.- ülgey 27b/10

ziyān t.- ülmes 23a/5

t.- ül 44b/7

tükel t.- ül 42b/11

t.- ülgey 106b/8

teʾẖīr (<Arp.) Erteleme, eda etmeme.

t. ḳıl-: Ertelemek, eda etmemek.

t. ḳılġıl 95b/5

t. ḳılmaḳ 111a/8

tek Sessiz, sakin.

t. tur-: Susmak, sessiz kalmak.

t. turġanlar 101b/9

t. turuŋ 102a/11

teklīf (<Arp.) Birinden bir şey isteme, dileme.

t. ḳıl-: İş, vazife yüklemek, gücü yeteceği kadar iş yüklemek, mükellef kılmak.

t. ḳılınmas 23a/4, 54b/2

t. ḳılmaz miz 86b/11, 90b/10

t. ḳılmaz 29b/4

t. ḳılur 99b/10

t. ḳılurlar 5b/8, 97a/7

ten (<F.) Beden, ten, nefis, can.

t. 12b/2, 23a/4, 28b/4, 31b/9, 32a/7, 42b/11, 44b/6, 46a/11, 5b/6,

67b/11, 80a/1, 87b/10, 98a/1

t.+ din 101b/2, 12b/2, 46a/4, 5b/6, 82a/9

t.+ ge 29b/4, 41a/6, 86b/11, 87b/2, 90b/10

t.+ i 66a/11

t.+ lerdin 15a/9

t.+ leri 107b/5, 109b/7, 112a/3, 115a/3, 115b/3, 52b/6, 55b/11

t.+ leriŋgiz 111b/8, 29a/10, 44b/9

t.+ leriŋgizni 34b/5, 73a/11

t.+ lerimüzni 34b/5

t.+ ni 66b/4, 7b/9, 86b/9

t.+ niŋ 55a/11

teŋ Eşit, aynı.

t. 16a/2

t. ḳıl-: Eş tutmak.

t. ḳılurlar 75a/7, 86b/6

t. tutmaŋ 54b/11

t.+ tuşlar 16a/2

teŋgiz Deniz.

t. 15b/10, 79a/5, 96b/10

t.+ ni 5b/10, 97a/3

t.+ niŋ 72b/6, 79b/1, 82a/8, 99b/3

tepren - Sarsılmak, sallanmak.

t.- mez 104b/3

t.- ür 93b/5, 94b/5

teprenmek: Deprem.

t.- mek 98b/3

tepretil - Harekete geçirilmek, sarsılmak, yerinden oynatılmak.

t.- diler 20b/7

ter Ücret, karşılık, mükafat.

t. 81b/1

ter bar Evet anlamında.

t. 95b/7

terāzū (<F.) Ölçü, mizan.

t.+ ları 88a/11, 88b/1

t.+ nı 94a/3

teri Deri.

t.+ ler 52a/2

t.+ leri 52a/2

tersā (<F.) Hristiyan.

t. 35a/3

t.+ lar 110b/4, 11b/3, 11b/5, 11b/6, 12a/7, 13b/2, 65b/1, 68b/5, 70a/10,

71a/11, 7a/2, 65a/2

teslīm (<Arp.) Teslim, bir şeyi sahibine verme.

t. ḳıl-: Teslim olmak, kurtarmak, selamete erdirmek, İslam'a girmek.

t. ḳılınmış 55b/2

t. ḳılsa 11b/4

tevbe (<Arp.) Tövbe.

t. 47b/11, 48a/1, 48a/3

t.+ ŋizni 18a/5, 49a/10, 49a/11, 6a/5

t. ḳıl-: Tövbe etmek.

t. ḳıldılar 15b/5, 37a/1, 60a/9, 66b/10, 98a/10

t. ḳıldım 48a/4, 97b/3

t. ḳılġan: Tövbe eden.

t. ḳılġanlarnı 21b/10

t. ḳılmaḳ 55b/4

t. ḳılsa 67a/5

t. ḳılsaŋgız 108a/8, 28b/1

t. ḳılsalar 108b/3, 109a/1, 114b/2

t. ḳılurlar 48a/2

t.+ leri 37a/2

t.+ lerin 15b/5, 48a/2

t.+ mizni 13a/2

t.+ ni 13a/2, 15b/5, 48a/1, 52b/9, 5a/3, 6a/5

t.+ sin 109a/7, 40a/3, 5a/3

t.+ sin ḳabūl ḳılur 67a/6

tevekkül (<Arp.) Kadere razı olma, tevekkül.

t. ḳıl: Allah'a dayanmak, işini Allah'a bırakmak, tevekkül etmek.

t. ḳılġanlarnı 42b/8

t. ḳılġıl 106b/9, 42b/8, 54a/8

t. ḳılıŋ 66a/2

t. ḳılsa 106a/4

t. ḳılsun 112b/3, 39b/6, 42b/10, 64b/5

t. ḳılurlar 102b/9

tevfīḳ (<Arp.) Allah'ın yardımı.

t. birgey 50a/8

te'vīl (<Arp.) Te'vīl, söze ayrı mana vermeye çalışma.

t.+ in 30a/8

t.+ ini 30a/9

Tevrāt (<ö.a.) Tevrat.

T. 34b/11, 37a/8, 67b/6, 98b/9

T.+ da 33b/11

T.+ dın 68a/4, 68a/5

T.+ nı 30a/1, 33b/5, 67b/7, 70a/2, 70a/7, 74a/3

teyemmüm (<Arp.) Toprakla abdest alma, teyemmüm.

t. ḳıl-: Teyemmüm abdesti alma.

t. ḳılınġ 51a/3

tezgin- Dolanıp durmak, bocalamak.

tezgingen: Vesvese, felaket.

t.- gen 102a/6

t.- gen 68b/8

t.- genlerge 12b/7

t.- se 15b/2

tezgindür- Döndürmek, devretmek.

t.- ür miz 40b/9

t.- ür siz 29a/3

tırnaḳlıġ Tırnaklı.

t.+ nı 86a/7

ti- (bkz. te-) Söylemek.

t.- p 11a/1, 15a/8, 82b/11

ticāret (<Arp.) Kazanç kastıyla yapılan alışveriş.

t. 29a/3

tig Gibi.

91b/5

tig- (bkz. teg-) 1. İsabet etmek, ulaşmak, erişmek, gelmek, maruz kalmak, dokunmak.

tig- 33a/3, 43b/6

tigme Bütün, hepsi, her şey, hep, her.

t. 103b/2, 106a/11, 106b/2, 108b/2, 10a/11, 11a/5, 14b/3, 14b/9, 22b/10,

26b/6, 26b/8, 28a/7, 28b/4, 29a/6, 31b/9, 32a/7, 32b/8, 3a/10, 3b/10,

42b/11, 43a/7, 44b/6, 47a/4, 47b/2, 49b/10, 50a/1, 50b/8, 52a/2, 54b/5,

54b/6, 55a/7, 56a/1, 58b/4, 59a/2, 62b/10, 66b/9, 68a/9, 69b/10, 6b/5,

70b/1, 72b/11, 76a/7, 76b/7, 79b/3, 79b/6, 81a/3, 81a/6, 81a/7, 82a/11,

82b/6, 82b/7, 83a/3, 83a/9, 84a/5, 86a/7, 87a/5, 87b/10, 87b/9, 89b/10,

89b/7, 90a/5, 90b/2, 90b/5, 91a/8, 94a/5, 94b/2, 95b/6, 97b/5, 97b/6,

97b/8, 99a/8, 9a/9

t. bir nerse üze yaraġlıġ 111b/3

t. bir nerse üze 105a/10, 26b/3, 29b/1, 31b/11, 32a/6, 3b/1, 45a/4, 65b/1, 67a/8,

74b/10, 75a/4

taḳı ol t. bir nerse üze 82b/8

t. bir nersege 98b/7

t. bir nerseni 108a/3, 49b/10, 82b/6, 83a/8

t. bir nersenińg 78a/2

t. bir yandın birin 96a/4

t. birge 14b/7

t. nerse üze 65b/6

tik- Dikmek, yamamak.

t. - e 89a/5

til Lisan, dil.

t.+ i 71a/4

t.+ in çıḳarur 100b/5

t.+ leri 51a/8

t.+ lerini 35b/11

tile - 1. İstemek, dilemek, arzu etmek. 2. Aramak. 3. Sevmek, hoşlanmak.

t.- di 101a/11, 23a/3, 25b/9, 42a/10, 4a/4, 6b/3, 84b/6, 99a/6

t.- diŋiz 6b/10, 84b/3

t.- diler 60b/9

destūr t.- diler 115a/11

yarlıḳayu t.- diler 40b/1, 52b/8

yarlıḳayu t.- genler 31a/5

t.- gil 114b/10, 6b/7, 7b/1, 7b/3, 7b/5

yarlıḳayu t.- gil 42b/7

yarluḳayu t.- gil 57a/4

t.- nŋ 28b/9, 49b/9

yārī t.- nŋ 15a/6, 5b/2, 96a/9

t.- nŋiz 19b/3

t.- medi 112a/5, 67b/2

t.- medük 52b/5

t.- megil 114b/10

t.- meki 10b/8

t.- mekindin 23b/1

t.- mes 17b/11

t.- mesler 27b/10

t.- mez 38a/11, 64a/6, 81b/1

destūr t.- mez 112a/2

yarlıḳayu t.- mez mü 70b/9

t.- r 108b/4

t.- se 110a/11, 11a/4, 14a/5, 20b/1, 20b/5, 21b/3, 24b/8, 25b/2, 25b/4,

26b/9, 27b/6, 30a/5, 30b/8, 32b/10, 33b/4, 35b/2, 35b/3, 40a/4, 40a/5,

41a/7, 44a/7, 51b/3, 51b/5, 55a/4, 57b/11, 59a/7, 65a/10, 65a/11, 65b/2,

65b/3, 67a/7, 67a/8, 67b/1, 68a/10, 69a/2, 69b/8, 77b/1, 77b/10, 77b/7,

7b/6, 80b/9, 81a/9, 83a/1, 83a/11, 83a/9, 84a/10, 85a/1, 85a/9, 86a/11,

86b/3, 94b/2, 96a/9

yarlıḳayu t.- se 52b/8, 57a/11

t.- se irdük 104b/4, 95a/5

t.- se miz 100b/3

t.- se sen 98b/5

t.- seŋ 114b/11, 31b/10, 32a/2, 98b/3, 98b/4

t.- seŋgiz 11a/7, 21b/11, 23a/7, 48a/10, 4b/10, 6a/11, 73b/4, 89a/1, 99a/11

feṯ t.- seŋgiz 103b/10

t.- seler 106b/9, 107b/3, 107b/7, 22a/8, 23a/6, 50a/8

destūr t.- seler 115a/6

t.- seler irdi 112a/5

t.- sem 98b/6

t.- yür 103a/4, 107a/9, 109a/8, 110a/9, 115a/10, 17b/11, 25a/8, 25b/4, 33a/4,

41b/9, 44a/1, 49a/11, 49a/9, 49b/1, 52b/2, 60b/8, 63a/4, 64a/7, 68b/2,

72a/4, 85a/1, 9b/5

destūr t.- yür 112a/4

iwe t.- yür 79a/3

sāḫir t.- yür 95b/4

t.- yür irse 59a/8

t.- yür men 66a/10

t.- yür miz 74a/10, 81a/3, 85a/10

t.- yür mü siz 11a/7, 54b/9, 60a/7

t.- yür siz 103a/6, 107a/8, 6b/9, 79a/2

t.- yürler 110b/8, 112b/9, 51a/5, 52b/1, 55a/6, 5b/8, 60b/4, 60b/5, 67a/3,

78b/4, 97a/7

cevāb t.- yürler 58b/4, 62b/6

destūr t.- yürler 115b/11

nuṣret t.- yürler 9b/2

yarlıḳayu t.- yürler 104b/8

tilek İste, arzu.

t.+ ge 59a/11

t.+ leriŋgizni 18b/3

tilekçe İsteğine göre, arzusuna göre.

t. yörüt- Emre amade kılmak, emir altına almak.

t. 16a/1

tilen - İstenmek.

t.- di 11a/7

t.- diler 67b/8

tileş - Karşılıklı istemek.

t.- ür siz 46a/6

tirgi Meşinden yapılan yemek sofrası.

aşlıġ t. 74a/9, 74b/1

tirgür - Diriltmek.

t.- di 24a/8, 4a/8, 66b/5

t.- dük 84a/3

t.- se 66b/5

t.- ür 104a/5, 26a/6, 26a/9, 42b/3, 4a/9, 7b/10, 99a/3

t.- ür men 26a/6, 33b/8

t.- ür sen 26b/4

tirig Diri, canlı.

t. 25b/7

t.+ din 32a/2, 82a/6

tirig ḳoḍ-: Sağ bırakmak,

öldürmemek.

t. ḳoḍġay miz 96a/8

t. ḳoḍmaḳ 97a/7

t. ḳomaḳ 5b/8

t.+ ler 15a/8, 43b/2

t.+ ni 32a/1, 82a/5

tiriglik 1. Hayat, yaşantı, ömür. 2. Yaşayış, yaşayış tarzı. 3. Geçim kaynağı, geçimini sağlama vakt.

t. 17a/10, 10a/5

t.+ im 87b/8

t.+ imüz 77a/1

soŋg t.: Ahiret.

soŋg t. 9a/7

yaḳınraḳ t.: Dünya hayatı.

yaḳınraḳ t. 100a/2, 111b/1, 112b/9, 39a/5, 57a/9, 79b/11, 90a/1, 91b/5, 98a/10, 84b/9

9a/5

yaḳınraḳ t. irmes 77a/6

yaḳınraḳ t. irmez 44b/8

t. ḳılduḳ 97a/1

t. ḳılış-: Muaşeret etmek, geçinmek, kaynaşmak.

t. ḳılışıŋg 48a/8

yaḳınraḳ t.+ ni 53a/11, 9a/7

t.+ niŋg 103a/4

yaḳınraḳ t.+ niŋg 111b/2, 55b/8

tiril - Yaşamak.

t.- di 105b/2

t.- gü 88b/2

t.- sün 105b/2

t.- ür siz 89a/10

tirsek Dirsek.

t.+ lerge 64a/2

tiş Diş.

t. 68a/1

tişi Kadın, kız, dişi.

t. 17a/7, 28b/10, 32b/5, 47b/2, 58b/8, 67a/4

t.+ din 45b/2, 58a/11

t.+ ge 64a/5

t.+ ler 113b/5, 114a/4, 22a/6, 47a/3, 48b/9, 49a/3, 49a/8, 50a/2, 50a/3,

58b/11, 58b/4, 62b/9, 63b/9

t.+ lerdin 21b/8, 30b/9, 46a/8, 48b/2, 48b/9, 53b/2, 56a/7

t.+ lerdin bisre 93b/9

t.+ lerge 113b/7, 114a/7, 24a/5, 33a/2, 46a/10, 46b/7, 49b/9

t.+ leri 33a/7, 48b/7

t.+ leriŋgiz 21b/10

t.+ leriŋgizdin 47b/9, 49a/4

t.+ leriŋgizge 18a/4

t.+ leriŋgizni 34b/5, 97a/8

t.+ leriŋgiziŋg 48b/6

t.+ lerimüzni 34b/5

t.+ lerindin 22a/4

t.+ lerini 96a/8

t.+ lerni 21b/4, 22b/10, 22b/6, 23b/5, 46a/5, 48a/6, 49a/3, 51a/2, 58a/1

t.+ lerniŋ 23b/1, 58b/5

t.+ m 33a/3

t.+ ni mü 86a/1

t.+ niŋ 47a/2, 62b/10, 86a/2

t.+ si 32b/3

t.+ sini 93b/11

tiwe Deve.

t. 90b/8

t.+ din 30b/10, 73a/7

t.+ ler 85a/10, 85a/11

t.+ lerdin 85b/11, 85b/8

t.+ leriniŋ 58a/3

t.+ lerniŋ 85b/1

t.+ niŋ 63a/2

toġ - Doğmak.

toġa ḳözsüz: Anadan doğma kör.

t.- a közsüzni74a/4

t.- ġan 80b/3, 80b/5

toġrul - Doğurulmak.

t.- mış 23a/3

t.- mış turur 23a/5

toġuş Doğuş, ortaya çıkma, gerçekleşme.

t.+ ı 80a/10

toḳı- Hırpalamak, çarpmak.

t.- r 28a/3

toḳuş Savaş, çarpışma.

t. 103b/6, 106b/2, 107a/3, 20b/11, 24b/2, 24b/4

t.+ dın 110a/3

t.+ ġa 69b/11

t.+ ınġa 55a/7

t. ḳıl-: Cihat etmek, savaşmak.

t. ḳıldılar 109a/9, 115b/3, 41a/1

t. ḳılġanlar 55b/10

t. ḳılġanlarnı 55b/11, 56a/2

t. ḳılıŋ 111b/8

t. ḳılsalar 112a/3, 115a/2

t. ḳılurlar 66b/7

t.+ nı 43a/9

toḳuş - Öldürmek, savaşmak, cihat etmek, çarpışmak, mücadele etmek.

t.- ġaylar irdi 55a/4

t.- ġul 114a/9

t.- maḳ 39b/5

t.- masalar 55a/5

t.- maz mu siz 109a/4

t.- salar 38b/5

t.- uŋ 115a/11, 66a/3

tola - Eğip bükmek, çevirmek.

t.- ġayu 51a/8

toldur - Doldurmak.

t.- ġay men 88b/11

tolu Tam, dolu.

t.+ sı 37a/4

ton Elbise, giyim kuşam.

t. 89a/11

t.+ ı 89a/11

t.+ ları 71b/11

t.+ larını 89b/2

t. turur 18a/4, 18a/5

toŋguz Domuz.

t. 16b/4, 63a/9, 86a/5

t.+ lar 69b/1

topraḳ Toprak.

t. 27a/4

t.+ dın 34b/3

t.+ ġa 51a/3

t.+ ı 92a/7

topuḳ Topuk.

t.+ ḳa 64a/3

tök - Dökmek.

t.- er 4b/2

ḳanlarınŋızını t.- mez 8b/10

t.- üŋ 91b/3

tök(ü)l - Akıtmak, dökülmek.

t.- miş 86a/5, 97b/2

t.- ür 71b/2

t.- ür 115b/10

tölen - Karar kılmak, bir yerde durmak, sebat etmek.

t.- mek 17b/1, 58a/8

tölendür - Sabit kılmak.

t.- gil 25a/7, 41b/1

t.- mek 27a/7, 53a/2

t.- mekiniŋ 101a/8

t.- se 103a/11, 103a/5

t.- üŋ 103b/1

tölengen 1. Hak, gerçek, doğru. 2. Derinleşen, rusuh sahibi olan, yüksek payeye erişen.

t.+ ler 30a/9:

t.- gen 79b/6

t.- genler 61b/1

t.- mek 17b/1, 58a/8

töŋgüt – Eğmek, bükmek.

t.- üp 61a/1

tört Dört. (Sayı)

t. 108a/6, 111a/6, 22a/4, 23a/10, 26b/5, 47b/9, 63a/2

t.+ de 47a/10, 47a/11

t.+ ün 46a/9

töşek Döşek, yatak, beşik.

t. 20a/3, 3b/3, 45b/7, 90b/9

t. turur irdi 30b/6

töşen - Döşenmek, yayılmak.

t.- gen 85b/8

tuġ - (Güneş) doğmak.

kün t.- ış 96b/11

tumduḳ (Cehennem) yakıt.

t.+ ı 3b/8

otnuŋ t.+ ı 30b/3

Ṭūr (<ö.a.) Tūr dağı.

Ṭ.+ nı 60b/11, 7a/5

Ṭ. tağını 9b/10

tur - 1. Durmak, kalmak, ayakta durmak. 2. Var, mevcut olmak. 3. -dır/-dir.

tek t.- ġanlar 101b/9

t.- ġu 110a/2

t.- ġu yerler 114a/8

tek t.- uŋ 102a/11

t.- uḳup 35b/6

öre t.- up 45a/6, 56b/10

t.- ur 10a/1, 10a/8, 10b/2, 16b/2, 20b/6, 21a/4, 22a/9, 23a/11, 23b/4,
25b/8, 25b/9, 32a/6, 36a/9, 51b/1, 59a/6, 7a/6, 96b/3, 9b/1, 9b/7
ağır kelgen t.- ur 5b/3
artında t.- ur 48b/10
aşnu t.- ur 17b/5
berāber t.- ur 2b/2
bilgen t.- ur 10a/4, 22b/10, 37a/6, 4a/11
bīzār t.- ur 108a/8
çıḳarġan t.- ur 7b/9
ekin t.- ur 21b/10
eligleriñgizde t.- ur 107b/1
ewürgeni t.- ur 14b/8
faẕl eyesi t.- ur 25a/10
faẕllıġ t.- ur 11a/4
ḥaḳ t.- ur 14b/2, 4a/3
ileyimde t.- ur 33b/10
ileyinde t.- ur 7a/9, 81b/7
inek t.- ur 7b/2, 7b/4
ḳaçan t.- ur 101a/8
ḳadrsızraḳ t.- ur 6b/9
ḳatıġ t.- ur 30b/4
ḳatıġraḳ t.- ur 54b/3
kāfir t.- ur 21a/6
ḳınaġanı t.- ur 99b/5
ḳışāṣ t.- ur 18b/10
kim t.- ur 24a/10, 34a/3, 42b/9, 54b/8, 68b/4, 85a/3
kimge t.- ur 75b/10
ḳoya t.- ur 3a/3
köni t.- ur 75a/1
köni yol t.- ur 12a/8
körgen t.- ur 11b/2, 23a/8, 23b/11
ḳullar t.- ur 101b/9
Mekkede t.- ur 37b/1
nā-ḫōş körilmiş t.- ur 20b/11
ne t.- ur 104b/8, 111a/11, 20b/9, 24b/3, 4a/4, 50b/5, 53b/1, 54a/2, 71b/3,
7b/1, 7b/3
oñgurḳalarıñgızdın t.- ur 48b/8
oḳ t.- ur 80a/7
ol t.- ur 4a/9
ögüri t.- ur 14a/2
öñgin t.- ur 9b/7
örtgen t.- ur 68a/2
ṣabr ḳılġan t.- ur 16b/9
satġaşġanları t.- ur 5b/4
sınaġ t.- ur 104a/11
sınaġanıñgız t.- ur 25a/1
soñgında t.- ur 7a/9
soñglarında t.- ur 106b/3
soñgunda t.- ur 25b/2
tapunġu t.- ur 76a/10, 78a/5
tegresinde t.- ur 3a/6
toġrulmış t.- ur 23a/5
ton t.- ur 18a/4, 18a/5

tüşgen t.- ur 26a/9

tüz t.- ur 34b/8

uluġ t.- ur 5b/3

uluġraḳ t.- ur 21a/4

yaḫşıraḳ t.- ur 21b/4, 6b/9

yanutı t.- ur 71b/6

yazuḳ ḳılġan t.- ur 29a/9

yerde t.- ur 40a/4, 4a/10

yoḳ t.- ur 19a/11

yoḳatġanı t.- ur 99b/5

ẓālimraḳ t.- ur 11b/9

töşek t.- ur irdi 30b/6

cimāʿ ḳılmadın t.- ur siz 23b/6

t.- urlar 15a/8, 9a/6

aşnu t.- urlar 12a/5

erenler t.- urlar 112b/10

namāz ḳılmayın t.- urlar 56b/5

ortaḳ t.- urlar 47b/3

uyalarınġız t.- urlar 21b/2

yaraşturulmış t.- urlar 113a/5

turuġ Saf, duru.

t. 7b/4

turuḳġan Daimi, bâki.

t.- ġan 67a/4

turuḳtur - Durdurmak, ayakta dikmek.

t.- salar 76b/9, 77a/2

tut - 1. Tutmak, almak, yakalamak. 2. Tutmak, edinmek, sahiplenmek, sahip çıkmak, kabul etmek. 3. Yapmak, elde etmek. 4. Saklamak, muhafaza etmek.

t.- a 77a/3

and t.- a 76b/4

Taŋġrı atı t.- a 73b/4

t.- ar 22a/3

dōst t.- ar 50b/9

ḳulaḳ t.- ar 76b/6

ṭamaʿ t.- ar miz 71b/4

t.- ar mu sen 80a/11

t.- ar mu siz 7a/11, 8a/3

dōst t.- ar mu 27a/9

t.- ar siz 93a/10

t.- arlar 100a/5

azġunluḳ yolını t.- arlar 97b/9

dōst t.- arlar 71a/7

fāl t.- arlar 96b/3

ṭamaʿ t.- arlar 91a/9

şek t.- ġanlardın 14b/7, 34b/4

t.- ġay 93a/9

t.- ġay men 58a/2

t.- ġıl 26b/5, 97b/4, 97b/6

dōst t.- maġanlıḳ 49a/6, 63b/11

ʿār t.- maġay 62a/9

t.- maġıl 29b/6

t.- maŋġ 22b/7, 22b/8, 55a/2, 69a/6

teŋġ t.- maŋġ 54b/11

t.- maḳ 22a/10

düşmen t.- maḳ 48b/3

rūze t.- maḳı 19a/6, 55b/3, 72a/1

t.- maḳıṉġız 6a/3

t.- masun 32a/2

t.- maz 22a/2, 25b/7, 71b/10

dōst t.- maz 11a/2

t.- mazlar 97b/9

ʿār t.- sa 62a/10

dōst t.- sa 109b/11, 68b/6, 69a/4

emīn t.- saṉġ 35b/4, 35b/5

rūze t.- saṉġız 17b/8

t.- salar 60b/4

rūze t.- sun 17b/10

t.- sunlar 97b/6

t.- tı 106a/7, 20a/3, 30b/4, 60b/9, 6a/6, 93b/5, 94b/5, 98a/1, 98a/6,

98b/3

dōst t.- tı 35a/6, 57b/10

t.- tılar 63b/6, 69a/6, 69a/8, 98a/9

żaʿīf t.- tılar 98a/6

t.- tu 95b/3

t.- tuḳ 77b/10, 78a/3, 94b/10, 94b/8, 95a/1, 96b/1, 99b/7

t.- uṉġ 100a/7, 108b/2, 22b/6, 47b/9, 53a/6, 55a/1, 55a/8, 7a/5, 89b/10,

9b/10

emīn t.- uldı 29a/8

tutuġ Rehin,tutsak.

t. 91a/7

t. alın-: Rehin alınmak, rehin bırakılmak.

t. alınmış 29a/7

t.+ lılar 83b/4

tutun - 1. Tutunmak, sarılmak. 2. Yapmak, ortaya konmak, edinmek.

t.- dı 12a/1, 58b/2

t.- dılar 110b/6, 60b/10, 79b/11, 89b/8, 91b/4, 98a/2

t.- duṉġız 5b/11

t.- duṉġuz 8b/2, 9b/9

t.- madılar 109a/9

t.- maġaylar irdi 71a/9

t.- maṉġ 109b/9, 39a/7, 60a/6, 68b/5

t.- masa 34b/9

t.- mazlar 110b/2

dōst t.- sa 58a/4

t.- saṉġız 36a/6

t.- salar 60b/5

t.- sun 40b/10

t.- uṉġ 12b/5, 74b/5

t.- ur 76a/2

t.- urlar 16a/2, 59b/7

tuzġu Ziyafet, ikram.

t. 45b/8

tüg - Cimrilik etmek.

t.- erler 113b/6

tügün Düğün.

nikāḥnıṅg t.+ i: Nikah, evlenme.

t.+ i 23b/9

t.+ iṅge 23b/3

tükel Hep, tam olarak.

t. 106b/8, 19a/7, 23a/3, 27b/10, 44b/7, 79a/10, 87a/4

t. alġanıṅg men 34a/6

t. alġınçaġa 47b/10

t. bir-: Yerine getirmek, tamamlamak.

t. birildi 31b/9

t. birilür 28b/4

t. birür 34a/11, 62b/1

t. bol-: Gerçekleşmek, tamamlanmak.

t. boldı 83b/4, 97a/1, 97a/9

t. ḳıl-: 1. Yerine getirmek. 2. Tamamlamak.

t. ḳıldım 63b/2

t. ḳılduḳ 94b/3, 97a/9

t. ḳılıṅg 108a/11, 19a/2, 94a/3

t. ḳılsa 110b/8, 23a/3

t. ḳılsaṅgız 19b/4

t. tegrülür 42b/11

tün Gece.

t. 15b/9, 45a/5, 76a/1, 80b/2, 97a/9

t.+ ge 18a/8, 32a/1

t.+ inde 18a/4

t.+ le 28a/1, 79a/7, 88a/8, 95a/2

t.+ ni 31b/11, 5b/11, 82a/7, 91b/11, 97a/9

t.+ nüṅg 38b/10

türlüg Çeşitli, türlü.

t. 79b/4, 85b/6

tüş - Düşmek.

tüşgen tur-: Boş bomboş, harabe, virane, çökük, devrilmiş.

t.- gen 100a/7

t.- gen turur 26a/9

t.- mez 79a/5

t.- ti 56a/11, 93a/2, 95b/10, 96b/6

yüzün t.- ti 97b/2

t.- tiler 112a/10

t.- üp 63a/10

tüşül - Hata yapmak, yanılmak, şaşırmak.

t.- di 98a/3

tüz Düz, aynı seviyede, müsavi, uygun, doğru.

t. 83b/4, 84b/1, 87a/2

tüz bol-: Birbirine denk gelmek, müsavi olmak, düzgün olmak.

t. bolmas 73a/2

t. boluṅg 108b/7

t.+ indin 71a/4

t.+ ini 64b/9

tüz ḳıl-: Düzeltmek, düzene

koymak, eşit kılmak, eşitlemek.

t. ḳıldı 4a/10

t. ḳılınsa 50b/10

t. turur 34b/8

tüzlük Denk, eşit, adalet.

t. 106b/4, 28b/6, 28b/9, 52a/7, 58b/7, 64a/10, 67b/5, 86b/11, 89b/6

t. eyesi: Adalet sahibi.

t. eyesi 72b/3, 73b/2

t. ḳıl-: Adalet etmek, zulüm etmemek, doğru ve düzgün kılmak.

t. ḳılışmaḳ 68a/2

t. ḳılsaŋgız 58b/11, 59b/1

t. ḳılurlar 101a/2

u - Gücü yetmek, muktedir olmak.

u.- saŋg 77a/11

uç Uç.

u. 39b/1

uç - Uçmak.

u.- ar 77b/5

u.- ġandın 77b/5

uçmaḳ Cennet.

u. 21b/7, 84b/2, 89a/6, 8b/5, 91a/3

u.+ da 4b/10, 89a/1

u.+ dın 89b/2

uçmaḳ eyeleri: Cennet ehilleri.

u. eyeleri 90b/11, 91a/4, 91a/8

u. eyeleringe 91b/3

u.+ ġa 11b/2, 40a/9, 41a/1, 47b/6, 90b/8, 91b/2

u.+ ḳa 20b/6, 44b/7, 45b/4, 52a/4, 58b/1

u.+ larġa 64b/8

u.+ nı 70b/6

uḍ - Uymak, arkasından gitmek, tabi olmak.

u.- uŋg 32a/10

uftan - Utanmak.

u.- maz 4a/2

uġra - 1. Arzu etmek, niyetlenmek, hatırından geçmek, meyletmek. 2. Uğramak, rastlamak, karşılaşmak.

u.- dı 39b/5, 4a/10, 64b/3

u.- dılar 109a/4, 114b/1

u.- ġanlarnı 63a/5

u.- ġay irdi 57b/3

u.- ŋg 64a/5

u.- maŋg 27b/3

u.- maŋgız 23b/3

u.- maḳındın 44b/11

u.- sa 15b/1

u.- saŋg 42b/8

u.- salar 22a/5

u.- yu 55b/5, 72b/3

uġur Vakit, zaman.

u.+ a 73b/5

u.+ da 14b/5, 51b/9, 59b/10, 73b/8, 81b/10, 88b/5, 94b/4, 95b/10, 95b/3, 76b/9, 79a/1

uḳ - Anlamak, aklını kullanmak, idrak etmek, farkına varmak.

u.- arlar 82a/10

u.- ġanlar 115a/4

u.- ġaylar 79b/5

u.- mazlar 100b/9, 107a/5, 115b/2

u.- salar 76b/6

uḳmaḳ Anlamak, idrak etmek.

u.+ ḳa 54a/3

ul Temel, esas.

u. 12b/10

ulaġan İkiz olarak doğan dişi davar.

u.- ġandın 73a/7

ulan - Erişmek.

u.- maḳ 66b/11

u.- mas 85a/6

u.- sa 4a/7

u.- ur 85a/6

ulaş - Katılmak, birleşmek.

u.- salar 90b/3

u.- urlar 55a/2

u. u 55b/3

ulaşu 1.Birer birer, teker teker. 2.Birbiri arkasından, devamlı sürekli ebediyen.

u. 109b/8, 109b/9, 10a/3, 113b/8, 115a/6, 115a/8, 52a/5, 62a/2, 66a/3,

75a/2

ulġay- Büyümek, yaşlanmak.

u.- salar 46b/4

uluġ 1. Büyük, ulu, yüce. 2. İleri gelen kimse, sözü geçen kişi, hayırlı ve faziletli kişi.

u. 104b/1, 104b/2, 107a/10, 107b/10, 109b/9, 113a/11, 114a/9, 115b/5, 11a/4,

14/8, 21a/10, 21a/2, 25b/10, 27a/4, 27a/7, 27a/8, 2b/4, 33a/2, 35b/3,

38a/7, 43b/10, 43b/7, 44a/2, 44a/8, 47b/7, 49b/1, 50b/8, 51b/11, 51b/4,

53a/10, 53a/2, 53b/1, 55b/6, 56a/2, 57b/2, 57b/6, 57b/8, 5b/9, 60a/11,

61a/4, 61b/3, 64b/2, 66b/10, 67b/3, 75a/3, 76a/4, 92a/10, 95b/3, 95b/9,

97a/8

u. bol-: Büyümek.

u. boldı irse 77a/10

u. irdi 50a/6

u.+ ların 109a/3

u.+ raḳ: 1. Daha büyük, en büyük, esas, ana. 2.

u.+ raḳ 108a/7, 109b/7, 114a/9, 21a/10, 21a/4, 39a/9, 76a/8, 80b/5

u.+ raḳ turur 21a/4

u.+ raḳından 49b/6

u.+ raḳlarını 84a/6

u.+ raḳnı 60b/9

u. turur 5b/3

u. yazuḳ: Büyük günah. 2. İftira, yalan.

u. yazuḳ irdi 46a/7

uluġla - Ululamak, takdir etmek.

u.- maḳıŋgız 18a/1

uluġluḳ 1. Büyüklük, azamet. 2. İhtiyarlık. 3. Lütuf.

u. 27a/10, 33a/3

u.+ ı 29a/1

uluġsın - 1. Büyüklenmek, kendini büyük göstermek. 2. Büyültmek, çok tesirinde kalmak.

u.- dı 4b/9

u.- dıŋgız 91b/1, 9a/10

u.- dılar 62b/2, 90a/8, 90b/7, 93b/1, 93b/3, 94a/10, 96b/6

u.- maslar 102b/2, 71b/1

u.- sa 62a/11

u.- saŋg 88b/6

u.- ur irdiŋiz 82a/1

u.- urlar 97b/7

uman - 1. Korkmak, kaçınmak. 2. Umutlanmak.

u.- maz siz 57a/2

u.- ur siz 57a/2

u.- urlar 21a/8

umanç Ümit, umma, bekleme.

u.+ lar 8a/9

ü.+ ları 58a/9

ü.+ larıŋgız 58a/9

umandur - Kuruntu vermek, ümitlendirmek.

u.- gay men 58a/3

u.- ur 58a/5

umınç Ümit, umma, bekleme.

u.+ ları 11b/3

un - Gücü yetmek.

u.- maslar 101b/7, 102a/2

u.- salar 21a/5

u.- ubilür mü 74a/9

una- Muktedir olmak, yapabilmek.

u.- madı 110b/8, 4b/9

u.- maġay siz 58b/11

u.- yur siz 110a/2

unaş - Birbirini razı etmek, birbirinden hoşlanmak.

u.- maḳdın 23a/6

unut - Unutmak.

u.- maŋg 23b/10

u.- mış 91b/5

u.- sa miz 29b/6

u.- tılar 113b/6, 64b/11, 65a/2, 78a/2, 91b/8, 99b/6

u.- tursa 79b/9

u.- tursa miz 11a/4

u.- ur 77b/10

u.- ur siz 5b/1

ur - 1. Vurmak. 2. Söylemek, misal vermek.

mühr u.- dı 116a/1, 2b/3, 61a/3

u.- ġıl 99a/7

u.- ġul 6b/3

u.- maḳnı 4a/2

u.- sa 4a/2

mühr u.- sa 78a/5

u.- uṉg 103b/2, 50a/5, 7b/10

u.- up 63a/10

mühr u.- ur 95a/7

mühr u.- ur miz 95a/5

u.- urlar 106a/5

urḳan İp (Mecaz anlamda İslam dini)

u.+ ınġa 37b/11

uruġ Çocuk, nesil.

u.+ nı 20a/2

urul - Vurulmak, dövülmek.

u.- dı 38b/6, 38b/7

mühr u.- dı 115b/2

uruş - Savaşmak.

u.- alınṉg 24b/2

u.- ġul 54b/1

u.- maḳ 21a/2

u.- maḳdın 21a/2

u.- masa miz 24b/3

u.- maz siz 53b/1

u.- salar 55a/4

u.- tılar 21a/8

u.- uṉg 43a/9

uruş Savaş.

u. 53b/8, 53b/9

usluġ Akıllı.

yüṉgül u. 28b/8

yüṉgül u.+ lar 14a/3

yüṉgül u.: Kıt akıllı olma, akılsızca davranmak, cahillik etme.

yüṉgül u.+ lar 98b/4

yüṉgül u.+ larġa 46a/11

usluġluḳ Akıllılık.

yüṉgül u. 92b/7, 92b/8

yüṉgül u.+ ındın 85b/3

uş İşte.

u. 35a/1, 39a/10, 51b/8, 57a/8

uşbu Bu, işte bu.

u. 57a/8

utan - Utanmak.

u.- ıp 4a/2

uvut Haya, utanma.

u.+ suz 18a/4

uy - Uymak, tabi olmak, arkasından gitmek.

u.- alar 38a/2

u.- ar 14/8, 27a/1, 79a/2

u.- ar men 102a/9

u.- arlar 30a/8, 49b/1, 98b/8

u.- dı 100b/4, 107a/2, 31a/10, 35a/11, 43a/1, 58b/2, 65a/7, 88b/11

u.- dılar 10b/3, 16a/5, 16a/6, 34a/8, 35a/5, 43b/9, 99a/1

u.- duk 34a/5

u.- ġan 14b/3, 14b/4

u.- ġay irdiṉgiz 54b/1

u.- ġay irdük 43a/9

u.- ġaylar irdi 111b/10

u.- ġınçaġa tegrü 12a/8

u.- ġul 81b/1, 82b/11

u.- maġaylar 14b/3

u.- maġıl 68a/8, 86b/5, 97a/10

u.- maŋ 16a/9, 20a/5, 59a/11, 68b/1, 71a/3, 85b/9, 87a/3, 88a/6

u.- maḳ 17a/8

u.- maḳı 61a/7

u.- maḳḳa 12b/4

u.- maslar 83b/6

u.- maz men 78b/1, 78b/11

u.- maz siz 86b/2

u.- mazlar 101b/8

u.- sa 57b/9, 5a/4

u.- saŋ 12a/8, 14b/4

u.- saŋgız 94b/4

u.- uŋ 37a/10, 87a/3, 87a/6, 88a/6, 99a/4

uya 1. Kardeş. 2. Akraba.

u.+ lar 62b/9

u.+ ları 92b/5, 93a/6, 94a/2

u.+ larıŋgız tururlar 21b/2

u.+ larıŋgızını 109b/10

u.+ larından 81a/8

u.+ mġa 98a/8

u.+ mnı 66a/4

u.+ mnuŋ 66b/3

u.+ nıŋ 48b/4, 48b/5

u.+ sı 90b/3

u.+ sından 17a/8

u.+ sını 66a/11, 95b/5

u.+ sınıŋ 66b/2, 98a/6

uydur- Göndermek, tabi kılmak.

u.- duḳ 68a/3, 9a/8

u.- ġan: Gönderilen.

u.- ġanlar 103a/7

uydurul - Peşine takmak, kavuşmak, tabi olmak, yetişmek.

u.- dılar 16a/5

uyḳu Uyku.

u. 25b/7

u.+ ŋ 105b/3

uyu - Uyumak.

u.- ġanlar 88a/8, 95a/2

uzaḳ Uzak.

u. 5a/2, 89a/9

uzunluḳ Cismen boylu poslu olmak.

u. 24b/8

üç Üç. (Sayı)

ü. 19a/6, 22a/6, 33a/5, 39b/9, 62a/7, 72a/1

ü.+ de 47a/5, 47b/3, 62b/9

ü.+ nüŋ 70b/7

ü.+ ün 46a/8

ü.+ ünçisi 70b/7

üçün 1. İçin. 2. -ıncaya kadar.

ü. 100b/9, 101b/3, 103a/10, 103a/5, 103a/8, 103a/9, 103b/6, 103b/8, 104b/11,

104b/3, 104b/7, 105a/2, 105b/1, 105b/10, 105b/2, 105b/5, 108b/2, 108b/7, 110b/10,
111a/4, 111a/9, 112a/1, 113a/9, 114a/3, 115b/5, 11a/10, 11b/1, 14a/6, 14a/7,
14a/9, 14b/1, 15a/2, 15a/3, 18a/1, 19a/2, 20a/1, 20b/3, 20b/4, 21b/11,
22b/7, 23a/4, 23a/5, 23b/11, 26b/1, 27a/3, 27a/7, 29a/2, 31a/8, 31b/5,
35a/7, 35a/8, 36a/1, 36a/9, 37a/11, 37b/4, 37b/5, 39b/11, 39b/5, 3a/9,
40a/2, 40b/10, 40b/11, 40b/9, 41b/10, 42a/1, 42a/8, 42b/3, 43a/8, 44a/4,
44a/6, 44b/4, 48a/11, 48a/7, 4a/10, 50b/3, 52a/3, 52b/7, 57a/3, 58b/7,
61b/8, 65b/2, 66a/9, 66b/1, 66b/3, 67a/10, 67a/5, 68a/10, 69b/11, 6b/7,
72b/1, 72b/10, 72b/5, 72b/7, 76a/9, 77b/11, 78b/10, 78b/6, 79a/8, 7b/1,
7b/3, 7b/5, 80b/2, 81b/7, 82a/8, 82a/9, 82b/11, 83a/9, 83b/1, 84a/2,
84a/6, 85a/8, 86a/3, 88a/2, 88a/5, 88b/8, 89a/2, 89b/2, 8a/7, 90a/1,
91a/2, 92a/6, 92b/10, 92b/3, 93a/1, 93b/9, 96a/3, 96a/7, 96b/4, 99b/5,
9b/4, 9b/8
ne ü. 53b/9

üḍründü Seçkin, hayırlı, iyi (kişi)
ü.- düler 34a/3, 74a/8
ü.+ lerge 74a/7

üḍ(ü)r - Seçmek, seçkin kılmak, üstün tutmak, tercih etmek.
ü.- di 13a/7, 24b/7, 32b/1, 33a/7, 98b/2
ü.- dük 13a/5, 81a/8
ü.- düm 97b/4

üküş Pek çok, çok, çoğu, bir çoğu.
ü. 102b/5, 105b/7, 110a/5, 110b/11, 115a/4, 15b/8, 25a/5, 29b/10, 2a/1,
33a/5, 44b/10, 46a/3, 54a/9, 55b/8, 57b/6, 60b/1, 63a/1, 66b/6, 68b/3,
70a/4, 70b/3, 71a/9, 75a/5, 83b/10, 88a/4
ü. bol-: Çok olmak.
ü. boldı 46b/8
ü. bolsa 103b/11
ü.+ din 65a/6
ü.+ ge 69b/9, 70a/8
ü. ḳıl-: çok….yapmak.
ü. ḳıldı 94a/7
ü. ḳılġay irdim 101b/1

ü.+ lügi 73a/2

ü.+ ni 100b/9, 105b/3, 4a/5, 61a/10, 65a/5, 69b/4, 71a/3, 71a/6, 81b/5

ü.+ rek: Pek çok, çoğu.

ü.+ rek 47b/3

ü.+ reki 24a/8

ü.+ rekiŋge 83b/5

ü.+ rekleri 101a/11, 104b/9, 108b/9, 38b/4, 73a/8, 77b/4, 83a/9, 96b/3

ü.+ rekleringe 95a/8

ü.+ reklerinğiz 69a/11

ü.+ reklerini 88b/10, 95a/9

ülüş 1. Nasip, kısmet, hisse, pay. 2. Parça, cüz.

ü. 19b/8, 31b/5, 35b/9, 44a/1, 46b/8, 49b/8, 49b/9, 51a/4, 51b/6,

51b/9, 54b/4, 54b/5, 60a/1, 62b/9, 65a/3, 85a/5

ü.+ din 10b/9, 19b/6

ü.+ i 46b/6, 46b/7, 47a/2, 47a/3, 62b/10

ü. ḳıl-: Pay istemek, paylaştırılmasını istemek payına düşeni arzu etmek.

ü. ḳılmaḳḳa 46b/8

ü. ḳılsaŋgız 63a/11

ü.+ leri 90a/10

ü.+ leriŋgiz 113b/10

ü.+ lerini 50a/1

ü.+ lerni 113b/11

ü.+ ni 58a/2, 64b/11

ümmet (<Arp.) Ümmet, dini topluluk.

ü. 38b/10

ü.+ din 50b/8

ü.+ ler 77b/10, 77b/5, 90b/2

ü.+ lerdin 38b/1

ümmī (<Arp.) Okuma yazma bilmeyen.

ü.+ ler 35b/6

ün Gürültü, ses.

ü. 60b/1, 93b/5, 94b/5

ü.+ din 3a/9

ü. ḳıl-: 1.Ses çıkarmak. 2. Adını alarak kurban etmek.

ü. ḳılındı 16b/5, 63a/10

ü. ḳılmaḳ 104b/10

ü. kötrül-: Adını anarak kurban etmek.

ü. kötrüldi 86a/6

ünde - 1. Çağırmak, davet etmek, seslenmek, bağırmak. 2. Dua etmek. 3. Okumak.

ü.- di 104a/5

ü.- diŋgiz 69a/8

ü.- diŋgiz mü 101b/8

ü.- genni 45a/9

ü.- gil 26b/6

ü.- ŋg 100b/11, 101b/11, 3b/6, 92a/2, 92a/4

ü.- mekni 16b/2

ü.- mesler 58a/1

ü.- mezler 58a/1

ü.- se 18a/3

ü.- seŋgiz 101b/8, 102a/3

ü.- yür 21b/6, 42a/1, 45a/10

ü.- yür siz 77b/8, 77b/9, 79b/1

ü.- yürler 21b/6, 38a/4, 78b/3, 80a/6

ü.- geliŋ 34b/5

ünden - Çağrılmak, davet edilmek.

ü.- ürler 31b/5

ündenil - Seslenilmek.

ü.- seler 29a/1

ündür - Yetiştirmek, büyütmek.

ü.- di 26b/8, 32b/7

ü.- mek 32b/7

ü.- mesler 26b/10

ü.- ür 6b/7

ünle - Çağırmak, seslenmek.

ü.- ŋ 101b/9

üŋgür Büyük ve geniş mağara.

ü. 111b/5

ü.+ lerni 112b/11

ür- Üflemek.

ü.- er men 33b/7

ü.- er sen 74a/4

ürül - Üflenmek.

ü.- ür 80a/10

üstün Üst, üstü, üzeri. 2. Yüksek, ulu, yüce.

ü.+ inde 34a/8, 76a/7, 79a/9

ü.+ leri 91a/7

ü.+ lerindin 70a/3, 90b/9

ü.+ leriniŋ 91a/10

ü.+ üŋgüzdin 79b/4

ü.+ üŋgüzge 7a/5

ü. 47a/3, 4a/3

üstüvār (<F.) 1. Değer verilen, esas. 2. Hikmetli.

ü. 4b/5

üşele - Eşelemek.

ü.- yür 66b/1

üyre - Seçmek.

ü.- r 44a/6

üyründü Hayırlı, üstün, faziletli.

ü. 14a/6

üze Üzeri, üst, -e hakkında, arasında, -de/-da.

ü. 100a/3, 100a/6, 100a/9, 100b/2, 100b/4, 101b/8, 102b/9, 103a/10, 103a/11,

104b/4, 104b/6, 105a/1, 105a/3, 105a/9, 106a/1, 106a/4, 106a/9, 106b/4, 106b/9,

107a/3, 107b/7, 107b/8, 108a/11, 108b/8, 109a/11, 109a/6, 109a/8, 109b/10, 10a/5,

10a/7, 10b/4, 10b/5, 110a/6, 110a/7, 110a/9, 110b/10, 111a/3, 111b/10, 111b/6,

112b/2, 113a/11, 113a/4, 114a/10, 115a/8, 115b/10,

115b/11, 115b/2, 115b/7, 115b/9,
116a/1, 11a/3, 11a/5, 11b/5, 11b/6, 12b/1, 13a/3, 13a/5, 14/8, 14a/4,
14a/7, 14a/9, 14b/9, 15a/11, 15a/2, 15a/3, 15b/2, 15b/5, 15b/6, 16a/10,
16a/7, 16b/10, 16b/4, 16b/5, 17a/11, 17a/2, 17a/6, 17b/10, 17b/2, 17b/3,
17b/4, 17b/5, 17b/6, 18a/1, 18a/6, 18b/11, 18b/9, 19a/11, 19b/10, 19b/9,
20b/11, 22a/9, 22b/2, 22b/4, 22b/8, 22b/9, 23a/10, 23a/3, 23a/5, 23a/6,
23a/7, 23b/1, 23b/11, 23b/5, 23b/6, 23b/7, 24a/4, 24a/8, 24b/2, 24b/4,
24b/6, 24b/7, 25a/10, 25a/11, 25a/6, 25a/7, 26a/9, 26b/6, 27a/4, 27a/5,
28a/2, 28a/8, 28b/7, 28b/8, 29a/4, 29a/6, 29b/5, 29b/6, 29b/7, 29b/9,
2b/1, 2b/2, 2b/3, 30a/4, 30a/6, 31b/1, 32b/1, 32b/8, 33a/7, 33b/11,
34b/1, 34b/6, 35a/10, 35b/6, 35b/7, 36a/10, 36a/2, 36b/10, 36b/3, 36b/4,
37a/7, 37a/9, 37b/2, 37b/5, 37b/9, 38a/1, 38a/11, 38a/3, 38b/6, 38b/7,
39b/1, 39b/6, 3b/6, 40a/3, 40b/2, 41a/4, 41a/5, 41b/1, 41b/11, 41b/4,
42a/1, 42a/2, 42a/3, 42a/7, 42b/10, 43a/3, 43a/4, 43a/7, 43b/4, 44a/5,
45a/6, 45b/1, 46a/6, 46b/11, 46b/6, 47b/9, 48a/1, 48a/3, 48b/10, 48b/3,
48b/7, 49a/1, 49a/10, 49a/11, 49a/7, 49a/8, 49b/6, 49b/8, 50a/1, 50a/2,
50a/6, 50b/5, 50b/9, 51a/2, 51b/1, 51b/10, 51b/5, 52b/11, 53a/4, 53a/8,
53b/8, 53b/9, 54a/6, 54a/8, 54b/1, 54b/5, 54b/6, 55a/4, 55a/6, 55a/9,
55b/5, 55b/9, 56a/1, 56a/11, 56a/2, 56b/1, 56b/10, 56b/11, 56b/7, 57a/10,
57a/4, 57b/1, 57b/3, 57b/5, 57b/6, 58b/5, 58b/9, 59a/10, 59a/11, 59a/8,
59b/3, 59b/8, 5a/5, 5a/7, 5b/3, 5b/5, 60a/2, 60a/3, 60a/8, 60b/11,
60b/8, 61a/3, 61a/4, 61a/9, 61b/7, 61b/9, 62a/5, 63a/11, 63a/3, 63a/8,

63a/9, 63b/3, 63b/6, 63b/7, 64a/11, 64a/4, 64a/6, 64a/7, 64a/8, 64b/3,

64b/4, 65a/1, 65b/4, 65b/7, 65b/9, 66a/1, 66a/2, 66a/5, 66a/6, 66b/10,

66b/4, 66b/8, 67a/6, 67b/11, 67b/9, 68a/3, 68a/8, 68b/9, 69a/1, 69b/1,

6a/5, 6a/8, 6b/10, 6b/2, 6b/7, 70a/11, 70a/7, 70a/9, 70b/3, 70b/6,

71a/5, 71a/8, 72a/8, 72b/7, 73a/1, 73a/10, 73a/8, 73a/9, 73b/6, 73b/8,

74a/1, 74a/11, 74a/9, 74b/1, 74b/10, 74b/3, 74b/9, 75b/11, 75b/2, 75b/4,

75b/5, 75b/6, 75b/7, 76a/7, 76b/1, 76b/10, 76b/5, 76b/6, 77a/11, 77a/2,

77a/5, 77a/9, 77b/1, 77b/3, 77b/4, 77b/7, 78a/2, 78a/5, 78a/9, 78b/4,

78b/5, 78b/6, 78b/8, 79a/1, 79a/9, 79b/10, 79b/3, 79b/6, 7a/4, 7a/7,

7b/5, 80a/4, 80b/11, 80b/2, 81a/2, 81a/7, 81b/1, 81b/3, 81b/8, 81b/9,

82a/1, 82b/10, 83a/2, 83a/8, 83b/8, 83b/9, 84a/1, 84b/1, 84b/8, 84b/9,

85a/2, 85a/3, 85a/8, 85b/2, 85b/4, 86a/1, 86a/3, 86a/4, 86a/7, 86a/8,

86b/6, 87a/4, 87a/7, 87a/8, 87b/10, 88a/1, 88a/10, 89a/11, 89a/6, 89b/5,

89b/6, 89b/8, 8a/7, 8b/3, 90a/5, 90a/7, 90a/9, 90b/1, 90b/6, 91a/7,

91a/8, 91b/11, 91b/2, 91b/3, 91b/4, 91b/7, 92a/10, 92a/2, 92a/4, 92b/10,

92b/3, 93a/2, 94a/1, 94b/1, 94b/11, 94b/2, 94b/8, 95a/11, 95a/5, 95a/6,

95a/8, 95b/1, 96a/6, 96b/5, 96b/6, 97a/1, 97a/3, 97a/6, 98b/10, 98b/11,

99a/8, 99b/1, 99b/9, 9a/2, 9a/3, 9b/2, 9b/3, 9b/4, 9b/5, 9b/7

ḥaḳīḳat ü. 100a/11, 100a/7, 101a/10, 101a/3, 101a/8, 101b/9, 102a/1, 102a/6, 102a/9,

102b/2, 102b/8, 103a/1, 103a/3, 103a/4, 103a/7, 103a/9, 103b/1, 103b/11, 103b/3,

103b/4, 103b/9, 104a/11, 104a/2, 104a/5, 104a/6, 104a/7, 104b/11, 105a/6, 105a/7,

105a/8, 105b/2, 105b/4, 105b/9, 106a/1, 106a/11, 106a/2,

106a/4, 106a/6, 106a/8,

106a/9, 106b/10, 106b/4, 106b/5, 106b/9, 107a/1, 107a/11, 107a/6, 107b/4, 108a/3,

108a/6, 108a/8, 108a/9, 108b/1, 108b/10, 108b/3, 108b/7, 109a/3, 109b/1, 109b/9,

10a/7, 10a/9, 10b/10, 10b/6, 110a/10, 110a/11, 110b/11, 111a/4, 111a/8, 111b/5,

112a/1, 112a/11, 112a/3, 112b/10, 112b/6, 112b/7, 112b/9, 113a/10, 113a/2, 113a/4,

113b/1, 113b/2, 113b/6, 114a/7, 114b/11, 114b/7, 114b/8, 115a/10, 115a/7, 115a/8,

115b/11, 11a/5, 11a/6, 11b/2, 12a/1, 12a/3, 12a/6, 12b/1, 12b/11, 12b/4,

13a/2, 13a/4, 13a/5, 13a/7, 13b/10, 13b/7, 14a/9, 14b/1, 14b/10, 14b/2,

14b/5, 14b/6, 14b/9, 15a/7, 15b/1, 15b/2, 15b/6, 15b/9, 16b/10, 16b/5,

16b/6, 17b/2, 17b/3, 18a/2, 18a/5, 18b/4, 18b/8, 19a/1, 19a/11, 19a/2,

19a/8, 19b/10, 19b/2, 19b/4, 20a/10, 20a/6, 20a/7, 20b/10, 20b/8, 21a/7,

21b/10, 21b/3, 22a/1, 22a/5, 22b/10, 23a/8, 23b/10, 23b/2, 23b/4, 23b/5,

24a/8, 24a/9, 24b/11, 24b/5, 24b/7, 24b/9, 25a/1, 25a/11, 25a/2, 25a/4,

26a/7, 26b/3, 26b/7, 27b/4, 27b/8, 28a/1, 28a/3, 28a/7, 29a/5, 29a/9,

2b/9, 30a/2, 30a/3, 30b/1, 30b/2, 30b/8, 31a/3, 31a/5, 31a/7, 31a/9,

31b/1, 31b/11, 31b/6, 32a/11, 32b/1, 32b/10, 32b/11, 32b/3, 32b/5, 32b/6,

33a/1, 33a/11, 33a/6, 33b/4, 33b/6, 33b/9, 34a/1, 34b/2, 34b/6, 34b/7,

35a/4, 35b/1, 35b/11, 35b/2, 35b/8, 36b/10, 36b/8, 37a/1, 37a/11, 37a/3,

37a/6, 37b/3, 39a/3, 39b/1, 39b/4, 3a/2, 3b/1, 3b/10, 40a/3, 42a/10,

42a/11, 42a/5, 42a/9, 42b/8, 43a/5, 43a/7, 43b/10, 43b/5, 43b/7, 44a/1,

44a/11, 44a/2, 44a/3, 44a/4, 44b/10, 44b/2, 44b/6, 45a/5, 45a/8, 45b/1,

45b/11, 45b/2, 45b/9, 46a/6, 46a/7, 46b/11, 47a/1, 47a/8, 48a/1, 48a/4,

48b/3, 48b/8, 49a/2, 49b/10, 49b/4, 4a/2, 4a/3, 4b/1, 4b/3, 4b/5,

4b/7, 50a/1, 50a/6, 50a/8, 50b/6, 51a/4, 51b/2, 52a/1, 52a/11, 52a/3,

52a/6, 52a/7, 52b/7, 53a/1, 53a/7, 53b/6, 54b/6, 55b/9, 56a/3, 56b/11,

56b/2, 56b/9, 57a/1, 57a/5, 57a/6, 57b/1, 57b/10, 58b/10, 58b/7, 59a/1,

59a/5, 59b/1, 59b/10, 59b/4, 59b/8, 5a/3, 5b/3, 5b/5, 60a/3, 60a/8,

60b/3, 61a/6, 61a/8, 61b/11, 62a/4, 62a/5, 62a/7, 63a/3, 63a/8, 63b/4,

63b/7, 64a/11, 64a/9, 64b/6, 65a/1, 65a/9, 65b/10, 66a/10, 66a/2, 66a/3,

66a/4, 66a/5, 66a/8, 66a/9, 66b/10, 66b/4, 66b/6, 66b/7, 67a/1, 67a/6,

67a/7, 67b/5, 68b/10, 68b/2, 68b/3, 68b/6, 69a/11, 69a/3, 69a/5, 6a/3,

6a/5, 6b/9, 70a/1, 70a/2, 70a/6, 70a/9, 70b/4, 70b/5, 70b/7, 71b/1,

71b/8, 72a/8, 72b/10, 72b/11, 73b/11, 74a/8, 74b/11, 74b/3, 74b/8, 76a/10,

76a/4, 76b/2, 77a/1, 77a/7, 77b/2, 77b/3, 78b/8, 78b/9, 79a/1, 79a/3,

7a/10, 7a/2, 7b/1, 7b/2, 7b/4, 7b/5, 7b/6, 80a/11, 80a/6, 80b/10,

80b/6, 81a/3, 82a/4, 82a/5, 82b/3, 83a/5, 83a/6, 83b/10, 83b/11, 83b/3,

83b/6, 84a/1, 84a/2, 84a/3, 84b/6, 84b/9, 85a/2, 85a/3, 85a/4, 85b/3,

85b/8, 85b/9, 86a/3, 86a/5, 86a/6, 86a/9, 86b/4, 87a/2, 87a/7, 87a/8,

88b/7, 88b/8, 89a/4, 89a/7, 89b/11, 89b/3, 89b/5, 89b/8, 89b/9, 8a/1,

8a/2, 8a/8, 90a/3, 90b/1, 90b/6, 91b/10, 91b/4, 92a/10, 92a/3, 92b/4,

92b/7, 93a/4, 93b/10, 93b/2, 93b/3, 93b/9, 94b/11, 94b/4, 95a/11, 95a/8,

95b/4, 95b/7, 96a/2, 96a/5, 96a/8, 96a/9, 96b/3, 97a/4, 97a/5, 97b/10,

97b/3, 98a/11, 98a/2, 98a/3, 98a/6, 98a/9, 99a/2, 99b/10

ḥaḳīḳāt ü. 15b/3, 16a/4, 16a/6, 16a/9, 16b/4, 72a/3, 72a/4,

87b/3, 87b/4,
87b/6, 87b/7, 88a/2
ü.+ ṅgizge 9b/10
ü.+ lerinde 96a/8
ü.+ sinde 103b/2
tigme bir nerse üze: Herşeye.
tigme bir nerse ü. 26b/3, 29b/1, 45a/4, 65b/1, 67a/8, 74b/10, 82b/8, 105a/10, 31b/11, 32a/7, 3b/1, 75a/4, 111b/3
tigme nerse ü. 65b/6
üzüm Üzüm.
ü.+ lerdin 82b/2
ü.+ lerindin 27a/9
vācib (<Arp.) Dinde farzdan sonra gelen yükümlülük.
v. bol-: Sabit ve vâcib olma, gerçekleşme.
v. bolġan 23b/7
v. bolmaḳ 24a/5
vaʿde (<Arp.) 1. Vade. 2. Vaat, verilen söz.
v. 105b/1
v.+ ge 30b/1, 45b/1
v. ḳıl-: Vaadetmek.
v. ḳıldı 113b/7, 114a/7, 56a/1, 64b/1, 91a/4, 91a/5
v. ḳıldılar 114b/7
v. ḳılınur 85a/2
v. ḳılışsa irdiṅgiz 105b/1
v. ḳılıştuḳ 97a/8
v. ḳılmaṅgız 23b/2
v. ḳılmaḳı 58a/8
v. ḳılmas 58a/6
v. ḳılur sen 93a/2, 93b/5
v. ḳılur 103a/3, 27b/4, 27b/5, 58a/5
v. ḳıluştuḳ 5b/11
v.+ sini 41b/7
vaḥy (<Arp.) İlahi haber.
v. ḳıl-: Vahyetmek.
v. ḳılduḳ 61b/4, 95b/10, 99a/6
v. ḳılındı 76a/9, 81b/9, 82b/11, 86a/4
v. ḳılınmadı 81b/9
v. ḳılınur 78b/1
v. ḳılur miz 33a/9
v. ḳılur 102a/9, 103a/11
vaḳt (<Arp.) Zaman, vakit.
v. 75a/8, 90a/5
atanmış v. 79a/8
ḳaraḳılġu v. 79b/7
v.+ dın 36a/7
v.+ dın soṅg 94b/1
v.+ ġa 28b/5, 53b/10, 5a/2, 89a/9
ol v.+ ġa tegrü kim 96b/9
v.+ ı 101a/8, 101b/4, 41a/6, 97a/9
v.+ ı belgülüg ḳılınmış irdi 56b/11
v.+ ım 87b/8

v.+ ımuzġa 84b/5, 97a/11, 98b/2

v.+ ın 113a/2, 20a/1, 3a/1, 80a/5, 95b/3, 96b/9

ḳayu v.+ ın 49a/7

v.+ ın kim 63a/6

bī-hūş ol v.+ ın kim 97b/2

ḳayu vaḳtın kim: Her ne zaman.

ḳayu v.+ ın kim 19b/1, 21b/9, 23a/10, 24a/1, 54a/6, 56b/4, 79a/10

ol v.+ ın kim 100a/6, 100a/8, 101b/3, 101b/4, 101b/5, 102a/10, 102a/6, 102a/7, 102a/8,

102b/8, 103a/11, 103a/3, 103a/6, 103a/9, 103b/5, 103b/8, 104a/5, 104a/8, 104b/2,

104b/4, 104b/5, 105a/10, 105b/11, 105b/3, 105b/4, 105b/5, 105b/6, 106a/1, 106a/2,

106a/4, 108b/1, 10b/1, 110a/5, 111a/11, 111b/4, 111b/5, 114b/5, 115a/11, 115b/8,

115b/9, 12b/10, 12b/3, 12b/5, 12b/7, 13a/6, 13a/8, 13a/9, 16a/10, 16a/4,

16a/5, 17a/11, 17a/4, 18a/2, 19a/5, 19a/7, 19b/4, 20a/2, 22b/10, 22b/11,

22b/6, 24b/1, 24b/11, 24b/4, 25a/3, 25a/6, 26a/5, 26b/3, 28b/5, 29a/1,

29a/4, 2b/10, 2b/8, 31b/8, 32b/2, 32b/4, 33a/10, 33a/6, 33a/9, 33b/4,

34a/2, 34a/6, 38a/1, 39b/4, 39b/5, 39b/8, 3a/1, 3a/6, 41b/11, 41b/7,

41b/8, 42b/1, 42b/8, 43a/3, 44b/11, 46b/2, 46b/5, 46b/8, 48a/4, 4a/11,

4b/8, 50b/8, 52a/6, 52b/2, 52b/4, 52b/8, 53a/8, 53b/8, 54a/10, 54b/5,

55b/6, 56a/11, 56b/10, 56b/3, 56b/9, 57a/7, 59b/8, 5b/11, 5b/7, 5b/9,

60a/4, 63b/10, 64a/1, 64a/8, 64b/3, 65b/6, 65b/7, 66a/1, 66a/7, 69a/8,

69b/3, 6a/10, 6a/2, 6a/3, 6a/5, 6b/3, 6b/6, 71b/1, 72a/1, 72a/9,

73a/11, 73a/4, 73a/8, 73b/1, 73b/11, 74a/1, 74a/2, 74a/3, 74a/5, 74a/6,

74a/7, 74a/8, 74b/4, 74b/9, 75a/11, 76b/7, 77a/2, 77a/4, 77b/11, 78a/2,

78a/3, 78b/7, 79b/7, 7a/10, 7a/4, 7b/8, 80a/11, 80b/2, 80b/3, 80b/4,

80b/5, 81b/2, 82b/3, 83a/6,

84a/7, 85b/7, 86a/2, 87a/1, 88a/8, 89a/5,
8a/6, 8b/10, 8b/6, 90a/11, 90a/5, 90b/3, 91a/9, 92a/5, 92b/10, 93a/9,
93b/7, 94a/7, 95b/8, 96a/5, 96b/2, 96b/6, 96b/8, 97a/11, 97a/6, 97b/2,
98a/2, 98a/4, 98b/3, 99a/10, 99a/6, 99b/3, 99b/5, 99b/6, 99b/8, 99b/9,
9b/1, 9b/10, 9b/2, 9b/6
takı ol v.+ ın kim 12a/3, 36a/7, 89b/4
v.+ ın mu 43a/6
v.+ ında 102b/1, 17a/5, 73b/2
v.+ ınġa 101a/9, 23b/4, 29a/2
kuşluk v.+ inde 95a/3
v.+ lar 18b/1
v.+ ları 101a/6, 90a/5
v.+ larınġa 108a/11, 22b/10, 22b/6, 23a/10
v.+ nı 75a/8

vaṣıyyet (<Arp.) Vasiyet.
v. 47b/4, 73b/2
v.+ din 47a/6
v.+ din soñg 47b/1, 47b/4
v.+ din soñgra 47a/10
v. ḳıl-: Vasiyet etmek.
v. ḳıldı 13a/7, 86a/2, 86b/9, 87a/2, 87a/3
v. ḳılduḳ 59a/3
v. ḳılġandın 17b/3
v. ḳılmaḳ 24a/3
v. ḳılur siz 47b/1
v. ḳılur 47a/2, 47a/6, 47b/4
v. ḳılurlar 47a/10

vaṭy (<Arp.) Cinsi münasebette bulunma, temas etme.
v. ḳıl-: Cinsi münasebette bulunmak, temas etmek.
v. ḳılmazıñgızdın aşnu 23b/8

vefā (<Arp.) Sadakat, vefa.
v. ḳıl-: Vefa göstermek.
v. ḳılġanlar 17a/4
v. ḳılıñg 63a/2, 87a/1
v. ḳılsa 35b/7

vekīl (<Arp.) Vekil, başkasının yerine iş yapan.
v. 43b/8
v. ḳılduḳ 81a/11

vekīllik (<A.+T.) Vekillik.
v.+ ge 54a/8

velī (<Arp.) 1. Dost, yardımcı. 2. Vay, hayret doğrusu. 3. Fakat, ama, lakin.
v. 101a/10, 103b/7, 103b/8, 104b/9, 105b/1, 105b/4, 107a/1, 111b/10, 112a/5,
112b/10, 114a/3, 115b/2, 17a/1, 18b/2, 23b/2, 24a/8, 25a/9,

25b/4, 26b/4,

39a/6, 44a/6, 45b/7, 51a/10, 61a/6, 61b/9, 64a/7, 68a/10, 6a/9, 77a/8,

77b/4, 78a/1, 83a/9, 92b/1, 92b/8, 93b/7, 95a/1, 96b/3, 97b/1, 99a/9

v.+ leri 107b/6, 107b/9

velīlıḳ (<A.+T.) Yardım etmek, işlerini yürütmek.

v.+ larındın 107b/6

vesvese (<Arp.) Vesvese.

v. ḳıl-: Vesvese vermek, dürtüklemek.

v. ḳılurlar 84a/2

v.+ singe 103a/10

yā (<F.) Ve, ya da, veya.

y. 100a/11, 100b/5, 101b/10, 101b/11, 101b/8, 102a/6, 103b/6, 104b/3, 104b/6,

112b/11, 112b/4, 112b/5, 114b/10, 11a/4, 11a/5, 11b/3, 12a/4, 13b/1, 13b/10,

15b/1, 17b/10, 17b/3, 17b/6, 19a/4, 19a/5, 19b/5, 22a/10, 22b/6, 23b/1,

23b/6, 23b/9, 24a/1, 26a/11, 26a/8, 27b/8, 28b/8, 29a/1, 29b/6, 2b/2,

32a/5, 34b/6, 35b/1, 40a/2, 40a/3, 40b/1, 40b/10, 40b/11, 40b/9, 41a/4,

41b/4, 42b/2, 42b/4, 42b/5, 43a/9, 43b/10, 45b/2, 46a/9, 46b/8, 47a/10,

47a/7, 47b/1, 47b/2, 47b/4, 51a/1, 51a/2, 51a/8, 51b/1, 51b/4, 52b/11,

53a/7, 53b/1, 53b/9, 54a/10, 54b/6, 55a/3, 55a/4, 56b/8, 57a/10, 57b/2,

57b/7, 58a/11, 58b/8, 59a/10, 59a/11, 59b/1, 60b/2, 61a/1, 64a/4, 64a/5,

66b/4, 66b/8, 66b/9, 67b/4, 68b/8, 71b/11, 72b/4, 73a/7, 73b/2, 73b/9,

75b/2, 76b/2, 77b/8, 78a/7, 79b/4, 81b/9, 83b/6, 86a/1, 86a/2, 86a/5,

86a/8, 87a/3, 87a/8, 87b/1, 87b/2, 88a/8, 89a/4, 8a/1, 8b/3, 90a/10,

91b/3, 91b/9, 92b/2, 92b/9, 94a/11, 95a/2, 99b/5

yābān (<F.) Kara.

y. 79a/5

yād (<F.) 1. Anma, yad. 2. Öğüt.

y. 19b/5

y. ḳıl-: Zikretmek, anmak, akla gelmek, hatırlamak.

y. ḳılayın 15a/6

y. ḳılġıl 100a/8, 102a/11, 33a/5, 74a/1

y. ḳılın̄g 104a/7, 105b/7, 12a/11, 15a/5, 19b/1, 19b/2, 19b/4, 19b/8, 22b/8,

24a/1, 38a/1, 56b/10, 5b/4, 63b/6, 64a/8, 64b/3, 65b/7, 7a/6, 92b/10,

92b/11, 93a/11, 93a/9, 94a/6

y. ḳılın̄glar 5a/7

y. ḳılındı 102b/8, 83b/7, 83b/8

y. ḳılınmadı 84a/1

y. ḳılınsa 11b/9

y. ḳılmaḳ 92b/2, 92b/9

y. ḳılmaslar 60a/5, 85a/11

y. ḳılmışın̄gızın̄g 19b/5

y. ḳılur men 52b/9

y. ḳılur miz 77a/3

y. ḳılurlar 45a/6

yaḍaġ Yerde yürüyen, yaya.

y.+ ın 24a/1

yaġ Yağ.

y.+ larını 86a/8

yaġdur - Yağdırmak.

y.- duḳ 94a/1

y.- ġul 104b/6

yaġmur Yağmur.

y. 27a/4, 27a/7, 27a/8, 75b/2

y.+ dın 56b/8

y.+ luġ 3a/8

y.+ nı 94a/1

yaġu - Yaklaşmak.

y.- man̄g 86b/10, 86b/8

yaḫşı 1. Güzel, hoş. 2. İyilik, hayırlı iş. 3. İyi, hayırlı.

y. 101a/10, 102b/11, 105a/7, 108a/1, 39a/1, 43b/8, 44a/4, 46a/7, 50a/3,

52a/7, 7a/3, 92a/7

y.+ lardın 53a/5, 81a/6

y.+ raḳ: Daha hayırlı, daha iyi.

y.+ raḳ 100a/4, 103b/10, 108a/8, 111b/9, 11a/5, 17b/7, 17b/8, 21b/2, 21b/5,

27a/1, 27b/10, 28b/2, 31a/1, 38b/2, 42b/5, 44a/9, 45b/9, 49a/9, 52a/10,

53a/2, 53b/10, 54b/6, 58b/9, 62a/3, 62a/7, 6a/4, 77a/6, 88b/5, 89b/1,

94a/4

y.+ raḳ bolġay irdi 51a/10

y.+ raḳ irdi 38b/3

y.+ raḳ turur 21b/4, 6b/9

y.+ raḳdın 27b/2

y.+ raḳı 104b/4, 19a/11, 34a/6, 41b/5, 74b/3, 79a/3, 94a/9, 94b/3, 97b/6,

98b/5

y.+ raḳındın 99a/9

y.+ raḳnın̄g 113a/7

yaḫşılıḳ İyilik, güzellik.

y. 38a/4

y.+ dın 39a/2

y.+ nı 104a/3

Yaḥyā (<ö.a.)Zekeriyya peygamberin oğlu Yahya peygamber.

Y. 33a/1

Y.+ nı 81a/6

yaḳın 1. Yakın olan. 2. Yakın, en yakın.

y. 18a/2, 53b/10, 82b/2

y. bol-: Yakınlaşmak, dost edinmek.

y. bolduŋuz mu 111b/1

y.+ dın 48a/2

y.+ raḳ: 1. Daha yakın. 2. Dünya, bu dünya.

y.+ raḳ 105a/11, 29a/2, 43a/10, 46a/10, 47a/7, 59a/11, 64a/11, 77a/1

y.+ raḳ tiriglig 84b/9

y.+ raḳ tiriglik irmes 77a/6

y.+ raḳ tiriglik irmez 44b/8

y.+ raḳ tiriglik 100a/2, 111b/1, 112b/9, 39a/5, 57a/9, 79b/11, 90a/1, 91b/5, 98a/9,

9a/5

y.+ raḳ tiriglikni 53a/11, 9a/7

y.+ raḳ tiriglikniŋ 111b/1, 55b/8

y.+ raḳlar 46b/7, 49b/11, 59a/11

yaḳīn (<Arp.) Kesin bilgi.

y. 2a/5, 80b/2

y. bil-: Kesin olarak bilmek.

y. bilürler 12a/6, 68b/4

y. kötürdi 61a/7

y.+ raḳlarġa 20b/9

Yaʿḳūb (<ö.a.) Kurʿan-ı Kerīm'de adı geçen bir peygamber olup İshak peygamberin oğludur.

Y. 13a/7, 13b/4, 36b/4, 37a/7, 61b/5, 95b/1

Y.+ ġa 13a/9

Y.+ nı 81a/3

Y. oġlanları: İsrāʾīl oğulları.

Y. oġlanları 66b/4

Y. oġlanları 12a/11, 33b/6, 5a/6, 70b/5, 97a/1, 97a/3

Y. oġlanlarındın 24b/1

Y. oġlanlarınġa 20a/9, 37a/7

Y. oġlanlarınıŋ 70a/11, 8b/6

Y. oġulları 5b/4

Y. oġullarındın 71a/4

Y. oġullarını 74a/5, 96b/8

Y. oġullarınıŋ 64b/5

yalav/waç 1. Peygamber. 2. Elçi, Cebrail.

y. 15a/4, 33b/5, 36a/9, 41a/3, 42a/1, 52a/9, 52b/8, 62a/3, 67a/8,

70b/1, 70b/10, 71b/2, 73a/1, 92b/1, 92b/8

y.+ ġa 34a/5, 43b/6, 50b/9, 52b/3, 71a/9, 72a/7

y.+ ı 13a/2, 37b/9, 62a/6, 66b/7, 69a/3

y.+ ımuz 65a/5, 65b/4

y.+ ındın 28b/1

y.+ ıŋġa 47b/7

y.+ ını 69a/5

y.+ lar 44b/4, 61b/7, 61b/8, 70b/1, 70b/10

y.+ lardın 65b/5

y.+ lardın soŋ̂ 61b/9

y.+ ları 91a/2

y.+ larımuz 66b/6

y.+ larındın 44a/7

y.+ larıŋġa 44a/7, 62a/7

y. 10b/1, 115b/2, 14a/6, 20b/8, 29b/1, 36b/8, 43a/4, 54a/11, 54a/4,

70a/4, 95a/11, 99a/2, 9a/9

y.+ ġa 102b/6, 104a/5, 105a/8, 14/8, 32a/11, 40a/8, 44b/3, 52a/8, 53a/3,

54a/5, 57b/9, 59b/2, 98b/8

y.+ ı 108a/8, 108b/6, 110a/7, 110b/2, 113a/2, 113a/9, 113b/3, 114b/1, 115a/11,

56a/10, 59b/3, 60b/4, 61a/5, 73a/9

y.+ ıdın 108a/7, 113a/3

y.+ ıŋ̂ızġa 11a/7

y.+ ımġa 74a/7

y.+ ımuz 72a/8

y.+ ındın 108a/5, 109a/10, 110a/3

y.+ ıŋġa 103b/3, 104a/1, 104a/10, 105b/8, 112b/7, 113a/10, 114a/6, 115a/1, 115a/9,

115b/8, 47b/6, 99a/4

y.+ ını 110b/9, 113a/8, 115b/6

y.+ ınıŋ̂ soŋ̂ında 115a/2

y.+ lar 25a/11, 41a/4, 44b/5, 61b/6, 75b/8, 77a/9, 84b/7, 90a/6

y.+ ları 114a/3, 84a/8, 91b/8, 95a/6

y.+ larıŋ̂ 45b/1

y.+ larımġa 64b/7

y.+ larımuz 79a/10, 90a/11

y.+ larındın 29b/3

y.+ larıŋġa 10a/9, 29b/2, 59b/4, 60b/3, 60b/6

y.+ larnı 73b/10, 9a/8

yalbar - Yalvarmak.

y.- u 102b/1

yalġan Yalan, uydurma, iftira.

y. 76b/1, 90a/10

y. ay-: Yalan söylemek.

y. aydılar 76b/5

y. çatarlar irdiler 76b/5

y.+ ġa 40b/6, 44b/5, 9a/10

y.+ ġa nisbet ḳıl-: Yalan söylemek.

y.+ ġa nisbet ḳıldı 76b/2, 79b/6, 86b/1, 87a/9, 90a/10, 94b/5

y.+ ġa nisbet ḳıldıŋgız 79a/1

y.+ ġa nisbet ḳıldılar 100b/5, 100b/7, 101a/2, 106a/10, 115b/6, 30b/4, 5a/5, 64b/2, 70b/2,

71b/6, 75a/11, 77a/4, 77b/6, 78a/10, 86b/5, 90a/8, 90b/7, 92b/3, 92b/4,

93a/5, 94b/6, 95a/1, 95a/7, 96b/10, 97b/10

y.+ ġa nisbet ḳılġanlarnıŋ soŋgı 75b/10

y.+ ġa nisbet ḳılındı 77a/8, 77a/9

y.+ ġa nisbet ḳılmasa miz 76b/10

y.+ ġa nisbet ḳılsalar 86a/9

y.+ ġa nisbet 77a/8

y.+ lar 112a/1

y.+ nı 35b/7, 36a/2, 37a/9, 51b/6, 67a/10, 67b/3, 73a/8, 81b/9, 86a/3,

94b/1

y. sözle-: Yalan söylemek.

y. sözlegenler 77a/1

y. sözlegenlerdin 92b/7

y. sözlegenlerni 112a/2

y. sözlerler 114b/7

y. sözleyür siz 86b/2

y. sözleyürler 2b/8, 83b/6

yalġançı Yalan söyleyen, yalancı.

y.+ lar 34b/6

yalġuz Yalnız, tek.

y. 110b/7, 93a/1

y.+ lar 82a/2

yalıŋ Yalın, çıplak.

y. 27a/5

yalḳa - Üşenmek.

y.- maŋ 29a/1

yan 1. Yan, taraf, kenar. 2. -dan yana.

y.+ dın 101a/3, 66b/9, 96b/11

tigme bir y.+ dın birin 96a/4

y.+ ında 45b/9

y.+ ından 100b/6, 109b/7, 113b/9, 115a/4, 13b/8, 16a/3, 19b/5, 24b/8, 37a/2,

39a/8, 39b/1, 46a/11, 47a/7, 48a/11, 48b/3, 51b/8, 52a/1, 52a/10, 53a/2,

53b/9, 54b/3, 54b/8, 58a/9, 58b/1, 58b/8, 68b/4, 69a/11, 69b/2, 71a/10,

71a/11, 72b/5, 76a/8, 80b/9, 83a/3, 85b/4, 92b/11, 94b/2

y.+ ları 111a/3, 45a/6

y.+ larıŋgız 56b/10

y.+ ların 96b/11

yan - Dönmek, geri dönmek.

y.- ġu yer: Sonunda gidilecek, dönülecek yer.

y.- ġu 56a/6

y.- ġu yer 43a/2, 57b/10

yana - Kefil kılmak, himayesine verdirmek, baktırmak.

y.- dı 32b/8

y.- yu 103b/6

yandaḳ şekeri Kudret helvası.

y. şekerin 6a/8, 99a/8

yandur - Döndürmek, çevirmek.

y.- dı 3a/5

y.- dılar 69b/10

yaṅġıl - Yanılmak.

y.- ıp 55a/10

yanış Dönüş, dönülecek yer.

y. + ıṅġız 79a/8, 87b/11

yaʿnī (<Arp.) Yani.

y. 100b/4, 101a/6, 102a/1, 103a/11, 104b/3, 105a/5, 109a/7, 10a/2, 10b/3,

111b/1, 12b/4, 12b/6, 13b/8, 16a/4, 16b/7, 18a/4, 18a/5, 18a/7, 18a/8,

18b/11, 19a/10, 19a/5, 20a/8, 21a/4, 22a/10, 22a/7, 22b/9, 23b/2, 23b/3,

25a/9, 27b/6, 28b/1, 29a/6, 33a/9, 38a/1, 39b/9, 3b/1, 3b/3, 3b/5,

3b/6, 42a/9, 43b/8, 44a/6, 45a/9, 47b/11, 47b/8, 48a/2, 48b/10, 49a/3,

49a/4, 4a/2, 5b/3, 60a/2, 63b/3, 64a/9, 67b/8, 6a/5, 71a/10, 71a/6,

75a/8, 76b/5, 7a/1, 7a/9, 80a/10, 82b/4, 83b/1, 84a/7, 85b/1, 85b/3,

89b/2, 90b/11, 90b/3, 91a/7, 92a/7, 95b/3, 98a/3, 9b/4

yanut Karşılık, mükafat.

y. 109b/9, 115a/5, 45b/5, 50b/7, 53b/1, 56a/2, 67a/5, 69a/11, 95b/7

y. bir-: Karşılık vermek, mükafatlandırmak, cezalandırmak.

y. birgey miz 41a/8

y. birgey 41a/5

y. birilgeyler 101a/1

y.+ ı 110a/8, 11b/4, 28a/8, 40b/4, 55b/5, 56a/11, 59a/9, 66a/11, 66b/7,

72b/3

y.+ ı turur 71b/6

y.+ ın 100a/6, 93b/10

y.+ ın birdiler 34a/5

y.+ ını 41a/7, 59a/8

y.+ ını birdi 34a/5

y.+ larıṅġızını 44b/7

y.+ nuṅġ 45b/5

yapurġaḳ Yaprak.

y.+ dın 79a/5

y.+ ındın 89a/6

yapuş - Sarılmak, dört elle sarılmak.

y.- sa 37b/9

y.- tı 26a/1

y.- tılar 60a/9, 62b/5

y.- urŋ 37b/11

yapuştur - Bağlamak, sarmak.

y.- duḳ 65a/3

yapuşturul - Yapıştırılmak, vurulmak.

y.- dı 6b/10

yar - Yarmak, bozmak.

y.- ġan: Bozan, yaran, yarıcı.

y.- ġanı 82a/5, 82a/6

yaraġ Güç, ikitidar.

y.+ ı yet-: Gücü yetmek, muktedir olmak.

y.+ ı yetmese 49a/3

y.+ ı yetmişinçe 23a/4

y.+ ı yetse 37b/3

y.+ ınçanı 87a/1

y.+ ını 29b/4, 90b/10

y.+ ları 27a/5, 27b/10

y.+ ları yetmes 56a/7

y. yetmes 28b/8

yaraġlıġ Hakikat, gerçek, hak.

y. 105a/10, 11a/5, 14b/9, 26b/3, 29b/1, 31b/11, 32a/7, 3b/1, 43a/7,

45a/4, 59a/8, 60b/3, 65b/1, 65b/6, 67a/8, 75a/4, 76a/7, 77b/3, 79b/3

tigme bir nerse üze y. 111b/4

y. bol-: Gücü yetmek, takdir etmek, kaderini belirlemek.

y. bolsa irdük 111b/11

y. bolsaŋız 66b/10

y. ḳıldı 107b/3

yaraştur – Hazırlamak, düzeltmek, barıştırmak.

y.- dı 106b/11, 107a/1

y.- maġay sen 106b/11

yaraşturul- Islah edilmek.

y.- mış tururlar 113a/5

yaraşuḳ Anlaşma, barış.

y. kemiş-: Birleştirmek, barıştırmak.

y. kemişti 38a/2

yarat - Yaratmak.

y.- ġan: Yaratan.

y.- ġanı 76a/2, 82b/7

y.- ġanıŋız 6a/4, 6a/5

y.- madıŋ 45a/7

y.- maḳ 92a/1

y.- maḳı 15b/9, 45a/5, 45a/7

y.- mas 101b/6

y.- tı 101a/5, 101b/2, 111a/5, 22a/7, 34b/2, 3b/2, 46a/4, 46a/5, 4a/9,

65b/2, 75a/6, 75a/7, 80a/8, 80b/6, 82a/9, 82b/4, 82b/6, 85a/1,

85a/4,
85b/5, 91b/10
y.- tıŋ 88b/5, 88b/6
y.- tuḳ 100b/8, 101a/2, 75b/4, 82a/2, 88b/3
y.- ur 33b/4, 65a/11
yaratıl - Yaratılmak.
y.- dı 49b/2
y.- mış 65b/2, 81b/3
y.- mışḳa 36a/3
y.- urlar 101b/7
yarıl - 1. Fışkırmak. 2. Yarılmak.
y.- dı 6b/4
y.- mışdın 73a/7
y.- ur 8a/1, 8a/2
yarım Yarı.
y. 47a/4
yarış - Yarışmak, müsabaka etmek.
y.- ġay irdiŋiz 105b/4
yārī (<F.) Yardım.
y. bir-: Yardım etmek, yardımcı olmak.
y. 101b/7, 102a/1, 103a/8, 104b/1
y.+ iŋizge 102a/2
y. birdi 106b/10, 110a/4, 111b/4, 39b/7
y. birdiler 107b/10, 107b/5, 99a/1
y. birgen 105a/7
y. birgendin 114b/3
y. birgenlerdin 31b/4, 34a/11, 37a/5, 45a/9, 70b/7
y. birgenleri 34a/4
y. birgey siz 36a/10
y. birgeylerniŋ 41b/4
y. birgil 25a/7, 29b/8, 41b/1
y. birgüçi: Yardım eden.
y. birgüçi 105a/7
y. birgüçisi 39b/6
y. biril-: Yardım edilmek.
y. birilmes 9a/7
y. birilmesler 12b/3, 38b/5, 5b/7
y. birişiŋ 63a/7
y. biriş-: Karşılıklı yardımda bulunmak.
y. birişmediler 108a/11
y. birişmeŋ 63a/8
y. birişür 9a/1
y. birmek 107b/7, 40a/1
y. birmeki 106b/10
y. birmeseŋiz 111b/4
y. birmesler 102a/3
y. birse 110b/10, 42b/9
y. birsün 109a/6
y. birür 102a/1, 42b/10
y.+ müz 77a/9
y.+ si 104a/9, 20b/8, 30b/8
y. tile-: Yardım istemek.
y. tileŋ 15a/6, 5b/2, 96a/9
yārīçi (<F.+T.) Yardımcı, kurtarıcı, destek olan.
y. 12a/10, 51a/6, 53b/4,

55a/2, 58a/10, 60a/9, 62b/3, 78b/3

y.+ din 11a/7, 12a/9

y.+ ŋgiz 41b/4

y.+ lerdin 27b/8

y.+ lerim 34a/3

y. olarġa mu 51b/9

yarlıḳ Emir, buyruk.

y. 23b/7

yarlıḳa - Affetmek, bağışlamak, merhamet etmek.

y.- ġalıŋg 99a/11

y.- ġan 107a/11, 107b/2, 108b/4, 110a/9, 115b/9, 16b/6, 17b/4, 18b/8, 19b/4,

21a/9, 22a/4, 22a/5, 23b/5, 32a/10, 37a/1, 40a/5, 42a/11, 49a/9, 51a/4,

56a/3, 56a/8, 57a/11, 59a/2, 60b/8, 63b/4, 66b/11, 67a/6, 70b/9, 72b/11,

73a/5, 78b/9, 86a/6, 88a/2, 98a/11, 99b/10

y.- ġan: Bağışlayan, affedici.

y.- ġan irdi 48b/9, 56a/11, 57a/5

y.- ġanlarnıŋg 98b/5

y.- ġay 100a/2, 104b/2, 107b/2

y.- ġıl 29b/8, 31a/3, 41a/11, 45a/10, 98a/8, 98b/5

y.- maġay 114b/11

y.- maḳ 102b/11, 108a/1, 16b/9, 21b/7, 27a/1, 40a/8, 40b/3, 42b/4, 56a/2,

64b/1

y.- maḳıŋg 29b/4

y.- maḳnı 27b/5

y.- mas 51b/3

y.- masa 98a/3

y.- masaŋg 89a/8

y.- maz 57b/10

y.- r 51b/3, 65b/2

y.- sa 59b/6, 62a/1

y.- saŋg 74b/11

y.- sun 32a/10

y.- yu 114b/10, 114b/11, 19b/3

y.- yu tilediler 40b/1, 52b/8

y.- yu tilegenler 31a/5

y.- yu tilegil 42b/7

y.- yu tilemez mü 70b/9

y.- yu tilese 52b/8, 57a/11

y.- yu tileyürler 104b/8

y.- yur 40a/4, 40b/2, 57b/11, 67a/7

y.- yu tilegil 57a/4

yarlıḳan - Bağışlanmak.

y.- ġay 105a/4

yaru Yarım, yarı.

y.+ sı 23b/9, 47a/9, 49a/8**,** 62b/8

yaruḳ Apaçık, görünür kılıcı, göz açıcı.

y. 44b/6, 65a/6

y. ḳıl-: Işık vermek.

y. ḳılduḳ 84a/3

yaruḳluḳ Göz aydınlığı, nur.

y. 26a/2, 65a/8, 67b/7, 68a/4, 75a/7, 81b/4

y.+ dın 26a/3

yarut - Işık vermek, ışıtmak.

y.- tı 3a/6

yasmuḳ Mercimek.

y.+ dın 6b/8

yaş Yaş.

orta y.: Ne yaşlı ne de çok genç.

orta y.+ da 33b/2

y.+ dın 115b/10, 71b/2

orta y.+ lıġ 74a/2

y.+ nı 82b/1

yaşatıl - Ömür vermek, yaşatmak.

y.- sa 10a/5, 10a/6

yaşlıġ Yaşlı, yaşında.

y. 7b/2

yaşru Gizli.

y. 23b/2, 49a/6, 63b/11

yat - Yatmak, uyumak.

y.- ġan 22a/7

y.- ġu yerleringe 42a/8

y.- ġu yerlerni 50a/5

yawu - Yaklaşmak, yakın kılmak.

y.- maġan 33a/2

y.- mang 18a/9, 21b/9, 50b/11, 89a/1

y.- masunlar 110a/10

y.- mazlar 54a/3

yawuḳ Yakın, eş, dost, akraba.

y. 111b/9, 20b/8, 92a/4

y. bol-: Allah'ın rızasını kazanmak, çok yaklaşmak, yakın olmak.

y. boldı 101a/6

y. boldılar 98a/7

y. boldunguz mu 24b/2

y. ḳılınmış: Yaklaştırılmış, yakınlık kazandırılmış, Allah katında yüksek mertebeye nail olmuş.

y. ḳılınmış 62a/10

y. ḳılınmışlardın 33b/1, 95b/7

y.+ larıngız 110a/1

y.+ raḳ 23b/10, 73b/8

y.+ raḳı 35a/4

y.+ raḳlarġa 17b/1

y.+ raḳlarını 71a/11

yawuḳla- Yıldırımın çakması.

y.- yur 3a/10

yawuḳluḳ Yakınlık, arkadaşlık, akrabalık.

y. 17a/2, 46a/6

y. eyeleri: Akrabalar, yakınlar, akrabalık.

y. eyeleri 46b/8

y. eyeleringe 105a/8

y. eyesi bolsa 73b/5

y. eyesi 50a/10, 50a/11,

87a/1

yawut - Umdurmak, tama'a sevk etmek.

y.- tı 89a/4

yawuz 1. Kötü, kötülük. 2. Günah, kusur, hata. 3. Kötü kişi.

y. 100a/1, 103b/7, 10a/1, 10b/10, 114a/10, 12b/10, 20a/3, 21a/1, 30b/6,

41b/6, 43a/2, 44a/9, 45a/2, 45b/7, 50b/5, 54b/4, 69b/5, 69b/7, 71a/6,

71a/7, 77a/5, 85a/7, 98a/5, 9b/3

y. bol-: Kötü olmak.

y. boldı 100b/6, 108b/10, 48b/3, 56a/6, 57b/10, 70a/4

y.+ ındın 69b/2

y.+ raḳ: En kötü, daha kötü, çirkin.

y.+ raḳ 69b/2

y.+ raḳı 106a/11

yawuzluḳ Kötülük, musibet, hayasızlık.

y. 16a/10, 39b/3, 54a/2, 78b/9, 87b/5, 93a/8, 96b/2

y.+ dın 54a/4, 60b/3, 99b/7

y. ḳıl-: Kötülük yapmak.

y.+ dın ḳıldı 32a/8

y. irmez men 101b/1

y.+ ı 111a/10, 72b/5

y. ḳılurlar 48a/4

y.+ lar 100a/1

y.+ larıŋ̂ızdın 27b/10

y.+ larıŋ̂ızını 49b/7

y.+ larımuzını 45a/11

y.+ ların 70a/2

y.+ larını 45b/4

y.+ larınıŋ̂ 96b/3

y.+ nı 48a/2, 57a/10, 8b/3, 98a/10

y.+ nı ḳılsa 58a/10

yay - Yaymak, sermek, döşemek.

y.- dı 46a/5

y.- dılar 54a/10

y.- ġan 66a/9

y.- ġanlar 81b/11

y.- sa 64b/4

y.- saŋ̂ 66a/8

yayaġ Yaya, yerde yürüyen.

y. 96b/5

yayıl - Yayılmak, serilmek.

y.- mışlar 69b/8

yaz - 1. İsyan etmek, baş kaldırmak. 2. Yakınlık bildiren yardımcı fiil. 3. El uzatmak.

y.- dıŋ̂ız 41b/8

y.- dılar 38b/9, 50b/9, 71a/5, 7a/1

y.- duḳ 51a/8, 9b/11

ḳılu y.- madılar 7b/8

y.- maḳlarından 50a/4

y.- sa 47b/7

y.- sam 76a/4

yazuḳ Günah, suç, hata.

y. 15b/2, 16b/5, 17b/3, 18b/1, 19b/1, 19b/9, 20a/3, 21a/10, 22b/1,

22b/4, 23a/10, 23a/11, 23a/6, 23a/7, 23b/5, 24a/4, 29a/4, 44a/4, 48a/11,

48b/7, 49a/1, 51b/6, 56b/1, 56b/7, 58b/8, 63a/8, 69b/5, 69b/9, 6a/11,

72a/9, 78b/10, 99a/11, 9a/2

y.+ dın 104a/6

uluġ y. irdi 46a/7

y.+ ġa 73b/6

y.+ ı 17b/2, 21a/10, 8b/4

y.+ ını 68a/2

y.+ ḳa 63b/4

y. kıl-: Günah işlemek.

y. ḳıldılar 84a/9

y. ḳılġan turur 29a/9

y. ḳılġan: Günahkâr.

y. ḳılġan 57a/6, 86a/10, 96b/6

y. ḳılġanlar 103a/6, 113b/4

y. ḳılġanlardın 73b/5

y. ḳılġanlarnıŋ soŋġı 94a/1

y. ḳılġanlarnıŋ 84a/6

y.+ lar 95a/5

y.+ ları 106a/11, 106a/8, 30b/4, 75b/3

y.+ larıŋız 32a/10, 65b/2

y.+ larıŋızını 104b/2, 64b/8, 6b/1, 99a/11

y.+ larımuznı 31a/4, 41a/11, 45a/10

y.+ larını 40b/2, 77a/5

y.+ larınıŋ 68b/2, 68b/3

y.+ larnı 40b/2

y.+ nı 51b/4, 57a/11, 57b/2, 69b/6, 83b/11, 90a/3

y.+ nuŋ 83b/11

y.+ uŋnı 66a/10

y.+ umnı 66a/10

y.+ nıŋ 72b/7, 79b/1

yegirmi Yirmi. (Sayı)

y. 107a/3

yeŋgi Yeni.

y. 18b/1

yeŋgile Yeniden, baştan.

y. 75b/4, 80b/6, 82a/9

yer 1. Yer, yeryüzü, belde. 2. Toprak.

y. 100b/4, 101a/9, 106b/11, 107a/8, 107b/9, 110a/6, 111b/1, 12b/10, 12b/6,

16a/1, 20a/1, 22a/7, 25a/9, 25b/8, 38b/1, 40a/9, 50b/10, 56a/6, 59a/5,

59a/6, 62a/9, 65a/10, 67a/2, 6b/7, 72b/10, 72b/9, 83b/5, 92a/7, 93b/5,

94b/5, 96a/9

hicret ḳılgu y. 56a/9

ḳarār ḳılġu y. 82a/10, 89a/9

ḳaytġu y. 103b/7, 12b/5

kirgü y. 112b/11

ḳoḍġu y. 82a/10

ḳurtulġu y. 58a/7

secde ḳılġu y. 89b/10

yanġu y. 43a/2, 57b/10

y.+ de 104a/8, 108a/6, 108b/3, 114b/3, 12a/2, 16a/8, 27a/7, 27b/10, 29a/10,

2b/9, 30a/4, 32a/6, 36b/2, 40b/5, 42b/2, 4a/7, 4b/1, 56a/4, 56a/9,

56b/1, 58b/3, 59a/3, 5a/2, 62a/4, 66a/6, 66b/4, 66b/6, 66b/8, 69b/11,

6b/6, 73b/3, 75a/9, 75b/10, 75b/2, 75b/9, 77b/4, 7a/1, 80a/5, 88b/2,

89a/9, 89b/7, 92a/3, 93a/10, 94a/4, 96a/7, 97b/8, 99b/11

y.+ de turur 40a/4, 4a/10

y.+ din 18b/5, 19b/3, 21b/9, 27b/3, 51a/2, 66b/9, 89b/3, 95a/1

y.+ ge 25b/10, 49b/7, 64a/5, 65b/9

y.+ i 12b/5, 56a/5, 93a/8

iḳāmet ḳılġu y.+ i 41b/7

sıġınġu y.+ i 103b/7, 41b/6, 43a/2

y.+ inge 108b/5

y.+ ingiz 84b/5

ḳaytġu y.+ ingiz 34a/9

y.+ ingizdin 95b/5

y.+ inde 45a/3

y.+ ler 110a/2, 54a/1

turġu y.+ ler 114a/8

y.+ lerde 110a/4

y.+ leri 56a/6

sıġınġu y.+ leri 114a/10, 45b/7, 58a/6

yatġu y.+ leringe 42a/8

y.+ lerimizni 13a/1

y.+ lerin 6b/5

y.+ lerindin 93a/10

içgü y.+ lerini 99a/8

yatġu y.+ lerni 50a/5

y.+ lerning 101a/5

y.+ ni 111a/6, 12b/8, 3b/3, 66b/1, 75a/6, 7b/7, 80a/9, 80b/7, 91b/11,

95a/4

y.+ ning 11a/6, 12a/3, 15b/9, 37a/4, 44a/10, 45a/4, 45a/5, 45a/7, 4b/7,

65a/11, 65b/3, 67a/7, 75a/3, 76a/2, 79a/6, 80b/1, 82a/8, 82b/5, 88a/1,

96b/11, 99a/3

y.+ siz ḳılġan 6a/1

yeril - Yerilmek, kınanmak.

y.- miş 88b/10

Yesaʿ (<ö.a.) İsrail oğullarına gelen peygamberlerden biridir. Yesa

peygamber.

Y.+ nı 81a/7

yet - 1. Yetmek, yetişmek, ulaşmak, katılmak. 2. Yetmek, yeterli gelmek.

y.- er 17b/6, 82b/8

y.- mediler 43b/4

y.- mes 27b/10

yarag̈ y.- mes 28b/8

yarag̈ları y.- mes 56a/7

yarag̈ı y.- mese 49a/3

y.- mez 27a/5, 82b/8, 91b/1

yarag̈ı y.- mişinçe 23a/4

yarag̈ı y.- se 37b/3

y.- ti 25b/9, 98b/6

küçünĝüz y.- ti 106b/5

yetīm (<Arp.) Yetim.

y.+ lerdin 21b/1

y.+ lerge 17a/2, 20b/10, 8b/8

y.+ leri 58b/5

y.+ lerniŋ̂ 47a/1

yetiz Tam, mükemmel.

yetiz söz: Beliğ söz.

y. 86b/3**,** 52b/7

yetmiş : Yetmiş.(Sayı)

y. 114b/11, 98b/2

yetti : Yedi. (Sayı)

y. 19a/7, 26b/8, 4a/10

y.- ürü 13b/7

yetür Kâfi gelmek, yeterli olmak.

y.- ü birgey 13b/7

yıg̈ - 1. Uzak tutmak, yasaklamak, sakındırmak, vazgeçirmek, korumak. 2. Bekletmek, alıkoymak, engel olmak, saptırmak, yoldan çevirmek.

y.- ar 65a/9, 98b/10

y.- ar miz 76b/2, 84b/3

y.- ar siz 111a/4, 37b/5, 38b/2, 73b/3, 94a/5

y.- arlar 104b/8, 105b/10, 111a/1, 113b/5, 114a/5, 38a/5, 38b/11, 76b/8, 91a/6,

95b/6, 99b/7

y.- arlar irdiler 87a/11

y.- dı 11b/9, 64b/4, 87a/10, 88b/5

y.- dıŋ̂ız 111a/4

y.- dılar 108b/10, 61b/11, 63a/7

y.- dım 74a/5

y.- g̈anı 30b/1

y.- g̈ay 54b/3, 54b/7, 62a/11

y.- g̈ay irdi 77b/1

y.- g̈ay siz 75b/11

y.- ıŋ̂ 53b/7

y.- madı 112b/6, 89a/3

y.- madım mu 89a/6

y.- maduḳ mu 60a/2

y.- maŋ̂ 48a/7

y.- maḳ 21a/3

y.- maḳı 25a/9

y.- maḳıŋgızını 91a/11

y.- maḳlar 61a/10

y.- masa irdi 69b/6

y.- masalar 55a/8

y.- mazlar 71a/6

y.- sa 72a/6

y.- sa irdük 83a/8

y.- salar 104b/11

yıġaç 1. Ağaç. 2. Bitki, nebat.

y.+ dın 89a/3, 89a/6

y.+ ġa 4b/11, 89a/1

ḫurmā y.+ ındın 82b/1

ḫurmā y.+ lar 85b/6

y.+ larındın 27a/9

y.+ nı 89a/5

yıġıl - 1. Kaçınmak, vazgeçmek, sakınmak, uzak durmak, men edilmek, yasaklanmak. 2. Yığılmak, toplanmak.

y.- dılar 43b/7, 77a/1, 99b/8

y.- dım 78b/10

y.- ġanlar mu siz 72a/6

y.- ġay siz 30b/5

y.- ırlar 87a/10

y.- maḳ 7a/9

y.- masalar 70b/8

y.- maslar 102a/8

y.- mazlar 71a/6

y.- sa 28a/5

y.- salar 105a/4, 18b/8, 18b/9, 78b/2

y.- ur 19b/10

y.- ur siz 42b/6, 72b/8, 80a/8

y.- urlar 77b/6

y.- u biriŋg 111b/8

y.- ur siz 49b/6

y.- urlar 104a/6, 105a/2

yıġınıl - Vazgeçmek, son vermek.

y.- sa 105a/6

yıġla - Ağlamak.

y.- sunlar 115a/4

yıġlın - Yasaklanmak, men edilmek, haram, uzak durulmak.

y.- dılar 61a/11

y.- ġaylar 109a/3

y.- ıŋg 62a/7

y.- maḳ 52b/4

y.- masun 28b/6

y.- saŋgız 103b/10

y.- urlar 52b/3

yıl Yıl, sene.

y. 10a/5, 111a/9, 23a/3, 26a/10, 66a/5

y.+ ġa 24a/3

ḳaḥṭ y.+ ları 96b/1

y.+ larındın 110a/10

yılan Yılan.

y. 95b/3

yıldırım Yıldırım.

y. 3a/10, 3a/8

yıraḳ Uzak.

y. 32a/8, 50a/10, 52b/2,

58a/1, 59b/4

y. azmaḳ 61b/11

y. bol-: Gizlenmek, gizli kalmak, kaçmak.

y. bolmaḳ 58b/8

y. bolurlar 76b/8

y. ḳılġanı 10a/6

y. ḳılındı 44b/7

y.+ raḳ 105a/11

yışın Şimşek.

y. 60b/10, 6a/6

y.+ dın 6b/89

yi - Yemek, yemek yemek.

y.- di 63a/11

y.- diler 72a/9

y.- gen 86a/4

y.- genler 67b/3

y.- geyler irdi 70a/3

y.- gü 63b/8, 72b/4

y.- ŋg 107a/10, 16a/8, 16b/3, 18a/7, 46a/11, 4b/10, 63b/6, 6a/10, 6a/9,

6b/5, 71b/9, 83b/7, 85b/7, 85b/9, 89a/1, 89b/10, 99a/10, 99a/9

y.- meŋg 18a/10, 40a/6, 46a/7, 46b/3, 49b/2, 84a/1

y.- mes 85a/10

y.- meseŋgiz 83b/8

y.- mesler 16b/7

y.- se miz 74a/10

y.- sün 46b/5, 93a/8

y.- yür 44b/3, 86a/4

y.- yür siz 33b/9

y.- yürler 110b/11, 28a/3, 46b/11, 47a/1, 70b/11

yigit Genç erkek, genç kız.

y. 49a/4, 7b/2

yigren - Çirkin karşılamak, hoşlanmamak, iğrenmek.

y.- diler 115a/2

y.- genler 103a/1, 112a/10, 112b/8, 94a/11

y.- gey sizler 20b/11

y.- meki 63a/7, 64a/10

y.- mekni 65a/3, 69b/10, 72a/5

y.- se 103a/6, 110b/10, 110b/9

y.- seŋgiz 48a/8, 48a/9

yigrenç(i)lik Buğz, hoşlanmama.

y. 39a/8

yil 1. Yel, rüzgar. 2. Etki, tesir, güç.

y. 39a/5

y.+ lerni 92a/5

y.+ leriŋ 16a/1

y.+ iŋgiz 105b/8

yimek Yiyecek, yemek.

y.+ i 72b/6

y.+ leri 61a/11, 69b/5

y.+ lerindin 69b/6

yiŋ -Yenmek, galip gelmek, üstün gelmek.

y.- di 25a/5, y.- se 53b/1, y.-

geyler 107a/4

yiŋgen: Allah'ın aziz, üstün, kuvvetli anlamına gelen ismi.

y.- en 67a/5, 72b/6, 106a/4, 107a/1, 107a/9, 111b/7, 20a/7, 21b/3, 40a/1, 61a/8, 61b/9, 52a/3, 105b/11, 114a/7, 30a/3

y.- enler 66a/2, 69a/5, 95b/7

y.- gen 22a/10, 26b/7, 30a/5, 31a/7, 34b/7, 42b/9, 74b/11, 24a/5

aldaşmaḳda y.- genniŋg ʿamelin ḳılġan turur 60a/4

y.- medük mü 60a/1

yiŋgen suw: Su baskını, su felaketi, tufan.

y. suwnı 96b/5

yiŋgil - Yenilmek.

y.- diler 95b/11

y.- gey siz 30b/5

y.- ürler 105a/1

yip İp.

ḫurmā çekirdekniŋg y.+ ince 51b/5

yiplük İplik.

aḳ y. 18a/7

fecri-ṣādıḳ ḳara y.+ din 18a/7

yitür - Yedirmek.

y.- mek 71b/11

y.- ür 76a/3

y.- ür siz 71b/11

yitürül - Yedirilmek.

y.- mes 76a/3

yobı Alay.

y. 7a/11

y.+ ġa 22b/8

yobıla - Alay etmek, alçaltmak, alay konusu etmek.

y.- ŋg 113b/1

y.- mışıŋg ḳıldı 114b/10

y.- yur irdiŋgiz 113b/3

y.- yurlar 114b/9

yoḳ 1. Hayır. 2. Yok. -sız.

y. 101a/4, 101a/7, 103a/8, 105b/11, 107b/6, 109a/3, 10b/9, 110b/7, 114b/3,

115b/7, 115b/8, 115b/9, 11a/6, 11b/5, 12a/9, 15b/2, 15b/8, 16b/5, 17b/3,

18b/9, 19a/10, 19a/9, 19b/6, 19b/9, 20b/6, 22b/1, 22b/4, 23a/10, 23a/11,

23a/6, 23a/7, 23b/5, 24a/4, 25a/3, 25b/10, 25b/11, 25b/5, 25b/6, 26a/1,

27b/8, 28a/2, 28a/8, 29a/3, 29b/7, 2a/2, 30a/5, 30b/1, 31a/5, 31a/6,

31b/4, 31b/8, 34a/10, 34b/6, 35a/2, 35b/6, 35b/9, 37a/5, 40a/3, 42b/9,

43a/10, 43b/4, 45a/9, 48a/5, 48b/7, 49a/1, 4b/5, 54b/7,

54b/8, 56b/1,
56b/7, 57b/6, 58b/8, 5a/5, 61a/6, 61a/8, 62b/7, 70a/11, 70b/6, 70b/7,
72a/8, 73a/1, 73b/11, 75b/11, 76a/6, 77a/10, 77b/4, 77b/5, 77b/9, 78a/9,
78b/2, 78b/3, 78b/4, 78b/5, 79a/6, 79b/10, 7a/4, 7b/7, 80a/1, 82b/7,
83a/1, 83b/4, 87b/8, 8b/3, 90a/7, 91b/2, 92a/10, 92a/11, 92b/6, 92b/7,
93a/7, 94a/2, 99a/3
y. turur 19a/11

yoḳa - Dokunmak, el sürmek.
y.- maġay 31b/7
y.- sa 39b/2

yoḳal - Yok olmak, boşa gitmek.
y.- dı 105b/2
y.- ġanlar 41b/4
y.- ġanlardın 7a/7
y.- maḳġa 19a/1
y.- sa 62b/7
y.- sun 105b/2

yoḳat - Yok etmek, helak etmek.
y.- ġanı 84b/10
y.- ġanı turur 99b/5
y.- ġay irdiṅg 98b/3
y.- maḳ 40b/11
y.- mazlar 76b/9
y.- sa 65a/10, 96a/11
y.- salar 85a/8
y.- tuḳ 106a/10, 75b/1, 75b/3, 88a/7, 97a/2
y.- ur mu sen 100b/1, 98b/4
y.- urlar 111b/11

yoḳatıl - Yok edilmek, yıkılmak.
y.- mışlar 97a/5

yol 1. Yol, kurtuluş yolu, doğru yol. 2. Defa, kere.
y. 10a/8, 111b/10, 113a/5, 115b/11, 17a/3, 35b/6, 35b/7, 47b/10, 48b/3,
50a/11, 50a/6, 51b/8, 54b/10, 55a/6, 60a/3, 60a/6, 60b/5, 68a/9, 6b/4,
81a/8, 97b/9, 99a/7, 82b/9
köni y. 101b/8, 102a/3, 102a/9, 110b/9, 14a/5, 17b/9, 20b/6, 25b/11, 2b/1,
34a/2, 35b/1, 37b/1, 3a/4, 40b/6, 57b/9, 5a/4, 65a/8, 68a/5, 77b/1,
77b/7, 80a/6, 80a/7, 81b/4, 87a/5, 87a/9, 87b/6, 98b/1
y.+ da 94a/5
y.+ dın 115b/9
köni y.+ dın 15b/3, 17b/9
y. erenlerge 105a/9
y. eriṅge 20b/10
y.+ ġa 37b/3, 56a/7, 59b/6, 62a/1, 62b/6, 98a/2
köni y.+ ġa 37b/10, 53a/3

y.+ ı 113a/5, 18b/4, 21a/8, 27b/10, 30b/7, 41a/9, 53a/10, 53b/2, 55b/11,

67a/1, 78b/10, 81a/9, 84b/1

köni y.+ ı 12a/8, 35b/1, 80a/6

y.+ ında 106b/8, 107b/10, 107b/5, 109b/5, 109b/6, 110a/3, 111a/11, 111a/2, 111b/9,

115a/3, 15a/8, 19a/1, 24a/9, 24b/2, 24b/3, 26b/10, 26b/8, 42b/4, 43a/9,

43b/2, 53b/5, 54b/2, 55a/1, 55b/7, 56a/9, 69a/2

y.+ ından 105a/1, 105b/10, 108b/10, 111a/1, 21a/3, 37b/5, 61a/10, 61b/11, 83b/6,

83b/7, 87a/3, 91a/6, 94a/6

y.+ ınġa 62a/2, 97a/10

köni y.+ ınġa 81b/1

könilik y.+ ını 97b/9

azġunluḳ y.+ ını tutarlar 97b/9

y.+ larġa 87a/3

y.+ larınġa 49a/10, 65a/7

y.+ larını 108b/3

köni y.+ luġ 18a/3

y.+ nı 51a/5

y.+ nuṅg 11a/8, 51a/1, 64b/9, 69b/2, 71a/4

köni y. turur 12a/8

köni y.+ uṅgda 88b/8

y.+ um 45b/3, 87a/2

yon - Yontmak.

y.- ar 93a/10

yoy - Boşa gitmek, zayi olmak.

y.- sa 103a/6

yön Yan, cihet.

y.+ i 73b/8

yöndür -Teşvik etmek.

y.- gil 107a/2, 54b/2

yöre Etraf, etrafında, civarında.

y.+ ṅgdin 42b/7

y.+ sinde 81b/7

yöri - 1. Gezip dolaşmak. 2. Sefere çıkmak. 3. Çalışmak, çabalamak, sarfetmek. 4. Akıp gitmek, yüzmek, esmek.

y.- diler 42b/2

y.- gendin 77b/4

y.- genlerge 72b/7

y.- genlerniṅg 104a/2

y.- ṅg 75b/9

y.- mekge 27b/10

y.- seṅgiz 55b/6, 56a/11, 73b/3

y.- yür 15b/10, 84a/4

y.- yürler 101b/10

yörü - Yürümek, dolaşmak.

y.- ṅg 108a/5, 40b/5

y.- meki 45a/5

yu - Yıkamak.

y.- ṅg 64a/2

yula - Fidye vermek.

y.- r siz 9a/2

yulduz Yıldız.

y.+ lar 92a/1

y.+ larnı 82a/8

y.+ nı 80b/2

yuluġ Fidye.

y. 12b/2, 17b/7, 19a/5, 5b/7

yuluġ bir-: Fidye vermek.

y. birmekni 80a/2

y. birseŋ 80a/2

yulun - Fidye vermek.

y.- dı 22b/2

y.- sa 37a/4

y.- sunlar 67a/2

yum - Yummak, kapamak.

k. yum-: Göz yummak.

köz y.- saŋgız 27b/4

yumşa - Isınıp yumuşamak, gevşemek.

y.- dıŋ 42b/6

yumşaḳ Yumuşak, tatlı, hoş.

y. 93a/10

Yūnus (<ö.a.) Ninova ahalisine gönderilen Yunus peygamber.

Y. 61b/6

Y.+ nı 81a/7

yurd Delik.

igne y.+ usiŋge 90b/8

Yūsuf (<ö.a.) Hz. Ya'kup'un oğlu, Hz Yusuf peygamber.

Y.+ nı 81a/5

yut - Yutmak.

y.- ar 95b/10

y.- ġanlarġa 40a/10

yuttur - Boğmak.

y.- duḳ 96b/9

yuy - Temizlemek,silmek, yıkamak.

y.- sa miz 51b/1

yük Yük, günah yükü.

y. 85b/8

y.+ ge 7b/6

y.+ in 87b/10

y. kötürgen 87b/10

y.+ lerini 98b/11

y.+ ni 29b/6

yükle - İş, vazife yüklemek, gücü yeteceği kadar işi yüklemek, mükellef kılmak.

y.- diŋ 29b/7

y.- megil 29b/6, 29b/7

y.- seŋ 115b/9

y.- yür men 115b/10

yüksek Yüksek, ulu, yüce.

y. 111b/7, 25b/10, 27a/7, 50a/6, 92a/2

y. bol-: Mukaddes ve münezzeh olmak, şanı yüce olmak.

y. boldı 101b/6, 82b/5

y.+ ler 40b/7

yüli - Tıraş etmek.

y.- meŋ 19a/3

yüŋgül Hafif.

y. 101b/4, 14a/3, 28b/8, 46a/11

y. bolsa 88b/1

y. ḳıl-: Hafifletmek.

y. ḳıldı 107a/5

y. ḳılınmas 15b/7, 36b/11, 9a/7

y. ḳılmaḳ 17a/9

y. ḳılsa 49b/1

y.+ ler 111b/8

y. usluġ: Kıt akıllı, akılsız.

y. usluġlar 98b/4

y. usluġluḳ: Kıt akıllılık, akılsızlık.

y. usluġluḳ 92b/7, 92b/8

y. usluġluḳından 85b/3

yüñgülle - Cahillik yapmak, akılsızlıkta bulunmak.

y.- di 13a/5

yüreksiz Korkak.

y. bol-: Gevşemek, korkaklık göstermek, zayıf düşmek, yılmak, tedirgin olmak.

y.+ siz bolsalar39b/6

y.+ siz boldunguz 41b/8

y.+ siz bolġay irdiñgiz 105b/3

y.+ siz bolġay siz 105b/8

yüz Yüz, surat.

y. 107a/4, 107a/6, 26a/10, 26b/8

y. ewür-: Yüz çevirme, yüz vermeme.

y. ewrerler 78a/7, 96b/9

y. ewürdi 52a/1

y. ewürdüñgüz 7a/6, 8b/9

y. ewürgenler 104a/4, 114b/5, 31b/6, 75a/11, 8b/9

y. ewürgil 102a/5, 52b/6, 54a/8, 67b/4, 79b/8

y. ewürgül 83a/1

y. ewürmek 58b/8

y. ewürmekleri 77a/11

y. ewürse 54a/6

y. ewürseñ 67b/4

y. ewürseñgiz 59b/1

y. ewürseler 13b/6

y. ewürüñ 47b/11

y.+ ini 58b/2

y.+ ler 38a/8

y.+ leri 38a/10, 38a/8

y.+ leriñge 106a/5

y.+ leriñgizge 64a/6

y.+ leriñgizni 14b/1, 15a/1, 51a/3, 64a/2, 89b/7

y.+ lerni 51b/1

y.+ ni 107a/4

y.+ üñgni 14a/10, 14b/10

y.+ üñgni ewürgil 14b/11

y.+ ümni 80b/6

y.+ ün tüşti 97b/2

yüz Sayı.

y.+ ge 107a/6

ẓafer (<Arp.) Başarı, üstünlük.

ẓ.+ ni 60a/2

ẓ. tap-: Kurtulmak, kurtuluşa ermek, kazanmak.

ẓ. tapmaḳ 53a/10

ẓ. tapsam 53a/10

zāhid (<Arp.) Sofu, dindar, râhip.

z.+ ler 71b/1

z.+ lerdin 110b/11

z.+ lerin 110b/6

ẓāhir (<Arp.) Açık, belli, aşikar.

ẓ. bol- : Zuhur etmek, ortaya çıkmak, tecelli etmek.

ẓ. boldı 97b/2

żaʿīf (<Arp.) Zayıf, zavallı, güçsüz.

ż. 28b/8, 49b/2

ż. körül- : Küçümsenmek.

ż. körüldiler 93b/1

ż. körülmişler 104a/8, 53b/2, 56a/4, 56a/6, 58b/6

ż.+ ler 115b/7, 39b/7, 46b/10

ż. tut-: Zayıf, aciz görmek.

ż. tuttılar 98a/6

ż. tutulurlar 96b/11

ż. tutul - : Hor görülmek.

żaʿīf t.- urlar 96b/11

ẓālim (<Arp.) Zalim, zulmeden.

ẓ. erenlerni 26a/8, 36b/9, 68b/6

ẓ.+ ler 18b/9, 77a/8

ẓ.+ lerni 24b/5

ẓ.+ raḳ turur 11b/9

zamāne (<Arp.) çağ, vakit.

z. kişiler: Aynı zamanın insanı, muassır olan.

z. kişiler 75b/2, 75b/4

z.+ niŋ 12b/1, 5b/5

zārī (<F.) Ağlama, inleme.

z. ḳıl-: Yalvarıp yakarmak, niyazda bulunmak.

z. ḳılu 79b/1

ẕāt (<Arp.) Zat, kendi.

ẕ.+ ını 78b/4

żāyiʿ (<Arp.) Yitik, telef.

ż. ḳıl-: Zâyi etmek, boşa çıkarmak.

ż. ḳılmaḳ 14a/9

ż. ḳılmas men 45b/2

ż. ḳılmas 43b/5

ż. ḳılmaz miz 100a/6

Zebūr (<ö.a.) Hz. Davud'a indirilen mukaddes kitap.

Z.+ nı 61b/6

zekāt (<Arp.) Zekat.

z.+ nı 11b/7, 61b/3, 64b/7, 8b/9

z. bir-: Zekat vermek.

z.+ nı birdi 109b/2, 17a/4

z.+ nı birdiler 28a/8

z.+ nı biriŋ 11b/1, 53b/7, 5a/11

z.+ nı birseler 108b/3, 109a/1

z.+ nı birürler 114a/6, 98b/7

taḳı z.+ nı bir-ürler 69a/4

Zekeriyyā (<ö.a.) Zekeriya peygamber.

Z. 32b/10, 32b/8

Z.+ nı 81a/6

ẕerre (<Arp.) Zerre, çok küçük parça.

ẕ. 50b/7

zeytūn (<Arp.) Zeytin.

z.+ nı 82b/2, 85b/6

ẕikr (<Arp.) Zikr, tefekkür ile hatırlamak, söz, laf, kıssa, indirilmiş kitaplar.

ẕ.+ din 34b/2

ẕ.+ indin 72a/6

ẕ. ḳıl-: Zikretmek, hatırlamak, anmak, hatıra getirmek, kadrini bilmek, övmek.

ẕ. ḳılġay siz 23b/2

zinā (<Arp.) Zina.

z. ḳıl-: Nikah olmaksızın cinsi münasebette bulunmak, zina yapmak.

z. ḳılmaġanlıḳ 49a/6

z. ḳılış-: Karşılıklı zina yapmak.

z. ḳılışmas 63b/10

z. ḳılışmayın 48b/11

ziyāde (<Arp.) Güç, kudret, üstünlük.

z. bol-: Artmak, katılmak, katmak, artırmak.

z. boldılar 37a/2

z.+ ġa 49a/3

ziyān (<F.) Zarar, ziyan.

z. 101a/11, 58a/5, 71a/1

z. eyelerinińg 55b/10

z. ḳıl-: Zarar vermek, hüsrana uğramak.

z. ḳıldı 58a/5, 77a/3, 85b/3

z. ḳıldılar 76a/1, 76b/1, 88b/1, 91b/9

z. ḳılġan: Zarar veren.

z. ḳılġan 95a/4

z. ḳılġanlar siz 94b/4

z. ḳılġanlar 100b/8, 105a/4, 114a/1, 12a/11, 41b/4, 4a/8, 65b/10, 68b/11, 94b/6

z. ḳılġanlardın bolġay miz 89a/8

z. ḳılġanlardın 98a/4

z. ḳılmaġay 38b/4, 41a/5

z. ḳılmas 80a/4

z.+ lıġlardın 36b/7, 66b/1

z. teg(ü)r-: Zarar vermek.

z. tegrülmes 23a/5

z. tegrür 10b/8

z. tegürgenler 10b/8

z. tegürmedin 47b/4

z. tegürmegey siz 111b/3

z. tegürmegey 44a/1, 44a/2

z. tegürmegeyler 67b/4

z. tegürmes 29a/4, 39b/3, 73a/11

z. tegürmesler 57b/4

ziyankâr (<F.) Ziyana uğrayanlar.

z.+ lardın 64a/1

ziyāret (<Arp.) (Kabe'yi) ziyâret etme.

z.+ ġa 15b/1

z. ḳıl-: Ziyaret etmek.

z. ḳılmaḳ 19a/5

z.+ ni 19a/2

ẓullet (<Arp.) Sıkıcı ve boğucu hava, gölge.

ẓ.+ ler 20a/8

ẓulm (<Arp.) Zulüm, haksızlık.

ẓ. 18b/11

ẓ. ḳıl-: Zulmetmek, haksızlık etmek.

ẓ. ḳıldılar 15a/2, 6b/1

ẓ. ḳılġan: Zulmeden, haksızlık eden.

ẓ. ḳılġanlar 6b/2

ẓ. ḳılġanlarnıŋ 41b/6

ẓ. ḳılıŋ 18b/11

ẓ. ḳılmadı 39a/6

ẓ. ḳılmadılar 6a/9

ẓ. ḳılmaduḳ 73b/7

ẓ. ḳılmaḳ 18b/9, 63a/8, 9a/2

ẓ. ḳılmaḳınġız 22b/7

ẓ. ḳılmışı 18b/11

ẓ. ḳılmışındın soŋ 67a/6

ẓ. ḳılsa 18b/10

ẓ. ḳılur irdiler 100b/7

ẓ. ḳılurlar 114a/4, 88b/2

ẓulmet (<Arp.) Karanlık.

ẓ. ḳıl-: Haksızlık etmek.

ẓ. ḳılmas 50b/6

EKLER

بسم الله الرحمن الرحيم
بنام خداوند بخشاینده مهربان
الحمد لله رب العالمين الرحمن الرحيم مالك
ستایش مر خدایرا پروردگار جهانیان بخشاینده مهربان خداوند
يوم الدين إياك نعبد وإياك نستعين
روز شمار ترا پرستیم و ازتو یاری خواهیم
اهدنا الصراط المستقيم صراط الذين انعمت
بنمای ما را راه راه راست آنکهای تکه منت نهادی بر ایشان بر ایشان
عليهم غير المغضوب عليهم ولا الضالين
نه کسانی که خشم کردی بر ایشان یعنی جهودان و نه گمراهان یعنی ترسایان

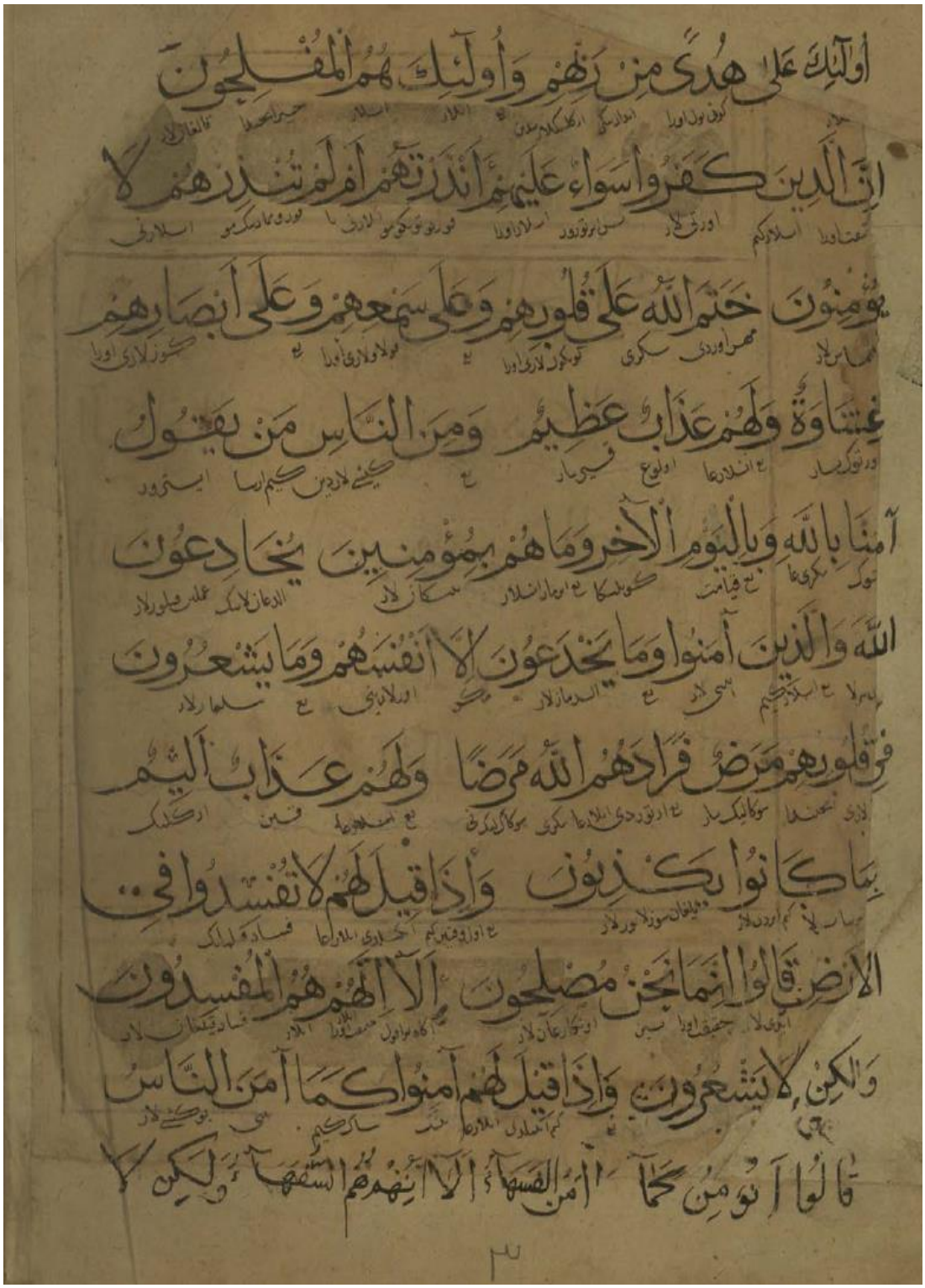

بسم الله الرحمن الرحيم

الم ذلك الكتاب لا ريب فيه هدى للمتقين

الذين يؤمنون بالغيب ويقيمون الصلوة

ومما رزقناهم ينفقون والذين يؤمنون بما

انزل اليك وما انزل من قبلك وبالاخرة هم يوقنون

أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا

يُؤْمِنُونَ خَتَمَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ وَعَلَىٰ أَبْصَارِهِمْ

غِشَاوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ

آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُم بِمُؤْمِنِينَ يُخَادِعُونَ

اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ

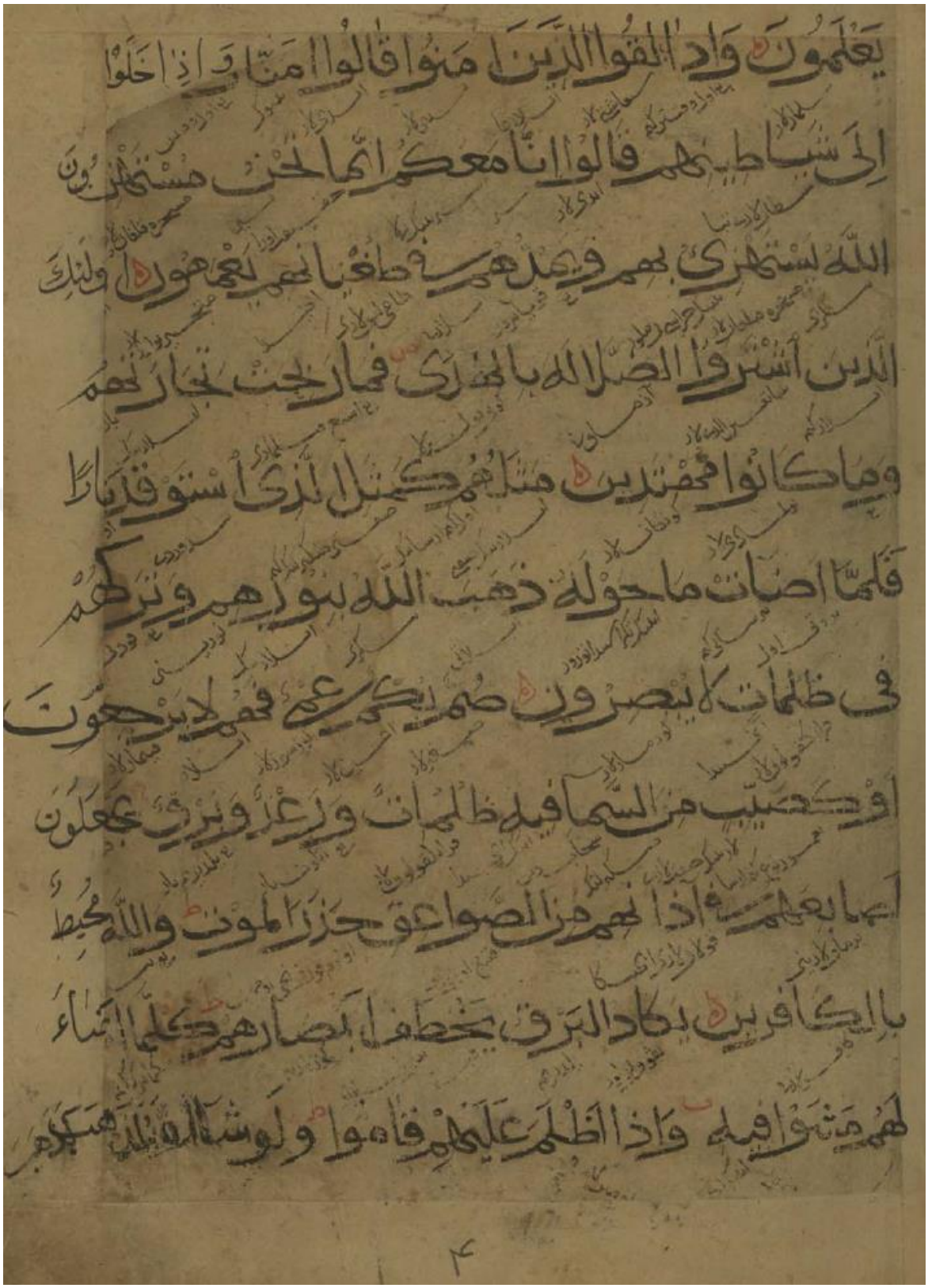
فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي

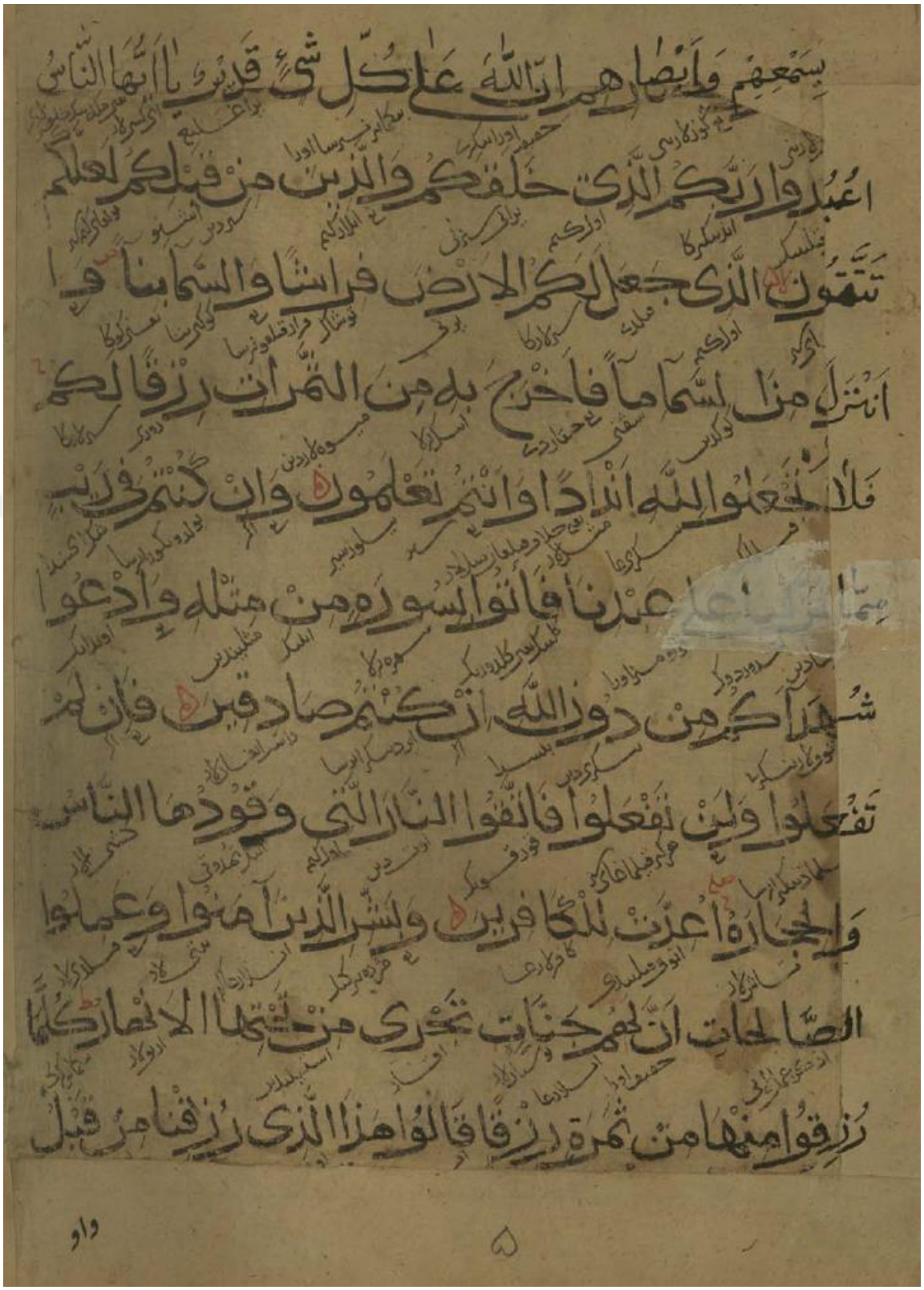
الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ

وَلَٰكِن لَّا يَشْعُرُونَ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا كَمَا آمَنَ النَّاسُ

قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَٰكِن لَّا

يعلمون ۝ واذا لقوا الذين امنوا قالوا امنا واذا خلوا
الى شياطينهم قالوا انا معكم انما نحن مستهزءون
الله يستهزئ بهم ويمدهم في طغيانهم يعمهون ۝ اولئك
الذين اشتروا الضلالة بالهدى فما ربحت تجارتهم
وما كانوا مهتدين ۝ مثلهم كمثل الذي استوقد نارا
فلما اضاءت ما حوله ذهب الله بنورهم وتركهم
في ظلمات لا يبصرون ۝ صم بكم عمي فهم لا يرجعون
او كصيب من السماء فيه ظلمات ورعد وبرق يجعلون
اصابعهم في اذانهم من الصواعق حذر الموت والله محيط
بالكافرين ۝ يكاد البرق يخطف ابصارهم كلما اضاء
لهم مشوا فيه واذا اظلم عليهم قاموا ولو شاء الله لذهب

بسمعهم وابصارهم ان الله على كل شيء قدير يا ايها الناس
اعبدوا ربكم الذي خلقكم والذين من قبلكم لعلكم
تتقون الذي جعل لكم الارض فراشا والسماء بناء و
انزل من السماء ماء فاخرج به من الثمرات رزقا لكم
فلا تجعلوا لله اندادا وانتم تعلمون وان كنتم في ريب
عبدنا فاتوا بسورة من مثله وادعوا
شهداءكم من دون الله ان كنتم صادقين فان لم
تفعلوا ولن تفعلوا فاتقوا النار التي وقودها الناس
والحجارة اعدت للكافرين وبشر الذين آمنوا وعملوا
الصالحات ان لهم جنات تجري من تحتها الانهار كلما
رزقوا منها من ثمرة رزقا قالوا هذا الذي رزقنا من قبل

